

KOTTAYAM PUBLIC LIBRARY

Call No M 330.109 Acc. No 82011

Author എ. ദി. ര. മ. മ.

Title കമ്മ്യൂണിസം 2 ഭാഗം
എ. ദി. ര. മ. മ. എസ്

BOOK To READER

- * Thank you for not tearing my pages.
- * Grateful for not Writing Comments or putting unsightly markings.

CALLING URGENT ATTENTION

1. Tearing of pages causes permanent damage to the Book. Please think of the Reader who finds missing pages after reading that far. It is cruelty to the innocent.
2. Writing Comments and putting markings disfigure the Book. Please take care.

Secretary

~~10504~~

ധനശാസ്ത്ര പുരോഗതി
ജീവചരിത്രങ്ങളിലൂടെ

[Malayalam]

DHANASASTRA PUROGATHI

JEEVACHARITHRANGALILOOTE

(History of Economic Thought)

By

PROF: K. C. PETER, M. A., LL, B.,

First Impression - October, 1965

Copyright to the author

Copies 1000

Publishers:

C. I. C. C. BOOK HOUSE

T. B. Road, Ernakulam - Phone: 3557

Printed at

S. D. PRINTING WORKS

Thevara Road, Ernakulam - 6

Phone: 689

Price Rs. 5-00

ധനശാസ്ത്ര പരോഗതി ജീവചരിത്രങ്ങളിലൂടെ

82011

പ്രൊഫസ്സർ കെ. സി. പീറ്റർ,

എം. എ, എൽഎൽ. ബി.,

10504

[Handwritten signature]

പ്രസാധകർ :

സി. ഐ. സി. സി. ബുക്ക് ഹൗസ്

ടി. ബി. റോഡ്, എറണാകുളം

ഫോൺ: 3557

വില: 5—00

നവംബർ ൧൯൩൦
൧൯൩൦

330.109

Ret. D.

1. ധനശാസ്ത്രം മൂശയിൽ

1

ആരാണിവാർ?—പ്രാകൃതജീവിതത്തിൽ—സമയത്തിലൂടെ പിന്നോട്ട്—ലാഭം—കമ്പോളം—ഫ്യൂഡൽ സമ്പ്രദായം—എവിടെയും പാപ്പർമാർ—പശ്ചാത്തലം— പുതിയ പനി.

2. ആഡം സ്കീന്റ

36

പ്രാകൃതന സംസ്കൃതത്തിൽ—വളച്ചുവളം—മൺ സിദ്ധാന്തം—കോർബർട്ടിസം— ചില തത്വചിന്തകർ— ഫിസിക്യോക്രാറ്റുകൾ—ആരെല്ലാം ചിരിക്കാതിരിക്കും—വ്യക്തിത്വം—വടിയും പിടിച്ചു കവാത്തു്—ചരിത്രം—ഷേക്സ്പിയർ നല്ല നാടകകൃത്തല്ല—പ്രതിഭാശാലി—പയ്യടനം—എടാ നായികൻ—ആ ഗ്രന്ഥം—മക്ൻസിഡീസത്തെ കൊല്ലാൻ—കമ്പോളസമ്പ്രദായ നിയമങ്ങൾ—സ്വാർത്ഥം: മത്സരം—ഇന്ന് എങ്ങനെ?—ദരിദ്രരുടെ ദാരിദ്ര്യം ധനമണ്—സമൃദ്ധിയിലേക്ക്— എങ്ങനെ?—സ്വയം പ്രവർത്തിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം—കറച്ച ഭരിക്കുക—കഴുത്തിലെ കനം—ശാശ്വതമായ സ്റ്റാരുകൾ

3. വൈദികൻ മാർത്തസ്സ്, ഭാഗ്യവാൻ റിക്കാർഡോ

66

ജനസംഖ്യ കൂട്ടുവാൻ—ഗോഡ്വിന്റെ സ്വപ്ന സ്വപ്നം—ആ ഗ്രന്ഥം—റിക്കാർഡോ കണ്ട ലോകം—ധാന്യ നിയമങ്ങൾ—ഉണക്ക റൊട്ടിയേ കിട്ടു—അപ്രഖ്യാപിത യുദ്ധം—അവരെ കാണുക—വിവാഹം വേണം; മക്കൾ വേണ്ട—ജനന നിയന്ത്രണം—ധനശാസ്ത്രം കീർത്തിനേടി—സുഹൃത്തുക്കൾ—പൊട്ടിച്ചിരിക്കുക—ഇത്രയ്ക്കധികം സ്നേഹം!—ഒരു കഥ—ക്ഷേത്രഗണിതവും അങ്കഗണിതവും—ഇവിടെയും അവിടെയും— ചരടുപിടിക്കുന്ന ശക്തികൾ—ക്രൂര

ലോകം—എന്തു ലോകം!—ചോദ്യത്തിനല്ല മറുപടി സംഭാവന.

4. യുട്ടോപ്പിയ

87

ബ്രിങ്കോയുടെ കഥ—നമ്മെ രക്ഷിക്കുന്നതാർ? സ്വർഗ്ഗം ഇവിടെ—ലോകത്തിന്റെ നന്മയാണ് നയം—യൂട്ടിലിറ്റേറിയനിസം—മുന്തിരിൽ കുറഞ്ഞു എനിക്കു വേണ്ട!—കടവും ധനവും—സ്വഭാവത്തിന്മേൽ പ്രേരണ—സഹകരണഗ്രാമം—അമേരിക്കയിലേക്കു—വീണ്ടും ഇംഗ്ലണ്ടിൽ—സിരിചപലിസം—ബാബിഫ്—ഇക്കാര്യം—സെയ്ൻറ് സൈമൺ—ജനാധിപത്യസ്നേഹം—കാൽമാൻ ചക്രവർത്തി ഞാനാണ്—മദം സ്റ്റേയ്ൽ—ദാരിദ്ര്യത്തിൽ—സിമോണിസം—ഫൂരിയർ—എവിടെയും താളലയം—ഒന്നു രണ്ടു മൂന്നാം ക്ലാസ്സ്—കൂടെ ബോണസ്സം—പ്രൂഡോൺ—ബ്ലാക്ക്—ഭൂമിയിലേയ്ക്കിറങ്ങിയ സ്വപ്നസ്വർഗ്ഗം.

5. ഡെമോക്രാറ്റിക് സോഷ്യലിസം

113

സിസ്തോണ്ടി—ആക്കാണീ ധനം?—വിശേഷാനുമാനമാർഗ്ഗം—ആധം മധുരം—അഖണ്ഡമാണ് ജീവിതം—ആത്മീയ മൂലധനം—ഹുഡറിക് ലിസ്റ്റ്—മൂന്നു തത്വങ്ങൾ—മാതൃ കാരി—ഹെൻറി കാരി—ഒരുതൂത ബാലൻ—അതിരുകവിഞ്ഞ വിദ്യാഭ്യാസം—ബുദ്ധിക്കു മാത്രം സ്ഥാനം—കാമുകി—മില്ലിന്റെ ഗ്രന്ഥം—തുരുമ്പുപിടിച്ച അനാസ്ഥ—ഭാവിയിൽ ആശ—വൈവിധ്യം വേണം—സങ്കലിത സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ—എതിരാളിക്കു സഹായം—ഷോടതിയിൽ സമ്മാനം.

6. കാർല മാർക്സ്

135

പശ്ചാത്തലം—മാനിഫെസ്റ്റോ എന്തു പറഞ്ഞു? രണ്ടു സൂഷുതുകൾ—മാർക്സും എൻഗൽസും—മാഞ്ചെസ്റ്ററിൽ—ഹെഗലിയൻ വൈരുദ്ധ്യവാദം—ദാമ്പ്യനക ഭൗതികവാദം—സാമ്പത്തിക പ്രക്രിയ—വർഗ്ഗസമരം—ജെനി—ലണ്ടനിൽ—മാർക്സും എൻഗൽസും—ആ മഹാഗ്രന്ഥം—രണ്ടു ഗുസ്തിക്കാർ—

പൊൻമുട്ടയിടുന്ന താരാവു—ദുരന്തനാടകം അവസാനിക്കുന്നു— ഗവണ്മേണ്ടു് അടൻവീഴും— അധികവും ശരി— ലോകം വിറച്ചു.

7. ഹെൻറി ജോർജ്ജ്, ഹോബ്സൺ, മാഷൽ

161

കെയർനെസ്—എഡ്വർഡ്—മനുഷ്യർ സുഖാനുഭവിക്കുക—ജെവൺസ്—വെറും ഗവേഷണോപകരണം—മാൻഡ്വിൽ—ബാസ്റ്റിയ—ഹാസ്യസമ്രാട്ട്—ചാടിക്കിടക്കുന്ന പേന—ചായക്കുപ്പിലെ കോളിളക്കം—ഞാൻ മരിച്ചിട്ടില്ല!—ഹെൻറി ജോർജ്ജ്—പ്രധാന ലേഖകൻ—ദുർഗ്ഗം! വെളിപാട്! അമിതപാട്ടം എന്ന വില്ലൻ—കറന്തലിക—ശരിയോ?—ഒരുത്തൻ—ഭൂരിപക്ഷം—അവസാനത്തെ യാത്ര—ഹോബ്സൺ—അവിശ്വാസി പുറത്തു്!—മോചനമാർഗ്ഗം—സഹിഷ്ണുത യുദ്ധം ഒഴിവാക്കും—ആൽഫ്രഡ് മാർഷൽ—സംഭാവന—ബുദ്ധിപരമായ ഭാജധി.

8. തോർസ്തേൺ വെബ്ബൻ: സവിശ്രമവർഗ്ഗം

188

ജന്മനാ അമേരിക്കൻ—സ്വഭാവവൈചിത്ര്യം—വിശ്വാസനീയ നണകൾ—പരാജയ ചരിത്രം—വായിക്കും, വായിക്കും, തെണ്ടിത്തിരിയും—നിരീശ്വരൻ, അവിശ്വാസി—പ്രൊഫസ്സർ—കാമിനിമാർ, കാമുകിമാർ—വെബ്ബന്റെ ഗ്രന്ഥം—സവിശ്രമ അലസവർഗ്ഗം—ഇന്ന് പണ്ണത്തിനു വേണ്ടി—അന്തസ്സിന്റെ അടിസ്ഥാനം—മത്സരത്തിൽനിന്നു ഭൂതം—ഉല്ലാസനയന്ത്രത്തിന്റെ ശത്രു?—ഹാഷിസം—വിവാഹമോചനം—വെബ്ബനിസത്തിന്റെ കാലഘട്ടം—നീണ്ട സാമ്പത്ത്—വിലയിരുത്തൽ—കോമൺസ്—സാമ്പത്തിക സ്ഥാപനങ്ങൾ—മിച്ചൽ.

9. കെയ്ൻസിയൻ വിപ്ലവം

212

സാമ്പത്തികതകച്ച—വിഷമവൃത്തം—ഒരു സകലകലാവല്ലഭൻ—ജപിച്ചയന്ന് പ്രതിഭ—ഇന്ത്യൻ

നാണ്യപ്രശ്നങ്ങൾ — സൗന്ദര്യരംഗി — നിർഭാഗ്യ
കരമായ സന്ധി — തിരക്കിനിടയിൽ വിവാഹം —
നാം മരിച്ചുപോയിട്ടുണ്ടാകും — എന്തുകൊണ്ട് സാമ്പ-
ത്തിക ചക്രങ്ങൾ — സമൃദ്ധി അളക്കുക — സമ്പാദ്യവും
നിക്ഷേപവും — വ്യാവസായിക സാഹസികത്വം —
'സേഫ്'ടി സ്വീച്ചു' അവിടെയില്ല — തകർച്ചയിൽ
നിന്നു രക്ഷ? — ഗവണ്മെണ്ടു മുൻനിട്ടുവരണം — പുനരു-
ദ്ധാരണം — ഉയിർത്തെഴുന്നേല്പു — ഹൃദ്രോഗംകൊണ്ടു
കുഴപ്പമില്ല — കൈയടികൾ, ഹർഷാരവം — അത്ര-
ഭാഗ്യമില്ല! — കെയ്ൻസിന്റെ രഹസ്യം.

10. മുതലാളിത്തം നശിക്കുകയാണോ?

237

ക്രി. പി. 2030-ൽ — വിശ്രമവേളയിൽ എന്തു
ചെയ്യും? — വർഗ്ഗസമരം നടന്നില്ല, കാരണം? — ഇന്ന്
എങ്ങനെ? — അമേരിക്കയിൽ — മുതലാളിത്തം ചലി-
ക്കുന്നു — കോർപ്പറേഷൻ വിപത്തു് — ഇവരുടെ രാജ-
വാഴ്ച — വരുമാനത്തിനുള്ള ടിക്കറ്റുകൾ — ഒരു പുതി-
യ വർഗ്ഗം — ആസൂത്രണ ഭോഷങ്ങൾ — ആസൂത്രണമെ-
ന്ന നേർവര — ഗ്രൂപ്പലാബന്ധം — കൂമ്പടങ്ങൾ? — ആ-
വശ്യത്തിനു് ജനവൽനയില്ല — നിശ്ചലാവസ്ഥ —
ഭാവിഎങ്ങനെ? — കമ്പോളസ്വപ്രഭം — കർത്തവ്യമെന്തെ-
മെച്ചം — സാധ്യമാണോ? — പ്രചോദനം ഗവണ്മെണ്ടി-
ൽനിന്നു് — അടിമത്തത്തിലേയ്ക്കു്.

11. ക്ഷേമരാഷ്ട്രം

258

പുതിയ മതം — കൃത്രിമമായ ആവശ്യം — സമൂഹ-
ത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ — എങ്ങോട്ടു്? — മുതലാളി-
ത്തത്തിനു ഭാവിയില്ലേ? — നാശം — എന്തുകൊ-
ണ്ടു്? — കാരണം സാമ്പത്തികമല്ല — സമൂഹത്തിന്റെ
ആവശ്യങ്ങൾ — രണ്ടു ഘടകങ്ങൾ — പൂർണ്ണവീക്ഷണം
ജീവന്റെ അപ്പം — മൂന്നുതരം രാഷ്ട്രങ്ങൾ — പരി-
മിതികൾ — പരിവർത്തനദേശം.

Select Bibliography

സൂചിക

ധനശാസ്ത്രം മുമ്പിൽ

ധനശാസ്ത്രപുരോഗതി ജീവചരിത്രങ്ങളിലൂടെ!

ഏതാണ്ടു മൂന്നു കൊല്ലമായി ഈ ലേഖന പരമ്പര ജ്ഞാപശ്യമായ വിശദവിവരങ്ങൾ ഞാൻ ശേഖരിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയിട്ടു്. ഭാരിച്ച പണിയാണെങ്കിലും എനിക്കതിൽ ബഹുരസം തോന്നി.

രസികന്മാരാണ് ഈ ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ. അവർ സാമ്രാജ്യങ്ങൾ പിടിച്ചടക്കിയില്ല, സൈന്യങ്ങളെ നയിച്ചില്ല, കൊല്ലം കൊലയും നടത്തിയില്ല, ചരിത്രത്തിലെ വിധിനിർണ്ണായകങ്ങളായ തീരുമാനങ്ങളെടുത്തില്ല. രാഷ്ട്രത്തിന്റെ സ്നേഹിക്കപ്പെടുന്ന മഹാനാരോ വെറുക്കപ്പെട്ട “വില്ല”ന്മാരോ ആയിരുന്നില്ല അവർ. അവരെ ആരുമത്ര ഗൗനിച്ചില്ല. അവർ ആരേയും ഗൗനിച്ചില്ല!

പക്ഷേ,—സുപ്രധാനമാണ് ഈ ‘പക്ഷേ’—ചിരകാലം വിടർത്തി പറന്ന അവരുടെ ചിന്തകൾ ചരിത്രം സൃഷ്ടിച്ചു. പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങൾക്കു ജീവൻ നൽകി, സുശക്തവും വിപ്ലവാത്മകവുമായ രാഷ്ട്രീയ-സാമൂഹ്യ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ തൊടുത്തു വിട്ടു. അവരോ, ഒന്നും അറി

ഞ്ഞില്ലെന്ന മട്ടിൽ, യവനികയുടെ പിന്നിൽ കൈയും കെട്ടി കുത്തിയിരുന്നു!

അവരുടെ ബോംബുകൾ പൊട്ടി കിരീടവും ചെങ്കോലും വാളും നിലംപൊത്തി, സാമ്രാജ്യങ്ങൾ തകന്നു, രാഷ്ട്രഘടനകൾ ചിന്നിച്ചിതറി. വക്ത്രം എതിർ വർഗ്ഗത്തോടു സമരം ചെയ്തു. നീതിയുടെ കൂത്ത് ശരങ്ങൾ അനീതി സഹിച്ചില്ല. വിപ്ലവം!

ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ ആശയങ്ങളാണ് ബോംബുകളായി മാറിയത്. സത്യം പറഞ്ഞാൽ അവരിൽ അക്രമപ്രവണതകളില്ല. വെറും ചിന്തകന്മാർ മാത്രമാണവർ. അവരിലധികം പേരും മുഷ്ടി മുതട്ടുകപോലും ചെയ്തില്ല. അവരിൽ പ്രമുഖർ ചെറുവിരലനക്കിയില്ല.

ആരാണിവർ ?

ധനപ്രശ്നങ്ങളാണ് മനുഷ്യരുടെ മേൽ ഏറ്റവുമധികം സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തുന്നത്. വലിയ തത്വജ്ഞാനികളേയും രാജ്യതന്ത്രജ്ഞന്മാരേയും പോലെ ഇവർ പ്രസിദ്ധരാണ്? അല്ല. ഇവരുടെ തർക്കവിഷയങ്ങൾ സാങ്കേതികങ്ങളാണെന്നും മനസ്സിലാവാത്തവയാണെന്നും പൊതുജനങ്ങൾ പറയുന്നു. അതത്ര കാര്യമാക്കേണ്ട. ധനശാസ്ത്രം രസംകൊല്ലിയാണെന്നു വാദിക്കുന്നവർ, പാചകകലയെപ്പറ്റി വായിച്ച് “കറികൾ കൊള്ളില്ല” എന്നു വാദിക്കുന്നവരത്രേ.

സാമ്പത്തിക പ്രശ്നങ്ങൾ നമ്മെ സഭാ അലട്ടുന്നു. അരിയും തൂണിയും കിടപ്പിടവും ഏഷ്യൻ ജനതക്കിന്നും

പ്രശ്നങ്ങളാണ്. നമ്മുടെ പ്രശ്നങ്ങളിലധികവും സാമ്പത്തികമാണെന്നിരിക്കെ, ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ ആശയങ്ങൾ ലോകത്തെ വിറപ്പിക്കുവാൻ പര്യാപ്തങ്ങളെന്നിരിക്കെ, നാശങ്ങൾ വാരിവിതറിയ അവരുടെ 'ഹിമാലയൻ' തെറ്റുകൾ അക്ഷന്തവ്യങ്ങളാണെന്നിരിക്കെ, ധനശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ കാണുമ്പോൾ നാം മുഖം തിരിക്കുന്നതു വിസ്തീർത്തമാണ്.

പ്രസിദ്ധധനശാസ്ത്രജ്ഞൻ കെയ്ൻസ് പ്രഭു എഴുതി: "തെറ്റായാലും ശരിയായാലും സാധാരണ കരുതാരുള്ളതിൽ കൂടുതൽ ശക്തമാണ്" ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടേയും രാഷ്ട്രവിജ്ഞാനപണ്ഡിതന്മാരുടേയും ആശയങ്ങൾ. തീച്ചയായും, മറ്റൊന്നുമല്ല ലോകത്തെ ഭരിക്കുന്നതു്. മറ്റുള്ളവരുടെ ചിന്തകൾക്കും ബുദ്ധിപരമായ പ്രേരണകൾക്കും വഴങ്ങുകയില്ലെന്നും പ്രായോഗികതയിൽ മാത്രമാണ് തങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നതെന്നും കടുംപിടുത്തം പിടിക്കുന്നവർ പലപ്പോഴും ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ വില കെട്ട സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ അടിമകളാകാറുണ്ട്. അശരീരികൾ കേൾക്കുന്ന ഭ്രാന്തന്മാരായ അധികാരികൾ മണ്മറഞ്ഞ ഏതോ ചിന്തകന്റെ ബുദ്ധിയിൽനിന്നു പ്രചോദനം സ്വീകരിക്കുകയാകാം. ആശയങ്ങൾ നമ്മുടെ മേൽ നടത്തുന്ന സാവധാനത്തിലുള്ള ആക്രമണവുമായി തട്ടിച്ചുനോക്കുമ്പോൾ, നിക്ഷിപ്ത താല്പര്യങ്ങളുടെ ശക്തി നാം പൂർവ്വതീകരിക്കുന്നതായി ബോദ്ധ്യപ്പെടുമെന്ന് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്." അതാണ് വാസ്തവം!

എല്ലാ ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും അത്ര വലിയവരല്ല. അവരെഴുതിയ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പലതും വായനക്കാരെ ബോറടിക്കും. അവരിൽ പലരും ചെറിയ കാര്യങ്ങൾക്കു വിശദീകരണം കണ്ടെത്താൻ ഒരു ഡിററക്ടീവീന്റെ വ്യഗ്രതയോടെ അനേകായിരം നാഴിക സഞ്ചരിക്കുന്നു. ആ ചെറിയ കാര്യമോ? ആ വഴി സഞ്ചരിച്ചതേയില്ല! തന്നിമിത്തം അവർ ഗജ്ജിക്കുന്നു, ദേഷ്യപ്പെടുന്നു, ആവലാതിപ്പെടുന്നു, ശഠ്യം പിടിക്കുന്നു, വിപ്ലവമുണ്ടാക്കുന്നു. അവർ ചെയ്യുന്നതെന്തെന്നു അവർ അറിയുന്നില്ല. അവരോട് ക്ഷമിക്കുക!

ഒന്ന്:

ലോകത്തെ പുതുക്കിപ്പണിയാൻ യത്നിച്ച ഈ ശീലികളെ പരിചയപ്പെടുന്നതു നന്ന്. ഭ്രാന്തൻ ഒരാൾ, പാതിരി മരൊരാൾ, ഊഹക്കച്ചവടക്കാരൻ മൂന്നാമൻ. വിപ്ലവകാരി, പ്രഭു, സൗന്ദര്യാസ്വാദകൻ, നിരീശ്വരവാദി, സഞ്ചാരി—എല്ലാ തരക്കാരും അക്രൂതരായിട്ടുണ്ട്. ഏതു രാഷ്ട്രത്തിനും തൊഴിലിനും മാനസികഘടനയ്ക്കും അക്രൂതത്തിൽ പ്രതിനിധികളുണ്ട്. പ്രതിഭാശാലികളും ബോറന്മാരും അവരിൽ കുറവല്ല. അവരിൽ മൂന്നു പേർ കോടിക്കണക്കിനു പണമുണ്ടാക്കി. രണ്ടു പേർ കീർത്തികേട്ടു വ്യാപാരികളായിരുന്നു. ഒരുവൻ പട്ടണം തോറും അലഞ്ഞു തിരിയുന്ന വില്ലനാ

രനായിരുന്നു. പ്രമുഖനായ ഒരു ധനശാസ്ത്രജ്ഞൻ ഉള്ള
തെല്ലാം കളഞ്ഞുകളിക്കുവാൻ മറന്നില്ല.

ഇവരെപ്പോലെ കലഹിക്കുന്ന മറ്റൊരു വർഗ്ഗമില്ല.
“ആദ്യ ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ ഒരുമിച്ചാൽ അവിടെ ഏഴു
ഭിപ്രായം തലപൊക്കുന്നു,” എന്നതേ പറയുന്നത്.
ഒരാൾ ജീവിതകാലം മുഴുവനും സ്രീകളുടെ അവകാശ
ങ്ങൾക്കായി വാദിച്ചു. വിചിത്രങ്ങളായ വാദങ്ങൾ അ
വരുന്നയിച്ചു: സ്രീകൾ പുരുഷന്മാർ കിടനിൽക്കി
ല്ലെന്ന് ഒരാൾ; യോഗ്യന്മാരായി തെളിയുന്നവർ അ
പരിഷ്കൃതരാണെന്ന് രണ്ടാമൻ; യോഗ്യന്മാരല്ലാത്ത
വർ പ്രാകൃതരാണെന്ന് മൂന്നാമൻ. ഏറ്റവും ധനിക
നായ ഒരു ധനശാസ്ത്രജ്ഞൻ സ്വകാര്യസ്വത്തു് ഭേദസാ
ക്ഷരിക്കണമെന്ന് നിദ്ദേശിച്ചു. ദരിദ്രനായ മറ്റൊരാൾ
ഭാനം നൽകൽ നിരുത്സാഹപ്പെടുത്തണമെന്ന് ആഹ്വാ
നം ചെയ്തു. തങ്ങൾ ജീവിക്കുന്ന ലോകമാണ് ഏറ്റ
വും നല്ലതെന്നു വാദിച്ച ചിലർ പറയുന്നത് തെറ്റെന്നു
സമർത്ഥിക്കുവാൻ ഏതാനും ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ അവ
രുടെ ജീവിതകാലം ചെലവാക്കി.

എന്തായാലും, ഈ ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരെ ഒരുമിച്ച്
അണിനിരത്തുവാൻ ഒരു മാത്രമാണ്: സംഭവിക്ക
ുന്നതെന്തെന്ന് അഴിച്ചഴിച്ചു പരിശോധിക്കുവാനുള്ള
കൗതുകം; എന്താണ് സംഭവിക്കാവുന്നതെന്ന് അ
റിയുവാനുള്ള താല്പര്യം.

മഹാനാരായ ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരിൽ ഒന്നാമനായ ആഡം സ്കീത്തിനെപ്പറ്റി നേരേ പറഞ്ഞു തുടങ്ങണമെന്നായിരുന്നു എന്റെ ആഗ്രഹം.

അതു പററില്ല. അമേരിക്കൻ വിപ്ലവകാലത്ത് ജീവിച്ച പ്രതിഭാശാലിയാണല്ലോ ആഡം സ്കീത്ത്! എഴുതപ്പെട്ട ചരിത്രത്തിലെ ആരായിരം വർഷങ്ങളെടുത്തു, നമുക്കാദ്യത്തെ ധനശാസ്ത്രജ്ഞനെ കിട്ടുവാൻ. എന്തിനായി ലോകം ആരായിരം വർഷങ്ങൾ കാത്തു നിന്നു? ഒരുദ്ധ്യായമെടുക്കും ഈ പ്രശ്നം കൈകാര്യം ചെയ്യുവാൻ. അതിനാൽ ധൂതിപ്പെടേണ്ട.

പ്രാകൃതജീവിതത്തിൽ

സുപ്രസിദ്ധമാണ് മരത്തിൽ നിന്നിറങ്ങി വന്ന മനുഷ്യൻ അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവന്ന ജീവനരണ പ്രശ്നം. സമൂഹാംഗമെന്ന നിലയിൽ അവൻ ജീവിക്കണം. ഇന്ന് അവൻ ജീവിക്കുന്നു എന്നതിനർത്ഥം, അന്ന് അവൻ ആ വൻപ്രശ്നം പരിഹരിച്ചു എന്നതത്രെ. ഭാഗികമായിരുന്നു ആ വിജയം. അല്ലെങ്കിൽ എന്തിനിന്ന് ഏറ്റവും പുരോഗതി പ്രാപിച്ച രാഷ്ട്രങ്ങൾ പോലും ദാരിദ്ര്യവുമായി ഗുസ്തി പിടിക്കുന്നു?

ഈ ഗ്രഹത്തിന്റെ പുറം തൊണ്ടിൽനിന്നു ജീവിക്കുവാനുള്ളതു സമ്പാദിക്കുക എളുപ്പമല്ല. എത്രമാത്രം യത്നിച്ചിട്ടാകും ആദ്യമനുഷ്യർ മൃഗങ്ങളെ മെരുക്കിയെടുത്തത്! കൃഷിയുടെ പിന്നിലെ രഹസ്യം കണ്ടെത്തി

യതു! തീയുണ്ടാക്കിയതു! അതൊന്നും ഓക്കാതെ ഭൂമിയിൽ പരദീസ പണിയാത്തതിന്നു അവരെ പഴിക്കാതിരിക്കുക!

വൃക്ഷികളുടെ സഹകരണത്തിൽ നിന്നുദിക്കുന്ന സാമൂഹ്യബോധം മനുഷ്യന്റെ നിലനില്പിനു അത്യന്താപേക്ഷിതമെന്നു വന്നപ്പോൾ, അതൊരു വൻപ്രശ്നമായി. സാമൂഹ്യവാസനകൾ, പ്രത്യേകിച്ചും സഹകരണബോധം, സ്വന്തമാക്കിയതിനു ശേഷം ഉടലെടുത്ത ഏറ്റവും പ്രബലമായ മനുഷ്യൻ. സഹകരണം, സ്വാതന്ത്ര്യം— കടകവിരുദ്ധങ്ങളായ ഈ രണ്ടു പ്രവണതകളും അവനെ ഇരുഭാഗത്തേയ്ക്കും വലിക്കുകയായി. വലിയുടെ ശക്തിയനുസരിച്ച് അവൻ ഇരുഭാഗത്തേയ്ക്കും തേങ്ങുകയായി. ആ തേങ്ങലിന്റെ തോതു നിണ്ണയിക്കുന്നത് സാഹചര്യങ്ങളും!.

പട്ടിണി പ്രാകൃതസമൂഹത്തെ തുറിച്ചുനോക്കി. അസമൂഹത്തിലെ വൃക്ഷികളുടെ നില അപകടത്തിലായി. തന്നിമിത്തം അവർ ഒത്തൊരുമിച്ച് വേട്ടയാടി. മീൻ പിടിച്ചു. ഭക്ഷണം സമ്പാദിച്ചു-സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ വശ്യത കുറഞ്ഞു. സമൂഹത്തിന്റെ ഭദ്രത വൃക്ഷിയുടെ നിലനില്പിനു അനുപേക്ഷണീയമായി. ആവശ്യകതയുടെ സമ്മർദ്ദമാണു് ആഫ്രിക്കൻ നായാടിസ്സമൂഹങ്ങളേയും എസ്കിമോകളേയും സഹകരണത്തിലേക്കു നീക്കിയതു്. ഇത്തരം സാഹചര്യങ്ങളുടെ സമ്മർദ്ദം പുരോഗതി പ്രാപിച്ച സമൂഹങ്ങളിൽ കുറവായിരിക്കും; സ്വാതന്ത്ര്യം അത്രയ്ക്കധികവും. ഒരു സമൂഹത്തിൽ അധികം പേരും കൃ

ഷി ചെയ്യുന്നില്ലെങ്കിൽ, ഖനനത്തിൽ ഏല്പിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, കന്നുകാലികളെ വളർത്തുന്നില്ലെങ്കിൽ, കൈകൊണ്ടു ജോലി ചെയ്യുന്നില്ലെങ്കിൽ, ആ സമൂഹത്തിലെ വ്യക്തികളുടെ നിലനില്പ് സാമൂഹ്യമായി ഒരാശ്ചര്യമായിരിക്കും.

രണ്ടു്:

ആധുനികനുമുഹം ഒട്ടേറെ ആപത്തുകൾ നേരിടുന്നു. കൃഷി നശിച്ചാലോ? ആവശ്യത്തിനു ഭക്ഷണമില്ലെങ്കിലോ? റോഡുണ്ടാക്കുന്നവരും തിവണ്ടിപ്പാത നിർമ്മിക്കുന്നവരും പണി മുടക്കിയാലോ? ആയിരമായിരം സങ്കീർണ്ണങ്ങളായ തൊഴിലുകൾ സമൂഹത്തിൽ നടക്കാതെ വന്നാൽ വ്യാവസായികഘടനയുടെ കത്തഴിയും. എന്താണ് മനുഷ്യൻ നാളെ ചെയ്യാൻ പോകുന്നതെന്ന് ഇന്നെങ്ങനെ നാം നിശ്ചയിക്കും? ഒരു ദിവസം പൊടുന്നനെ സമൂഹാംഗങ്ങളെല്ലാം അന്യോന്യം പറയാതെ കാശിക്കു പോകുന്നു, വീട്ടിലിരുന്നു മൌനം ഭീക്ഷിക്കുന്നു, വേട്ടയ്ക്കു പോകുന്നു. അങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്നവരില്ല. എന്നാൽ, അവരിലധികം പേരും ജോലിയെ ടക്കാണ് വന്നില്ലെന്നുവരാം. സ്വയംനഷ്ടയാവകാശമുള്ള മനുഷ്യൻ ചെയ്യാൻ പോകുന്നതെന്തെന്ന് മുൻകൂട്ടി പ്രവചിക്കുക വയ്യ.

ഈ അനിശ്ചിതാവസ്ഥയെ തരണം ചെയ്യുവാൻ സമൂഹത്തിനു സാധിക്കണം. അതാണ് സമൂഹത്തിന്റെ

ആവശ്യം. നൂററാണ്ടുകളിൽ കൂടി മനുഷ്യനാജിച്ച അനുഭവത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ ഈ ആപത്തിനെ നേരിടാൻ മൂന്നു മാർഗ്ഗങ്ങളുണ്ട്.

മൂന്ന്:

ഒന്ന്: പാപവൃത്തങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സമൂഹത്തെ സംഘടിപ്പിക്കാം. ആചാരവും വഴക്കവും അധികാരമേറേറടുക്കുന്നു. ഇന്നിന്ന ജാതിക്കാർ ഇന്നിന്ന തൊഴിൽ ചെയ്യണമെന്ന് ഇവ വിധിക്കുന്നു. മകൻ അച്ഛന്റെ തൊഴിൽ സ്വീകരിക്കുന്നു. തൊഴിലുകൾ പരമ്പരാഗതമായിത്തീരുന്നു. ഇന്ത്യയിലതാണ് സാദവിച്ചത്. ഈജിപ്ഷ്യൻ സമൂഹവിഭജനത്തെപ്പറ്റി ആഡംസ്കീത് പറയുന്നു: “മതപരമായ നിബന്ധനകളനുസരിച്ച് അച്ഛന്റെ തൊഴിൽ മകൻ പിന്തുടരുന്നു. മകൻ മറ്റൊരു തൊഴിൽ സ്വീകരിച്ചാൽ അതു ദൈവദൂഷണമാണ്, ധർമ്മലംഘനമാണ്; പൊറുക്കാവതല്ല.” വ്യാവസായികപുരോഗതി കൈവരാത്ത അല്പവികസിതരാഷ്ട്രങ്ങളിലിന്നും മകൻ ജനിക്കുന്നത് അച്ഛന്റെ തൊഴിൽവസ്തുക്കളണിഞ്ഞുകൊണ്ടത്രേ!

രണ്ട്: കാര്യനിർവ്വഹണത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ കാര്യക്ഷമത കാണിക്കുന്നത് ഏകാധിപത്യമത്രേ. ഈജിപ്തിലെ പിരമിഡുകളും നമ്മുടെ താജ് മഹലും ആകാശത്തുനിന്നിറങ്ങിവന്നവയല്ല. ഏകാധിപത്യരാഷ്ട്ര

ത്തിൽ ഏതു പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയും വിജയിക്കും. മുകളിൽ നിന്നു വരുന്ന ആജ്ഞകൾ അനുസരിച്ചു മതിയാകൂ. ആജ്ഞകൾ വഴി ജനതയുടെ സാമ്പത്തിക നിലനിൽപ്പു ഭദ്രമാക്കാം, കല്പിപ്പറപ്പിക്കാം.

ഈ രണ്ടു മാതൃക്കൾക്കും അവയുടേതായ മെച്ചങ്ങളുണ്ട്. രാഷ്ട്രങ്ങൾ ഇവയിലേതെങ്കിലും ഒരു മാതൃം സ്വീകരിച്ചു. നൂററാണ്ട് നൂററാണ്ടിനെ ഓടിച്ചു പുറംകടത്തുകയായി. ആജ്ഞയോ പാരമ്പര്യമോ ഈ സാമ്പത്തികപ്രശ്നം കൈകാര്യം ചെയ്തു കാലത്തോളം ധനശാസ്ത്രത്തിന്റെ ആവശ്യമില്ലായിരുന്നു. അവിശ്വസനീയമായ വൈവിധ്യത്തിൽ കൂടിയും വൈചിത്ര്യത്തിൽ കൂടിയും ലോകചരിത്രം മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. പല സമൂഹങ്ങളും അവയുടെ രാജാക്കന്മാരേയും വർഗ്ഗാധിപന്മാരേയും പുകഴ്ത്തി; അവരുടെ സ്തുതിഗീതങ്ങൾ പാടി. ഉണക്കമത്തിയേയും കന്നുകാലികളേയും പണമയ്യപയോഗിച്ച സമൂഹങ്ങൾ കുറവല്ലായിരുന്നു. ഉല്പാദിപ്പിച്ച വസ്തുക്കൾ സമം പങ്കുവെച്ചോ മതശാസനങ്ങളനുസരിച്ചു പങ്കുവെച്ചോ സമൂഹത്തിൽ വിതരണം ചെയ്തു. ആജ്ഞയുടേയോ പാരമ്പര്യത്തിന്റേയോ ശക്തി എപ്പോഴും മുൻതള്ളിനിന്നു. അന്നത്തെ ലോകത്തിലെ പ്രത്യേകതകൾ വിവരിക്കുവാനും പരിഷ്കരിക്കുവാനും വിദഗ്ദ്ധന്മാരെ വേണം—ഭരണതന്ത്രജ്ഞന്മാരെയും ചരിത്രകാരന്മാരെയും തത്വചിന്തകന്മാരെയും, ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരെ വേണ്ട!

നാലു്:

മനുഷ്യസമൂഹത്തിന്റെ നിലനില്പിനുള്ള മൂന്നാമത്തെ മാർഗ്ഗം, തയ്യാറെടുത്ത് വേഷംകെട്ടിയവനികൾക്കു പുറത്തു കാത്തുനിന്നു. അതു രംഗപ്രവേശം ചെയ്തില്ല. സമൂഹത്തിൽ അതേ സമയം ഒരു പുതിയ പ്രവണത പൊങ്ങിവന്നു: വ്യക്തിസ്വതന്ത്ര്യം— അവനവനിഷ്ടമുള്ളത് നിർമ്മിക്കാം, വില്ക്കാം, വാങ്ങാം, ഉപയോഗിക്കാം ഇങ്ങനെ വന്നപ്പോൾ വ്യക്തി അവൻ ലാഭകരമായി തോന്നുന്നത് ചെയ്യുമെന്നായി. ലാഭം— അതായി വ്യക്തിയുടെ പ്രവൃത്തികളെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന ഘടകം. “മാർക്കറ്റ് (കമ്പോള) സമ്പ്രദായം” രൂപം കൊള്ളുകയായി. ആജ്ഞയുടെ ചാട്ടയും പാരമ്പര്യത്തിന്റെ ചെങ്കോലും വിലപ്പോയില്ല. സ്വതന്ത്രനായ വ്യക്തി, സ്വതന്ത്രമായ കമ്പോളം. മനുഷ്യൻ തൊഴിലെടുക്കുന്നത് ലാഭമുണ്ടാക്കുന്നതിനായി. മൂക്കുയർത്തിപ്പിടിച്ച് ലാഭത്തിന്റെ മണം വരുന്നിടത്തേയ്ക്ക് അവൻ പുറപ്പെടുകയായി. ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗവും തൊഴിലെടുക്കലും മൂലധനനിക്ഷേപവും വ്യവസായവല്ക്കരണവും എല്ലാം ലാഭം കിട്ടുന്നതിനായി. ഈ സാമ്പത്തിക പരിഗണനയിലൂന്നി മനുഷ്യന്റെ നിലനില്പ്. അതായത്, “കമ്പോള സമ്പ്രദായം” നിലവിൽ വന്നു.

സാമ്പത്തികപരിഗണനയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മനുഷ്യൻ തൊഴിലെടുക്കുവാനും യത്നിക്കുവാനും തുട

ങ്ങിയതോടെ യവനിക ഉയന്നു, ധനശാസ്ത്രജ്ഞൻ രംഗപ്രവേശം ചെയ്തു. ഭൂവുടമ, തൊഴിലാളി, മൂലധനമിറക്കുന്നവൻ—ഇവരാരും ആജ്ഞയുടേയോ പാരമ്പര്യത്തിന്റേയോ പ്രേരണയ്ക്ക് കീഴ്പ്പടങ്ങിയില്ല. ലാഭം: അതിന്റെ പിന്നാലെ തിരിച്ചു. ഭൂമിയും തൊഴിലും മൂലധനവും. പഴയ മൂല്യങ്ങൾ നശിക്കുകയായി. പുതിയ മൂല്യങ്ങൾ രൂപം കൊള്ളുകയായി.

അഞ്ച്:

പഴയ ലോകം കഴഞ്ഞുമറിഞ്ഞു കീഴ്മേൽ മറിഞ്ഞു. അതുവരെ, കമ്പോളസമ്പ്രദായം ജനിക്കുന്നതുവരെ, ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്റെ ആവശ്യമുണ്ടായില്ല; അയാൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ധനശാസ്ത്രവുമുണ്ടായില്ല. കഴഞ്ഞു മറിഞ്ഞ സാമ്പത്തിക വ്യവസ്ഥയുടെ പിന്നിലെ രഹസ്യങ്ങൾ കണ്ടെത്തിയത് ധനശാസ്ത്രജ്ഞനാണ്. അതായത്, ആജ്ഞയുടേയോ പാരമ്പര്യത്തിന്റേയോ ശക്തി ക്ഷയിക്കുന്നതുവരെ കഴപ്പമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവനവൻ അവനവന്റെ കാര്യം ലാഭത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നോക്കുമെന്നു വന്നപ്പോൾ, കഴപ്പമായി; നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ ശിഥിലീകരിക്കപ്പെട്ടു. ആരാണ് കഴപ്പമുണ്ടാക്കിയത്? കമ്പോളസമ്പ്രദായം.

പരമാർത്ഥത്തിൽ ഇതൊരു വിപ്ലവമായിരുന്നു—
 ആധുനികസമൂഹത്തെ മുഴപ്പെടുത്തുന്നതിന് അനുപേ-
 ക്ഷണീയമായ വിപ്ലവം! ഫ്രഞ്ച്—അമേരിക്കൻ—റ-
 ഷ്യൻ വിപ്ലവങ്ങൾ ഇത്രയധികം സമൂഹത്തെ തകിടം
 മറിച്ചില്ല!

സമയത്തിലൂടെ പിന്നോട്ട്

ഈ വിപ്ലവത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം വ്യക്തമാകണ
 മെങ്കിൽ എച്ച്. ജി. വെത്സിന്റെ 'സമയയന്ത്ര'ത്തിൽ
 കയറി നാം സഞ്ചരിക്കണം:

1305: ഫ്രാൻസ്:

ഉത്സവച്ചന്ത. പുലച്ചയ്ക്കു തന്നെ ആയുധധാരിക
 ഉായ കാവൽക്കാരുടെ അകമ്പടിയോടെ കച്ചവടക്കാർ
 സാമാനങ്ങളുമായി എത്തിക്കഴിഞ്ഞു. പല നിറങ്ങളിൽ,
 വരയുള്ള തുണിശ്രാദാരങ്ങളുയർന്നു. കച്ചവടക്കാർ അ-
 ന്യോന്യം കൊടുക്കൽ—വാങ്ങലുകളിൽ ഏറ്റെടുപ്പിരിക്കു-
 കയാണ്. നാട്ടുകാരെത്തി സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാൻ.
 സിൾക്ക്, ടാഫറ്റ, സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങൾ, വാസനത്തെ
 ലങ്ങൾ, തോൽസ്സാധനങ്ങൾ—എല്ലാം നിരത്തി വെച്ചി-
 ട്ടുണ്ട്. കിഴക്കൻ ലോകത്തിൽനിന്നെത്തിയ സാധന-
 ങ്ങളിന്മേലാണ് പ്രഭുക്കന്മാരുടേയും പ്രഭുപിള്ളുടേയും
 നോട്ടം. വാങ്ങുന്നതിനോടൊപ്പംതന്നെ അവയുടെ
 പേരും അവർ ചോദിച്ച മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ട്: ദീവാൻ,
 സിറപ്പ്, ജാർ.

ഒരു കൂടാരത്തിനകത്തേക്കു നമുക്കു കടക്കാം—കണക്കുപുസ്തകങ്ങൾ മേശമേൽ തുറന്നുവെച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരു പുസ്തകത്തിൽനിന്നു കച്ചവടക്കാരനിങ്ങനെ വായിച്ചു: “കഴിഞ്ഞ ക്രിസ്തുമസ്സിന്റെ തലേദിവസം ഒരുത്തൻവന്നു 100 സ്വർണ്ണനാണയത്തിനു സാമാനം വാങ്ങി. പണം തന്നതേയില്ല. അവന്റെ പേരു ഞാൻ മറന്നുപോയി” റോമൻ അക്കങ്ങൾ ആണ് അവർ ഉപയോഗിക്കുന്നത്. കൂട്ടൽപോലും തെറ്റാ. ഹരിക്കൽ ബുദ്ധിപരമായ ഒരു കസത്തും. പൂജ്യത്തിന്റെ ഉപയോഗം അവർക്കു പിടിയില്ല. തിരക്കിനു കുറവില്ല. ഒരു വർഷത്തിൽ ഫ്രാൻസിൽ വന്നെത്തുന്ന ചരക്കുകൾ ഇന്നത്തെ ഒരു ഗുസ്സു ട്രെയിനിൽ കയറ്റിയാൽ അതു നിറയുകയില്ല. വെനീഷ്യൻ കപ്പലുകൾ ആകെ ഒരു വർഷത്തിൽ ഇറക്കുമതി ചെയ്യുന്ന സാധനങ്ങൾ ഇന്നത്തെ ഒരു സാമാനക്കപ്പലിൽ നിറയ്ക്കുവാനുണ്ടാകയില്ല.

1550: ജർമ്മനി: ധാരാളം കച്ചവടച്ചരക്കുകളുമായി, നീണ്ട കോട്ടു ധരിച്ചു, താടിക്കാരൻ ആൻഡ്രിയാസ് റിഫ് വരികയാണ്, ബാദനിലെ തന്റെ വീട്ടിലേക്കു. വളരെ ദൂരം കുതിരപ്പുറത്തു യാത്ര ചെയ്തതിനാൽ ചന്തിയിലെല്ലാം തഴമ്പു പിടിച്ച ആൻഡ്രിയാസ് റിഫിനു കൊളോൺ നഗരത്തിനും ബേസിൽ നഗരത്തിനുമിടയ്ക്കു 31 സ്ഥലത്തു ചുങ്കം കൊടുക്കേണ്ടി വന്നു.

റിഫ് സന്ദർശിച്ച ഓരോ സമൂഹത്തിനും അതിന്റേതായ നാണുമുണ്ടു്, നിയമമുണ്ടു്, നിയമപാല

നരീതിയുണ്ട്. ബാദൻ ജില്ലയിൽ മാത്രം 112 തരം നീളമളവുകളുണ്ട്. 92 തരം ചതുരയളവുകളുണ്ട്, 123 തരം ധാന്യയളവുകളുണ്ട്, 161 തരം ദ്രാവകയളവുകളുണ്ട്. 63 തരം മദ്യയളവുകളുണ്ട്, 83 തരം ഘനയളവുകളുണ്ട്. പോരേ!

1644: അമേരിക്ക: ബോസ്റ്റൺ കോടതിയിൽ ബഹളം. വിചാരണ നടക്കുന്നു. കൂട്ടിൽ നില്ക്കുന്നതോ? ധനികന്റെ ഏകപുത്രൻ, മതസൗഹൃദമനുഭവിക്കുവാൻ മാതൃരാജ്യം വിട്ട് അമേരിക്കയിലെത്തിയവൻ, സുവിശേഷ പ്രാസംഗികൻ, തിയോളജി, ദൈവശാസ്ത്രം പ്രൊഫസർ—റോബർട്ട് കീൻ. കുറും: ഒരു ഷിപ്പിങ്ങിന്റേൽ ആർ പെൻസ് ലാഭമെടുത്തു. നീചവും വിശ്വാസപ്രമാണങ്ങളെ ലംഘിക്കുന്നതുമായ ഭയങ്കര കുറും! തീരാപ്പാപവും! ഇയാളെ മഹറോൻ ചൊല്ലി ക്രിസ്തു സഭയിൽ നിന്ന് പുറം കടത്തണമോ എന്നതാണ് കോടതി ചെയ്യുന്നത്. വിധി: “ഇതനാളും സജീവിതം നയിച്ചു. ക്രിസ്തു മാർഗ്ഗത്തിലേക്കു ജനങ്ങളെ നയിച്ചു, മാതൃകാ ജീവിതത്തിൽ സമൂഹത്തിന്റെ അനുസ്മരണയർപ്പിച്ച മിസ്റ്റർ കീനിന് ഈ കോടതി 200 പവൻ പിഴയിടുന്നു.” ലാഭേച്ഛയാൽ പ്രേരിതമായ തന്റെ ഹൃദയം കണ്ണീരോടെ തുറന്നു കാണിച്ചു അദ്ദേഹം സർവ്വരോടും ക്ഷമ യാചിച്ചു. മി. കീനിനെ ഉദാഹരിച്ചുകൊണ്ട് പിറേറ ഞായറാഴ്ച പുരോഹിതൻ പ്രസംഗിച്ചു: “ഒന്ന്: കുറഞ്ഞ വിലയ്ക്കു വാങ്ങി,

കൂടിയ വിലയ്ക്കു വിറ്റു—പാപം. രണ്ടു: വഴിക്കു ക
ച്ചവടച്ചരക്കുകൾ നഷ്ടപ്പെടുകയാൽ കൈവശമുള്ള ചര
ക്കുകൾക്കു വിലകൂട്ടി—പാപം മൂന്നു: കൂടിയ വിലയ്ക്കു
വാങ്ങേണ്ടി വന്നു എന്ന കാരണത്താൽ അതേ വിലയ്ക്കു
വിറ്റു—പാപം.” ആ പരപത്തിന്റെ പേരാണ് ഓരോ
ഗ്രഹം!

1670: ഇംഗ്ലണ്ടും ഫ്രാൻസും: ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ഏതാനും
കച്ചവടക്കാരൊരുമിച്ച് ഒരു കമ്പനി തുടങ്ങി. കമ്പ
നിയിലെ പങ്കുകാർ പാലിക്കേണ്ട നിയമങ്ങൾ—ചീത്ത
വാക്കു പറയരുത്, കലഹിക്കരുത്, ചീട്ടുകളിക്കരുത്
നായാട്ടനായ്ക്കളെ വളർത്തരുത്, തെരുവിൽ കൂടി വൃത്തി
കെട്ട സാധനങ്ങൾ കൊണ്ടുപോകരുത്. ഇന്നാണ്
എങ്കിലോ?

ഫ്രാൻസിൽ നെയ്ത്തുവ്യവസായം വളർന്നു.
1666-ൽ കോർബർട്ടിന്റെ നിയമം വന്നു—തൂണി
യിൽ ഇത്രയിത്ര തൂലങ്ങളാകണം. അല്ലെങ്കിൽ ആ തൂ
ണിയെല്ലാം കണ്ടു കെട്ടും. മൂന്നാം പ്രാവശ്യം ഈ കുറ്റം
ചെയ്യുന്നവരുടെ വസ്തുവഹകളെല്ലാം ഗവണ്മെന്റിലേയ്ക്കു
കണ്ടുകെട്ടുന്നതാണ്.

ഇത്രയും പറഞ്ഞതിൽ നിന്ന് രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ
സ്പഷ്ടമാണ്: ഒന്ന്—ധനവ്യവസ്ഥ ലഭ്യത്തിന്റെ അടി
സ്ഥാനത്തിലല്ലായിരുന്നു. രണ്ടു—രാഷ്ട്രീയവും സാമൂഹ്യ
വും മതപരവുമായ ഘടകങ്ങൾക്കുള്ളിൽ സാമ്പത്തിക
ഘടകം ഒളിച്ചിരുന്നു.

ലാഭം

ലാഭം—അത് പുതിയ ഒരാശയമത്രേ. കൗതുക
 മുളളതെല്ലാം സ്വന്തമാക്കുവാൻ വെമ്പുന്ന ഒരു ജീവി
 യാണ് മനുഷ്യൻ; അവൻ കച്ചവടക്കാരനെപ്പോലെ
 പെരുമാറും എന്നെല്ലാം നമുക്കിപ്പോൾ തോന്നും. ലാ
 ഭമേ—അതിനു മനുഷ്യനോളം പഴക്കമുണ്ടെന്നു നമുക്കു
 തോന്നിപ്പോകുന്നു. പരമാർത്ഥമല്ല. ലാഭമുണ്ടാക്കുക
 എന്ന ആശയം ഇന്നും ലോകത്തിലെ ഭൂരിപക്ഷം രാഷ്ട്ര
 ങ്ങളും സ്വീകരിച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. പതിനേഴാം നൂ
 റാണ്ടിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന കച്ചവടക്കാരനും വൈദ്യനും
 സംഗീതപണ്ഡിതനും രാഷ്ട്രീയ ഗണിതം (Political
 Arithmetic) എന്ന വിജ്ഞാനശാഖയുടെ സ്ഥാപകനു
 മായ സർ വില്യം പെററി എഴുതുന്നു: “കൂലി കൂട്ടി
 യാൽ തൊഴിലാളികളുടെ സംഖ്യ കുറയും. എന്തുകൊ
 ണ്ടെന്നാൽ അവർ തിന്നും കുടിച്ചും രസിച്ചും, പണിയെ
 ടുക്കാൻ കൂട്ടാക്കില്ല.” വങ്കത്ത്? അല്ല, അദ്ദേഹം ഒരു
 സത്യം എടുത്തു കാണിക്കാൻ ശ്രമിച്ചുണ്ടെന്നുള്ളതു. ഇന്നും
 അല്പവികസിതരാജ്യങ്ങളിലെ സ്ഥിതിയിതാണ്. അ
 റിവില്ല, യന്ത്രശാലയ്ക്കകത്തു നിന്നാൽ ശ്വാസം മുട്ടും,
 സ്വഗ്രാമം വിട്ടുപോകാൻ തയ്യാറില്ല. ഉയർന്ന ജീവി
 തനിലവാരത്തിലുണ്ടാകുന്നു. പഴയ സംസ്കാരങ്ങളും മധ്യ
 ശതകങ്ങളിലെ സംസ്കാരങ്ങളും ലഭ്യമെന്ന ആശയ
 ത്തിന് വില കല്പിച്ചില്ല. നവോത്ഥാന-നവീകരണ
 കാലഘട്ടത്തിൽ ഈ ആശയത്തിന് ലാഭവായ സ്വീ

കരണം ലഭിച്ചു. അച്ചടിപ്പോലെ പുതിയൊരു കണ്ടു പിടുത്തമാണ് ലാഭേച്ഛ.

ലാഭക്കൊതിക്ക് അംഗീകാരം നൽകുവാൻ രാഷ്ട്രങ്ങൾ തയ്യാറായില്ല. ക്രിസ്ത്യാനി കച്ചവടക്കാരനാകാൻ പാടില്ല. ഷേക്സ്പിയറുടെ കാലത്ത് സാധാരണക്കാരന്റെ ചുമതല സ്വന്തം ധനസ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്തുകയില്ല, അതു നിലനിത്തുകയായിരുന്നു. അമേരിക്കയിൽ കുടിയേറിപ്പാർത്ത തീർത്ഥാടകരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ലാഭമെടുക്കുന്നത് ചെങ്കുത്താൻ വഴിപ്പെടലായിരുന്നു.

ലോകത്തിന്റെ ആദ്യദശാതാട്ട് ധനമുണ്ടായിരുന്നു; ധനമുണ്ടാക്കാനുള്ള ആഗ്രഹവും. ഈ ആഗ്രഹത്തിനു കുറച്ചു പേർ വഴങ്ങിക്കാണും — ഫിന്നീഷ്യൻ നാവികർ, വെനീഷ്യൻ വ്യാപാരികൾ, റോമിലെ ഈ ഹക്കച്ചവടക്കാർ, സ്പാനിഷ്—പോർട്ടുഗീസ് സാഹസികന്മാർ. എന്നാൽ ലാഭേച്ഛ സാർവ്വത്രികമല്ലായിരുന്നു. പതിനാറാം ശതകത്തിലെ പ്രസിദ്ധബാങ്കടമകളാണ് ഫ്യൂഗർ കടുംബം. അവർ സ്വന്തം വെള്ളി ഖനികൾ സ്വന്തമാക്കി, പല രാഷ്ട്രങ്ങളിലും കച്ചവടം ചെയ്യാനുള്ള അവകാശം വാങ്ങി. ചക്രവർത്തിമാർക്ക് യുദ്ധം ചെയ്യാൻ പണം കടംകൊടുത്തു. പ്രായാധിക്യം മൂലം ആൻഡ്സ് ഫ്യൂഗർ മരിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻഗാമികളായ ഹാൻസജേക്കബും ജോജ്ജും ക്രിസ്റ്റോഫറും കടുംബവ്യവസായം ഏറ്റെടുത്തില്ല. ആഡം സ്കീത്തിനു

രണ്ടു നൂററാണ്ടു മുമ്പുവരെ പണമുണ്ടാക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നവർക്ക് സമൂഹത്തിലെ സ്ഥാനം നഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു. ലാഭേച്ഛക്കെതിരായി സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയും മതവും പൊരുതി. ഇഹത്തിലെ ജീവിതം പരലോക ജീവിതത്തിനുള്ള തയ്യാറെടുക്കലുകിൽ, പണമുണ്ടാക്കിയിട്ടെന്തു കാര്യം? കമ്പോള സമ്പ്രദായം—അതിനെപ്പറ്റി ആരും കേട്ടിട്ടുപോലുമില്ല; കേൾക്കാനിഷ്ടപ്പെട്ടുമില്ല.

കമ്പോളം

കമ്പോളത്തിനും മനുഷ്യനും പ്രായമൊന്നാണ്. മനുഷ്യസമുദായത്തോളം പഴക്കമുണ്ട് കമ്പോളത്തിന്. സാധനങ്ങൾകൊടുത്തു സാധനങ്ങൾ വാങ്ങുന്ന “ബാർട്ടർ” സമ്പ്രദായത്തിനു വളരെ പഴക്കമുണ്ട്. ആഫ്രിക്കൻ ചോദിക്കും: “എത്ര കുന്നുകാലികളെ തന്നാൽ ആ പെണ്ണിനെ തരും?” അപരിഷ്കൃതൻ? ശരി തന്നെ. പരിഷ്കൃതരായ നാം ചോദിക്കുന്നത് മറിച്ചാണെന്നുമാത്രം: “എത്ര രൂപ തന്നാൽ ആ ചെറുക്കനെ തരും?”

കമ്പോളത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം കൈമാറലാണ്, കൊടുക്കൽ - വാങ്ങലാണ്. കമ്പോള സമ്പ്രദായം കൊടുക്കൽ - വാങ്ങലല്ല, ജനസമൂഹത്തെ വളർത്തുവാനും നിലനിർത്തുവാനും ഉയർത്തുവാനുമുള്ള ഉപാധിയാണ്. ലാഭേച്ഛ സമൂഹത്തെ ഒരുമിപ്പിച്ചെന്നു പറഞ്ഞാൽ പറഞ്ഞവൻ ഭ്രാന്തനാണെന്ന് അക്കാലത്തുണ്ടായിരുന്നവർ വിധിക്കും. കാരണം, ഉല്പാദനത്തിന് അത്യന്താപേക്ഷിതമായ ആ മൂന്നു ഘടകങ്ങളെ—ഭൂമി, തൊഴിൽ, മൂല

ധനം—സംബന്ധിച്ചു അവക്കൊരു പിടിയുമില്ലായിരുന്നു. എന്നാൽ ഈ മൂന്നു ഘടകങ്ങളും മണ്ണ്, മനുഷ്യർ, ഉപകരണങ്ങൾ എന്ന നിലയിൽ അവിടെത്തന്നെയുണ്ടായിരുന്നു.

ആറു:

ഇഷ്ടം പോലെ വില്പനയും വാങ്ങലും ചെയ്യാവുന്ന, പാട്ടും കിട്ടുന്ന, ഭൂമി അവർ കണ്ടില്ല. അന്തസ്സിന്റേയും പദവിയുടേയും അടിസ്ഥാനമായിരുന്നു ഭൂമി. സൈനിക—നീതിന്യായ—ഭരണ സമ്പ്രദായങ്ങളുടെ ഘടന ഭൂമിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരുന്നു. കൊടുക്കൽ വാങ്ങലുകൾക്കതീതമെന്നു കരുതപ്പെട്ടിരുന്നവയിൽ പെട്ട ഭൂമിയും.

തൊഴിലിന്റെ കഥയും മററൊന്നല്ല. മണ്ണ് മനുഷ്യരും സാമൂഹ്യ വ്യവസ്ഥയിലെ സ്ഥിരതയുള്ള ഘടകങ്ങളായി. തൊഴിലെവിടെ നിക്ഷേപിക്കണമെന്ന് പാരമ്പര്യം അനുശാസിച്ചു. കൂലി നിശ്ചയിക്കുവാൻ തൊഴിലാളി - മുതലാളി മല്ലിടത്തം ആവശ്യമായി വന്നില്ല. തൊഴിൽക്കമ്പോളമെന്നൊന്ന് ഇല്ലായിരുന്നു അന്ന്.

മൂലധനത്തിന്റേയും സ്ഥിതി വ്യത്യസ്തമല്ല. മൂലധനം സ്വകാര്യസ്വത്തെന്ന നിലയിൽ ആദ്യം മുതൽക്കുണ്ടായിരുന്നു. സ്വകാര്യസ്വത്തുപയോഗിച്ചു പുതിയ

വ്യാവസായ ക സംരക്ഷണം ആരം തുനിഞ്ഞില്ല. മൂലധനം അപകടപ്പെടുത്തരുതല്ലോ! അവർ മൂലധനം സുരക്ഷിതമാക്കുവാൻ പഴയ ഉല്പാദനമാർഗ്ഗങ്ങൾ മുറുകെ പിടിച്ചു. അതിനാൽ, വൻതോതിൽ തുണിയുല്പാദനം (16-ാം ശതകത്തിൽ) തുടങ്ങിയപ്പോൾ, ഇംഗ്ലണ്ടിലെ വ്യാവസായ ഗിൽഡുകൾ രാജാവിന്റെ അടുത്ത് പ്രതിഷേധം രേഖപ്പെടുത്തി. മേന്മയുള്ള വില കുറഞ്ഞ തുണി ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നത് രാജദ്രോഹമായി. രാജകീയാ ജ്ഞാനസരിച്ച് നവമേണ്ടു ഇങ്ങനെ പ്രഖ്യാപിച്ചു: “ഇത്രയധികം കാര്യക്ഷമതയും മൂലധനവും ഒരു ഉല്പാദനശാലയിൽ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത് ചീത്ത വഴക്കമാണ്.”

ഫ്യൂഡൽ സമ്പ്രദായം

ഇതിൽ നിന്നെല്ലാം മനസ്സിലാക്കുന്നതിതാണ്: ആജ്ഞയുടേയും പാരമ്പര്യത്തിന്റേയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ സമൂഹം കെട്ടിപ്പടുത്ത പഴയ ലോകം ഉല്പാദനത്തിനുവേണ്ട ഘടകങ്ങളെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുകയുണ്ടായില്ല. സ്വയം പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു യന്ത്രമായിരുന്നു ഫ്യൂഡൽ സമ്പ്രദായം. ആ യന്ത്രം പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നോ? ക്രിസ്ത്യൻ സഭയുടെ മേധാവിത്തവും സമൂഹം അംഗീകരിച്ച നിബന്ധനകളും. വ്യാപാരപ്രഭുക്കളും മതശ്രേഷ്ഠന്മാരും തമ്മിലായി പിന്നീടു മൽപ്പിടുത്തം. അതും സഭാചാരത്തെ സംബന്ധിച്ച്; സാമ്പത്തിക പരിഗണനകളെ സംബന്ധിച്ചല്ല. അക്കാലത്താണ് ആഡം സ്മിത്ത് ജീവിച്ചിരുന്നതെങ്കിൽ, അദ്ദേഹം ഒരു തത്വ

ചിന്തകനാകുമായിരുന്നു; ധനശാസ്ത്രജ്ഞനാകുമായിരുന്നില്ല. കാരണം, ധനശാസ്ത്രജ്ഞൻ ജോലിയൊന്നുമുണ്ടാകില്ല.

നൂററാണ്ടുകളുടനീളം പഴയ ലോകം ക്രമേണ ഒരുഗ്നിപർവ്വതമായുയർന്നു. മുളൽ, മുരളൽ, ഗർജ്ജനം—അവസാനം അതുപൊട്ടി, സമുഹഘടനയെ കലുക്കിപ്പറിച്ചുകൊണ്ടു്. വിപ്ലവം!

പാരമ്പര്യം വഴുതി വീണു. ആജ്ഞാ അനുസരിക്കുവാൻ ആളില്ലാതായി. അധികാരിയുടെ അധികാരം നഷ്ടപ്പെട്ടു. വൃക്ഷങ്ങൾ വേരോടെ പറിഞ്ഞു പോന്നു. ഭാസനം അടിമയും വേലക്കാരനും അകമ്പടിക്കാരനും തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിലുൾപ്പെട്ടു. സാമ്പത്തിക വനഗർഭത്തിലെ കാടൻ നിയമങ്ങൾ വേണ്ടിവന്നു, ഭൂവുടമയേയും ധനികനേയും മുതലാളിയാക്കുവാൻ. ലാഭേച്ഛയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗവും മുതലാളിവർഗ്ഗവും വികാരഭരിതരായി. അവരിൽ കോപാഗ്നി കത്തിയാളി.

ജീവിതത്തെ കച്ചവടമാക്കി മാറ്റുന്ന ഈ ഭരണം ആരും ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. ഒരു സമരം തന്നെ വേണ്ടിവന്നു ഈ പുതിയ പരമാർത്ഥങ്ങളുമായി ലോകം രമ്യപ്പെടുവാൻ.

ഏഴു്:

1666: ഫ്രാൻസ്: കമ്പോള സമ്പ്രദായം തൊടുത്തു വിട്ടതും സാമ്പത്തിക ബന്ധനങ്ങളിൽ വന്നതുമായ പരിവർത്തനം മുതലാളികൾ ചെയ്തതു്.

പുതിയ സങ്കേതവിദ്യയിൽക്കൂടി നെയ്ത്തുവ്യവസായത്തിൽ ഉല്പാദനവൽനവു വരുത്തിയാലോ? സാധ്യമല്ല. അതിനെതിരായി നിയമം വന്നു. നിയമം: ‘നഗരത്തിലെ ജസ്റ്റിമാരുടെ അനുവാദത്തോടുകൂടി മാത്രമേ പുതിയ സങ്കേതവിദ്യ ഒരു നെയ്ത്തുകാരൻ പ്രായോഗികമാക്കാവൂ.’ ജസ്റ്റിമാരോ? തഴക്കവും പഴക്കവുമുള്ള നാലു കുച്ചവടക്കാർ, നാലു നെയ്ത്തു സംഘടനാനേതാക്കൾ! അവരുടെ തീർപ്പ്: “അനുവദനീയമല്ല!” നെയ്ത്തു വ്യവസായത്തിൽ പുതിയ സങ്കേതമാർഗ്ഗങ്ങളുപയോഗിക്കുന്നവൻ മറ്റു നെയ്ത്തുവ്യവസായികളെ കഴപ്പുത്തിലാക്കുകയാണ്. അതു വയ്യ.

അതു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ബട്ടൻ വ്യവസായികൾ യുദ്ധകാഹളം മുഴക്കി. എന്തേ? “എന്താണോ? കേട്ടു കേൾവി പോലുമില്ലാത്ത ഏറ്റാട്: തുണല്ക്കാർ തുണികൊണ്ട് ബട്ടനുണ്ടാക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ കഞ്ഞി വെള്ളത്തിലായി.”

“അഹാ, അത്രയ്ക്കായോ?” ഗവണ്മെണ്ടിന്നു കലിവന്നു കലി വരാതിരിക്കുമോ? ബട്ടൻ തൊഴിലാളികൾ സമരത്തിലേക്ക്! തുണിബട്ടനുകളുണ്ടാക്കിയതുണല്ക്കാരല്ലേകാണമുണ്ടാക്കിയത്? സമാധാനപാലനം ഗവണ്മെണ്ടിന്റെ കർത്തവ്യമാണല്ലോ. ഗവണ്മെണ്ട് ഉത്തരവിറക്കി: “തുണിബട്ടനുണ്ടാക്കുന്നവരെ ഗവണ്മെണ്ട് പിഴശിക്ഷയ്ക്കു വിധേയരാക്കുന്നതാണ്. തുണിബട്ടനുണ്ടാക്കുന്നവരും അവയുള്ള ഉടുപ്പു ധരിക്കുന്നവരും ശിക്ഷാർഹരാണ്.”

ഉദ്യോഗസ്ഥനാക്കുകയും ലഭിച്ചു, വീടുകേറി തുണി ബട്ടനുകൾ കണ്ടെടുത്തു് തൊണ്ടിയാക്കുവാൻ, അവയുടെ ഉടമസ്ഥനാരേയും നിർമാതാക്കളേയും എപ്പോഴും എവിടെവെച്ചും അറസ്റ്റ് ചെയ്തു് ലോക്കപ്പിലാക്കാൻ.

എട്ടു :

പുതിയ സങ്കേതവിദ്യ ആപലൂരമാണ്. മൂലധനമിറക്കി പഴയ സങ്കേതമാറ്റമുപയോഗിക്കുന്ന വ്യവസായങ്ങളെ വളർത്തുന്നവർ് ഭീമമായ നഷ്ടമുണ്ടാകും. അതുകൊണ്ടാണ് മൂലധനമിറക്കിയവർ പുതിയ സങ്കേതവിദ്യയെ എതിർത്തു്. എളുപ്പത്തിൽ കാലറ നിർമ്മിക്കുന്നതിനു് പുതിയ സങ്കേതവിദ്യ കണ്ടുപിടിച്ചവൻ 1623-ൽ ഗവണ്മെണ്ടു് “പേററൻ” നൽകിയില്ല. മാത്രമല്ല, അത്യുന്നതകോടതി അതുപയോഗിക്കുന്നതു് നിയമവിരുദ്ധമാക്കി. വസ്തുനിർമ്മാണത്തിനു കാലിക്കോ ഇറക്കുമതി ചെയ്യുന്നതു് നിയമവിരുദ്ധമാക്കുകയാൽ 16,000 പേർക്കു് അവരുടെ അന്നന്നത്തെ അപ്പം നഷ്ടപ്പെട്ടു. നിരോധിക്കപ്പെട്ട കാലി ക്കാ തുണിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതിനു് 77 പേർ കൊലമരത്തിലേറി, 55 പേരെ എല്ലു ഞെരിച്ചു കൊന്നു, 631 പേരെ കഠിന തടവിനു വിധിച്ചു. ഒരാളെ മാത്രം കോടതി ശിക്ഷിക്കാതെ വിട്ടു!

എവിടെയും പാപ്പർമാർ

1600: ഇംഗ്ലണ്ട്:

82011

പതിനാറാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അന്ത്യത്തിൽ, സാഹസയാത്രകളുടെ കാലഘട്ടത്തിൽ, ബ്രിട്ടീഷ് രാജ്ഞി എലിസബത്ത് തന്റെ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ വിവിധഭാഗങ്ങൾ സന്ദർശിക്കുകയായിരുന്നു. തിരിച്ചുവന്ന രാജ്ഞി ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിച്ചു: “എവിടെയും പാപ്പരായവർ!” ഇംഗ്ലണ്ടിന്റെ നട്ടെല്ലായ സ്വതന്ത്രഭൂമികളെപ്പറ്റിയാണ് രാജ്ഞി പറഞ്ഞത്: എവിടെയും പാപ്പരായവർ!

എന്താണ് സംഭവിച്ചത്?

കമ്പിളിക്കു വില കൂടി. കുടിയാന്മാരായ ചെറുകിട കൃഷിക്കാർ തൊഴിലെടുത്തിരുന്ന ഭൂമിയെല്ലാം ഫ്യൂഡൽ പ്രഭു വേലികെട്ടി വളച്ചെടുത്ത് അവിടെ ചെമ്മരിയാടുകളെ വളർത്തുകയായി. 1549-ൽ ജോൺ ഹെയ്സ് രേഖപ്പെടുത്തി: “നാല്പതാളുകൾ കാലയാപനത്തിനുപയോഗിയ്ക്കുന്ന ഭൂമി ഒട്ടനവധി ചെമ്മരിയാടുകളും അവയെ നോക്കുന്ന ആട്ടിടയനും കൈയേറിയിരിക്കുന്നു... ഈ ആടുകളാണ് വിപ്ലവകാരികൾ. തിന്നുതീക്കാൻ പററാത്ത വിധം അവ എണ്ണത്തിൽ വർദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. അവ സ്ഥലം കവർന്നെടുത്തു, കൃഷിക്കാരനെ കരകടത്തി. ഇന്ന് ‘ആട്’, ‘ആട്’ എന്നൊന്നേയുള്ളൂ എവിടെയും.”

ബ്രിട്ടനിലെ വേലികെട്ടു പ്രസ്ഥാനം വരുത്തിവെച്ച നാശം സമൂഹത്തിന്റെ അഗാധതലങ്ങളെ സ്പർശിച്ചു. നൂറുകൊല്ലത്തിനുള്ളിൽ ഭൂരിഭാഗം കൃഷിക്കാരും പാപ്പരായി. അധഃപതിച്ച ഈ വിഭാഗം പിന്നത്തെ ഇരുനൂറു വർഷക്കാലം ബ്രിട്ടനെ അലട്ടി. ലഹളകൾ പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടു. ഒരേയൊരു ലഹളയിൽ 3500 ലഹളക്കാർ കൊല്ലപ്പെട്ടു. നേതൃത്വമേറ്റെടുത്ത റോബർട്ട് കെററ് കൊലമരത്തിൽ തൂങ്ങി. സതർലണ്ട് പ്രദേശം 7,94,00 ഏക്കർ സ്ഥലത്തുനിന്ന് 15,000 കൃഷിക്കാരെ കടിയിറക്കി. അത്രയും സ്ഥലത്തു് 1,31,000 ആളുകൾ വാഴുകയായി. കടിയിറക്കപ്പെട്ടവർക്ക് പ്രദേശം കൃഷിക്കുതക്കതാക്കുന്ന രണ്ടേക്കർ ഭൂമി വീതം നൽകി. അമേരിക്കൻ വിപ്ലവത്തിന് അമ്പതു കൊല്ലത്തിനു ശേഷമാണിതു് നടന്നതു്.

മുമ്പു്:

ഈ ഭരണനാടകത്തിന്റെ പ്രത്യാഘാതങ്ങളോ? ഭൂമി നഷ്ടപ്പെട്ടവർ പട്ടിണിയായി. വലിയ യന്ത്രവൽകൃതവ്യവസായങ്ങളില്ലായിരുന്നു, അവർക്കുദ്യോഗം നൽകുവാൻ. പാപ്പരായ കൃഷിക്കാരൻ തന്റെ കുടുംബത്തിനു ആഹാരം സമ്പാദിക്കുവാൻ കഴിയാതെ കള്ളനായി, തെണ്ടിയായി, ഭിക്ഷക്കാരനായി, ക്രൂലിക്കാരനായി. പാപ്പരത്തമാകുന്ന വെള്ളപ്പൊക്കം അതാതു പ്രവിശ്യ

യിൽ കെട്ടിനിർത്തുവാൻ പാർലമെൻറ് യത്നിച്ചു. അലഞ്ഞു തിരിയുന്നവർക്കു കടുത്ത ശിക്ഷ നൽകി. ഇടവകയിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന 'ഭരിതാശ്വാസം' (പണ്ണിക്കുഞ്ഞി) മാത്രം സ്വീകരിക്കുവാൻ അവർ നിർബന്ധിതരായി. ആ ഡംസ്റ്റിത്തിന്റെ സമകാലീനനായ ഒരു സാമൂഹ്യപരിഷ്കർത്താവ് ശഠിച്ചു, ഈ തെമ്മാടിവർഗ്ഗത്തെ നിലയ്ക്കുനിർത്തണമെന്ന്. ബ്രിട്ടനിലെ ഭരണാധികാരികൾക്കു ഹൃദയമില്ലെന്നല്ല ഇതിന്റെ അർത്ഥം. കമ്പോള സമ്പ്രദായത്തിന്റെ നിയമമനുസരിച്ച്, തൊഴിലാളികൾക്ക്, തൊഴിൽ വാങ്ങുകയും വില്ക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കമ്പോളമാണാവശ്യം. അക്കാര്യം ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണാധികാരികൾ അറിഞ്ഞില്ല. തൊഴിലിനേയും മൂലധനത്തേയും വ്യാപാരച്ചരക്കാക്കുന്നതിൽനിന്ന് അവയുടെ ഉടമസ്ഥന്മാർ വെറുപ്പോടെ ഒഴിഞ്ഞുമാറി.

ഭയങ്കരമായ വേദനയിൽകൂടി കമ്പോള സമ്പ്രദായം പിറന്നു. ഭൂമി, തൊഴിൽ, മൂലധനം എന്നിവ അതിന്റെ ഘടകങ്ങളായി. കമ്പോള സമ്പ്രദായം സമൂഹത്തെ ഭരിക്കുകയായി. ബട്ടനുണ്ടാക്കുന്നവർക്കു രക്ഷ കിട്ടിയില്ല; തുണിബട്ടനുക്കൾ വിജയിച്ചു. "പേറെൻറ്" നിഷേധിക്കപ്പെട്ട ആ സങ്കേതവിദ്യ കാലുറവുവസായത്തിന്റെ കാതലായി. കാലിക്കോ തുണിയുടെ ഇറക്കുമതി നിർത്താനല്ല, അതിന്റെ കയറുമതി വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ ഗവണ്മെന്റ് തയ്യാറായി. കമ്പോള സമ്പ്രദായത്തിൽ തൊഴിൽ അന്തർവീക്ഷണ സ്ഥാനത്തേയ്ക്കുയർത്ത

പ്പെട്ടു. കമ്പോള സമ്പ്രദായമാകുന്ന യന്ത്രം, 'ലാഭം, ലാഭം, ലാഭം!' എന്ന മന്ത്രമുരുവിട്ടുകൊണ്ട്, സമൂഹത്തെ സമൃദ്ധിയിലേയ്ക്കു നയിക്കുകയായി.

പശ്ചാത്തലം

വിപ്ലവാത്മകമായ ഈ പരിവർത്തനം—ആജ്ഞയിൽനിന്നും വഴക്കത്തിൽനിന്നും കമ്പോള സമ്പ്രദായത്തിലേക്കു-സാധ്യമാക്കിയ പശ്ചാത്തലം നാം പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. വലിയ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ, വലിയ സംഭവങ്ങൾ, പ്രസിദ്ധരായ ആളുകൾ—ഒന്നും ഈ പരിവർത്തനത്തെ സഹായിച്ചില്ല. എങ്കിലും, കമ്പോള സമ്പ്രദായം കരുപ്പിടിക്കുകയുണ്ടായി.

കൃഷിക്കാരുടെ വിപ്ലവങ്ങളും, രാജ്യങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള യുദ്ധങ്ങളും, ദേശീയ പ്രസ്ഥാനങ്ങളും ഹ്യൂഡലിസംതകർത്ത് ദേശീയരാഷ്ട്രങ്ങൾക്ക് രൂപംനൽകി. രാജവാഴ്ച ദേശീയ വ്യവസായങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. പൊതുവായ അളവുകൾ, തൂക്കങ്ങൾ, നാണയങ്ങൾ എന്നിവ പ്രചാരത്തിൽവന്നു. കണ്ടെത്തലുകൾക്കും കണ്ടുപിടുത്തങ്ങൾക്കും രാഷ്ട്രം പിന്തുണ നൽകി. 15-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ കൊളംബസ്സ് സ്പാനിഷ് രാജ്ഞി ഇസബെല്ലയുടെ സഹായത്തോടെ സാഹസികമായ കപ്പൽയാത്ര നടത്തി അമേരിക്ക കണ്ടെത്തി. സ്പാനിഷ്-പോർട്ടുഗീസ്-ഇംഗ്ലീഷ് നാവികർ രാഷ്ട്രത്തിനു വേണ്ടി പുതിയ കരകളും കപ്പൽമാർഗ്ഗങ്ങളും അന്വേഷിച്ചിറങ്ങി.

കൊളംബസ് രേഖപ്പെടുത്തി: “അതുതകരമായ ഒന്നാണ് സപ്തം. അതാക്കണ്ടോ അവനാണ് മേധാവി. അവൻ വേണ്ടതെല്ലാം അവൻ സ്വന്തമാക്കുന്നു. സപ്തം കൈയിലുണ്ടെങ്കിൽ ആത്മാക്കളെപ്പോലും സ്വസ്തരിലാക്കാം.” പേരേ പൊന്നിന്റെ മഹിമ? ഇതായിരുന്നു കമ്പോള സമ്പ്രദായം സ്വീകരിച്ച ലോകത്തിലെ പ്രമാണം. ലോകം ഓടി, പണ (ലാഭ) ത്തിന്റെ പിന്നാലെ. സാഹസിക യാത്രകൾ വഴിയായും സാഹസങ്ങൾ വഴിയായും സർ ഫ്രാൻസിസ് ഡ്രെയ്ക്ക് കൊണ്ടുവന്ന സപ്തം കൊണ്ട് എലിസബത്ത് രാജ്ഞി ഇംഗ്ലണ്ടിന്റെ കടങ്ങൾ വീട്ടി, ബജറ്റിലെ കട-ധനനില സമീകരിച്ചു. ബാക്കി വന്ന ധനം മരനാടുകളിൽ മൂലധനമായി നിക്ഷേപിച്ചു. 1930-ൽ ബ്രിട്ടനുണ്ടായിരുന്ന ഭീമമായ വിഭേദധനനിക്ഷേപം ഇതിൽനിന്നത്ര ഉണ്ടായത്.

പത്തു്:

ഹ്യൂഡലിസത്തിന്റെ തകർച്ചയിൽനിന്നു ദേശീയ രാഷ്ട്രങ്ങളുടലെടുത്തു. അവ കമ്പോള സമ്പ്രദായത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. അപ്പോഴേക്കും ഇററലിയിൽനിന്നു തുടങ്ങിയ നവോത്ഥാന പ്രസ്ഥാനം യൂറോപ്യരെ ചിന്തിക്കുവാൻ പഠിപ്പിച്ചു. ഏതിനേയും ചോദ്യം ചെയ്യുക, യുക്തിക്കു നിരക്കുന്നതു മാത്രം സ്വീകരിക്കുക,

മനുഷ്യത്വത്തിനുവേണ്ടി നിലകൊള്ളുക എന്നീ തത്വങ്ങൾക്കാണ് നവോത്ഥാനം വില കല്പിച്ചത്. അതോടെ ഇഹലോകവാസം പ്രാധാന്യമുള്ളതായി. അങ്ങനെയെങ്കിൽ, മനുഷ്യൻ ജീവിതാവശ്യങ്ങൾ സാധിച്ചു സംതുഷ്ടനായി ജീവിക്കുവാൻ സാധിക്കണം. മനുഷ്യന്റെ ജീവിതനിലവാരമുയരണം. ദൈവത്തെ കഴിവുകൾ ഉപയോഗപ്രദമാകുന്നത് തെറ്റല്ലെന്ന പ്രോട്ടസ്റ്റന്റ് സഭ പ്രഖ്യാപിച്ചു. ധനമാജ്ജിക്കുന്നത് ജീവിതസുഖമനുഭവിച്ചു ദൈവത്തിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിൽ കൂടി മുന്നേറാനാണെങ്കിൽ, അതിൽ തെറ്റില്ല. പക്ഷേ, അവിടെനിന്നൊരിക്കലും വേണ്ടു ധനത്തെ ആധ്യാത്മിക മേന്മയായും ധനികനെ പുണ്യവാളനായും വ്യാഖ്യാനിക്കുവാൻ.

കാലക്രമേണ രാഷ്ട്രത്തിലെവിടെയും ചരക്കുകളെത്തിക്കുവാൻ നഗരങ്ങളേയും ഗ്രാമങ്ങളേയും ബന്ധിക്കുന്ന റോഡുകൾ പുതുക്കുകയായി. ക്രയവിക്രയത്തിന്റെ തോതു വർദ്ധിച്ചു. ജനങ്ങൾ പണമായും കമ്പോളമായും പരിചയപ്പെട്ടു. കണക്കു കൂട്ടലിലും കണക്കുവെയ്ക്കുന്നതിലും കാര്യമായ പുരോഗതിയുണ്ടായി. നാഗരികതയുടെ അനുഗ്രഹങ്ങൾ നാട്ടിൻപുറത്തേക്കു വ്യാപിക്കുകയായി. കമ്പോളസമ്പ്രദായത്തിന് സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠ ലഭിച്ചു.

പതിനൊന്ന്:

നവോത്ഥാനം മനുഷ്യനിലുണർത്തിയ ജീജ്ഞാസ കണ്ടുപിടുത്തങ്ങൾക്കും കണ്ടെത്തലുകൾക്കും വഴിതെളിയിച്ചു. സങ്കേതവിദ്യ (Technology) വികാസം പ്രാപിച്ചു. ആഡംസ്റ്റീത്തിനു മുൻപുതന്നെ അച്ചടിയന്ത്രം, കടലാസ്സുമില്ലകൾ, കാറ്റാടിയന്ത്രം, താനേ നടക്കുന്ന ക്ലോക്ക്, ഭൂപടങ്ങൾ എന്നിവ നിലവിലുണ്ടായിരുന്നു. പതിനെട്ടാം ശതകത്തിന്റെ പുലരിയിൽ ആഡംസ്റ്റീത്ത് ജനിക്കുവാൻ ഇനിയും 23 വർഷങ്ങൾ കാത്തിരിക്കണം. ലോകം പുതിയ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചു. അവയിൽ ചിലതിതാ:

“മനുഷ്യൻ ലാഭമുണ്ടാക്കുവാനിഷ്ടപ്പെടുന്നു.”

“അതിനെതിരായി നിയമമില്ല.”

“കച്ചവട സമ്പ്രദായത്തിന്റെ കാതൽ ലാഭേച്ഛയാണ്.”

ഇത്രയുമായപ്പോൾ, തലയിൽ കണക്കുകൂട്ടലുമായി നടക്കുന്ന “സാമ്പത്തികമനുഷ്യൻ” എന്ന ജീവിയെപ്പറ്റി കേൾക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ഏകാന്തതയിൽ മുഴുകിയ ദ്വീപുകളിലെത്തുന്ന “സാമ്പത്തിക മനുഷ്യരാ”യ റോബിൻ സൺ കൂടുതലായൊരു ഗ്രന്ഥങ്ങളിറങ്ങുകയായി.

പുതിയ പനി

പണമുണ്ടാക്കണം, എങ്ങനെയും പണമുണ്ടാക്കണം — ഈ പുതിയ പനി പടൻപിടിച്ചു. 1718-ൽ ജോൺ ലോ എന്ന സ്കോട്ട്‌ലണ്ടുകാരനായ സാഹസികൻ മിസിസ്സിപ്പി കമ്പനി തുടങ്ങി. ഉദ്ദേശം: അമേരിക്കൻ പർവ്വതങ്ങളിൽനിന്ന് സ്വർണം ഖനിച്ചെടുക്കുക! ഓഹരികൾ വാങ്ങുവാൻ ആയിരക്കണക്കിനാളുകൾ മുന്നോട്ടു വന്നു. കൃത്യസമ്പ്രദായം അന്നില്ലായിരുന്നതിനാൽ, 'ശക്തൻ ശേഷിക്കും' എന്ന പ്രാകൃതനിയമം വിജയിച്ചു. തെരുവുവൃദ്ധങ്ങൾ നടന്നു, കൊലപാതകങ്ങൾ നടന്നു - ഷെയറുകൾ സ്വന്തമാക്കുവാൻ. ഓഹരികൾ കരിഞ്ചന്തയിൽ വിറ്റു കൊള്ളലാഭമെടുത്തവർ കോടിശപരന്മാരായി. ഓഹരികൾ കൊണ്ട് കരിഞ്ചന്ത നടത്തിയ ഒരു ഹോട്ടൽ ജേപ്പിക്കാരൻ മൂന്നു കോടി സ്വന്തമാക്കി.

മല കഴിച്ചാൽ സ്വർണം കിട്ടണമെന്നില്ല. കമ്പനി പൊളിഞ്ഞു. ബുദ്ധിയുള്ളവരാരും കയ്യെടുത്തുപോയ പണം ഈ കമ്പനിയിൽ നിക്ഷേപിക്കില്ല. പണക്കൊതി എന്ന പനി തലയുയർത്തുകൊണ്ടാൽ പിന്നെ രക്ഷയില്ലല്ലോ!

പന്ത്രണ്ടു്:

കമ്പോളസമ്പ്രദായം ജനിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഇനി അതിനെ കൊന്നു കഴിച്ചിടാൻ പററില്ല. എവിടെയും

അതിനു രക്ഷിതാക്കളുണ്ടായി. മനുഷ്യരുടെ ലാഭേച്ഛയിലടിയുറച്ച കമ്പോളസമ്പ്രദായം സ്വയം പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഇതാണ് 'ക്യാപ്പിറ്റലിസം' അഥവാ മുതലാളിത്തം.

മുതലാളിത്തം! അതിനൊരു പുതിയ തത്വശാസ്ത്രം വന്നു. ആചാരമോ ആജ്ഞയോ കിരീടം ധരിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ ദാരിദ്ര്യം ഒരു പ്രശ്നമല്ല. അരിസ്റ്റോട്ടിൽ എഴുതി: "ജനിക്കുന്ന മണിശൂർ മുതൽ ചിലർ അനുസരിക്കുവാനും ചിലർ ആജ്ഞാപിക്കുവാനും കടപ്പെട്ടവരാണ്." നൂറ്റാണ്ടുകളിലെ അനുഭവങ്ങളിൽ കൂടി, അങ്ങനെയല്ല കഥയെന്നു തെളിഞ്ഞു. വേണ്ട പണമുണ്ടാക്കിയാൽ, കൊളംബസ്സ് പരയുപോലെ, സ്വർഗ്ഗത്തിൽ കൂടി സീററു പിടിക്കാമെന്നായി.

രാഷ്ട്രത്തിലെ സാഹസികന്മാർ മാത്രമല്ല, കമ്പോളസമ്പ്രദായത്തിന്റെ മുന്നോടികൾ കൂടിയായിരുന്നു കൊളംബസ്സും ഡ്രൈയ്ക്കും. ആത്മീകപുരോഗതിക്കവർ കളമൊരുക്കി.

പതിനാറും പതിനേഴും ശതകങ്ങളിലെ 'ബുള്ളിയണിസ്റ്റ്സ്' എന്ന പേരിലറിയപ്പെടുന്ന ചിന്തകന്മാർ ശാര്യം പിടിച്ചു, സ്വർണ്ണനിധിയാണ് രാഷ്ട്രത്തെ സമ്പൽസമൃദ്ധമാക്കുന്നതെന്ന്. പതിനെട്ടാം ശതകത്തിൽ തലപൊക്കിയ രാഷ്ട്രീയഗണിത(Political Arithmetic) പണ്ഡിതന്മാർ സമർത്ഥിച്ചു, സ്വർണ്ണനിധിയല്ല, കച്ചവടമാണ് രാഷ്ട്രത്തിന് ധനം നേടിക്കൊടുക്കുന്നതെന്ന്.

അങ്ങനെയെങ്കിൽ, കച്ചവടച്ചരക്കുകളുണ്ടായാലല്ലേ കച്ചവടം ചെയ്യാൻ സാധിക്കൂ? കച്ചവടസാധനങ്ങളുല്ലാഭിപ്പിക്കുവാൻ തൊഴിലാളികൾ ഇല്ലാതെ പഠിപ്പില്ല. തൊഴിലാളികൾ ദരിദ്രരല്ലെങ്കിൽ അവർ പണിയെടുക്കാൻ വരില്ല. തന്നിമിത്തം തൊഴിലാളികളെ ദരിദ്രരാക്കുക തന്നെ വേണം. 1725-ൽ ഒരു തത്വചിന്തകൻ രേഖപ്പെടുത്തി: “അധികം പേരും കടുത്ത യാതനയനുഭവിക്കുന്ന ദരിദ്രരാവുകയത്രേ രാഷ്ട്രത്തിന് ക്ഷേമം നൽകാനുള്ള മാർഗ്ഗം.” നല്ല തത്വജ്ഞാനം!

പതിമൂന്ന്:

പണക്കൊതിയും കമ്പോളസമ്പ്രദായവും സമൂഹത്തിന്റെ കത്തഴിച്ചു. എല്ലാം താരമാറായിക്കിടക്കുന്നു! ഈ കഴപ്പുകഴിയിലിറങ്ങി അടുക്കും ചിട്ടയും വീണ്ടെടുത്ത് സമൂഹത്തെ രക്ഷിക്കാൻ ആർക്കാണ് കഴിയുക? എന്താണ് മാർഗ്ഗം? ധാരാളം സ്വപ്നമുണ്ടാക്കിയാൽ മതി എന്നൊരു കൂട്ടർ (ബുള്ളിയണിസ്റ്റ്സ്). കൂടുതൽ വ്യാപാരം—അന്തോണിയോ സേറ വാദിച്ചു. വാങ്ങുന്നതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ വില്ക്കുക എന്നായി തോമസ് മൺ. രാഷ്ട്രത്തിന്റെ വ്യവസായവല്ക്കരണം തപരിതപ്പെടുത്തുക—ജീൻ ബാപ്റ്റിസ്റ്റ് കോർബർട്ട് സമർപ്പിച്ചു. കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക — ഫ്രാൻസവാ

കെപനെയും ടർഗോട്ടും വാദിച്ചുനോക്കി. അവർക്കെല്ലാം അനായാധികളേയും കിട്ടി.

ബുദ്ധിപരമായ ഈ അടിപിടി ഒരു കാര്യം തെളിയിച്ചു—പരദ്രവ്യം സ്വയം പ്രവർത്തിക്കുന്നതുമായ കമ്പോളസമ്പ്രദായത്തിന്റെ രഹസ്യങ്ങൾ ജനങ്ങൾക്കറിയാം. അറിഞ്ഞ പഠനം എന്നായി അവർ. ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്റെ വരവിനുള്ള സമയമായി.

ആഡം സ്മിത്ത് രംഗപ്രവേശംചെയ്തു. 1776-ൽ 'രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ ധനം' (The Wealth of Nations) എന്ന ഗ്രന്ഥം വെളിച്ചം കണ്ടു. അററുലാൻററിക് സമുദ്രത്തിനക്കരെ ഒരു ജനകീയ റിപ്പബ്ലിക് രൂപം കൊണ്ടു; ഇക്കരെ ആഡംസ്മിത്തിന്റെ മഹത്തായ ഗ്രന്ഥവും. ചരിത്രം സൃഷ്ടിച്ച രണ്ടു സംഭവങ്ങളാണിവ. ആഡംസ്മിത്തിന്റെ ഭാഷ്യം വായിച്ചവർ കമ്പോളസമ്പ്രദായത്തിന്റെ പിന്നിലെ രഹസ്യങ്ങൾ കണ്ടെത്തി.

ആഡം സ്കീത്

കിറക്കനെന്നു കീർത്തിനേടിയ ആഡം സ്കീത്തത്രേ,
ആധുനികാത്മത്തിൽ, ആദ്യത്തെ ധനശാസ്ത്രജ്ഞൻ.

പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ രണ്ടാം പകുതിയിൽ
ഇംഗ്ലണ്ടു് സന്ദർശിച്ചവരാരും കിറക്കനായ ആഡം സ്കീത്തിനെ
പ്പറ്റി കേൾക്കാതിരുന്നിട്ടില്ല. ഗ്ലാസ്ഗോ സർവ്വകലാശാല
യിലെ പ്രൊഫസ്സർ ആഡംസ്കീത്, സാമൂഹികമായ പ്രസിദ്ധി
നേടിയില്ലെങ്കിലും, ഇംഗ്ലണ്ടിലെവിടെയും അറിയപ്പെട്ടു. ഫ്രഞ്ച്
വിപ്ലവകാരി വോൾട്ടെയർ അദ്ദേഹവുമായി കാലികപ്രശ്ന
ങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. തത്വചിന്തയിൽ വിപ്ലവാത്മക
മായ പരിവർത്തനം വരുത്തിയ സ്കോട്ടിഷ് ചിന്തകൻ ഡേവിഡ്
ഹ്യൂം റഷ്യയിൽനിന്നു് വന്നെത്തി ആഡം സ്കീത്തിന്റെ പ്ര
സംഗങ്ങൾ കേൾക്കുവാൻ.

ഭാർമ്മക്കുറവിനു് കുപ്രസിദ്ധി നേടിയ ആഡം സ്കീത്
എവിടെയും ആളുകളെ ആകർഷിച്ചു, ആനന്ദിപ്പിച്ചു. പ്രസി
ദ്ധനായ ഒരു സ്റ്റേഫിതനൊന്നിച്ചു് ഗൗരവമേറിയ ഏതോ
പ്രശ്നം ചർച്ചചെയ്തുകൊണ്ടു് നടന്നുപോയിരുന്ന ആഡം സ്കീത്
ആരോടൊ താഴ്മയുള്ള ഒരു കുഴിയിൽ വീണുപോയി. സ്റ്റേഫി
തൻ തിരിഞ്ഞു നോക്കിയപ്പോൾ പ്രൊഫസ്സറെ കണ്ടില്ല. കുഴി
യിൽ നിന്നു് ചർച്ചക്കു വിഷയമായ പ്രശ്നത്തെപ്പറ്റി ഏതാനും
വാദങ്ങൾ മാത്രം കേട്ടു. മറ്റൊരാൾക്കു കൂട്ടുകാരെമാത്രം താൻ

തന്നെ റൊട്ടിയും വെണ്ണയും ചേർത്തു പാകം ചെയ്തെടുത്ത പാനീയം അകത്താക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന പ്രൊഫസ്സർ പെട്ടെന്നു കൂപിതനായി. “ഇതിനുമുമ്പൊരിക്കലും ഇത്ര വഷളായ ചായ ഞാൻ കൂടിച്ചിട്ടില്ല. ഏതു തിരുമണ്ടനങ്ങാക്കിയതാണീ ചായ?” വ്യക്തിപരമായ ഈ കാർഷ്കേടുകൾ പൊട്ടിച്ചിരികൾക്കിടയാക്കിയെങ്കിലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബുദ്ധിയുടെ വൈശദ്യത്തെ അലങ്കോലപ്പെടുത്തിയില്ല. തികഞ്ഞ ചിന്തകനായി അദ്ദേഹം ജീവിതം തുടന്നു.

പ്രാക്തനസംസ്കൃതികളിൽ

മനുസ്മൃതി, കൗടില്യന്റെ അർത്ഥശാസ്ത്രം, ഹമ്മൂരബിയുടെ ശാസനങ്ങൾ, ബൈബിൾ, ഖുർആൻ എന്നിവയിൽ ചില ധനശാസ്ത്രസിദ്ധാന്തങ്ങളുണ്ട്. അമീനിയൻ സംസ്കാരം പൂർണ്ണപ്രായത്തിലെത്തിയപ്പോൾ തത്വചിന്തകൻ പ്ലാറ്റോ തന്റെ ചിന്തകൾക്ക് പ്രചാരം നൽകി—സമൂഹം സ്വത്തുക്കളുടെ ഉടമയായതും സാമ്പത്തികമായ ഉച്ചനീചത്വങ്ങൾ സമൂഹത്തിലുണ്ടാകരുത്. ആരും സ്വതസ്സിദ്ധമായ വാസനയുള്ളതു ചെയ്തു മറ്റുള്ളവരുടെ വീടുകൊടുക്കണം. ഓരോരുത്തർക്കും അവസരസമത്വം നൽകുവാൻ സ്റ്റേറ്റ് ചെറുതായിരിക്കണം; പണക്കൊതിയെ നിരുത്സാഹപ്പെടുത്തണം. പ്ലാറ്റോയുടെ ശിഷ്യൻ അരിസ്റ്റോട്ടിൽ കൂടുതൽ ശാസ്ത്രീയമായി ചിന്തിച്ചു: ജീവിതത്തിനത്യാവശ്യമായ സാധനങ്ങളാണ് ശരിയായ സ്വത്തു്. നാണയം വേണമെന്നില്ല, കൊടുക്കൽ-വാങ്ങലുകൾ വേണം. കൃഷിയാണ് അത്യുന്നതമായ വ്യവസായം. സ്വത്തു് പൊതുവുടമയിലാക്കുക പ്രായോഗികമല്ല. പ്ലാറ്റോയെപ്പോലെ സോക്രട്ടീസിന്റെ ശിഷ്യനും യോദ്ധാവും ചരിത്രകാരനുമായിരുന്ന ക്ലൈനഫോൺ ‘ഓയിക്കനോമിക്കോസ്’ (കുടുംബ വക സ്വത്തുക്കളുടെ ഭരണം) എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ

റഞ്ജ: വിദേശവ്യാപാരം വേണം; കച്ചവടം വഴി രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ധനം വർദ്ധിക്കണം. സമാധാനകാലത്തെ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് യുദ്ധകാലത്തേതിനേക്കാൾ മെച്ചം. തൊഴിൽ വിഭജനം അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. സാമൂഹ്യഭദ്രതയ്ക്കു തക്കവണ്ണം വ്യവസായങ്ങൾ പൊതുവുടമയിലാക്കണം.

റോമക്കാർ ഇതേ ആശയങ്ങൾ തന്നെ പരിഷ്ക്കരിച്ചു സ്വീകരിച്ചു. റോമാ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ പതനത്തോടെ നാം മധ്യശതകങ്ങളിലേയ്ക്കു കടക്കുകയായി. പാരമ്പര്യത്തിലുറച്ചുനിന്നു ഫ്യൂഡൽ വ്യവസ്ഥ. അരിസ്റ്റോക്രാറ്റിന്റെ ആശയങ്ങളെ ക്രിസ്ത്യൻ സഭ മുറുകെ പിടിച്ചു. ഇക്കാലത്തു് ചിന്താമണ്ഡലത്തെ ഭരിച്ചിരുന്നത് തോമസ് അക്വിനാസ് പുണ്യവാളനായിരുന്നു. ഒരു സാധനത്തിന്റെ സത്ത അതിന്റെ അളവാണെന്ന അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. നീതിപൂർവ്വമായ വിതരണം മിതമായ വില, ന്യായമായ കൂലി എന്നിവയിലദ്ദേഹം ഊന്നി. പലിശ, ലാഭം എന്നിവ നിഷിദ്ധങ്ങളായി. മുതലാളി പ്രവണതകൾ മുളയിൽ തന്നെ നുള്ളുവാൻ ആ കാലഘട്ടം തീരുമാനമെടുത്തു.

വളർച്ചയ്ക്കു വളം

കമ്പോള സമ്പ്രദായം വളരുകയായി. അതിനു സഹായം നൽകുവാൻ പല മഹാനായും ഓടിയെത്തി. ഫ്ലോറൻസ് കാരൻ രാജ്യതന്ത്രജ്ഞൻ നിക്കോളോ മക്കിയവല്ലി (1469-1527) നൈതികാടിസ്ഥാനത്തിൽ രാഷ്ട്രീയമണ്ഡലത്തിൽനിന്നു പുരോഹിത വർഗ്ഗത്തിന്റെ പ്രേരണകൾ തുത്തുമാറി. ക്രിസ്ത്യൻ സഭയേക്കാൾ എല്ലാ ശക്തികൾക്കും ഉപരിയാണ് സ്റ്റേറ്റും; സാമൂഹ്യക്ഷേമതത്വങ്ങൾ സാക്ഷാല്ക്കരിക്കുവാൻ യാതൊരു രാജാവും സദാചാരത്തിനതീതനാണ്. രാഷ്ട്രത്തിന്റെ

ഭദ്രതയും ശക്തിയും പുരോഗതിയും—അവസ്ഥയായി എന്തുപാ
ധികളും രാഷ്ട്രം സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ തെറ്റില്ലെന്നദ്ദേഹം സ
മർത്ഥിച്ചു. മക്കിയവല്ലി മരിച്ചു മൂന്നു വർഷങ്ങൾക്കു ശേഷം
ജനിച്ച ഹുബ്ബ് പൗരൻ ജീൻബോഡിൻ പറഞ്ഞു, പരമാധി
കാരം രാജാവിൽ നിന്നുത്ഭവിക്കുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹം നിയ
മങ്ങൾക്കതീതനാണെന്നു്. ബോഡിൻ മരിക്കുന്നതിനു മുമ്പു്
രംഗപ്രവേശം ചെയ്ത ഇറാലിക്കാരൻ അൻകോണിനോ സീറ
വ്യാവസായികോല്പാദനം കൃഷിയേക്കാൾ മെച്ചമാണെന്നു്
വാദിച്ചു.

താമസിയാതെ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം ധനാർജ്ജനമാ
ണെന്ന തത്വം വ്യാപിക്കുകയായി. “ബുള്ളിയണിസ്കൾ”
ഇങ്ങനെ വാദിച്ചു: നാണുങ്ങളുടെ കാരൽ സ്വപ്നവും വെ
ള്ളിയുമല്ലേ? അവ രാജ്യത്തിനു വെളിയിൽ പോകാതെ സൂ
ക്ഷിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം വിദേശവ്യാപാരം വഴി കൂടുതൽ വെ
ള്ളിയും സ്വപ്നവും സംഭരിക്കണം. ചതിനേഴാം നൂറ്റാണ്ടിൽ
സ്ഥാപിതമായ ഈസ്റ്റിന്ത്യക്കമ്പനി ഈ സിദ്ധാന്തം പ്രായോഗി
കമാക്കുകയായി. പക്ഷേ, 1613-ൽ സ്വപ്നവും വെള്ളിയും
കൊണ്ടുപോകുന്ന ഒരു കപ്പൽ നടുക്കടലിൽ മുങ്ങിയതോടെ
ഈ തത്വത്തിന്റെ സ്വീകാര്യതയെപ്പറ്റി നാടൊട്ടും വാദ
പ്രതിവാദമുണ്ടായി.

മൺ സിദ്ധാന്തം

കമ്പനിയുടെ നിലപാടു് ന്യായീകരിക്കുവാൻ മുതിർന്നതു്
കമ്പനി ജോലിക്കാരനും ധനികനായ ലണ്ടൻ കച്ചവടക്കാരന്റെ
ഏകപുത്രനും പണ്ഡിതനുമായ തോമസ്സ് മൺ ആണു്.
വിദേശവ്യാപാരം കൊണ്ടു മാത്രമേ ഇംഗ്ലണ്ടിന്റെ ധനം വ
ലിക്കുകയുള്ളു. അതിനു് ഇറക്കുമതി ചെയ്യുന്നതിനേക്കാൾ കൂ
ടുതൽ കയററുമതി ചെയ്യണം. കിട്ടുന്നതു് രാഷ്ട്രത്തിനു് ലാഭ

മാണ്. ഈ ലാഭമുപയോഗിച്ച് രാഷ്ട്രത്തിന് കൂടുതൽ ലാഭമുണ്ടാക്കാമോ? “തീർച്ചയായും. അതിൽനിന്ന് ഒരു ലക്ഷം പവൻ കിഴക്കുനിന്നും കുരുമുളക് വാങ്ങി തുക്കിയിലോ ഇററലിയിലോ ഏഴു ലക്ഷം പവൻ വിലക്കു. ആറു ലക്ഷം പവൻ ലാഭം കിട്ടും. പുറമെ, തൊഴിലാളികൾക്കു ജോലിയും ശമ്പളവും കപ്പൽക്കൂലിയും കിട്ടുന്നു.” മൺ ഒരു പടികൂടിക്കടന്ന് ഇങ്ങനെ വാദിച്ചു: “രാഷ്ട്രത്തിനകത്തു പണമധികമാകുമ്പോൾ സാധനങ്ങൾക്കു വില വർദ്ധിക്കുന്നു. വിലക്കൂടുതൽ നമുക്കു നഷ്ടം വരുത്തിവെക്കുന്നു. ധനമാജ്ജിക്കുന്നതുകൊണ്ടു നാം നഷ്ടപ്പെടരുതല്ലോ. കിട്ടുന്ന ലാഭം നാം ഉടനടി വിദേശവ്യാപാരത്തിലിറക്കിയാൽ നഷ്ടമുണ്ടാകുകയില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, ധാരാളം ലാഭമുണ്ടാകുകയും ചെയ്യും.” ചുരുക്കത്തിൽ, പണം രാഷ്ട്രത്തിനകത്തു കെട്ടിക്കിടക്കാതെ (കെട്ടിക്കിടന്നാൽ വില വർദ്ധനയാകും ഫലം) അതു വിദേശവ്യാപാരത്തിൽ ഉടൻ നിക്ഷേപിക്കണം.

കോൾബർട്ടിസം

കുട്ടിനാൾ മസ്സാറിന്റെ സ്വകാര്യസ്വത്തുക്കൾ അതിസമർത്ഥമായി ഭരിച്ച കമ്പിളിക്കച്ചവടക്കാരന്റെ മകൻ ചെറുപ്പക്കാരൻ ജീൻ ബാപ്റ്റിസ്റ്റ് കോൾബർട്ടിനെ ഘൃണ്യചക്രവർത്തി ലൂയി 14-ാമൻ തന്റെ ധനകാര്യമന്ത്രിയാക്കി. ‘കോൾബർട്ടിസം’ എന്നറിയപ്പെടുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ നയം വിജയിച്ചു: ഇറക്കുമതിച്ചുങ്കം അന്യരാജ്യങ്ങളുടെ ചരക്കുകളിന്മേൽ ചുമത്തി ഫാക്ടറികൾക്കു ധനസഹായം ചെയ്തു ഉല്പാദനം പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച്, കുറഞ്ഞ കൂലിക്കു തൊഴിലാളികളെ കിട്ടുമാറു് ഗതാഗതസൗകര്യങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ച്, കണ്ടുപിടുത്തങ്ങൾ ഉപയുക്തമാക്കി, മാതൃകാ വ്യവസായങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുവാൻ ഗവണ്മെണ്ടു വക പണം ചെലവുചെയ്തു

വിദേശവ്യാപാരം വലിപ്പിച്ചു വെറും പത്തുകൊല്ലം കൊണ്ട് അദ്ദേഹം ചക്രവർത്തിയുടെ വാഷികവരുമാനം ഇരട്ടിപ്പിച്ചു. കോളനികളിൽനിന്നു ഗ്രാൻസ് ചുരുങ്ങിയ വിലക്ക് അസംസ്കൃത പദാർത്ഥങ്ങൾ വാങ്ങി; ഗ്രാൻസുല്പാദിപ്പിക്കുന്ന ചരക്കുകൾ കോളനികളിൽ വിററഴിച്ചു. 'കോൾബട്ടിസ്'മാണ് പിന്നീട് 'മക്ൻഡലിസ്'മായി മാമോദീസ് മുങ്ങിയത്.

ചില തത്വചിന്തകർ

അങ്ങേ ലോകത്തിന്റെ മഹത്വത്തിൽ വിശ്വസിച്ചിരുന്ന പഴയ ലോകം ഇഹലോകത്തിന്റെ മഹത്വം വാഴ്ത്തുകയായി. ശാസ്ത്രവും കണ്ടുപിടുത്തങ്ങളും മനുഷ്യസഹായത്തിനോടിയെത്തു. സാഹസങ്ങൾക്കും കണ്ടെത്തൽ യത്നങ്ങൾക്കും മനുഷ്യൻ തയ്യാറായി.

പ്രകൃതി! ഒരു പുതിയ ദൈവം. അല്ലെങ്കിൽ ദൈവം പ്രകൃതി നിയമങ്ങളിൽ കൂടി പ്രവർത്തിക്കുകയാകാം. പ്രകൃതിനിയമങ്ങൾ ലംഘിക്കുകയല്ലാതെ ദാരിദ്ര്യവും കഷ്ടപ്പാടും മനുഷ്യൻ നഷ്ടപ്പെടുത്തേണ്ടിവരുന്നതു്.

പ്രകൃതിനിയമങ്ങൾക്കു വഴങ്ങിയ ആദിമസമൂഹങ്ങൾകമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് മാതൃകയിലായിരുന്നുവെന്നു ചിലർ പറഞ്ഞു. അവ വ്യക്തമായിപ്പിറമെന്നു മറ്റു ചിലർ ശരിച്ചു. പതിനേഴാം ശതകത്തിലേക്കു ലോകം കടന്നു. ഡച്ചുകാരൻ ഹ്യൂഗോ ഗ്രേഷ്യസ് പറഞ്ഞു, മനുഷ്യൻ അവന്റെ "അടിസ്ഥാനപരമായ സാമൂഹ്യബോധത്തിൽനിന്നു" അനശ്വരവും അവിഭക്തവുമായ അവകാശങ്ങൾ കൈവരുത്തി"യെന്നു്. ജീവശാസ്ത്രപരമായി സ്വാർത്ഥനും സ്വതന്ത്രനുമാണു് മനുഷ്യൻ: തന്മൂലം മനുഷ്യർ തമ്മിൽ ശത്രുക്കൂടി ജീവിക്കേണ്ടി വന്നതിനാൽ, സ്വാഭാവികമായ തങ്ങളുടെ അധികാരാവകാശങ്ങൾ അടിയറവെച്ചു് പൊതുവായ കരറിൽ കൂടി പരമാധികാരമുള്ള രാഷ്ട്രം

സ്ഥാപിച്ചെന്ന ബ്രിട്ടീഷ് ചിന്തകൻ തോമസ് ഹോബ്സ് വിശദീകരിച്ചു. പ്രകൃതിത്തേങ്ങായ ജീവിതത്തിനും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുമുള്ള അവകാശങ്ങൾ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഉത്തരവാദരണമുണ്ടായെന്നും സ്വന്തം തൊഴിലിന്റെ ഫലമനുഭവിക്കുവാൻ മനുഷ്യനവകാശമുണ്ടെന്നും ജോൺ ലോക് വാദിച്ചു. ഗ്രൂപ്പ് രാഷ്ട്രത്തെ വിപ്ലവത്തിലേക്കു നയിച്ച ജീൻ ജാക്സ് റൂസ്സോ പ്രകൃതിക്കു കീഴ് വഴങ്ങി ജീവിക്കുന്ന മനുഷ്യർ “നല്ലവരും സമന്മാരും സ്വാതന്ത്ര്യരും” ആയിരുന്നെന്നു സമർത്ഥിച്ചു. ഈ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ അമേരിക്കൻ സ്വാതന്ത്ര്യപ്രഖ്യാപനത്തിന്റെ ശീലികളിൽ പ്രമുഖനായ തോമസ് ജെഫേർസനെ ഹാദകാക്ഷിച്ചു. ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായ ഈ സ്വാതന്ത്ര്യപ്രഖ്യാപനരേഖയിൽ അവർ പറഞ്ഞു: ദൈവം മനുഷ്യനു നൽകിയ പ്രകൃതിത്തേവും അനിഷേധ്യങ്ങളായ അവകാശങ്ങളാണ് തങ്ങൾ സ്വാതന്ത്ര്യപ്രഖ്യാപനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതെന്ന്. ജീവിതം, സ്വാതന്ത്ര്യം, സന്തുഷ്ടി എന്നിവ ആസ്വദിക്കാനുള്ള അവകാശങ്ങൾ.

ഫിസിയോക്രാറ്റുകൾ

പ്രകൃതിയുടെ വാഴ്ചയെ ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുന്നവരാണ് “ഫിസിയോക്രാറ്റുകൾ.” എല്ലാത്തരത്തിലുള്ള ധനവും ഭൂമിയിൽ നിന്നുയരുന്നു. ശരിയായ ഉല്പാദകർ കൃഷിക്കാരാണ്. കൃഷിയില്ലാതെ മറ്റു വ്യവസായങ്ങൾ സാധ്യമല്ല. ഇതാണ് ‘ഫിസിയോക്രസി’യുടെ തത്വസംഹിത. പ്രസിദ്ധനായ ഡോക്ടർ ഗ്രൂപ്പ് ചക്രവർത്തിയുടെ സ്റ്റേഫിതൻ, ചിന്തകന്മാരിൽ പ്രമുഖൻ, ‘ഫിസിയോക്രസി’യുടെ സ്ഥാപകൻ, യോഗ്യനായ കെപനെ, വിപ്ലവകാരി മിരാബൊ, ലൂയി 16-ാമന്റെ ധനകാര്യമന്ത്രി ടർഗോട്ട്, വിപ്ലവകാലത്ത് വധശിക്ഷക്കു വിധിക്കപ്പെട്ടെങ്കിലും രക്ഷപ്പെട്ട് അമേരിക്കയിലെത്തി, ജെഫേർസന്റെ ആശ്രയം

പ്രകാരം അമേരിക്കൻ വിദ്യാഭ്യാസ പദ്ധതി ആസൂത്രണം ചെയ്ത 'ഫിസിക്യോക്രസി' എന്ന് പദത്തിന്റെ ജനയിതാവ് ഡ്യൂ പോൺണ്ട്—ഈ 'ഫിസിക്യോക്രാറ്റുകൾ' പ്രഖ്യാപിച്ചു: "പ്രകൃതിദത്തമാണ് സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ. അതിലാൽ കൈകടത്തരുത്". ലോകം താനേ രക്ഷതേടിക്കൊള്ളും." ഈ പദ്ധതി വിജയിച്ചില്ല. ധനകാര്യമന്ത്രി ടർഗോട്ടിന്റെ 'ഫിസിക്യോക്രാറ്റിക്' നയം അമച്ഛത്തിനിടയാക്കി അദ്ദേഹത്തെ പിരിച്ചുവിട്ടുകൊണ്ട് ചക്രവർത്തി ലൂയി സങ്കടപ്പെട്ടു: "ജനങ്ങൾക്കു വേണ്ടി പാടുപെടുന്നതു ഞാനും ടർഗോട്ടും മാത്രം." അക്കഥ ആരറിഞ്ഞു!

തത്പരചിന്തയെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെപ്പറ്റി ആഡം സ്മിത്ത് ഗ്ലാസ്ഗോ സർവ്വകലാശാലയിൽ പ്രസംഗിച്ചു പോന്നു. നീതിശാസ്ത്രവും നിയമശാസ്ത്രവും രാഷ്ട്രീയ ധനശാസ്ത്രവും (Political Economy) കലങ്ങിമറിഞ്ഞ സമൂഹത്തിന് എങ്ങനെ അടുക്കും ചിട്ടയും നൽകും എന്നതായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിന്താവിഷയം. പ്രകൃതി നിയമങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനം അദ്ദേഹം അഴിച്ചഴിച്ചു പരിശോധിക്കുന്നതു കേൾക്കുമ്പോൾ ഏതു പണ്ഡിതനും തല കുലുക്കും. പക്ഷേ, ദൈനംദിനജീവിതത്തിൽ ക്രമവൽക്കരണം കണ്ടെത്തുവാൻ അദ്ദേഹം ശ്രമിക്കുമ്പോൾ ഏതു പണ്ഡിതനും ചിരിച്ചുപോകും. അത്രയ്ക്കധികം വലിച്ചുനീട്ടാമോ തത്പരചിന്ത എന്നവർ സ്വയം ചോദിക്കും.

ആരെല്ലാം ചിരിക്കാതിരിക്കും

സുഖസമൃദ്ധിയിൽ കിടന്നുരുളുന്ന ധനികവാർഗ്ഗം, പെരുമാറ്റത്തിലും ജീവിതത്തിലും ആഭിജാത്യവും അന്തസ്സും പാലിച്ചു പോന്നു. അവരുടെ ഹൃദയത്തിൽ കലയ്ക്കും സംസ്കാരത്തിനും കാതലുണ്ട്. താഴോട്ടിറങ്ങിയാലോ? ക്രൂരത, അസൂയ, പണ

ക്കൊതി, കലഹം, കശാപിശ! ജെയിംസ് വാട്ടിന്റെ 'ആവി
യത്രം' (തീവണ്ടി എൻജിന്റെ മുത്തച്ഛൻ) പോലെയത്രേ സ
മൂഹം—പുക പുരണ്ടത്, ലഹള കൂട്ടുന്നത്, അപകടമുണ്ടാക്ക
ുന്നത്, ശക്തിയില്ലാത്തത്—ഇവിടെ അടുക്കം ചിത്രയും എവിടെ?

കോൺവാളിലെ കൽക്കരിഖനികളിൽ പോയി നോക്കൂ:
ഖനിക്കൊഴിലാളികൾ ഭൂഗർഭത്തിലേക്കിറങ്ങുന്നു. താഴെയെത്തി,
ഭാരോരുത്തരും അരയിൽനിന്നൊരു മെഴുക്കുതിരി കത്തിച്ചു
ക്കുറിയും തീക്കുറു കിടന്നുറങ്ങുന്നു. പിന്നെ രണ്ടുമൂന്നു മണി
ക്കൂർ നേരം കല്ലുരി വെട്ടിയെടുക്കുന്നു. അതിനു ശേഷം പുക
വലിക്കാനും വിശ്രമിക്കാനും ഒരു മണിക്കൂർ. ചുരുക്കിപ്പറ
ഞ്ഞാൽ, പക്ഷിനേരം പണി, പക്ഷിനേരം വിശ്രമം, ഡർഹാം,
നോർത്ത്ബർലൻഡ് എന്നിവിടങ്ങളിലെ കല്ലുരി ഖനികളിൽ
സ്ഥിതിഗതികൾ കൂടുതൽ വഷളാണ്. അലുനഗന്മാരും അലു
നഗകളുമായ മനുഷ്യജീവികൾ വിയർപ്പിൽ മുങ്ങി പണിയെ
ടുക്കുന്നു. ഒരുമിച്ചു കിടന്നുറങ്ങി സദാചാരം അപകടത്തിലാ
ക്കുന്നു. പണിക്കിറങ്ങുന്ന ആൺകുട്ടികളും പെൺകുട്ടികളും
സദാചാരബോധം നശിപ്പിച്ചാണ് കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നത്. ലൈം
ഗികാസക്തികൾ ഖനികൾക്കുള്ളിൽ കത്തിയാളുന്നു. കുതിര
കളെപ്പോലെ ഗർഭിണികൾ കല്ലുരി കയറ്റിയ വണ്ടികൾ വലി
ക്കുന്നു; പലപ്പോഴും ഇരുട്ടടഞ്ഞ മൂലകളിൽ കിടന്ന പ്രസ
വിക്കുന്നു.

കഴിഞ്ഞില്ല. മരഭാഗവും നാം പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്.
അരവയറു നിറയ്ക്കാനുതകില്ല തൊഴിലാളികൾക്കു കിട്ടുന്ന വേ
തനും; ശരി തന്നെ. എന്നാൽ ലോബെ സഹോദരന്മാർ
(1742) പടുത്തുയർത്തിയ ഫാക്ടറി കണ്ടാൽ അതുതപ്പെടുപോകും:
അഞ്ഞൂറടി നീളം, ആറു നിലകൾ, അകത്തെല്ലാം യന്ത്രങ്ങൾ
പ്രവർത്തിക്കുന്നു — വ്യാവസായിക വിപ്ലവത്തിന്റെ പ്രതീകം!

സാഹിത്യകാരൻ ഡാനിയൽ ഡീഫോ വിവരിക്കുന്നു: “26,586 ചക്രങ്ങൾ, 97,746 തിരിച്ചിലുകൾ—73,726 വാർ സിംഗിൾ നൂൽ ജനിക്കുന്നു. മിനിറ്റിൽ മൂന്നു പ്രാവശ്യം വലിയ ചക്രം ചുറ്റുന്നു, സിംഗിൾ നൂൽ തെറുത്തുകൊണ്ട്...” യന്ത്രങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്ന കുട്ടികൾ പ്രതിദിനം 12—14 മണിക്കൂർ പണിയെടുത്ത് അവിടെത്തന്നെ ഭക്ഷണം പാകംചെയ്തു കഴിച്ചു കിടന്നുറങ്ങുന്നു. “ക്ലോക്കു ചുറ്റി” യന്ത്രങ്ങൾ അവിശ്രാന്തം പ്രവർത്തിക്കുന്നു. യന്ത്രങ്ങളുടെ ചിട്ടയ്ക്കു് മനുഷ്യനിരയാവുക! ലാഭേച്ഛയുടെ ആജ്ഞ തൊഴിലാളികൾ വകവെക്കുക! ഈ അരാജകത്വത്തിനത്രേ പ്രൊഫസർ സ്വിന്ത്ത് മനോഹാരിതയും അച്ചടക്കവും കല്പിക്കുന്നത്. ആരെല്ലാം ചിരിക്കാതിരിക്കും!

വ്യക്തിത്വം

തന്റെ ഗ്രന്ഥശാല ഒരു സുഹൃത്തിനു കാട്ടിക്കൊടുത്തുകൊണ്ട് സ്വിന്ത്ത് അവകാശപ്പെട്ടു: “ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കാര്യമൊഴിച്ചു് മറ്റൊന്നിലും ഞാൻ അഴകുരാവണമല്ല.” സുന്ദരനല്ല പ്രൊഫസർ സ്വിന്ത്ത്. കീഴ്പോട്ടു പതിക്കുന്ന വലിയ മൂക്കു് തള്ളിനില്ക്കുന്ന കീഴ്ച്ചുണ്ടിന്മേൽ മുട്ടുന്നുണ്ടോ എന്നു സംശയം. ഉന്തി നില്ക്കുന്ന വലിയ കണ്ണുകൾ. അവയ്ക്കു് മുകളിൽ കനത്ത കണ്ണോളകൾ. ഞരമ്പു രോഗഫലമായി അദ്ദേഹം എപ്പോഴും കഴുത്തൊരുഭാഗത്തേയ്ക്കു ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. പ്രസംഗമോ? പതുക്കെ തുടങ്ങും, പിന്നെ ധൃതിയിൽ, പിന്നെയും പതുക്കെ—അങ്ങനെ.

കൂടാതെ കുപ്രസിദ്ധമായ മറവിയും. അറുപതിലേക്കു് അടുക്കുകയായി പ്രൊഫസർ സ്വിന്ത്ത്. കീർത്തിമാനം അവിവാഹിതനുമായ ആ പൗരൻ നടന്നുപോകുന്നത് കാണുവാൻ എഡിൻബറോവിലെ നിരത്തിൽ ആളുകൾ തിങ്ങിക്കൂടും. അദ്ദേഹം അതാ വരുന്നു: കണ്ണുകൾ അനന്തതയിൽ നട്ടു്, വർത്തമാനം

പറയുംപോലെ ചുണ്ടുകൾ ചലിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്, പരന്ന തൊപ്പിയും ധരിച്ച്, കയ്യിലൊരു വടിയുംപിടിച്ച്.....ഒന്നരണ്ടടി മുമ്പോട്ടു വെള്ളുമ്പോൾ അദ്ദേഹം നില്ക്കും—മറ്റൊരു വടിക്കു തിരിയാനെന്നപോലെ, വന്ന വടിക്കു മടങ്ങാനെന്നപോലെ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നടുത്തു് ഒരു സ്നേഹിതനിങ്ങനെ വിവരിച്ചു—“അദ്വയഭേദം.”

വടിയും പിടിച്ച് കവാത്തു്

ഒരു പ്രഭാതത്തിലദ്ദേഹം ഉറങ്ങുമ്പോളിട്ടന്ന അയഞ്ഞ കാലുറയും അയഞ്ഞ മേലുടപ്പും ധരിച്ച് എന്തോ ചിന്തിച്ചുകൊണ്ട് തോട്ടത്തിലേക്കിറങ്ങി. പൂന്തോട്ടത്തിലെ ബെഞ്ചിന്റേലിരുന്നു ചിന്തിക്കുക ഈ “ശാശ്വതാവിലാഹിത”ന്റെ വിനോദമാണ്. പക്ഷേ, ചിന്തയ്ക്കു ചുടുപിടിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം അതേ വേഷത്തിൽ, നഗ്നവാസികളെ അമ്പരപ്പിച്ചുകൊണ്ട്, പടികടന്നു നടന്നങ്ങുപോയി. പതിനഞ്ചു നാഴിക നടന്നുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ മാത്രമാണ് താൻ പൂന്തോട്ടത്തിലല്ലെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സിലായത്!

മറ്റൊരിക്കൽ സ്കീത് ഒരു സുഹൃത്തൊരുമിച്ചു് നടക്കാനിറങ്ങി. ഏതോ ഒന്നിനെപ്പറ്റി അവർ ചർച്ച ചെയ്യുകയായിരുന്നു കോട്ടയുടെ കവാടത്തിലെത്തിയപ്പോൾ കാവൽ ഭടൻ തന്റെ കൂന്തമുയർത്തി അദ്ദേഹത്തെ സലാം ചെയ്തു. ‘അററൻഷ്’നായി നിന്നു തന്റെ വടി ‘കൂന്ത’മാക്കി കാവൽ ഭടനു് സലാം മടക്കിക്കൊടുത്ത ശേഷം, കാവൽ ഭടനെപ്പോലെ അദ്ദേഹം കവാത്തു തുടങ്ങി. സ്നേഹിതൻ സ്കൂളിച്ചു നിന്നുപോയി നാലഞ്ചു മിനിറ്റുനേരം ഈ കവാത്തു നടന്നു. പെട്ടെന്നു വടി താഴ്ന്നു സ്കീത് നിന്നു, തന്റെ സ്നേഹിതന്റെ അടുത്തേക്കുവന്നു നിർത്തിയ സ്ഥലത്തുനിന്നു ചർച്ച തുടന്നു, ഒന്നും സംഭവിച്ചില്ലെന്ന മട്ടിൽ!

ചരിത്രം

സ്റ്റോട്ട്ലണ്ടിലെ കിർക്കാഡിയിൽ (1723-ൽ) ആഡം സ്വിത്ത് ജനിച്ചു. നഗരത്തിന്റെ പല ഭാഗത്തും ആണികൾ പോലും പണമായുപയോഗിച്ചിരുന്ന കാലം. വഴിയേപോയ ഒരു സംഘം ജില്ലികൾ നാലു വയസ്സുള്ള സ്വിത്തിനെ കട്ട കൊണ്ടുപോയി. മകന്റെ പിറവിക്കു മുമ്പു തന്നെ പിതാവ് മരിച്ചിരുന്നതിനാൽ സ്വിത്തിനെ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോയെന്നറിഞ്ഞ അമ്മാമൻ കൂട്ടുകാരെ വിളിച്ചുകൂട്ടി ജില്ലികളുടെ പുറകെ പാഞ്ഞു. സ്വിത്തിനെ കാനയിൽ നിക്ഷേപിച്ച്, ജില്ലികൾ ഓടി രക്ഷപ്പെട്ടു. ഒരു ജീവചരിത്രകാരൻ എഴുതി, “പാവപ്പെട്ട സ്വിത്ത് ഒരു പാവപ്പെട്ട ജില്ലിയായിത്തീർന്നെ!”

മിടുക്കനായിരുന്ന സ്വിത്ത് 14-ാം വയസ്സിൽ ഗ്ലാസ്ഗോ സർവ്വകലാശാലയിൽ ചേർന്നു. “നല്ലവനായ ദൈവത്തിന്റെ മഹത്വത്തിൽ സ്വാതന്ത്ര്യം” എന്ന മുദ്രാവാക്യമുയർത്തി “ഏറ്റവും മധ്യം പേരുടെ ഏറ്റവും കൂടുതൽ നന്മ” എന്ന സിദ്ധാന്തം വാർത്തെടുത്ത ഫ്രാൻസിസ് ഹച്ചിസൺ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അദ്ധ്യാപകരിൽ ഒരാളായിരുന്നു. മൂന്നു കൊല്ലത്തെ പഠനാനന്തരം, ആറു കൊല്ലത്തെ സ്റ്റോളർഷിപ്പ് നേടി അടുത്തായി കുതിരപ്പുറത്തു നവാരി ചെയ്ത് അദ്ദേഹം ഓക്സ്ഫോർഡ് സർവ്വകലാശാലയിൽ ചേർന്നു. പാണ്ഡിത്യത്തിന്റെ കേന്ദ്രമല്ലായിരുന്ന ഓക്സ്ഫോർഡിനെപ്പറ്റി ഒരു സന്ദർശകൻ രേഖപ്പെടുത്തി: “1788-ൽ ഞാനവിടെ ഒരു വാദപ്രതിവാദം കേൾക്കുവാൻ പോയി. പങ്കെടുക്കുമെന്നു പറഞ്ഞവരിൽ നാലു പേർ മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അവർ പ്രസംഗിച്ചില്ല. നിശ്ശബ്ദമായി അവർ നോവൽവായനയിലേർപ്പെട്ടു.” പഠിപ്പിക്കാനാളില്ലാത്തതിനാൽ ലൈബ്രറിയിലെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ സ്വിത്ത് ഇഷ്ടാനുസരണം കരളുകയായി. ചിന്നീടൊരിക്കൽ, നിഷിദ്ധ

മെന്ന് കരുതപ്പെടുന്ന ഡേവിഡ് ഹ്യൂമിന്റെ ഗ്രന്ഥം (A Treatise on Human Nature) അധികാരികൾ സ്ത്രീകളുടെ മുമ്പിൽനിന്നു കണ്ടെടുത്തു. അദ്ദേഹം ഓക്സ്ഫോർഡിൽ നിന്നു ബഹിഷ്കരിക്കപ്പെടുമെന്നായി. പക്ഷേ, അത് സംഭവിച്ചില്ല.

ഷേക്സ്പിയർ നല്ല നാടകകൃത്തല്ല

സാമാന്യികപ്രശ്നങ്ങളുമായി സദാ ഗുസ്തി പിടിച്ചിരുന്ന സ്ത്രീകളെ തോന്നി, പുരോഹിതനാകണമെന്ന്. പക്ഷേ, ആത്മീയതയുടെ ബാഹ്യരൂപം ഇഷ്ടപ്പെടാത്തതിനാൽ അദ്ദേഹം ആവശ്യം തിരിഞ്ഞില്ല. ബിരുദമെടുത്ത ശേഷം ആംഗ്ലിക്കൻ ഹിന്ദുവിൽ ലക്ഷ്യമായി എഡിൻബറോ സർവ്വകലാശാല അദ്ദേഹത്തെ നിയമിച്ചു. ഷേക്സ്പിയർ അത്ര നല്ല നാടകകൃത്തല്ലെന്ന് പറയുന്ന ഈ വിപ്ലവകാരിയുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ അധികാരികൾക്കു രുചിച്ചില്ല. പക്ഷേ, വിദ്യാർത്ഥികളുടെ കൈയടികൾ അദ്ദേഹത്തെ പുകഴ്ത്തി.

ഗ്ലാസ്ഗോ സർവ്വകലാശാലയിലേയ്ക്കു മടങ്ങിയ ഇരുപത്തെട്ടുകാരൻ സ്ത്രീക്ക് ആദ്യം 'തർക്കശാസ്ത്ര'ത്തിന്റേയും പിന്നീട് 'സാമാന്യീകതപരിവർത്തനം'യുടേയും പ്രൊഫസ്സറായി. മറ്റൊരാൾ സർമാർ സ്ത്രീകളെ ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നമ്മളോടൊപ്പം സാധാരണ രീതിയും അവർ വെറുത്തു. പള്ളിയിലെ പുണ്യകർമ്മങ്ങളിൽ പങ്കുകൊള്ളുമ്പോൾ അറിയാതെ ചിരിച്ചുപോകുന്ന ഹ്യൂമിന്റെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉത്തമങ്ങളെന്ന് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന, വേദപാഠം നേരമ്പോക്കാക്കുന്ന, പ്രാർത്ഥന ഉപയോഗശൂന്യമെന്ന് പരസ്യമായി പറയുന്ന ഈ താത്ത്വത്തിനെ എങ്ങനെ വെറുക്കാതിരിക്കും!

പക്ഷേ, അദ്ദേഹത്തിനു ജീവിതം സുഖമായിത്തോന്നി പണ്ഡിത സദസ്സുകളിൽ പങ്കുകൊണ്ട്, വൈകുന്നേരം ക്ലബ്ബിൽ

പോയി ചീട്ടുകളിച്ചു അദ്ദേഹം സമാധാനത്തോടെ ജീവിച്ചു. ഡോക്ടർ ജോൺസന്റെ ജീവചരിത്രകാരനായ ബോസപൽ പേലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗങ്ങൾ കേൾക്കാനെത്തി. 'ആവിയനും' കണ്ടുപിടിച്ച ജേയിംസ് വാട്ടും അദ്ദേഹമൊന്നിച്ചു അത്താഴം കഴിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉജ്വലമായ പ്രതിമകൾ പുസ്തകവ്യാപാരികൾ വില്പനയ്ക്കുവെച്ചു.

പ്രതിഭാശാലി

താമസിയാതെ പുറത്തുവന്ന സ്കീത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥം (The Theory of Moral Sentiments—1759) അദ്ദേഹത്തെ ആംഗ്ലേയ തത്വചിന്തകരിൽ അദ്വിതീയനാക്കി. നന്മയും തിന്മയും സപാത്മിയായ മനുഷ്യൻ തിരിച്ചറിയുന്നതെങ്ങനെ എന്നതായിരുന്നു പ്രതിപാദ്യവിഷയം. സ്കീത്ത് സമർത്ഥിച്ചു: മനുഷ്യൻ സപാത്മം വെടിഞ്ഞു, നിഷ്പക്ഷത പാലിച്ചു, സൃഷ്ടിപരമായി ചിന്തിക്കുവാൻ കഴിയുന്നു. അതുകൊണ്ട് നന്മ തിന്മകൾ അവൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു. അവൻ നന്മയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും തിന്മയെ നിരസാഹവ്യെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ഏവിടെയും ചൂടേറിയ ചർച്ചയ്ക്കു വിധേയമായ ഈ സ്കീത്തിന് സിദ്ധാന്തത്തെ പ്രതിഭാശാലിയും ചിന്തകനുമായ ലൂൺഷെൻഡ് പോലും ശക്തിയുക്തം പിന്താങ്ങി.

'പതിനെട്ടാം ശതകത്തിലെ പ്രതിഭാശാലി'യാണത്രെ ലൂൺഷെൻഡ്. ഹോരസ്സ് വാൾ പോൾ വിധി കല്പിച്ചു: "പ്രതിഭാശാലി!.....സാമാന്യ ബോധവും ആത്മാർത്ഥതയും സ്ഥിരതയുംകൂടി ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ പതിനെട്ടാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ഏറ്റവും വലിയ മഹാനാടകമായിരുന്നു അദ്ദേഹം." തന്റെ ഒരു പള്ളിയ്ക്കു ശക്തിയായ വേദന സഹിക്കാതെ അദ്ദേഹം ഡോക്ടറെ വിളിച്ചുവരുത്തി. "ഏതു വശത്താണ് വേദന?" ഡോക്ടർ ചോദിച്ചു. "നിശ്ചയമില്ല" എന്നായിരുന്നു അദ്ദേ

ഹത്തിന്റെ മറുപടി. അമേരിക്കക്കാർക്ക് ന്യായാധിപന്മാരെ നിയമിക്കുവാനുള്ള പരമ്പരാഗതമായ അവകാശം നിഷേധിച്ചും, പിന്നീട് അമേരിക്കൻ ചായയുടെമേൽ ഭാരിച്ച നികുതി ചുമത്തിയും, വെറും ചായക്കോപ്പയിലെ കാരണം കോളം അദ്ദേഹം രാഷ്ട്രവ്യാപകമായ അമേരിക്കൻ വിപ്ലവമാക്കി മാറ്റി. ബ്രിട്ടീഷ് ധനകാര്യമന്ത്രിയായിരുന്നു അന്നദ്ദേഹം.

എങ്കിലും ചിന്താമണ്ഡലത്തോടു ലൂൺഷെൻഡ് നീതി പുലർത്തി: ആഡം സ്കീത്തിന്റെ ആരാധകനായി. ധനികയായ പ്രഭുവുടേ ഭർത്താവായ ലൂൺഷെൻഡ് സ്വഭാജ്ഞയുടെ ആദ്യ വിവാഹത്തിൽ പിറന്ന പ്രഭുക്കുമാരന് ഒരദ്ധ്യാപകനെ തിരഞ്ഞു. ആഡം സ്കീത്തിനെ അദ്ദേഹം തെരഞ്ഞെടുത്തു. ശമ്പളം: സമ്പൂർണ്ണവും കഴിച്ച് വഷത്തിൽ മുന്തൂറു പവൻ; പിന്നീട് മുന്തൂറു പവൻ പെൻഷൻ. അന്നു കോളേജുകളിൽ പ്രൊഫസർമാർ നേരിട്ട് കുട്ടികളുടെ കൈയിൽനിന്നു ഫീസ് പിരിക്കുകയായിരുന്നു പതിവ്; 175 പവനിൽ കൂടുതൽ പ്രൊഫസർ സ്കീത്തിനു കിട്ടിയിരുന്നുമില്ല. പുതിയ ജോലി സ്വീകരിച്ച സ്കീത് വിദ്യാർത്ഥികളിൽനിന്നു വാങ്ങിയ ഫീസ് തിരിച്ചുകൊടുക്കുവാൻ തയ്യാറായെങ്കിലും, വിദ്യാർത്ഥികളതു വാങ്ങിയില്ല.

പര്യടനം

ഇളമുറ പ്രഭുവിന്റെ കൂടെ നാല്പ്പത്തിരണ്ടുകാരൻ സ്കീത് യൂറോപ്പിലൊരു പര്യടനത്തിന്നിറങ്ങി. ലണ്ടൻ എന്ന ഹ്രസ്വ നഗരത്തിൽ പതിനെട്ടു മാസം അവർ കഴിച്ചുകൂട്ടി. പറ്റിയ കൂട്ടുകാരില്ല, തനിക്കറിയാവുന്ന ഹ്രസ്വഭാഷ അപര്യാപ്തം—സ്കീത് നന്നേ വിഷമിച്ചു. അവരിരുവരും തെക്കൻ ഫ്രാൻസിലേക്കും, അവിടെനിന്നു ജനീവയിലേക്കും പാരീസിലേക്കും തിരിച്ചു. എഡിൻബറോവിൽവെച്ചുതന്നെ ഡേവിഡ് ഹ്യൂമും

മറു പണ്ഡിതന്മാരുമായി നടത്തിയ ചർച്ചകൾ അദ്ദേഹത്തെ ഒരു ധനശാസ്ത്രഗ്രന്ഥമെഴുതുവാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു; അതിനദ്ദേഹം മുതിർന്നു. പാരിസിയിലെത്തിയപ്പോഴേക്കും ഫ്രഞ്ച് ഭാഷ അദ്ദേഹത്തിനു വഴങ്ങിക്കൊടുത്തു. വേഗതയോടെ അദ്ദേഹം സമ്പർക്കത്തിലേർപ്പെട്ടു. കെപനെ, ഡ്യൂപോൺഡ്, ടർഗോട്ട് എന്നിവരുമായി അദ്ദേഹം പല കാര്യങ്ങളും ചർച്ചചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തിനിഷ്ടപ്പെട്ടവരിൽ അമേരിക്കൻ നേതാവ് തോമസ് ജെഫേർസൺ പെട്ടം.

സ്വപ്നമാണ് ധനം എന്ന സിദ്ധാന്തത്തെ ശസ്ത്രക്രിയാ വിദഗ്ദ്ധന്റെ സാമർത്ഥ്യത്തോടെ ഖണ്ഡിച്ചുകൊണ്ട്, കെപനെ വാദിച്ചു: എല്ലാ വ്യവസായങ്ങളുടേയും അടിസ്ഥാനം കൃഷിയാണ്; ധനമുണ്ടാക്കുന്നവർ കൃഷിക്കാരാണ്. ഈ 'ഫിസിയോക്രാറ്റിക്' സിദ്ധാന്തം സ്കീത് നിഷേധിച്ചു. വ്യാവസായിക വിപ്ലവം കൈവരുത്തിയ കണ്ടുപിടുത്തങ്ങളും സാങ്കേതികവിദ്യയും ഉപയോഗിച്ച് ഫാക്ടറികളിലുല്പാദിപ്പിക്കുന്നത് ധനമല്ലെങ്കിൽ മറെറന്താണ്? എങ്കിലും, ഫ്രഞ്ച് ഡോക്ടർ കെപന ആരാധ്യനായിരുന്നു സ്കീത്തിന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ. അദ്ദേഹം മരിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് സ്കീത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥം വെളിച്ചം കണ്ടിരുന്നെങ്കിൽ ആ ഗ്രന്ഥം അദ്ദേഹം കെപനെക്കു സമർപ്പിക്കുമായിരുന്നു.

എടാ നായിന്റെ —

രണ്ടു കൊല്ലത്തെ യൂറോപ്പ് പര്യടനത്തിനുശേഷം പ്രളയം സ്കീത്തും തിരിച്ചെത്തി. പ്രള ഡാൽക്കീത്തിലേക്ക് മടങ്ങി; കുറച്ച ദിവസം ലണ്ടനിൽ തങ്ങിയ ശേഷം സ്കീത് കിക്സാഡിയിലേക്കും. ലണ്ടനിലേക്കു വരണമെന്ന ഹ്യൂമിന്റെ അഭ്യർത്ഥന വകവെക്കാതെ സ്കീത് പിന്നത്തെ പത്തുകൊല്ലം സ്വദേശത്തിൽ കഴിച്ചുകൂടി, തന്റെ ഗ്രന്ഥം മുഴുമാക്കുവാൻ.

തീ കാഞ്ഞു നിന്ന ചുമരിന്മേൽ തലയുരച്ചുകൊണ്ട് പ
റഞ്ഞു കൊടുത്തഴുതിച്ചതാണത്രെ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ അധികഭാ
ഗവും. തലയുരച്ച ചാടുകൾ ഇപ്പോഴും ചുമരിന്മേലുണ്ടത്രെ.
ഇടയ്ക്കിടക്കദ്വേഹം ഡാൽക്കീത്തിൽ പോയി പ്രളവിനെ സന്ദ
ശിക്കും. അല്ലെങ്കിൽ ലണ്ടനിലെത്തി പണ്ഡിതന്മാരുമായി
ചർച്ചകൾ നടത്തും. ആംഗ്ലേയ സാഹിത്യസമുദായ ഡോക്ടർ
സാമുവൽ ജോൺസന്റെ ക്ലബ്ബിലെ ഒരംഗമായിരുന്നു സ്കീത്ത്.
ആ നിഘണ്ടുരചയിതാവും ഈ സാമ്പത്തിക ശാസ്ത്രജ്ഞനും
തമ്മിൽ ലോഹ്യമല്ലായിരുന്നു. അവരുടെ ആദ്യത്തെ കൂടിക്കാ
ഴ്ചയെപ്പറ്റി നോവലിസ്റ്റ് സർ വാർട്ടർ സ്റ്റോട്ട് കുറിക്കുന്നു:
“സ്കീത്തിന്റെ ചില ന്യായങ്ങൾ ജോൺസൺ രചിച്ചില്ല.
ജോൺസൺ അദ്വേഹത്തെ കൂരമായി എതിർത്തു. സ്കീത്ത് പ
റഞ്ഞു: “താൻ നണയാൻ പറയുന്നതു്.” കുചിതനായ
ജോൺസൺ നിയന്ത്രണം വിട്ടു പറഞ്ഞുപോയി:

“എടോ, നായിന്റെ—” എന്ന്.

ഇക്കാലത്താണ് ആഡം സ്കീത്ത് രസികനും ബുദ്ധിമാന
മായ ബഞ്ചമിൻ ഫ്രാങ്ക്ളിനിൽനിന്നും അമേരിക്കൻ കോള
നികളുടെ സ്ഥിതിയെപ്പറ്റി വിശദമായറിഞ്ഞതു്. തുടന്ന്
എതിർപ്പുകളെ നേരിട്ടുകൊണ്ട് ആഡം സ്കീത്ത് പ്രഖ്യാപിച്ചു:
“അമേരിക്കൻ കോളനികൾ ഒരു തികഞ്ഞ രാഷ്ട്രമാണ്—ലോ
കത്തിലെ ഏറ്റവും ശക്തവും മഹത്തുമായ രാഷ്ട്രം!”

അൻപത്തിമൂന്നാം വയസ്സിൽ, 1776-ൽ ആഡം സ്കീത്തിന്റെ
“രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ ധനം” (Wealth of Nations) എന്ന ഗ്രന്ഥം
പുറത്തിറങ്ങി. “ഫലത്തിൽ ഈ ഗ്രന്ഥം ഇന്നേവരെ എഴുത
പ്പെട്ടവയിൽവെച്ച് ഏറ്റവും മഹത്തരം” എന്നത്രെ എഡ്
മണ്ട് ബക്സ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടതു്.

ആ ഗ്രന്ഥം

ഗ്രന്ഥമോ?

“ബൃഹത്തായ ഒരു ബുദ്ധിയുടെ പ്രവാഹം. അതിലേറെ ഒരു കാലഘട്ടത്തിന്റെ പുണ്യപ്രതിബിംബം” എന്നിപ്രകാരമാണ് പണ്ഡിതലോകം ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ വാഴ്ത്തിയത്. മൂന്നു റിൽ പരം ഗ്രന്ഥകാരന്മാരോടുള്ള കടപ്പാട് അദ്ദേഹം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. വെറും മാനസിക വ്യായാമത്തിനുവേണ്ടിയാണത്രേ അദ്ദേഹം ഈ ഗ്രന്ഥമെഴുതിയത്. മറ്റുള്ളവരെപ്പോലെ കുറെ കാര്യങ്ങൾ വ്യാഖ്യാനിക്കുകയോ വിശദീകരിക്കുകയോ സമർത്ഥിക്കുകയോ മാത്രമല്ല അദ്ദേഹം ചെയ്തത്. സാമ്പത്തിക മണ്ഡലത്തിലാകെ അദ്ദേഹം വെളിച്ചം പരത്തി. സൂചിക (Index) തന്നെ 63 പേജുകൾ വന്നു. ഒന്നും വിട്ടു കളയാത്ത ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലെ 900 പേജുകൾ വായിച്ചു തീരുന്നതോടെ പതിനെട്ടാം ശതകത്തിലെ ബ്രിട്ടന്റെ പുണ്യചിത്രം നമ്മുടെ മുമ്പിൽ മററിയില്ലെന്നു.

ബുദ്ധിമുട്ടാണ് ഈ പുസ്തകം വായിച്ചു തള്ളുവാൻ. എല്ലാ അറിവുകളും ഉൾക്കൊണ്ട, ബൃഹത്തായ ഒരു ബുദ്ധിയുടെ, സൂക്ഷ്മമായ പ്രവർത്തനം ഭാരോ ഖണ്ഡികയിലും കാണാം. ഒന്നും വിട്ടു കളയുന്നില്ല; ഒന്നിനേയും സംക്ഷേപിക്കുന്നില്ല; ഒന്നിനേയും ഭയപ്പെടുന്നമില്ല, ഈ ഗ്രന്ഥകാരൻ. അമ്പതു പേജുകളിൽകൂടി വിശദമാകുന്ന ഒരാശയം സംക്ഷേപിക്കുവാൻ സ്കീത് ശ്രമിക്കുന്നില്ല. ‘വെള്ളി’യെപ്പറ്റി സൂചിപ്പിക്കുവാനിടയായതിനാൽ പിന്നത്തെ 50 പേജുകൾ അതിനെപ്പറ്റിയെഴുതി. ഇടയ്ക്ക് ‘മത’മെന്നു പറഞ്ഞതിനാൽ ഒട്ടേറെ പേജുകൾ സന്മാർഗ്ഗത്തിന്റെ സാമൂഹ്യശാസ്ത്രത്തിനു ലഭിച്ചു. അത്രയ്ക്കു കനപ്പെട്ടവയല്ല സിദ്ധാന്തങ്ങൾ—പക്ഷേ, സൂക്ഷ്മങ്ങളായ പരാമർശങ്ങൾ, വിശദാംശങ്ങളിലേക്ക് ചൂഴ്ന്നിറങ്ങുന്ന വിവരണ

ങ്ങൾ, പുളിക്കുകൊള്ളുന്ന പദപ്രയോഗങ്ങൾ. ചില സാമ്പിളുകൾ:

ഏപ്പാടമകളുടെ രാഷ്ട്രമാണ് ഇംഗ്ലണ്ട്.

തത്പരിന്തകനും കൂലിക്കാരനും തമ്മിൽ രണ്ടു തരം നായ്ക്കൾ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസമേയുള്ളൂ.

ഈസ്റ്റിന്ത്യാ കമ്പനിയിൽ ഉദ്യോഗം നേടി നാടുവിടുന്ന ആംഗ്ലേയർ, സ്വരാജ്യം ഭൂമികൾക്കുത്തിനു വിധേയമായാൽ പോലും തിരിഞ്ഞു നോക്കില്ല.

മർക്കൻസിലിസത്തെ കൊല്ലാൻ

പാഠപുസ്തകമല്ല സ്കീത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥം. സാമ്രാജ്യഭരണത്തിനുതകിയ സിദ്ധാന്തങ്ങളാണദ്ദേഹം വാർത്തെടുത്തത്. 'മർക്കൻസിലിസം' എന്ന വ്യാഖ്യാത്തെ കൊല്ലുവാൻ സ്കീത്തിനു 200 പേജുകൾ വേണ്ടിവന്നു; അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലത്തു് അതു ചത്തുമരിച്ചു.

ഈ ഗ്രന്ഥം വിപ്ലവം സൃഷ്ടിച്ചു. കാഷിക പ്രഭുവർഗ്ഗത്തെ അതു തകിടം മറിച്ചു; കിരീടം സാധാരണക്കാർക്കു നൽകി ഗ്രന്ഥമാണ് വിപ്ലവകാരി, സ്കീത്തല്ല. വ്യാവസായിക വിപ്ലവത്തിന്റെ നാദമായ അദ്ദേഹം ഫാക്ടററി സമ്പ്രദായത്തെ പുകഴ്ത്തി; അതിലമൻ ഏവരുടേയും ഉല്പാദനശക്തിയെ മാനിച്ചു. "സമൂഹാംഗങ്ങളെല്ലാം ഉപയോഗിക്കുന്ന സാധനങ്ങളാണ് ധനം." സമൂഹാംഗങ്ങളെല്ലാം—തനി ജനകീയമാണീ ആശയം; തന്നിമിത്തം വിപ്ലവാത്മകവും. വെള്ളിയും സ്വർണവും ധനമായി കരുതുന്ന കാലം പോയി; കൃഷിക്കാരുടെ മേല്ക്കോയ്മയുടെ കാലം പോയി. ആധുനിക ലോകത്തിലാണു നാം—ഏവരുടേയും ആവശ്യങ്ങൾ സാധിപ്പിക്കുകയാണ് സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യമെന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന ആധുനിക ലോകം.

കമ്പോളസമ്പ്രദായ നിയമങ്ങൾ

സ്തിത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങളോ?

രണ്ടു വൻപ്രശ്നങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ തുറിച്ചുനോക്കി. ഒന്ന്: സമൂഹത്തിന്റെ പൊതുവായ താല്പര്യങ്ങൾ ഭദ്രമാക്കുവിയ്ക്കും, സ്വാർത്ഥത്തിലൂന്നുന്ന വ്യക്തികളുടെ വികാരങ്ങളേയും താല്പര്യങ്ങളേയും നയിക്കുന്ന 'അദൃശ്യഹസ്തമേത്'? രണ്ട്: സമൂഹം ഇനി എങ്ങോട്ട്? സമൂഹമാകുന്ന പമ്പരം നിവൻ ചുരന്നു. അതിന്റെ പിന്നിലെ നിയമങ്ങൾ കമ്പോളസമ്പ്രദായത്തിന്റെ നിയമങ്ങളത്രേ. ചുരന്ന പമ്പരം ഏതു വഴിക്കാണിനി ചലിക്കുക? സമൂഹം തലമുറയിൽ നിന്ന് തലമുറയിലേക്കു നിശ്ചലമായി കടന്നു പോകുന്നതായി സ്തിത്ത് കണക്കാക്കി. എങ്കിൽ തന്നെയും, സമൂഹത്തെ മുന്നോട്ടു തള്ളുന്ന ശക്തികളേത്? കമ്പോളസമ്പ്രദായത്തിൽതന്നെ അവ ഒളിഞ്ഞുകിടക്കുന്നുണ്ടാകാം. കമ്പോളസമ്പ്രദായത്തിന്റെ നിയമങ്ങൾ—അവ മനസ്സിലാക്കാതെ സ്തിത്തിന്റേയോ മാർക്സിന്റേയോ നമ്മുടെയോ ലോകത്തെ മനസ്സിലാക്കുക സാധ്യമല്ല—കണ്ടെത്തണം.

ചോര ചൂട്ട പിടുപ്പിക്കുന്നതോ വികാരപ്രധാനങ്ങളോ സങ്കീർണ്ണങ്ങളോ അല്ല ഈ നിയമങ്ങൾ. വീടൻവരുന്ന ലാഭക്കൊതിയുമായി സ്വാർത്ഥികളായ കച്ചവടക്കാർ കമ്പോളത്തിലെത്തുന്നു. അവർ തമ്മിൽ മത്സരം—ആരാണു് ഏറ്റവും കൂടിയ വിലയ്ക്കു് വിലക്കു് വാങ്ങുന്നവനും വാങ്ങുന്നവനും തമ്മിൽ മത്സരം—ആരാണു് ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ വിലയ്ക്കു് വാങ്ങുക? കച്ചവടക്കാരനും വാങ്ങുന്നവനും തമ്മിൽ മത്സരം—അവർ വില പേശുന്നു വിലപേശലിൽ നിന്നു കമ്പോളവില രൂപം കൊള്ളുന്നു—ആക്ഷമിപ്പോൾ നഷ്ടമില്ല. ത്രികോണമത്സരംതന്നെ. നോവലിലെ ത്രികോണമത്സരം ഒരു സ്ത്രീയുടെ ഹൃദയത്തിനു വേണ്ടി; കമ്പോളത്തിലെ ത്രികോണമത്സരം ലാഭത്തിനുവേണ്ടി.

സ്കീത് പറയുന്നു: “കശാപ്പുകാരന്റേയും ചാരായംവാറ്റുകാരന്റേയും അപ്പമുണ്ടാക്കുന്നവന്റേയും കാരുണ്യത്തിന്മേലല്ല, അവരുടെ സ്വാർത്ഥത്തിന്മേലാണ്, നമ്മുടെ ഭക്ഷണത്തിന്റെ നില്പ്. നമ്മുടെ ആവശ്യത്തെപ്പറ്റിയോ അവരുടെ മഹാമനസ്സുതയെപ്പറ്റിയോ പറയാതെ സ്വാർത്ഥപരമായ അരുവടെ ലാഭത്തെപ്പറ്റി മാത്രം നാമവരെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു.”

കൊള്ളലാഭമെടുക്കാൻ അവർ അമിതവില ചുമത്തിയാലോ? സാധ്യമല്ല. മിതമായ വിലയ്ക്ക് വില്പുവാൻ മറ്റു വ്യാപാരികൾ തയ്യാറാകും. അമിതവില വസൂലാക്കുന്നവന്റെ പക്കൽ നിന്ന് ആരും വാങ്ങില്ല. മിതമായ വില കൊടുക്കാൻ തയ്യാറില്ലാത്തവൻ വെറുംകൈയോടെ വീട്ടിൽ പോകും. മിതവിലയ്ക്ക് ഏവനും സാധനങ്ങൾ ലഭിക്കും. ന്യായവില കമ്പോളത്തിൽ കൊടി നാട്ടും.

ആവശ്യക്കാർക്ക് വേണ്ടത്ര സാധനങ്ങളില്ലാതെവന്നാൽ വില കൂടുകയില്ലെ? പ്രദാനവും ചോദനവും സമമല്ലെങ്കിൽ വില വ്യത്യാസപ്പെടും. ചോദനം: 1000 ചാക്ക് അരി. പ്രദാനം: 500 ചാക്ക്. വില കൂടും. വില കൂടുമ്പോൾ ലാഭം കൂടും. അപ്പോൾ മറ്റുളളവർ ഈ വ്യവസായത്തിലേക്ക് വരും. പ്രദാനം വർദ്ധിക്കും, വില കുറയും.

സ്വാർത്ഥം: മത്സരം

മറിച്ചാണെങ്കിലോ? പ്രദാനം: 1000 റേഡിയോ; ചോദനം: 500 റേഡിയോ. വിലയിടിയും. റേഡിയോ ഉല്പാദകർ മറ്റു ലാഭകരമായ വ്യവസായങ്ങളിൽ പ്രവേശിക്കും. റേഡിയോ ഉല്പാദനം കുറയും, വില കയറും. ചോദനവും പ്രദാനവും സമമാകുമ്പോൾ ന്യായവില സ്ഥാപിതമാകും.

ഭൂമി, തൊഴിൽ, മൂലധനം, സംഘടന (ആദ്യത്തെ മൂന്നിനേയും സംഘടിപ്പിക്കുന്നതാണ് സംഘടന) എന്നീ ഉല്പാദന

ഘടകങ്ങൾ കൂടുതൽ ലാഭം നൽകുന്ന വ്യവസായങ്ങൾ തേടി പോകുന്നു. ചോദനം ഏതേതു സാധനങ്ങൾക്കാണ് അധികം, ആ വ്യവസായങ്ങൾ കൂടുതൽ ലാഭകരമാകുമല്ലോ! അങ്ങനെ, ഉല്പാദന ഘടകങ്ങളായ ഉടമകളുടെ സ്വാർത്ഥത്തിൽനിന്നു വിരമിക്കുന്ന മത്സരം സമൂഹത്തിന്റെ ഭദ്രത നിലനിൽക്കുന്നു.

മനുഷ്യന്റെ സ്വാർത്ഥം ഒരു ഭാഗത്തു്; മത്സരം മറ്റൊരു ഭാഗത്തു്—ഇവ, സ്വയം പ്രവർത്തിക്കുന്നതും സ്വയം നിയന്ത്രിക്കുന്നതുമായ കമ്പോള സമ്പ്രദായത്തിന് രൂപം നൽകുന്നു. കുറച്ചുകൊണ്ടാൽ: 1. ഉല്പാദനച്ചെലവും വില്പനവിലയും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമുണ്ടാകുന്നതെങ്ങനെയെന്നു സ്കീം വ്യക്തമാക്കി. 2. സമൂഹത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ സാധിച്ചുപോരുന്നതെങ്ങനെയെന്നു് അദ്ദേഹം വിശദീകരിച്ചു. 3. കൂടിയ വിലയും കുറഞ്ഞ വിലയും കാലക്രമത്തിൽ മിത (ന്യായ) വിലയിലെത്തുന്നതെങ്ങനെയെന്നു് അദ്ദേഹം മൂണ്ടിക്കാട്ടി. വ്യക്തിയുടെ സാമ്പത്തിക സ്വാതന്ത്ര്യവും സമൂഹത്തിന്റെ ഭദ്രതയും കടകവിരുദ്ധങ്ങളല്ലെന്നു് സമർത്ഥിച്ച ആദ്യത്തെ സാമ്പത്തികശാസ്ത്രജ്ഞൻ ആഡംസ്മിത്തത്രേ.

ഇന്നു് എങ്ങനെ?

കമ്പോള സമ്പ്രദായത്തിന്റെ ഇന്നത്തെ പ്രവർത്തനം ആഡം സ്മിത്തു് വിവരിച്ച വിധത്തിലാണോ?

മുഴുവനായും അല്ല. കമ്പോളത്തിന്റെ പ്രകൃതി തന്നെ മാറിയിരിക്കുന്നു. ഒഴുക്കിനെതിരായി ആക്ഷം നീന്താൻ വയ്ക്കാത്ത പതിനെട്ടാം ശതകത്തിലെ “മത്സരം” ഇന്നില്ല. വലിയ കത്തകവ്യവസായ—പുറപാർ കോർപ്പറേഷനുകൾ ഇന്നുണ്ടു്. അതുപോലെ, രാഷ്ട്രവ്യാപകങ്ങളും ലോകവ്യാപകങ്ങളുമായ തൊഴിലാളിസംഘടനകൾ ഇന്നുണ്ടു്. മത്സരം, ഉന്നിറങ്ങുന്ന വില,

സാമ്പത്തികത്തകർച്ച എന്നിവയെ അതിജീവിക്കുവാൻ ഇവയ്ക്കു കെൽപ്പുണ്ട്. കുറഞ്ഞ കൂലി ഉയർത്തുന്നതിന് വിപുലമായ തൊഴിൽമുടക്കുകൾ നടത്തുന്നു തൊഴിലാളി സംഘടനകൾ. അതാതു ദിവസത്തെ കൊടുക്കൽ-വാങ്ങലുകൾ, കമ്പോളവിലനിർണ്ണയം, ചോദനം, പ്രദാനം എന്നീ താല്ക്കാലിക പ്രേരണകൾക്കു വഴങ്ങുന്നില്ല വൻകിട വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങൾ. ഗവണ്മെന്റിന്റെ അടിക്കടി വലിച്ചുവരുന്ന കൈകടത്തലും സാമ്പത്തിക നയങ്ങളും—നികുതിനയം, വിദേശവ്യാപാരനയം, വ്യവസായനയം, ബാങ്കിങ് നയം, സാമ്പത്തികാസൂത്രണനയം തുടങ്ങിയവ—സാമ്പത്തിക മണ്ഡലത്തെ ആകമാനം സ്പർശിക്കുന്നു. ചില സാമ്പത്തികമേഖലകളിൽ ഗവണ്മെണ്ടു തന്നെ കർത്തവ്യാപാരം നടത്തുന്നു. മറ്റു മേഖലകളിൽ സ്വകാര്യ വ്യവസായസ്ഥാപനങ്ങളുമായി മത്സരിക്കുന്നു, സ്വകാര്യ മേഖലയെ നിയന്ത്രിക്കുന്നു. ഇതൊക്കെക്കാരണം ആഡംസ്മിത്തിന്റെ നിയമങ്ങൾക്ക് അത്രയ്ക്കു പ്രസക്തിയില്ലാതായിരിക്കുന്നു. പുറകെ വരുന്ന സാമ്പത്തികശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ ഈ പ്രശ്നങ്ങൾ വിശദമായി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. എങ്കിലും സ്മിത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ അടിസ്ഥാനപരമാണ്.

ദരിദ്രരുടെ ദാരിദ്ര്യം ധനമാണ്

ഈ ഗ്രന്ഥം വെളിച്ചം കണ്ടിട്ട് 90 വഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കാര്മാർക്സ്, സാമൂഹ്യ - സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയിലുണ്ടാകുന്ന ചലനത്തിന്റെ നിയമങ്ങൾ കണ്ടെത്തി. മുതലാളിത്തം പതുക്കെ, വിസമ്മതത്തോടെ, നിർബ്ബന്ധിതമായി അതിന്റെ പതനത്തിലേക്കു നീങ്ങുന്നു! സമൂഹത്തിന്റെ മുന്നോട്ടുള്ള ആയത് ആഡംസ്മിത്തും കണ്ടു—പതുക്കെ, സമ്മതത്തോടെ, അനശ്വരമായ ക്ഷേമത്തിലേയ്ക്കു!

സന്ദർശകൻ സർ ജോൺ ബിങ്ഗ് (1792-ൽ) കുതിരവണ്ടിയുടെ ജനാലയിൽ കൂടി കണ്ട ലോകം ശോചനീയമായിരുന്നു:

“ഒന്നാന്തരം ഫാക്ടറി.....പക്ഷേ താഴ്വര താമരമായി. ഭംഗിയെവിടെ?.....കണ്ടുപിടുത്തങ്ങൾനന്നു്. സർ റിച്ചാർഡ് ആക്റ്റ്റെറ്റ് സ്വകുടുംബത്തിനും രാഷ്ട്രത്തിനും ധനമാജ്ജിച്ച കൊടുത്തിരിക്കാം....കഷ്ടം! നാസ്തുളുടെമൊളമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു മാഞ്ചസ്റ്റർ.” സ്രീകളുടെ മുടി വിററ നടന്ന ആക്റ്റ്റെറ്റ് ‘സ്റ്റീന്നിങ്ങ് ത്രോസിൽ’ എന്ന യന്ത്രം കണ്ടുപിടിച്ചു. കൊച്ചു കുട്ടികളെ കൂലിക്കു നിൽക്കി അദ്ദേഹം പണമുണ്ടാക്കി. ധർമ്മി ഏതാണത്രേ അദ്ദേഹം!

ഫാക്ടറിവേലയ്ക്കു കൂലിക്കാർ വേണം. കൂലിയധികമെങ്കിൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന സാധനങ്ങൾക്കു വില കൂടും. വില കൂടിയാൽ ആവശ്യക്കാർ കുറയും. വില കുറഞ്ഞാൽ ഭൂരിപക്ഷം പേക്കും അതൊരനുഗ്രഹമാകും. സാധനങ്ങളുടെ വില കുറയണമെങ്കിൽ കൂലി കുറയണം, കുറഞ്ഞ കൂലിക്കു പണിയെടുക്കുവാൻ തൊഴിലാളികൾ വേണം. അതാണ് രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ക്ഷേമത്തിന്നു വശ്യം. “ദേരിദ്രരുടെ ദാരിദ്ര്യമാണ് (കുറഞ്ഞകൂലി) രാഷ്ട്രത്തെ സമ്പന്നമാക്കുന്നത്.” സ്റ്റീന്ത് ഈ നിഗമനം ഖണ്ഡിച്ചു: “അധികം പേരും ദേരിദ്രരും കഷ്ടപ്പെടുന്നവരും ആണെങ്കിൽ ആ സമൂഹത്തിൽ സന്തുഷ്ടിയും സമൃദ്ധിയും ഉണ്ടാകില്ല.”

സമൃദ്ധിയിലേക്കു — എങ്ങനെ?

സമൃദ്ധം അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കുകയാണെന്ന് അദ്ദേഹം വാദിച്ചു. ഫാക്ടറി സമ്പ്രദായത്തിന്റെ സവിശേഷത തൊഴിൽ വിഭജനമാണ്. “....ഒരാൾ ഇരുമ്പുകമ്പി വലിച്ചു നീട്ടുന്നു; രണ്ടാമൻ അതു നീവയ്ക്കുന്നു; മൂന്നാമൻ മുറിക്കുന്നു; നാലാമൻ അതിന്നു മനയുണ്ടാക്കുന്നു....പത്തു പേർ കൂടി ദിവസത്തിൽ

12 രാത്രിൽ മൊട്ടുസൂചി തയ്യാറാക്കുന്നുഒറ്റത്തൊഴിലാളികളിൽ ഒരാൾക്ക് 20 സൂചിയുണ്ടാക്കാൻ പറ്റിയില്ല, ചിലപ്പോൾ ഒരു സൂചി പോലും ഉണ്ടാക്കുവാൻ പറ്റിയില്ല,” സ്ത്രീത്ത് വിശദീകരിച്ചു. സങ്കീർണ്ണമായ ഉല്പാദനം ലഭ്യമാക്കുന്നതു തൊഴിൽ വിഭജനമാണ്; ഉല്പാദനം അനേകമടങ്ങു വലിക്കുന്നു; “സാമ്പത്തികമായ സമൃദ്ധി ക്രമേണ സാമ്പത്തികശേഷി കുറഞ്ഞ വർഗ്ഗത്തെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നു.”

എന്നാണ് സമൂഹത്തെ സമൃദ്ധിയിലേക്കു നയിക്കുന്നത്? മനുഷ്യന്റെ സൃഷ്ടിപരമായ കഴിവുകളെക്കൊണ്ട് അവനെ പുതിയ സങ്കേത വിദ്യയിലേയ്ക്കും കണ്ടുപിടുത്തത്തിലേയ്ക്കും ഉല്പാദന വികസനത്തിലേയ്ക്കും സാഹസങ്ങളിലേയ്ക്കും നയിക്കുന്നതു ഭാഗികമായി കമ്പോളസമ്പ്രദായമാണ്. കമ്പോളസമ്പ്രദായത്തിന്റെ മുന്നേറ്റത്തെ സഹായിക്കുന്ന നിയമങ്ങൾ പരിണാമമാണെന്നു രൂപംകൊണ്ടുവരുന്നു.

ഒന്ന്: മൂലധനസംഭരണ നിയമം. ലാഭം കൂമ്പാരംകൂട്ടി, ആ ധനം വ്യവസായികൾ പഴയ ഫാക്ടറികൾ പുതുക്കുവാനും പുതിയ ഫാക്ടറികൾ തുടങ്ങുവാനും നൂതനയന്ത്രവൽകൃത വ്യവസായങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുവാനും ഉപയുക്തമാക്കുന്നുവെന്ന് സ്ത്രീത്തു പറഞ്ഞു. കൂടുതൽ തൊഴിലാളികളെയെടുക്കുക, വിവിധ തുറകളിൽ ഉല്പാദനം വലിപ്പിക്കുക, പിന്നെയും ലാഭമെടുക്കുക— ഉല്പാദനം തുടരുന്നു പരമാർത്ഥമാണോ? അതെ. ക്ഷുരകന്റെ കൂടെ വിദ്യ പഠിച്ച ആർക്ക് റൈറ്റ്, മരിച്ചപ്പോൾ 5 ലക്ഷം പവൻ സമ്പാദിച്ചിരുന്നു. കൊല്ലനായ സാമുവൽ വാക്കർ ഫാക്ടറി സ്ഥാപിച്ച് 2 ലക്ഷം പവൻ വാരികൂട്ടി. ഒറ്റക്കാലൻ ജോസിയാ വെസ്റ്റ്വുഡ് ചാടിചാടി നടന്ന് അലസന്മാർക്ക് “ഇതു പറ്റിയില്ല, ജോസ്” എന്നു കുറിച്ചുയച്ച് 2.4 ലക്ഷം പവൻ സമ്പാദിച്ചു. വ്യവസായികവിപ്ലവത്തിന്റെ അനുഗ്രഹങ്ങൾ കമ്പോളസമുദായത്തിൽ കൂടി!

രണ്ടു്: ജനസംഖ്യാ നിയമം. സ്ത്രീത്വം പറയുന്ന, വില്ല നച്ചരക്കാണ് തൊഴിലെന്ന്. പ്രത്യേകതയിതാണ്: കൂലി കൂടുമ്പോൾ തൊഴിലാളികൾ വലിക്കും; കൂലി കുറയുമ്പോൾ തൊഴിലാളികൾ കുറയും. കൂലി കുറയുമ്പോൾ ദരിദ്രരായ തൊഴിലാളികൾക്കു ജീവിതാവശ്യങ്ങൾ സാധിച്ചു കിട്ടില്ല. തൽഫലമായി ആദ്യം ശിശുമാരണ നിരക്കു വലിക്കും, പിന്നീടു് മരണനിരക്കും. കൂലി കൂടുമ്പോൾ മരിച്ചു സംഭവിക്കുന്നു. തൊഴിലാളികളുടെ സംഖ്യ വലിക്കുന്നു.

സ്വയം പ്രവർത്തിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം

ധനം കൂമ്പാരം കൂട്ടുന്നതിന്റെ ആദ്യഘട്ടം കൂടിയ കൂലി നിരക്കാണ്. അതോടെ തൊഴിലാളികളുടെ സംഖ്യ വലിക്കുന്നു. ഉല്പാദനച്ചെലവു വലിക്കുകയാൽ വിലക്കു കുറയുന്നു. പിന്നീടു് ഉല്പാദനം ആവശ്യത്തിലധികം വലിക്കുകയാൽ, സാധനങ്ങളുടെ വില കുറയുന്നു. അതോടെ കൂലിയും കുറയുന്നു. ഉല്പാദനം കുറഞ്ഞു കുറഞ്ഞു ആവശ്യത്തിൽ കുറവാകുമ്പോൾ വില വലിക്കുന്നു, കൂലി വലിക്കുന്നു ഉല്പാദനമെന്തിനു കുറയുന്നു? വില കുറയുമ്പോൾ ലാഭം കുറയുന്നു; ലാഭമില്ലെങ്കിൽ കൂടുതലുല്പാദിപ്പിക്കുന്നതെന്തിനു? സ്വയം തെരു തിരുത്തുന്നതാണ് കമ്പോളസമ്പ്രദായം—പിന്നെയും തെരു ചെയ്യുമെന്നു മാത്രം.

സ്വയം പ്രവർത്തിക്കുകയും സ്വയം നിയന്ത്രിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കമ്പോളസമ്പ്രദായത്തിൽ ആരും ഇടകോലിടരുതെന്ന് സ്ത്രീത്വം ശരിച്ചു. സ്വതന്ത്രമായും അനുസ്മൃതമായും മൂലധന സംഭരണം അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുമ്പോൾ ദരിദ്രരുടെ വരുമാനം ക്രമേണ വലിച്ചുവരുമെന്നു ദുഹം വിശ്വസിച്ചു. ആധം സ്ത്രീത്വത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥം തീച്ചയായും 'യൂട്ടോപ്പിയ' (സങ്കല്പസ്വപ്നം) യെപ്പറ്റി അല്ല, പ്രവർത്തനത്തിനുള്ള പദ്ധതിയെപ്പറ്റിയാണ്.

കുറച്ച ഭരിക്കുക

പ്രസിദ്ധീകരിച്ചയുടനെ ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ ആക്ഷേപിക്കുവാൻ ചില പാർലമെൻറ് അംഗങ്ങൾ മുതിർന്നു. എട്ടു വർഷങ്ങൾക്കു ശേഷം ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്നുള്ള ഉദ്ധരണികൾ പാർലമെൻറിൽ മുഴങ്ങി. അംഗീകാരം ലഭിച്ചപ്പോൾ, അത് അപ്രതീക്ഷിതമായ വിഭാഗത്തിൽ നിന്നുമായി. സാമൂഹ്യസമത്വവും നീതിയും മനുഷ്യത്വവും വെടിഞ്ഞ വ്യവസായ പ്രഭുക്കൾ ഫാക്ടറിനിയമങ്ങളെ എതിർക്കുവാനാണ് സ്കീത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്നുദ്ധരിച്ചത്. അതേ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ആഡംസ്കീത്ത് അവരെപ്പറ്റി പറയുന്നതു നോക്കുക: “കുറച്ചവടക്കായുടേയും വ്യവസായികളുടേയും നികൃഷ്ടമായ കവച്ചുവാസന..... എന്തും കുത്തകയാക്കാനുള്ള ആവേശം!.... അവർ മനുഷ്യഗണത്തിന്റെ ഭരണാധിപന്മാരല്ല; ഭരണാധിപന്മാർ ആകരുത്....” “കമ്പോള സമ്പ്രദായത്തെ വെറുതെ വിടുക” എന്ന സ്കീത്തിന്റെ മുദ്രവാക്യം അവരുടേതിക്കായിട്ടി.

ഒരു വർഗ്ഗത്തിന്റേയും വക്താവല്ലായിരുന്നു സ്കീത്ത്. അദ്ദേഹത്തിന് ആരോടെങ്കിലും പ്രതിപത്തിയുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ അത് ഉപഭോക്താക്കളോ (സാധനങ്ങൾ വാങ്ങി ഉപയോഗിക്കുന്നവർ) ഓർമ്മിക്കുന്നു: “സാധനങ്ങളുടെ ഉപയോഗം അനുഭവിക്കുക—അതാണ് ഉല്പാദനത്തിന്റെ ഏക ലക്ഷ്യവും ഉദ്ദേശ്യവും.” ഉപഭോക്താക്കളുടെ താല്പര്യങ്ങൾക്കു സ്ഥാനം നൽകാത്ത ‘മെർക്കന്റിലിസ്’ പ്രസ്ഥാനം അദ്ദേഹം തള്ളിച്ചു.

കമ്പോളസമ്പ്രദായത്തിന്റെ സ്വതന്ത്രമായ പ്രവർത്തനത്തിൽ ഇടക്കോലിടരുത്. ഏറ്റവും കുറച്ച ഭരിക്കുക—അതാണ് സർഭരണം. കാരണം: ഗവണ്മെണ്ടുകൾ അമിതമായി ചെലവു ചെയ്യുന്നു; ചുമതലബോധമില്ലാതെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു; സൃഷ്ടിപരമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നുമില്ല. ഗവണ്മെണ്ട് ജനക്ഷേമത്തെ ഉയ

ത്തിപ്പിടിക്കുന്ന പക്ഷം, ഗവണ്മെണ്ടിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കെതിരെല്ല ആഡംസ്കീത്ത്. “വൻതോതിലുള്ള ഉല്പാദനം വ്യക്തികളുടെ സൃഷ്ടിപരമായ കഴിവുകളെ ഹനിക്കുകയും സ്വഭാവഗുണങ്ങളെ ക്ഷതപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യും, ഗവണ്മെണ്ട് ഇവയ്ക്കെതിരായി നടപടികളെടുത്തില്ലെങ്കിൽ” എന്നദ്ദേഹം മുന്നറിയിപ്പു നൽകുന്നുണ്ട്. തൊഴിലാളികളുടെ ക്ഷേമം കാത്തുരക്ഷിക്കുന്ന ഒരു ഗവണ്മെണ്ട് (അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലത്തുള്ള ഗവണ്മെണ്ട് കച്ചവടക്കാരുടെ ഭാഗത്തായിരുന്നു) സാമൂഹ്യക്ഷേമപ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിന് സ്കീം എതിർല്ല. “വ്യവസായികൾ പൊതുജനങ്ങളെ കബളിപ്പിക്കുന്നതിൽ ബലശ്രദ്ധരാനെന്നദ്ദേഹം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എല്ലാംകൂട് കൈയും കെട്ടിയിരിക്കുന്ന ഗവണ്മെണ്ടിന്റെ മനുഷ്യത്വത്തിൽ അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചില്ല.

കഴുത്തിലെ കനം

യുക്തിയും ചിട്ടയും നീതിയും വിജയിക്കുമെന്നു സ്കീം വിശ്വസിച്ചു. വേഗത്തിൽ നീതി ലഭിക്കുവാൻ നല്ലതു വാദിയും പ്രതിയും നേരിട്ട് ജഡ്ജിങ്ങ് ചണ്ഡം കൊടുക്കുകയാണെന്നദ്ദേഹം ശരിച്ചു. ലാഭകരമാകയാൽ, അടിമത്തം നിർത്തിക്കളയണമെന്ന് അദ്ദേഹം ഉപദേശിച്ചു. “ഉപഭോക്താവാണ് രാജാവ്”— ആവശ്യക്കാരനാണ് ഏതു വേണമെന്നു തീരുമാനിക്കുന്നത്; ആ സാധനത്തിനാകുമല്ലോ ചോദനം; അതുനൽകുവാനാണല്ലോ ഉല്പാദനം.

അവസാനം, സ്കീത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങളിൽ ഏതെല്ലാം ബാക്കിയായി? സ്കീം നിശ്ചലമായ ഒരു സമൂഹത്തെപ്പറ്റിയാണ് ചിന്തിച്ചത്. സമൂഹം നിശ്ചലമല്ല. സാമ്പത്തികബന്ധങ്ങളിൽ മാറ്റം വന്നു. പുറകെ വന്ന ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ ഇവ ചർച്ചചെയ്തു. “സ്വത്തുക്കരുടെ അമിതമായ

ധനവും ആഡംബരഭ്രമവും സുഖഭോഗങ്ങളും” സ്വീകരിച്ച ആഡംബരത്തിൽ, 150 വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം വെബ്ബർ കണ്ട ‘വിശ്വ മവർഗ്ഗ’ത്തെ മുൻകൂട്ടി കണ്ടു. അസാമാന്യബുദ്ധിശക്തിയുള്ള രാജ്യതന്ത്രജ്ഞൻ കൂടിയിരുന്ന സ്കീത് വ്യക്തമാക്കി: “മുഴുവൻ സാമ്രാജ്യത്തേയും സംരക്ഷിപ്പാൻ ബ്രിട്ടൻ കെല്ലി ല്ലെങ്കിൽ കഴുത്തിൽനിന്നും ഈ കനം (സാമ്രാജ്യം) അഴിച്ചു കളയുകയാണ് ഭേദം.” അതൊരു പ്രവചനമായിരുന്നു. നിഷ്പക്ഷവും ശാസ്ത്രീയവുമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമീപനരീതി.

ശാശ്വതമായ സ്റ്റാർകം

ആഡം സ്കീത് ജീവിതത്തിന്റെ സായാഹ്നത്തിലേക്കു നീങ്ങി. ആദരവും കീർത്തിയും അദ്ദേഹമാർജ്ജിച്ചു. രാജ്യതന്ത്രജ്ഞൻ ബക് അദ്ദേഹത്തെ എഡിൻബറോയിൽ പോയി കണ്ടു. ഗ്ലാസ്ഗോ സർവ്വകലാശാല സ്കീത്തിനെ ‘ലോർഡ് റെക്ടർ’ ആക്കി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥം ഡാനിഷ്, ഫ്രഞ്ച്, ജർമ്മൻ, ഇറ്റാലിയൻ, സ്പാനിഷ് എന്നീ ഭാഷകളിലേയ്ക്കു വിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെട്ടു. ഓക്സ്ഫോർഡ് അദ്ദേഹത്തെ അവഗണിച്ചു; ‘ഓണററി’ ബിരുദം പോലും കൊടുത്തില്ല. ആസ്റ്റിങ്ങ്ടൺ, വിൽബർഫോർഡ്, ഗ്രെൻവിൽ എന്നീ മഹാനാരുമായി സംഭാഷണം നടത്തുന്ന പ്രധാനമന്ത്രി പിററ്, സ്കീത്തിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം പ്രത്യേകക്ഷണം മൂലം അഭ്യർത്ഥിച്ച സ്കീത് സദസ്സിലേയ്ക്കു വന്നപ്പോൾ, ഏവരും ഏഴുനേരം, ആദരവോടെ അദ്ദേഹത്തെ അഭിവാദ്യം ചെയ്തു സ്വീകരിച്ചു. “നിങ്ങളിരുന്നാലും,” സ്കീത് ശബ്ദമുയർത്തി. “ഇല്ല. താങ്കളിരുന്നിട്ടേ ഞങ്ങളിരിക്കുന്നുള്ളൂ. താങ്കളുടെ ശിഷ്യന്മാരാണ് ഞങ്ങൾ,” പ്രധാനമന്ത്രി പിററ് വിനയത്തോടെ മറുപടി പറഞ്ഞു.

അരപത്തേഴാം വയസ്സിൽ (1790) ആഡംസ്കീത് മരിച്ചു. ഫ്രഞ്ച് വിപ്ലവവും വ്യാവസായികവിപ്ലവവും വികാസം പ്രാ

വികുന്ന കാലം. അധികം പേരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണ വാർത്ത അറിഞ്ഞില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭൗതികാവശിഷ്ടങ്ങളിലേയ്ക്ക് വിരൽ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ട് ‘ചർച്ച’ ഗെയ്റ്റ് പള്ളി ശ്മശാനത്തിൽ ഒരു സ്താരകം, കാലത്തിന്റെ പ്രഹരമേറു്, മങ്ങി നിൽപ്പുണ്ട്. എന്താണതിന്മേൽ കൊത്തിയിട്ടുള്ളതു്? “ആഡം സ്ക്വിത്”, ‘രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ ധനം’ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ കർത്താവും, ഇവിടെ അന്ത്യനിദ്ര കൊള്ളുന്നു.” ആ ഗ്രന്ഥത്തേക്കാൾ ശാശ്വതമായ ഒരു സ്താരകം മറെറുതുണ്ട്?

വൈദികൻ മാരുത്തസ്, ഭാഗ്യവാൻ റിക്കാർഡോ

ആത്മസുഹൃത്തുക്കളാണു് രണ്ടുപേരും. കടകവിരുദ്ധ
ങ്ങളാണു് അവരുടെ ആശയങ്ങൾ. വൈദികൻ പരമാ
ത്മങ്ങളുടെ ലോകത്തിലേയ്ക്കിറങ്ങി; ഉഘാടനച്ചവടക്കാ
രൻ സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ ലോകത്തിലേയ്ക്കു കയറി. ഇരു
വരും മൃക്കിന്മേൽ വിരൽവെച്ചു: കഷ്ടം, ഈ ലോകം!

രണ്ടു പ്രശ്നങ്ങൾ: നോക്കുന്നിടത്തെല്ലാം ദാരിദ്ര്യം—
എന്താണിങ്ങനെ? ബ്രിട്ടന്റെ അധഃപതനത്തിനു കാരണം ജന
വദ്ധനയില്ലായ്മയല്ലേ?

രണ്ടും ബ്രിട്ടീഷ് ജനതയെ ക്ഷോഭിപ്പിച്ചു. ആകെ ബ്രിട്ട
നിൽ എത്ര പേരുണ്ടു്? ആദ്യത്തെ തലയെണ്ണലിനു് (1801)
നാം പത്തൊമ്പതാം ശതകത്തിന്റെ പുലരിവരെ ക്ഷമയോടെ
കാത്തിരിക്കണം. അക്ഷമരാണ്, പക്ഷേ, ജനങ്ങൾ. നികു
തിരേഖകളും മാമോദീസാ കണക്കുകളും ആധാരമാക്കി ഭൂപട
നിർമ്മാതാവു് ഗ്രിഗറി കിങ്ങ് പറഞ്ഞു (1696-ൽ), ബ്രിട്ടനിൽ
55 ലക്ഷം ജനങ്ങളുണ്ടെന്നു്. ആശ്ചര്യമെന്നേ പറയേണ്ടു്,
ഈ നിഗമനം ശരിയായിരുന്നു. “600 വർഷങ്ങൾക്കു ശേഷം
(2300) ജനസംഖ്യ ഇരട്ടിക്കും; 1300 വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം
(3600) വീണ്ടും ഇരട്ടിക്കും.” ആ ഭൂപട നിർമ്മാതാവു് ഇത്രയും

കൂടി കൂട്ടിച്ചേർത്തു: “അന്നവരെ ഈ ലോകം നിലനില്ക്കുന്ന പക്ഷം!”

ജനസംഖ്യ കൂട്ടുവാൻ

അപ്പോൾ ജനവൽനനിരക്കു് കുറയുന്നില്ലല്ലോ. “കുറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്” ഹൃദയത്തിലെ കാപ്പി—ചായ വ്യാപാരവും വൈദ്യനും വൈദികനുമായ ഡോക്ടർ പ്രൈസാണ് മറുപടി പറഞ്ഞതു്. “രാജവാഴ്ചയുടെ പുനഃസ്ഥാപനത്തിനു ശേഷം ജനസംഖ്യ മൂന്നിലൊരു ഭാഗം കുറഞ്ഞു.”—അദ്ദേഹം സമർത്ഥിച്ചു. ഇത്രയും കേൾക്കേണ്ട താമസം, മതപരിഷ്കർത്താവു് വിലും പാലി വിലപിച്ചു: “ക്ഷയിക്കുന്ന ജനസംഖ്യ—ഈ രാഷ്ട്രത്തിനു സഹിക്കേണ്ടിവരുന്ന ഏറ്റവും വലിയ വിചിത്രമാണിതു്. ജനവൽനനയത്തിനു് മേറേതു രാഷ്ട്രീയപരിഷ്കാരത്തേക്കാളധികം വില കല്പിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.” ദുരിതാശ്വാസ നിയമം വഴി ജനവൽനനിരക്കു് തള്ളിക്കുറയ്ക്കാൻ പ്രധാനമന്ത്രി പിറന്നു് തയ്യാറായി. ദരിദ്രരെങ്കിലും കൂടുതൽ മക്കളുള്ളവർ ഉൽകൃഷ്ടമായ രാഷ്ട്രസേവനമാണു് അനുഷ്ഠിക്കുന്നതെന്നദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. സുന്ദരമായ ഭാവിയിലേയ്ക്കു് കണ്ണുകളുയർത്തിക്കൊണ്ടു് വിലും ഗോഡുവിൻ എഴുതി: “ധനവിതരണത്തിൽ സമതപവും ആർക്കും സ്വാതന്ത്ര്യവും നൽകിയാൽ “ധനികർ കുറവു്, ദരിദ്രർ അധികം” എന്ന നില മാറും. യുദ്ധം, ചീത്ത കോടതികൾ, ഗവണ്മെണ്ടു് എന്നിവ ഒഴിവാക്കാം. രോഗം, അമച്ഛം, മൃാനത എന്നിവ പമ്പകടക്കും.” ഗോഡുവിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ വില വളരെ കൂടുതലായതിനാൽ അധികമാരും വായിക്കുകയില്ല എന്ന ന്യായത്തിനേൽ ‘പ്രിവി കൗൺസിൽ’ ഗോഡുവിനെ ശിക്ഷിക്കുവാൻ തയ്യാറായില്ല. ഗോഡുവിന്റെ ആശയങ്ങൾ ചൂടുപിടിച്ചു വാദപ്രതിവാദങ്ങൾക്കിടയാക്കി.

ഗോഡ്വിന്റെ സ്വപ്നസപ്തം

ഗിൽഡ് ഫോർഡിനടുത്തുള്ള 'ആൽബറി ഭവന'ത്തിലത്രേ ഈ വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ കേന്ദ്രീകരിച്ചത്. "ജെൻറിൽമാൻസ് മാഗസിന്റെ" ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ, അവിടെ താമസം "ഒരു തനി കിറക്കന"ത്രേ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേര്: ഡാനിയൽ മാർത്തസ്സ്—ഡേവിഡ് ഹ്യൂമിന്റെ സ്നേഹിതൻ, ഹ്രസ്വ് വിപ്ലവകാരി റൂസ്സോയുടെ ആത്മസുഹൃത്ത്! റൂസ്സോയുടെ പ്രേരണപ്രകാരം അദ്ദേഹം മനോഹരമായ ഒരു നസ്യശാസ്ത്രത്തോടും ഒന്നാന്തരം ലൈബ്രറിയും സമ്പാദിച്ചു. തക്ഷിക്കുന്നതിൽ സമർത്ഥനും, ചിന്തകനും, മഹാമനസ്സനുമായ ഡാനിയൽ തന്നെ വെല്ലുന്ന മറ്റൊരു ബുദ്ധിമാനെ കണ്ടെത്തിയത് സ്വപ്നനായ റവറണ്ട് തോമസ്സ് റോബർട്ട് മാർത്തസ്സിലത്രേ.

ഗോഡ്വിന്റെ സ്വപ്നസപ്തം രണ്ടു മാർത്തസ്സുമാരും തമ്മിൽ ചർച്ചചെയ്തു. യുക്തിക്കു നിരക്കുന്നവയാണ് ഗോഡ്വിന്റെ ആശയങ്ങൾ എന്നാണ് മൂത്ത മാർത്തസ്സിനു തോന്നിയത്. സമൂഹത്തിലെ പ്രവണതകൾ തികച്ചും മനസ്സിലാക്കിയ ഇളയ മാർത്തസ്സ് പിതാവിന്റെ ന്യായങ്ങൾക്കെതിരായി ഡസൻകണക്കിന് എതിർന്യായങ്ങൾ ചൊരിഞ്ഞു. പിതാവിനെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുവാൻ ഇളയ മാർത്തസ്സ് തന്റെ ന്യായങ്ങൾ ഏറ്റവും വ്യക്തമായി എഴുതി. ഈ ന്യായങ്ങൾ മൂത്ത മാർത്തസ്സിനെ സന്തുഷ്ടനാക്കി. മകനെഴുതിയ പ്രബന്ധം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തണമെന്ന് പിതാവുപദേശിച്ചു. അത്രയ്ക്കു ശക്തിയുള്ളതായിരുന്നു റവറണ്ട് മാർത്തസ്സിന്റെ പ്രബന്ധം.

ആ ഗ്രന്ഥം

'സമൂഹത്തിന്റെ പുരോഗതിയെ സ്പർശിക്കുന്ന ജനസംഖ്യാസിദ്ധാന്തത്തെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രബന്ധം' 1798-ൽ ഗ്രന്ഥകർത്താ

വിന്റെ പേരില്ലാതെ പ്രസിദ്ധീകൃതമായി. 50,000 വരക്കുകളുള്ള ഈ പ്രബന്ധം സുഖസപ്തപ്രതീക്ഷകളെ, “സമതപസുന്ദരമായ സങ്കല്പസപ്ത”ത്തെ, ഒരടിക്കു തകർത്തു. മലപ്പൊടി പാരിപ്പറന്നു; മൃാനത അന്തരീക്ഷത്തിൽ പരന്നു. ചുരുക്കത്തിൽ, വൈദികൻ മാർത്തസ്സ് പറഞ്ഞതിതാണ്: “അനിയന്ത്രിതമായി കുട്ടികൾ ജനിക്കുന്നു; ജനങ്ങൾ വലിക്കുന്നു. തന്നിമിത്തം ഓരോരുത്തർക്കും ആവശ്യത്തിനു ഭക്ഷണമില്ലാതെ വരുന്നു.” വെറുതെയല്ല, ഈ ഗ്രന്ഥം വായിച്ചതിനു ശേഷം കാർലൈൽ പറഞ്ഞതു്, ധനശാസ്ത്രം ഇരുളടഞ്ഞതാണെന്നു്, വിഷാദാത്മകമെന്നു്. പുരോഗതിയുടെ സ്നേഹിതനാകേ മാർത്തസ്സ് പിന്തിരിപ്പന്മാരാക്കി മാറ്റി എന്നായിരുന്നു ഗോഡ്വിന്റെ ആ വലാതി.

റിക്കാർഡോ കണ്ട ലോകം

പാതിരി മാർത്തസ്സ് മനുഷ്യഗണത്തിന്റെ സുഖസപ്തം തകർത്തപ്പോൾ, കമ്പനി ഷെയറുകൾ വിറ്റു കോടീശ്വരനായിത്തീർന്ന ഈഹക്കച്ചവടക്കാരൻ റിക്കാർഡോ പുതിയ സാമ്പത്തിക സിദ്ധാന്തങ്ങൾ വഴി ആഡംസ്സിനു് വിഭാവനം ചെയ്ത സപതംസമൃദ്ധിയിലേയ്ക്കു യരുന്ന ലോകം തച്ചടയ്ക്കുകയായി. ആഡംസ്സിനു് കണ്ട ലോകം ഒരു ‘എസ്റ്റേലേറർ’ പോലെയാണു് —യന്ത്രശക്തിയാൽ താനേ മുക്കളിലേയ്ക്കു യരുന്ന കോണിപ്പടികൾ—കൂമവല്ലരിക്കപ്പെട്ട പുരോഗതി. ഈ എസ്റ്റേലേററുടെ പ്രവർത്തനം റിക്കാർഡോ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കി. കണ്ടതോ? പ്രയാസമെന്യെ ചിലർ നേരെ മുക്കളിലെത്തുന്നു. ചിലർ പകുതിയിട ചെന്നു് നിലംപതിയ്ക്കുന്നു. കൂടാതെ, മുക്കളിലെത്തുന്ന വരല്ല ‘എസ്റ്റേലേറർ’ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതു്. മുക്കളിലേയ്ക്കു യരുന്നവരുടെ ഇടയിൽതന്നെ കിടമത്സരമുണ്ടു്. എന്തിനു്? നില്പുവാൻ ഏറ്റവും ഭദ്രമായ സ്ഥാനം നേടുവാൻ.

ആഡം സ്തിതിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, വലിയ ഒരു കുടുംബമാണ് സമൂഹം. ആ കുടുംബത്തിലെ അംഗങ്ങളെ, കഴുത്തറിയുന്ന കിടപ്പുതലത്തിൽ വൃദ്ധരായിട്ടാണ് റിക്കാർഡോ കണ്ടത്. സ്തിതിന്റെ ഗ്രന്ഥം വെളിച്ചം കണ്ടിട്ട് 40 വർഷം കഴിഞ്ഞു. എന്താണിപ്പോൾ സംഭവിക്കുന്നത്? പാർലമെന്ററംഗത്തിനും സാമൂഹ്യസ്ഥാനത്തിനും വേണ്ടി ഫാക്ടറിയടമകളും വ്യവസായികളും പുതുക്കിയ പെരുകുന്ന, പരമ്പരാഗതമായ സ്ഥാനമാനങ്ങളിലൂടെപ്പറ്റുന്ന, ഭൂവുടമകളുമായി മല്ലിടത്തത്തിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ധാന്യനിയമങ്ങൾ

ഫാക്ടറി ഉടമകൾ പണമുണ്ടാക്കുന്നതിൽ ഭൂവുടമകൾക്ക് അസൂയയില്ല. ഭക്ഷണസാധനങ്ങളുടെ വില അടിക്കടി വലിക്കുകയാണ്. തന്നിമിത്തം ലാഭം കിട്ടുന്നത് ഭൂവുടമകൾക്കാണ്. നഷ്ടം സഹിക്കുന്നത് ഫാക്ടറിയുടമകളും. ഇതാണ് ഫാക്ടറി ഉടമകളുടെ അമർപ്പത്തിന് കാരണം. ഭക്ഷണ സാധനങ്ങൾ കയറുകയറിയിരുന്ന ഇംഗ്ലണ്ട്, ഇന്നവ ഇറക്കുമതി ചെയ്യുന്നു. ജനവൽന കാരണം ഗോതമ്പിന്റെ വില നാലിരട്ടി വലിച്ചു വില കൂടിയതോടെ ഭൂമിയുടെ പാട്ടം കൂടി, ഭൂവുടമകളുടെ ലാഭം കൂടി.

ധാന്യങ്ങളുടെ വില അടിക്കടി കയറുകയായി. അതിനാൽ മിടക്കുന്നാരായ കച്ചവടക്കാർ മരരാജ്യങ്ങളിൽ നിന്ന് ധാന്യങ്ങളിറക്കുമതി ചെയ്ത് ലാഭമെടുക്കുകയായി. ഭൂവുടമകളുടെ വൻകിടവ്യവസായമാണ് കൃഷി. കാർഷികോല്പന്നങ്ങളുടെ വിലത്തോതനസരിച്ചാണ് അവരുടെ വരുമാനം. മരനാടുകളിൽനിന്ന് ധാന്യങ്ങൾ വന്നതോടെ വിലയിടിയുകയായി; അവരുടെ ലാഭം കുറയുകയായി. അവർ സ്വാധീനം ചെലുത്തി പാർലമെന്റിൽ 'ധാന്യനിയമങ്ങൾ' (Corn Laws)

പാസ്സാക്കി. ഇരക്കമതി ചെയ്യുന്ന ധാന്യങ്ങളിന്മേൽ ചുങ്കം വന്നതോടെ ധാന്യവില വർദ്ധിച്ചു. കൃഷി നാശവും, നെപ്പോളിയനുമായുള്ള യുദ്ധവും—ധാന്യവില കൂടുതൽ വർദ്ധിച്ചു. കിട്ടുന്ന കൂലികൊണ്ട് ഫാക്ടറിത്തൊഴിലാളികൾക്ക് ജീവിക്കാൻ പറ്റിയില്ലെന്നായി.

ഉണക്ക റൊട്ടിയേ കിട്ട

വ്യവസായികൾ വിട്ടില്ല. ഭക്ഷ്യസാധനങ്ങളുടെ വില കുറയണമെന്ന് അവർ ആവശ്യപ്പെട്ടു. കാരണം സ്പഷ്ടം: ഭക്ഷ്യസാധനങ്ങൾക്കു വില കൂടുമ്പോൾ തൊഴിലാളികളുടെ കൂലി കൂടും. (അവർക്ക് ജീവിക്കണമല്ലോ) വ്യവസായികളുടെ ലാഭം കുറയും. മാത്രമല്ല, വിലവർദ്ധനയും വർദ്ധിച്ച കൂലിയും ഉല്പാദനച്ചെലവു വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനാൽ, എല്ലാ സാധനങ്ങൾക്കും വില കൂടുന്നു. തന്നിമിത്തം പൊതുജനങ്ങൾ വലയുന്നു. “വില കുറഞ്ഞ ഭക്ഷണം,” വ്യവസായികൾ മുദ്രവാക്യം വിളിച്ചു. മനുഷ്യസ്നേഹം കൊണ്ടല്ല—സ്വാർത്ഥംകൊണ്ട്; ലാഭത്തിനു വേണ്ടി! ഭൂവുടമകളുടെ വക്താവ് അലക്സാണ്ടർ ബാറിങ് പാർലമെന്റിൽവെച്ചു പ്രസ്താവിച്ചു: “ഫാക്ടറിത്തൊഴിലാളികൾക്കിതിൽ കാര്യമില്ല. ധാന്യവില കുറഞ്ഞാലും കൂടിയാലും അവർക്ക് ഉണക്ക റൊട്ടിയേ കിട്ടൂ.” വില കുറഞ്ഞാൽ കുറഞ്ഞ കൂലി. വില കൂടിയാൽ കൂടിയ കൂലി—എപ്പോഴും ഉണക്ക റൊട്ടി മാത്രമേ തൊഴിലാളികൾക്ക് കിട്ടുകയുള്ളൂ. കൂടിയ വില വ്യവസായികളുടെ ലാഭം പിഴിഞ്ഞു കളയുകയാണ്. വ്യവസായികൾ ഭീമഹർജ്ജികൾ ഗവണ്മെന്റിനേറയും പാർലമെന്റിനേറയും നേക്കെറിയുകയായി. പാർലമെന്റിലെ ഉപരിസഭയും കീഴ്സഭയും രണ്ടു കമ്മിറ്റികൾ സംഘടിപ്പിച്ച് കൈയ്യുംകെട്ടിയിരുന്നു. ധാന്യനിയമങ്ങൾ തുത്തുവാരുവാൻ 30 കൊല്ലമെടുത്തു. അത്രയും കാലം ഭൂവുടമകൾക്കു പാർലമെന്റിന്റെ മേലുള്ള സ്വാധീനം വിജയിച്ചു.

അപ്രഖ്യാപിതയുദ്ധം

ഉഴുതക്കച്ചവടക്കാരൻ റിക്കാർഡോ, സത്യത്തിൽ, ഭൂവുടമയാണ്. പക്ഷേ, അദ്ദേഹമിങ്ങനെ വാദിച്ചു: ഭൂവുടമ—വ്യവസായി സംഘടനമാണ് നടക്കുന്നത്. സാങ്കേതികവിദ്യ യുപയോഗിച്ച് ഫാക്ടറികൾ സംഘടിപ്പിച്ച് രാഷ്ട്രത്തിന് ധനമുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്ന വ്യവസായിവർഗ്ഗം വിജയിക്കണം. വിജയിക്കേണ്ടവർ പരാജയപ്പെടാതിരിക്കണമെങ്കിൽ ധാന്യങ്ങളുടെ വിലക്കയറ്റം തടയണം—എങ്ങനെയോ! “ഭൂവുടമകളുടെ താല്പര്യങ്ങൾ സമൂഹത്തിലെ ഇതരവർഗ്ഗങ്ങളുടെ താല്പര്യങ്ങൾക്കെതിരാണ്,” അദ്ദേഹം രേഖപ്പെടുത്തി. അതോടെ പ്രഖ്യാപിതമല്ലാത്ത യുദ്ധം തുടങ്ങി. മാർത്തസ് ചമച്ചിറക്കിവിട്ട ജനവൽനപ്പിശാച് ലോകത്തെ വിഴുങ്ങിയില്ലെങ്കിൽ, റിക്കാർഡോ ഇറക്കിവിട്ട ഈ ആഭ്യന്തരയുദ്ധപ്പിശാച് ആകണം നിവൃത്തിക്കു!

അവരെ കാണുക

മാർത്തസ്, റിക്കാർഡോ ഇവരെ ചരിച്ചയച്ചെടുക്ക: വിവിധങ്ങളായ ജീവിത പാതകൾ സ്വീകരിച്ച രണ്ടു വ്യക്തികൾ. വിഭിന്നങ്ങളാണ് അവരുടെ സാമൂഹ്യ പശ്ചാത്തലം: ഇടത്തരക്കാരൻ ക്രിസ്ത്യൻ ഭൂവുടമയാണ്. പുത്തൻ ചിന്തകൾ ആത്തിയോടെ ഒപ്പിയെടുക്കുന്ന, മാർത്തസ്സിന്റെ പിതാവു; ഹോളണ്ടിൽനിന്നു കുടിയേറിപ്പാർത്തു, ധനികനും ബാങ്കറുമായിത്തീർന്ന യഹൂദനാണ് റിക്കാർഡോയുടെ പിതാവു. ഉല്പത്തിഷ്ഠവായ പിതാവിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിലായിരുന്നു മാർത്തസ്സിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസം. ഹൃസ്വ വിപ്ലവത്തെ പിന്താങ്ങിയ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരദ്ധ്യാപകൻ ജയിലിലടയ്ക്കപ്പെട്ടു. പതിനാലാം വയസ്സിൽ റിക്കാർഡോ പിതാവിന്റെ ബിസിനസ്സിൽ പ്രവേശിച്ചു. അതേ സമയം ഗവേഷണത്തിൽ അഭി

രചിയുള്ള മാർത്തസ്സ് ഈസ്റ്റിന്ത്യാക്കമ്പനി ഉദ്യോഗസ്ഥനാക്കു ശിക്ഷണം നൽകുന്ന ഹെയ്ലിബറി കോളേജിലെ സാമ്പത്തികശാസ്ത്ര പ്രൊഫസ്സറായി ഇരുപത്തിരണ്ടാം വയസ്സിൽ റിക്കാർഡോ സ്വന്തം വ്യവസായസ്ഥാപനങ്ങളുണ്ടാക്കി സ്വന്തം കാലിന്മേൽ നിന്നു. ഇരുപത്താറു വയസ്സുകാരൻ മാർത്തസ്സ് സാമ്പത്തികമായി വിഷമിക്കുമ്പോൾ, അതേ പ്രായക്കാരൻ റിക്കാർഡോ 800 പവൻ മൂലധനമിറക്കിത്തുടങ്ങിയ ബിസിനസ്സ് വളർത്തിയെടുത്തു കോടിക്കണക്കിനു പണം സമ്പാദിച്ചു. വ്യവസായത്തിൽനിന്നു 42-ാം വയസ്സിൽ വിരമിച്ചു. സത്യത്തിൽ, ലോകത്തിലെ പരമാർത്ഥങ്ങളെ വിശകലനം ചെയ്തു പഠിച്ചതു്, അവയുടെ തനിനിറത്തിൽ കണ്ടറിഞ്ഞതു്, വൈദികൻ മാർത്തസ്സാണ്. ഉപഹിഷ്ടാവടക്കാരൻ റിക്കാർഡോ സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ ലോകത്തിലമൻ. ചെറിയ വരുമാനമുള്ള മാർത്തസ്സ് ധനികവർഗ്ഗത്തിനുവേണ്ടി വാദിച്ചു: ധനികനായ റിക്കാർഡോ സ്വവർഗ്ഗത്തിന്റെ താൽപര്യങ്ങളെ എതിർത്തു.

വിവാഹം വേണം: മക്കൾ വേണ്ട

അവരിരുവരുടേയും ജീവിതപശ്ചാത്തലവും, ശിക്ഷണവും, ജോലിയും ഭിന്നങ്ങൾതന്നെ. അവരുടെ കൃതികൾക്കു ലഭിച്ച സ്വീകരണവും ഭിന്നങ്ങൾതന്നെ. മാർത്തസ്സിനെപ്പറ്റി ജീവചരിത്രകാരൻ ജോസ് ബോണാർ എഴുതുന്നു: “തന്റെ കാലഘട്ടത്തിൽ ഏറ്റവുമധികം തെറി കേൾക്കേണ്ടിവന്ന ചിന്തകൻ! നെപ്പോളിയൻ ബോണപ്പാർട്ട് പോലും ഇദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ മനുഷ്യഗണത്തിന്റെ ശത്രുവല്ലത്രേ—മസൂരിയും, അടിമത്തവും, ശിശുഹത്യയും പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു, ഭൂരിതാശ്വാസവും ചെറുപ്പത്തിലുള്ള വിവാഹവും നിരുത്സാഹപ്പെടുത്തിയ, മറ്റൊരു മനുഷ്യനില്ല.....കുടുംബജീവിതത്തിന്റെ വിനകളെപ്പറ്റി പ്രസംഗിച്ച ഇദ്ദേഹത്തിനു വിവാഹം ചെയ്യുവാനുള്ള നെഞ്ചുക്കുണ്ടായതാണ് കഷ്ടം!....ആദ്യം മുതൽക്കു അവഗണനയ്ക്കു മാർ

ത്തസ്സു വിധേയനായതു്; നിശിതവിമർശനശരങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മേൽ വഴിക്കപ്പെട്ടു.”

ജനനനിയന്ത്രണം

നിശിതവിമർശനം ജീവിതകാലം മുഴുവനും അദ്ദേഹത്തെ പിന്തുടന്നു. എന്താണദ്ദേഹം ചെയ്ത പാതകം? “സദാചാരപരമായ നിയന്ത്രണം” കുട്ടികളുണ്ടാകുന്ന കായ്ത്തിൽ വേണമെന്നദ്ദേഹം അറിയിച്ചു. തൊഴിലാളികൾക്കുള്ള ഭവനനിർമ്മാണപദ്ധതിയേയും ദുരിതാശ്വാസപദ്ധതിയേയും അദ്ദേഹമെതിർത്തു. എന്തിനു? അവരുടെ ഉന്നമനത്തിനുവേണ്ടിത്തന്നെ. ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ അവരുടെ ജീവിതനിലവാരമുയർന്നാൽ അവർ കൂടുതൽ കുട്ടികളെ ഭൂമിയിലേയ്ക്കിറക്കും. അതവരുടെ ദാരിദ്ര്യം വർദ്ധിപ്പിക്കും, അനേകമിരട്ടി വർദ്ധിപ്പിക്കും. അങ്ങനെ, മറ്റുള്ളവരുടെ കാര്യവും അവർക്കാപത്തായിത്തീരും. മനുഷ്യഗണത്തിന്റെ ശോകാത്മകമായ അന്ത്യത്തെപ്പറ്റി ആശങ്കപ്പെടുന്നവൻ ജനതതിയുടെ കൈയടികൾ നേടുകയില്ല. സ്വപ്നസ്വപ്നം വാങ്ങാത്ത ഗോഡ്വിൻ, മാർത്തസ്സിന്റെ സിദ്ധാന്തത്തെ ചിത്രീകരിച്ചതിങ്ങനെയാണ്: “മനുഷ്യസമൂഹത്തിന്റെ അഭിലാഷങ്ങൾ തെക്കി തെരുക്കുവാൻ വെമ്പുന്ന കറുത്ത സതപം” പലരും പറഞ്ഞു ആ കറുത്ത സതപം വൈദികൻ മാർത്തസ്സു തന്നെയാണെന്നു്.

ധനശാസ്ത്രം കീഴ്ത്തി നേടി

ഭാഗ്യദേവതയുടെ വളർത്തുപുത്രൻ, ധനികനായ യഹൂദൻ— പക്ഷേ, റിക്കാഡോ ഒരു കപാക്കർവനിതയിൽ അനുരക്തനായി. തന്റെ കുടുംബവുമായി ഇക്കാരണത്താൽ പിണങ്ങിപ്പിരിയേണ്ടതായി വന്ന അദ്ദേഹം ആ കപാക്കർവനിതയെ വിവാഹം ചെയ്തു, വോണ്ടർലിലധികം പണമുണ്ടാക്കി, സമൂഹത്തിൽ ഉൽകൃഷ്ടസ്ഥാനം കൈയടക്കി. പിന്നീടു് പാർലമെ

നംഗമായിത്തീർന്ന അദ്ദേഹത്തോടു് ഒരിക്കൽ സ്വന്തം പാർട്ടിയും പ്രതിപക്ഷവും പ്രസംഗിക്കണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹം തുടങ്ങി: “എന്നെ ബാധിച്ചിരിക്കുന്ന അപകടബോധം കീഴടക്കാമെന്ന എന്റെ ആശ എന്റെ ശബ്ദം കേട്ട മാത്രയിൽ എന്നെ വിട്ടുപിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.”

“പരുപരുത്തതും ധീര”വുമായിരുന്നു ആ ശബ്ദം എന്നൊരാൾ; “മധുരവും ആശനിറഞ്ഞതും”മാണെന്നു് മറ്റൊരാൾ—എന്തായാലും, ആ ശബ്ദമുയർന്നപ്പോൾ, പാർലമെൻറ് ശ്രദ്ധയോടെ ചെവിക്കൊണ്ടു. കോമൺസ് സഭയെ ധനശാസ്ത്രം പഠിപ്പിക്കുന്ന വിദഗ്ദ്ധൻ എന്നത്രേ, പല ചിന്തകന്മാരും റിക്കാഡോയെ ചിത്രീകരിച്ചതു്. എവിടെയും അഭിപ്രായസമാതന്ത്ര്യത്തിനും സംഘടനാസമാതന്ത്ര്യത്തിനും അദ്ദേഹം പിൻബലം നൽകി.

പുഷ്പീയവർഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ ശരിക്കു മനസ്സിലായോ എന്നറിയില്ല. റിക്കാഡോയുടെ ഗ്രന്ഥം (Principles of Political Economy-1817) ഏറ്റവും സങ്കീർണ്ണമാണ്. അദ്ദേഹം ഉന്നിയുന്നിപ്പറഞ്ഞു: ഭൂവുടമകളുടെ താൽപര്യങ്ങൾ വ്യവസായികളുടെ താൽപര്യങ്ങൾക്കെതിരാണ്. ഭൂവുടമകളാണ് സമൂഹത്തിന്റെ ശത്രുക്കൾ. വ്യവസായികൾ റിക്കാഡോയെ തങ്ങളുടെ നേതാവാക്കി. ധനശാസ്ത്രം പെട്ടെന്നു കീഴ്ത്തി നേടി. അതറിയാത്ത അദ്ധ്യാപകന്മാരെ, തങ്ങളുടെ കുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കുവാൻ ക്ലബ്ബറന്മാർ അനുവദിച്ചില്ലത്രേ!

ഒട്ടു! ഒട്ടു!

റിക്കാഡോ ദൈവത്തെപ്പോലെ തലയുയർത്തി നടന്നു. വാസ്തവത്തിൽ, അദ്ദേഹം വിനീതനാണ്; തല ഉള്ളിലേയ്ക്കു വലിക്കുന്നവനാണ്. എത്രയോ താഴ്ന്ന സ്ഥാനമാണ് ജനങ്ങൾ മാർത്തസ്സിനു കല്പിച്ചതു്! അദ്ദേഹത്തിന്റെ ‘ജനപദ്ധതി’

ന' പ്രബന്ധം പലവുരു വായിച്ചു ചിന്തകനാരുണ്ട് അവരാരും തല കുലുക്കിയില്ല. എന്നാൽ, അതിൽ തൊടുത്തുവിട്ട ന്യായങ്ങളുടെ ശക്തി അവർ ശരിക്കു മനസ്സിലാക്കി. സാമ്പത്തികത്തകർച്ചക്കിടയാക്കിയ 'അമിതോല്പാദന' (Glut) ത്തെപ്പറ്റി. 'ഉല്പാദിപ്പിച്ചതു വാങ്ങാൻ പണമില്ല' എന്ന അപകടസന്ധിയെപ്പറ്റി പറഞ്ഞ ആദ്യത്തെ ധനശാസ്ത്രജ്ഞൻ മാർത്തസ്സത്രേ "അബദ്ധം!" റിക്കാഡോ തട്ടിവിട്ടു. അബദ്ധമല്ല ഇതെന്നു ആധുനികപൗരന്മാർക്കറിയാം. ആപത്തവിടെയുണ്ടു്, അതു കണ്ടറിയുവാൻ മാർത്തസ്സിനു കഴിയും. ആശയങ്ങൾ യുക്തിയുക്തമായി വായനക്കാരുടെ മുമ്പിൽ വെക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനറിഞ്ഞുകൂടാ. ഇക്കാര്യത്തിൽ ഉത്തരവാദിത്വം പത്തുരട്ടി മെച്ചം.

തക്കിക്കുന്നതിനുള്ള വാസന ബ്രിട്ടീഷ് സമൂഹത്തിൽ തഴച്ചുവളന്നു. മാർത്തസ്സിന്റെ ഗ്രന്ഥം (Principles of Political Economy-1923) പുറത്തിറങ്ങിയപ്പോൾ റിക്കാഡോ അതു വായിച്ചു്, 220 പേജ് നോട്ടെടുത്ത് വൈദികന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങളിൽ വ്യക്തമായ വിടവുകൾ കണ്ടെത്തി. തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽകൂടി മാർത്തസ്സ് പല റിക്കാഡിയൻ സിദ്ധാന്തങ്ങളും ഖണ്ഡിച്ചിരുന്നു.

സുഹൃത്തുക്കൾ

റിക്കാർഡോയും മാർത്തസ്സും ആത്മസുഹൃത്തുക്കളായിരുന്നു എന്നതാണ് വാസ്തവം ജീവിതകാലം മുഴുവനും നിലനിന്ന ഈ സൗഹൃദം. അവരന്യോന്യം കൂടുകൂടെ കണ്ടു. "ഒരു മിച്ച് സത്യത്തെ വേട്ടയാടിയ അവർ അതിനെ ലഹളകൂട്ടിക്കാട്ടിൽനിന്നു് പുറത്തിറക്കി. ആരാണതിനെ ആദ്യം കണ്ടതു്? ഇതാരും ഒരു പ്രശ്നമാക്കിയില്ല" എന്നത്രേ മറിയ എഡ്സ് വർത്ത് തന്റെ ഡയറിയിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയതു്. അവരുടെ ചർച്ചകളെപ്പോഴും ഗൗരവമുള്ളതായിരുന്നെന്നു് ധരിക്കരുതു്.

തന്റെ 'ജനവൽന'സിദ്ധാന്തത്തോടുള്ള ബഹുമാനം കാട്ടുവാനാകാം, വളരെ വൈകിയാണ് മാർത്തസ് വിവാഹം കഴിച്ചത്. എന്നിട്ടുമദ്ദേഹം കൂട്ടുകാരുമൊരുമിച്ച് സമയംപോക്കുവാനിഷ്ടപ്പെട്ടു. മാർത്തസിന്റെ മരണാനന്തരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു വിദ്യാർത്ഥി എഴുതി: "മനോഹരമായ ആ കോളേജ്ജീവിതം: തയ്യാറെടുത്തുള്ള തമാശകൾ, അദ്ധ്യാപകരോടുള്ള ആദരവും ചെറുപ്പക്കാരുടെ വിപ്ലവപ്രവണതകളും ചെറുപ്പക്കാരികളുടെ അമ്പെയ്ത്ത്, പ്രൊഫസ്സർ മാർത്തസിന്റെ നർമ്മബോധവും മയ്യാദയും....എല്ലാം കഴിഞ്ഞു ഇപ്പോൾ!"

'സാത്താൻ' എന്നതന്നെ നിരൂപകർ അദ്ദേഹത്തെ വിളിച്ചു. നീണ്ടയൻ, സുന്ദരനും യോഗ്യനുമായ, ഈ പ്രൊഫസ്സറെ വിദ്യാർത്ഥികൾ 'അഭിവന്ദ്യപിതാവ്' എന്നു വിളിച്ചുപോന്നു. പരമ്പരാഗതമായ (പിതാമഹനിൽനിന്നു കിട്ടിയ) ഒരു നൂനത അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉച്ചാരണം വികൃതമാക്കി. 'എൽ' എന്ന അക്ഷരം അദ്ദേഹം ഉച്ചരിക്കുന്നതു കേട്ടാൽ ചിരിച്ചുപോകും. 'റലു' എന്ന വാക്കിന്റോടു പകുപ്പോക്കി 'ജനവൽന'സിദ്ധാന്തം അദ്ദേഹം മൂശപ്പെടുത്തിയെന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിദ്യാർത്ഥികൾ പറഞ്ഞിരുന്നു. ഒരു സുഹൃത്തു് രേഖപ്പെടുത്തി: "അവിവാഹിതൻ മാർത്തസ് കഴിഞ്ഞയാഴ്ച വന്നിരുന്നു....അടുത്തകാലത്തു് സന്താനസമ്പത്തുണ്ടാകുന്ന ലക്ഷണമില്ലെങ്കിലും നല്ലവനായ മാർത്തസ് എല്ലാ മഹിളകളോടും ഏറ്റവും സൗഹൃദത്തോടെ പെരുമാറി."

പൊട്ടിച്ചിരികൾ

റിക്കാർഡോയുടെ പ്രാതൽ സല്ക്കാരങ്ങൾ പ്രസിദ്ധങ്ങളാണ്. രസികനാണ് ഈ കോടീശ്വരൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കടങ്കഥകൾ കേൾക്കാത്തവരില്ല. നാടകീയരംഗങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിലും വിദഗ്ദ്ധൻ. മിസ്സ് എഡ്ജ്വത്ത് എഴുതുന്നു: "....സ്ത്രീത്വം, റിക്കാർഡോ, ഫാനി, ഹാരിയട്ട്. തലമുടി ചീകിക്കൊ

ണ്ടു മറിയ “ശരി, ശരി, ശരി”യെന്നു പറയുന്നുണ്ടു്. സുന്ദര വിസ്തരിച്ച ചമഞ്ഞു നീണ്ട ഭാഷണത്തിന്നു് കച്ചകെട്ടിയിറങ്ങി മി. റിക്കാർഡോ....പൊട്ടിച്ചിരിക്കും.” ബിസിനസ്സുകാരൻ റിക്കാർഡോയെപ്പറ്റി അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹോദരൻ പറയുന്നു. “അസാധാരണമാണു് ധനമാജ്ജിക്കുന്നതിനുള്ള റിക്കാർഡോയുടെ കഴിവു്. എല്ലാ നൂലാമാലകളും അദ്ദേഹത്തിനറിയാം. പെട്ടെന്നായിരിക്കും കണക്കുകൂട്ടൽ. കൊടുക്കൽ—വാങ്ങൽ നിശ്ചയാസം നടക്കും. തണുത്ത പ്രകൃതം ശരിയായ തീരുമാനങ്ങളെടുക്കാനുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഴിവുകളെ ഒളിപ്പിക്കുന്ന അനുഭവങ്ങൾ തന്റെ കൂടെ ഉൾക്കൊള്ളുവാൻ ചെയ്യുന്നവരെ അറിയിച്ചു, അവർ വളരെ പിന്നിലാണെന്നു്.” പരമാർത്ഥമിതാണു്: ലോകത്തിലെ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളിലൂന്നുന്ന പാതിരിയല്ല, സിദ്ധാന്തങ്ങളുമായി മല്ലിടുന്ന ഉൾക്കൊള്ളുവക്കാരനാണു് പണം കോടിക്കണക്കിനു് സമ്പാദിച്ചതു്.

ഇത്രയധികം സ്നേഹം!

നെപ്പോളിയനുമായുള്ള യുദ്ധം. റിക്കാർഡോ ഗവൺമെണ്ടു് സെക്രട്ടറിയായി വാങ്ങി വില്ലുകയായി. മാർത്തസ്സിനുവേണ്ടി ഉൾക്കൊള്ളുവാൻ നടത്തി റിക്കാർഡോ അദ്ദേഹത്തിനു പണമുണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തു. യൂറോപ്യൻ സ്ഥിതിഗതികൾ വഷളായി. മാർത്തസ്സ് റിക്കാർഡോയ്ക്കെഴുതി: തനിക്കു ഭയമാണെന്നും അല്ല ലാഭത്തോടെ തലയൂരിയാൽ കൊള്ളാമെന്നും. സ്വപ്നം ലാഭത്തിന്നു് മാർത്തസ്സിന്റെ സെക്രട്ടറിയായി റിക്കാർഡോ വാങ്ങി. അചഞ്ചലനായി മുന്നോട്ടുനീങ്ങിയ റിക്കാർഡോ വാട്ടർലൂ യുദ്ധത്തിനുശേഷം മാർത്തസ്സിനെഴുതി: “വിലക്കയറ്റത്തിൽനിന്നു് ഞാനാശിച്ചപോലെ നല്ല മെച്ചം കിട്ടി. താങ്കൾ എനിക്കു നൽകിയ കടത്തിന്മേൽ ഞാൻ ലാഭമെടുത്തു....ഇനി നമുക്കു പഴയ വിഷയത്തിലേക്കു കടക്കാം.” അങ്ങനെ കത്തുക

ളിൽകൂടി അവരുടെ വാദപ്രതിവാദം പുരോഗമിച്ചു— 1823 വരെ. അക്കാലം റിക്കാർഡോയുടെ അവസാനത്തെ കത്തും മാർത്തസ്സിനു ലഭിച്ചു: “ഇപ്പോൾ, എന്റെ പ്രിയ മാർത്തസ്സേ, എനിക്കു പറയാനുള്ളത് ഞാൻ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. ചെറിയ ശേഷവും എന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ഞാൻ മുകളെ പിടിക്കുന്നു; താങ്കളുടേത് താങ്കളും. നമ്മുടെ സൗഹൃദത്തെ ഒന്നും സ്പർശിക്കുന്നില്ല നമ്മൾ അഭിപ്രായൈക്യത്തിലെത്തിയാലും നമ്മുടെ സൗഹൃദത്തിന് ഇന്നത്തേതിൽനിന്ന് വ്യത്യാസം വരില്ല.” അക്കാലം, 51-ാമത്തെ വയസ്സിൽ, റിക്കാർഡോ മരിച്ചു. പരിണാമ വർഷങ്ങൾകൂടി മാർത്തസ്സ് ജീവിച്ചു. റിക്കാർഡോയെപ്പറ്റിയുള്ള ഓർമ്മകൾ അയവിറക്കിക്കൊണ്ട് മാർത്തസ്സ് പറഞ്ഞു: “എന്റെ കുടുംബത്തിനു വെളിയിൽ ഞാനൊരിക്കലും ഇത്രയധികം ആരേയും സ്നേഹിച്ചിട്ടില്ല.”

ഒരു കഥ

ഒരു കായ്കത്തിൽ അവരിരുവരും യോജിച്ചു—മാർത്തസ്സിന്റെ ജനവൽനനിയമം പൂർണ്ണമായും റിക്കാർഡോ സ്വീകരിച്ചിരുന്നു. ദാരിദ്ര്യവും ജനവൽനവും തമ്മിൽ ബന്ധമുണ്ടെന്നു കരുതിയവർ പലരുണ്ട്. ആഡംസ്സിത്തിനെ വാഴ്ത്തിയ ടെൺഷെൻഡ് ഒരു കഥയെഴുതി: ചിലിക്കടുത്തുള്ള വിജനമായ ഒരു തുരുത്തു സന്ദർശിച്ച ജൂവാൻ ഫെർനാൻഡസ്സ്, പിന്നീടുകൊണ്ടുപോയപ്പോൾ എന്നു കരുതി രണ്ടാളുകളെ അവിടെ വിട്ടു. പിന്നീട് ആ തുരുത്തു സന്ദർശിച്ച ജൂവാൻ അതുതപ്പെടുപോയി— തുരുത്തു നിറയെ ആളുകൾ. രണ്ടു നാൾക്കുള്ളിൽനിന്നിട്ടു പോന്നു അദ്ദേഹം പിന്നീടദ്ദേഹം തുരുത്തു സന്ദർശിച്ചപ്പോൾ ആളുകളെ തിന്നൊടുക്കി നാൽക്കര അനേകമിരട്ടി വലിച്ചിരിക്കുന്നു. “എത്രമാത്രം ഭക്ഷണമുണ്ടെന്നതാണ് ജനവൽനവിനെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത്” എന്നദ്ദേഹം കൂട്ടിച്ചേർത്തു.

ക്ഷേത്രഗണിതവും അങ്കഗണിതവും

ഇംഗ്ലീഷ് സാമൂഹ്യമേഖലയിലാകെ വെളിച്ചംവീശിക്കൊണ്ട് മാർത്തസ്സ് തന്റെ ജനവൽനനിയമം ലോകത്തിനു നൽകി. മാർത്തസ്സ് വിവരിച്ചു: കൈയ്യംകണക്കുമില്ലാതെ ഭക്ഷണം കിട്ടുമെന്നു വെള്ളം. കാൽനൂറ്റാണ്ടുകൊണ്ട് ജനസംഖ്യ ഇരട്ടിക്കും. ക്രിസ്തുവർഷം തുടങ്ങിയതിനു ശേഷം ഒരേയൊരു ദമ്പതികൾക്കു ചതുരശ്രവാരയ്ക്കു നാലെന്ന കണക്കിൽ ഭൂമിയെ ജനങ്ങളെക്കൊണ്ടു നിറയ്ക്കുവാൻ കഴിയും. ഈ നിഗമനം ജീവിതശാസ്ത്രപരമായി ശരിയെന്നു അടുത്തകാലത്തു ഹെൻറി പ്രാറ്റ്ഫെയർ ചൈൽഡ് തുടങ്ങിയ ചിന്തകന്മാർ സമർത്ഥിക്കുകയുണ്ടായി. അമേരിക്കയിൽ ഒന്നര നൂറ്റാണ്ടുകൊണ്ട് ജനവൽനവുണ്ടായതു് തന്റെ സിദ്ധാന്തമനുസരിച്ചാണെന്നു് മാർത്തസ്സ് ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. ആദരാഗ്യവും സമൃദ്ധിയും കൂടുതലനുഭവിക്കുന്ന ജനത 15 കൊല്ലംകൊണ്ടു് ഇരട്ടിക്കും ജനസംഖ്യ ക്ഷേത്രഗണിതാനുപാതമനുസരിച്ചു് (1, 2, 4, 8, 16) വർദ്ധിക്കുമ്പോൾ, ഭക്ഷ്യോല്പാദനം അങ്കഗണിതാനുപാതമനുസരിച്ചു് (1, 2, 3, 4, 5) മാത്രമേ വർദ്ധിക്കുന്നുള്ളു. രണ്ടു നൂറ്റാണ്ടുകൊണ്ടു് ജനസംഖ്യയും ഭക്ഷ്യോല്പാദനവും തമ്മിലുള്ള അനുപാതം 259:9 എന്ന തോതിലായി മാറുമെന്നു് മാർത്തസ്സ് പറയുന്നു.

മനുഷ്യക്കു ഭക്ഷണമില്ലാതെ ജീവിക്കാൻ അക്ഷമനല്ല. അതിനാൽ അമിതമായ ജനവൽനവിനെതിരായി പ്രകൃതി പ്രതിവിധികൾ പ്രയോഗിക്കുന്നു: “....അകാലമരണം, പടൻ വ്യാപിക്കുന്ന തീന്മ.... ഇവയെക്കൊണ്ടായില്ലെങ്കിൽ രോഗം, പകച്ചുവ്യാധികൾ, പ്ലേഗ് മുതലായവ ആയിരക്കണക്കിനാളുകളെ കൊന്നൊടുക്കുന്നു... പ്രകൃതി ഇനിയും വിജയിച്ചില്ലെങ്കിൽ കടുത്ത ഭക്ഷ്യക്ഷാമം ഒരായടിക്കു ജനസംഖ്യയേയും ഭക്ഷണത്തേയും സമീകരിക്കുന്നു.” മനുഷ്യനിലുള്ള ഏക മരുമരുന്നും:

“സദാചാരപരമായ നിയന്ത്രണം, മുൻകരുതൽ, വൈകിയുള്ള വിവാഹം.” ജനസംഖ്യയും ഭക്ഷണവും തമ്മിലുള്ള വിടവു നികത്താനാണ് ശിശുഹത്യ, രോഗം, യുദ്ധം, ദാരിദ്ര്യം എന്നിവ ആവശ്യമായി വന്നത്. നിരാശയ്ക്കു മറുപടിയേണം! “ഈ കാഴ്ചപ്പാടിന് ശോകാത്മകമായ നിരമാണുള്ളത്” മാർത്തസ്സ് വെളിവാക്കി. വികാരങ്ങളുടെ മേലുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങളേക്കാൾ എത്രയോ ശക്തമാണ് സ്നേഹം, പ്രേമം, പ്രണയം!

ഇവിടെയും അവിടെയും

മാർത്തുസിയൻ സിദ്ധാന്തം പ്രയോഗത്തിലെങ്ങനെയിരുന്നു? ആധുനികഭാരതത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം മാർത്തസ്സിന്റെ തീർപ്പ് ശരിയായിരുന്നു: പുരുഷായസ്സ് 30 വർഷത്തോളം വരും. ഫ്ലൂ 1918) 150ലക്ഷം പേരെ കൊന്നു, മലമ്പനി 100 ലക്ഷം പേരെ. ബംഗാൾ ഭക്ഷ്യക്ഷാമം (1943) 20 ലക്ഷം പേരെ. എന്നിട്ടും അമിതമായ ജനവർദ്ധന!

ചരടുപിടിക്കുന്ന ശക്തികൾ

ആശ്ചര്യമെന്നേ പറയേണ്ട, പാശ്ചാത്യരാഷ്ട്രങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം മാർത്തസ്സിന് തെറ്റുപററി. ഇംഗ്ലണ്ടിൽ 1860 ൽ 63 ശതമാനം ദമ്പതിമാർക്കും നാലിൽകൂടുതൽ മക്കളുണ്ടായിരുന്നു; 1925 ൽ നാലിൽ കൂടുതൽ കുട്ടികളുള്ള ദമ്പതിമാർ 20 ശതമാനമായി കുറഞ്ഞു. കുറെ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ രണ്ടു കുട്ടികളുള്ള ദമ്പതിമാരുടെ സംഖ്യ 10 ശതമാനത്തിൽനിന്ന് 50 ശതമാനത്തിലധികമായി. ഏഴിൽ ഒരമേരിക്കൻ കുടുംബത്തിനു മാത്രമേ മൂന്നിലധികം കുട്ടികളുണ്ടാകുന്നുള്ളൂ.

എന്താണിതിന്റെ പ!ന്നിൽ? മനുഷ്യന്റെ മാംസളശക്തികൾ കെട്ടുപോയോ? ഇല്ല. ജനനനിയന്ത്രണം, കുടുംബാസൂത്രണം. ഭാഗികമായേ ഇതു വിജയിച്ചുള്ളൂ. ഇതാണോ നിയോമാർത്തുസിയനിസം? മാർത്തസ്സ് ഈ മാർഗ്ഗം (ജനനനിയന്ത്രണം അതും കൃത്രിമമായി)വെറുത്തു—ദുരാചാരം, അസാന്നാഗ്തികം! വാസ്തവത്തിൽ മറുതൊ ശക്തികൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ഒരുമിപ്പി

ചുപറഞ്ഞാൽ, വ്യവസായവല്ലഭനും ഉയർന്ന ജീവിത നിലവാരവും കുടുംബത്തിന്റെ വലുപ്പത്തിന് പരിധി നിശ്ചയിക്കുന്നു. വൈകിയ വിവാഹം, സാമ്പത്തികമായ മുൻകരുതൽ, പ്രസവിക്കാനല്ല സ്രീകൾ, പുരുഷന്മാരെപ്പോലെ ജോലി ചെയ്ത മാനമായി ജീവിക്കാനാണ് എന്ന ബോധം, ഉയർന്ന ജീവിതനിലവാരം, ആഹ്ലാദഭരിതമായ ജീവിതത്തോടുള്ള സ്നേഹം— ജനവർദ്ധന കറയുകയായി. ഇന്ന് പാശ്ചാത്യമേഖലയിൽ പലേടത്തും ജനവർദ്ധനയില്ല എന്ന ഗതികേടിന്റെ നിഴൽ നീളുകയാണ്. ഡോക്ടർ റിച്ചാർഡ് പ്രൈസ് പറഞ്ഞ ആ മായ്‌വ്! ഗോഡ് വിൻ വിഭാവനം ചെയ്ത ആ സ്വപ്നസ്വർഗ്ഗം മൊട്ടിട്ടു വിടുകയായോ!

പക്ഷേ മാർത്തസ്സിന്റെ കാലത്തു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഭാനും ഒരിടത്തും തെറ്റില്ലായിരുന്നു. ജനവർദ്ധനയ്ക്കും സാഹചര്യങ്ങൾ ഭക്ഷിക്കുകയായി, വഷളാവുകയായി. കൂടുതൽ ജനവർദ്ധന വേണമെന്നു വാദിച്ച പാലി മാർത്തസ്സിന്റെ പക്ഷത്തു കൂടി. പ്രധാനമന്ത്രി പിററ് ഭരിതാശ്വാസത്തിൽ പിൻവലിച്ച് മാർത്തസ്സിനെ പിന്തിരിപ്പിച്ചു. എല്ലാം സംക്ഷേപിച്ചു സുപ്രസിദ്ധ കവി കോളറിസ്റ്റ് എഴുതി: “അവസാനമായി ഈ ശക്തിയേറിയ രാഷ്ട്രത്തെ നോക്കുക. അതിന്റെ നേതാക്കന്മാരും ബുദ്ധിമാന്മാരും പാലിയേയും മാർത്തസ്സിനേയും പിന്തുടരുകയാണ്. കഷ്ടം! കഷ്ടം!”

ക്രൂരലോകം

മാർത്തസ്സിന്റെ ഗ്രന്ഥം വായിച്ചിട്ടും ആശങ്കാകുലരാകാത്തവർ റിക്കാർഡോയുടേതു് വായിക്കുന്നതു നന്നു്.

റിക്കാർഡോയുടെ ലോകം ക്രൂരമാണു്. ‘വരണ്ട’തും ചെറുതുമായ റിക്കാർഡോയുടെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ അതിസൂക്ഷ്മമായ ബുദ്ധിയുടെ പ്രവർത്തനം നാം കാണുന്നു. എല്ലാം സംക്ഷേപിച്ചാണ് അദ്ദേഹം പറയുന്നതു്. ഒരു ഭരണനാടകമാണിതു്. കഥാപാ

തങ്ങളോ? വിവിധ വസ്തുക്കൾ. അവരിൽ ഒരേയൊരു പ്രവണത മാത്രം ലാഭക്കൊതി. ലാഭത്തിനുവേണ്ടി സ്വാർത്ഥം അവരെ വട്ടമിട്ടോടിക്കുന്നു.

ആദ്യം തൊഴിലാളിവർഗ്ഗം. സാമ്പത്തികശക്തിയുടെ പ്രതീകങ്ങളായ ഇവർ കൂലി കൂടുമ്പോൾ ആശ്ചര്യപ്പെടുന്നു, പെരുക്കുന്നു; കൂലി കുറയുമ്പോൾ ഓടിക്കുന്നു, ക്ഷയിക്കുന്നു.

പിന്നെ വരുന്നത് വ്യവസായിവർഗ്ഗം. ഒരേ യൂണിഫോമിലാണവർ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നത്. ഏകോദ്ദേശം: ലാഭമുണ്ടാക്കി, വീണ്ടും വ്യവസായങ്ങളിൽ നിക്ഷേപിക്കുക, കൂടുതൽ ലാഭമുണ്ടാക്കുക. ലാഭമുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു തരം സാമ്പത്തിക യന്ത്രങ്ങൾ! പരസ്പരം മത്സരിക്കുന്ന ഇവരുടെ ലാഭം കൂലിയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കും. കൂലി കൂടുമ്പോൾ ലാഭം കുറയും.

ഭൂവുടമവർഗ്ഗം രംഗപ്രവേശം ചെയ്യുന്നു. ഇവർക്കാണ് മെച്ചം. മത്സരത്തെയും ജനവർദ്ധനയെയും കൂലിനിരക്കിനേയും ആശ്രയിച്ചിരിക്കും. വ്യവസായിയുടെ ലാഭം. എന്നാൽ ഭൂവുടമയ്ക്കു കിട്ടുന്ന പാട്ടം ഭൂമിയുടെ ഫലപുഷ്ടിയെ മാത്രം ആശ്രയിക്കുന്നു. ഭൂമി ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള കൂലിയല്ല പാട്ടം എത്രമാത്രം ഭൂമിയിൽ നിക്ഷേപിച്ചു, എത്രമാത്രം കിട്ടി—ഇവ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസമാണ് പാട്ടം; നിക്ഷേപത്തേക്കാൾ കൂടുതൽ കിട്ടിയതാണ് പാട്ടം. രണ്ടു ഭൂവുടമകൾ ഒരേ തോതിൽ മൂലധനവും തൊഴിലും മുടക്കി കൃഷിചെയ്യുന്നു. ആദ്യത്തെ ഭൂവുടമയ്ക്ക് 2000 പാ നെല്ലു കിട്ടുന്നു, മറ്റൊരു ഭൂവുടമയ്ക്ക് 1000 പാ നെല്ലും. ആദ്യത്തെ ഭൂവുടമയുടെ നിലയാണ് മെച്ചം.

റിക്കാർഡോയുടെ 'പാട്ട്' സിദ്ധാന്തം മറ്റു സാമ്പത്തിക ബന്ധങ്ങളുമാറി കൂട്ടിയിണക്കി നോക്കാം. മൂലധനമിറക്കി വ്യവസായികൾ ഫാക്ടറികൾ വികസിപ്പിക്കുന്നു, കൂടുതൽ വ്യവസായങ്ങളാരംഭിക്കുന്നു. തൊഴിലാളികൾക്കുള്ള ചോരനം വർദ്ധിക്കുന്നതോടെ കൂലിനിരക്ക് വർദ്ധിക്കുന്നു, തൽഫലമായി തൊഴി

ലാളികളുടെ സംഖ്യ വർദ്ധിക്കുകയായി. കൂടുതൽ ഭക്ഷണം ആവശ്യമായിത്തീരുന്നു; ഭക്ഷ്യസാധനങ്ങളുടെ വില കയറുന്നു. ധാന്യങ്ങളുടെ വില വർദ്ധിക്കുകയാൽ രണ്ടാംകിട—മൂന്നാംകിട ഭൂമികൾ കൃഷിചെയ്യുന്നത് ലാഭകരമായി. പാട്ടവും വർദ്ധിക്കുമല്ലോ! ആദ്യം കൂലിനിരക്കു കൂടുന്നു; രണ്ടാമതായി ധാന്യവില വർദ്ധിക്കുന്നു. കൂടിയ കൂലി കൊടുക്കുന്ന വ്യവസായിവർഗ്ഗത്തിന്റെ സാമ്പത്തികനിലയല്ല, നല്ല പാട്ടം കിട്ടുന്ന ഭൂവുടമയുടെ നിലയാണ് മെച്ചപ്പെടുക.

എന്തു ലോകം!

സാമൂഹ്യ പുരോഗതിക്കു നിദാനമായ വ്യവസായിവർഗ്ഗം ഇരുഭാഗത്തുനിന്നും ഞെരുക്കപ്പെടുന്നു— വർദ്ധിച്ച കൂലി ഒരു ഭാഗത്തും; ലാഭമില്ലായ്മ മറുഭാഗത്തും. അതേസമയം പ്രയത്നമൊന്നുമില്ലാതെ കൂടിയ പാട്ടം ഭൂവുടമകൾക്കു കിട്ടുന്നു. ധനാധ്വാരായിത്തീരുന്ന ഭൂവുടമകൾ സമൂഹത്തിന്റെ മുൻപന്തിയിൽനിന്നും വ്യവസായികളെ തള്ളിമാറുകയായി. വിലവർദ്ധന കാരണം കൂടുതൽ കൂലികിട്ടുന്ന തൊഴിലാളികൾക്കു മെച്ചമൊന്നുമില്ല. റിക്കാർഡോയുടെ ലോകത്തിൽ ഒരു വർഗ്ഗത്തിനേ മെച്ചമുള്ളൂ—ഭൂവുടമകൾക്ക് ഇതാണ് ഓജസ്വി!

വെറുതെയല്ല റിക്കാർഡോ ധാന്യനിയമങ്ങൾക്കെതിരായി ശബ്ദമുയർത്തിയത്! പാർലമെൻറിൽ ഭൂവുടമകൾ സ്വാധീനംചെയ്യുന്നതിന് ധാന്യനിയമങ്ങൾ മുപ്പതുകൊല്ലക്കാലം നിലനിൽക്കി. ഏറ്റവും ബുദ്ധിമുട്ടി സാമ്പത്തികവാഹനം മുന്നോട്ടോടിക്കുന്നത് വ്യവസായികൾ. ആനന്ദിക്കുന്നതോ? അലസന്മാരായി പുറകിലത്തെ സീറ്റിൽ കാലിന്മേൽ കാലുകയററിയിരിക്കുന്ന ഭൂവുടമകൾ. എന്തു ലോകം!

ആരാണെന്നീർപ്പാ പറഞ്ഞത്. അകാരണമായി റിക്കാർഡോ ഭൂവുടമകളെ അപലപിക്കുകയാണെന്നും? മാർത്തസ്സ്.

തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ മാർത്തസ്സ് പറഞ്ഞു: ധീരതയുടേയും ബുദ്ധിയുടേയും സ്ഥിരോത്സാഹത്തിന്റേയും കഴിവിന്റേയും പരമ്പരാഗതമായ വിവേകത്തിന്റേയും ഫലമാണ് പാട്ടം. ഒരടിക്കുറിപ്പിൽ മാർത്തസ്സ് വ്യക്തമാക്കി: നല്ലൊരു ഭൂപടമായ റിക്കാർഡോ തന്നെ ഭൂപടമയുടെ ധീരതയ്ക്കു മകുടോദാഹരണമാണ്!

അനഭവങ്ങളിൽനിന്ന് നാം പഠിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അവസാനം ഭൂപടമകളുടെ പാർലാമൻറിലെ സ്വാധീനത വ്യവസായികൾ പൊളിച്ചു: ധാന്യനിയമങ്ങൾ റദ്ദായി. ധാന്യവില കുറഞ്ഞു. ജനവൽനനിരക്ക് ചുരുങ്ങി. വ്യവസായപതനം തപരിതഗതിയിലായപ്പോൾ, ആധുനികശാസ്ത്രത്തിന്റെ പെളിച്ചത്തിൽ പുതിയ സാങ്കേതികമാറ്റങ്ങൾ കണ്ടെത്തി. കൃഷി മെച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ ലോകം രക്ഷപ്പെട്ടു.

ചോദ്യത്തിനല്ല മറുപടി

മാർത്തസ്സിന്റെ ശ്രദ്ധ ക്ഷണത്തിൽ മറൊന്നിലേക്കു പകർന്നു— അമിതോല്പാദനത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന സാമ്പത്തിക മാനുഷ്യതയിലേക്കു. റിക്കാർഡോ പറഞ്ഞു മാർത്തസ്സിന്റെ നിഗമനം “നോൺസെൻസ്” ആണെന്നു്. ആധുനികത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ പുതുക്കിപ്പരിഷ്കരിച്ച ഹുബ്ബ് ചിന്തകൻ ജിൻ ബാപ്റ്റ്സ്റ്റസേ (1767-1832) റിക്കാർഡോയെ ചിന്താങ്ങി. സാധനമുല്പാദിപ്പിക്കുവാനുള്ള ചിലവു് ഉല്പാദനഘടകങ്ങളുടെ ഉടമകൾക്കു കിട്ടുന്ന വരുമാനമാണു്. തന്നിമിത്തം സാധനങ്ങൾ ഉല്പാദിപ്പിക്കുമ്പോൾ അതു വാങ്ങാനുള്ള വരുമാനം മറയ്ക്കുവാൻ പറ്റിക്കുന്നു. അങ്ങനെയെങ്കിൽ അമിതോല്പാദനമുണ്ടാകുകയില്ലെന്നു സ്പഷ്ടം. “മാർത്തസ്സ്” ഇക്കഥ മറന്നുപോയെന്നു തോന്നുന്നു: പണം കുന്നിച്ചുട്ടുക എന്നതിനർത്ഥം പണം ചിലവാക്കുക എന്നതാണ്”, റിക്കാർഡോ വ്യക്തമാക്കി. സത്യത്തിൽ മാർത്തസ്സിന്റെ നിഗമനമായിരുന്നു ശരി. അമിതോല്പാദനം ഉണ്ടാകില്ലേ എന്നു മാർത്തസ്സിന്റെ ചോദ്യത്തിനു് വാങ്ങാൻ പണമുണ്ടല്ലോ എന്നായിരുന്നു റിക്കാർഡോയുടെ മറുപടി—ചോദ്യത്തിനല്ല മറുപടി! അമ്പതു കൊല്ലമെടുത്തു മാർത്തസ്സ് പറ

ഞ്ഞതു ശരിയെന്ന് ആധുനികലോകത്തിന് ബോധ്യപ്പെടുവാൻ.

സംഭാവന

എന്തായിരുന്നു മാരുത്തസ്സും റിക്കാർഡോയും ധനശാസ്ത്രത്തിന് നൽകിയ സംഭാവനകൾ?

അമൂല്യമായ ലോകം പണിയാൻ കഴിയാത്ത മാരുത്തസ്സിന്റെ സംഭാവന താർതമ്യേന ലഘുവാണു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനവൽനസിദ്ധാന്തവും അമിതോല്പാദനം വരുത്തിവെയ്ക്കുന്ന സാമ്പത്തികത്തകർച്ചയെപ്പറ്റിയുള്ള നിഗമനവും നിലനിന്നു.

റിക്കാർഡോ സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ ലോകത്തിൽ ജീവിച്ചു. പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്ന പലതും അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. 'പാട്ട്' നിയമം ശാസ്ത്രീയമായി വിവരിച്ചു: (ഇന്നും ഇതിനെപ്പറ്റിയുള്ള വാദപ്രതിവാദം അവസാനിച്ചിട്ടില്ല) വിദേശവ്യാപാരം, നികുതി, പണം, സാമ്പത്തികനയം എന്നിവയിലേക്കു വിരൽ ചൂണ്ടി.

സത്യത്തിൽ രണ്ടുപേരുടേയും സംഭാവനകൾ ഒരേയൊരു കാരണത്താൽ പഴമയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിലമൻ—വ്യവസായവൽക്കരണം ജനവൽനവിനെ നിയന്ത്രിച്ചു.

രണ്ടുപേരും ശോകാത്മകമായ ലോകത്തിന്റെ ഭാവിയിലേയ്ക്കു വിരൽ ചൂണ്ടി. തന്നിമിത്തം ചിന്തകന്മാരെ പ്രേരിപ്പിച്ചു, മോചനമാർഗ്ഗം കണ്ടെത്തുവാൻ.

പഴയ ലോകത്തിൽ യുക്തിക്കും ക്രമത്തിനും പുരോഗതിക്കും വേണ്ടി വാദിച്ച രണ്ടു ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരത്രേ ഇവർ.

അവർ മരിച്ചു. സ്റ്റോട്ടിഷ് തത്വചിന്തകൻ സർ ജേംസ് മാക്കിൻടോഷ് അവരെപ്പറ്റി സ്മരിച്ചു: "എനിക്കിവരെ അറിയാം—ആധുനികത്തിനെ അല്പമായി, റിക്കാർഡോയെ നല്ലവണ്ണം, മാരുത്തസ്സിനെ ഏറ്റവുമടുത്തു്. ഈ മഹാത്മാർ എനിക്കറിവുള്ളതിൽ ഏറ്റവും നല്ല മൂന്നു മനുഷ്യരാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ അവർ കൈകാര്യം ചെയ്ത ശാസ്ത്രത്തെപ്പറ്റിയു് ഞാൻ പറയുന്നതു്?"

യുദ്ധോച്ഛിത

'സമതപസുന്ദരമായ ലോകം വിഭാവനംചെയ്ത ജെറമിബെന്താം; ആദർശസ്വർഗ്ഗത്തിനുവേണ്ടി യന്തിച്ചു പരാജയമടഞ്ഞ റോബർട്ട് ഓവൻ; രക്തംപുറപ്പെട്ട ജനക്ഷോഭത്തിനാപഹാനംചെയ്ത ബാബീഫ്; സാമ്പ്രതിക സാഹോദര്യത്തിനായി ജീവിതം ബലിയർപ്പിച്ച സാഹസികൻ സെയിൻറ് സൈമൺ, തല തിരിഞ്ഞസ്വപ്നങ്ങൾമുറകെപ്പിടിച്ച ഫൂറിയർ; 'കഴിവുപോലെ ഓരോരുത്തരിൽനിന്നും ആവശ്യംപോലെ ഒരോരുത്തർക്കും' എന്നു വാദിച്ച ലൂയിബ്ലാങ്ക്; സഹോദരൻ സഹോദരനെ രക്ഷിക്കുമെന്ന് വിശ്വസിച്ച അനാക്കിസ്സ് പ്രിയോൺ.

പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലേക്കു നാം കടക്കുകയാണ്.

സ്വാതന്ത്ര്യം, അന്തസ്സ്, പ്രകൃതിനിധനം—എല്ലാം മുതലാളിത്തത്തെ സഹായിക്കുന്നു. ആഡംസ്മിത്തിന്റെ ആശാപരമായ ലോകമല്ല പാതിരി മാർത്തസ്സ് ഉപഹരിച്ചവട്ടക്കാരൻ റിക്കാർഡോയും കണ്ടത്. എന്നെന്നും പട്ടിണിയിൽ കഴിയണം തൊഴിലാളികൾ: തൊഴിലാളിയും മുതലാളിയും വൈരികളാണ്; ഭൂവുടമ വ്യവസായിയുടെ എതിരാളിയാണ്; ഉപഭോക്താക്കളും വ്യവസായികളും തമ്മിൽ മൽപ്പിടുത്തം—നെടുവീർപ്പിടുന്ന ലോകം!

ബ്ലിങ്കോയുടെ കഥ

അതേ, പതിനെട്ടാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ലോകം അത്രയ്ക്കു വ
ഷളായിരുന്നു. ഇടതുപക്ഷ മാസിക “ദി ലയൺ” ലോട്ടറം ഫാ
ക്ടറിയിലെ പത്തുവയസ്സുകാരനായ, ആൺകുട്ടികളും പെൺകുട്ടി
കളുമടക്കമുള്ള, 80 അനാഥരിൽ ഒരുവനായ റോബർട്ട് ബ്ലി
ങ്കോയുടെ കഥ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. ദിവസേന ഈ കുട്ടികൾക്കു
കിട്ടിയിരുന്ന സമ്മാനം അടിയോടിയിരുന്നില്ല, ശിക്ഷയാ
യും സ്ഥിരോത്സാഹം വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനും. ലിറൺ ഫാക്ടറി
യിലേക്കു മാറ്റപ്പെട്ടപ്പോൾ ബ്ലിങ്കോയ്ക്കുതോന്നി, ലോട്ടറം സ്വ
ഗ്തമാണെന്നു്. ലിറണിയിലെത്തിയ ബ്ലിങ്കോയ്ക്കു എച്ചിൽകുപ്പ
കളിൽനിന്നു് ഭക്ഷണം സമ്പാദിക്കുവാൻ നാസ്തുളം പോക്കുകളു
മായി യുദ്ധംചെയ്യേണ്ടിവന്നു. അടിയും ഇടിയും ചവിട്ടും എല്ലു
ന്നതിനുമറിയില്ല. മുതലാളി എല്ലിസ്നിദ്രാം ചെവിക്കുപിടി
ച്ചാൽ ചെവി തുളഞ്ഞുപോകും; ലൈംഗികമായ ചൂഷണത്തിനു്
അവൻ വിധേയനായി. ചെറിയ കുറത്തിനുപോലും കൈ
കൾ പുറകോട്ടു വലിച്ചുകെട്ടി ബ്ലിങ്കോയെ കെട്ടിത്തൂക്കി അ
വന്റെ ചുമലിൽ ഭാരം കയറ്റി. അധികം ഭക്ഷണം കഴിക്കാ
തിരിക്കുവാൻ അവന്റെ പല്ലുകൾ രാകിക്കളഞ്ഞു. മൃഗീയം!
ദിവസത്തിൽ 16 മണിക്കൂർ പണിയെടുക്കണം തൊഴിലാളി
കൾ. വാച്ചുപയോഗിക്കുവാൻ പാടില്ല. ആവശ്യാനുസരണം
ഫാക്ടറിയിലെ ക്ലോക്കു് പുറകോട്ടു തിരിയുകയും ചെയ്യും!

നമ്മെ രക്ഷിക്കുന്നതാർ?

സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ വളർച്ച ഫാക്ടറികളിൽ തൊഴിലാ
ളികൾക്കുപകരം യന്ത്രങ്ങൾ മതിയെന്ന നിലവരത്തി. 1779ൽ
എണ്ണായിരത്തിലധികംവരുന്ന ഒരു തൊഴിലാളിസംഘം ഫാക്ട
റികളും യന്ത്രങ്ങളും തല്ലിത്തകർത്തു. ആർമഗ്നസ്റ്റൻ—അവസാന

വിധിദിവസത്തിന് മുമ്പ്, ബൈബിൾ പഠയുപോലെ, നടക്കുവാൻ പോകുന്ന നന്മയുടേയും തിന്മയുടേയും ശക്തികൾ തമ്മിലുള്ള ഘോരസമരം തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞത് ഭക്തന്മാർ അവകാശപ്പെട്ട—സ്ഥിതിഗതികൾ നേരിൽ കണ്ടറിഞ്ഞ ആംഗ്ലേയകവി സൂഥേ (Southey) രേഖപ്പെടുത്തി: “ദരിദ്രർ ധനികരുടെ മേൽ അഴിച്ചുവിടുന്ന യുദ്ധത്തിൽനിന്ന്, ഈ അത്യാപത്തിൽനിന്ന് നമ്മെ രക്ഷിക്കുന്നത് സൈന്യമാണ്. എത്രനാൾ സൈന്യം നമ്മെ രക്ഷിക്കും എന്ന ചോദ്യം സ്വയം ചോദിക്കുവാൻപോലും എനിക്കു ധൈര്യമില്ല.” “ഈ രാഷ്ട്രത്തെ അടിയിൽനിന്ന് വെടിമരുന്നുവെച്ച് തകർക്കുകയാണ്” നോവലിസ്റ്റ് വാൾട്ടർ സ്കോട്ട് പിന്തുടർന്നു.

സ്വർഗ്ഗം ഇവിടെ

ശോകാത്മകമായ ലോകത്തിന്റെ ആശാദീപമെന്നോണം ഒരു പുതിയ ചിഹ്നം തല പൊക്കി.

നൂ. ലനാക്ക്!

കുറുംചരിവും കടന്നു മുന്നേറുന്ന ചരൽ നിരത്തിൽകൂടി സവാരിചെയ്തു ഭൂമിയിലെ ഈ സ്വർഗ്ഗം കാണാൻ സന്ദർശകർ വന്നെത്തുകയായി. പത്തു കൊല്ലത്തിനകം 29,000 സന്ദർശകർ ‘വിസിറേഴ്സ് ബുക്കി’ൽ ഒപ്പുവെച്ചു. റഷ്യൻ ചക്രവർത്തി സാർ നിക്കോളസ്, ജോൺ മാക്മീലിയൻ എന്നീ ആസ്ട്രിയൻ രാജകുമാരന്മാർ, ചിന്തകന്മാർ, കലാകാരന്മാർ, രാഷ്ട്രനേതാക്കൾ എന്നിവർ സന്ദർശകരിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ആ ഏഴുനില ഫാക്ടറിയിൽ ലോകത്തിന്റെ ആശകളും അഭിലാഷങ്ങളും കേന്ദ്രീഭവിച്ചു.

അവർ കണ്ടതോ? നിരനിരയായി നിൽക്കുന്ന വൃത്തിയുള്ള, ഭംഗിയുള്ള, കെട്ടിടങ്ങളിൽ തൊഴിലാളികൾ താമസിക്കുന്നു—കാരും വെളിച്ചവും കയറുന്ന രണ്ടു വലിയ മുറികൾ ഓരോ

കുടുംബത്തിനും. മനോഹരമായ തെരുവുകൾക്കിരുഭാഗത്തുമാണ് കെട്ടിടങ്ങൾ. എങ്ങും അഴുക്കില്ല. ഫാക്ടറിയും ശുചിയായി സൂക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. അകത്തു പ്രവൃത്തിയെടുക്കുന്ന കാരോ തൊഴിലാളിയുടേയും മുകളിലായി മരക്കട്ടകൾ തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്നു. പല നിറത്തിലുള്ള ത്രികോണക്കട്ടകൾ—നിറം വെള്ളയെങ്കിൽ തൊഴിലാളിയുടെ തൊഴിൽമേന്മ ഒന്നാത്തരം, മഞ്ഞയെങ്കിൽ 'നന്ന'; നീലയെങ്കിൽ 'അശ്രദ്ധ'; കറുപ്പെങ്കിൽ 'മോശം'. ഒറ്റ നോട്ടത്തിൽ ഫാക്ടറി മാനേജർക്കു കാണാം എല്ലാ തൊഴിലാളികളേയും. തൊണ്ണൂറു ശതമാനവും വെള്ളമഞ്ഞക്കട്ടകളാണ്.

ലോകത്തിന്റെ നന്മയാണ് നയം

പതിനൊന്നു വയസ്സിനു താഴെയുള്ള കുട്ടികൾ ഫാക്ടറിയിലില്ല. അതിൽ കൂടുതൽ പ്രായമുള്ള കുട്ടികൾ ദിവസത്തിൽ പത്തേക്കുതാൽ മണിക്കൂർ ജോലിചെയ്യുന്നു. ലൈംഗിക സദാചാര നിയമങ്ങൾ ലംഘിക്കുന്നവർ മാത്രം ശിക്ഷയ്ക്കു വിധേയരാണ്. മനുഷ്യന്റെ സാമൂഹ്യബോധത്തോടഭ്യത്ഥിച്ചാണ് അച്ചടക്കം സാധ്യമാക്കുന്നത്. ഫാക്ടറി മാനേജരുടെ വാതിൽ തുറന്നുകിടക്കുന്നു. തന്റെ ജോലിയുടെ മേന്മ രേഖപ്പെടുത്തിയ പുസ്തകം ഏതവനും പരിശോധിക്കാം. അനീതിക്കെതിരായി അപ്പീൽ ബോധിപ്പിക്കാം.

കൊച്ചുകുട്ടികളെല്ലാം എവിടെ? തൊഴിലാളികളെല്ലാം അവിവാഹിതരാണെന്നോ? പല സന്ദർഭവും ഈ സംശയം ഉന്നയിക്കാറുണ്ട്. ദൂരെയുള്ള കെട്ടിടത്തിൽനിന്ന് കളിയും ചിരിയും ഉയരുന്നു. കാണുന്ന മരങ്ങളുടേയും പക്ഷികളുടേയും പേരു പഠിക്കുകയാണ് കൊച്ചുകുട്ടികൾ. അല്പം മുതിർന്നവർ വ്യാകരണവുമായി മല്ലിടുത്തമത്രേ. പാട്ടും നൃത്തവും ഈ സ്ത്രീർണ്ണ ജീവിതത്തെ ആഘാദംകൊണ്ട് നിറയ്ക്കുന്നു. ശിക്ഷയെന്നൊന്നില്ല. കുട്ടികളുടെ കഴിവുകൾ പുഷ്പിക്കണം—അതാണ് വിദ്യാഭ്യാസം.

ഉപദേശമല്ല, ഉദാഹരണമാണ് മെച്ചം.

വല്ല ലാഭവുമുണ്ടോ ഇവിടത്തെ വ്യവസായത്തിൽനിന്നു? അതേയുള്ള ഏറ്റവും ലാഭകരം! ഒരു പുണ്യവാളൻ മാത്രമല്ല, സമർത്ഥനായ വ്യവസായി കൂടിയാണ് അതിന്റെ ഉടമ— ബ്രിട്ടനിൽ ആദ്യത്തെ സോഷ്യലിസ്റ്റ്, നല്ലവനായ, ലൗകികലൈ, മിസ്റ്റർ റോബർട്ട് ഓവൻ. അതെ, സ്വകാര്യസ്വത്തിന്റെ പരമശത്രു. പണം പാടില്ലെന്ന് വാദിക്കുന്നവൻ; “ലോകത്തിന്റെ നന്മയാണ് ധന”മെന്നു സമർത്ഥിക്കുന്നവൻ!

യൂട്ടിലിറ്റേറിയനിസം

കാവനേക്കാൾ 23 വയസ്സു പ്രായം കൂടും ബ്രിട്ടീഷ് സാമൂഹ്യതത്വജ്ഞാനി ജെറമി ബെന്താമിന്. ധനികനായ അഭിഭാഷകന്റെ മകനായ ബെന്താം നിയമം പഠിച്ചെങ്കിലും തന്റെ ജീവിതം മനുഷ്യഗണത്തിന്റെ നന്മയ്ക്കായി ഉഴിഞ്ഞിട്ടു. ആഡം സ്മിത്തിനെപ്പോലെ സ്വതന്ത്രമായ വ്യവസായ-വ്യാപാര നയത്തിൽ വിശ്വസിച്ച ഇദ്ദേഹം ‘ഏറ്റവും കൂടുതൽ പേക്ക് ഏറ്റവും കൂടുതൽ നന്മ’ എന്ന ഹർച്ചീസൺ സിദ്ധാന്തം സ്വീകരിച്ച് ‘ഉപയോഗിതയുള്ളതെല്ലാം നന്നം’ എന്ന തത്വം നിലനിർത്തി.

ഉപയോഗിത അളക്കുന്നതു പണം കൊണ്ടത്രേ. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ‘യൂട്ടിലിറ്റേറിയൻ’ തത്വജ്ഞാനമനുസരിച്ച് ആവശ്യത്തിനു പണം സന്തോഷമുളവാക്കുന്നു; ആവശ്യത്തിനു പണമില്ലായ്മ ദുഃഖത്തിനിടയാക്കുന്നു. അമിതമായ ധനം സന്തോഷമുളവാക്കുന്നില്ല. ആവശ്യത്തിൽകവിഞ്ഞുള്ള ധനം സാധുക്കൾക്കു നൽകിയാൽ സാമൂഹ്യക്ഷേമം വർദ്ധിക്കുകയേയുള്ളൂ. അങ്ങനെ ബെന്താം സമതപം പുലർത്തുന്ന ധനവിതരണം വേണമെന്നു ശരിച്ചു.

പക്ഷേ ആഡംസ്മിത്ത് വാഴ്ത്തിയ ‘പ്രകൃതിയുടെ അനു

ഗ്രഹങ്ങൾ' എപ്പോഴും മനുഷ്യക്കായി പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ലെന്ന് ബെന്താമിനു തോന്നി അതിനാൽ പ്രകൃതിയുടെ അനുഗ്രഹങ്ങൾ യുക്തിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മനുഷ്യനനുഭവമാകുന്നു. ഈ ചിന്തയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ അദ്ദേഹം പരിഷ്കാരങ്ങൾ വരുത്തുവാൻ കളമൊരുക്കി. തൊഴിലാളി സംഘടനകളുടെ സ്വതന്ത്രമായ പ്രവർത്തനം, ഇറക്കുമതിച്ചുങ്കം റദ്ദ് ചെയ്യൽ, ചില മനുവിഭാഗങ്ങളോടുള്ള ചിററമ്മനയം റദ്ദാക്കൽ, പൊതു വിദ്യാഭ്യാസം വികസിപ്പിക്കൽ, വോട്ടവകാശം തൊഴിലാളികൾക്കു നൽകൽ, തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കൽ തുടങ്ങിയ പരിഷ്കാരങ്ങൾക്കു ബെന്താം പ്രമോദനം നൽകി.

മുന്നൂറിൽ കുറഞ്ഞു് എന്നിങ്ങു വേണ്ട!

ബെന്താമിന്റെ തത്വചിന്ത ഭാവനിലേയ്ക്കു പകർന്നതായി തോന്നുന്നില്ല. വെയിൽസിൽ സാധുക്കളായ മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ സന്താനമായി പിറന്ന ഭാവൻ, ഒമ്പതാം വയസ്സിൽ ഒരു തുണിവ്യാപാരിയുടെ കൂടെക്കൂടി. പിന്നീടു് 18-ാം വയസ്സിൽ ഭാവൻ നൂറു പവൻ മൂലധനമിറക്കി ഒരു വ്യവസായ സ്ഥാപനം തുടങ്ങി. ഇക്കാലത്താണ് വലിയ തുണിമില്ലടമായ ബ്രിംക്വാട്ടർ പിരിഞ്ഞുപോയ മാനേജരുടെ ഒഴിവിൽ യോഗ്യനായ ഒരു പുതിയ മാനേജരെ ആവശ്യമുണ്ടെന്നു പത്രങ്ങളിൽ പരസ്യംചെയ്തത്. തുണിമില്ലുമായി യാതൊരു പരിചയവുമില്ലാത്ത ഭാവൻ ആ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിയമിതനായി.

അമ്പതു വർഷത്തിനുശേഷം മി. ഭാവൻ എഴുതി: “തൊപ്പിയുവെച്ചു ഞാൻ മി. ബ്രിംക്വാട്ടറുടെ ആപ്പീസിലേക്കു കയറിച്ചെന്നു. എത്ര വയസ്സായി എന്നു ചോദ്യത്തിനു മേയ്മാസത്തിൽ 20 വയസ്സാകുമെന്നായിരുന്നു എന്റെ മറുപടി. ആഴ്ചയിൽ എത്ര പ്രാവശ്യം മദ്യപിക്കും? അതെന്റെ ജീവിതത്തിൽ

ഇന്നേവരെ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു പറഞ്ഞു. ശമ്പളം എന്തു വേണം? കൊല്ലത്തിൽ മുന്തൂറു പവൻ. “മുന്തൂറോ?” അദ്ദേഹം കയർത്തു. “അതെ.” “ഇന്നു കാലത്തു ഇതേ ഉദ്യോഗത്തിനു വന്നവർ ആ വശ്യപ്പെട്ട ശമ്പളമെല്ലാം കൂട്ടിയാൽ മുന്തൂറു പവൻ വരില്ലല്ലോ.” “മറുജ്ജവർ ആവശ്യപ്പെടുന്നതല്ല ഞാനെന്നാവശ്യപ്പെടണമെന്നു തീരുമാനിക്കുന്നത്. മുന്തൂറിൽ കുറഞ്ഞു എനിക്കീ ജോലി സ്വീകാര്യമല്ല.”

കടവും ധനവും

നീണ്ട മുഖം, നീണ്ട മൂക്കു്, സത്യസന്ധത പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന വലിയ കണ്ണുകൾ, ചുണയും ചൊടിയും, സ്ഥിരോത്സാഹം—മാനേജരായി കാവൻ നിയമിതനായി. ആരുമാസത്തിനകം മി. ഡ്രിംക്വാട്ടർ ബിസിനസ്സിൽ നാലിലൊരു ഭാഗത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥാവകാശം കാവനു നൽകി. അധികം താമസിയാതെ ന്യൂ ലനാങ്ക്സിലെ പുതിയ തുണിമിൽ വിൽക്കുവാൻ പോകുകയാണെന്നു് കാവനറിഞ്ഞു. പോരെങ്കിൽ, ആ മില്ലിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ കാവൻ പ്രേമിക്കുന്ന യുവതിയുടെ പിതാവുമായിരുന്നു. ആ യുവതിയെ വിവാഹം കഴിക്കുക, മില്ലു വാങ്ങുക— രണ്ടും അസാധ്യമായിത്തോന്നി. കാവന്റെ കൈയിൽ പണമില്ല. മില്ലുടമ മി. ഡെയ്ൽ പരമഭക്തനും കാവന്റെ സോഷ്യലിസ്റ്റാദർശത്തെ വെറുക്കുന്നവനുമാണു്. ഒരു ദിവസം കാവൻ മി. ഡെയ്ലിന്റെ ഭവനത്തിലേക്കു കയറിപ്പോന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു് ഒന്നല്ല, രണ്ടും കിട്ടി—കടമായി മില്ലും ധനമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ മകളേയും.

ഒരു കൊല്ലത്തിനകം ന്യൂ ലനാങ്ക് ലാഭകരമായിത്തീർന്നു അഞ്ചുകൊല്ലത്തിനകം അതൊരു മാതൃകാഫാക്ടറിയാക്കി. പത്തു കൊല്ലത്തിനകം ഈ സ്ഥാപനം 60,000 പവൻ കാവനു നേടിക്കൊടുത്തു. ന്യൂ ലനാങ്ക് ലോകപ്രസിദ്ധമായി.

സ്വഭാവത്തിന്മേൽ പ്രേരണ

നെപ്പോളിയൻ യുദ്ധങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു. മാർത്തസ് വിഭാവനം ചെയ്ത അമിതോല്പാദനഫലമായുള്ള സാമ്പത്തികതകർച്ച അനുഭവപ്പെടുകയായി. ബിസിനസ് മന്ദീഭവിച്ചു. അപ്പവും രക്തവും ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് തൊഴിലാളികൾ പൊട്ടിപ്പറപ്പെട്ടു. ഗവൺമെന്റ് നിയോഗിച്ച വിദഗ്ദ്ധക്കമ്മിറ്റി ഓവന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ആരാഞ്ഞു. നീണ്ട അമേരിക്കൻ പരുത്തി ഉപയോഗിച്ച ആദ്യത്തെ മില്ലടമ; മുപ്പതാം വയസ്സിൽ ന്യൂലനാക്ക് വാങ്ങി പുതിയ യന്ത്രങ്ങളും സങ്കേതവിദ്യയും പ്രയോഗിച്ച് ലാഭമെടുത്ത യോഗ്യൻ; തൊഴിൽസമയം കുറച്ച്, കൂലി കൂട്ടി, പിഴമാത്രം ശിക്ഷയാക്കി, മുഴുവനും പണമായി കൂലി കൊടുക്കുന്നതിനു പകരം പോഷകാംശങ്ങളുള്ള ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ വാങ്ങാവുന്ന വിധം കൂപ്പണകൾ നടപ്പാക്കിയ മഹാൻ; ലാഭം 5 ശതമാനമായി കുറയ്ക്കണമെന്നാവശ്യപ്പെടുകയാൽ പഴയ പങ്കാളികൾക്കു പകരം ബെന്താമടക്കുമുള്ള പുതിയ പങ്കാളികളെ സ്വീകരിച്ച പ്രതിഭാശാലി, മനുഷ്യസ്വഭാവം സാഹചര്യങ്ങളുടെ പ്രേരണയാൽ നന്നാക്കാമെന്ന് വിശ്വസിച്ച ദാർശനികൻ—ഓവന്റെ അഭിപ്രായമറിയുവാൻ ഏവരും കാത്തുനിന്നു.

സഹകരണ ഗ്രാമം

ഓവന്റെ പ്രതിവിധി: തൊഴിലാളികളുടെ ഉല്പാദനക്കഴിവു വർദ്ധിപ്പിച്ചാൽ ദാരിദ്ര്യം കുറയും; 800-1200 പേരുടേയ്ക്കുള്ള സഹകരണ ഗ്രാമങ്ങളാണാവശ്യം. കൃഷിയും വ്യവസായവും ശാസ്ത്രീയാടിസ്ഥാനത്തിൽ സംഘടിപ്പിച്ച് ഓരോ സഹകരണഗ്രാമവും സ്വയംപര്യാപ്തമാക്കണം. കുടുംബങ്ങൾക്ക് താമസിക്കുവാൻ സമചതുരക്കെട്ടിടങ്ങൾ—പൊതുവായ വിശുദ്ധ

മുറികൾ, വായനമുറികൾ, അടുക്കളകൾ. മൂന്നു വയസ്സിനു മുകളിലുള്ള കുട്ടികൾക്കു ബോഡിങ്ങ് സ്കൂളുകൾ, പുനോട്ടങ്ങൾ, അവസ്കപ്പറം കൃഷിയിടങ്ങൾ, ദൂരെ ഫാക്ടറികൾ. അങ്ങനെ ഓരോ സഹകരണഗ്രാമവും ആസൂത്രിതാരാമനഗരമാകണം. നല്ല പ്ലാൻ!

കമ്മിറ്റിയംഗങ്ങൾ അമ്പരന്നുപോയി. ഓവന്റെ ആസൂത്രിത സ്വയംപര്യാപ്ത സഹകരണഗ്രാമപദ്ധതി അവർ ചവറുകൊട്ടയിൽ തള്ളി. പക്ഷേ ഓവൻ വിട്ടില്ല. ഓവൻ പ്ലാൻ പുനഃപരിശോധന ചെയ്യണമെന്ന പാർലമെന്റിലേയ്ക്കുള്ള ഭീമ ഹജ്ജികളും, പ്ലാനിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ നൽകുന്ന ലഘുലേഖകളും—ഓവന്റെ സ്ഥിരോത്സാഹം വിജയിച്ചു. റിക്കാർഡോ ഉൾപ്പെട്ട പാർലമെന്റ് കമ്മിറ്റി പരിക്ഷണാത്മകം 96000 പവൻ ചെലവുവരുന്ന ഒരു ഓവനൈറ്റ് ഗ്രാമം നിലവിൽ കൊണ്ടുവരുവാൻ ശ്രമിക്കുകയായി.

അമേരിക്കയിലേക്ക്

ഓവൻ പ്ലാൻ പ്രായോഗികമല്ലെന്നു തോന്നിയെങ്കിലും, പരീക്ഷിക്കേണ്ടതാണെന്ന് റിക്കാർഡോ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. പക്ഷേ, ബ്രിട്ടീഷ് രാഷ്ട്രം ഇതിനൊന്നിനും തയ്യാറല്ലായിരുന്നു. ഒരു പത്രമെഴുതി: “....ആയിരമായിരം കൊല്ലം പഴക്കമുള്ള ചെടികളാകുന്ന മനുഷ്യരെ...സമചതുരത്തിൽ പഠിച്ചു നട്ടുക എന്ന ഓവൻ പ്ലാൻ....എത്രമാത്രം സദ്യദേശമദ്യേഹത്തിനുണ്ടെങ്കിലും, അപകടകാരിയാണ്....ഞങ്ങളെ വെറുതെ വിട്ടേക്കണം, ഞങ്ങളഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.” വിപ്ലവകാരിയായതിനാൽ അമേരിക്കയിൽ രക്ഷതേടേണ്ടിവന്ന വിലയും കോബററ് കോപിച്ചു, “ആസൂത്രിതദരിദ്രസമൂഹങ്ങൾ ... സമാധാനം, സംരൂപി, ദേശീയമേന്മ—എത്രയോ വിചിത്രം! അടികൾശലം കശപിശയും എത്രമാത്രം...ഞാൻ വിടവാങ്ങുന്നു, മി. ഓവൻ.”

വാശിക്കാരനാണ് ഓവൻ. വിട്ടുവീഴ്ചയില്ല. വിപ്ലവാത്മകങ്ങളായ തന്റെ സോഷ്യലിസ്റ്റ് ചിന്തകൾക്കു സാക്ഷാല്ക്കാരം നൽകുവാൻ, ന്യൂലനാക്ക് വിറു പണമുണ്ടാക്കി, 53 വയസ്സുകാരൻ ഓവൻ അമേരിക്കയിലെത്തി. ഇൻഡ്യാനയിൽ 80,000 ഏക്കർ ഭൂമി വാങ്ങി 'ന്യൂഹാർമണി' എന്ന സഹകരണഗ്രാമം അദ്ദേഹം പടുത്തുയർത്തി. പ്രസിദ്ധമായ അമേരിക്കൻ സ്വാതന്ത്ര്യ പ്രഖ്യാപനത്തിനു ബദലായി, ഓവന്റെ 'ന്യൂഹാർമണി' മാനസിക സ്വാതന്ത്ര്യ പ്രഖ്യാപനം പുറപ്പെടുവിച്ചു. അതിലെ ഉള്ളടക്കം: സ്വകാര്യ സ്വത്തിൽനിന്നും യുക്തിവിരുദ്ധമായ മതത്തിൽനിന്നും വിവാഹത്തിൽനിന്നും സ്വാതന്ത്ര്യം. ഓവൻ എല്ലായ്പ്പോഴും സ്ഥലത്തുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഗ്രാമം ഗുണ്ടർ കലഹിക്കുവാനും ശബ്ദകുടും തുടങ്ങി. എതിർസമൂഹങ്ങൾ ഉടലെടുത്തു. അവയിലൊന്നാണ് മാക്സ്റ്റീയൻ ഗ്രാമം. സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ പിടിവലികളെ അതിജീവിച്ചു നാലുകൊല്ലം ഓവനെന്ന് സമൂഹം നിലനിന്നതാണുതത്ത്വം!

പരാജയമടഞ്ഞു, ഈ പദ്ധതി. ഓവൻ ഭൂമി വിറു. ഈ സംരംഭം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധനത്തിൽ മുക്കാൽഭാഗവും നശിപ്പിച്ചു. പ്രസിഡണ്ട് ജാക്ക്സൺ, മെക്സിക്കൻ ഭരണാധിപൻ സാൻടയാന എന്നിവർ ആദരവോടെ ഓവനെ സ്വീകരിച്ചു. ആദരവോടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്ലാനുകൾ നിരസിച്ചു.

വീണ്ടും ഇംഗ്ലണ്ടിൽ

ഓവൻ ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്കു മടങ്ങി. പലരും അദ്ദേഹത്തെ പരിഹസിച്ചു. പക്ഷേ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗം അദ്ദേഹത്തിൽ ഒരു തികഞ്ഞ നേതാവിനെ കണ്ടെത്തി. തൊഴിലാളി യൂണിയനുകൾ തലപൊക്കുകയായി അവ വിജയിച്ചില്ല. അദ്ദേഹം വ്യാവസായിക സഹകരണസംഘങ്ങളും ഉപഭോക്തൃ സഹകരണസംഘങ്ങളും കെട്ടിപ്പടുത്തു.

പണം ഉപയോഗിക്കാത്ത സമൂഹം കെട്ടിപ്പടുക്കാനുള്ള ശ്രമം നിലംപൊത്തിയതുപോലെ, വ്യവസായസഹകരണസംഘങ്ങളും പൊളിഞ്ഞു. പക്ഷേ, കാവൻ ആശാവഹമായി തോന്നാത്ത മറ്റൊരു സംരംഭം വിജയിച്ചു— 24 'റോഷ്'ഡെയിൽ മുന്നോടികൾ' സംഘടിപ്പിച്ച ഉപഭോക്തൃ സഹകരണസംഘം വേരുറപ്പിച്ചു. ഈ പ്രസ്ഥാനം വളരെ പന്തലിച്ചു. കാവന്റെ യത്നങ്ങൾ പിന്നീട് ലേബർപാർട്ടിക്കു ശക്തി നൽകി എന്ന വസ്തുത മറക്കാവതല്ല.

അറുപത്തിരണ്ടു വയസ്സുകാരൻ കാവൻ സാമൂഹ്യക്ഷേമത്തിന്റേയും സാമൂഹ്യപരിവർത്തനത്തിന്റേയും ഉപകരണമെന്ന നിലയ്ക്ക് ആധുനിക ട്രേഡ് യൂണിയൻ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ മുന്നോടിയായ 'ഗ്രാൻറ് യൂണിയൻ' പ്രസ്ഥാനം ആരംഭിച്ചു. കൂടിയ കൂലി, മെച്ചപ്പെട്ട പ്രവർത്തനസൗകര്യങ്ങൾ, പണമുപയോഗിക്കാത്ത സഹകരണസമൂഹങ്ങൾ എന്നീ കാവന്റെ ആശയങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന 'ഗ്രാൻറ് യൂണിയൻ' അധഃപതിച്ചു. കേന്ദ്രത്തിന്റെ അനുവാദമില്ലാതെ പ്രാദേശികയൂണിറ്റുകൾ തൊഴിൽ മുടക്കുകൾക്കു മുതിർന്നു. വർഗ്ഗസമരമുണ്ടാക്കുന്നു കാവൻ എന്ന് മറ്റു നേതാക്കന്മാർ അദ്ദേഹത്തെ കുററപ്പെടുത്തി. പലരും അദ്ദേഹം നിരീശ്വരമതം പരത്തുകയാണെന്നു ചൂണ്ടിക്കാട്ടി പല ധനികസംഘടനകളും സംഘടനാവിരുദ്ധനിയമങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തണമെന്ന് ഗവണ്മെന്റിനോടാവശ്യപ്പെട്ടു. കാവന്റെ പ്രസ്ഥാനത്തെ അടിച്ചമർത്തുവാൻ ഗവണ്മെണ്ടു തയ്യാറായി.

സ്ഥിരീകരണം

അറുപത്തിനാലാം വയസ്സിൽ പൊതുജീവിതത്തിൽനിന്ന് പിന്മാറിയ കാവൻ പിന്നെ ഇരുപതു വർഷം തന്റെ ആശയങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുവാൻ മടിച്ചില്ല. എതിർപ്പുകൾ വകവെക്കാതെ വിക്ടോറിയ രാജ്ഞി അദ്ദേഹത്തിനു കൂടിക്കാഴ്ച അനുവ

ദിച്ചു. പിന്നീട് 'സ്പിരിച്വലിസ്'ത്തിലാണദ്ദേഹത്തിന് രസം തോന്നിയത്. അതിനെപ്പറ്റിയും അദ്ദേഹം ധാരാളം എഴുതി. ആത്മകഥയിൽകൂടി അദ്ദേഹം വ്യക്തമാക്കി, ലോകത്തിന്റെ ഭാവിയെപ്പറ്റിയുള്ള തന്റെ ആശ നശിച്ചിട്ടില്ലെന്ന്.

അവിശ്വസനീയമായ ഭാവന്റെ ജീവിതകഥയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശയങ്ങളേക്കാളധികം നമ്മെ ആകർഷിക്കുന്നത്. സാമ്പത്തികശാസ്ത്രജ്ഞനല്ലെങ്കിലും അദ്ദേഹം തെളിയിച്ചു, ലോകം പൊളിച്ചുപണിയണമെന്ന്. ഫാക്ടറിനിയമങ്ങൾ, ഗവൺമെന്റ് പാസ്സാക്കുന്നതിന് മുമ്പ്, പ്രായോഗികമാക്കി അവയുടെ മേന്മ കാട്ടിക്കൊടുത്തത് ഭാവനത്രേ. പരീക്ഷണങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചു. മനുഷ്യൻ സാഹോദര്യത്തിലടിയുറച്ചു ജീവിക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം ശഠിച്ചു.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ മകൻ (റോബർട്ട് ഡെയ്ൽ ഭാവൻ) എഴുതിയ ഭാവന്റെ ജീവചരിത്രത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു രംഗം താഴെ കൊടുക്കുന്നു:-

കുട്ടി കരഞ്ഞപ്പോൾ ഭാവൻ ഭായ്യയോടു പറഞ്ഞു: "പ്രിയ കരോലിൻ, വാശിപിടിച്ചു കരയുന്ന അവനെ നിലത്തു നിർത്തുക. കരച്ചിൽ കഴിഞ്ഞിട്ടെടുക്കാം."

"മണിക്കൂറുകളെടുക്കും അവന്റെ കരച്ചിൽ മറാൻ."

"അങ്ങനെയെങ്കിൽ അവൻ കരയട്ടെ എന്നു വെക്കുന്നു."

"അതവന്റെ ശ്വാസകോശത്തെ വ്രണപ്പെടുത്തും. അവൻ ഏങ്ങലടിക്കാൻ തുടങ്ങും."

"ഇല്ല ഭയപ്പെടാനില്ല. അവനു വേണ്ട ശിക്ഷണം നൽകാത്താൽ വലുതാകുമ്പോൾ അതവനു നാശമാകും. സാഹചര്യങ്ങളുടെ സൃഷ്ടിയാണ് മനുഷ്യനെന്നോർക്കണം."

സാഹചര്യങ്ങളുടെ സൃഷ്ടിയാണ് മനുഷ്യൻ—അതാണ് ദ്വേഹത്തിന്റെ സന്ദേശം. സാഹചര്യങ്ങളുണ്ടാക്കുന്നതോ? മനുഷ്യൻ തന്നെ. ലോകം അത്രയ്ക്കു നല്ലതോ ചീത്തയോ ആകുന്നത് പരമാത്മമല്ലേ?

രസികനാണ് കാവൻ. എന്നാൽ തലതിരിഞ്ഞവനാണ് സെയ്ൻറ് സൈമൺ. തനി ഭ്രാന്തനാണ് ഫൂറിയർ.

ഏഷ്യ വിപ്ലവത്തിനു രൂപം നൽകിയവരിൽ പ്രമുഖനായ റൂസ്സോ സ്വകാര്യസ്വത്തു് കളവുതലാണെന്നു പറഞ്ഞു. നോർ മനാക്രമണംവരെ സ്വത്തു് പൊതുതലായിരുന്നെന്നും വീണ്ടുമതു പൊതുതലാക്കണമെന്നും ജെറാൾഡ് വിൻസ്റ്റാൻലി ക്രോംവെല്ലിനോടപേക്ഷിച്ചു. ഏഷ്യവിപ്ലവം ഭൂവുടമകളിൽനിന്നു് അധികാരമെടുത്തു് വ്യവസായി-വ്യാപാരിവർഗ്ഗത്തിനു നൽകി. വ്യാവസായിക വിപ്ലവത്തിന്റെ ഫലങ്ങൾ യൂറോപ്പിലെങ്ങും പ്രത്യാഘാതങ്ങളുളവാക്കി. തന്നിമിത്തം സാമ്പത്തികസമതപത്തിനായി ജനങ്ങൾ ഓഹിച്ചു.

ബാബീഫ്

സെയ്ൻറ് സൈമന്റെ സമകാലീനനാണ് ഫ്രാൻസ്വാ എമിലി ബാബീഫ്. ഏഷ്യവിപ്ലവത്തെ പിന്താങ്ങി. “തലകൊയ്യൽ” ഭരണത്തിനു പിന്തുണ നൽകി, നെപ്പോളിയനടക്കമുള്ള നേതാക്കന്മാർക്കെതിരായി വിപ്ലവക്കൊടിയുയർത്തിയ, കമ്യൂണിസ്റ്റ് സമൂഹം ശക്തിയുപയോഗിച്ചുപോലും കെട്ടിപ്പിടിക്കണമെന്ന് ആഹ്വാനം ചെയ്ത, ബാബീഫ് വധിക്കപ്പെട്ടു “എല്ലാം എല്ലാവർക്കും ആസ്വദിച്ചാനന്ദിക്കുവാൻ അവകാശമുണ്ട്”...സ്വകാര്യസ്വത്തു് ഭേദസാക്ഷരിക്കണം.... ഫാക്ടറികളും വ്യവസായങ്ങളും പൊതുവുടമയിൽ നടക്കണം.... പിന്തുടച്ചാവകാശഫലമായി കിട്ടുന്ന സ്വത്തു് സമൂഹത്തിന്റേതാണ്.... ജോലി ചെയ്യുന്നവനേ പ്രതിഫലത്തിനവകാശമുള്ളൂ.... ഉല്പാദനവും വിതരണവും ഗവണ്മെണ്ടിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലാക്കണം.... ലിംഗപ്രായഭേദമനുസരിച്ചു് ഓരോ തരക്കാർക്കും ഒരേ തരത്തിലുള്ള വസ്ത്രം വേണം. കുട്ടികളെ മാതാപിതാക്കന്മാരിൽ

നിന്നു പിരിച്ചെടുത്ത് നിർമ്മാണാത്മകമായ വിദ്യാഭ്യാസം നൽകണം”—ഇവയാണ് ബാബീഫിന്റെ ആശയങ്ങൾ.

ഇക്കോറിയ

ഈ സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇക്കോറീൻ കാബേ ഒരു ഗ്രന്ഥ (Voyage to Icaria) മെഴുതി. ബാബീഫിനെക്കാളും 18 വയസ്സു കുറവാണ് ഫ്രഞ്ച് വിപ്ലവ കാലത്ത് ജനിച്ച കാബേയ്ക്ക്. നിയമം പഠിച്ചു മടങ്ങിവന്ന കാബേ ഗവണ്മെണ്ടു സർവ്വീസിൽ കയറി. കാബേയുടെ കഥാപാത്രമായ ഇക്കോറിയ മടങ്ങിവന്നിങ്ങനെ റിപ്പോർട്ടുചെയ്യുന്നു: “എല്ലാത്തിലും ഐക്യരൂപമുള്ള ആ രാജ്യം ഭരിക്കുന്നത് സാങ്കേതികവിദഗ്ദ്ധന്മാരാണ്. അവരുടെ ഏകാധിപത്യമാണവിടെ. നേക്കുനേക്കുള്ള തെരുവുകൾ; ഒരുപോലെ പതിനഞ്ചു വീടുകളുള്ള ചതുരങ്ങൾ; നിരത്തിനിരുഭാഗത്തുമുള്ള നടപ്പാതയിൽ ചില്ലുകൊണ്ടുള്ള മേൽപ്പുറം; അടിച്ചുവാരുമ്പോൾ യന്ത്രങ്ങൾ; എല്ലാം ഗവണ്മെണ്ടുടമയിൽ... സമമായ ധനവിതരണം...പത്രങ്ങളില്ല... ഗവണ്മെണ്ടു് അംഗീകരിച്ച പുസ്തകങ്ങളേ വായിക്കാവൂ. ദശാംശത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് നാണയങ്ങളും അളവുകളും തൂക്കങ്ങളും...”

അമ്പതു വർഷത്തിനകം “ഇക്കോറിയ” ഭൂമിയിൽ സൃഷ്ടിക്കാമെന്ന് കാബേ വിശ്വസിച്ചു. അദ്ദേഹം അതിനു തെരഞ്ഞെടുത്ത സ്ഥലം അമേരിക്കയാണ്. ടെക്സാസിൽ “ഇക്കോറിയ” മോഡൽ കോളനികൾ അദ്ദേഹം സ്ഥാപിച്ചു. പക്ഷേ മഞ്ഞപ്പനി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പലതി തുലച്ചു. പിന്നീട് ഇലിനോയ്യിൽ സ്ഥാപിതമായ 1500 അംഗങ്ങളുള്ള കോളനി ആഭ്യന്തരകലഹം മൂലം നാമാവശേഷമായി.

സെയ്ൻറ് സൈമൺ

ബാബീഫിന്റേയും കാബേയുടേയും ചിന്തകൾ തലതിരിഞ്ഞ സെയ്ൻറ് സൈമണിൽ സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിരിക്കാം. ഹെൻറിക്ലോഡ് ഡിറോവ്റോയ്ഡി സെയ്ൻറ് സൈമൺപ്രഭുവും ബാബീഫും ഒരേ കൊല്ലം (1760) ണ്ടിലാണ് ജനിച്ചത്. ഷാർളിമെയ്ൻ ചക്രവർത്തിയുടെ അനന്തരാവകാശിയെന്നഭിമാനിക്കുന്ന ഈ പ്രഭുക്കുമാരനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അംഗരക്ഷകൻ ദിവസേന വീളിച്ചുണർത്തുന്നതീവിധമാണ്: “മേസ്യേ ലീകോം തെ, ഇന്നു താങ്കൾക്ക് വലിയ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്തുതീർപ്പാറുണ്ട്.”

ചരിത്രപുരുഷനാണെന്ന് സ്വയം വിശ്വാസംവന്നാൽ ഒരാൾ വിഷമിക്കുകയേയുള്ളൂ. ആ വഴി വന്ന ഒരു വണ്ടി പ്രഭുക്കുമാരന്റെ കളിക്കു വിപ്ലാതമായി. കുമാരൻ വഴിയിൽ കമിഴ്ന്നു കിടന്നു— ഒരു തരം സത്യാഗ്രഹം. ആരാണ് ഈ ഇളമുറ പ്രഭുവിനെ എടുത്തു മാറുക! പ്രഭുക്കുമാരന്റെ മക്കൾക്കു കൂടിയതേയുള്ളൂ. കണ്ണാന കൈക്കൊള്ളുവാനുള്ള പിതാവിന്റെ ആജ്ഞ തെല്ലും കൂട്ടാക്കാത്ത സെയ്ൻറ് സൈമണെ പ്രഭു ജയിലിലടയ്ക്കുകതന്നെ ചെയ്തു.

ലൂയി പതിനാറാമന്റെ രാജകീയാഡംബരങ്ങളുമായി കെട്ടിമറിയുന്ന, പ്രായപൂർത്തി വന്ന, സെയ്ൻറ് സൈമണെ മോചിപ്പിച്ചത് പുതിയൊരാശയമാണ്—ജനാധിപത്യം. പതിനെട്ടാം വയസ്സിൽ അമേരിക്കയിലെത്തിയ അദ്ദേഹം ജനാധിപത്യപക്ഷത്തു ചേർന്ന് ധീരമായി പോരാടി, ധീരതയ്ക്കുള്ള കീർത്തിമുദ്ര കരസ്ഥമാക്കി. സ്വാതന്ത്ര്യം, സമത്വം എന്നീ ആദർശങ്ങൾക്കു വേണ്ടി വാദിക്കുകയായി അദ്ദേഹം.

ജനാധിപത്യ സ്നേഹം

അമേരിക്കയിലെത്തിയ സെയ്ൻറ് സൈമൺ മെക്സിക്കോയിലെ വൈസ്രോയിയെ നിർബ്ബന്ധിക്കുകയായി, പനാ

മക്കനാലിന്റെ മുന്നോടിയായിത്തീരുമായിരുന്ന ഒരു കനൽ കഴിക്കുവാൻ. ഇതദ്ദേഹത്തിനു കീർത്തി നേടിക്കൊടുക്കുമായിരുന്നു. പക്ഷേ, ഈ പ്ലാൻ, പത്തിൽ ഒരു ഭാഗം പ്ലാനും, ഒമ്പതു ഭാഗം ആഗ്രഹവുമായിരുന്നു. ഈ വിപ്ലവകാരി താമസിയാതെ ഗ്രാൻസിലേയ്ക്കു മടങ്ങി.

ഗ്രന്ത്യാവിപ്ലവം കൊടുമ്പിരിയെക്കൊണ്ട കാലം. വിപ്ലവത്തിൽ വീരോടെ പൊരുതുന്ന ഇദ്ദേഹത്തെ ഫാർവിയിലെ ജനങ്ങൾ മേയറാക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു. സെയ്ൻറ് സൈമൺ വഴങ്ങിയില്ല. പഴയ പ്രഭുവിനെ മേയറാക്കുന്നത് ചീത്ത കീഴ്വഴക്കമാണെന്ന് അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. പിന്നെ എന്തുകൊണ്ടാണ് പെറോൺവാസികൾ അദ്ദേഹത്തെ ദേശീയപ്രതിനിധിസഭയിലേക്കു തെരഞ്ഞെടുത്തതെന്നറിഞ്ഞുകൂടാ. ഈ ജനപ്രതിനിധി, പ്രഭുക്കളെക്കുറിച്ചു എല്ലാവരുടേയും ബഹുമാനം റദ്ദ് ചെയ്യണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ടു.

അദ്ദേഹം സ്വയം തന്റെ പേര് പൗരൻ സെയ്ൻറ് സൈമൺ എന്നാക്കി. വെറും വേഷമായിരുന്നില്ല അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനാധിപത്യസ്നേഹം. തികഞ്ഞ മനുഷ്യസ്നേഹിയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. വിപ്ലവത്തിനു മുമ്പ് പ്രഭുവിനു ചേർന്ന ആഡംബരത്തോടെ വെഴ്സെയ്ൽസിലേക്കു കൂതിരവണ്ടിയിൽ കയറി പോകുകയായിരുന്നു സെയ്ൻറ് സൈമൺ. വഴിമധ്യേ ഒരു സാധുവായ കൃഷീവലന്റെ വണ്ടി ചളിയിൽ പൂഴ്ന്നു പോയതുകണ്ടു പ്രഭുക്കാരൻ താഴെയിറങ്ങി വണ്ടി ചളിയിൽനിന്നു കയറി, തന്റെ കൂതിരവണ്ടി ഉപേക്ഷിച്ച് ബാക്കിയുള്ള ദൂരം അദ്ദേഹം യാത്രചെയ്തത് ആ കൃഷീവലന്റെ കൂടെയാണ്.

കാറൽമാൻ ചക്രവർത്തി ഞാനാണ്

ഗ്രന്ത്യാവിപ്ലവം സെയ്ൻറ് സൈമന്റെ ജീവിതവീക്ഷണത്തിൽ വരുത്തിവെച്ച മാറ്റം ആശ്ചര്യകരമത്രേ. മുന്പദ്ദേഹം

ത്തിനു പള്ളിവക സ്വത്തുക്കൾ ഉപേക്ഷിച്ചവടത്തിനു വിധേയമാക്കി പണമുണ്ടാക്കുവാൻ വിഷമം തോന്നിയില്ല. വിദേശീയരുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിപുലമായ ഒരു വിദ്യാഭ്യാസ പരിപാടി തയ്യാറാക്കിയതിന് വിപ്ലവകാരികൾ അദ്ദേഹത്തെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തു. എങ്ങനെയോ അദ്ദേഹം ജയിൽ ചാടി. തനിക്കു രക്ഷ നൽകിയ ഹോട്ടലടമയെ വിപ്ലവകാരികൾ പിടികൂടിയെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ, അദ്ദേഹം തിരികെ വന്നു. അധികാരികളുടെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട് അറസ്റ്റ് വരിച്ചു.

ജയിലറയിൽ അടയ്ക്കപ്പെട്ട അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബുദ്ധിയിൽ ഒരു സ്വപ്നസ്വപ്നം വിടരുതയായി. അതും ഒരു സ്വപ്നത്തിൽകൂടി. ആ സ്വപ്നത്തെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം പറയുന്നതിങ്ങനെയാണ്: “ലക്സെംബർഗ്ഗ് കൊട്ടാരത്തിൽ തടവുകാരനായി കഴിഞ്ഞുകൂടുന്ന ഞാനൊരു സ്വപ്നം കണ്ടു. ഷാർളിമെയ്ൻ എന്റെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട് ഇങ്ങനെ അരുളിച്ചെയ്തു: “ലോകുരംഭം മുതൽ ഒരു കുടുംബത്തിനും ഏറ്റവും പ്രതിഭാശാലിയായ ധീരനേയും തത്വചിന്തകനേയും സൃഷ്ടിക്കുവാൻ കട്ടിഞ്ഞിട്ടില്ല. എന്റെ കുടുംബത്തിനാണ് ആദ്യമായി ആ ബഹുമതി ലഭ്യമായത്. പ്രിയ മകനേ, യോദ്ധാവെന്ന നിലയിൽ എന്റെ വിജയങ്ങളും തത്വചിന്തകനെന്ന നിലയിൽ നിന്റെ വിജയങ്ങളും തുല്യമാണ്.” തത്വചിന്തയിൽ ഷാർളിമെയ്ൻ (കാറൽമാൻ ചക്രവർത്തി) ആണത്രെ സെയ്ൻറ് സൈമൺ.

മദാം സ്റ്റേയ്ൽ

പിന്നെയൊന്നിനും അദ്ദേഹത്തിനു സമയം കിട്ടിയില്ല. കൈക്കൂലി കൊടുത്ത് തടവിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെട്ട സെയ്ൻറ് സൈമൺ തീരുമാനമെടുത്തു, തന്റെ ധനമെല്ലാം ജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിനായി ചെലവാക്കണമെന്ന്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭവ

നം കലാകാരന്മാരുടേയും ചിന്തകന്മാരുടേയും കേന്ദ്രമായി— ചിന്തകന്മാർക്കു വിരുന്ന്കൾ; അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു പണം; അവരുമായി ചർച്ചകൾ— ജ്ഞാനമണ്ഡലത്തിന്റെ മുക്കും മൂലയും അദ്ദേഹം തപ്പുകയായി. ഭ്രാന്തു പിടിപ്പിക്കുന്ന പണി! ദാമ്പത്യം— ജ്ഞാനത്തിന് അങ്ങനെയുമുണ്ടല്ലോ ഒരു മേഖല! ആ മേഖലയുടെ സൂക്ഷ്മാംശങ്ങളറിയാൻ അദ്ദേഹം വിവാഹം കഴിച്ചു.

അതൊരു മൂന്നു കൊല്ലത്തെ കരാരായിരുന്നു. ഒരു കൊല്ലം കൊണ്ട് അദ്ദേഹം ഈ ഏർപ്പാട് മതിയാക്കി. ഭാര്യ വായാടിയാണ്; സ്നേഹിതന്മാരെന്ന് അവൾ അമിതമായി മദ്യപാനം ചെയ്യും. ഒരു വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥാപനമെന്ന നിലയിൽ വിവാഹത്തിന്റെ മതിൽക്കെട്ടിനകത്തുള്ളതെല്ലാം അദ്ദേഹം കണ്ടു കഴിഞ്ഞു. ഇനി മതി! അപ്പോഴേയ്ക്കും ഒരു പ്രതിഭാശാലിനി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തിലേക്കു കടന്നുവന്നു— മദാം ഡി സ്റ്റേയ്ക്ക് “ഈ മഹിളയ്ക്കു മാത്രമേ എന്റെ പദ്ധതികൾ ഉൾക്കൊള്ളുവാൻ കഴിയുന്നുള്ളു”, അദ്ദേഹം വിളംബരം ചെയ്തു. പക്ഷേ, പിന്നീട് അവരുടെ ബന്ധം ഒരു പ്രതിസന്ധിഘട്ടത്തിലെത്തി. ‘സ്ഥിരോത്സാഹി, വികാരതീവ്രതയുള്ളവൻ. പക്ഷേ ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ തത്വചിന്തകനല്ല’ എന്ന തീർപ്പിലാണ് മദാം സ്റ്റേയ്ക്ക് എത്തിച്ചേർന്നത്. ആ മഹിളയുടെ തീർപ്പ് സെയ്ന്റ് സൈമൺന്റെ ഹൃദയത്തിൽ കത്തിയിറക്കി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉത്സാഹം നശിക്കുകയായി.

ദാരിദ്ര്യത്തിൽ

പണസ്സഞ്ചികൊണ്ട് ജ്ഞാനത്തെ വലവീശിപ്പിടിക്കുക— പണസ്സഞ്ചിയുടെ കനം കുറയും. വിവാഹം ഇത്രയ്ക്കു പണച്ചെലവുള്ളതാണെന്ന് അദ്ദേഹമറിഞ്ഞില്ല. ധനമെല്ലാം കളഞ്ഞുകുളിച്ചു അദ്ദേഹം തന്റെ വേലക്കാരന്റെ കൂദാശ്ചിത്തി

നേൽ ജീവിക്കുകയായി. കിട്ടിയ ക്ലാക്കിന്റെ ജോലി അദ്ദേഹം കളഞ്ഞില്ല. സമയം കിട്ടുമ്പോഴെല്ലാം എഴുതും; എഴുതിയതെല്ലാം രക്ഷാധികാരികൾക്കു അയയ്ക്കും. കൂടെ ഒരു കത്തും.

“മേസ്യേ,”

ദൈവമാണേ, ഞാൻ പട്ടിണികിടന്നു മരിക്കുകയാണ്. വെറും അപ്പവും വെള്ളവും കഴിച്ച് 15 ദിവസം ഞാൻ ജീവിച്ചു. എന്റെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അച്ചടിക്കുവാൻ വസ്ത്രങ്ങളൊഴിച്ചെല്ലാം ഞാൻ വിറ്റു. എന്തിനുവേണ്ടി? എനിക്കുവേണ്ടിയല്ല — ജ്ഞാനത്തിനുവേണ്ടി. അപകടസന്ധിയിൽനിന്ന് യൂറോപ്യൻ സംസ്കാരത്തെ രക്ഷിക്കുവാൻവേണ്ടി...”

ആരും സഹായത്തിനെത്തിയില്ല. “ദ്രാന്തൻ”, ചിലർ പറഞ്ഞു. “വിസ്സി” മറ്റു ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. പ്രഭുത്വമുള്ള സ്വന്തം കുടുംബം 63 വയസ്സുകാരൻ സെയ്ൻറ് സൈമൺ പെൻഷൻ നൽകാമെന്നുവെച്ചു. ലോകം തന്നോടുചെയ്ത അനീതി ആ നീതിമാൻ സഹിച്ചില്ല. അദ്ദേഹം തോക്കു നിറച്ചു-സ്വയം വെടിവെച്ചു, തല തെറിച്ച് പോകത്തക്കവിധം. ആത്മഹത്യ! ആ യത്നവും ഫലിച്ചില്ല. ഒരു കണ്ണു നഷ്ടപ്പെട്ടെങ്കിലും, അഹംഭാവം വെടിയാതെ, ആത്മവീര്യം കളയാതെ, ജ്ഞാനത്തിനുവേണ്ടി ആത്മാവിനെ അർപ്പിച്ചുകൊണ്ട് — രണ്ടു കൊല്ലംകൂടി അദ്ദേഹം ജീവിച്ചു. അവസാനനിമിഷമടുത്തു. ശിഷ്യന്മാരോടദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: “ഓർക്കുക, വലിയ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യണമെങ്കിൽ വികാരതീവ്രത വേണം”. അദ്ദേഹം മരുഭാഗത്തേയ്ക്കു ചരിഞ്ഞു — മരിച്ചു! നാടകീയമായ ഓരണം!

സിമോണിസം

എന്താണീ ഓരന്തത്തിന്റെ പിന്നിൽ? സെയ്ൻറ് സൈമൺ, അനേകം വാളുങ്ങൾ വരുന്ന സാഹിത്യസൃഷ്ടികളിൽകൂടി, ഒരു അദ്ധ്യക്ഷിക മതം സ്ഥാപിച്ചു. സെയ്ൻറ് സി

മോണിസം! ഫ്രാൻസിൽതന്നെ ഈ മതത്തിന് ഏഴ് സഭാവിഭാഗങ്ങളുണ്ടായി. അതിന്റെ ശാഖകൾ ഇംഗ്ലണ്ടിലും ഫ്രാൻസിലും സ്ഥാപിതമായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'സാഹോദര്യങ്ങളായ' 'മ'യിലമൻവർ പ്രായഭേദമനുസരിച്ച് 'പിതാക്കന്മാർ', 'പുത്രന്മാർ' എന്ന പേരിലറിയപ്പെട്ടു. അവർ ധരിച്ചിരുന്ന നീലയങ്കികൾ മറുസഹോദരന്മാരുടെ സഹായമില്ലാതെ ഇടുവാനോ അഴിക്കുവാനോ സാധ്യമല്ലാത്തവയായിരുന്നു.

ഈ മതം വേരോട്ടില്ല. അതിനു വ്യക്തമായ നിബന്ധനകളില്ലായിരുന്നു.

"മനുഷ്യൻ ജോലി ചെയ്യണം. എന്നാൽ മാത്രമേ സമൂഹത്തിന്റെ അനുഗ്രഹങ്ങൾക്കർഹനാവൂ" എന്നദ്ദേഹം വിധിച്ചു. തന്റെ മതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം ശാസ്ത്രീയ-വ്യാവസായിക മുന്നേറ്റമാണെന്നും, സാഹോദര്യത്തിൽനിന്നാണ് തന്റെ സഭയ്ക്കധികാരം കിട്ടുന്നതെന്നും, യുദ്ധം ഇല്ലാതാക്കണമെന്നും, ഒരേയൊരു പ്രതിനിധിസഭയിൽകൂടി നീതിമാന്മാരും ബുദ്ധിമാന്മാരും ഭരിക്കണമെന്നും, ശാസ്ത്രമാകണം വെളിച്ചം തരുന്നതെന്നും, സാമ്പത്തികബോധം സാഹോദര്യത്തിൽനിന്നുയരണമെന്നും, പൊതുവുടമയിൽ വേണം വ്യവസായങ്ങളെന്നും, ഉപഭോക്തൃവ്യവസായങ്ങൾ മാത്രം സ്വകാര്യമുടമയിൽ മതിയെന്നും, ജോലിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാകണം കൂലിയെന്നും, മടിയന്മാരാണ് നരകത്തിനർഹരെന്നും അദ്ദേഹം സമർത്ഥിച്ചു. ഈ മതത്തിൽ ബുദ്ധിമാന്മാരും പുരോഗമനവാദികളും ഉല്പതിക്കുളളം നൂറുകണക്കിനു ചേർന്നു. അവരിൽ പ്രമുഖരത്രേ അഗസ്തേക്കോതെയും സൂയസ്സ് കനാലിന്റെ നിർമ്മാതാവായ ഫെഡിനാൻഡ് ഡി ലെസ്സെപ്പും.

ഫ്ലാമൻ

രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ സെയ്ന്റ് സൈമൺ വിജയിച്ചു. ആ രൂപരേഖയിൽ ഏറ്റവും വ്യക്തമായി വിശദാംശങ്ങളും സൂക്ഷ്മാംശങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്തുവാൻ ചാൾസ് ഫ്ലാമൻ

മറന്നില്ല. ജീവിതവുമായി മല്ലിട്ട സാഹസികനാണ് സെയ്ൻറ് സൈമൺ. ജീവിതത്തിൽനിന്നു വിട്ടുമാറി, ഭാവനയിൽ മാത്രം സാഹസങ്ങൾക്കൊരുമ്പെട്ടവനാണ് ഫൂറിയർ. തന്നിമിത്തം ഫൂറിയറുടെ ജീവിതകഥയിൽ കായ്കുമായി ഒന്നുമില്ല.

ബസാങ്കോൺ വ്യാപാരിയുടെ മകനായി ജനിച്ച (1772 ഫൂറിയർ കച്ചവടക്കാരനെന്ന നിലയിൽ വിജയിച്ചില്ല. ജീവിതത്തിൽ ഒന്നും അദ്ദേഹം ചെയ്തില്ല—കല്ല്യാണംകഴിക്കുക പോലും. രണ്ടേ രണ്ടെണ്ണമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയം കവന്നെടുത്തത്— പുഷ്പങ്ങളും പൂച്ചകളും. ഇവ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വൈകാരികജീവിതത്തിന് പൂണ്ണ നൽകി. ഫൂറിയർ എഴുതി: “ഇരുപതു ശതാബ്ദങ്ങളിലെ രാഷ്ട്രീയവിപ്ലവത്തെ പിന്നിടുവാൻ എനിക്കു മാത്രമേ കഴിഞ്ഞുള്ളൂ. നിലവിലുള്ളതും വരുവാനിരിക്കുന്നതുമായ തലമുറകൾ അവരനുഭവിക്കുന്ന സന്തുഷ്ടിക്ക് എനോടു കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.” നല്ല പ്രവചനം! പരസ്യംചെയ്ത മണിക്കൂറുകളിൽ തന്റെ പദ്ധതികൾ പ്രായോഗികമാക്കുവാൻ പണസ്സഞ്ചിയുമായി തന്നെ സമീപിക്കുന്ന മുതലാളിയുടെ വരവു കാത്ത് ഫൂറിയർ വിഷമിച്ചു. അങ്ങനെ നീണ്ട പന്ത്രണ്ടു വർഷങ്ങൾ. മുതലാളിമാരാരും വന്നതേയില്ല.

എവിടെയും താളലയം

മയ്യാദക്കാരുടെ ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ ഇദ്ദേഹത്തിനെ നോക്കുപ്പുമുണ്ട്—ഒരു തരം ട്രാന്റ്. ഇതാ ഒരു ഫൂറിയർ ആശയം: 80,000 വർഷമാണ് ലോകത്തിന്റെ പ്രായം—40,000 വർഷക്കാലം മുകളിലേയ്ക്കു കയറാം; 40,000 വർഷക്കാലം കീഴ്പോട്ടിറക്കും. രണ്ടിനും മദ്ധ്യേയാണ് (കണക്കു പിഴച്ചോട്ടെ—സാരമില്ല) ആനന്ദം കൊടുമുടിയിലെത്തുക. എട്ടു ദശകളിൽ അഞ്ചും നാലും പിന്നിട്ടുകഴിഞ്ഞു—കലാപം, പിതൃഭരണം, അപരിഷ്കൃതം തുടങ്ങിയവ. ഇനിയത്തേതു ജീവിത

സൗകൃത്യങ്ങളനുഭവിക്കുവാൻ ഏവനും ഉറപ്പു കിട്ടുന്ന കാലം അഥവാ 'ഗാരൻടീയിസം' (കുറെ വാസ്തവമുണ്ടിതിൽ) അത്രേ. പിന്നീട് മുകളിലേയ്ക്കുയരുന്ന സ്വരച്ചേർച്ച. കൊടുമുടിയിലെ തുമ്പോൾ സ്വരച്ചേർച്ചയില്ലായ്മ. നാം കീഴ്പ്പോട്ടുനിറങ്ങുകയായി.

“നാം സ്വരച്ചേർച്ച (Harmony) യിലേക്കുയരമ്പോൾ പുതിയ ചിഹ്നങ്ങൾ കാണും. ഉത്തരധ്രുവത്തിൽ കിരീടമുയരും; ഭംഗിയുള്ള മഞ്ഞുമഴ പെയ്യും; കടൽവെള്ളം 'മധുരമുള്ള ശീതളപാനീയ' (Lemonade) മാകും. ആർ ചന്ദ്രന്മാർ പ്രകാശം പരത്തും; പുതിയ സിംഹം വണ്ടി വലിക്കും; പുതിയ തിമിംഗലം കപ്പലുകൾ വലിയ്ക്കും; പുതിയ കരടികൾ, മൂട്ടകൾ, എലികൾ എന്നിവ മനുഷ്യസഹായത്തിനെത്തും; നാമോരോരുത്തരും 146 കൊല്ലക്കാലം ജീവിക്കും; അതിൽ 120 കൊല്ലക്കാലം ലൈംഗികബന്ധങ്ങളിൽനിന്ന് ആനന്ദമൂറിയിടുകയും.” ഭ്രാന്തൻ? ആയിരിക്കാം. പക്ഷേ അദ്ദേഹം പറയുന്നുണ്ട് സമൂഹത്തെ എങ്ങനെ പുനഃസ്സംഘടിപ്പിക്കണമെന്ന്.

ഒന്നാം, രണ്ടാം, മൂന്നാം ക്ലാസ്സ്

എങ്ങനെ?

സമൂഹത്തെ പല 'ഫാലൻക്സ്'കളായി വിഭജിക്കുക. വലിയ മനോഹരമായ ഹോട്ടൽ (ഓവന്റെ സഹകരണഗ്രാമം പോലെ) — മുറികളുടേയും മറ്റും വിശദവിവരങ്ങൾ അദ്ദേഹം തരുന്നുണ്ട്. അതിനു ചുറ്റും പാർക്കുക, കൃഷിയിടങ്ങൾ, വയലുകൾ; അപ്പുറം ഫാക്ടറികൾ. വരുമാനമനുസരിച്ചു ജീവിക്കുന്നതിന് ഒന്നാം ക്ലാസ്സ്, രണ്ടാം ക്ലാസ്സ്, മൂന്നാം ക്ലാസ്സ് സൗകൃത്യങ്ങൾ, മുറിയിൽ ഭക്ഷണം വേണമെങ്കിലങ്ങനെ. അല്ലെങ്കിൽ ഭോജനശാലയിൽ പോകാം. സംസ്കാരം വളർത്തുവാൻ മറ്റുള്ളവരുമായി സമ്പർക്കത്തിലേർപ്പെടാം. കേന്ദ്രീകരണ മാർ

ഗ്രേസ് ഈ പദ്ധതി കൂടുതൽ കായ്ക്കുമാക്കാം. അവിവാഹിതൻ ഹൂറിയർ കറികളുടെ സ്വഭാവം വിശദമാക്കുമ്പോൾ വായിൽ വെള്ളമുറും.

ഏതാനും ദിവസം ഭാരോത്തമം പണിയെടുക്കണം—അവനവനിഷ്ടപ്പെട്ട ജോലി. കുട്ടികളും അവർക്കിഷ്ടപ്പെട്ട ജോലി ചെയ്യണം—അവർ റോഡുണ്ടാക്കും, പരിസരങ്ങൾ വൃത്തിയാക്കും, ചെടികൾ നനച്ചു പുനോട്ടങ്ങളുണ്ടാക്കും, മാതാപിതാക്കളുടെ ഉച്ചാരണപ്പിശകുകൾ ശരിപ്പെടുത്തും. സ്നേഹപൂർവ്വം തൊഴിലാളികൾമത്സരിക്കും—ആരാണ് ഏറ്റവും നന്നായി പണിയെടുക്കുന്നത്? ഭൂമിയിലാകെ 2,985,984 ‘ഫാലൻക്സ്’ കൾ വേണ്ടിവരുമെന്നാണ് ഹൂറിയറുടെ കണക്കു. “ഓം ലെറു” പാചകരും “ഷാമ്പെയിൻ” പാചകരും ഉല്ലാസകരും തമ്മിലുള്ള മത്സരം രസകരമായിരിക്കും!

കൂടെ ബോണസ്സും

ലാഭമുണ്ടോ? ഓ, മൂപ്പതു ശതമാനം! പോരെ? ആ ലാഭം സമൂഹത്തിനാണ് കിട്ടുക. കൂടുതൽ കിട്ടുന്നതിൽ പന്ത്രണ്ടിൽ അഞ്ചു ഭാഗം തൊഴിലാളികൾക്ക്, നാലു ഭാഗം മുതലാളികൾക്ക്, മൂന്നു ഭാഗം സംഘാടകർക്ക്. ഇതാകാം ബോണസ്സ്! കാലക്രമേണ ഏവനും ഫാലൻക്സിന്റെ ഉടമകളായിത്തീരും.

അമേരിക്കയിലും ഫ്രാൻസിലും ഹൂറിയറിസ്റ്റ് സംഘടനകൾ രൂപംകൊണ്ടു. ആൽബർട്ട് ബ്രിസ്മെയ്ൻ, ഫെറാസ് ഗ്രീലി, ചാൾസ് ഏഡ്വന എന്നിവർ ഹൂറിയറുടെ ആശയങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചു. ബ്രൂക്ലിം എന്ന ഹൂറിയർ സ്ഥാപനത്തിൽ മാർഗരറ്റ് ഫ്ലൂർ, മാനിയേൽ ഹോമോൺ, ബ്രോൺസൺ ആൽകോട്ട് തുടങ്ങിയ കീർത്തിമാന്മാർ അംഗത്വമെടുത്തു. ഒന്നും നീണ്ടുനിന്നില്ല, ചിലതെല്ലാം കാലത്തിന്റെ പ്രഹരങ്ങളെ ഏറ്റെന്നാൽ അതിജീവിച്ചുകിടന്നു.

പ്രൂഡോൺ

ഫ്രീയർ ജനിച്ച മുപ്പതുവർഷത്തിലധികം കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷമാണ് പേറെ ജോസഫ് പ്രൂഡോൺ (Proudhon) ജനിച്ചത് (1809). സമത്വത്തിനുവേണ്ടി നിലകൊണ്ട അദ്ദേഹം സ്വകാര്യസ്വത്തും ഗവണ്മെണ്ടും അനാവശ്യമാണെന്നു വാദിച്ചു. “കൂലവും സ്വാതന്ത്ര്യവും ഒരുമിക്കുമ്പോൾ എല്ലാം ശരിപ്പെടും സ്വകാര്യസ്വത്തു് വെച്ചു വളർന്നതു് ഗവണ്മെണ്ടാണു്. അതിനാൽ ഗവണ്മെണ്ടു വേണ്ട. പൊതുവുടമയെ തുലയ്ക്കുന്നവരാണ് കള്ളന്മാർ. തൊഴിലാളിക്കു് തൊഴിലിന്റെ ഫലം കൊടുക്കാതെ കയറാലാണ് സ്വകാര്യ സ്വത്തുണ്ടാകുന്നതു്.” തന്റെ ‘അനാർക്കിസം’ സമത്വസുന്ദരമായ ലോകം പണിയുമെന്ന് പ്രൂഡോൺ അവകാശപ്പെടുന്നു. സഹോദരൻ സഹോദരനെ സ്നേഹിക്കും; സഹായിക്കും; സ്വാഭാവികമായി സമൂഹം താനേ വളരും. അനാർക്കിസ്റ്റ് സിദ്ധാന്തങ്ങൾ യൂറോപ്യൻ തൊഴിലാളിപ്രസ്ഥാനത്തിൽ കാര്യമായ സ്വാധീനം ചെലുത്തി; ഫ്രാൻസിലും സ്വെയ്നിലും ‘സിൻഡിക്കലിസ’ യൂണിയനുകളും സ്ഥാപിതമായി; മാർക്സിസ്റ്റ് തത്വസംഹിതയ്ക്കുപോലും അതു ഭാഗികമായ പിന്തുണ നൽകി.

ബ്ലാക്ക്

പ്രൂഡോണെക്കാളും രണ്ടു വയസ്സിളപ്പമുണ്ടു് ലൂയി ബ്ലാക്കിനു്. തൊഴിലാളികൾ സംഘടിച്ച് മാത്രമേ സാമൂഹ്യപരിവർത്തനം സാധ്യമാകൂ എന്ന് അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചു. നെപ്പോളിയന്റെ കീഴിൽ ധനകാര്യമന്ത്രിയായിരുന്നു ബ്ലാക്ക്. ഇരുപത്തിയെട്ടാം വയസ്സിലദ്ദേഹം പത്രലേഖകനായി. ഫ്രഞ്ച് വിപ്ലവകാലത്തു് അദ്ദേഹം താൽക്കാലിക ഗവണ്മെണ്ടിലെ അംഗമായിരുന്നു. ഫ്രാൻസ് വിട്ടുവാൻ നിബന്ധിതനായിത്തീർന്ന ബ്ലാക്ക്

നെപ്പോളിയൻ മൂന്നാമൻ അധികാരമേറ്റെടുത്തപ്പോൾ മടങ്ങി വന്നു; ദേശീയ പ്രതിനിധിസഭയിലെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗമായി. വിപ്ലവവിരോധിയായിരുന്നു ബ്ലാക്. അതേസമയം വിപ്ലവാത്മകങ്ങളായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശയങ്ങൾ. “കഴിവുപോലെ ഓരോരുത്തരിൽനിന്നും; ആവശ്യംപോലെ ഓരോരുത്തർക്കും” എന്നതാണ് ബ്ലാക് സിദ്ധാന്തം.

ആദർശസ്വർഗ്ഗം ഭൂമിയിൽ പണിയാൻ കച്ചകെട്ടിയിറങ്ങിയ ഇവരുടെ ചിന്തകൾ ഏതുവിധം സമൂഹത്തിൽ സ്വാധീനംചെയ്തിയെന്നു നോക്കാം.

നാല്പതു ഏറിയർ സമൂഹങ്ങളും ഓവനൈറ്റ് സമൂഹങ്ങളും മാത്രം 178 സമൂഹങ്ങളും അമേരിക്കയിൽ മാത്രം സ്ഥാപിതമായി. വിചിത്രമാണിവയുടെ വൈവിധ്യം! ചിലത് സദാചാരത്തിൽ വിശ്വസിച്ചു. ചിലത് വിശ്വസിച്ചില്ല. ചിലതു ലൈംഗികമായ അരാജകത്വം പുലർത്തി. ചിലത് മുതലാളിത്തവുമായി ഒട്ടിച്ചേർന്നു. ചിലത് അനാർക്കിസ്റ്റ് സംഘടനകളായിരുന്നു. ഒന്നായോവിലെ “ട്രംബുൾ ഫാലൻക്ലിഫ്” അടുത്തകാലത്തു സ്ഥാപിതമായ “ലോംഗ് ഐലണ്ട് ഫാലൻക്ലിഫ്—” ഇവ ഏറിയർ ചിന്താഗതി പുലർത്തി. അതുപോലെതന്നെ പ്രസിദ്ധങ്ങളാണ് ബ്രൂക് ഫാം, ഒനീഡാ, ന്യൂ ഇക്കറിയ എന്നിവ. ഉത്തരാമേരിക്കൻ ഫാലൻക്ലിഫ് (ന്യൂ ജെർസി) ഒരു ഡസൻ വർഷങ്ങൾ [1843-1855] നിലനിന്നു. പിന്നേയും 1930 വരെ തുടർന്നുപോന്നു. അമേരിക്കൻ സാഹിത്യകാരൻ അലക്സാണ്ടർ വുൾകോട്ട് ഇവിടെയാണ് ജനിച്ചത്.

ഭൂമിയിലേയ്ക്കിറങ്ങിയ സ്വപ്നസ്വർഗ്ഗം

ആദർശസ്വർഗ്ഗങ്ങൾ തകർന്നു. പക്ഷേ, അതിലൊന്നിൽ താമസിച്ചുനോക്കുവാൻ ആർക്കാണ് കൗതുകമില്ലാത്തത്! വിസ്തൃതികളുടെ സ്വർഗ്ഗം? അല്ല. അനാരോഗ്യം ഫ്രാൻസ് പരയുംപോലെ, ധീ

രന്ധാരായ ദാർശനികന്മാരില്ലെങ്കിൽ നാമിനിയും ആദിമമനുഷ്യരെപ്പോലെ ഗുഹകളിൽ താമസിക്കേണ്ടിവരും. സ്തിതും മാർത്തന്ദും റിക്കാഡോവും കണ്ടെത്തിയ സാമ്പത്തികനിയമങ്ങൾ ക്രൂരങ്ങളും കരുണയില്ലാത്തവയുമാണ്. ഇവയിൽനിന്ന് മോചനമാർഗ്ഗം തേടിയവർ ലോകത്തിൽ ചെലുത്തിയ ഗണ്യമായ പ്രേരണതന്നെ നമ്മുടെ ശ്രദ്ധയെ പിടിച്ചുനിൽക്കുന്നു. ഗ്രൂബ് രാജ്യതന്ത്രജ്ഞൻ നെക്കർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു: “രൂപി അപ്പത്തെക്കാരും കുറവെങ്കിലും തരക്കേടില്ല, കൂടുതൽ പോഷകശക്തിയുള്ള ഭക്ഷണം വേണം. ഇതു സാധ്യമെങ്കിൽ രണ്ടുദിവസത്തിലൊരിക്കൽ ഭക്ഷണം കഴിച്ചാൽ മതിയാകുമല്ലോ.” നല്ലൊരു ലോകം— പരിഷ്കർത്താക്കളെല്ലാം ആ ലോകം പണിയുവാൻ തയ്യാറായി. ആദർശപർഗ്ഗശില്പികൾ— ഭ്രാന്തന്മാരും തലതിരിഞ്ഞവരും സ്വപ്നംകാണുന്നവരും ആയാൽതന്നെയും— അവരുടെ ആത്മധൈര്യത്തിനു മുമ്പിൽ നാം തലകുനിക്കുക! അമേരിക്കയുടെ ‘ന്യൂ ഡീൽ’ സാമ്പത്തികനയത്തിനും സ്റ്റാൻഡിനേവ്യൻ സോഷ്യലിസ്റ്റാദർശത്തിനും, ബ്രിട്ടനിലേയും ഇന്ത്യയിലേയും ക്ഷേമരാഷ്ട്രപ്രസ്ഥാനത്തിനും പ്രചോദനം നൽകിയതിവരാണ്.

അവർ സോഷ്യലിസ്റ്റുകളായിരുന്നു, അതും പ്രത്യേകാർത്ഥത്തിൽ 1. ധനികവർഗ്ഗത്തിന്റെ മാനസാന്തരത്തിൽകൂടി സോഷ്യലിസം കെട്ടിപ്പടുക്കാൻ ഉദ്യമിച്ചു, അക്രമത്തിൽകൂടിയല്ല, 2. സാമ്പത്തികമായ പരിവർത്തനമാണ് ഏറ്റവും അടിസ്ഥാനപരമായ പരിവർത്തനമെന്ന് അവർ കണ്ടെത്തി. 3. അവർ നിദ്ദേശിച്ച മാർഗ്ഗം ഒരു ശതമാനവും രചനാത്മകമായിരുന്നു—സ്റ്റേക്കം, സൗഹാർദ്ദം, സാഹോദര്യം, സമത്വം എന്നിവയിലൂന്നുന്ന മാർഗ്ഗം.

ഡെമോക്രാറ്റിക് സോഷ്യലിസം

മനുഷ്യൻ സ്വത്തിന്റെയല്ല, സ്വത്ത് മനുഷ്യന്റെയായാണ് എന്നു വാദിച്ച ധനികനായ ചിന്തകൻ സിസ് മോണ്ടി; 'ആദ്ധ്യാത്മിക മൂലധനം ഉല്പാദകഘടകമാണെന്നു വാദിച്ച ജർമ്മൻ റൊമാൻറിക്ക് ആഡം മ്യൂളർ, ഉല്പാദനത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന സാംസ്കാരിക കാലാവസ്ഥയിലൂന്നിയ പ്രൊഫസർ ലിസ്റ്റ്, ഗവണ്മെണ്ടു് സംരക്ഷണം പുരോഗതിക്കനുപേക്ഷണീയമാണെന്നു ശഠിച്ച 'കാരി'കൾ, ഡെമോക്രാറ്റിക് സോഷ്യലിസത്തിന്റെ സ്ഥാപകനായ മിൽ.

വ്യാവസായിക മുതലാളിത്തം വേരുറപ്പിച്ചു് അതിന്റെ കൂത്ത് നഖങ്ങൾ സമൂഹശരീരത്തിന്റെ സൗന്ദര്യത്തെ ക്ഷതപ്പെടുത്തി. ഇതിനെതിരായി സോഷ്യലിസ്റ്റാശയങ്ങൾ ഉയർന്നു. എന്നാൽ സോഷ്യലിസ്റ്റുകളിലധികംപേരും പഴയ ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ അടിസ്ഥാനപരമായ സാമ്പത്തിക സിദ്ധാന്തങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയാണ് ചെയ്തതു്. ഭൗതികമാണ് ധനം എന്നതിൽ തർക്കമില്ല. ആദിമസമൂഹങ്ങൾ സഹകരണത്തിൽകൂടി വളർന്നുവന്നു. സ്വാഭാവികമാണ് പ്രകൃതിനിയമങ്ങൾ. ഈ നിയമങ്ങൾ കണ്ടെത്തിയതോ? സാമാന്യഗാനമാന (deductive logic)ത്തിൽകൂടി-

മാർക്സ് പോലും 'ക്ലാസ്സിക്കൽ' പാട്ടസിദ്ധാന്തവും കൂലി സിദ്ധാന്തവും മറുകെ പിടിച്ചു.

'ക്ലാസ്സിക്കൽ' ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ, സോഷ്യലിസ്റ്റുകൾ— ഇവർക്കുപുറമെ മറ്റൊരുതരം ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പുതിയ വഴി കൾ വെട്ടിത്തെളിയിച്ചു. 'ക്ലാസ്സിക്കൽ' ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ സമീപനരീതിയെത്തന്നെ വെല്ലുവിളിച്ചു അവർ. സ്കിത്ത്, റിക്കാർഡോ; മാർത്തസ് എന്നിവരുടെ സാമ്പത്തിക സിദ്ധാന്തങ്ങളെ അഴിച്ചഴിച്ച് വ്യാഖ്യാനിച്ച് ഇവർ ധനശാസ്ത്രമണ്ഡലത്തെ വിപുലമാക്കി, സമ്പന്നമാക്കി.

സിസ്മോണ്ടി

'ക്ലാസ്സിക്കൽ' സാമ്പത്തിക സിദ്ധാന്തങ്ങളെ നിശിതവിമർശനത്തിന് വിധേയമാക്കിയവരിൽ പ്രമുഖനത്രേ ജീൻ ചാൾസ് ലിയോണാർഡ് സിമോണ്ടു് സിസ്മോണ്ടി (1773-1842) പിസാ നഗരത്തിൽനിന്നു സ്പിററ്സർലണ്ടിൽ എത്തി, ജനീവയിൽ താമസമുറപ്പിച്ച ഒരു ഇറ്റാലിയൻ പ്രഭു കുടുംബത്തിലാണ് സിസ്മോണ്ടി ജനിച്ചതു്. ജനീവയിൽതന്നെ വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയാക്കിയശേഷം, അദ്ദേഹം ലിയോൺ നഗരത്തിൽ ബിസിനസ്സ് തുടങ്ങി; ആവശ്യത്തിലധികം പണമുണ്ടാക്കി; കച്ചവടത്തിൽനിന്നും വിരമിച്ച് ബാക്കി കാലം ചിന്തയുടെ മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിച്ചു.

ഏറെയും ഒരു ചരിത്രകാരനായിരുന്നു സിസ്മോണ്ടി. ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ച് ചരിത്രത്തെ അപഗ്രഥിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം പുതിയ സാമ്പത്തിക സിദ്ധാന്തങ്ങൾ കണ്ടെത്തി. നാല്പ്പത്തിയാറാം വയസ്സിലദ്ദേഹം തന്റെ ധനശാസ്ത്ര ഗ്രന്ഥം (New Principles of Political Economy, 1819) പുറത്തിറക്കി.

പുതിയതായി പലതുമദ്ദേഹം കണ്ടു; ധനശാസ്ത്രത്തിന്റെ

ഏകോദ്ദേശം, 'ക്ലാസ്സിക്കൽ' സാമ്പത്തികശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പറയുംപോലെ, ഭൗതികസമ്പത്തിനെപ്പറ്റിയുള്ള പഠനമല്ല; പിന്നെ യോ? മനുഷ്യഗണത്തിന്റെ ക്ഷേമമത്രേ. "സാമ്പത്തികബന്ധങ്ങൾ മനുഷ്യന്റെ സ്ഥിതി മാറുന്നു. സമ്പത്തിനെപ്പറ്റി വഴക്കമായ ധാരണയുണ്ടാകണമെങ്കിൽ നാമതിനെ മാനുഷികമായ സ്ഥിതിവിശേഷത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ നോക്കിക്കാണണം അതായത്, മനുഷ്യസ്വപത്തിന്റെയാണോ, സ്വത്തു മനുഷ്യന്റെയാണോ എന്ന കാര്യം വ്യക്തമാക്കണം." മനുഷ്യഗണത്തിന്റെ സാമ്പത്തികവും ആത്മീയവും ഭൗതികവുമായ സ്വത്തിനാണ് സമ്പത്തു്.

ആർക്കാണ് ധനം?

എത്രമാത്രമുണ്ടു് ധനം? അതല്ല ചോദ്യം. ആർക്കാണ് ധനം? അതാണ് ചോദിക്കേണ്ടതു്. "സമൂഹത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗം ദാരിദ്ര്യമനുഭവിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ രാഷ്ട്രത്തിൽ സമ്പൽസമൃദ്ധിയില്ല—തീർച്ച!" അങ്ങനെ സിസ്മോണ്ടി സാമ്പത്തികഭദ്രതയുള്ള ക്ഷേമരാഷ്ട്രത്തിലേക്കു വിരൽ ചൂണ്ടി.

മനുഷ്യന്റെ സ്വാർത്ഥം, ആഡംബ്രിത്തു് പറയുംപോലെ, കൊടുക്കൽ—വാങ്ങലുകൾക്കും സ്വയം പ്രവർത്തിക്കുന്ന കമ്പോളസമ്പ്രദായത്തിനും ഇടയാക്കുന്നു എന്നതു ശരിതന്നെ. പക്ഷേ, ഈ സാമ്പത്തികപ്രക്രിയ സ്വാഭാവികമെങ്കിലും, സാമൂഹ്യക്ഷേമത്തിലവസാനിക്കുന്നില്ലെന്നു് സിസ്മോണ്ടി ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. സർവ്വതന്ത്രസ്വതന്ത്രമായ വ്യാപാരം—ഇതിനെ സിസ്മോണ്ടി എതിർക്കുകതന്നെ ചെയ്തു. മാനുഷികമൂല്യങ്ങൾ ഭദ്രമാക്കി സമൂഹത്തിന്റെ ക്ഷേമം കാത്തുരക്ഷിപ്പാൻ പ്രവർത്തിക്കണമെന്നു് അദ്ദേഹം ശഠിച്ചു. പുണ്യമായ സാമ്പത്തികസമത്വം സാധ്യമല്ല; സ്വകാര്യസ്വത്തു് തുത്തുമാറുന്നതും ശരിയല്ല. അതേസമയം, ഭൂരിപക്ഷം ദാരിദ്ര്യമനുഭവിക്കുകയും ന്യൂനപക്ഷം ധനം കൂമ്പാരംകൂട്ടുകയും ചെയ്യുന്നതു് വ്യക്തമായ അനീതിയാണെന്നദ്ദേഹം തറച്ചു പറഞ്ഞു.

വിശേഷാനുമാനമാർഗ്ഗം

മാത്രമല്ല, ധനശാസ്ത്രം ഒരു ശാസ്ത്രമാകണമെങ്കിൽ അതിലെ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ വിശേഷാനുമാന (Inductive logic) ത്തിൽ നിന്നുയരണം. ഇതാദ്യമായി ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയത് സിസ് മോണ്ടിയത്രേ ലോകത്തിന്റെ ശരിയായ അനുഭവങ്ങളാകണം— അതാണല്ലോ ചരിത്രം— ധനശാസ്ത്രത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം. പുതിയ സാമ്പത്തികക്രമത്തെ സ്സംബന്ധിച്ച രണ്ടു സത്യങ്ങൾ അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി— ഒന്ന്: യന്ത്രങ്ങൾ തൊഴിലാളികളുടെ ആവശ്യം വെട്ടിയ്ക്കുവാനായി തൊഴിലില്ലായ്മ ഉണ്ടാകുന്നു; രണ്ട്: അമിതോല്പാദനമുണ്ടാകുന്നതിനാൽ സാധനങ്ങൾക്കുള്ള ചോദനം കുറയുന്നു; തന്നിമിത്തം തൊഴിലാളികൾക്കു തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെടുന്നു. അങ്ങനെ തൊഴിലില്ലായ്മയുണ്ടാകുന്നതിന്റെ രണ്ടു കാരണങ്ങൾ അദ്ദേഹം വ്യക്തമാക്കി.

സിസ് മോണ്ടി മരിച്ചു. അന്നേവരെ ആരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകളെ അത്ര ഗണ്യമാക്കിയില്ല. പാശ്ചാത്യ ലോകത്തെ സ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു പ്രവാചകനായിരുന്നു സിസ് മോണ്ടി. “ക്ഷേമരാഷ്ട്രം” എന്ന ആദർശത്തിലേക്കും ധനശാസ്ത്രം വിശേഷാനുമാനമാർഗ്ഗം സ്വീകരിക്കണമെന്ന വസ്തുതയിലേക്കും ആദ്യമായി വെളിച്ചംവീശിയ സിസ് മോണ്ടിയെ മറക്കാവതല്ല.

ആഡം മ്യൂളർ

ബർളിനിലെ ഒരു പ്രമുഖ പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റ് കുടുംബത്തിൽ ജനിച്ച ആഡം മ്യൂളർ (1779-1829) സിസ് മോണ്ടിയെക്കാൾ ആറു വയസ്സിനികളുവനായിരുന്നു. ജർമ്മൻ ‘റൊമാൻറിക്’ പ്രസ്ഥാനം തഴച്ചുപളരുന്ന കാലം. തത്വചിന്തയിലും സാഹിത്യത്തിലും ഈ പ്രസ്ഥാനം വരുത്തിയ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കണ്ടു മ

നസ്സിലാക്കിയ മൂലർ അതിന്റെ അടിസ്ഥാനതത്വങ്ങൾ ധന ശാസ്ത്രത്തിൽ പ്രയോഗിക്കുകയായി. തൽഫലമായി ബ്രിട്ടീഷ് 'ക്ലാസ്സിക്ക്' ചിന്തയോടുള്ള മൂലരുടെ എതിർപ്പ് കൂടുതൽ അഗാധമായി.

ഈ റൊമാൻറിക് പ്രസ്ഥാനം ആത്മീയതയിൽനിന്നും 'മിസ്റ്റിക്' അനുഭൂതികളിൽനിന്നും ശക്തി നേടി. ജീവാത്മാവ് പരമാത്മാവിൽ ലയിക്കുന്നു; ആത്മാക്കളുടെ സമൂഹമാണ് നാം കാണുന്നത്. സ്റ്റേററ് ഒരു ജീവിയാണ്—ജീവനുള്ള "ജീവി." വ്യക്തികളുടെ അവകാശങ്ങൾക്കും ക്ഷേമത്തിനും അതീതമാണ് സ്റ്റേററ്. ജർമ്മൻ ചിന്താഗതിയിലെ ഈ പ്രത്യേകതകൾ പല പാശ്ചാത്യചിന്തകരുടേയും കഠിനമായ ആക്ഷേപത്തിന് വിധേയമായിട്ടുണ്ട്. അക്രമം, ആക്രമണം, മനുഷ്യരെ തോക്കുകൾക്കു തീറ്റയാക്കുന്ന നാസിസം ഇവയ്ക്കു കാരണമായത് ഈ ചിന്താഗതിയത്രേ എന്തായാലും, മൂലരുടെ വ്യാഖ്യാനങ്ങളും ചിന്തകളും ചുഴിഞ്ഞുനോക്കിയാൽ കാണാം, അവ ആഡംസ്റ്റിത്തിന്റെ സാമ്പത്തികവ്യക്തിവേദത്തിന് മുമ്മുന്നായിത്തീർന്നു.

അഖണ്ഡമാണ് ജീവിതം

വ്യക്തികൾ തമ്മിലുള്ള പരിപൂർണ്ണമായ സഹകരണം, ജീവിതത്തിലെ സാങ്കല്പികമായ പൂർണ്ണത—ഇവയിൽ മൂലർ തികച്ചും വിശ്വസിച്ചു. സിദ്ധാന്തപരമായ വിശകലനത്തിനായാൽ പോലും, സാമ്പത്തികമായ യത്നങ്ങളെ മതം, കല, രാഷ്ട്രവിജ്ഞാനീയം എന്നിവയിൽനിന്ന് ഒറ്റപ്പെടുത്തുന്നത് തെറ്റാണെന്നദ്ദേഹം മൂണ്ടിക്കാട്ടി.

എല്ലാം മനുഷ്യഗുണത്തിന് അനുപേക്ഷണീയമാണെന്നും ജീവിതത്തിന്റെ വിവിധ പ്രവൃത്തിമണ്ഡലങ്ങൾ തമ്മിൽ അഭേദ്യമായ ബന്ധമുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം സമർത്ഥിച്ചു. സമൂഹത്തെ വ്യക്തികളായിക്കാണുവാൻ 'ക്ലാസ്സിക്ക്' സാമ്പത്തികശാസ്ത്രം

ജ്ഞാൻ ചെയ്ത യത്നം നിഷ്ഫലമായിപ്പോയതിൽ അദ്ദേഹത്തിന് സഹതാപമില്ല. സമൂഹത്തിൽ പിളർപ്പുണ്ടാക്കി, സാമൂഹ്യ ക്യാം നശിപ്പിക്കുകയല്ലേ മുതലാളിത്തം ചെയ്തത്? അത് മുതലാളികളേയും തൊഴിലാളികളേയും ചേരി തിരിച്ചു. തൊഴിലാളികളുടെ തൊഴിലിനുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ മുതലാളിയുടെ കൈ വശമാണെന്ന കാരണത്താൽ സമൂഹാംഗമായ മനുഷ്യന്റെ പ്രതിഭയെ ഇടിച്ചിറക്കുന്ന പരിതഃസ്ഥിതികളെയാണ് ആധം സ്ഥിത്ത് പുകഴ്ത്തുന്ന യന്ത്രങ്ങളും തൊഴിൽ വിഭജനവും സൃഷ്ടിച്ചത്.

ആത്മീയ മൂലധനം

തമ്മിൽതമ്മിൽ കലഹിക്കുന്ന കുറെ വ്യക്തികളൊരുമിച്ചാൽ സമൂഹമാകയില്ല. ഐക്യവും സർഗ്ഗശക്തിയുമുള്ള ഒരു കൂട്ടായ്മയത്രേ സമൂഹം. ഭൗതികവസ്തുക്കളുടെ പ്രത്യേകതയല്ല ഉപയോഗികത. ഭൗതികവസ്തുക്കളെ മനുഷ്യനുമായി ബന്ധിക്കുമ്പോൾ മാത്രമാണ് അർത്ഥമെടുക്കുന്നത്. അവയുടെ മൂല്യം, അഥവാ വില, സാമൂഹ്യമാണുതാനും. “സാധനങ്ങൾക്കു മാത്രമല്ല വില; ഒട്ടനവധി ധനം കൈവരുത്തുന്ന രാജ്യതന്ത്രജ്ഞന്റെ വാക്കുകൾക്കുമുണ്ട് വില ഹൃദയത്തെ പരിശുദ്ധമാക്കുന്ന പുരോഹിതന്റെ വാക്കുകൾക്കും സമൂഹത്തിന്റെ കഴിവുകളെ വിപുലീകരിക്കുന്ന പ്രതിഭാശാലികളായ കലാകാരന്മാരുടെ കൃതികൾക്കും വിലയുണ്ട്.” പണത്തിന്റെ വിലയോ? ഒരു സാധനമെന്ന നിലയിലല്ല പണത്തിന് വില. പണം അതിന്റെ സാമൂഹ്യമായ കർത്തവ്യം നിർവ്വഹിക്കുമ്പോൾ—കൊടുക്കൽ—വാങ്ങലുകൾ സമൂഹത്തിൽ സാധ്യമാക്കുമ്പോൾ—അതിന് വിലയുണ്ട്. ഭൂമി, തൊഴിൽ, മൂലധനം എന്നിവ മാത്രമല്ല ഉല്പാദനഘടകങ്ങൾ. “ആധ്യാത്മികമൂലധനം” മറ്റൊരു ഉല്പാദനഘടകമാണ്. എന്താണിത്? ജീവിതത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യം വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ ഭൗതികഘടകങ്ങൾ ഒരുമിപ്പിക്കുന്ന

ഘടകമാണ് ആദ്ധ്യാത്മികമൂലധനം (Spiritual Capital)
പുതിയ ആശയങ്ങൾ!

മ്യൂളറുടെ ആശയങ്ങൾക്ക് വിലയിരുത്തുവാൻ അന്നാരു-
തുമിഞ്ഞില്ല. ഒടുവിൽ അദ്ദേഹം ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനായി—
ഹബ്ബ് വിപ്ലവത്തിൽനിന്നുയർന്ന ആധുനികപ്രവണതകൾക്കെ-
തിരായി യൂറോപ്പിന്റെ പഴയ സാമൂഹ്യ-രാഷ്ട്രീയക്രമത്തെ
രക്ഷിക്കാൻ വന്നെത്തിയ പിന്തിരിപ്പൻ (ആസ്ട്രിയൻ രാജ്യത-
ന്ത്രജ്ഞൻ) മെറൈൻനിഷിന്റെ കീഴിൽ എങ്കിലും മുതലാളി-
ത്തം സൃഷ്ടിക്കുന്ന ആത്മീയരാഗത്തിന്മേൽ ആദ്യമായി വിരൽ
വെച്ചത് മ്യൂളറത്രേ.

ഹ്രഡറിക ലിസ്റ്റ്

മ്യൂളറേക്കാളും പത്തു വയസ്സിനു എളുപ്പമുള്ള ഹ്രഡറിക
ലിസ്റ്റിന്റെ (1789-1846) കഥ കൂടുതൽ ശോകാത്മകമാണ്.
ജർമ്മൻ രാഷ്ട്രം ചെറിയ ചെറിയ കണ്ണങ്ങളായി കിടന്നിരുന്ന കി-
ടക്കുന്ന കാലം. വുർട്ടൻബർഗ് എന്ന ചെറിയ ജർമ്മൻ സംസ്ഥാ-
നത്തിൽ ജനിച്ച ലിസ്റ്റ് തന്റെ പിതാവിന്റെ തോൽവുവസാ-
യത്തിൽ വ്യാപൃതനായി. പക്ഷേ പണമുണ്ടാക്കുന്നതിൽ താൽപ-
ര്യം തോന്നാഞ്ഞതിനാൽ അദ്ദേഹം ഗവൺമെന്റുദ്യോഗം ഏറ്റെ-
ടുത്തു. അതും അദ്ദേഹത്തിനത്ര പറ്റിയില്ല. ഉന്നത വിദ്യാ-
ഭ്യാസം നേടിയ ലിസ്റ്റ് ത്യൂബിംഗൻ സർവ്വകലാശാലയിലെ
ധനശാസ്ത്രവിജ്ഞാനീയ പ്രൊഫസറായി.

ജർമ്മൻ രാഷ്ട്രത്തിലെ ഭാരോ സംസ്ഥാനവും ഒറ്റതിരി-
ഞ്ഞുനിന്ന് ഇറക്കുമതിച്ചുകുറവും താരിപ്പുകളും ഏപ്പെടുത്തുകയാ-
യി. ലിസ്റ്റ് പ്രഖ്യാപിച്ചു, സംസ്ഥാനം ചെറുതാകയാൽ സ്വ-
യംപര്യാപ്ത സാധ്യമല്ലെന്ന്; അതുകൊണ്ട് ജർമ്മൻസംസ്ഥാ-
നങ്ങളെല്ലാം യോജിച്ച് സംരക്ഷണനികതികളും താരിപ്പുകളും
ഏപ്പെടുത്തണമെന്ന്. ഫലം: ലിസ്റ്റ് 'കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്'കാരനായി
മുദ്രയടിക്കപ്പെട്ടു; അദ്ദേഹത്തിന് തന്റെ പ്രൊഫസർദ്യോഗം

നഷ്ടപ്പെട്ടു. ജോലി നഷ്ടപ്പെട്ട മുപ്പതുക്കാരൻ ലിസ്റ്റ് പരിഷ്കാരങ്ങൾക്കായി വാദിച്ചു. മൂന്നുകൊല്ലം തുടച്ചയായി പരിഷ്കാരങ്ങൾക്കായി മുറവിളിക്കുതിയ ലിസ്റ്റിനെ, രാജ്യദ്രോഹകരം ചുമത്തി ഗവണ്മെന്റ് അറസ്റ്റുചെയ്തു. ശിക്ഷ: പത്തു മാസത്തെ ജയിൽവാസം. നാടുവിട്ടോളാം എന്ന കരാറിന്മേൽ പുറത്തിറങ്ങിയ ലിസ്റ്റ് അമേരിക്കയിലേയ്ക്കു കപ്പൽ കയറി. ലിസ്റ്റ് സ്വരാജ്യം വിട്ട് പത്തു വേനലുകൾ കഴിയുംമുമ്പ് ലിസ്റ്റ് ആവശ്യപ്പെട്ട പരിഷ്കാരങ്ങൾ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു. ജർമ്മനി ഏകീകരിക്കപ്പെട്ടു.

മൂന്നു തത്വങ്ങൾ

അമേരിക്കയിലെത്തിയ ലിസ്റ്റ് ധീരനായ ഹൂബുസേനാനി ലഹായോരറിന്റെകൂടെ രാഷ്ട്രം പുററിനടന്നു കണ്ടു. കൃഷി ഭൂമി വാങ്ങി പെൻസിൽവാനിയയിൽ താമസമായി. സ്വന്തം പത്രാധിപത്യത്തിൽ റീഡിങ്ങ് നഗരത്തിൽനിന്നൊരു പത്രം അദ്ദേഹം ഇറക്കി. ഒരു 'ആന്ത്രാസൈറ്റ്' കല്ലുരിഖനിയും അദ്ദേഹം കണ്ടെത്തി. ഈ കല്ലുരിഖനിയെ കമ്പോളങ്ങളുമായി അടുപ്പിക്കുവാൻ തീവണ്ടിപ്പാത വന്നു. രാഷ്ട്രം ദേശീയവ്യവസായങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുവാൻ സംരക്ഷണനികുതികൾ ഏല്പിച്ചതാണ് എന്ന തത്വത്തിലേക്കു പൊതുജനശ്രദ്ധ ആകർഷിക്കുവാൻ ശബ്ദമയത്തിയത് പെൻസിൽവാനിയയത്രേ. ലിസ്റ്റ് ഈ തത്വത്തെ സ്വാഗതംചെയ്തു; ഇതിനുവേണ്ടി വാദിച്ചു. പക്ഷേ ഒന്നും അദ്ദേഹത്തെ തൃപ്തനാക്കിയില്ല. നാല്പ്പത്തിമൂന്നാം വയസ്സിൽ ജർമ്മനിയിലേക്കു മടങ്ങിയ ലിസ്റ്റ് തന്റെ ആശയങ്ങൾ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിൽകൂടി (The National System of Political Economy 1841) പ്രകാശിപ്പിച്ചു.

ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ മൂന്നു സുപ്രധാനാശയങ്ങളുണ്ട്. ഒന്ന്: സമ്പത്തുല്പാദിപ്പിക്കുവാനുള്ള കഴിവ് വ്യക്തികളുടെ സ്വാർത്ഥതയല്ല; അതിനുതകിയ സാംസ്കാരിക പശ്ചാത്തലത്തെ ആശ്രയിക്കണം.

യിച്ചിരിക്കുന്നു; പ്രകൃതിവിഭവങ്ങൾ, ശാസ്ത്രീയപുരോഗതി, സങ്കേതവിദ്യയുടെ വളർച്ച, കലകൾ, നല്ല നിയമങ്ങൾ, ജനങ്ങളുടെ ബുദ്ധിശക്തി, സാമ്പത്തികവും രചനാത്മകവുമായ ക്രമവല്ല്യരണം, വിവിധ വ്യവസായങ്ങളും തൊഴിലുകളും തമ്മിലുള്ള സ്വപരച്ചേർച്ച എന്നിവയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു സാരം.

രണ്ടു്: ലോകത്തിൽ സാമ്പത്തികമായ ഉല്പാദനക്ഷമത കൂടിയതും കുറഞ്ഞതുമായ രാഷ്ട്രങ്ങളുണ്ടു്. ഇംഗ്ലണ്ടിനെപ്പോലെയുള്ള വ്യവസായരാഷ്ട്രങ്ങളുടെ ഉല്പാദനശക്തിയോടു മത്സരിക്കുവാൻ വ്യാവസായികമായി അത്രയ്ക്കധികം വളരാത്ത ജർമ്മനിക്കും അമേരിക്കയ്ക്കും സാധിക്കുന്നില്ല. ഈ മത്സരത്തിൽ ശക്തിയുള്ളവർ ശേഷിക്കും എന്ന 'ക്ലാസിക്' സാമ്പത്തിക സിദ്ധാന്തത്തെ ബന്ധിക്കുകതന്നെ ചെയ്തു ലിസ്തു്. വൻ രാഷ്ട്രങ്ങളുമായി മത്സരിക്കുവാൻ പിൻനില രാഷ്ട്രങ്ങൾക്കു കഴിയുമാറു് പിൻനില രാഷ്ട്രങ്ങളിലെ ദേശീയവ്യവസായങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കേണ്ട കടമ ഗവണ്മെന്റിനുണ്ടെന്നു ലിസ്തു് സമർത്ഥിച്ചു.

മൂന്നു്: ദേശീയസാംസ്കാരികവളർച്ച—എല്ലാം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന രാഷ്ട്രത്തിന്റെ വികാസം—പല ദശകളിൽകൂടി മുന്നേറുന്നു. ഒരു ദശയിൽ ആവശ്യമായിത്തോന്നുന്ന പരിഷ്കാരങ്ങളല്ല മറ്റൊരു ദശയിൽ ആവശ്യമായി വരുന്നതു്. തന്നിമിത്തം പിൻനില രാഷ്ട്രങ്ങൾക്കു് അവയുടെ ദേശീയവ്യവസായങ്ങളെ രക്ഷിക്കാനും വളർത്താനും പല മാർഗ്ഗങ്ങൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതായി വരുന്നു.

സത്യത്തിൽ, ഈ മൂന്നു തത്വങ്ങളും ആധുനികധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ സ്വീകരിക്കുന്നു, പ്രശംസിക്കുന്നു. ഗ്ലോബലനിയമത്രേ ലിസ്തുന്റെ സംഭാവന. സാംസ്കാരികവളർച്ചയെ ഇതരമണ്ഡലങ്ങളിലെ വളർച്ചയുമായി സമീകരിച്ചു് കോർത്തിണക്കി പുരോഗതി കൈവരുത്തുക; സാമ്പത്തികശക്തിയിൽ പിന്നണ

യിൽ നില്ക്കുന്ന രാഷ്ട്രങ്ങളിലെ ദേശീയവ്യവസായങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുക; തൊഴിലുകൾ തമ്മിലും വ്യവസായങ്ങൾ തമ്മിലും വിവിധ സാമ്പത്തികമണ്ഡലങ്ങൾ തമ്മിലും സ്വരച്ചേർച്ച കൈവരുത്തുക—ആധുനികലോകം ഈ തത്വങ്ങൾ സ്വീകരിച്ച് പ്രവൃത്തിയിൽ വരുത്തുകയാണിപ്പോൾ.

മാതൃ കാരി

ലിസ്സിന്റെ ശിഷ്യനും പ്രായത്തിൽ ഇരുപതു വയസ്സിനു മൂത്തവനുമത്രേ മാതൃ കാരി. (1760-1839) ഏർലണ്ടിൽ ഡബ്ലിൻ നഗരത്തിൽ ജനിച്ച മാതൃ കാരി ബാല്യത്തിൽ നഴ്സിന്റെ കൈയിൽനിന്നും വീഴുകയാൽ ചട്ടനായിപ്പോയി. പല ഭാഷകൾ പഠിക്കുന്നതിൽ കമ്പം തോന്നിയ മാതൃ കൾപ്പകാരനായ പിതാവിന്റെ എതിർപ്പിനെ വകവെക്കാതെ അച്ചടിവിദ്യ പഠിക്കുവാനും ഗ്രന്ഥകാരനാകുവാനും തീരുമാനിച്ചു. പാരീസിലെത്തിയ അദ്ദേഹം ധീരനായ ലഫായേറ്റിനെ കണ്ടു മുട്ടി. ബഞ്ചമിൻഫ്രാങ്ക്ളിനുവേണ്ടി അച്ചടിച്ചോലി നോക്കി ഏർലണ്ടിൽ തിരിച്ചെത്തി അദ്ദേഹം ഒരു പത്രം തുടങ്ങി, രാജ്യദ്രോഹത്തിനു ജയിലിലടയ്ക്കപ്പെട്ടു. ജയിൽ ചാടിയ മാതൃ ഒരു പെണ്ണിന്റെ വേഷത്തിൽ യാത്രചെയ്ത് ഏർലണ്ടിന്റെ അതിർത്തി കടന്ന് അമേരിക്കയിലേയ്ക്കു തിരിച്ചു. ലഫായേറ്റ് കൊടുത്ത 100 ഡോളറും ഫ്രാങ്ക്ളിന്റെ സ്നേഹവും മൂലധനമാക്കി സ്വപ്രയത്നംകൊണ്ട് മാതൃ ദാരിദ്ര്യത്തിൽനിന്നു കരകേറി പ്രമുഖ പ്രസാധകനായിത്തീർന്നു.

രാഷ്ട്രം വ്യവസായങ്ങളെ പോറ്റി വളർത്തണം. രാഷ്ട്രത്തിന്റെ സാമ്പത്തികമായ അടിത്തറ വ്യവസായങ്ങളാകണം. ആഭ്യന്തര സാമ്പത്തികവികസനപരിപാടികൾക്കു ഗവണ്മെണ്ട് പരിരക്ഷ നൽകണം. ഭൂവിരഹണം പോലും ഗവണ്മെണ്ടിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ വേണം. സർവ്വപ്രധാനമായ കൃഷിവികാസത്തിന് ഗവണ്മെണ്ട് പ്രത്യേക പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം.

—ഒരു പുതിയ അമേരിക്കൻ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കിയ മാതൃകയ്ക്കു ലോകം തികച്ചും ആശ നൽകുന്ന തായിരുന്നു

ഹെൻറി കാരി

അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുതുമായ ഹെൻറി കാരി റിക്കാർഡി യൻ പാട്ടുസിലാന്തം സ്വീകരിച്ചില്ല. എന്തുകൊണ്ട്? ഏറെ വും നല്ല ഭൂമിയാണ് കൂടിയേറിപ്പൊപ്പുകാർ ആദ്യം കൃഷിക്കുപ യോഗപ്പെടുത്തുക എന്ന റിക്കാർഡോ പറയുന്നു. ശരിയല്ല. പറ്റിയതെന്നു തോന്നുന്ന ഭൂമിയാണ് കൂടിയേറിപ്പൊപ്പുകാർ ആദ്യം കൃഷിക്കുപയുക്തമാക്കുന്നത്. മാത്രമല്ല, കൃഷിസമ്പ്രദായത്തിൽ സങ്കേതവിദ്യ വരുത്തിയേക്കാവുന്ന സീമാതിതമായ പുരോഗ തി ഹെൻറി കാരി വിഭാവനംചെയ്തു. തന്നിമിത്തം കൃഷിവി കസനത്തിൽ മൂലധനമാണ് കാര്യമായ പങ്കു വഹിക്കുവാൻ പോകുന്നതെന്ന് അദ്ദേഹം വ്യക്തമാക്കി. കൃഷി വികസിക്കു ന്നോ, നെടുംകൃഷിയും കടുംകൃഷിയും ശാസ്ത്രീയമാറ്റങ്ങൾ ഉപയുക്തമാക്കുന്നോ, ഭക്ഷ്യോല്പാദനം വലിക്കുമെന്നും അതി നാൽ മാർത്താണ്ഡിയൻ സിദ്ധാന്തം തെറ്റാണെന്നും ഹെൻറി സമർത്ഥിച്ചു.

മറുപില കാര്യങ്ങളും തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ (Prin ciples of Social Science 1859) അദ്ദേഹം വിവരിച്ചു: ജനസംഖ്യാഭിപ്രായവും ബുദ്ധിശക്തിയിലുള്ള വലുതയും സമീക രിച്ചാൽ ലോകത്തിന് നിരാശയ്ക്കു വകയില്ല. ഭൗതികസമ്പ ത്ത് മിതമായി മാത്രം ഉപയോഗിച്ച് അതിന്റെ നിലനില്പി നുവേണ്ട സാഹചര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കണമെന്ന്, ആദ്യമായി വാദി ചുത് ശുഭാപ്തിവിശ്വാസമുള്ള ഹെൻറിയാണ്. പ്രകൃതിസമ്പ ത്ത് ചുരുടിനശിപ്പിക്കരുതെന്ന് അദ്ദേഹം കർശനമായ താക്കീ തു നൽകി. ഈ താക്കീതിന്റെ ഫലമാണ് പശ്ചാത്താപമായി പറഞ്ഞാൽ നമ്മുടെ വനമഹോത്സവം അല്ലേ?

ഒരതുതബാലൻ

പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ പൊൻപുലരിയിലാണ് റിക്കാർഡോ, മാർത്തസ്സ്, ബന്താം എന്നിവരുടെ ആത്മസ്മൃതിയും, തത്വചിന്തകൻ, ചരിത്രകാരൻ, ലേഖകൻ എന്നീ നിലകളിൽ ലോകത്തിന്റെ ആദരവിന് പാത്രീഭൂതനായ സുപ്രസിദ്ധൻ ജേംസ് മില്ലിന് യോഗ്യനായ ഒരു പുത്രൻ ജനിച്ചത്. ജേംസ് മിൽ പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ചിന്തകന്മാരിൽ അഗ്രഗണ്യനായിരുന്നു. പുത്രന്റെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ച പിതാവിന്റെ കീഴിൽ മകൻ ജോൺ സ്റ്റുവർട്ട് മിൽ വിദ്യാഭ്യാസിച്ചു.

മൂന്നാം വയസ്സിൽ ജോൺ ഗ്രീക്കുഭാഷ പഠിച്ചു. ഏഴാം വയസ്സിൽ ആ ബാലൻ പ്ലാറ്റോയുടെ കൃതികൾ വായിച്ചു. ഹെറോഡോട്ടസ്സ്, സെനഫോൺ, ഡയോജി നീസ്സ്, ലെ യർട്ടിയസ്സ്, ലൂഷ്യൻ എന്നിവരുടെ കൃതികൾ മനനംചെയ്തു ജോൺ, എട്ടാം വയസ്സിൽ ലത്തീൻ പഠിച്ചു. പന്ത്രണ്ടുവയസ്സു തികയുന്നതിനു മുമ്പ് വെർജിൽ, ഹോറസ്സ്, ലിവി, ഓവിഡ്സ്, ടെറൻസ്, ലൂക്രേഷ്യസ്, അരിസ്റ്റോട്ടിൽ, അരിസ്റ്റോഫെനസ്സ് എന്നിവരുടെ കൃതികൾ ഹൃദിസ്ഥമാക്കിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. കൂടാതെ, ഗണിതശാസ്ത്രം അദ്ദേഹത്തിനു പൂർണ്ണമായും വഴങ്ങിക്കൊടുത്തു. തന്റെ സഹോദരീസഹോദരന്മാരെ പഠിപ്പിക്കേണ്ട ചുമതലയും ജോണിൽ നിക്ഷിപ്തമായി.

അതിരുകവിഞ്ഞ വിദ്യാഭ്യാസം

ദിവസേന ജോൺ പിതാവിന്റെകൂടെ നടക്കാൻ പോകും; താൻ പഠിച്ചിരുന്നതിനെപ്പറ്റിയെല്ലാം പിതാവുമായി ചർച്ചനടത്തും. ഇതിനിടയിൽ ഗ്രന്ഥരചനയ്ക്കും ആ ബാലൻ മുതിർന്ന — റോമാചരിത്രം, ലോകചരിത്രം, ഹോളണ്ടിന്റെ ചരിത്രം, കുറെ കവിതകൾ. “ഞാൻ ഗ്രീക്കുഭാഷയിലൊന്നും എഴുതിയില്ല; ഗദ്യം പോലും ലത്തീനിൽ ചിലതെല്ലാമെഴുതി....

എന്റെ പിതാവ് ഇക്കാര്യത്തിൽ അശ്രദ്ധനായതുമൂലമല്ല. തീരെ സമയമില്ല” എന്നത്രേ അദ്ദേഹം ആത്മകഥയിൽ പറയുന്നത്. സ്കീത്തിന്റേയും റിക്കാർഡോയുടേയും സിദ്ധാന്തങ്ങൾ, പിതാവ് എഴുതി പൂർത്തിയാക്കിയ ഗ്രന്ഥ(Political Economy)ത്തിലെ ഉള്ളടക്കം — എല്ലാം പിതാവും പുത്രനും തമ്മിലുള്ള ചർച്ചയ്ക്കു വിഷയമായി.

പന്ത്രണ്ടാം വയസ്സിൽ ജോൺ തർക്കശാസ്ത്രം പഠിച്ചു; ഹോബ്സിന്റെ ഗ്രന്ഥവുമായി ഗുസ്തിപിടിച്ചു. പിതാവ് മകനു വേണ്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്ത വിദ്യാഭ്യാസ പദ്ധതിയിൽ ബാല്യ കാലസുഹൃത്തുക്കൾക്കു സ്ഥാനമില്ല; ഒഴിവുദിവസങ്ങളില്ല. തനിക്കു കിട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസം മറ്റു ബാലന്മാരുടേതിൽനിന്നു ഭിന്നമാണെന്നു ജോൺ മനസ്സിലാക്കിയില്ല. അതുതന്നെ പറയേണ്ടു, ഈ അതിരുകവിഞ്ഞ വിദ്യാഭ്യാസം ജോണിന്റെ പ്രതിഭയെ മുന്നിർന്നുമാക്കിയില്ല. മറിച്ച്, ലോകപ്രസിദ്ധങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിക്കുവാൻ അതദ്ദേഹത്തെ സഹായിച്ചു!

ബുദ്ധിമുട്ടു മാത്രം സ്ഥാനം

ഒരു വർഷം ഫ്രാൻസിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടിയശേഷം ജോൺ ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്കു മടങ്ങി, നിയമം പഠിക്കുവാൻ. പതിനേഴാം വയസ്സിൽ ജോൺ ഈസ്റ്റിന്ത്യാക്കമ്പനിയിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥനായി. അടിക്കടി ഉദ്യോഗത്തിലുയർന്നു അദ്ദേഹം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വരുമാനവും വിശ്രമസമയവും വർദ്ധിച്ചു. അതോടെ ധാരാളമെഴുതുവാൻ സാവകാശം കിട്ടി. 1858-ൽ, 52-ാം വയസ്സിൽ, കമ്പനി നിർത്തിയപ്പോൾ വഷത്തിൽ 1500 പവൻ പെൻഷൻ വാങ്ങി ജോലിയിൽനിന്ന് വിരമിക്കുവാനുദ്ദേശത്തിനു കഴിഞ്ഞു.

വയസ്സ് ഇരുപതു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല ജോൺ പരിശുദ്ധശീലത്തിലും യത്നത്തിലും അടിയറച്ചു മുന്നോട്ടു നീങ്ങി ബുദ്ധിയുടെ ലോകത്തിന് അദ്ദേഹത്തെ സത്തുഷ്ടനാക്കുവാൻ കഴിയുകയില്ലെന്നായി. ലോകം വരണ്ടതും അരസികവുമാണെന്നദ്ദേഹത്തിനു തോന്നി. അതേ പ്രായത്തിലുള്ള മറ്റു യുവാക്കൾക്കു ബുദ്ധിപരമായ കാര്യങ്ങളിൽ രസം തോന്നിത്തുടങ്ങിയപ്പോൾ മില്ലിന് അതിൽ മടുപ്പു തോന്നുകയായി. സ്രീശരീരത്തിൽ സൗന്ദര്യം കണ്ടെത്തുവാൻ വെമ്പുകയായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയം.

എങ്കും മൂന്നുതയുടെ മൂടുപടം. അതുകൊണ്ടുവാൻ, പിടിച്ചു കീറിക്കളയുവാൻ, ഗോയ് മെയ്സേയും വേഡ് സ് വർത്തിനേറയും കൃതികൾ മിൽ വായിച്ചു. സെയ്ൻ സൈമണേറയും ഫൂരിയറുടേയും ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിനിഷ്ടപ്പെട്ടു. തന്റെ പിതാവു ബുദ്ധിപ്പെട്ട നൽകുന്ന സ്ഥാനം അവരെല്ലാം ഹൃദയത്തിനു നൽകുന്നു. അക്കാലത്താണ് ബുദ്ധിമതിയായ ഒരു മഹിള മില്ലിന്റെ ഹൃദയത്തിലേയ്ക്കു കയറിവന്നത്.

കാമുകി

ആരാണീ മഹിള? ഹാരിയറുടെ ടെയ്ലർ. അവരുടെ ഭർത്താവ് മിസ്റ്റർ ടെയ്ലർ ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തെ ഇരുവരും അവഗണിച്ചു. ഹാരിയറും മില്ലും പ്രണയബദ്ധരായി അഗാധമായ സ്നേഹം! ആ ബന്ധത്തിനു വിലങ്ങായി മി. ടെയ്ലർ നിന്നു. ഇരുപതു വയസ്സുകാരി ഹാരിയറുടെ വിഷമത്തിലായി—ഒരു ഭാഗത്ത് ഭർത്താവ്, മറുഭാഗത്ത് കാമുകൻ. മി. ടെയ്ലർ ഒന്നുമറിഞ്ഞില്ലെന്ന മട്ടിൽ കഴിഞ്ഞുകൂടി. മില്ലിനു കാമുകിയേക്കാൾ രണ്ടു വയസ്സു കൂടും. അന്യോന്യം കത്തുകളുയച്ചും, ഒരുമിച്ചു യാത്രചെയ്തും, ചിലപ്പോഴെല്ലാം ഒരുമിച്ചു

താമസിച്ചും- എല്ലാം സന്മാഗ്നം വെടിയാതെതന്നെ - അവർ 22 വർഷങ്ങൾ തള്ളിനീക്കി. ഒടുവിൽ മി. ടെയ്ലർ മരിച്ചു. മിൽ ഹാരിയററിനെ വിവാഹംചെയ്തു. സ്രീകളെപ്പറ്റിയുള്ള അകമഴിഞ്ഞ ആദരവിനും സ്രീസപാതന്ത്ര്യത്തെപ്പറ്റി എഴുതുന്നതിനും മില്ലിനു പ്രേരണ നൽകിയത് ഹാരിയറല്ലാതെ മറാഠമല്ല.

വളരെ വൈകിയിട്ടാണെങ്കിലും മില്ലിന്റെ വൈകാരിക ജീവിതത്തിൽ ഉണർവും ഉന്മേഷവും വരുത്തുവാൻ ഹാരിയററിനു കഴിഞ്ഞു. മനുഷ്യഗണത്തിന്റെ അവകാശങ്ങൾപോലും പുതിയ കണ്ണുകൾകൊണ്ടു മിൽ കണ്ടു. മെക്കോളെയുടേയും കാർലൈലിന്റേയും സ്നേഹിതനായ മിൽ ബുദ്ധിയുടെ മണ്ഡലത്തിൽ ചിരകുലിയിച്ചു. ഹാരിയറർ മരിച്ചു. കാൽകൾ അയവിറക്കിക്കൊണ്ട് മിൽ രേഖപ്പെടുത്തി: "ഇപ്പോഴോ ഭാവിയിലോ എന്റെ യത്നങ്ങളെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുന്നവർ ഇക്കാര്യം മറക്കരുത്. ഒരു ബുദ്ധിയുടേയും മനസ്സാക്ഷിയുടേയും ഫലമല്ല ഞാൻ; മൂന്നു ബുദ്ധികളുടേയും (തന്റേയും പിതാവിന്റേയും ഹാരിയററിന്റേയും) മൂന്നു മനസ്സാക്ഷികളുടേയും ഫലമാണ്."

പതിമൂന്നു വയസ്സിൽ മിൽ ധനശാസ്ത്രത്തെപ്പറ്റി പഠിക്കാനുള്ളതെല്ലാം പഠിച്ചുകഴിഞ്ഞു. എല്ലാ സാമ്പത്തിക സിദ്ധാന്തങ്ങൾക്കും വിലയിരുത്തിക്കൊണ്ട് മുപ്പതു വർഷത്തിനുശേഷം തന്റെ ഗ്രന്ഥം (Principles of Political Economy) പുറത്തിറക്കി. വെറും ആരാജ്ഞകൾകൊണ്ടാണല്ലോ അതെഴുതിയത്.

മില്ലിന്റെ ഗ്രന്ഥം

ഈ ഗ്രന്ഥം അന്നേവരെ അറിയപ്പെട്ട സാമ്പത്തികജ്ഞാനവിജ്ഞാനങ്ങൾ ചീപ്പുകൊണ്ട് ചീകിനോക്കുന്നു; സിദ്ധാ

നങ്ങളെല്ലാം വ്യക്തമായി വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു; 'ക്ലാസ്സിക്കൽ' സിദ്ധാന്തങ്ങൾ അതാതിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പരിശോധിക്കുന്നു. അതോടെ വ്യക്തമായ ഒരു പുതിയ കണ്ടുപിടുത്തവും. എന്നാണത്? ധനശാസ്ത്രത്തിന്റെ പ്രവൃത്തിമണ്ഡലം ഉല്പാദനമാണ്, വിതരണമല്ല. ഇരുട്ടിൽനിന്ന് ധനശാസ്ത്രത്തെ എന്നെന്നേക്കുമായി അകറ്റാൻ പര്യാപ്തമാണ് ഈ പുതിയ കണ്ടുപിടുത്തം.

ഉല്പാദനനിയമങ്ങൾ പ്രകൃതിയെ സംബന്ധിച്ചുള്ളവയാണ്. ഇക്കാര്യത്തിൽ നീക്കുപോക്കില്ല. സാധനങ്ങളും സേവനങ്ങളും ആവശ്യത്തിനു കുറവാണ് എന്നതും നമുക്കു തരുന്ന അനുഗ്രഹങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ പ്രകൃതി പീശുക്കുപിടിക്കുന്നു എന്നതും സത്യങ്ങളാണ്. ഈ സത്യങ്ങൾ ഉല്പാദനം വളിപ്പിക്കുന്നതിന് കഠിനാലപനം ചെയ്യുവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു.

എന്നാൽ സാമ്പത്തികസിദ്ധാന്തങ്ങൾക്ക് വിതരണവുമായി ബന്ധമില്ല. ധനം ഉല്പാദിപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അതുകൊണ്ടുവേണമെങ്കിലും നമുക്കു ചെയ്യാം. മിൽ പറയുന്നു; "ഉല്പാദിപ്പിച്ചവയെല്ലാം അവിടെയുണ്ട്. ഇവയെ സംബന്ധിച്ച് സമൂഹത്തിന് ഒറ്റക്കെട്ടായോ അതിലെ വ്യക്തികളെന്ന നിലയിലോ എന്തു വേണമെങ്കിലും ചെയ്യാം. ഇഷ്ടംപോലെ ഇഷ്ടമുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങളേർപ്പെടുത്തി അവ വിതരണം ചെയ്യാം.... അതിനാൽ വിതരണം സമൂഹത്തിലെ ആചാരങ്ങളും നിയമങ്ങളും അനുസരിച്ചിരിക്കും. സമൂഹം ഭരിക്കുന്നവരുടെ ചിന്തകളാണ് ഇതുവരേയും വിതരണസമ്പ്രദായത്തിനു രൂപം നൽകിയത്. ഓരോ രാജ്യത്തിലും കാലഘട്ടത്തിലും ഓരോ തരത്തിലായിരുന്നു വിതരണം. മനുഷ്യഗണം തയ്യാറെങ്കിൽ വിതരണത്തിൽ കാര്യമായ വ്യത്യാസം വരുത്താം."

തുരുമ്പിടിച്ച അനാഥ

സമൂഹത്തിന്റെ സാമൂഹികമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൂലി നിരക്കു കുറയ്ക്കുകയോ പാട്ടം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്തെന്നു വരാം. വേണമെങ്കിൽ സമൂഹം ആഗ്രഹിക്കുന്നവിധം ഈ നില മാറ്റാം. ഇക്കാര്യത്തിൽ ധനശാസ്ത്രത്തിനൊന്നും ചെയ്യാനില്ല. അതായത്, മനുഷ്യൻ ചെയ്യേണ്ടത് അവൻതന്നെ ചെയ്യണം. തങ്ങളുടെ കുറ്റങ്ങൾക്കും കുറവുകൾക്കും ധനശാസ്ത്രത്തെ പഴിച്ചിട്ടെന്തു ഫലം?

ആദർശസ്വത്വവാദികളായ സോഷ്യലിസ്റ്റുകളുടെ കൂടെ യല്ല മിത്. ആദർശസ്വത്വം ഭൂമിയിൽ സ്ഥാപിക്കുവാൻ നിലവിലുള്ള സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയെ തകിടംമറിക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം ആവശ്യപ്പെട്ടില്ല. നിലവിലുള്ള സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ ചട്ടക്കൂടിനകത്തു നിന്നുകൊണ്ട് വിപ്ലവാത്മകങ്ങളായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ വരുത്തുകയാണാവശ്യമെന്ന് അദ്ദേഹം വാദിച്ചു. “കലഹത്തിൽകൂടിയും കശപീശരയിൽകൂടിയും ലോകം മുന്നേറണമെന്നത് സാമൂഹികമാണെന്നു കരുതുന്നവർ എന്നിൽ കരുതുകമുളവാക്കുന്നില്ല. ഇക്കാരണത്താൽ കുറവുകളെല്ലാം വ്യവസായിക പുരോഗതിയുടെ ഇന്നത്തെ ദശയിൽ അനുഭവപ്പെടുന്ന ചീത്തയായ ഫലങ്ങളത്രേ” എന്നാണ് മില്ലിന്റെ സ്പഷ്ടമായ അഭിപ്രായം.

അന്നത്തെ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ അദ്ദേഹത്തിലുളവാക്കിയ അവജ്ഞ മില്ലിന്റെ കണ്ണിൽ പൊടി വാരിയിട്ടില്ല. “പണ്ടുണ്ടെങ്കിൽ യുദ്ധം. ഇപ്പോൾ പണമുണ്ടാക്കുവാനുള്ള മത്സരം. യോഗ്യന്മാർ ശരിയായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്നതുവരെ, മനുഷ്യഗണത്തിന്റെ കഴിവുകൾ ആ വഴിയിലേക്കു തിരിയുന്നതുവരെ കാര്യങ്ങളങ്ങനെ തുടരും മനുഷ്യർ തുരുമ്പിടിച്ച അനാഥസ്ഥായിൽ കഴിയുന്നതിനേക്കാൾ നല്ലത് പണമുണ്ടാക്കുവാൻ

മത്സരിക്കുകയാണ് മനുഷ്യഹൃദയങ്ങൾ അസംസ്കൃതങ്ങളെങ്കിൽ, അസംസ്കൃതവികാരങ്ങളാകും അവയ്ക്കുവേഗം നൽകുന്നത്” അല്ലേ?

ഭാവിയിൽ ആശ

നടക്കുന്നപോലെ നടക്കട്ടെ. പക്ഷേ, ഭാവിയിൽ ആശയ്ക്ക് വഴിയുണ്ട്. മനുഷ്യഗണത്തിന് യുക്തിയിൽകൂടി അതിന്റെ ഭാവിക്കു് രൂപംകൊടുക്കുവാൻ കഴിയുമെന്നദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചു. മാത്രമല്ല സിന്ധൻ ഭൂതത്തെ ഭയന്ന് തൊഴിലാളി വർഗ്ഗം ജനവൽന നിയന്ത്രിക്കുമെന്നദ്ദേഹം കരുതി നീതി പുറമയായ വിതരണം സാധ്യമാക്കുവാൻ മനുഷ്യക്കു കഴിവുണ്ടു് എന്ന പരമാർത്ഥം പുരോഗതിയിലുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശ്വാസത്തെ സുദൃഢമാക്കി. വ്യാവസായിക പുരോഗതി ലാഭം ഇല്ലാതാക്കുമെങ്കിലും, കാലക്രമത്തിൽ സാമ്പത്തികപുരോഗതിക്കുതക്കുന്ന അന്തരീക്ഷം അതു സൃഷ്ടിക്കും. ഗവണ്മെണ്ടിടപെട്ടു് ഭൂവുടമയെ സ്വാഭാവികമായ അമിതപാട്ടം വാങ്ങുന്നതിൽനിന്നു് തടയും. പരമ്പരാഗതമായ സ്വത്തിന്മേൽ നിക്ഷേപി പുമത്തേണ്ടതു് ആവശ്യമാകും. ക്രമേണ മനുഷ്യൻ ധനത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള മത്സരത്തിൽനിന്നു് പിന്നാറി ജീവിതത്തേയും കലകളേയും സമ്പന്നമാക്കുന്നതിൽ ശ്രദ്ധിക്കും. മില്ലിന്റെ ചിന്താഗതി ഏതുവഴിക്കു് നീങ്ങുന്നു എന്നു വ്യക്തമാണു്.

“പ്രകൃതിശക്തികളെ അനുസരിപ്പിക്കുവാൻ അതിലും ശക്തി കുറഞ്ഞ മനുഷ്യന്റെ ബുദ്ധി അവിശ്വാസം യത്നിക്കുകയാണ്. പ്രകൃതിയുടെ മേലുള്ള മനുഷ്യന്റെ അധികാരം ഇപ്പോൾതന്നെ ഗണ്യമാണു്—കാലക്രമേണ അതു വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യും.” ഈ പ്രവചനം അക്ഷരപ്രതി ശരിയാണ്. സത്യവേദപണ്ഡിതയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെല്ലാം, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, ഉല്പാദനമാത്ര ആശയങ്ങൾ—അവയിൽനിന്നത്രേ

കണ്ടുപിടുത്തങ്ങൾ സംജാതമാകുന്നത് ഉല്ലാസിപ്പിക്കുവാൻ തൊഴിലാളികളെ നല്ല ഭക്ഷണം സഹായിക്കുന്നതുപോലെ നല്ല വിദ്യാഭ്യാസം ചിന്തകരെ സഹായിക്കുന്നു ജീവിതത്തിലെ ശരിയായ ആനന്ദം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതെന്നും സാമ്പത്തികമായ ഉപയോഗിതയുള്ളതാണ്. സാമാന്യമായ ഉപയോഗിതയില്ലെങ്കിലും ജീവിതത്തിൽ ആനന്ദം പകരുന്ന പലതിനും സാമ്പത്തികമിച്ചമെന്നു പറയാം.

വൈവിധ്യം വേണം

ഭൗതികമായ പുരോഗതികൊണ്ടുമാത്രം കാര്യമില്ല. അമേരിക്കയെ ഉദാഹരിച്ചുകൊണ്ടു മിൽ പറഞ്ഞു: “പുരുഷന്മാർ ഡോളർകൾ വേട്ടയാടുക; സ്ത്രീകൾ ഡോളർ വേട്ടയാടുന്നവരെ സൃഷ്ടിച്ചിറക്കുക” എന്ന പദ്ധതി ഭാഗ്യദോഷം മാത്രമാണ്. ജോലിയെടുക്കാത്ത വർഗ്ഗങ്ങളെ അദ്ദേഹം വെറുത്തു. വരുമാനത്തിലുള്ള ഉച്ചനീചത്വങ്ങൾ നീതിക്കു നിരക്കുന്ന വിധത്തിൽ നികത്തണമെന്നും അദ്ദേഹം ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഒന്നും ചെയ്യാതെ കൈയ്യൊക്കെട്ടിയിരിക്കുന്ന ഗവണ്മെണ്ടു നീതിക്കുവേണ്ടി സാമ്പത്തികരംഗത്തു പ്രവർത്തിക്കുകതന്നെ വേണമെന്നും അദ്ദേഹം ശരിച്ചു. ആവശ്യാനുസരണം ഗവണ്മെണ്ടിന്റെ പ്രവൃത്തിമണ്ഡലം വികസിക്കണം.

സോഷ്യലിസം—ഡെമോക്രാറ്റിക് സോഷ്യലിസം—വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യം പുലർത്തുന്നതിനാൽ അതാണാവശ്യമെന്നു മിൽ ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. സ്വകാര്യസ്വത്തിന്റെ ദുഷ്ടതകൾ കാലക്രമേണ നീങ്ങുമെന്നും അദ്ദേഹം ഉറപ്പു നൽകി. കമ്മ്യൂണിസത്തെ ഒരു വിപത്തായി അദ്ദേഹം എണ്ണി. അതിനു സാമ്പത്തികമായ മേന്മയുണ്ടെങ്കിൽ സാംസ്കാരികമായ മേന്മ കുറവാണെന്നും അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി.

മിൽ വ്യക്തമാക്കുന്നു: “ഇന്നത്തെ സമൂഹത്തിന്റെ ചീത്തത്തങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്തപ്പോൾ കമ്മ്യൂണിസത്തിന്റെ മെച്ചങ്ങൾക്കു വിലയിരുത്തേണ്ടതു്...സ്വഭാവത്തിലുള്ള വ്യക്തിത്വത്തിനു പരിഗണന ലഭിക്കുമോ? പൊതുജനാഭിപ്രായത്തിന്റെ കരാളുവാഴ്ച ക്ഷേമകരമാകുമോ? ‘ഓരോരുത്തരും എല്ലാവർക്കും വേണ്ടി, എല്ലാവരും ഓരോരുത്തർക്കും വേണ്ടി’ എന്നാകുമ്പോൾ എല്ലാം താഴ്ന്ന നിലവാരത്തിലേയ്ക്കിടിയുമോ? ചിന്തകൾ വികാരങ്ങൾ പ്രവൃത്തികൾ എന്നിവ ഒരേ തരമായിത്തീരുകയില്ലേ? ചോദ്യങ്ങളിലൊന്നാണ്. അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നതും വൈവിധ്യത്തെയും അവഗണിക്കുന്ന സമൂഹം തീർച്ചയായും പുണ്യതയുള്ളതല്ല.”

സങ്കല്പിത സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ

മില്ലിനു ശ്രദ്ധേയമായിത്തോന്നിയ ചിലതെല്ലാമുണ്ട്. മത്സരമില്ലെങ്കിൽ കൃത്രിമവ്യാപാരത്തിന്റെ വാഴ്ചയാകും പിന്നെ. മടിയന്മാരെ സഹായിക്കുവാൻ അദ്ധ്വാനശീലരുടെ മേൽ നിക്ഷിപ്തമുണ്ടെന്നതാണ് കവച്ചു. മത്സരത്തിൽ സമർത്ഥൻ വിജയിക്കുന്നെങ്കിൽ അതിൽ തെറ്റില്ല. വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ക്ഷതപ്പെടുത്താതെ മൊത്തത്തിൽ ജനക്ഷേമത്തെ വളർത്തുന്ന ഡെമോക്രാറ്റിക് സോഷ്യലിസമാണാവശ്യം. ഭാരതം സ്വീകരിച്ച ‘സങ്കല്പിത സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ’ മില്ലിനിഷ്ടപ്പെടുകയായിരുന്നെന്നാണ്. ഡെമോക്രാറ്റിക് സോഷ്യലിസ്റ്റായിരുന്നു മിൽ എന്നതിൽ സംശയമില്ല.

അർദ്ധത്തിലേഴു വയസ്സുവരെ മിൽ ജീവിച്ചു. ബുദ്ധിമാന്മാരും ജനങ്ങളും അദ്ദേഹത്തെ ബഹുമാനിച്ചു. ചിന്തകന്മാരേറ്റേക്കാത്ത ആരാധിച്ചു. മില്ലിന്റെ സോഷ്യലിസം യൂറോപ്പിലെ ഉല്പന്നങ്ങളുടെയെല്ലാം ശൃംഖലയായിത്തോന്നി. പാട്ടം, പാരമ്പര്യ സ്വത്തു് എന്നിവയിൽ നിക്ഷിപ്തം, തൊഴിലാളികളുടെ സ്വതന്ത്ര സഹകരണസംഘങ്ങളും തൊഴിലാളിയുണിയുന്നതും—

ഇവയെ അദ്ദേഹം പിന്താങ്ങി. ഡെമോക്രാറ്റിക് സോഷ്യലിസത്തിലേക്കുള്ള വിപ്ലവാത്മകമായ പരിവർത്തനം പതുക്കെ, ക്രമേണ, ധൂതിയില്ലാതെ, വേണമെന്നദ്ദേഹം ശരിച്ചു.

എതിരാളികളുടെ സഹായം

മില്ലിന്റെ ഗ്രന്ഥം (Principles of Political Economy) ഒരു വിജയമായിരുന്നു. വില കൂടിയ ഏഴ് പേറി വാളു പതിപ്പുകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതകാലത്തുതന്നെ വിറ്റുപോയി. സാധാരണക്കാരുടെ ആവശ്യത്തിലേക്കു സ്വന്തം ചെലവിൽ ഒരു വില കുറഞ്ഞ പതിപ്പ് അദ്ദേഹമിറക്കി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണത്തിനു മുമ്പുതന്നെ വിലകുറഞ്ഞ അഞ്ചു പതിപ്പുകൾ വിറ്റുപോയി. ആഡംസ്മിത്തിന്റെ പിൻഗാമിയായും റിക്കാർഡോയുടെ അവകാശിയായും പണ്ഡിതന്മാർ അദ്ദേഹത്തെ ചിത്രീകരിച്ചു.

ഏറ്റവും മുൻപന്തിയിൽ നില്ക്കുന്നവയായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ എല്ലാ കൃതികളും. തന്റെ എതിരാളിയായ ഹെർബർട്ട് സ്പെൻസറിനു പുതിയ ഗ്രന്ഥമിറക്കുവാൻ പണമില്ലാതെ വന്നപ്പോൾ ധനസഹായംചെയ്ത്ത് മില്ലാണ്. മിൽ സ്പെൻസറിനയച്ച കത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം താഴെ ചേർക്കുന്നു:- “പൊതുവായ ഒരാവശ്യത്തിനുവേണ്ടി താങ്കൾ ആരോഗ്യവും യുത്തവും സംഭാവനചെയ്തു. സഹകരണത്തിന്റെ പേരിൽ എന്നാൽ കഴിവുള്ളതു ഞാൻ ചെയ്യുകയാണ്.”

ഷോട്ടറിയിൽ സമ്മാനം

അദ്ദേഹം അകമഴിഞ്ഞു സ്നേഹിച്ച, പ്രിയതമ ഹാരിയറിനേയും സത്യാന്വേഷണത്തേയും. പാർലമെന്ററുഗമായ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട മിൽ മനുഷ്യാവകാശങ്ങൾക്കായി തീവ്ര

മായി വാദിച്ചു. തന്നിമിത്തം പിന്നത്തെ തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ അദ്ദേഹം പരാജിതനായി എന്തു കാര്യത്തിലും ഒരേയൊരു വ്യക്തിയുടെ അംഗീകാരമേ അദ്ദേഹം ആവശ്യപ്പെട്ടുള്ള— ഹാരിയറിന്റെ.

ഹാരിയറിന്റെ മരണത്തെപ്പറ്റി ആത്മകഥയിൽ മിൽ രേഖപ്പെടുത്തി: 'ജീവിതമാകുന്ന ഷോടതിയിൽ സമ്മാനം വാങ്ങിയ ഭാഗ്യവാൻ ഞാനാണ്'. എനിക്ക് മുമ്പ് മറ്റൊരാൾ ആ ഭാഗ്യമുണ്ടായില്ല... അത്രയ്ക്കു വലുതാണ് എനിക്കുണ്ടാവപ്പെട്ട നഷ്ടം."

1848-ലാണ് മില്ലിന്റെ സാമ്പത്തികശാസ്ത്രഗ്രന്ഥം വെളിച്ചം കണ്ടത്. ആശയുടെ കിരണങ്ങൾ ചുറ്റും പരത്തിയ ഈ ഗ്രന്ഥം ചരിത്രം സൃഷ്ടിച്ചു. 1848-ൽ തന്നെയത്രേ മറ്റൊരു ചെറിയ ലഘുലേഖ പ്രചരിച്ചത്—കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് മാനിഫെസ്റ്റോ. ഈ ലഘുലേഖ ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയ വാക്കുകളിൽകൂടി, മിൽ വളർത്തിവിട്ട ആശയുടെ കിരണങ്ങളിന്മേൽ രാത്രിയുടെ ഇരുൾ പൂർത്തി.

കാരു മാർക്സ്

ശാസ്ത്രീയ സോഷ്യലിസത്തിന്റെ പിതാവു്, പ്രപഞ്ചക ഭൗതികവാദത്തിൽകൂടി ചരിത്രത്തെ അപഗ്രഥനംചെയ്തു സുനിശ്ചിതമായ നാശത്തിലേക്കു നീങ്ങുന്ന മുതലാളിത്തത്തെ നിഷ്കർഷണം വിശകലനം ചെയ്തു പണ്ഡിതൻ, 'ഞാൻ മാർക്സിസ്റ്റല്ല' എന്നു പ്രഖ്യാപിച്ച ധനശാസ്ത്രജ്ഞൻ, തൊഴിലാളികൾക്കു വോട്ടവകാശം നൽകിയ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ സമാധാനപരമായ വിപ്ലവം നടക്കുമെന്ന് പ്രവചിച്ചവൻ, സ്റ്റേഹിക്കുന്ന ഭർത്താവു്, ലാളിക്കുന്ന പിതാവു്, യോഗ്യനായ സ്റ്റേഹിതൻ, പൂർണ്ണതകാണവാൻ വെമ്പുന്നവൻ—മാർക്സ് ലോകത്തിനു് ഇന്നും ഒരു വെല്ലുവിളിതന്നെ!

ദ്രോവിയിലേക്കു വിരൽചൂണ്ടിക്കൊണ്ടു് കമ്യൂണിസ്റ്റ് മാനിഫെസ്റ്റോ പറഞ്ഞു: “ഭയങ്കരനായ ഒരു ഭൂതം യൂറോപ്പിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നു—കമ്യൂണിസം. ഈ ഭൂതബാധ ഒഴിക്കുവാൻ പഴയ യൂറോപ്പിലെ ശക്തികളുടെ ‘പരിശുദ്ധ’സഖ്യം സ്ഥാപിതമായിരിക്കുന്നു—മാപ്പാപ്പ, റഷ്യൻ ചക്രവർത്തി, മെറാർനീഷു്, ഗൈസോട്ടു്, ഫ്രഞ്ചു വിപ്ലവകാരികൾ, ജർമൻ പോലീസ് ചാരന്മാർ തുടങ്ങിയവരുൾപ്പെടുന്ന പരിശുദ്ധ സഖ്യം.”

യൂറോപ്പിൽ ആ ഭൂതം സഞ്ചരിച്ചു. അത് 1848-ൽ പഴയ സാമൂഹ്യ-രാഷ്ട്രീയക്രമത്തെ കലുക്കി. വിപ്ലവത്തിന്റെ സൂചനകൾ എവിടെയും! പാരീസ് തൊഴിലാളികളുടെ വിപ്ലവം രാജാവ് ലൂയി ഫിലിപ്പിനെ രാജ്യംവിട്ടോടിച്ചു; ബൽജിയൻ രാജാവ് സ്ഥാനത്യാഗം ചെയ്യുവാൻ തയ്യാറായി. ബർലിനിൽ വെടിയുണ്ടകൾ ചീരിപ്പാഞ്ഞു. റോം, പ്രാഗ്, വിയന്ന—വിപ്ലവകാരികൾ അധികാരമേറ്റെടുക്കുമെന്നായി. കമ്യൂണിസ്റ്റ് മാനിഫെസ്റ്റോ പ്രഖ്യാപിച്ചു: “സ്വന്തം അഭിപ്രായങ്ങളും ലക്ഷ്യങ്ങളും മറച്ചുവെക്കുവാൻ കമ്യൂണിസ്റ്റുകാർ തയ്യാറല്ല. നിലവിലുള്ള സാമൂഹ്യബന്ധങ്ങൾ പിഴുതെറിഞ്ഞ് അക്രമമുപയോഗിച്ചു തങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ പിടിച്ചുപറ്റുമെന്ന് അവർ പരസ്യമായി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു. ഭരിക്കുന്ന വർഗ്ഗങ്ങളെ കമ്യൂണിസ്റ്റുവിപ്ലവം വിറപ്പിക്കട്ടെ! തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന് അവരുടെ ചങ്ങലയൊഴിച്ച് ഒന്നും നഷ്ടപ്പെടാനില്ല. ഒരു ലോകംതന്നെ അവർക്കു നേടിയെടുക്കേണ്ടതായുണ്ട്.”

ഭരിക്കുന്ന വർഗ്ഗം വിറച്ചു. കമ്യൂണിസം ഭീമാകാരംപൂണ്ടു നില്ക്കുന്നതുപോലെ തോന്നി. തൊഴിലാളികളുടെ വിപ്ലവഗാനങ്ങൾ കേട്ട ജർമ്മൻ കവി ഹെൻറിഷ് ഹൈനേ എഴുതി: “നമ്മെപ്പോലെ മയ്യാദയായി ജീവിക്കുന്നവർക്ക് ഈ വിപ്ലവഗാനങ്ങളിൽ ഒളിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന പൈശാചികധ്വനി മനസ്സിലാവില്ല”

പശ്ചാത്തലം

ഈ ലേഖനം ആധുനിക കമ്യൂണിസത്തിലേയ്ക്കോ സ്റ്റാലിനിസം—ലേനിനിസം—തത്വസംഹിതകളിലേക്കോ അവയുടെ പ്രത്യാഘാതങ്ങളിലേക്കോ കടക്കുന്നില്ല. കമ്യൂണിസം പിറന്ന കാലത്തെ ചരിത്രപശ്ചാത്തലമാണിവിടെ പ്രതിപാദ്യം. നിരാശയിൽനിന്നും ദാരിദ്ര്യത്തിൽനിന്നും ജനംകൊണ്ടു കമ്യൂണിസം വിപ്ലവത്തിനുള്ള ആ ആഹ്വാനം. ജെ. എസ്. മില്ലി

ന്റെ ഭാഷയിൽ, അന്നത്തെ ഹ്രസ്വഗവൺമെന്റ് “പുരോഗതിയോടൊത്തു” കാട്ടുന്ന, സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും ചെറുത്തുനിൽക്കാനും വേണ്ടി നിലകൊള്ളുന്നു. ജനകീയസ്ഥാപനങ്ങൾ, മാനുഷികസ്വാതന്ത്ര്യങ്ങൾ, രാഷ്ട്രീയൈകം—ഒന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. മിക്ക യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങളിലും ദൈവത്തിൽനിന്നാണ് പരമാധികാരം കിട്ടിയതെന്നും ജനങ്ങളോടല്ല ദൈവത്തോടാണ് തങ്ങൾക്കു കടപ്പാടെന്നും വിശ്വസിക്കുന്ന രാജാക്കന്മാരുടെ താണോന്നിഭരണമായിരുന്നു പലേടത്തും. രാഷ്ട്രയിലെ സാർഭരണം ഡിസോക്കിവിൽ പറയുമ്പോലെ, യൂറോപ്യൻ ഏകാധിപത്യത്തിന്റെ നെടുമുടിയിരുന്നു.

വിപ്ലവം പലേടത്തും അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ട. ശിക്ഷണക്കുറിയിനാൽ, അനൈകൃത്താൽ, വ്യക്തമായ ലക്ഷ്യമില്ലായ്മയാൽ 1848-ലെ കമ്യൂണിസ്റ്റ് വിപ്ലവം യൂറോപ്പിൽ പരാജയപ്പെട്ടു. രക്തച്ചൊരിച്ചിൽ, തെരുവുയുദ്ധങ്ങൾ,—വിപ്ലവാവാഗിഷണത്തിൽ കത്തിയടങ്ങി. മഹാനായ പ്രഷ്യൻ ചക്രവർത്തി പറഞ്ഞു, സാധാരണക്കാർ തന്നെ കിരീടം താൻ സ്വീകരിക്കുകയില്ലെന്ന്.

മാനിഫെസ്റ്റോ എന്തു പറഞ്ഞു?

ഏതാനും തൊഴിലാളിനേതാക്കന്മാർ രൂപംകൊടുത്ത “കമ്യൂണിസ്റ്റ് ലീഗ്” മാത്രം നിരാശപ്പെട്ടില്ല. വരുവാനിരിക്കുന്ന കമ്യൂണിസ്റ്റ് വിപ്ലവം വിജയിക്കുമെന്ന് അവർ ആത്മാർത്ഥമായി വിശ്വസിച്ചു. ഭരണകർത്താക്കൾ ഭൂമിയിൽനിന്നു പോലും കമ്യൂണിസ്റ്റുകളെ പുകച്ചു പുറംകടത്തുകയായി. കമ്യൂണിസ്റ്റ് മാനിഫെസ്റ്റോയുടെ പിന്നിലെ തത്വശാസ്ത്രമനുസരിച്ച് വിപ്ലവം ആശാസ്യമാണ്, അനിവാര്യമാണ്. ആദർശപർവ്വതവാദികളായ സോഷ്യലിസ്റ്റുകളെപ്പോലെ ഇവർ മനുഷ്യഹൃദയത്തോടല്ല, മനുഷ്യന്റെ ബുദ്ധിയോടാണ് ആവലാതിപ്പെട്ടത്. ദൈവില്ലാത്ത മുതലാളി തൊഴിലാളി സമരം

നടക്കുന്നു. ഇതിൽ ഏതു വസ്തുമാണ് ജയിക്കേണ്ടത്? സംശയമില്ല, തൊഴിലാളിവർഗ്ഗം.

ഭാവിപരിപാടിയാണ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് മാനിഫെസ്റ്റോ ഉൾക്കൊള്ളുന്നത്. ഇതിന്റെ ശില്പികൾ അനിവാര്യമെന്നു പറഞ്ഞ വിപ്ലവം വന്നെത്തുവാൻ എഴുപതുവർഷക്കാലം കാത്തിരിക്കേണ്ടിവന്നു. പശ്ചിമയൂറോപ്പിലാണവർ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചത്. വിപ്ലവമുണ്ടായതോ? കിഴക്കൻ യൂറോപ്പിലെ രാജ്യയിലും.

രണ്ടു സുഹൃത്തുക്കൾ

ആരെല്ലാമാണ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് മാനിഫെസ്റ്റോയുടെ പിന്നിൽ? ബുദ്ധിമാനം പ്രതിഭാശാലിയുമായ കാര്യ മാർക്സ്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മസുഹൃത്തു ഫ്രഡറിക് എൻഗൽസ്.

രസികനാരായ ഇവർ വെറും മനുഷ്യരല്ല. മാർക്സ് പിന്നീട് ഒരു സ്ഥാപനമായി മാറി. ആ സ്ഥാപനത്തിന്റെ നിഴലായി എൻഗൽസ്. മാർക്സ് ഒരു മതസ്ഥാപകനായിരുന്നെങ്കിൽ ആ മതത്തിന്റെ മാപ്പാപ്പയാകുമായിരുന്നു എൻഗൽസ്. രാജ്യ അവരെ പുണ്യവാളന്മാരായി ഉയർത്തിയപ്പോൾ, ലോകത്തിന്റെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളിലുള്ളവർ ക്രൂശിക്കപ്പെട്ടു. സത്യത്തിൽ രണ്ടു തരത്തിലുള്ള സ്വീകരണങ്ങളും അവർ അർഹിക്കുന്നില്ല. അവരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ തിരുവെഴുത്തല്ല; ഭേദസാഹിത്യവുമല്ല. 'ക്ലാസ്സിക്സ്' ധനശാസ്ത്രചിന്താഗതിയുടെ തുടച്ചുയണവ. അവർ ലോകത്തെ വ്യാഖ്യാനിച്ചു. അവരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ മെച്ചങ്ങളും കുറവുകളുമുണ്ട്. വിപ്ലവകാരി മാർക്സ് ലോകത്തിന്റെമേൽ നിറഞ്ഞുനില്ക്കുന്നു. മാർക്സിസ്റ്റായിരുന്നെങ്കിൽ മറോതെങ്കിലും സോഷ്യലിസത്തിന്റെ പ്രചാരകർ ആ സ്ഥാനം ഏറ്റെടുത്തേനെ. മാർക്സും എൻഗൽസും വിപ്ലവകാരികളായിരുന്നു അവർ വിഭാവനംചെയ്ത വിപ്ലവം അത്ര എളുപ്പത്തിൽ വന്നില്ല. എങ്കിലും മുതലാളിത്തത്തിന് ഗുസ്തിപിടിക്കേണ്ടിവന്നു, ധനശാസ്ത്രജ്ഞൻ മാർക്സുമായി. മുതലാളിത്തം നശിക്കും എന്ന മാർക്സി

യൻ പ്രവചനം ചരിത്രത്തിൽ അതിന്റേതായ മുദ്ര പതിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

മാർക്സും ഏൻഗൽസും

കാൾ മാർക്സ്, ഫ്രെഡറിക് ഏൻഗൽസ് ഇവരെ നമുക്കു പരിചയപ്പെടാം.

കാഴ്ചയിൽ ഇവർ തമ്മിൽ സാമ്യമില്ല. വിപ്ലവകാരിയാണ് മാർക്സ് കാഴ്ചയിൽ: കറുത്ത നിറം, ആഴത്തിലിരുന്ന പ്രകാശിക്കുന്ന കണ്ണുകൾ, തടിച്ച ശരീരം, കറുത്ത താടി, ദൃഢ നിശ്ചയമാണ് മുഖത്തു തെളിഞ്ഞു കാണുന്നത്. അദ്ദേഹത്തെ കാണുന്നോ? വീട്ടിലേയ്ക്കു കയറിപ്പൊക്കുക. മുറിനിയെ കടലാസ്സുകൾ, അടക്കം ചിട്ടയുമില്ലാതെ കിടക്കുന്നു. അവയുടെ നടുവിൽ മുഷിഞ്ഞ വേഷംധരിച്ച് സദാ പുകവലിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹമിരിക്കുന്നു. വേഗത്തിൽ എഴുന്നേൽക്കുന്ന അദ്ദേഹം മുതലാളിത്തത്തെ വെല്ലുവിളിക്കുകയാണ്.

മാർക്സും ഏൻഗൽസും വെറുക്കുന്ന മുതലാളിത്തത്തിൽ പെടും ഏൻഗൽസ്. നല്ല ഉയരം, സുന്ദരൻ, വേഷത്തിലും ഭാവത്തിലും പ്രഭു തന്നെ. അഴകുള്ള ശരീരഘടന ഒരു കാലത്തു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിനോദങ്ങൾ വാർദ്ധക്യവും നായാട്ടുമായിരുന്നു. വൈസർനദി വീലങ്ങനെ നാലുപ്രാവശ്യം വിശ്രമമില്ലാതെ നീന്തിയിട്ടുണ്ടാദ്യം.

രസികനായ ഏൻഗൽസ് കാര്യങ്ങൾ ക്ഷണത്തിൽ ധരിക്കും. ഇരുപതു് ഭാഷകൾ അദ്ദേഹം സംസാരിക്കുമത്രേ. നല്ല വീഞ്ഞു് പശ്യമാണ്. ജീവിതം നുകരുന്നതിൽ സമർത്ഥൻ. തൊഴിലാളിപട്ടത്തോടാണ് മമതയെങ്കിലും ഭാര്യ മേരി ബേൺസും സഹോദരി ലിസിയും പ്രസിദ്ധ സ്റ്റോട്ടിഷ് കവിയുടെ കുടുംബക്കാരികളാണെന്നു് വ്യക്തമാക്കാൻ അദ്ദേഹം കിണഞ്ഞു പരിശ്രമിച്ചു.

ഗുരവക്കാരനാണ് മാർക്സ് — എന്നാൽ ജർമ്മൻ പണ്ഡിതൻ. പൂർണ്ണതയിലുണ്ടായിരുന്ന മാർക്സ് എത്ര വിഷയവും സാവധാനം സശ്രദ്ധം സമീപിച്ചു. മാർക്സിന് ഒരുപന്യാസമെഴുതുക ശ്രമകരമാണ്. പൂർണ്ണതയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം. നാലായിരത്തിലധികം ധാതുക്കളുള്ള അറബിഭാഷ മാത്രമേ ഏൻഗൽസിനെ ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചുള്ളൂ. ഇരുപതു കൊല്ലക്കാലം ശ്രമിച്ചിട്ടും മാർക്സിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് മെച്ചപ്പെട്ടില്ല. എത്ര വിഷയത്തിന്റേയും അഗാധതയിലേക്ക് എത്തിനോക്കിയതു മാർക്സായിരുന്നു. പ്രതിപാദ്യവിഷയത്തിനു മാർക്സ് ആഴം നൽകിയപ്പോൾ, ഏൻഗൽസ് അതിന് പരപ്പും ഭംഗിയും സംഭാവന ചെയ്തു.

ആയിരത്തിയെണ്ണററിനാല്പത്തിനാല് — അക്കാലമാണ് മാർക്സും ഏൻഗൽസും രണ്ടാം പ്രാവശ്യം കണ്ടുമുട്ടിയത്. അന്നുമുതൽ അവർ ആത്മസുഹൃത്തുക്കളായി. മാർക്സിന്റെ വീട്ടിലേക്ക് കയറിപ്പോകുന്നത് അദ്ദേഹവുമായി സംഭാഷണത്തിലേപ്പെട്ട ഏൻഗൽസ് പത്തു ദിവസമെടുത്തു ചർച്ചയവസാനിപ്പിക്കുവാൻ അതിനുശേഷം അന്യോന്യമറിയാതെ, ചർച്ചചെയ്യാതെ, തെറ്റാ തിരുത്താതെ, അവരോന്നും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.

മാഞ്ചെസ്റ്ററിൽ

കാൽവിന്റെ മതവിഭാഗത്തിൽപ്പെർന്ന റൈൻലാൻഡിലെ ഒരു വ്യവസായിയായിരുന്നു കവിതയിൽ കമ്പം തോന്നിയ ഏൻഗൽസിന്റെ പിതാവ്. മതവും പണമുണ്ടാക്കലും തന്റെ മകനെ നേരെയൊക്കുമെന്നു കരുതി പിതാവായ കാസ്റ്റർ ഏൻഗൽസിനെ ബ്രൂണനിലെ ഒരു പാതിരിയുടെകൂടെ താമസിപ്പിച്ചു. കയറുമതിബിസിനസ്സിന്റെ പ്രവർത്തനരീതി പഠിക്കുവാൻ. ഒന്നാൽരം താമസസൗകര്യങ്ങൾ ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ഏൻഗൽസ് 21-ാം വയസ്സിൽ കമ്മ്യൂണിസം സ്വീകരിച്ചു. ബി

സിനസ്സ് തുടങ്ങുവാൻ മാഞ്ചസ്റ്റർ നഗരത്തിലെത്തിയ ഏൻ ഗൽസ് നഗരത്തിനകത്തു് മറ്റൊരു നഗരം കണ്ടു—മദ്യം, കറുപ്പു്, വൃദിചാരം എന്നിവയിൽ ദാരിദ്ര്യഭയത്തിനു പ്രതിവിധികൾ കാണുന്ന മറ്റൊരു നഗരം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിരീക്ഷണങ്ങൾ പിന്നീടു് ഒരു പുസ്തകമായി (The Condition of the Working Class in England in 1844) പുറത്തു വന്നു. “കൊള്ളില്ല ഈ നഗരം” എന്നദ്ദേഹം ഒരു സ്റ്റേഫിതനോടു പറഞ്ഞപ്പോൾ ആ സ്റ്റേഫിതൻ ചൂണ്ടിക്കാട്ടി: “ശരിതന്നെ; എന്നീട്ടും എത്രമാത്രം പണമാണിവിടെ!” ക്ലാസ്സിക്ക് ധനശാസ്ത്രജ്ഞനാറെ നിലവിലുള്ള സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയുടെ മാപ്പുസാക്ഷികളാക്കുന്ന ഏൻഗൽസിന്റെ ഒരു പ്രബന്ധം പാരീസിലെ ഒരിടതുപക്ഷമാസികയുടെ പത്രാധിപർ വളരെ ഇഷ്ടപ്പെട്ടു. പത്രാധിപർ: കാൾ മാർക്സ്.

ലീബറൽ പാരമ്പര്യങ്ങളുള്ള ക്ലബ്ബർ യഹൂദകുടുംബത്തിലാണ് മാർക്സ് ജനിച്ചതു് (1818). യേർ (ജർമ്മനി) നഗരത്തിലെ യോഗ്യനായ വക്കീൽപ്രമുഖനായിരുന്നു മാർക്സിന്റെ പിതാവു്. തന്റെ തൊഴിൽ വികസിപ്പിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം ക്രിസ്തുമതം സ്വീകരിച്ചു. ഉല്പതിഷ്ഠവായ അദ്ദേഹം ജർമ്മനിയെ റിപ്പബ്ലിക്കാക്കുവാൻ നിയമവിരുദ്ധമായ ഒരു ഗൂഢസംഘടനവഴി പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നു. പിതാവിന്റെ ലൈബ്രറിയിലുള്ള ലോക ദിദറോ, വോൾട്ടയർ തുടങ്ങിയവരുടെ കൃതികൾ മാർക്സിനു പ്രചോദനം നൽകി.

നിയമം പഠിക്കാൻ ബോൺ-ബെർലീൻ സർവ്വകലാശാലകളിൽ ചേർന്ന മകൻ മാർക്സിനു് തത്പരാസൂത്തിലായിരുന്നു കമ്പം. ഹേഗലിന്റെ വൈരുദ്ധ്യവാദം എവിടേയും ചർച്ചാവിഷയമായിരുന്നു. പരിവർത്തനത്തിൽകൂടി പുരോഗതി എന്ന ഹേഗലിന്റെ വിപ്ലവാത്മകമായ സിദ്ധാന്തം ഇതാണു്:

ആശയം അതിന്റെ നേരെ എതിരായതിനെ സൃഷ്ടിക്കുന്നു; പിന്നീട് രണ്ടും ഉൽഗ്രഥിച്ചു മൂന്നാമതൊരാശയമുണ്ടാകുന്നു; ഈ ആശയം അതിന്റെ എതിരായ ആശയത്തെ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. അങ്ങനെ, ഈ പരിവർത്തനപ്രക്രിയയാണ് നാം ചരിത്രത്തിൽ കാണുന്നത്. ഈ 'ഭേദപാത്മക' (ഡയലക്റ്റിക്) പരിവർത്തനം അനിവാര്യമാണ്.

ഹെഗലിയൻ വൈരുദ്ധ്യവാദം

ഹെഗലിയൻ വൈരുദ്ധ്യവാദം 'ഇളമുറ ഹെഗലിയന്മാർ' എന്ന പേരിൽ ഒരു സംഘടന തുടങ്ങുവാൻ മാർക്സിനേയും കൂട്ടുകാരേയും പ്രേരിപ്പിച്ചു. നിരീശ്വരവാദം, സിദ്ധാന്തപരമായ കമ്മ്യൂണിസം എന്നീ വിഷയങ്ങൾ അവർ ചർച്ചചെയ്യുകയുണ്ടായി. 'ഡയലക്റ്റിക്' സമീപനമാർഗ്ഗമുപയോഗിച്ച് തത്വചിന്തകനാകാൻ തീരുമാനിച്ച മാർക്സിന് ബോൺ സർവ്വകലാശാലയിൽ ഉദ്യോഗം നൽകാമെന്ന് പ്രൊഫസർ ബ്രൂണോ ബൗവർ ഏറ്റു. പക്ഷേ, മതവിരുദ്ധനും ഭരണഘടനാപക്ഷപാതിയുമായ ബൗവർക്ക് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗം താമസിയാതെ നഷ്ടപ്പെട്ടു. അതോടെ മാർക്സിന്റെ ആശനശിച്ചു.

പത്രപ്രവർത്തനത്തിലേയ്ക്കു തിരിഞ്ഞ മാർക്സ് "റൈനിഷ് ത്സൈതുങ്ങ്" എന്ന പത്രത്തിൽ എഴുതിയ ലേഖനങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അതിന്റെ പത്രാധിപരും നേടിയ അഞ്ചുമാസത്തിനുള്ളിൽ ആ ജോലി നഷ്ടപ്പെട്ടു. തന്നെ കാണാൻവന്ന ഏൻഗൽസിന്റെ തനി കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് വാദങ്ങൾ മാർക്സിനത്ര രുചിച്ചില്ല. മാർക്സാണ് ഏറ്റവും വലിയ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് എന്ന ആരോപണത്തിന് മാർക്സിന്റെ മറുപടി ഇതായിരുന്നു: "കമ്മ്യൂണിസമെന്തെന്ന് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. മദ്ദിതലക്ഷങ്ങളെ രക്ഷിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യം

പുലയ്ക്കുന്ന ഈ തത്വശാസ്ത്രത്തെ അവഹേളിക്കുക എളുപ്പമല്ല.” മാർക്സിന്റെ മുഖപ്രസംഗങ്ങൾ അധികാരികൾക്ക് രുചി ചില്ല. സാധുക്കൾക്ക് കാട്ടിൽനിന്നു വീരകവെട്ടാനുള്ള പരമ്പരാഗതമായ അധികാരത്തെ തുടച്ചുനീക്കുന്ന ഗവണ്മെന്ററിയമത്തെ അദ്ദേഹം എതിർത്തു. അധികാരികൾ അദ്ദേഹത്തിനു താക്കീതു നൽകി വീടുകളുടെ ദുർലഭ്യത്തെപ്പറ്റി മാർക്സ് എഴുതി അധികാരികളുടേതിന് ആപൽസൂചന നൽകി. റഷ്യൻ ചക്രവർത്തി സാറിന്റെ ദുർഭരണത്തെപ്പറ്റി എഴുതിയ തോടെ പത്രത്തിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണം അധികാരികൾ തടഞ്ഞു.

പാരീസിലെത്തി മറ്റൊരു പത്രത്തിന്റെ ആധിപത്യം ഏറ്റെടുത്ത മാർക്സിന്റെ അനുഭവം മറ്റൊന്നായിരുന്നില്ല. തന്മൂലം മാർക്സിന്റെ ശ്രദ്ധ ധനശാസ്ത്രത്തിലും രാഷ്ട്രവിജ്ഞാനീയത്തിലും കേന്ദ്രീകരിച്ചു പാശ്ചാത്യലോകത്തിന്റെ അനുഭവങ്ങളിൽനിന്ന് ഒരു തത്വശാസ്ത്രം മാർക്സിന്റെ ബുദ്ധിയിൽ രൂപം കൊള്ളുകയായി.

അതാണ് “ഡയലക്റ്റിക്സ് ഭൗതികവാദം.” ഹേഗലിന്റെ പരിവർത്തനതത്വം അഥവാ വൈരുദ്ധ്യവാദം—സഭാ പരിവർത്തനം—ഉൾക്കൊണ്ടതിനാൽ അത് “ഡയലക്റ്റിക്സ് ലാ”യി; സാമൂഹ്യ-ഭൗതികപശ്ചാത്തലത്തിന് വിലയിരുത്തുന്നതിനാൽ ഭൗതികവും.

ദാർശനിക ഭൗതികവാദം

ജർമ്മൻ പ്രൊഫസ്സർ ഡ്യൂറിങ്ങിന്റെ വാദങ്ങൾക്കെതിരായി ഏൻഗൽസ് എഴുതി: “ചരിത്രത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ഭൗതികമായ ആശയം ഇങ്ങനെ തുടങ്ങുന്നു: ഉല്പാദനം, ഉല്പാദനഫലമായുണ്ടാവുന്ന സാധനങ്ങൾ കൈമാറൽ—ഇവയാണ് ഏതു സാമൂഹ്യകൂടമത്തിന്റേയും അടിസ്ഥാനം. സാധനങ്ങളുടെ വിതരണം

രണ്ടത്തോടെ, അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, എല്ലാ സമൂഹങ്ങളും വർഗ്ഗങ്ങളായി തരംതിരിയുന്നു. എന്താണെല്ലാദിപ്പിക്കുന്നത്, എങ്ങനെയാണവ കൈമാറുന്നത് എന്നിവ സമൂഹത്തിലെ വർഗ്ഗങ്ങളേവയെന്ന് നിശ്ചയിക്കുന്നു. ഈ ചിന്താഗതിയനുസരിച്ച് സാമൂഹ്യപരിവർത്തനവും രാഷ്ട്രീയവിപ്ലവവും മനുഷ്യന്റെ മനസ്സിലല്ല, അനന്തമായ സത്യവും നീതിയും പുലർത്താനുള്ള തൃഷ്ണയിലല്ല. ഉല്പാദനത്തിലും വിതരണത്തിലും അനുവർത്തിച്ചുപോരുന്ന രീതിയിലാണ് നാം കണ്ടെത്തുക. സാമ്പത്തികപരിവർത്തനം തത്പരശൂന്യത്തിൽനിന്നല്ല ധനശാസ്ത്രത്തിൽനിന്നാണ് ഉത്ഭവിക്കുന്നത്.”

ഈ ചിന്താഗതിയെ പിന്തുടരുന്നവർ വിഷമമില്ല. മാർക്സ് പറയുന്നു: “ഏതു സമൂഹത്തിന്റേയും അടിസ്ഥാനം സാമ്പത്തികമാണ്. സാമ്പത്തികപ്രക്രിയയുടെ ഫലമായി വർഗ്ഗങ്ങൾ തരംതിരിയുന്നു. അങ്ങനെ തരംതിരിയുന്നത് സാമ്പത്തികാവശ്യങ്ങൾ സാധിച്ചുകിട്ടുവാനാണ്. സാമ്പത്തികാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള സമൂഹക്രമത്തെ നിയമങ്ങൾവഴി ഗവർണ്മെണ്ടും ഉപദേശംവഴി മതവും തത്പരിന്തയും പുലർത്തുന്നു.

സാമ്പത്തിക പ്രക്രിയ

സാമ്പത്തികബന്ധങ്ങളുടെ പ്രതിഫലനമത്രേ സാമൂഹ്യസ്ഥാപനങ്ങളും നിയമങ്ങളും മതവും ഗവർണ്മെന്റുമെല്ലാം. സാമ്പത്തിക വളച്ചുയരുടെ ഏതു ദശയിലാണ് ഒരു സമൂഹം നില്ക്കുന്നത് എന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാകും സാമ്പത്തികമല്ലാത്ത മറ്റു മണ്ഡലങ്ങളുടെ വികാസം. വേട്ടയാടൽദശയിൽ നില്ക്കുന്ന സമൂഹം വ്യാവസായികദശയിലെ സമൂഹത്തെപ്പോലെ നിയമങ്ങളിൽ അധിഷ്ഠിതമല്ല. ചിന്തയുടെ ക്രിയാത്മകതയും സത്യാനുഷ്ഠാനവും കാര്യക്ഷമതയും മാർക്സ് അംഗീകരിക്കുന്നു. എന്നിട്ട് ചിന്തകളും ആശയങ്ങളും സാഹചര്യങ്ങളുടെ സൃഷ്ടിയാണെന്നദ്ദേഹം വാദിക്കുന്നു.

ചലനാത്മകമാണ് സാമ്പത്തികപ്രക്രിയ. കാരണം, സാമ്പത്തികബന്ധങ്ങൾ സ്വതഃ പരിവർത്തനത്തിന് വിധേയമാണ്. അതിനാൽ ഒരു ദശയിലെ ചിന്തകളും ആശയങ്ങളും പുറകെ വരുന്ന ദശയ്ക്കു രൂപംകൊടുക്കുന്നു. മാർക്സ് എഴുതി: “മനുഷ്യർ അവരുടെ ചരിത്രം സൃഷ്ടിക്കുന്നു. അവർക്കിഷ്ടമുള്ള വിധത്തിലല്ല; അവർക്കിഷ്ടമുള്ളവിധം അവർ സാഹചര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നില്ല. പഴയ ദശയിലെ സാഹചര്യങ്ങൾ പുതിയ ദശയ്ക്കു ജീവൻ നൽകുന്നു.”

ഈ ‘ഡയലക്റ്റിക്സ്’ പ്രക്രിയ സാമൂഹ്യക്രമവും ചിന്തകളും തമ്മിലുള്ള ആഘാതപ്രത്യാഘാതങ്ങളെ മാത്രമല്ല ആശ്രയിക്കുന്നത്. മറ്റൊരു ശക്തിയേറിയ ഘടകംകൂടി പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്: ചിന്തകളുടെ ലോകവും സാമ്പത്തികലോകവും തമ്മിലേ വ്യത്യാസപ്പെടുന്നു. ഉദാ: രാഷ്ട്രീയമായ ഏകീകരണത്തിന്റേയും കണ്ടെത്തലുകളുടേയും ഫലമായി മധ്യശതകങ്ങളിൽ ഒരപ്പെട്ടു നിന്നിരുന്ന കമ്പോളങ്ങൾ കൈകോർക്കുകയായി. കണ്ടുപിടുത്തങ്ങൾ കായികാലോചനത്തിന്റെ സ്ഥാനത്ത് യന്ത്രങ്ങളെ സ്ഥാപിച്ചു. പുതിയ വ്യാപാരസമ്പ്രദായവും യന്ത്രവൽകൃതവ്യവസായങ്ങളും ഫ്യൂഡലിസത്തെ നശിപ്പിച്ച് ഫാക്ടറിസമ്പ്രദായം തുടങ്ങി. സാമ്പത്തികബന്ധങ്ങളിൽ വരുന്ന വ്യത്യാസം നോക്കുക. അതോടെ ചിന്താപരവും സാംസ്കാരികവുമായ പരിവർത്തനം വന്നെത്തി. എല്ലാം പുതിയ വസ്തുക്കളെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിൽ സഹായിച്ചു. പുതിയ കമ്പോളം വ്യാപാരിവർഗ്ഗത്തേയും പുതിയ ഫാക്ടറി തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തേയും സൃഷ്ടിച്ചു.

വർഗ്ഗസമരം

പുതിയ വർഗ്ഗങ്ങൾ പഴയവയെ അകറ്റി. ഫാക്ടറികൾ കൈത്തൊഴിൽശാലകളെ തട്ടിമാറ്റി. താഴെയുള്ള വർഗ്ഗങ്ങൾ

മുകളിലുള്ളവയെ പിടിച്ചു നീക്കി മുന്നേറുകയായി. റിക്കാഡോയുടെ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ രാഷ്ട്രീയാധികാരം കയ്യാക്കിയ ഭൂവുടമകൾ മുപ്പതുവർഷക്കാലം ധാന്യനിരമങ്ങൾ വെച്ചുപുലർത്തി ലാഭമെടുത്തു. പിന്നീട് വ്യവസായിവർഗ്ഗം അധികാരം പിടിച്ചെടുത്തു. വർഗ്ഗങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള സംഘട്ടനം സമരം, അനിവാര്യമെന്നു മാർക്സ് സമർത്ഥിച്ചു.

പക്ഷേ, ചരിത്രം ആരുടെയും പക്ഷത്തല്ല. സമൂഹം ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന ധനം പങ്കിട്ടെടുക്കുവാനുള്ള വർഗ്ഗങ്ങളുടെ സമരമാണ് ചരിത്രം. സാമൂഹ്യധനം പങ്കിടുന്ന സമ്പ്രദായം എപ്പോഴും പരിവർത്തനത്തിനു വിധേയമാണെന്നും.

1848-ൽ മാർക്സും എൻഗൽസും കണ്ടതിതാണ് “വിപ്ലവം, സമരം, സംഘട്ടനം.” ഇവ ഉണ്ടായേ പറ്റൂ. സാമ്പത്തിക ബന്ധങ്ങൾ വ്യത്യാസപ്പെടുന്നതോടെ അവയിന്മേൽ കെട്ടിപ്പുറത്തു സാമൂഹ്യ-രാഷ്ട്രീയ ക്രമവും വ്യത്യാസപ്പെടുന്നു. സാമ്പത്തിക ബന്ധങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനം വ്യാവസായികോല്പാദനമാണ്. പക്ഷേ, അതിന്മേൽ കെട്ടിപ്പൊക്കിയിട്ടുള്ളത് സ്വകാര്യസ്വത്തുടമസ്ഥസമ്പ്രദായമാണ്. ഇവ രണ്ടും പൊരുത്തപ്പെടുന്നില്ല.

പൊരുത്തക്കേടോ? അതെ. ഫാക്ടറിസമ്പ്രദായം വർഗ്ഗാധിഷ്ഠിതമാണ്. സ്വത്തുടമസ്ഥസമ്പ്രദായം വ്യക്തികളുടെ ആഗ്രഹങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് പൊരുത്തക്കേട്. ഫാക്ടറിസമ്പ്രദായം സാമ്പത്തികാസൂത്രണവും സാമൂഹ്യ പരിവർത്തനവും ആവശ്യപ്പെടുന്നു സ്വകാര്യസ്വത്തുടമകൾ ഇവയെ എതിർക്കുന്നു. മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥിതി സങ്കീർണ്ണമായ നിയന്ത്രണവും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശവും ആവശ്യപ്പെടുന്നു. മുതലാളികൾ അവയിൽനിന്നുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം ആവശ്യപ്പെടുന്നു ഫലങ്ങൾ: ഒന്ന്, അനിയന്ത്രിതമായ അമി

തോല്പാദനം സാമ്പത്തികതകച്ചയ്ക്കുവേണ്ടി മുതലാളിത്തത്തെ നയിക്കുന്നു. അമിതോല്പാദനവും ആവാശ്യത്തിന് ഉല്പാദനമില്ലായ്മയും മുതലാളിത്തത്തെ സ്തംഭിപ്പിച്ചിടത്തോളം ആശുപത്യാപരമാണ് രണ്ട്: ഫാക്ടറിസമ്പ്രദായം സോഷ്യലിസത്തിന്റെ മുന്നോടിയായ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തെ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. അതേ മുതലാളിത്തത്തന്നെ അതിന്റെ പരമശത്രുവായ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തെ തീവ്രീകരിക്കുന്നു ഭാവിയിലേക്ക് വിരൽ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ട് മാർക്സും എൻഗൽസ്സും പറഞ്ഞു: “മുതലാളിത്തത്തിന്റെ പതനവും തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ വിജയവും അനിവാര്യമാണ്.”

ജെന്നി

പാരീസിൽവെച്ചല്ല കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് മാനിഫെസ്റ്റോ രചിക്കപ്പെട്ടത്. ഫ്രഞ്ച് തലസ്ഥാനത്തുനിന്ന് മാർക്സ് പുറത്തുള്ളപ്പോൾ വിവാഹിതനായിരുന്നു മാർക്സ്. ധനികനും മനുഷ്യസ്നേഹിയും ഉല്പതിഷ്ഠനും പ്രീവി കൗൺസിലറുമായ ബാരൻ ഫോൺ വെസ്റ്റ്ഫാലന്റെ മകളും തന്റെ ബാല്യകാലസഖിയുമായിരുന്ന ജെന്നിയെയാണ് മാർക്സ് വിവാഹംചെയ്തത്. ഹോമറിനെപ്പറ്റിയും ഷേക്സ്പിയറിനെപ്പറ്റിയും മാർക്സ് ശുഭശ്രവണമായി ചർച്ചചെയ്തിട്ടുണ്ട്. സെന്റ് സൈമന്റെ ആശയങ്ങൾ ‘ശീശ്’യാണെന്നു ചുള്ളി വിധിച്ചെങ്കിലും വെസ്റ്റ്ഫാലൻപ്രഭു അവയെപ്പറ്റി പ്രശംസിക്കുന്നത് മാർക്സ് കേട്ടിട്ടുണ്ട്. നഗരത്തിലെ സൗന്ദര്യറാണിയായ ജെന്നിയെ തടിയനായ മാർക്സ് കല്യാണംകഴിച്ചതിൽ ഒട്ടനവധി യുവാക്കൾക്ക് മനഃപ്രയാസം തോന്നി. മാർക്സിൽ അനുരക്തയായി ജെന്നി. രണ്ടു കുടുംബങ്ങളും സ്നേഹം മുളി. പ്രഭു ചെയ്തത് അക്രമമാണെന്നു പലരും കരുതി. മകളുടെ ഭാവി വിഭാവനം ചെയ്യാൻ പ്രഭുവിനു കഴിഞ്ഞില്ല ജയിലിൽ പോകേണ്ടിവ

ന്ന ജെന്നിക്ക് തന്റെ മെത്ത ഒരു വേശ്യയുമായി പങ്കിടേണ്ടിവന്നു. ഒരു കുട്ടി മരിച്ചപ്പോൾ ശവസംസ്കാരത്തിനുള്ള പണത്തിന് അവൾക്ക് അയൽക്കാരനോടു യാചിക്കേണ്ടിവന്നു. ഭയം റിലെ ആഡംബരജീവിതമുപേക്ഷിച്ച ജെന്നിക്ക് ലണ്ടനിലെ വൃത്തികെട്ട ദരിദ്രസങ്കേതത്തിൽ രണ്ടു മുറികൾ വാടകയ്ക്കു വാങ്ങി ലോകത്തിന്റെ അരിശത്തിനു പാത്രമായ മാർക്സ് ഒരുമിച്ചു താമസിക്കേണ്ടിവന്നു. കടുത്ത ദാരിദ്ര്യപ്പിശാചിന്റെ പ്രഹരങ്ങൾ അവളെ ഭർത്താവോടു കൂടുതൽ അടുപ്പിച്ചതേയുള്ളൂ.

ജെന്നി അങ്ങേയറ്റം സ്വഭത്ത്വാവിനെ സ്നേഹിച്ചു. കളങ്കരഹിതമായിരുന്നു അവളുടെ ദാമ്പത്യം. മാർക്സ് — വാത്സല്യനിധിയായ പിതാവ്, സ്നേഹമുള്ള ഭർത്താവ്! കഠിനകാലത്തിനു ശേഷം: മാർക്സ് സുഖമില്ലാതെ കിടക്കുന്നു. ജെന്നി മരണശയ്യയിലും. അവരുടെ പുത്രി ചിത്രീകരിക്കുന്നതാണീരംഗം: “അമ്മ മുമ്പിലത്തെ വലിയ മുറിയിൽ. അടുത്ത മുറിയിൽ അപ്പനും....ആ പ്രഭാതം ഞാൻ മറക്കില്ല. അപ്പനു ശക്തിതോന്നി, അമ്മയുടെ മുറിയിലേക്ക് കടന്നുചെല്ലുവാൻ. അവരിരുവരും വീണ്ടും യൗവനം വീണ്ടെടുത്തപ്പോലെ—യൗവനയുക്തരായ യുവതിയും ചൊറുചൊറുക്കുള്ള യുവാവും വീണ്ടും ജീവിതമാസപദിക്കാൻ തുടങ്ങുംപോലെ അല്ല—അനാരോഗ്യം കരണ്ടുതിന്നുന്ന വൃദ്ധനും മരണത്തെ സമീപിക്കുന്ന, ലോകത്തോടു യാത്രചെയ്യുവാൻ വെറുപ്പു, മഹിമയും അല്ല അവർ....”

പാരിസിൽനിന്നും ബ്രസ്സൽസിൽനിന്നും പുറത്തുള്ള ചെറു മാർക്സ് കുടുംബത്തെ സ്വീകരിച്ചതു ലണ്ടനാണ്. ബ്രസ്സൽസ് പത്രത്തിന്റെ അവസാനപ്പതിപ്പ് ചുവന്നു. മഷിയിൽ പുറത്തിറക്കി മാർക്സ് ലണ്ടനിലെത്തി. കൈയിൽ പണമില്ല. ഏൻഗൽസ് കടമായി എത്രമാത്രം പണം മാർക്സ് കുടുംബത്തിനു നൽകിയെന്നതിനു കണക്കില്ല. മാർക്സ്

കുടുംബം പിന്നെയും ദാരിദ്ര്യത്തിലാണ്ടു. അഞ്ചു കുടുംബാംഗങ്ങളും, പ്രഭു തന്റെ മകളുടെ സഹായത്തിനയച്ച ശമ്പളം പറ്റാത്ത, പരിചാരിക ലബ്ധനും.

ലണ്ടനിൽ

മാർക്സിനു ജോലിയില്ല. അദ്ദേഹം ബ്രിട്ടീഷ് മ്യൂസിയത്തിലെ ലൈബ്രറിയിൽ കാലത്ത് പത്തുമണിമുതൽ വൈകുന്നേരം ഏഴുമണിവരെ ജോലിചെയ്യും. ഫൂറിയറിന്റെ തത്വസംഹിത സ്വീകരിച്ച മാർക്സ് എ. ഡാനയുടെ പത്രാധിപത്യത്തിലുള്ള “ന്യൂയോർക്ക് ട്രൈബ്യൂൺ” എന്ന അമേരിക്കൻ പത്രത്തിൽ മാർക്സിന്റെ ലേഖനങ്ങൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകയുണ്ടായി. അതിൽനിന്ന് പണവും കിട്ടി. മിക്ക ലേഖനങ്ങളും മാർക്സിനുവേണ്ടി ഏൻഗൽസ് എഴുതി. പിന്നീട് ലേഖനങ്ങൾ മുടങ്ങി. കുടുംബസ്വത്തുക്കൾ വിറ്റൊ പണയംവെച്ചോ നിത്യജീവിതം കഴിക്കേണ്ടിവന്നു മാർക്സ് കുടുംബത്തിന്. ലേഖനങ്ങളെയെല്ലാം സ്റ്റാമ്പിനപ്പോലും പണമില്ലാതെ വിൽക്കുമിട്ടുണ്ട് മാർക്സ്. ബാക്കി വന്ന കോട്ടുപോലും പണയംപെട്ട മാർക്സ് പുറത്തിറങ്ങാൻ കഴിയാതെ വിൽക്കുമിട്ടുണ്ട്. പോരെങ്കിൽ, പ്രമേഹക്കുരുക്കളും! ഒരു ദിവസം ബ്രിട്ടീഷ് മ്യൂസിയത്തിൽനിന്ന് മടങ്ങിവന്ന നിരാശനായ മാർക്സ് പറഞ്ഞു: “മുതലാളിപർഗ്ഗത്തിനും എന്റെ പ്രമേഹക്കുരുക്കളോർമ്മിക്കുവാൻ അവസരമുണ്ടാകും.” അന്നാണദ്ദേഹം തന്റെ ‘ദാസ് കാപ്പിറാൽ’ (മൂലധനം) എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിലെ ഏറ്റവും നിട്ടയമായ അദ്ധ്യായമെഴുതി മുഴുമാക്കി.

കത്തുകൾവഴി മാർക്സ് ഏൻഗൽസുമായി ചർച്ചകൾ തുടന്നു. ഒരു കത്തിൽ: “എന്റെ ഭാര്യയ്ക്ക് സുഖമില്ല. മകൾ ജെന്നി സുഖക്കേടിലാണ്. ലബ്ധൻ എന്തോ ഞരമ്പുരോഗം. ഡോക്ടറെ വിളിക്കാൻ പണമില്ല. അപ്പവും ഉരുളക്കിഴങ്ങു

മായി എട്ടു ദിവസം പിന്നിട്ടു ഞങ്ങൾ വർത്തമാനപ്പത്രങ്ങൾ വാങ്ങാൻ കാശില്ലാത്തതിനാൽ ഡാനസ്ക്ട് ഒന്നും എഴുതിയില്ല.... ഞാൻ തൊഴിലാളികളുടെ കൈയിൽനിന്ന് കടംവാങ്ങി—ഭയാനകം! നിവൃത്തിയില്ല. അല്ലെങ്കിൽ പട്ടിണികിടന്നു മരിക്കണം....

അവസാനകാലത്ത് അല്പം ആശ്വാസം കിട്ടി. മരിച്ചു പോയ ഒരു പഴയ സുഹൃത്ത് മരണപത്രപ്രകാരം മാർക്സിന് കുറെ പണം ഇഷ്ടദാനം ചെയ്തു. വലിയ തുക പൈതൃകമായി കിട്ടിയ ഏൻഗൽസും ആത്മസുഹൃത്തിനെ മറന്നില്ല. ആയിരത്തിയെണ്ണററിയെണ്ണത്തൊന്നിൽ (മാർക്സിനു 63 വയസ്സ്) ജെന്നി മരിച്ചു. രോഗിയായിക്കിടക്കുന്ന മാർക്സിന്റെ മുഖത്തു നോക്കി ഏൻഗൽസ് പറഞ്ഞു: “മാർക്സ്, നിങ്ങളും മരിച്ചിരിക്കുന്നു” ഇല്ല, മുഴുവനായും ഇല്ല. രണ്ടുകൊല്ലംകൂടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീരം ജീവിച്ചു. തന്റെ പെണ്മക്കൾ തെരഞ്ഞെടുത്ത ഭർത്താക്കന്മാരെ മാർക്സ് ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. തൊഴിലാളിപ്രസ്ഥാനത്തിനകത്തുള്ള വടംവലികൾ അദ്ദേഹത്തെ കൂപിതനാക്കി. തന്റെ പരിവർത്തനവാദത്തെ വളച്ചൊടിച്ച് സുഹൃത്തുക്കളോടദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: “ഞാൻ മാർക്സിസ്റ്റല്ല.” മാർക്സിസം പരിവർത്തനത്തിന്റെ തത്വസംഹിതയാണ്. നൂററണ്ടുകൾക്കുശേഷം വരുന്ന പരിവർത്തനങ്ങൾ എങ്ങനെ ഇപ്പോൾ നോക്കിക്കാണം? ഒരുപക്ഷേ, ബഹിരാകാശയാത്രയുടെ ഈ കാലഘട്ടം കഴിഞ്ഞാൽ മനുഷ്യവർഗ്ഗവും ശൂക്രനിവാസികളുടെ വർഗ്ഗവുമായിട്ടാകാം വർഗ്ഗസമരം!....അധികം താമസിയാതെ മാർച്ച് മാസത്തിലെ ഒരു സാധാരണത്തിൽ മാർക്സ് ലോകത്തോടു യാത്രപറഞ്ഞു.

സഹനത്തിന്റെ ആ നീണ്ട കാലയളവിൽ മാർക്സ് എന്തു ചെയ്തു?

മാർക്സും ഏൻഗൽസും തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തെ സംഘടിപ്പിച്ചു. മാർക്സ് രേഖപ്പെടുത്തി: “ഇന്നേവരെ തത്വചിന്ത

കർ ലോകത്തെ പല തരത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിക്കുക മാത്രമേ ചെയ്തുള്ളൂ. അവർ ചെയ്യേണ്ടത് ലോകത്തെ മാറ്റിപ്പണിയുകയാണ്.” ചരിത്രം മാറ്റിയെഴുതേണ്ട ചുമതല അവർ തൊഴിലാളിപ്രസ്ഥാനത്തിന് നൽകി. തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റേതാണ് ഭാവിലോകം.

മാർക്സസം ഏൻഗൽസം

അവർ കെട്ടിപ്പുട്ടത് 70 ലക്ഷം അംഗങ്ങളുള്ള ആദ്യത്തെ ‘ഇൻറർനാഷനൽ’ തകൻ ഒരു വിഭാഗം വിപ്ലവകാരിയും പ്രസിദ്ധ വാചിയുമായ ബാക്കുനിന്റെ കൂടെ കൂടി. ന്യൂയോർക്കിൽവെച്ചായിരുന്നു അതിന്റെ അവസാന സമ്മേളനം.

മാർക്സിസ്റ്റുകളെല്ലാം മാർക്സിന്റെ നേതൃത്വം സ്വീകരിച്ചു, ഏറ്റവും അച്ചടക്കത്തോടെ. സാഹോദര്യത്തിൽ വിശ്വസിച്ച (ശാസ്ത്രത്തിലല്ല) വിരഹിപ്പിടും ആത്മദാർഢ്യത്തിന് വില കല്പിച്ച ധീരനായ വിപ്ലവവും പുറംതള്ളപ്പെട്ട അങ്ങനെ പലരും. കാരണം: മാർക്സിസ്റ്റ് നിരത്തിൽനിന്ന് അവർ തെറ്റി മാറിയിരിക്കുന്നു. ഹൃദയം പട്ടാളച്ചിട്ടയ്ക്കു വിധേയമല്ലല്ലോ! സ്വകാര്യസ്വപത്ത് കളവുമതലാണെന്ന് സമർത്ഥിച്ച പ്രൂഡോൺ തൊഴിലാളിപ്രസ്ഥാനത്തിൽ ചേരണമെന്ന് മാർക്സ് ശഠിച്ചു.

പ്രൂഡോൺ ഇപ്രകാരം മറുപടി നൽകി: “നമുക്കൊരുമിക്കാം സമൂഹത്തിന്റെ നിയമങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുപ്പിടിക്കുവാൻ.... .. അന്ധമായ വിശ്വാസങ്ങൾ തുടച്ചുമാറ്റുന്ന നാം അന്ധമായ മറ്റൊരു വിശ്വാസം ജനങ്ങളിൽ കൃത്തിപ്പെയ്ക്കുകയോ? ദൈവത്തെ കാത്ത് അതരത്ത്! എല്ലാ ആശയങ്ങളും വെളിയിലിറക്കി പരിശോധിക്കണമെന്ന നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തെ ഞാനാദരിക്കുന്നു.....നമുക്ക് സഹിഷ്ണുതയെന്തെന്നു ലോകത്തിന് കാട്ടിക്കൊടുക്കാം. ഒരു പുതിയ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ നേതൃസ്ഥാനത്താണ് എന്നുവെച്ച് ഒരു പുതിയ സഹിഷ്ണുതയുടെ നേതാക്കളാകാൻ ചാടില്ല നമ്മൾ.....എല്ലാ എതിർപ്പിനേയും

പ്രതിഷേധത്തേയും ഹാർട്ടമായി സ്വീകരിക്കുക, പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക; എല്ലാ കുറപ്പെടുത്തലിനേയും മിസ്സിസിസിത്തേയും നിരുത്സാഹപ്പെടുത്തുക. ഈ കരാറിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിങ്ങളുമായി യോജിക്കുവാൻ ഞാൻ തയ്യാറാണ്. അല്ലെങ്കിൽ സാധ്യമല്ല.”

പ്രൂഡോന്റെ “ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ തത്വചിന്ത” എന്ന ഗ്രന്ഥത്തെ മാർക്സ് “തത്വചിന്തയുടെ ദാരിദ്ര്യം” എന്ന മറുപടികൊണ്ട് നാമാവശേഷമാക്കി. രണ്ടാം ഇൻറർനാഷനൽ കരോളടി സഹിഷ്ണുത പുലർത്തി. ബെർനാർഡ്ഷാ, റാംസേ മാക്ഡൊണാൾഡ്, പിൾസുഡ്സ്കി, ലെനിൻ, മുസ്സലീനി, ലവാൽ (!) എന്നിവർ അതിൽ പങ്കെടുത്തു. മോസ്കോയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിലുള്ള മൂന്നാം ഇൻറർനാഷനൽ സഹിഷ്ണുതയിലൂന്നിയില്ല.

ആ മഹാഗ്രന്ഥം

തൊഴിലാളിപ്രസ്ഥാനം കെട്ടിപ്പടുത്ത അര ഡസൻ നേതാക്കന്മാരിൽ ഒരുവനെന്ന നിലയിൽ നാം മാർക്സിനെ കാണുന്നവരില്ല. എന്തുകൊണ്ടുദ്ദേഹത്തെ നാമോക്കുന്നു? സോഷ്യലിസത്തെപ്പറ്റി അദ്ദേഹമധികമെഴുതിയില്ല. ചുരുക്കത്തിൽ, മാർക്സിന്റെ സംഭാവന മുതലാളിത്തത്തെപ്പറ്റിയുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പഠനമത്രേ.

മുതലാളിത്തം ആത്മഹത്യചെയ്യും, നശിക്കും. എങ്ങനെ? എന്താണതിന്റെ പിന്നിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന നിയമങ്ങൾ?

മാർക്സിന്റെ “ക്യാപിറ്റൽ” എന്ന ഗ്രന്ഥം ഈ ചോദ്യങ്ങൾക്കുത്തരം തരും. ക്യാപിറ്റൽ എഴുതിക്കഴിയുകയുണ്ടായില്ല. 1851: “അഞ്ചാഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ എഴുതിക്കഴിയും”; 1859: “ആറാഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ”; 1865: “കഴിഞ്ഞു”. രണ്ടു കൊല്ലമെടുത്തു കൈയെഴുത്തുപ്രതി ‘എഡിറ്റർ’ ചെയ്യുവാൻ. 1883-ൽ മാർക്സ് മരി

ച്ചപ്പോൾ രണ്ടു വാളുങ്ങൾ ബാക്കിയുണ്ട് പൂർത്തിയാക്കുവാൻ. 1885-ൽ രണ്ടാം വാളുവും 1894-ൽ മൂന്നാം വാളുവും ഏൻഗൽസ് പുറത്തിറക്കി. 1910 വരെ അവസാന വാളും വെളിച്ചം കണ്ടില്ല.

2500 പേജുകൾ. ചെറിയ കായ്ക്കുങ്ങൾപോലും മാർക്സ് തുറന്നുകാട്ടി സൂക്ഷ്മതയ്ക്കു വലിയ വില കല്പിച്ച അദ്ദേഹം. എല്ലാ സാമ്പത്തികഗ്രന്ഥങ്ങളും മനനംചെയ്തു പന്ധിതൻ, എല്ലാ സിദ്ധാന്തങ്ങൾക്കും വിലയിരുത്തിയ സമർത്ഥൻ! അടിക്കുറിപ്പുകൾ എത്രയെത്ര! ഭാഷയോ? തുളച്ചുകയറുന്നത്. സാമ്പിളുകൾ: “മരിച്ച തൊഴിലാണ് മൂലധനം. അതു വാമ്പയറി (ഒരു തരം വാവൽ—രക്തരക്ഷസ്സ്) നെപ്പോലെ, ജീവിക്കുന്ന തൊഴിലിന്റെ രക്തമുറിക്കുകയും”; “മൂലധനം ഭൂമിയിലേയ്ക്കിറങ്ങിയത് ആപാച്യുധം ഓരോ സൂഷിരത്തിൽനിന്നും ചോരയും ചെളിയും ഇറുക്കു വീഴ്ത്തുകൊണ്ടാണ്.”

മുതലാളിത്തത്തിന്റെ അറകുറങ്ങൾ കാണുകയല്ല, മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥയ്ക്കു കത്തുള്ള ചലനത്തിന്റെ നിയമങ്ങൾ (Laws of Motion) കണ്ടെത്തുകയാണ് മാർക്സിന്റെ ലക്ഷ്യം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ യുക്തിയുടെ പാത എവിടെയും തെളിഞ്ഞു നിൽക്കുന്നു.

രണ്ടു ഗുസ്തിക്കാർ

കുത്തകവ്യവസായം മുതലായ അനേകം നൂറ്റാണ്ടുകളുള്ള മുതലാളിത്തത്തെയാണ് മാർക്സ് അഴിച്ചഴിച്ചു പരിശോധിക്കുന്നത്. സാധനങ്ങളെല്ലാം അതാതിന്റെ ശരിയായ വിലയ്ക്കു വിൽക്കപ്പെടുന്നു. ശരിയായ വിലയാണ് ആ സാധനത്തിന്റെ മൂല്യം (Value). ആധം സ്തിത്തം റിക്കാർഡോയും പറഞ്ഞ പോലെ, ഒരു സാധനത്തിന്റെ മൂല്യം അതിലടങ്ങിയ തൊഴിലാണ്. പേന നിർമ്മിക്കുവാൻ പെൻസിൽ നിർമ്മിക്കുന്നതിനു

വേണ്ടതിന്റെ നാലിരട്ടി തൊഴിൽ വേണമെങ്കിൽ പെൻസി
ലിന്റെ വിലയുടെ നാലിരട്ടിയാകും പേനയുടെ വില. നേരിട്ട
ഇതോ പരോക്ഷമോ (യന്ത്രങ്ങളിൽ നിക്ഷിപ്തമോ) ആകാം
തൊഴിൽ.

ഗോദായിൽ എതിരാളികളായ രണ്ടു ഗുസ്തിക്കാർ നില്ക്കുന്നു:
തൊഴിലാളിയും മുതലാളിയും. മുതലാളി ചീത്തയാളല്ല. മറ്റു മു
തലാളിമാരുമായുള്ള കിടമത്സരത്തിൽപെട്ട, ലാഭക്കൊതിയുള്ള,
മൂലധനമുണ്ടാക്കുന്ന, വ്യവസായിയാണയാൾ. വ്യവസായിയാ
യ മുതലാളിക്ക് മറ്റു മുതലാളിമാരുടെ കിടമത്സരം മൂലം ലാ
ഭം കിട്ടിപ്പല്ലോ. ഹെയ്! അങ്ങനെയല്ല, ലാഭം കിട്ടും. ഉല്പാ
ദിപ്പിക്കുന്ന സാധനങ്ങൾ ഗത്യന്തരമില്ലാത്തതിനാൽ മുതലാളി
ശരിയായ വിലയ്ക്കു വില്ക്കുന്നു. തൊഴിലിന്റെ മൂല്യം തൊഴി
ലെടുക്കുന്നവനെ ജീവിക്കുന്നതിനനുവദിക്കുന്ന മൂല്യമാണ്. തൊ
ഴിലാളിയിൽ തൊഴിൽശക്തി നിത്തുവാൻ എത്രമാത്രം പണം
വേണമോ, അതാണ് തൊഴിലാളിയുടെ നിലനില്പിനാവശ്യമു
ള്ള കൂലി (Subsistence Wages). കിട്ടാനുള്ള കൂലിയേ മോ
ദിക്കാവൂ. ആരു മണിക്കൂർനേരം സമുദായത്തിനാവശ്യമായ
തൊഴിൽ ചെയ്യുന്ന തൊഴിലാളിക്കു ജീവിക്കുവാൻ ആവശ്യമായ
ആവശ്യമെങ്കിൽ, അയാൾക്ക് അത്രയും സമയത്തേക്കു കിട്ടുന്നതു
ആരു രൂപ. അതിൽ കൂടില്ല.

പക്ഷേ, തൊഴിലാളി എട്ടു മണിക്കൂർ പണിയെടുക്കുന്നു. അ
പ്പോൾ കിട്ടേണ്ടത് 8 ക. കിട്ടുന്നത്: 6ക. അതുകൊണ്ട് 'മുത
ലാളിയുടെ ലാഭം: 2 ക. ഈ രണ്ടുരൂപിക 'മിച്ചമൂല്യ' (Surplus
value) മത്രേ. തൊഴിലാളിക്കു കിട്ടേണ്ട രണ്ടു രൂപ മുതലാളി തട്ടി
യെടുക്കുന്നു. പ്രതിഷേധിച്ചാലോ? പററില്ല. ഫാക്ടറിയും ഉപകര
ണങ്ങളും മുതലാളിയുടേതാണ്. ഉപകരണങ്ങളി (യന്ത്രങ്ങളും) ല്ലാ
തെ തൊഴിലാളിയെന്തു ചെയ്യും? മാർക്സ് ജീവിച്ചിരുന്ന കാല
ത്തെ അന്തരീക്ഷം മാർക്സിന്റെ നിഗമനത്തെ ശരിവെക്കു

ന. (1862-ൽ മാഞ്ചസ്റ്ററിലെ ഒരു ഫാക്ടറിയിലെ തൊഴിലാളി ആഴ്ചയിൽ 84 മണിക്കൂർ ജോലി ചെയ്തു; അതിനുമുമ്പ് എഴുപത്തിയെട്ടു മണിക്കൂർ മാത്രം)

പൊൻമുട്ടയിടുന്ന താരാവു്

കിട്ടുന്ന ലാഭം സംഭരിച്ചു് മുതലാളികൾ ഉല്പാദനം വികസിപ്പിക്കുന്നു. എല്ലാ മുതലാളികൾക്കും തൊഴിലാളികളെ വേണം. അപ്പോൾ കൂലിനിരക്കു വർദ്ധിക്കില്ലേ? ഉവ്വ്. തന്നിമിത്തം മിച്ചമൂലം കുറയുന്നു. വർദ്ധിച്ച കൂലി ലാഭത്തെ തിന്നൊടുക്കുന്നു. ആധം സ്തിത്തം റിക്കാർഡോയും പറഞ്ഞതിനേറുന്ന പക്ഷേ അവർ പറഞ്ഞു: കൂലി കൂടുമ്പോൾ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിൽ ജനങ്ങളേറുന്നു, കൂലി ഇടിയുന്നു എന്ന്. ഈ പ്രതിവിധി അസംഭാവ്യമെന്നും മാർത്താണ്ഡിയൻ സിദ്ധാന്തം “മനുഷ്യഗുണത്തിന്റെ മേൽ ആരോപിച്ച അപവാദം”മാണെന്നും മാർക്സ് വാദിക്കുന്നു. എന്നിട്ട് അദ്ദേഹം മുതലാളി പ്രയോഗിക്കുന്ന പ്രതിവിധി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ‘തൊഴിൽ ചുരുക്കുന്ന യന്ത്രങ്ങൾ’ (Labour Saving Machines) മുതലാളി ഉപയോഗിക്കുന്നു. മുതലാളി തൊഴിലാളികളെ പിരിച്ചുവിടുന്നു. കൂലിനിരക്ക് കീഴോട്ടു് തൊഴിലാളിയുടെ കഷ്ടിപിഷ്ടി നില്ക്കുന്നവശ്യമുള്ള കൂലിയിൽ വന്നു നില്ക്കുന്നു.

പക്ഷേ യന്ത്രങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനു് പണം മുൻകൂറാക്കണം. മൂലധനത്തിന്മേൽ പലിശ നഷ്ടം. 30 വർഷംകൊണ്ടു് 30,000 ക യുടെ തൊഴിലെടുക്കും യന്ത്രമെങ്കിൽ ഇന്നതന്നെ 30,000 ക കൊടുത്തു് യന്ത്രം വാങ്ങണം. നഷ്ടം! ലാഭം കിട്ടണമെങ്കിൽ തൊഴിലാളികളാണു് നല്ലതു്. തൊഴിലാളികൾക്കുപകരം യന്ത്രങ്ങൾ— പൊൻമുട്ടയിടുന്ന താരാവിനെ കൊല്ലുകയാണു് മുതലാളികൾ.

പർമാത്മമിതാണ്: കൂടുതൽ യന്ത്രങ്ങൾ ലഭിക്കുക കഠിനമാണ്. ജനങ്ങളിൽ ബഹുഭൂരിപക്ഷവും തൊഴിലാളികളാണ്: വരുമാനം കുറയുന്നതോടെ അവർക്ക് സാധനങ്ങളും വാങ്ങാൻ കഴിവില്ലാതാകുന്നു. ക്രോതാക്കളുടെ സംഖ്യ കുറയുന്നു. സാധനങ്ങൾക്കു ചെലവിലുണ്ട്. പുറകെ വരുന്നു പാപ്പരത്തം, ഫാക്ടറി പൂട്ടിയിടൽ, ചെറിയ ഉല്പാദനശാലകൾക്കു നാശം, ചുരുങ്ങിയ വിലയ്ക്കുപോലും വിറ്റഴിക്കാൻ യുതി!

ദുരന്തനാടകം അവസാനിക്കുന്നു

വ്യവസായങ്ങൾ യന്ത്രവൽകൃതമാകുന്നതോടെ കുറഞ്ഞ കൂലിക്കു തൊഴിലാളികൾ വരുന്നു. കമ്പോളങ്ങളിൽ ചുരുങ്ങിയ വിലയ്ക്കു യന്ത്രങ്ങൾ കിട്ടുന്നു. 'മിച്ചമൂല്യം' വീണ്ടും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. പക്ഷേ പഴയപടി വീണ്ടും ആപൽഘട്ടം വന്നെത്തുന്നു. രണ്ടാമത്തെ സാമ്പത്തികത്തകർച്ച ആദ്യത്തേതിനേക്കാൾ ഗുരുതരമായിരിക്കും. പിന്നീടു പിന്നീടു വരുന്ന തകർച്ചകൾ കൂടുതൽ കൂടുതൽ ആപൽക്കരമാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഭാരോ സാമ്പത്തികത്തകർച്ച വരുമ്പോഴും വലിയ ഉല്പാദനശാലകൾ ചെറിയവയെ ഏറ്റെടുക്കുന്നു. വലിയ ഉല്പാദനശാലകൾ തലകുത്തി വീഴുമ്പോൾ വരുന്ന നാശം ഗുരുതരമാകുമല്ലോ.

അങ്ങനെ ഒരു ദിവസം ആ ദുരന്തനാടകം അവസാനിക്കുന്നു. തൊഴിലാളിവർഗ്ഗം വിപ്ലവക്കൊടിയുയർത്തി സോഷ്യലിസം ഗീതങ്ങൾ പാടുന്നു. സ്വകാര്യസ്വത്തിന്റെ മരണകാഹളം ഓർ കേൾക്കാം. അപഹർത്താക്കൾ അപഹൃതരായി മാറുന്നു. സാമ്പത്തികാസൂത്രണത്തിന്റെ അഭാവം മുതലാളിത്തത്തിന്റെ പതനത്തെ ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നു.

ശുദ്ധമായ മുതലാളിത്തത്തിന് രക്ഷയില്ലെങ്കിൽ, കുത്തകയും കഴുത്തറക്കുന്ന മത്സരവും കാപട്യവും നിറഞ്ഞ മുതലാളിത്തം എങ്ങനെ രക്ഷപ്പെടും?

ഗവണ്മേണ്ടു് അടൻവീഴും

ധനവിതരണത്തിൽ ആശാപഹമായ പരിവർത്തനം സാധ്യമെന്നു് ജെ. എസ്. മിൽ കായ്കാരണസഹിതം സമർത്ഥിച്ചു. മാർക്സ് പറയുന്നു, അതു സാധ്യമല്ലെന്നു്. കാരണം? സാമ്പത്തികമണ്ഡലം ഭരിക്കുന്നവരാണ് രാഷ്ട്രത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതു്. എന്തായാലും മുതലാളിത്തം നശിക്കും. അതിന്റെ നാശത്തിൽ നിന്നു് അതിന്റെ പിൻഗാമി ജനംകൊള്ളും.

പിൻഗാമി എങ്ങനെയിരിക്കും? മാർക്സിനു് അധികമൊന്നും പറയാനില്ല. വർഗ്ഗരഹിതമായ സമൂഹം; എല്ലാം ദേശസാല്പരീകം; എല്ലാം സമൂഹത്തിന്റേതാകും. ദേശസാല്പരീയ ഫാക്ടറികളിലെ മേൽനോട്ടക്കാരരുടെ വർഗ്ഗവും മേൽനോട്ടത്തിനു വിധേയമായ വർഗ്ഗവും തമ്മിൽ സമരമുണ്ടാകില്ലേ? ഇല്ല. അതിനാണ് തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ ഏകാധിപത്യം സ്ഥാപിക്കുന്നതു്. അതിനുശേഷം കമ്മ്യൂണിസം. ക്രമേണ ഗവണ്മേണ്ടു് ഉപയോഗശൂന്യമാകും; അടൻവീഴും. അത്രയും പറഞ്ഞു മാർക്സ് നിർത്തി. ഡയലക്റ്റിക്കൽ പ്രക്രിയ ഏതുവിധം പ്രവർത്തിക്കുമെന്നു് ആരറിഞ്ഞു?

കമ്മ്യൂണിസത്തിന്റെ ശില്പി ലെനിനാണ്. മാർക്സ് മുതലാളിത്തത്തിന്റെ മരണമണി മുഴക്കിയെന്നു മാത്രം!

അധികവും ശരി

മാർക്സ് മുതലാളിത്തമാതൃകയിലുള്ള ഒരു ലോകം സൃഷ്ടിച്ചു് അതിനെ അപഗ്രഥിച്ചു് സാക്ഷാൽ മുതലാളിത്തലോകത്തിലേക്കു് വെളിച്ചം വീശി; മുതലാളിത്തത്തിലെ ദുഷ്പ്രവണതകളും ദുഷ്ടങ്ങളും ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. ആപത്തിൽനിന്നു് അത്യാപത്തിലേക്കു നീങ്ങുന്ന മുതലാളിത്തം നശിക്കുമെന്നും വ്യക്തമാക്കി. അമേരിക്കൻ സാമ്പത്തികശാസ്ത്രജ്ഞനായ ജോർജ്ജ്

സിയോർ, ഷുപീറർ, ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്പത്തികശാസ്ത്രജ്ഞനായ ഹോബ്സൺ, ഡോബ്, എഡ്വേഡ് ഹീമാൻ, ഡൊനാഡ് വാഗ്നർ എന്നിവർ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുംപോലെ, മാർക്സിന്റെ പ്രവചനങ്ങളിലധികവും ശരിയായിരുന്നു എന്നതാണ് സത്യം.

മുതലാളിത്ത സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ ലാഭം കുറയുമ്പോൾ, മാർക്സ് പറയുപോലെ, ലാഭം വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനുള്ള ഏക മാർഗ്ഗം വികാസമാണ്.

അതിനാൽ മുതലാളിത്തം പുതിയ സങ്കേതവിദ്യ സ്വീകരിക്കുന്നു. (അടുത്ത കാലത്ത് ഒരു കെമിക്കൽ കമ്പനി പത്തുകൊല്ലത്തിനു മുമ്പില്ലാതിരുന്ന സാധനങ്ങളെല്ലാദിപ്പിച്ച് 60 ശതമാനം ലാഭമുണ്ടാക്കി.)

അമിതോല്പാദനവും ഉല്പാദനക്കുറവും മാറിമാറി വരുന്ന 'ബിസിനസ്സ്' സൈക്കിൾ മാർക്സ് വ്യക്തമായി ചൂണ്ടിക്കാട്ടി—സാമ്പത്തികതകച്ചയിൽനിന്ന് സാമ്പത്തികതകച്ചയിലേയ്ക്ക്.

വലിയ വലിയ കുത്തകവ്യവസായശാലകൾ പൊങ്ങിവന്നു, ചെറിയവയെ തച്ചടച്ചോ വിഴുങ്ങിയോ വലുതായിക്കൊണ്ടു്.

ഈ പ്രവചനങ്ങൾ കൃത്യമായിയല്ലെങ്കിലും, മൊത്തത്തിൽ ശരിയായി. മുതലാളിത്തം നശിക്കും എന്ന പ്രവചനമോ? അവിടെയും മാർക്സ് തോറ്റില്ല. റഷ്യ, ചൈന, കിഴക്കൻ യൂറോപ്പ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ മുതലാളിത്തം നശിച്ചു ജന്മനിയിലും ഇറാലിയിലും അതു ഹാസിസമായി മാറി. സ്റ്റാൻഡിനേവ്യയിലും ബ്രിട്ടനിലും മുതലാളിത്തം ഭാഗികമായി ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. ഇന്ത്യയിലും ഏഷ്യയിലെ പല രാഷ്ട്രങ്ങളിലും

“മിശ്രസമ്പദ് വ്യവസ്ഥ” സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടു. ശുദ്ധമതലാളിത്തം, മാർക്സ് വിഭാവനം ചെയ്ത പോലെ, നശിക്കുന്നു!

എന്തുകൊണ്ട്? സ്ഥായിയായുള്ള അസ്ഥിരത, സാമ്പത്തികതകച്ച, യുദ്ധം എന്നിവകൊണ്ട്. കൂടുതലായും സാമൂഹ്യമായ കാരണങ്ങളാൽ. ഇവയും മാർക്സിന്റെ പ്രവചനത്തിൽ പെടുന്നു. പ്രത്യേകിച്ചും മതലാളികളുടെ ജീവിതമായ ഗവണ്മെന്റുള്ളതുകൊണ്ടത്രേ മതലാളിത്തം നശിക്കുന്നത്. സ്ഥാപിതതാല്പര്യങ്ങൾക്കതീതമാണ് ഗവണ്മെന്റുകളിൽ, ജെ. എസ്. മില്ലും മറും പറയുമ്പോലെ, മതലാളിത്ത സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ ശുദ്ധിചെയ്തെടുക്കാം. ശുദ്ധിചെയ്യുമ്പോൾ അതു മതലാളിത്തമല്ലാതാകുന്നു.

ലോകം വിറച്ചു

അമേരിക്കൻ മതലാളിത്തമോ? ഈ “പുതിയ മതലാളിത്തം” വിജയിച്ചു! പാരമ്പര്യത്തിന്റെ കനത്ത ഹസ്തങ്ങൾ അവിടെ പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല. സാമ്പത്തികമായുണ്ടെങ്കിലും സാമൂഹ്യമായി അവിടെ വർഗ്ഗഭേദം ഇല്ലെന്നു പറയാം. ധനിക-ദരിദ്രവ്യത്യാസം അവിടെ ഗുരുതരമല്ല. അധികാരവികേന്ദ്രീകരണം അമേരിക്കരിച്ചുപ്പെട്ടു. സാമൂഹ്യപരിവർത്തനം അവർ സ്വാഗതം ചെയ്തു. തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ അവകാശങ്ങൾ അവിടെ അവഹേളനാർത്ഥമാകുന്നില്ല. കമ്പനികളും കോടീശ്വരന്മാരും ലാഭത്തിന്റെ സിംഹഭാഗം ജീവകാരുണ്യപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു നൽകുവാൻ മടിക്കുന്നില്ല. അവിടെ പഴമയുടെ മരിച്ച കൈകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല. “വീര്യമുള്ള സാമൂഹ്യബോധം, പഴമയോടു വേർപെട്ട നവോന്മേഷം, സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകിയ നല്ല ചെപ്പുകുറുപ്പും, വലിയവനും ചെറിയവനും തമ്മിലുള്ള സാമൂഹിക ഹൈക്യം പ്രായോഗികതയിലുറച്ച കാഴ്ചപ്പാട്” ഇവ അമേരിക്കയെ രക്ഷിക്കുന്നു” എന്നത്രേ ചിന്തകൻ എ. എൻ. വൈറ്റ് ഹെസ്റ്റ് പറയുന്നത്.

മാത്രമല്ല, ലോകത്തിലെവിടേയും സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സാംസ്കാരികബന്ധങ്ങളിൽ അനനിമിഷം പരിവർത്തനം വന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. തന്റെ പ്രവചനങ്ങളിൽകൂടി മാർക്സ് സൃഷ്ടിച്ചപരമായ പരിവർത്തനത്തിനു പ്രചോദനം നൽകി. ഏതാണ്ടോരുനൂറ്റാണ്ടുമുമ്പു ജീവിച്ച മാർക്സ് എങ്ങനെയറിയും, ഡയലക്റ്ററിക്ക് പ്രക്രിയ ഏതു വഴിക്കാണിപ്പോൾ മലിക്കുന്നതെന്ന്? വിപ്ലവകാരി മാർക്സിന്റെ ഭീമാകാരംപുണ്ടനിഴൽ കണ്ടു ലോകം വിറച്ചു. പക്ഷേ, ധനശാസ്ത്രജ്ഞൻ മാർക്സാണ് മുതലാളിത്തത്തെ സത്യത്തിൽ വെല്ലുവിളിച്ചത്!

ഹെൻറി ജോർജ്ജ്, ഹോബ്സൺ, മാർഷൽ

സാമൂഹ്യനയം സാമ്പത്തികശാസ്ത്രത്തിൽനിന്നു മാറിനിൽക്കുമെന്നു ശഠിച്ച കെയർനെസ്സ്; മനുഷ്യനെ തലയിൽ ലാഭചേതക്കണക്കുകൾ വഹിക്കുന്ന യന്ത്രമാക്കിയ കോർണോ, ഗോസൻ, വാഡ്സൺ, മെങ്കർ; ഹാസ്യത്തിൽക്കൂടി പഴയ സാമ്പത്തിക നയങ്ങളെ തകർത്ത ബാസ്റ്റിയ; ഏക നികുതികൊണ്ടു 'ക്ഷേമരാഷ്ട്രം' സാധ്യമാക്കാമെന്നു വാദിച്ച ഹെൻറി ജോർജ്ജ്; സമ്പാദ്യമിച്ചും അധികമുണ്ടായാൽ സാമ്രാജ്യത്വം ഉടലെടുക്കുമെന്നു സമർത്ഥിച്ച ഹോബ്സൺ; മിതബോധത്തിന്റെ പേരിൽ സങ്കല്പ ലോകത്തിൽനിന്നു താഴെയിറങ്ങുവാൻ മടിച്ച ആൽഫ്രഡ് മാർഷൽ.

മുതലാളിത്തത്തിന്റെ മരണമടുത്തെന്നും അതിന്റെ അനന്തരം വകാശി തൊഴിലാളിവർഗ്ഗമായിരിക്കുമെന്നും കാരമാർക്സ് പ്രവചിച്ചു. വൃദ്ധനായ മുതലാളിത്തത്തിനു ഓരോ സുഖക്കേടു പിടിപെടുമ്പോൾ, ധനമെല്ലാം പൈതൃകമായി സ്വീകരിക്കേണ്ട

അനന്തരാവകാശി അടുത്തുകൂടും, വൃദ്ധൻ മരിക്കാറായോ എന്ന റിയുവാൻ. ബോധമില്ലാതെ കിടക്കുന്ന വൃദ്ധൻ കണ്ണു തുറക്കും, എണ്ണിററിരിക്കും, നടന്നു തുടങ്ങും. വൃദ്ധൻ പിന്നെയും ബോധ ക്ഷയം; അവകാശി അടുത്തുകൂടും. വൃദ്ധൻ കണ്ണു തുറന്നു ചോദി ക്കും: “നീയെന്താ ഇത്ര അക്ഷമനായി എന്നെ കണ്ണുരുട്ടി നോ ക്കുന്നു?”

വൃദ്ധൻ മരിച്ചില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, കൂടുതൽ ആരോഗ്യം നേ ടുന്നതായും കാണപ്പെട്ടു. നരച്ച മുടികൾ കറുത്തു; ഇളകിയ പല്ലു റച്ചു; പഴയ വാതത്തിന്റെ ഉപദ്രവം കുറഞ്ഞു. ക്ഷീണം അവ കാശിക്കാണം— ഈ നശിച്ച കാത്തിരിപ്പ്! 1886-ൽ നിയോ ഗിച്ച ബ്രിട്ടീഷ് രാജകീയക്കമ്മീഷൻ റിപ്പോർട്ടുചെയ്തു: “...തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ സ്ഥിതി ഗണ്യമായി മെച്ചപ്പെട്ടി ട്ടുണ്ട്.” ചരിത്രകാരൻ ആർണോൾഡ് ടോയൻബി എഴുതി: “1840-തൊഴിലാളിക്കു ജീവിക്കുവാൻ കൂലി കിട്ടുന്നില്ല....1875 ഇപ്പോൾ കൂലിയും ജീവിതച്ചെലവും ആദ്യമായി തുല്യാവസ്ഥ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു.” തൊഴിൽ സമയവും കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. മാർ ക്ലിനുള്ള കത്തിൽ ഫ്രാൻസ് സമ്മതിക്കുന്നു: “ബ്രിട്ടീഷ് തൊഴിലാളിവർഗ്ഗം ബൃഷ്പാ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗമായിത്തീരുക യാണം.”

പ്രവാചകന്മാരെ മാറ്റി നിർത്തി, കണ്ടെത്തലുകൾ വഴിയായും കണ്ടുപിടുത്തങ്ങൾ വഴിയായും വാണിജ്യവും വ്യവസായവും വികസിപ്പിച്ച് അന്നത്തെ ലോകം വലിയ ലാഭമെടുക്കുകയാ യി. എവിടെയും ആശയുടെ തിരികൾ ആളിക്കത്തി.

കെയർനെസ്

‘ക്ലാസ്സിക്കൽ’ മാർഗ്ഗം സ്വീകരിച്ച് സാമ്പത്തികനിലാത്ത ണ്ടര പുനഃപരിശോധനയെക്കുറിച്ചു കെയർനെസ് (1823-1875) മില്ലിന്റെ പിൻഗാമിയാണ്. മിൽ മരിച്ചശേഷം രണ്ടുകൊല്ലം കൂടി അദ്ദേഹം ജീവിച്ചു. ഐറിഷ് പൗരനായ ജോൺ എലിയ

ട്ട് കെയർനെസ്, ഡബ്ലിൻ നഗരത്തിലെ ടിനിററി കോളേജിൽനിന്നു ബിരുദമെടുത്ത് ഡബ്ലിൻ കപീൻസ് കോളേജിലും ലണ്ടൻ യൂണിവേഴ്സിറ്റി കോളേജിലും പ്രൊഫസ്സറുദ്യോഗംനോക്കി. ഉല്പാദനം, വിതരണം എന്നിവയെ മാത്രമേ സാമ്പത്തികശാസ്ത്ര പഠനം ഉൾക്കൊള്ളേണ്ടതുള്ളൂവെന്നും, സാമൂഹ്യ നയങ്ങൾ അതിന്റെ ചട്ടക്കൂട്ടിൽ പെടുകയില്ലെന്നും അദ്ദേഹം വ്യക്തമാക്കി.

സാമാന്യാനുമാനം (Deductive logic) സാമ്പത്തികശാസ്ത്രം സ്വീകരിക്കണമെന്നായിരുന്നു കെയർനെസ്സിന്റെ അഭിപ്രായം. മനുഷ്യന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ പരീക്ഷണങ്ങൾക്കു വിധേയമാക്കാൻ സാധ്യമല്ലാത്തതിനാലാണ് വിശേഷാന്നുമാനം (Inductive logic) സാമൂഹ്യശാസ്ത്രങ്ങൾക്കു പറ്റിപ്പെന്നദ്ദേഹം ശരിച്ചത്. ഉദാ: “പരിപൂർണ്ണമത്സരം” ഒരു സങ്കല്പമാണ്; നമ്മുടെ കമ്പോളത്തിൽ കച്ചവടക്കാർ തമ്മിലോ, വാങ്ങുന്നവർ തമ്മിലോ, കച്ചവടക്കാരും വാങ്ങുന്നവരും തമ്മിലോ പരിപൂർണ്ണമായ മത്സരമില്ല— തീർച്ച. എങ്കിലും മേല്പറഞ്ഞ സങ്കല്പം “പരിപൂർണ്ണമല്ലാത്ത മത്സരം”ത്തെപ്പറ്റി പഠിക്കുവാൻ നമ്മെ സഹായിക്കുന്നു. കൂലി കൊടുക്കുന്നത് ഒരു ‘കൂലിഫണ്ടി’ൽനിന്നാണെന്നും, തൊഴിലാളികൾ വലിക്കുമ്പോൾ ഈ ഫണ്ടു കുറയുമെന്നും തന്മൂലം കൂലി കുറയുമെന്നും, തൊഴിലാളിയുണിയുനകൾക്കു കൂലി വലിപ്പിക്കുവാൻ കഴിവില്ലെന്നും സമത്വിക്കുവാനുദ്ദേഹം ശ്രമിച്ചു— സാമാന്യാനുമാനം സ്വീകരിച്ചതിനാലാണ് ഈ തെറ്റു സംഭവിച്ചത്. ചുരുങ്ങിയ പരിധിയിൽ മാത്രം മത്സരം പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനാൽ മൂലധനം, തൊഴിൽ എന്നിവ ലാഭമനേപഷിച്ച് മറ്റു വ്യവസായങ്ങളിലേക്കു പോകുവാനുള്ള സാധ്യത കുറവാണെന്നുദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി.

എഡ്ജ് വത്ത്

മാർക്സ് മരിക്കുന്നതിനു രണ്ടു കൊല്ലം മുമ്പ് ഒരു ഗ്രന്ഥം

(Mathematical Psychics) പുറത്തിറങ്ങി. റിക്കാഡോയുടെ സ്നേഹിതയായ മരിയ എഡ്സ് വർത്തിന്റെ ഭാഗിനേയനും, പണ്ഡിതന്മാരിൽ പണ്ഡിതനും, കാക്സ്ഫോഡ് ബിരുദധാരിയും, അവസാന ചോദ്യോത്തര പരീക്ഷയിൽ ചോദ്യത്തിനുത്തരം ചുരുക്കിപ്പറയണോ വിശദമായി പറയണോ എന്നു ചോദിച്ചതിനുശേഷം പ്രസക്തമായ ജ്ഞാനവിജ്ഞാനങ്ങൾ സ്പർശിച്ച് അരമണിക്കൂറുകൊണ്ടുത്തരം നൽകിയ വിദഗ്ദ്ധനുമായ ഫ്രാൻസിസ് കസീഡ്രോ എഡ്സ് വർത്താണ് ആ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ കർത്താവ്. ഗണിതശാസ്ത്രം വഴി സാമ്പത്തികപ്രക്രിയകൾക്ക് സൂക്ഷ്മ നൽകാമെന്നു തെളിയിക്കുന്നതിനാണദ്ദേഹം യത്നിച്ചത്. സാമാന്യാനുമാനത്തിന്റെ മൂല്യനവസ്ഥയാണല്ലോ ഗണിതശാസ്ത്രം.

സത്യത്തിൽ ഗണിതശാസ്ത്രവിധിപ്രകാരമല്ലായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതത്തിലെ സാമ്പത്തികവശം പോലും. മറ്റുള്ളവരുടെ കൂട്ടുകെട്ടിഷ്ടപ്പെടാത്ത എഡ്സ് വർത്ത് സ്വന്തം ക്ലിബിലെ വിനോദങ്ങളിഷ്ടപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലൈബ്രറി പൊതുസ്വത്തായിരുന്നു—ഏവർക്കും പുസ്തകങ്ങളെടുത്തുകൊണ്ടുപോകാം; സ്വന്തം കൃതികൾപോലും ആ ലൈബ്രറിയിലില്ല. സ്വന്തമുപയോഗത്തിനുപോലും സ്പടികപ്പാത്രങ്ങളില്ല; കടലാസ്സ്, പേന എന്നിവയും ആവശ്യത്തിനുപകരിക്കില്ല; സ്റ്റാമ്പു പോലുമില്ല. ചിന്ത—അതൊന്നു മാത്രം അദ്ദേഹത്തിന് ആനന്ദം നൽകി.

മനുഷ്യർ സുഖാനുഭവങ്ങൾ

എഡ്സ് വർത്തിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ രസാവഹമാണ്. ഞാണക്കാരനും വൈകാരികമായ ഇക്കിളി ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവനുമായ ഈ ചിന്തകൻ പറഞ്ഞു, മനുഷ്യരെല്ലാം സുഖാനുഭവങ്ങൾ ഉണ്ടെന്ന്; തൊഴിലാളിയേക്കാളും കൂടുതൽ സുഖാനുഭവങ്ങൾ ഇടത്തരക്കാരും ധനികരുമാണെന്ന്; തൊഴിലാളി കൂടുതൽ സുഖ

മുണ്ടാക്കുവാനാണ് തൊഴിലാളിയുണിയൻപയോഗിക്കുന്നതെന്ന്. എന്നാൽ തൊഴിലാളി യുണിയന്റെ നേട്ടം മറ്റൊരാളത്തന്റെ നഷ്ടമാണെന്ന്, സുഖക്കുറവാണെന്ന്, അദ്ദേഹം മറന്നുപോയി. വ്യക്തി സ്വാർത്ഥിയാണെങ്കിൽ തൊഴിലാളി യുണിയൻ വേണമെന്നില്ലല്ലോ. മറ്റൊരു വിഷയം—ഗണിതശാസ്ത്രം എവിടെ നിന്നു തുടങ്ങും? സാമ്പത്തികമായ ഉച്ചനീചത്വങ്ങൾ ആദ്യമേയുണ്ട്. തന്മൂലം സമതുലനാവസ്ഥ കണ്ടെത്തുക സാധ്യമല്ല തന്റെ ഗണിതശാസ്ത്രമാറ്റമുപയോഗിച്ച് വികാരങ്ങളുടെ കുന്നുകളും നിഗൂഢങ്ങളായ ഉറവുകളും അളക്കാമെന്നദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. തന്റെ നാട്ടിൽ ഭൂവുടമകളും കൃഷിക്കാരും തമ്മിൽ നടക്കുന്ന സമരം ഒരു സമവാക്യത്തിൽ അദ്ദേഹം തുറന്നുകാണിച്ചു.

മനുഷ്യർ സുഖാനുഭവങ്ങൾ! സ്കീത് തന്റെ ശവകുടീരത്തിൽ കിടന്നു ഞെരങ്ങും; റിക്കാർഡോയും മാർത്തസ്സും കണ്ണു മിഴിക്കും; മാർക്സ് അരിശംകൊണ്ടു വിറയ്ക്കും! വസ്ത്രങ്ങളെ സുഖാനുഭവങ്ങളാക്കുക—അതവർ സഹിക്കില്ല.

മില്ലിന്റെ ശിഷ്യനായ രസികൻ സിഡ് വിക്ക് പറഞ്ഞു, തനിക്കു ഭക്ഷണം കഴിക്കുവാൻ പററിയില്ലെന്ന്. കാരണം? തനിക്കു കിട്ടുന്നതും നഷ്ടപ്പെടുന്നതും കണക്കുകൂട്ടിയിട്ടു വേണ്ട ഭക്ഷണം കഴിക്കുവാൻ? പിന്നെ എന്തിനു കണക്കുകൂട്ടി? വിശന്നിട്ട്. ഈവിധമുള്ള കല്ലേറുകളൊന്നും എഡ്സ് വത്തിനെ സ്പർശിച്ചില്ല.

ബഹുരസമാണ് കണക്കുകൂട്ടൽ. മാർക്സിന്റെ കാലത്തുതന്നെ തൊഴിൽക്കൂലി കണക്കാക്കുവാൻ ജർമ്മൻ സാമ്പത്തികശാസ്ത്രജ്ഞൻ ത്യൂനൻ ഒരു സമവാക്യമുണ്ടാക്കി. ഒരു സമവാക്യംകൊണ്ട് എന്തിന്റെയും വില കണ്ടെത്താമെന്ന് ഫ്രഞ്ച് ധനശാസ്ത്രജ്ഞൻ വാററസ്സ് വാദിച്ചു.

ജെവൺസ്

ഈ വാദം പൂർണ്ണമാക്കിയത് മാഞ്ചസ്റ്റർ സർവ്വകലാശാലാ പ്രൊഫസർ സ്റ്റാൻലി ജെവൺസ് (1835-1882) ആണ്. വിലയിടിപ്പുവരുത്തുന്ന സാമ്പത്തികതകച്ച ഗണിതശാസ്ത്രപ്രകാരം “വിസ്തൃതിയും പരസ്പരവിരുദ്ധവും” മായി അദ്ദേഹം തള്ളി. ജീവിതമത്സരം സന്തോഷവും വേദനയും ചേർന്നുള്ള കണക്കുകൂട്ടലാക്കി മാറ്റി ജെവൺസ് പ്രഖ്യാപിച്ചു: “എന്റെ ധനശാസ്ത്രസിദ്ധാന്തങ്ങൾ ഗണിതശാസ്ത്രപരമാണ്” അതിനപ്പുറമുള്ളതെല്ലാം ഉപേക്ഷയിലേയ്ക്ക് അദ്ദേഹം എറിഞ്ഞു.

പഴയയുടെ പോക്കറ്റുകളിൽനിന്ന് അദ്ദേഹം രണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ തപ്പിയെടുത്തു. തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ രണ്ടു പതിപ്പുകളിറക്കിയിട്ടും (രണ്ടാമത്തേത് ലളിതമാക്കി) ഒരൊറ്റക്കോപ്പിപോലും വിറ്റഴിക്കുവാൻ സാധിക്കാതെ മരിച്ചു, സാമ്പത്തികശാസ്ത്രത്തിന് സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠ നൽകിയ, ലിയോൺ സർവ്വകലാശാലാ പ്രൊഫസർ ആൻസോയിൻ കോർണോ (1801-1877) യുടെ ഗ്രന്ഥമാണ് ഒന്ന്. ഗണിതശാസ്ത്രപരമായി സാമ്പത്തികസിദ്ധാന്തങ്ങൾ വ്യാഖ്യാനിച്ച് പ്രസിദ്ധി നേടാമെന്നു വ്യാമോഹിച്ച് പരാജയമടഞ്ഞ ജർമ്മൻകാരനായ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഹെർമൻ ഹൈൻറിച്ച് ഗോസൻ (1810-1858) തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ആദ്യപതിപ്പു മുഴുവനും നശിപ്പിച്ചെങ്കിലും ഒരു കോപ്പി ബ്രിട്ടീഷ് മ്യൂസിയത്തിൽ കടന്നുകൂടിയത് ജെവൺസ് കണ്ടെടുത്തു. ഇതാണ് രണ്ടാമത്തെ ഗ്രന്ഥം.

വെറും ഗവേഷണോപകരണം

കണക്കുകൂട്ടൽപ്രസ്ഥാനം വുമായിലായില്ല ക്ലാസ്സിക്കൽ സാമ്പത്തികശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ ലഘുവാക്കി തള്ളിയ ചില സാമ്പത്തികപ്രക്രിയകളിലേയ്ക്കു കൂടുതൽ വെളിച്ചം വീശി;

ചില സൂക്ഷാംശങ്ങൾ വ്യക്തമായി കണ്ടു. ത്രികോണത്തിൽ കൂടിയും നേർവരയിൽകൂടിയും മനുഷ്യസ്വഭാവം ചലിക്കണമെന്നില്ലല്ലോ. കുറങ്ങിനെ മെരുക്കിയെടുത്തു ശിക്ഷണം നൽകി പഴക്കച്ചവടത്തിനിരുത്തി, വൈകുന്നേരം ശരാശരി ഇത്ര പണം കിട്ടുമെന്നു കരുതി ചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ കുറവും പഴവും അപ്രത്യക്ഷമായിരുന്നു എന്ന് പറഞ്ഞപ്പോലെയാണ് മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിന്റെ കഥ—അത്ര തീർച്ച പറയാൻ പറ്റില്ല.

ഈ പരമാത്മം മനസ്സിലാക്കിയ ലിയോൺ വാററസ് (1834-1910) സാമ്പത്തികശാസ്ത്രജ്ഞനായോഗിക്കുന്ന ഗണിതശാസ്ത്രം വെറും ഗവേഷണോപകരണം മാത്രമാണെന്ന് വ്യക്തമാക്കി. കൃഷിയുടെ മേഖലയിൽ സോഷ്യലിസമാണു വശ്യമെന്നദ്ദേഹം മുണ്ടിക്കാട്ടി. ഗണിതശാസ്ത്രത്തിലൂടെ സാമ്പത്തികശാസ്ത്രത്തെ സമ്പന്നമാക്കുന്നതിൽ വാശിക്കാരായിരുന്നു ആസ്ട്രിയക്കാരായ കാൾ മെങ്കർ, യൂജൻ ഫോൺ ബോംബൗവർ, ബ്രിട്ടീഷുകാരൻ ജോൺ ബെയിററ്സ് ക്ലാക്ക് എന്നിവർ.

മാൻഡ്വിൽ

ഈ ഗണിതശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ കൂടെ ചില പാരമരസികന്മാരായ അരക്കിറക്കന്മാരും അവിശ്വാസികളും വന്നെത്തി, സാമ്പത്തികശാസ്ത്രത്തെ സമ്പന്നമാക്കുവാൻ. നമ്മു തിന്മയാണെന്നും തിന്മ നന്മയാണെന്നും സമത്വമിച്ച ബെർണാഡ് മാൻഡ്വിൽ പറഞ്ഞു, ധനികരുടെ ധൃത്ത്സമൃദ്ധം സാധുക്കൾക്ക് ജോലി കിട്ടുകയും സിൽക്ക്, മദ്യം, ചുരുട്ട് തുടങ്ങിയ വ്യവസായങ്ങൾ വികസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവെന്ന്; തദ്വാരാ പൊതുക്ഷേമം വലിക്കുന്നുവെന്ന്. കൊലചെയ്യുന്നവൻ പുരോഹിതനും, കുരിശുപിടുത്തക്കാരനും, മണിയടിക്കാരനും, ശവ

മഞ്ചമുണ്ടാക്കുന്നവനും, ശവം ചുമക്കുന്നവനും കുഴിതോണ്ടിക്കും പണിയുണ്ടാക്കിക്കൊടുത്ത്, സാമൂഹ്യസേവനമാണ് ചെയ്യുന്നതെന്നു പറഞ്ഞ ബെർണാഡ്ഷാ ഒരുപക്ഷേ, മാൻഡ്വിൽ എഴുതിയ ഒരേക്കിലും കണ്ടുകാണും. അപകടകാരിയാണ് മാൻഡ്വില്ലിന്റെഗ്രന്ഥം(Fable of Bees)എന്നു കോടതി വിധിച്ചത് വെറുതെയല്ല; മാൻഡ്വിൽ ശിക്ഷാർഹനായി.

മാർക്സിന്റെ വിശകലനം അരസികമായും, സ്കീത്തിന്റെ തത്വങ്ങൾ അപ്രസക്തമായും, മാർത്തസ്സിന്റെ അമിതോല്പാദന സിദ്ധാന്തം അബദ്ധമായും, ആൾസ്വർഗ്വാദികളായ സോഷ്യലിസ്റ്റുകളുടെ ചിന്തകൾ വിസ്ഫീർത്തങ്ങളായും പുതിയ ഗണിതശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ കണക്കാക്കി. ഭാവന്റെ മനുഷ്യത്വവും സെയ്ൻറസൈമന്റെ സാഹോദര്യവും ഹൂറിയാരുടെ ദാർശനികത്വവും ഗണിതശാസ്ത്രത്തിനു വഴങ്ങിപ്പോയി!

ബാസ്റ്റിയ

എന്നാൽ ധനശാസ്ത്രത്തിലെത്തിച്ചേർന്ന പുതിയ പ്രവണതകൾക്ക് മറുമരുനായിരുന്നു ഫ്രഞ്ചുകാരൻ ഫ്രെഡറിക് ബാസ്റ്റിയ(1801-1850)യുടെ ചിരി. എത്രയോ കുറച്ചു വഷങ്ങൾ മാത്രമാണദ്ദേഹം ജീവിച്ചത്. വെറും ആറുവർഷത്തെ സാഹിത്യസേവനം! ബാസ്റ്റിയ ചോദിച്ചു: “ലോകത്തിനു ഭ്രാന്തായോ? രണ്ടു രാഷ്ട്രങ്ങളെ കോർത്തിണക്കുവാനാണ് ചുരം—ഏറ്റവും പേഗത്തിൽ സാധനങ്ങൾ മരുന്നാട്ടിലെത്തിക്കുവാൻ. എന്നിട്ട്? ആ വലിയ പവ്വതത്തിന്റെ അടിയിൽകൂടിപ്പോകുന്ന ചുരത്തിന്റെ ഇരുഭാഗത്തും കസ്റ്റംസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ നിന്നു വണ്ടി പിടിച്ചുനിർത്തി വിസ്കരിച്ച് പരിശോധിക്കുന്നു, അനേക മണി കൂർന്നേരും. മരുഭാഗത്ത് സാധനങ്ങളെത്തുമ്പോൾ പണ്ടത്തേക്കാൾ വൈകുന്നു. പിന്നെ എന്തിനാണ് ചുരം?”

വിസ്ഫീർത്തങ്ങൾ, വകുത്തങ്ങൾ എന്നിവ എവിടെയും മണത്തറിഞ്ഞ പരസ്യമാക്കുക മാത്രമാണ് ബാസ്റ്റിയയുടെ ബുദ്ധിക്ക് വ്യായാമം നൽകിയിരുന്നത്. ഫ്രഞ്ച് ജനപ്രതിനിധിസഭ പാരിസ്-മാഡ്രിഡ് തീവണ്ടിപ്പാതയെപ്പറ്റി ചർച്ചചെയ്തു. മിസിമിയോ പറഞ്ഞു ബോർഡോ നഗരത്തിൽ ഒരു സ്റ്റേഷൻ വേണമെന്നും അത് ഫ്രാൻസിന് ധനമാജ്ജിച്ചുകൊടുക്കുമെന്നും. തന്മൂലം തീവണ്ടിപ്പാത കുറെ വളഞ്ഞാലും തരക്കേടില്ലെന്നദ്ദേഹം വാദിച്ചു. ബാസ്റ്റിയ വിട്ടുകൊടുത്തില്ല: “നല്ല ആശയം! ബോർഡോയിൽ സ്റ്റേഷൻ വന്നാൽ ഫ്രാൻസ് സമ്പന്നമാകുമെങ്കിൽ ആകേലി, പോയിററിയേഴ്സ് ടൂഴ്സ്, ഓർലിയൻസ് എന്നിവിടങ്ങളിലും സ്റ്റേഷനുകൾ വേണം, നമ്മുടെ രാഷ്ട്രത്തിൽ ധനം കൂമ്പാരം കൂടാൻ. എല്ലാ സ്റ്റേഷനുകളിലും തീവണ്ടി നിർത്തണം.....‘അങ്ങെത്താത്ത തീവണ്ടി’ എന്ന് അതിനു പേരിടാം.”

ഹാസ്യ സമ്രാട്ട്

സാമ്പത്തികലോകത്തിലെ ഹാസ്യസമ്രാട്ടായ ബാസ്റ്റിയയുടെ ജീവിതം ചിരിയിൽനിന്നെന്നത്രയോ ദൂരെയാണ്. ബയോണിൽ ജനിച്ച ബാസ്റ്റിയയ്ക്കു താമസിയാതെ മാതാപിതാക്കന്മാർ നഷ്ടപ്പെട്ടു. ക്ഷയരോഗം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആരോഗ്യത്തെ മറ്റിച്ചു സൂക്ഷകലാശാലയിൽനിന്നു ബിരുദമെടുത്ത ബാസ്റ്റിയ കച്ചവടത്തിലേർപ്പെട്ടു; തുലഞ്ഞു. കൃഷിയായാലോ? പരീക്ഷിച്ചു, പരാജയമടഞ്ഞു. സൈന്യത്തിൽചേർന്നു. തന്റെ സൈന്യവിഭാഗത്തെ നയിച്ച് ശത്രുവിന്റെ ഒരു കോട്ട പിടിച്ചു. ആ യത്നം വിഫലമായി. കോട്ടയ്ക്കു കയറ്റുള്ള അധികാരികൾ അദ്ദേഹത്തിനും സൈന്യത്തിനും ഗംഭീരമായ വിരുന്നു നൽകി പറഞ്ഞയച്ചു കോട്ടകീഴടങ്ങിയതുമില്ല.

നിരാശനായ ബാസ്റ്റിയ ധനശാസ്ത്രവുമായി മല്ലിടുകയായി. ഒരു സൂഹൃത്തിന്റെ നിദ്ദേശപ്രകാരം തന്റെ ആശയ

ങ്ങൾ കടലാസ്സിലാക്കി ഒരു പരീസിയൻ മാസികയ്ക്കുദ്ദേഹം അയച്ചുകൊടുത്തു. പ്രസിദ്ധീകൃതമായതോടെ ബാസ്റ്റിയ പ്രസിദ്ധനായി. പാരീസിലെത്തിയ ബാസ്റ്റിയയെപ്പറ്റി ഡി. മോളിനേർ എഴുതി: “നീണ്ട തലമുടി, ചെറിയ തൊപ്പി, വളരെ വലിയ കോട്ട്, പൈതൃകമായിക്കിട്ടിയ കൂട—തലസ്ഥാനം കാണാൻ വന്ന സത്യസന്ധനായ ഉറനാട്ടുകാരൻ!”

ചാടിക്കടിക്കുന്ന പേന

എതിരാളികളെ ചാടിക്കടിക്കുന്ന ഒരു പേനയുണ്ടുദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈയിൽ. ജനപ്രതിനിധിസഭയിലെ ചർച്ചകൾ, മന്ത്രിമാരുടെ മറുപടികൾ, പ്രഖ്യാപനങ്ങൾ എന്നിവ പുറത്തിറങ്ങിയാൽ ബാസ്റ്റിയയുടെ പേന ചലിക്കുകയായി; ഹ്രസ്വ് രാഷ്ട്രം ചിരിച്ചു ചിരിച്ചു മണ്ണുകുപ്പുകയായി. 1840-ൽ ജനപ്രതിനിധിസഭ വിദേശസാധനങ്ങളിന്മേൽ നികുതി ചുമത്തി, ദേശീയവ്യവസായങ്ങളെ പരിപോഷിപ്പിക്കുവാൻ. ബാസ്റ്റിയ എഴുതി:

“വെളിച്ചവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ സാധനങ്ങളും ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന ഹ്രസ്വല്ലാകേരുടെ ഭീമഹജ്ജി—

ഹ്രസ്വ് ജനപ്രതിനിധിസഭാംഗങ്ങൾക്ക്. മാനുരെ,

നമ്മുടെ ദേശീയകമ്പോളത്തിൽ അമിതമായി വന്നെത്തുന്നതും വൻതോതിൽ വെളിച്ചമുല്പാദിപ്പിച്ച് വിലയില്ലാതെ വിൽക്കുന്നതും തദ്ദേശ വെളിച്ചമുല്പാദിപ്പിക്കുന്ന ദേശീയവ്യവസായങ്ങളെ പരസ്യമായി തകർക്കുന്നതുമായ വൻ വിദേശവ്യവസായിയെപ്പറ്റിയാണ് ഞങ്ങൾക്കു പറയുവാനുള്ളത്. ആ വിദേശവ്യവസായി സൂര്യനല്ലാതെ മറാറമല്ല... ആയതു കൊണ്ട് ഉടനടി നിയമനിർമ്മാണംവഴി വെളിച്ചം കടക്കുന്ന എല്ലാ ദ്വാരങ്ങളും സൂചിപ്പിക്കുന്ന തുളകളും അടയ്ക്കുന്നതിനു ജനങ്ങളെ നിർബ്ബന്ധിക്കണമെന്നു ഞങ്ങളുദ്യമിക്കുന്നു.

വിദേശീയസാധനങ്ങളുടെ വിലയും ദേശീയസാധനങ്ങളുടെ വിലയും തുല്യമാകുമാറ് ദേശീയവ്യവസായങ്ങളെ നിയമം വഴി സംരക്ഷിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്ക്, വെളിച്ചം നിർമ്മിക്കുന്ന ഭട്ടനവധി ദേശീയവ്യവസായങ്ങളെ സഹായിക്കുമാറ് പകലും വീടുകൾക്കും കെട്ടിടങ്ങൾക്കുമകത്ത് കൃത്രിമവെളിച്ചം ലഭിക്കുന്നതിന് വിളക്കുകൾ തുടങ്ങിയവ കത്തിക്കണമെന്നും അതുവഴി ദേശീയവ്യവസായങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും വികസിപ്പിക്കുകയും സംരക്ഷിക്കുകയും തദ്വാരാ രാഷ്ട്രസമ്പത്ത് വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്നും ഞങ്ങൾ ആത്മാർത്ഥമായി അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.”

ദേശീയവ്യവസായങ്ങൾ അമിതമായി സംരക്ഷിക്കുന്നതിനെതിരായി, സ്വതന്ത്രവ്യാപാരത്തിനുവേണ്ടി, ഇതിലും ശക്തിയായി ആരും വാദിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ചായക്കപ്പിലെ കോളിളക്കം

രാഷ്ട്രം രാഷ്ട്രാനുമാനത്തിനായി കൂടുതൽ കൂടുതൽ ചെലവിക്കണമെന്ന് ഏവരും വാദിച്ചപ്പോൾ, ബാസ്തിയ ഇടത്തു: “എന്ത്! രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ചെലവിൽ ഏവരും ജീവിക്കണമെന്നു ഗ്രഹിക്കുന്നു. രാഷ്ട്രം എവരുടേയും ചെലവിലും” ശരിയല്ലേ? വെറുതെയല്ല ബാസ്തിയയുടെ ഗ്രന്ഥ(Economic Sophisms)ത്തിനു കമ്പോളത്തിൽ പിടിച്ചുപറിയായത്.

ബാസ്തിയയുടെ വിമർശനങ്ങൾ ഗണ്യമായ സ്വാധീനം ചെലുത്തിയെന്നതാണ് പരമാർത്ഥം. സ്വതന്ത്ര തൊഴിലാളിയുണിയുന്നവർക്കും ഇംഗ്ലണ്ടിലും ഫ്രാൻസിലും സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹം നടത്തിയ യത്നം വിഫലമായി. കാരണം, അദ്ദേഹം ഒരു സംഘാടകനല്ലായിരുന്നു. ഫ്രഞ്ച് ജനതയ്ക്ക് അദ്ദേഹത്തെ ഇഷ്ടപ്പെട്ടു. ആയിരത്തിയെണ്ണൂററിനാലുത്തിയെട്ടിലെ മാർക്സിന്റെ വിപ്ലവകാലത്ത് അദ്ദേഹം ഫ്രഞ്ച് ജനപ്രതിനിധി സഭയിലേക്ക് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു.

ബാസ്കിയ തന്റെ പുതിയ ഗ്രന്ഥത്തിൽ (Economic Harmonies) എഴുതി: “ഇക്കാരണമെന്തെന്നു കലഹവും കലാപവും ഉപരിപ്രവാസനകൾ മാത്രമാണ്. അതിനടിയിൽ വിവിധ വസ്തുക്കളിൽപ്പെട്ട അനേകായിരം വ്യക്തികളുടെ സ്വാർത്ഥലാഭത്തിനായുള്ള സാമ്പത്തികയത്നം മനുഷ്യഗണത്തിന്റെ ക്ഷേമത്തിനായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു.....”

ഞാൻ മരിച്ചിട്ടില്ല!

ഇത്രയുമായപ്പോഴേക്കും ക്ഷയരോഗമദ്ദേഹത്തെ കാൻ തിന്നു. ശ്വാസോച്ഛവാസം ശ്രമകരമായി. ആരോഗ്യസംരക്ഷണത്തിനായി അദ്ദേഹം ഇറാലിയിലെ പിസാനഗരത്തിൽ അഭയം തേടി. അവിടെവെച്ച് അദ്ദേഹം പത്രത്തിൽ വായിച്ചു: “പ്രസിദ്ധ സാഹിത്യകാരനും ഹാസ്യസമ്രാട്ടും ധനശാസ്ത്രജ്ഞനുമായ ബാസ്കിയ മരിച്ചുപോയി” എന്തൊരനുഭവം! അദ്ദേഹം തന്റെ സ്നേഹിതനെയെഴുതി: “ദൈവത്തിനു സ്തുതി! ഞാൻ മരിച്ചിട്ടില്ല! വേദനയില്ലാതെ ആഹ്ലാദത്തോടെ ഞാൻ മരിക്കും, എന്റെ സ്നേഹിതന്മാർ സ്നേഹപൂർവ്വം എന്നെപ്പറ്റിയുള്ള ഭാർമ്മികൾ ഹൃദയത്തിൽ സൂക്ഷിക്കുമെങ്കിൽ. അല്ല, ആ ഭാർമ്മികൾ നിങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തെ മുറിവേല്പിക്കുന്നുവെങ്കിൽ — ഞാൻ മരിക്കില്ല!” ഗ്രന്ഥം മുഴമിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം യത്നിച്ചു. പറ്റിയില്ല. ഒരു ദിവസം അദ്ദേഹം കിടക്കയിൽനിന്നെണീറ്റില്ല. ബോധം തെളിഞ്ഞപ്പോൾ ബാസ്കിയ അന്ത്യകൂദാശകൾ കൈക്കൊണ്ടു് മരിച്ചു. പുരോഹിതൻ പറഞ്ഞു, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവസാനവാക്കുകൾ ഇവയായിരുന്നുവെന്നു്: “സത്യം, സത്യം, സത്യം!”

ഹാസ്യം, ഫലിതം, നർമ്മസംഭാഷണം — ഇവയായിരുന്നു ബാസ്കിയയുടെ ആയുധങ്ങൾ. ഒരു പുതിയ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ജനയിതാവു്? അല്ല. പുതിയ കുരിശുയുദ്ധത്തിന്റെ നേതാവു്? അല്ല. തീവ്രവാദി? തീർച്ചയായും അല്ല ഭാവിയി

ലേക്കു വെളിച്ചം വീശുന്ന ഏതാനും പ്രശ്നങ്ങൾ അദ്ദേഹമുന്നയിച്ചു: അമിതമായ ഗവൺമെന്റുസഹായം വ്യവസായങ്ങളെ ഗവൺമെന്റിന്റെ സ്വാധീനത്തിൽ കൊണ്ടുവരികയില്ലേ? സാമ്പത്തികമണ്ഡലത്തിലെ സ്വകാര്യമേഖലയും പൊതുമേഖലയും തമ്മിൽ സംഘട്ടനമുണ്ടാകില്ലേ? സാമൂഹ്യക്ഷേമം വളർന്നു മാനുഷികസ്വാർത്ഥത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം ഗവൺമെന്റിടപെടൽ കൊണ്ട് തകരാറിലാകില്ലേ?

ചോദ്യങ്ങൾ നിലനിന്നു ജെ. എസ്. മില്ലിന്റെ ഗ്രന്ഥം സാമ്പത്തികശാസ്ത്രത്തിന്റെ ബൈബിളായി. ഗണിതശാസ്ത്രത്തിന് “അങ്ങെത്താത്ത തീവണ്ടി”യുടെ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അവസാനം ജെ.വൺസ് എഴുതി: “.....രാഷ്ട്രവിജ്ഞാനീയത്തിന്റെ കായ്ത്തിൽ (അതീന ഗണിതശാസ്ത്രം പഠിപ്പിച്ചല്ലോ) ഞാനിന്നും ഇരുട്ടിലാണ്.”

ഹെൻറി ജോർജ്ജ്

എത്രയെത്ര തൊഴിലുകളുദ്ദേഹം പിന്നിട്ട! സാഹസികനായ സഞ്ചാരി, സ്വപ്നമനോഭാഷിക്കുന്നവൻ, അച്ചുനിറഞ്ഞുവിടശ്ശൻ, ലേഖകൻ, ഗവൺമെന്റുദ്യോഗസ്ഥൻ, പ്രഭാഷകൻ—പക്ഷേ കോളേജിൽ പോകുകയുണ്ടായില്ല. ഹെൻറി ജോർജ്ജ് (1839-1897). പതിമൂന്നാം വയസ്സിൽ സ്കൂളിൽനിന്നൊളിച്ചോടിപ്പോയ ഹെൻറി ‘ഹിൻഡ്’ എന്ന കപ്പലിൽ ‘ബോയ്’ ആയി കയറിപ്പററി. ഒരാരം മരിക്കുന്നതു കണ്ട ബാലനായ ഹെൻറിക്ക് ജീവിതത്തിൽ നിരാശ തോന്നി. കൂട്ടുകാരനായ കുരങ്ങനെ ഉപേക്ഷിച്ച് ഹെൻറി കപ്പൽക്കയറുകയാണുണ്ടായത്. പൗരസ്ത്യരാജ്യങ്ങളിൽനിന്നു തിരിച്ചെത്തിയ ഹെൻറി തന്റെ നാടായ ഫിലഡെൽഫിയയിൽ ഒരച്ചടിശാല തുടങ്ങി. പത്തൊൻപതുകാരൻ ഹെൻറി വീണ്ടും കപ്പൽ കയറി, കാലിഫോർണിയയിലേക്കു; സ്വപ്നം അരിച്ചെടുത്തു സ്വന്തംകാരനാകുവാൻ.

പോകുന്നതിനുമുമ്പ് അദ്ദേഹം തന്റെ കഴിവുകളെപ്പറ്റി ഇങ്ങനെ ഡയറിയിൽ കുറിച്ചു: പ്രേമിക്കാനുള്ള കഴിവ്—വലുത്; സന്താനോല്പാദനക്കഴിവ്—സാമാന്യം; രമ്യതയ്ക്കുള്ള കഴിവ്—വലുത്; ജീവിക്കുവാനുള്ള കഴിവ്—ധാരാളം; ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുവാനുള്ള കഴിവ്—വലുത്. പട്ടിക തുടരുന്നു: ഭക്ഷണമകത്താക്കാനുള്ള കഴിവ്—പുണ്ണം; പണസമ്പാദനക്കഴിവ്—മോശം; ആത്മാഭിമാനം—നിറയെ; ജാഗരൂകത—വലുത്; സ്വയം വിലയിരുത്താനുള്ള കഴിവ്—തരക്കേടില്ല.

ജാഗരൂകതയുടെ ഫലമാകാം, സ്വപ്നം കിട്ടായ്മയാൽ കപ്പൽജീവിതത്തിലേയ്ക്കു ദ്വേഹം മടങ്ങി. ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കാനിഷ്ടപ്പെട്ടതുകൊണ്ടാകാം, അദ്ദേഹം സാൻഫ്രാൻസിസ്കോവിൽ അച്ചുനിറത്തുകാരനായി. അധികം താമസിയാതെ നെല്ല്കുത്തു മില്ലിലെ അളവുകാരനായി ഹെൻറി വീണ്ടും തെണ്ടിത്തിരിഞ്ഞു, സ്വപ്നം കണ്ടെത്താൻ പിന്നെയുമിറങ്ങി, പോക്കറി ലൊന്നമില്ലാതെ മടങ്ങിപ്പോന്ന ജീവിക്കാനുള്ള കഴിവ്—പുണ്ണം!

പ്രധാന ലേഖകൻ

പ്രേമവികാരത്തിനുള്ള കഴിവ്—ധാരാളം. ‘ഇസ്പേഡ്’ താടിയുള്ള ഹെൻറി മധുരപ്പതിനേഴുകാരി ആനിഫോക്ലിനേയും കൊണ്ടു കടന്നുകളഞ്ഞു, യുവതപത്തിന്റെ രസമനുഭവിക്കുവാൻ. ഒരമളി പറ്റി. ആനിയുടെ കനമുള്ള പെട്ടിയിൽ സ്വപ്നമാണെന്നാണ് ഹെൻറി കരുതിയത്. തുറന്നുനോക്കിയപ്പോൾ നിറയെ കവിതാഗ്രന്ഥങ്ങൾ. നവമ്പതികൾ പട്ടിണിയുമായി പടവെട്ടി. ആനി രണ്ടാമത്തെ കുഞ്ഞിനെ പ്രസവിച്ചു. അക്കാലത്തെപ്പറ്റി ഹെൻറി എഴുതി: “ഞാൻ തെരുവിലേക്കിറങ്ങി, ആദ്യം കാണുന്നവനിൽനിന്ന് പണം ചോർത്തിയെടുക്കുവാൻ. ഒരു അപരിചിതനെ ഞാൻ പിടിച്ചുനിർത്തി അഞ്ചു ഡോളർ ഞാനാവശ്യപ്പെട്ടു. എന്തിനാണ് പണം? പ്രസവി

ചുകിടക്കുന്ന എന്റെ ഭാര്യയ്ക്ക് ആഹാരം കൊടുക്കുവാൻ. അയാൾ പണം തന്നു. തന്നില്ലെങ്കിൽ, ഞാനയാളെ കൊല്ലുമായിരുന്നു—”

സാൻഫ്രാൻസിസ്കോ ‘ടൈംസി’ലെ ഒരു കമ്പോസിറ്റർ ലേഖനങ്ങളെഴുതി പത്രാധിപർ നോഹാ ബ്രൂക്കിന് എത്തിച്ചു കൊടുക്കാറുണ്ട്. മറ്റു പത്രങ്ങളിൽനിന്നു പകർത്തിയെടുത്തതാകുമോ എന്നു ഭയന്ന്, അദ്ധ്യക്ഷനായും ഈ ലേഖനങ്ങളിലില്ലെന്നു ബോധ്യം വരുത്തിയതിനുശേഷം മാത്രമേ അദ്ദേഹം അതു തന്റെ പത്രത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താറുള്ളൂ. ആരാണീ കമ്പോസിറ്റർ ഹെൻറി ജോർജ്ജ്? ജിജ്ഞാസയടക്കുവാൻ അദ്ദേഹം താഴോട്ടിറങ്ങിച്ചെന്നു കണ്ടതോ? കള്ളനായതിനാൽ ഒരു ചെട്ടിയിന്മേൽ കയറിനിന്ന് അച്ചുനിറഞ്ഞു ചൊറുചൊറുക്കുള്ള ചെറുപ്പക്കാരനെ. ഹെൻറിയെ റിപ്പോർട്ടറായി പത്രാധിപർ നിയമിച്ചു.

പ്രധാനലേഖകൻ എന്ന നിലയിൽ “സാൻഫ്രാൻസിസ്കോ പോസ്റ്റ്”ൽ ചേർന്ന ഹെൻറി തന്റെ ലേഖനങ്ങൾവഴി, “സൺ റൈസ്” കപ്പലിലെ കപ്പിത്താനെയും മറ്റൊരു ദ്രോഹസ്ഥനെയും കൊന്നു കടലിലെറിഞ്ഞ കേസിലെ കുറ്റവാളികളെ അറസ്റ്റു ചെയ്യുവാനിടയാക്കി. അക്കാലത്താണ് അദ്ദേഹം ജെ. എസ്. മില്ലറായി കത്തിടപാടുകളിൽ ഏർപ്പെട്ടത്. ‘പോസ്റ്റ്’ പത്രത്തെ ഇതിനിടയിൽ അതിന്റെ ഉടമസ്ഥർ മറ്റൊക്കോ വിറ്റു.

ദുർഗ്ഗം! വെളിപാട്!

അവിടെനിന്നിറങ്ങിയ ഹെൻറി ഗ്യാസ് മീറ്റർ ഇൻസ്പെക്ടറായി നിയമിതനായി. ധാരാളം വിശ്രമസമയമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹം ധനശാസ്ത്രം പഠിച്ചു. മിൽ ആയിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗുരു. താമസംവിനാ ഹെൻറി ഒരു ധനശാസ്ത്രജ്ഞനായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടു.

കാലിഫോർണിയ സർവ്വകലാശാലയിൽ ധനശാസ്ത്രപ്രൊഫസ്സറുടെ ഭൗതികശാസ്ത്ര പ്രസിദ്ധനായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന ഹെൻറി ജോർജ്ജ് നിദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടു. നിയമനത്തിനുമുമ്പ് സ്ഥാപനം നടത്തുന്ന ബോർഡംഗങ്ങളും അദ്ധ്യാപകരും വിദ്യാർത്ഥികളുമടങ്ങിയ സഭയിൽ ഉദ്യോഗാർത്ഥി പ്രസംഗിക്കണമെന്നാണ് ചട്ടം. ആ പ്രസംഗം കഴിഞ്ഞുപോയപ്പോൾ ഹെൻറി ജോർജ്ജ് പറഞ്ഞു: “തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തെ ഉയർന്ന കൂലിയിൽ നിന്നു നീക്കിനിർത്തുന്നത് ധനശാസ്ത്രമല്ല.....അതിൽ ധനശാസ്ത്രത്തിനു പങ്കില്ല. (മുതലാളിവർഗ്ഗമാണെന്നാണ് സൂചന).... ധനശാസ്ത്രം പഠിക്കുവാൻ സാങ്കേതികപരിജ്ഞാനമോ ലൈബ്രറിയോ പരീക്ഷശാലയോ പാഠപുസ്തകങ്ങളോ വേണ്ട.” ഹെൻറിയുടെ ആശയങ്ങൾ അവർ സഹിച്ചില്ല. അദ്ധ്യാപകർ വേണ്ട. ഹെൻറിക്കുദ്യോഗം നഷ്ടപ്പെട്ടു.

ഹെൻറി വീണ്ടും ധനശാസ്ത്രപഠനത്തിലേക്കുപോയി. ഫലമോ? അദ്ദേഹമിങ്ങനെ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു: “പകൽസമയം ഞാൻ തെരുവിൽകൂടി നടക്കുമ്പോൾ പൊട്ടുന്നനവെ ഒരു ചിന്ത എന്റെ മുമ്പിൽ അവതരിച്ചു. ദർശനം! വെളിപാട്! നിങ്ങളിലൂടെയുള്ള പേരിട്ടോളം അതിന്. അതെന്ന് ‘പുരോഗതിയും ദാരിദ്ര്യവും’ (Progress and Poverty) എന്ന ഗ്രന്ഥമെഴുതാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു. ആ ദർശനമില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ ഞാൻ പരാജയപ്പെടുമായിരുന്നുഅങ്ങനെ രാത്രിയുടെ നിശ്ശബ്ദതയിൽ ഞാൻ ഒടുവിലെ പേജ് എഴുതിത്തീർത്തു. എന്നിട്ട് മുട്ടിന്മേൽനിന്നു കൊച്ചുകുഞ്ഞിനെപ്പോലെ കറങ്ങി.”

അമിതപാട്ടം എന്ന വില്ലൻ

ഹെൻറിയുടെ ഹൃദയത്തിൽനിന്നത്രേ ആ ഗ്രന്ഥം ജീവൻകൊണ്ടത്. അഭിലാഷങ്ങൾ നെടുവീർപ്പുകൾ—രണ്ടിലും മുക്കിയെടുത്ത ആശയങ്ങൾ. ഒരു ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥത്തിന്റെ അടുക്കം

ചിട്ടയും അതിലില്ല. എന്നാൽ വായിക്കുവാൻ ബഹുരസം—
നോവൽപോലെ മനോഹരം നീങ്ങും.

ഹെൻറി പറഞ്ഞതിതാണ്: സമൂഹത്തിന് യാതൊരു
സേവനവും ചെയ്യാത്ത ഏതാനുംപേർ സ്വത്തുകാരായിത്തീര
ുന്നു. പത്രങ്ങളുവർഷത്തിനകം ഒരു ഗ്രാമം പട്ടണമായിത്തീരുന്ന
പക്ഷം, അവിടെ കുറെ ഭൂമി വാങ്ങി കൈയ്യുംകെട്ടിയിരുന്നാൽ
മതി, ധാരാളം പണമുണ്ടാക്കാം എന്തെല്ലാം സാധ്യമാകും?
“പുതിയ നഗരത്തിൽ താങ്കൾക്കൊരു മനോഹരമായ വലിയ
കെട്ടിടം, താമസിക്കുവാൻ....പക്ഷേ, വലിയ കെട്ടിടങ്ങൾക്കി
ടയിലുണ്ടാകും ഒരു അഗതിമന്ദിരം.”

റിക്കാർഡോ ഇതെല്ലാം കണ്ടു. സമൂഹം വ്യവസായി
കളെ പിന്തള്ളി ഭൂവുടമകളെ സമ്പന്നരാക്കും. ഹെൻറി ഒരു
പടികൂടി കടന്നു പറഞ്ഞു: ഈ സ്ഥിതിവിശേഷം വ്യവസാ
യികളുടെ ലാഭം കുറയ്ക്കുകയും, തൊഴിലാളികളെ ദാരിദ്ര്യ
ത്തിലാഴ്ത്തും. ഇതാണ് സാമ്പത്തികതകച്ചയുടെ കാരണമെന്ന്
അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. ഭൂവുടമയ്ക്ക് അമിതമായ പാട്ടം കി
ട്ടിയാൽ ഇത്രധികം കുഴപ്പമുണ്ടാകുമോ?

ദാരിദ്ര്യം

ഹെൻറിയുടെ ന്യായങ്ങൾ വ്യക്തമല്ല. വ്യവസായി
കളേയും തൊഴിലാളികളേയും ചൂഷണംചെയ്യുന്നതുകൊ
ണ്ടാണ് അമിതമായ ‘പാട്ട’മുണ്ടാകുന്നതെന്ന് അദ്ദേഹം ധ
രിച്ചുവശായി. അമിതമായ പാട്ടം ഭൂമിയെ സംബന്ധിക്കുന്ന
ഉപഹിതവുടങ്ങൾക്കിടംനൽകുന്നതിനാൽ, എല്ലാം നിലം
പതിക്കുന്നു; വിലനിലവാരം ഇടിയുന്നു—ഇതാണ് ഹെൻറി
യുടെ വാദം.

അമിതമായ പാട്ടമാണ് സമൂഹത്തിന്റെ കഥയിലെ
വില്ലൻ. ഈ വില്ലനാണ് ദാരിദ്ര്യം സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. ശരി.

ദാരിദ്ര്യത്തിൽനിന്നുള്ള മോചനമാഗ്നമേത്? ഭൂമിയിന്മേൽ ഒരേ യൊരു ഭാരിച്ച നികുതി. വീല്ലൻ “കസ്തൂഡി”യിലാകും. ഈ നികുതി പാട്ടത്തിലെ സമ്പാദിക്കാതെ കിട്ടിയ ഭാഗം ഒപ്പിയെടുക്കുന്നു. അങ്ങനെ വീല്ലൻ പരിഷ്കൃതമായി മാറുന്നു: “കൂലിനിരക്കുയരും, മൂലധനത്തിന്റെ പ്രതിഫലം വലിക്കും; പാപ്പരത്തം നശിക്കും, ദാരിദ്ര്യം തുത്തുമാറു ചെയ്യും; ആവശ്യമുള്ളവയെല്ലാം തൊഴിൽ കിട്ടും; മനുഷ്യന്റെ കഴിവുകൾക്ക് പ്രവർത്തനസാധനവും ലഭിക്കും; ഗവണ്മേണ്ടു ശുദ്ധമാകും, നാഗരികത അത്യുന്നതങ്ങളിലേയ്ക്കുയരും.” സമൂഹത്തിന്റെ സർവ്വവിധ അവശതകളും പരിഹരിക്കപ്പെടും. ഒന്നാന്തരം ഒറ്റമൂലിക!

ശരിയോ?

ഹെൻറിജോർജിന്റെ ആശയങ്ങൾക്ക് വിലയിരുത്തി നോക്കാം. പാട്ടവും പാപവും ഒരുമിപ്പിക്കുക; ‘പാട്ട’ത്തെ പഴിക്കുക; ഒറ്റമൂലികകൊണ്ട് ലോകം നന്നാക്കുക—ക്രാന്ത ദർശിയായ ഹെൻറിജ മാത്രമേ അതു സാധിക്കൂ. ഹെൻറിയുടെ സ്ഥായിയായ ആശയം വ്യക്തമാണ്: വെറുതെയിരിക്കുന്ന ഭൂവുടമസ്ഥ് അമിതമായ പാട്ടം കിട്ടുന്നു; ഉത്സാഹശീലനായ വ്യവസായിക്ക് ഒന്നും കിട്ടുന്നില്ല. പക്ഷേ, ഭൂമിയെ ആധാരമാക്കിയുള്ള ഊഹക്കച്ചവടങ്ങൾ സാമ്പത്തികതകർച്ചയുണ്ടാക്കുന്നില്ല.

മാത്രമല്ല, പാട്ടം കൂടുമ്പോൾ മൂലധനം, കാർഷികകൂലി എന്നിവയും വലിക്കുന്നുണ്ട്. ഭൂമി വ്യക്തിയിൽനിന്ന് വ്യക്തിയിലേയ്ക്കു കൈമാറപ്പെടുന്നു. പുതിയ സങ്കേതവിദ്യ കാർഷികോല്പാദനം വലിപ്പിക്കുന്നു. പുതിയ കാർഷികോല്പന്നങ്ങൾ പുതിയ വ്യവസായങ്ങൾ ഉയർത്തുന്നു. ചെറിയ കൃഷിക്കാർ രക്ഷപ്പെടുന്നു. 1929-ൽ അമേരിക്കൻ ദേശീയവരുമാന

ത്തിന്റെ ആദ്യ ശതമാനം ആയിരുന്നു പാട്ടുവരവ്; 1951-ൽ അത് മൂന്നു ശതമാനമായി കുറഞ്ഞു. പാട്ടും വലിച്ചു വലിച്ചു വരും എന്ന ഹെൻറിയുടെ നിഗമനം ശരിയായിരുന്നില്ല.

ഒരുത്തൻ—ഭൂരിപക്ഷം

എന്തായാലും, ഒരു പ്രസംഗചര്യടനത്തിനു ശേഷം ലണ്ടനിൽനിന്ന് തിരിച്ചെത്തിയ ഹെൻറി ലോകപ്രസിദ്ധനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥം വാഴ്ന്നപ്പോൾ: “ഈ ശതാബ്ദത്തിലെ ഏറ്റവും നല്ല ഗ്രന്ഥം” (ആർഗോനോട്ട്); “ആഡംസ്കിത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥം മാത്രമേ ഇതിനു സമമായുള്ളൂ” (ന്യൂയോക്ക് ട്രൈബ്യൂൺ). “ഏറ്റവും നീചവും വിഷമുള്ളതും വഷളമായ ഗ്രന്ഥം,” ഒരു പത്രം പറഞ്ഞു. അതും അദ്ദേഹത്തെ കീർത്തിമാനാക്കി. ന്യൂയോക്കിലെ മേയർ തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഹെൻറി, തിയോഡോർ റൂസ്വെൽറ്റിനെ തോല്പിച്ചു!

ഭൂമിയിന്മേൽ ഒരേയൊരു ഭാരിച്ച നികുതി! ഒരു സ്റ്റേഫി തൻ ചോദിച്ചു: “യുദ്ധം — യുദ്ധം കൂടാതെ ഭൂവുടമ ഈ നികുതി തരില്ല. ശരിയല്ലേ?” ഹെൻറി പറഞ്ഞു: “യുദ്ധമെങ്കിൽ യുദ്ധം. തോക്കു ചൂണ്ടേണ്ടിവരില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. എന്തായാലും യുദ്ധത്തിന് ഇതിൽപരം ദിവ്യമായ ഒരു കാരണമുണ്ടാകാല്ല” ജോസ് റ്റസ്സൽ ടെയ്ലർ എഴുതി: “ഒരുത്തന്റെ ഭൂരിപക്ഷമാക്കി ഉയർന്നു നിൽക്കുന്ന ധീരതയാണ് ഹെൻറിയുടേത്.”

അവസാന യാത്ര

എതിർപ്പുകൾ തല പൊക്കി. തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഹെൻറിയെ സഹായിച്ച ഒരു കത്തോലിക്ക പുരോഹിതനെ മാർപ്പാപ്പ മഹറോൻ ചൊല്ലി പുറത്താക്കി. മാർപ്പാപ്പയുടെ തീർപ്പും

വ്യക്തമാക്കി, ഭൂമി തൊട്ടുകളിക്കരുതെന്ന്. കുപ്രസിദ്ധി നേടിയ ഹെൻറിയുടെ നികുതിനിദ്ദേശം ചർച്ചചെയ്ത് തന്റെ വായനക്കാരെ അവഹേളിക്കുവാൻ സാമ്പത്തിക ശാസ്ത്രജ്ഞൻ വാക്കർ വിസമ്മതിച്ചു. എതിർപ്പുകൾ ഹെൻറിയുടെ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ കോപ്പികൾ വിററഴിക്കുന്നതിൽ സഹായിച്ചതേയുള്ളൂ.

അനാരോഗ്യത്തേയും വാൽവൃത്തേയും വകവെക്കാതെ ഹെൻറി വീണ്ടും (1897) മേയർ തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ മത്സരിച്ചു. പക്ഷേ, തെരഞ്ഞെടുപ്പിന് ഏതാനും മണിക്കൂറുകൾ മുമ്പ് ഹെൻറി ജോർജ് ലോകത്തോടു വിടവാങ്ങി. ആയിരക്കണക്കിനാളുകൾ മതവിശ്വാസിയായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ അന്ത്യയാത്രയിൽ പള്ളിയങ്കണംവരെ അകമ്പടിസേവിച്ചു.

ഹോബ്സൺ

സാമ്രാജ്യത്വം കുതിച്ചുയർന്നു. വിക്ടർ ഹ്യൂഗോ പറഞ്ഞു, മനുഷ്യത്വം ഫ്രാൻസിലാണ് ഉയർന്നുനേല്ക്കുകയെന്ന്. ലോകത്തിന്റെ ശ്രദ്ധ അമേരിക്കയിൽ കേന്ദ്രീകരിക്കുമെന്ന് തിയഡോർ റൂസ്വെൽറ്റ് വ്യക്തമാക്കി ജർമ്മൻ കൈസർ മുഷ്ടി ചുരുട്ടി. 19-ാം നൂറ്റാണ്ടു പിരിഞ്ഞുപോകുന്നതിനു മുമ്പ് ബ്രിട്ടൻ 40 ലക്ഷം ച. നാഴിക സ്ഥലത്തെയും 8 കോടി ജനങ്ങളേയും സാമ്രാജ്യത്തിൽ ചേർത്തു. ഫ്രാൻസ് 40 ലക്ഷം ച. നാ. സ്ഥലത്തെയും 4 കോടി ജനങ്ങളേയും. ജർമ്മനി 10 ലക്ഷം ച. നാ. സ്ഥലത്തെയും 2 കോടി ജനങ്ങളേയും. ബൽജിയം 9 ലക്ഷം ച. നാ. സ്ഥലത്തെയും 3 കോടി ജനങ്ങളേയും. പോർച്ചുഗൽ 8 ലക്ഷം ച. നാ. സ്ഥലത്തെയും 90 ലക്ഷം ജനങ്ങളേയും.

“അമേരിക്കൻ കോളനികൾക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകുക” (ആഡം സ്മിത്ത്), “ധനികവർഗ്ഗത്തെ ഉഴുതി വീഴ്ത്തുന്ന കോളനികൾ” (റിക്കാർഡോ), “ബ്രിട്ടന്റെ കഴുത്തിൽ കെട്ടിയ അ

ർകല്ലാൺ കോളനികൾ" (ഡിസ്റേലി)—ഈ നില മാറി. രാഷ്ട്രത്തിന്റെ അഭിമാനം പുലർത്തുന്നത് സാമ്രാജ്യത്വമായി. "മനുഷ്യനന്യമായി നിലകൊള്ളുന്ന ഏറ്റവും വലിയ ഘടകം" റോസ്ബറി പ്രഭു അതിനെ പുകഴ്ത്തി. മാർക്സ് ചെയിൻ മറുപടി പറഞ്ഞു: "ശരിതന്നെ. ബ്രിട്ടീഷുകാരെപ്പറ്റി തിരുവെഴുത്തിൽ പറയുന്നു: "വിനയമുള്ളവർ ഭാഗ്യവാന്മാർ; അവർക്കു ഭൂമി പൈതൃകമായി ലഭിക്കും." കിപ്ലിങ്ങ് സാമ്രാജ്യത്വത്തെ പാടിപ്പുകഴ്ത്തി. മുതലാളിത്തത്തിന്റെ സ്വഭാവം മാറി. ഈ മാറ്റത്തിൽ അന്തർലീനമായിക്കിടന്ന യുദ്ധം. രാഷ്ട്രങ്ങൾ വർഗ്ഗങ്ങളായി—കോളനികളുള്ള രാഷ്ട്രങ്ങൾ, കോളനികളില്ലാത്ത രാഷ്ട്രങ്ങൾ.

ഈ കണ്ടുപിടുത്തം ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്പത്തിക ശാസ്ത്രജ്ഞൻ ജോൺ. ഏ. ഹോബ്സൺറതാണ്. മെലിഞ്ഞ ശരീരം, അനാരോഗ്യത്തെപ്പറ്റി ആശങ്ക — വിടുന്നായ ഹോബ്സൺ (1858-1940) ഓക്സ്ഫോർഡ് സർവ്വകലാശാലയിൽനിന്നു ബിരുദമെടുത്തു. "ധനമാണ് ജീവിതം" എന്ന ഹാസ്യമൊഴി പൊഴിച്ച റസ്സിന്റെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നുദ്ദേഹം സാമ്പത്തികശാസ്ത്രം മനുഷ്യത്വത്തിന്റേതാണെന്നറിഞ്ഞു; സഹകരണ തൊഴിലാളി സ്ഥാപനങ്ങൾക്കായി വാദിച്ചു.

അവിശ്വാസി പുറത്തു!

അരഭ്രാന്തൻ, മതപരമായി അവിശ്വാസി, പാരമ്പര്യങ്ങളെ അറുത്തറിയുന്നവൻ, ധനശാസ്ത്രമണ്ഡലത്തിലെ 'പറയുന്നാ'ണ് താനെന്നഭിമാനിക്കുന്നവൻ—ഹോബ്സൺ തന്റെ കൂട്ടുകാരനായി സ്വതന്ത്രചിന്തകനും വിജയിയായ വ്യാപാരിയും പദ്മതാരോഹണവിദഗ്ദ്ധനുമായ (നംഗപർവ്വതത്തിന്റെ മുകളിൽ വെച്ച് 1895-ൽ ഇദ്ദേഹം മരിച്ചു) ഏ. എഫ്. മമറിയെ സ്വീകരിച്ചു. "ബുദ്ധിപരമായ പദ്മതങ്ങൾ കയറുന്നതിൽ സമർത്ഥനാണ് മമറി" ഹോബ്സൺ ചിരിച്ചു. അമിതമായി

മിച്ചമുണ്ടാകുക; ഈ സമ്പാദ്യമിച്ചം സമൂഹത്തിൽ വിതരണം ചെയ്യാൻ സാധിക്കുക; സമൂഹത്തിന് വാങ്ങാൻ കഴിവില്ലാത്തതിനാൽ നിർമ്മിക്കുന്ന സാധനങ്ങൾ ചെലവാകാതിരിക്കുക—സാമ്പത്തികത്തകച്ച! എതിരായി തക്കിച്ചെങ്കിലും, ഈ “മറി സിദ്ധാന്തം” ഹോബ്സൺ സ്വീകരിച്ചു. ഈ സിദ്ധാന്തത്തിന് പൂർണ്ണരൂപം നൽകിക്കൊണ്ട് ഇരുവരുംകൂടി ഒരു ഗ്രന്ഥം (The Physiology of Industry) മറക്കി.

ഈ സമ്പാദ്യമിച്ചമാണ് മൂലധനമായി മാറി വ്യാവസായികവികാസം പഴി കൂടുതൽ തൊഴിലാളികൾക്ക് ജോലി നൽകുന്നതെന്ന് ആഡം സ്മിത്ത് പറഞ്ഞില്ലേ? പണമിച്ചം തൊഴിലില്ലായ്മ സൃഷ്ടിക്കുകയോ? വിസ്ഫീർത്തം! ഹോബ്സൺ സിദ്ധാന്തം ധൂർത്തടിക്കലിനിടംകൊടുക്കില്ലേ? സാമ്പത്തികലോകം അന്തംവിട്ടു. ലണ്ടൻ സർവ്വകലാശാലയുടെ വികസനപ്രസംഗങ്ങൾ ചെയ്യുവാൻ ഹോബ്സൺ ലഭിച്ച ക്ഷണം പിൻവലിക്കപ്പെട്ടു. അവിശ്വാസി പുറത്തു!

മോചനമാർഗ്ഗം

ഈ പുറംതള്ളൽ ഫലപ്രദമായി. സാമ്രാജ്യത്വത്തെ വിശകലനം ചെയ്യുകയായി ഹോബ്സൺ. സാമ്പത്തിക ശാസ്ത്രജ്ഞൻ സാമൂഹ്യവിമർശനമായി. ആ വിമർശൻ പറഞ്ഞു: “ഇന്നലത്തെ, തൊഴിലില്ലാത്തവരുടെ സമ്മേളനത്തിൽ അവർ കോപിച്ചു പറഞ്ഞതിതാണ്— അപ്പം, അപ്പം, അപ്പം!”

എന്താണ് മോചനമാർഗ്ഗം? അദ്ദേഹമെഴുതി: “രാഷ്ട്രത്തിന്റെ നാലു കോടി ജനങ്ങളെ ആഭ്യന്തരയുദ്ധത്തിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുവാനാവശ്യം, മിച്ചംവരുന്ന ജനങ്ങളെ താമസിപ്പിക്കുവാൻ പുതിയ സ്ഥലങ്ങൾ നൽകുക, വ്യവസായങ്ങളിറക്കുന്ന സാധനങ്ങൾ വിതരണിക്കുവാൻ പുതിയ കമ്പോളങ്ങൾ സമ്പാദിക്കുക എന്നിവയാണ്. എല്ലാജോഴം ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളപോലെ, ഭക്ഷ്യപ്രശ്നപരിഹാരത്തിനാണ് സാമ്രാജ്യം.”

ഹോബ്സന്റെ പുതിയ ഗ്രന്ഥം (Imperialism) പുറത്തിറങ്ങി. മാർക്സ് പറഞ്ഞു, മുതലാളിത്തം നശിക്കുമെന്ന്. ഹോബ്സൺ പറഞ്ഞു, അതു ലോകത്തെ നശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുമെന്ന്. എങ്ങനെ? സ്വയം നാശത്തിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടാൻ മുതലാളിത്തം കോളനികൾ പിടിച്ചടക്കുന്നു. ഫലം: യുദ്ധം — കോളനിജനങ്ങളും കൊളോനിയൽ ശക്തികളും തമ്മിൽ, കോളനി പിടിച്ചെടുക്കുന്നതിനു മത്സരിക്കുന്ന സാമ്രാജ്യശക്തികൾ തമ്മിൽ തമ്മിൽ. നാശത്തിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടാനാണ് മുതലാളിത്തം സാമ്രാജ്യതപമായിത്തീരുന്നത്; സാമ്രാജ്യതപത്തെ ആഗ്രേഹിക്കുന്നത്.

സഹിഷ്ണുത യുദ്ധം ഒഴിവാക്കും

പ്രശ്നമിതാണ്: മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥയ്ക്കകത്ത് ധനികർ കൂടുതൽ ധനികരും ദരിദ്രർ കൂടുതൽ ദരിദ്രരായിത്തീരുന്നു; ധനികരുടെ സമ്പാദ്യമിച്ചും ഭൂരിപക്ഷം വരുന്ന ദരിദ്രരിലേയ്ക്കു പകരുന്നു. സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നതെല്ലാം ധനികൾ് വാങ്ങാൻ പറ്റില്ലല്ലോ. ദരിദ്രർ് വാങ്ങാൻ പണവുമില്ല. തന്മൂലം കെട്ടിക്കിടക്കുന്ന സാധനങ്ങൾ കോളനികളിൽ വിരറഴിക്കേണ്ടത് അത്യന്താപേക്ഷിതമായിത്തീരുന്നു. സത്യത്തിൽ കോളനികളാണ് കമ്പോളങ്ങൾ; കോളനികളാണ് സമ്പാദ്യമിച്ചും നിക്ഷേപിക്കുവാനുള്ള സ്ഥലവും.

ഹോബ്സന്റെ ന്യായങ്ങൾ മുതലാളി രാഷ്ട്രങ്ങൾ ചെയ്തുകൊണ്ടില്ല — മണ്ടത്തരം! ജർമ്മൻ സാമ്പത്തികശാസ്ത്രജ്ഞൻ റെഡ് ബർട്ടസ്സും ജർമ്മൻ വിപ്ലവകാരി റോസാ ലക്സംബർഗ്ഗും ഈ സിദ്ധാന്തത്തിലേയ്ക്കു വിരൽ ചൂണ്ടിയെങ്കിലും, ഹോബ്സന്റെയും ആഴത്തിലേയ്ക്കും വ്യാപ്തിയിലേയ്ക്കും ഇറങ്ങിയില്ല. ഹോബ്സൺ സിദ്ധാന്തം ലെനിൻ സ്വന്തമാക്കി, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് തത്വസംഹിതയിലൊതുക്കി.

ലെനിൻ സ്വീകരിച്ചില്ലെങ്കിലും ഹോബ്സൺ എഴുതി, സഹിഷ്ണുതയുണ്ടെങ്കിൽ യുദ്ധം ഒഴിവാക്കാമെന്നു്. എന്തായാലും, ഹോബ്സൺ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ ശരിയെന്നു് 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ രണ്ടാം പകുതിയിലേയും 20-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഒന്നാം പകുതിയിലേയും ചരിത്രം തെളിയിച്ചു. “കോളനികൾ വേണം, കമ്പോളങ്ങൾ വേണം, അസംസ്കൃതസാധനങ്ങൾ വേണം” എന്ന വാദഗതി യുദ്ധത്തിനിടയാക്കി.

ഹോബ്സൺ പറഞ്ഞതു മുഴുവൻ ശരിയല്ല. പക്ഷേ കൂടുതലും ശരിയാണ്. മുതലാളിത്തം പിന്നെയും വളർന്നു. സമൂഹത്തിലെ സാമ്പത്തികമായ-ഉച്ചനീചത്വങ്ങൾ കുറയുകയായി; ക്ഷേമരാഷ്ട്രസിദ്ധാന്തം പൊങ്ങിവന്നു; സാമ്രാജ്യത്വം ലാഭകരമല്ലാത്തതിനാൽ വൻശക്തികൾ അവ ഉപേക്ഷിച്ചു; അമേരിക്കയും റഷ്യയും സ്വതന്ത്രമായും ഐക്യരാഷ്ട്രസംഘടനയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിലും അവികസിതരാഷ്ട്രങ്ങളെ സഹായിച്ചു.

ഹോബ്സൺ എല്ലാം കണ്ടു. അദ്ദേഹം 1940-ൽ മരിച്ചു. പത്രങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ മുക്തകണ്ഠം പ്രശംസിച്ചു. ജീവിച്ചിരുന്നപ്പോൾ ഏവരും അവഗണിച്ച ഹോബ്സൺ, മരിച്ചപ്പോൾ കീർത്തിമാനായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹത്തായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ലോകത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയാകർഷിച്ചു.

ആൽഫ്രഡ് ഓഷ്ൽ

അതേ സമയം ‘ക്ലാസ്സിക്കൽ’ പാരമ്പര്യം പുലർന്നു മറ്റൊരു സാമ്പത്തിക ശാസ്ത്രജ്ഞൻ ഉയർന്നു. ബാങ്ക് ഓഫ് ഇംഗ്ലണ്ടിലെ കാഷ്യറുടെ മകൻ, പുരോഹിതനാകണമെന്ന മോഹമുപേക്ഷിച്ച് ഗണിതശാസ്ത്രത്തിൽ കോംബ്രിഡ്ജിൽനിന്നു ബിരുദമെടുത്ത അദ്ധ്യാപകൻ, പിന്നെയും ഉജ്ജ്വലതന്ത്രജ്ഞനാകണമെന്ന ആഗ്രഹം തുത്തുമാറി കോംബ്രിഡ്ജ് സർവ്വകലാശാലയിലെ ധനശാസ്ത്ര പ്രൊഫസ്സറായിത്തീർന്ന മഹാൻ—

ആൽഫ്രഡ് മാഷ്ൽ (1842—1924) മരണംവരെ ഗവേഷണവും പഠിക്കലും പഠിപ്പിക്കലുമായി കഴിഞ്ഞുകൂടി.

സോഷ്യലിസം ശക്തിയാർജ്ജിച്ചു. മുതലാളിത്തം പലപ്പോഴും അശക്തമായി. “പഠിയ സാഹചര്യങ്ങൾ കൈവരുമ്പോൾ എല്ലാം ശരിപ്പെടും,” മാഷ്ൽ ആശ്വാസം നൽകി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥം (Principles of Economics 1890) എവിടെയും ശ്രദ്ധയാകർഷിച്ചു. ‘ജനക്ഷേമം’ ഒന്നുമാത്രമാണ് ധനശാസ്ത്രത്തിന്റെ ലക്ഷ്യമെന്നും പ്രത്യക്ഷമായോ പരോക്ഷമായോ മനുഷ്യനെപ്പറ്റിയുള്ള പഠനമാണെന്നും അദ്ദേഹം വ്യക്തമാക്കി. പരിഷ്കൃതാവെന്ന നിലയിൽ യുക്തിയുക്തമായ ചിന്തകൊണ്ടും മുൻകരുതലിനുള്ള കഴിവുകൊണ്ടും സാമൂഹ്യ-രാഷ്ട്രീയ-സാമ്പത്തിക സ്ഥാപനങ്ങളെ ജനക്ഷേമലക്ഷ്യത്തിലേയ്ക്കുദ്ദേഹം നയിച്ചു. ‘സാമ്പത്തിക മനുഷ്യൻ’ എന്ന സങ്കല്പത്തെ തച്ചുടച്ചു, ‘മുതലാളിത്തമന്ദസര’സമ്പ്രദായത്തെ അദ്ദേഹം പുകഴ്ത്തി. പക്ഷേ അതിന്റെ ന്യൂനതകൾ നഗ്നമായി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുവാനുദ്ദേഹം മറന്നതുമില്ല. ദാരിദ്ര്യം നശിപ്പിക്കുവാൻ സ്വകാര്യസ്വത്ത് വിനിയോഗിക്കണമെന്നുദ്ദേഹം ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഭൂമി, തൊഴിൽ, മൂലധനം എന്നീ ഉല്പാദനഘടകങ്ങൾ നാലാമത്തേതായ സംഘടനയ്ക്കു വിധേയമാണെന്നും, സാമ്പത്തിക പ്രക്രിയയെ ജനക്ഷേമത്തിലേയ്ക്കു നയിക്കുന്നതിൽ ഗവൺമണ്ടിനു സഹായിക്കാമെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

സംഭാവന

ഉല്പാദനകാര്യത്തിൽ, ഭൂമിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പരീഡി നിശ്ചയിക്കുന്നത് തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ സന്നോഹോല്പാദനക്കഴിവല്ല, പ്രതിഫലസങ്കോചനിയമം (Law of Diminishing Return)മാണ്. അതായത്, കൂടുതൽ കൂടുതൽ

മൂലധനവും തൊഴിലും ഭൂമിയിൽ നിക്ഷേപിച്ചാൽതന്നെയും, ഒരു ഘട്ടം മുതൽ, കിട്ടുന്ന വിളവു് കുറഞ്ഞു കുറഞ്ഞുവരും. അല്ലെങ്കിൽ ഒരേക്കൂടെ ഭൂമിയിൽനിന്നു ലോകത്തിനാവശ്യമുള്ള ഭക്ഷണം മുഴുവൻ ഉല്പാദിപ്പിക്കാമല്ലോ. “നിലനില്പിനാവശ്യമുള്ള കൂലി” എന്നതിന്നു പകരം “മിതമായ കൂലി” എന്ന പദം അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചു. മുതലാളിത്ത വ്യവസ്ഥയിൽ തൊഴിലാളികളുടെ കൂട്ടായ വിലപേശൽ അത്യന്താപേക്ഷിതമാണെന്നദ്ദേഹം സമർത്ഥിച്ചു.

ഗണിതശാസ്ത്രോപാധികൾ ധനശാസ്ത്രപരങ്ങളിൽ സൂക്ഷിച്ചുപയോഗിക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം മുന്നറിയിപ്പു നൽകി. ഉല്പാദനഘടകങ്ങളെ സമതുലനാവസ്ഥയിൽ നിർത്തി ഉല്പാദനപ്രക്രിയയെ അപഗ്രഥിക്കുക(Equilibrium analysis)എന്നതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹത്തായ സംഭാവനയത്രേ. ദേശീയ ലാഭവീതം(National Dividend)ദേശീയ വരുമാനം (National Income)എന്നിവയിലേയ്ക്കുദ്ദേഹം വിരൽ ചൂണ്ടി. മനുഷ്യന്റെ സന്തതസ്സം സ്വകാര്യസ്വത്ത് ഇല്ലാതാക്കാൻ ശ്രമിക്കുമെന്നദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ഏതു വിഷയത്തിന്റേയും നന്മകളും തിന്മകളും തുറന്നുകാട്ടുവാൻ അദ്ദേഹം യത്നിച്ചു. മാർഷല്ലയൻ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ ‘ക്ഷേമ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ’ (Welfare Economy)എന്ന സങ്കല്പത്തിന്നു രൂപംനൽകി. സിദ്ധാന്തപരമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സംഭാവനകൾ ഏറ്റവും പ്രശംസനീയമാണ്.

പക്ഷേ—അതിപ്രധാനമാണ് ഈ പക്ഷേ—ഭാവിയെപ്പറ്റി കാര്യമായൊന്നും മാർഷലിനു പറയാനില്ല. സത്യസന്ധനും അദ്ധ്വാനശീലനുമായ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: “നിലവിലുള്ളസാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സ്വാധീനതകൾ ധനവിതരണത്തെ മെച്ചപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്... മുതലാളിത്ത സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ സങ്കീർണ്ണവും അതീവലോലവുമാണ്....പെട്ടെന്നുള്ള വിപ്ലവാത്മകമായ പരിവർത്തനങ്ങൾ ഗുരുതരമായ അത്യാപത്ത് വരുത്തിവെക്കും.” മൂല്യങ്ങളേയോ പുരോഗതിയേയോ അദ്ദേഹം

ചോദ്യം ചെയ്യുന്നില്ല. മിതബോധത്തിൽനിന്നുടലെടുത്ത വല്ലാത്തൊരിരുത്തം'

ബുദ്ധിപരമായ ഭ്രാന്തപ്പി!

പ്രശ്നങ്ങളിലേയ്ക്കുദ്ദേശം കടന്നില്ല; കടന്നാൽ ഇളക്കി വിടരുതല്ലോ! “കടന്നാൽ ഇളക്കിവിടുക; അതു സമൂഹത്തെ നന്നാക്കും” എന്നു ചോദിച്ചവരിന്റെ തത്വം അദ്ദേഹം അലക്ഷ്യമാക്കിത്തള്ളി. ഫലമോ? മാർഷലിന്റെ കാലഘട്ടത്തിൽ നിന്ന് മുന്നോട്ടു നോക്കുക—ശക്തിയുപയോഗിച്ചുള്ള റഷ്യൻ വിപ്ലവം; സ്റ്റാൻഡിനേവ്യമധ്യ, യൂറോപ്പ്, ബ്രിട്ടൻ എന്നിവിടങ്ങളിൽ സംഭവിച്ച മുതലാളിത്തത്തിന്റെ പതനം; വമ്പിച്ച സാമ്പത്തികതകർച്ച; ക്ഷേമരാഷ്ട്രപ്രസ്ഥാനം; സാമ്പത്തികാസൂത്രണം. ഒട്ടകപ്പക്ഷിയെപ്പോലെ, മാർഷൽ കണ്ണടച്ച്, തല പുഴിയിൽ താഴ്ന്നിരുത്തി അനങ്ങാതിരുന്നു.

അതേ, ബുദ്ധിപരമായ ഭ്രാന്തപ്പി! 20-ാം നൂറ്റാണ്ടിനെ കലക്കിമറിക്കുന്ന വിപ്ലവങ്ങൾ വരുംമുമ്പ്, ലോകത്തെ സാമ്പത്തികമായ പരിവർത്തനത്തിന് തയ്യാറാക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു കഴിയുമായിരുന്നു, അദ്ദേഹം സ്ഥിരത്തോ, റിക്കാർഡോയോ, മില്ലോ ആയിരുന്നെങ്കിൽ! അതാണ് ഭ്രാന്തപ്പി. പ്രചാരത്തിലുള്ള തീപിടിച്ച ചിന്തകൾക്ക് വിലയിരുത്തുകയത്രേ ചിന്തകന്റെ ധർമ്മം. ആ വിലയിരുത്തലിന്റെ ഫലങ്ങൾ ലോകത്തെ അറിയിക്കുകയും വേണം. എന്തു മുദ്ര വീണാലും, എന്തു സഹനങ്ങൾ വേണ്ടിവന്നാലും, സ്വരാജ്യത്തുനിന്നും സ്വസമൂഹത്തിൽനിന്നും പുറത്തുള്ളപ്പോലും, തന്റെ മഹത്തായ കർത്തവ്യത്തിൽനിന്നും ഒഴിഞ്ഞുമാറുക, ബുദ്ധിയും ഹൃദയവുമുള്ള ഒരു ചിന്തകനു സാധ്യമല്ല.

തോർസ്സെൻ വെണ്ടൻ:

സവിശ്രമ വർഗ്ഗം

സവിശ്രമ വർഗ്ഗത്തെ ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കു വിധേയമാക്കി, അതുൾക്കൊള്ളുന്ന പുതിയ വർഗ്ഗങ്ങൾ തമ്മിലാണ് ഭാവിയിലെ വർഗ്ഗസമരമെന്ന് തുറന്നുകൊട്ടിയ വെണ്ടൻ പിന്നീട് വ്യവസായിവർഗ്ഗത്തിന്റെ ശത്രു യന്ത്രമാണെന്നും അതിനാൽ വെറുതെയിരുന്നു വിശ്രമിക്കുന്ന വ്യവസായിവർഗ്ഗത്തെ സങ്കേതവിദ്യാ വിദഗ്ദ്ധന്മാരുടെ വർഗ്ഗം നാമാവശേഷമാക്കുമെന്നും പ്രവചിച്ചു.

ആഡംസ്കിത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥം പുറത്തുവന്നിട്ട് 125 വർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു. അത്രയും കാലംകൊണ്ട് സങ്കേതവിദ്യ ആയിരമിരട്ടി വികാസം പ്രാപിച്ചു. ക്ഷൗരക്കാരന്റെ കീഴിൽ വിദ്യയഭ്യസിച്ച ആർക്കുറെന്ന് തന്റെ കണ്ടുപിടുത്തങ്ങൾ വഴി സർ റിച്ചാർഡായി ഉയർത്തിപ്പെട്ടു. താഴെ കിടന്നിരുന്നവർ യൂതിയിൽ മുക്കളിലേക്ക് കയറി. പണക്കൊതി പുതിയ ലോക

ത്തിൽ പരന്നു. കോടീശ്വരൻ വാൻഡർബിൽററ് തനിക്കെ
തിരായി പ്രവർത്തിച്ച പങ്കാളികൾക്കൊരു കത്തെഴുതി:

“മാനൂരെ,

എന്നെ നശിപ്പിക്കുവാനാണ് നിങ്ങളുടെ ശ്രമം. വിധി
കിട്ടുവാൻ അധികം സമയമെടുക്കുന്നതിനാൽ, നിങ്ങൾക്കെതി
രായി ഞാൻ കേസ്സുകൊടുക്കുന്നില്ല. നിങ്ങളെ നേരിട്ടു നശി
പ്പിക്കുവാനാണ് ഞാൻ തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നത്.”

വിയേയൻ, കോർണീലിയസ്
വാൻഡർബിൽററ്.”

വാൻഡർബിൽററ് തന്റെ എതിരാളികളെ നിഷ്പ്രയാ
സം നശിപ്പിച്ചു. ഒരു ഡോളർപോലും ചെലവാക്കാതെ ഹെ
ൻറി റോജേഴ്സ്, വിലും റോക്ക്ഫെല്ലർ എന്നിവർ ചേർന്ന്
അനാക്കോണ്ട കോപ്പർ കമ്പനി വാങ്ങി. അതിന്റെ ഉടമസ്ഥ
നായ ഡാലിങ് വില്യമായി 39 കോടി ഡോളർ പിന്നീട്
കൊടുത്തു. സ്വന്തമായി അവരിരുവരും 36 കോടി ഡോളർ
ലാഭമെടുത്തു. എങ്ങനെ? നിലവിലില്ലാത്ത ഒരു “കടലാസ്സു
കമ്പനി”യുണ്ടാക്കി, അതിന്റെ ഷെയറുകൾ ബാങ്കിനു ജാമ്യ
മായി കൊടുത്തു; പിന്നീട് “അനാക്കോണ്ട കോപ്പർ കമ്പനി”
വിററ് അവർ ലാഭമുണ്ടാക്കി. കോടീശ്വരൻ മോർഗൻ പറ
ഞ്ഞു: “പൊതുജനങ്ങളോട് എനിക്ക് യാതൊരു കടപ്പാടു
മില്ല.” ശരിതന്നെ. ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ എന്തു പറഞ്ഞു?
അദ്ധ്വാനശീലം, മിതവ്യയം, സംഘടിപ്പിക്കുവാനുള്ള കഴിവ്,
ത്യാഗം, തീവ്രമായ യത്നം എന്നിവയാണ് കോടീശ്വരന്മാ
രായ വ്യവസായികളെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതെന്ന്.

ജന്മനാ അമേരിക്കൻ

പക്ഷേ, ഇതിന്റെ പിന്നിലെ രഹസ്യങ്ങളറിഞ്ഞിരുന്ന
ഒരു ധനശാസ്ത്രജ്ഞനുണ്ടായിരുന്നു അമേരിക്കയിൽ. അദ്ദേഹം

സ്വയം ചരിയപ്പെടുത്തുന്നു: “ഞാൻ, തോർസ്സെൻ വെബ്ബൻ, ജനനാ അമേരിക്കൻ പൗരൻ. സത്യത്തിൽ എനിക്കെങ്ങും പൗരത്വമില്ല.”

ഇംഗ്ലീഷിലെ ‘വി’യുടെ ആകൃതിയിൽ രണ്ടു ഭാഗത്തേക്കും ചീകിയ തലമുടി, മുകളിലേയ്ക്കു വരുന്നോറും പിന്നോട്ടു വലിയുന്ന നെറ്റി പരന്ന മൂക്ക്, സൂക്ഷ്മതയും ലാഘവവുമുള്ള കണ്ണുകൾ, തടിച്ച ചുണ്ടുകൾ മറയ്ക്കുന്ന കത്രിക്കാത്ത മേൽമീശ, മോടിക്ക് ‘പൂച്ചാം’താടി, നേർത്ത ശരീരം, വലിഞ്ഞുള്ള നടത്തം—വെബ്ബനെ കണ്ടാൽ ഒരു ഉടനാട്ടുകാരനാണെന്നു തോന്നും. നിഷ്പക്ഷമായി, പുറത്താകും അറിയാത്ത രീതിയിൽ, സൂക്ഷാംശങ്ങൾ അപഗ്രഥനം ചെയ്യാനുള്ള കഴിവത്രേ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിഭയുടെ സത്ത്.

ആഡംസ്സിത്ത്, റിക്കാർഡോ, ഹോബ്സൺ, മാർക്സ് എന്നിവർ ലോകത്തിന്റേതാണ്; ലോകം അവരുടേതും. സമൂഹത്തിന്റെ അവിഭക്തഭാഗമാണവർ അവർ ലോകത്തെ സ്നേഹിച്ചു. അതിന്റെ ഭാവിക്കുവേണ്ടി അരിശംകൊണ്ടു. മറ്റൊരു ലോകത്തിൽനിന്നുള്ള സന്ദർശകനെപ്പോലെ വെബ്ബൻ വന്നെത്തി: ഇവിടത്തെ സംഭവവികാസങ്ങൾ, ദൂരെ മാറിനിന്നു നോക്കി, ഏറ്റവും നിഷ്പക്ഷമായി അപഗ്രഥനം ചെയ്തു—ഒരു വിദേശി.

ഒട്ടനേകംപേർ ഈ പ്രതിഭാശാലിയെ സ്നേഹിച്ചു; അതിൽ കൂടുതൽ പേർ അദ്ദേഹത്തെ വെറുത്തു. പക്ഷെ, അദ്ദേഹം ലോകമാകുന്ന അപരിഷ്കൃതസമൂഹത്തിലെത്തിയ ഒരു മിഷനറിയായിരുന്നു. സത്യത്തിൽ, സ്നേഹിതന്മാരും അദ്ദേഹത്തിനില്ലായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ പൂണ്ണമായി സ്നേഹിക്കുവാൻ ഒരു സ്ത്രീക്കും കഴിഞ്ഞില്ല.

സ്വഭാവവൈചിത്ര്യം

വെബ്ബന്റെ സ്വഭാവവിശേഷങ്ങൾ വിചിത്രങ്ങളാണ്. ടെലഫോൺ ഉപയോഗിക്കില്ല; പുസ്തകങ്ങൾ അടുക്കിവെക്കില്ല; ഭക്ഷണം കഴിച്ചാൽ പാത്രങ്ങൾ കഴുകില്ല. പുസ്തകങ്ങൾ അവ വന്ന പെട്ടികളിൽതന്നെ ഇരിക്കും. ഏറെ ദിവസങ്ങൾ കഴിയുമ്പോൾ ഭക്ഷണമെടുക്കാൻ കഴുകാത്ത പാത്രമുണ്ടാകില്ല. അപ്പോൾ മാത്രം എല്ലാം കഴുകിവെക്കും. സന്ദർശകരുണ്ടെങ്കിലും, മണിക്കൂറുകളോളം അദ്ദേഹം നിശ്ശബ്ദത പാലിക്കും. തന്നിമിത്തം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ആർക്കും പിടികിട്ടുകയില്ല — ഭായ്ക്കുപോലും!

എല്ലാ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും ഒരേ മാർക്കാണ് വെബ്ബ് ഉൻകൊടുക്കുക സ്റ്റോളർഷിപ്പ് വേണമെന്ന് പ്രത്യേകമാവശ്യപ്പെടുന്നവർക്കുമാത്രം മാർക്ക് കൂട്ടിയിട്ടുകൊടുക്കും. കോളേജ് മേധാവിയുടെ ശുപാർശ കാരണം അദ്ദേഹം ഹാജരുള്ളവരുടെ കാർഡുകളും ഇല്ലാത്തവരുടെ കാർഡുകളും പേരെ വേറെ വെസ്റ്റ്വാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ അവസാനം അവയെല്ലാം എങ്ങനെയോ കൂടിക്കുഴയും. ഒരിക്കൽ ഒരു കൃഷിക്കാരന്റെ ചാക്കു വാങ്ങി, വെറും തമാശയ്ക്കുവേണ്ടി. അതിൽ കുറെ കടന്നലിനെ പിടിച്ചിട്ടുകൊടുത്ത ഒരു കൊച്ചുമിടുക്കി ചോദിച്ചു, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരിന്റെ മുമ്പിലുള്ള ടി. ബി. എന്ന അക്ഷരങ്ങളുടെ പൊരുളെന്തെന്ന്. “ടെസ്ലി ബെയർ” (പഴുത്തുണി നിറച്ച കളിക്കുരടിപ്പാവ) എന്നായിരുന്നു വെബ്ബ് ഉന്റെ മറുപടി. ആ കുട്ടി മാത്രം അദ്ദേഹത്തെ “ടെസ്ലി ബെയർ” എന്നു വിളിച്ചുപോന്നു. മറ്റാരും ധൈര്യപ്പെട്ടില്ല. വെബ്ബ് ഉൻ ‘എഡിറ്റ്’ ചെയ്ത മാസികയിൽ ഒരു പ്രശസ്തനായ സാമൂഹ്യശാസ്ത്രജ്ഞന്റെയതിരേഖയ്ക്കു് ഒരു സൂചനയ്ക്ക് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയാകർഷിച്ചു “അതിൽ പ്രത്യേകതയുണ്ട്. സാധാരണ ഒരു പേജിൽ 400 വാക്കുകളുണ്ടാകും. പക്ഷേ ഇദ്ദേഹം

തന്നു ഓരോ പേജിലും 375 വാക്കുകൾ മാത്രം.” എന്നുതാലും സ്രീകൾ അദ്ദേഹത്തെ ആകർഷിച്ചു; അദ്ദേഹം സ്രീകളേയും. വിവാഹത്തിനു പുറമെയുള്ള ബന്ധങ്ങളെപ്പറ്റി ഒരു സ്നേഹിതൻ ചോദിച്ചപ്പോൾ വെബ്ബ് ഉൻ പിറുപിറുത്തു: “സ്രീകൾ നിങ്ങളുടെ അകത്തു കയറിയാൽ നിങ്ങളെന്തുചെയ്യും?”

ഒറ്റപ്പെട്ട ഈ വ്യക്തിക്കുള്ള ഏക മോചനമാർഗ്ഗം എഴുതുകയായിരുന്നു. അതും മുമ്പുള്ള ഭാഷയിൽ, സാങ്കേതികപദങ്ങളുപയോഗിച്ചതന്നെ. ശസ്ത്രക്രിയാവിദഗ്ദ്ധന്റെ കത്തിപോലെയാണ് വെബ്ബ് ഉന്റെ ഭാഷ. ‘ചരോപകാരയന്തം’ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാഷയിൽ “ഭൗതികപ്രേമലീലയിലൊരു പ്രയത്ന”മാണ്. മതം = വില്ലാപുന്ന ലോലമായ ചിന്തകൾ നിർമ്മിച്ചു അപാരതയിലെത്തിക്കൽ; പള്ളി = ഇവയുടെ ചീല്ലറക്കച്ചവടസ്ഥലം. വാക്കിങ്ങ് സ്റ്റീക്ക് മറുവിധത്തിൽ ഉപയോഗിക്കേണ്ട കൈ ഉപയോഗിക്കുവാൻ പഠിപ്പിക്കുന്ന പരസ്യം. മാത്രമല്ല, ഈ ആയുധം “അക്രമവാസനയാൽ അനുഗ്രഹീതരായവർക്ക് സുഖം നൽകുന്നു”

വിശ്വസനീയ നണകൾ

ലോകത്തെപ്പറ്റി വെബ്ബനു തോന്നിയതിതാണ്: “ഇതെന്താ ഇങ്ങനെ?” കഥയെപ്പറ്റിയല്ല, അതിന്റെ പിന്നിലെ ഹസ്തങ്ങളെപ്പറ്റി. അതാണ് വെബ്ബന്റെ ജിജ്ഞാസ. നാടകത്തെപ്പറ്റിയല്ല, നടന്മാരെപ്പറ്റിയാണ് അദ്ദേഹം ചിന്തിക്കുന്നത്. ഭൂലോകത്തെപ്പറ്റി പഠിക്കുവാൻ മറ്റൊരു ഗ്രഹത്തിൽനിന്നെത്തിയ നരശാസ്ത്രജ്ഞനാണ് വെബ്ബൻ. നരശാസ്ത്രത്തിന്റെ സമീപനരീതിയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റേത്.

ഒറ്റപ്പെട്ടനിന്നുകൊണ്ടുള്ള വിശകലനരീതി ചെറുപ്പം മുതൽക്കുതന്നെ വെബ്ബൻ ശീലിച്ചു. വിസ്തോംബസിനിൽ കൂടി

യേരിപ്പാൻ നോർവീജിയൻ കാർഷിക കുടുംബത്തിൽ പിറന്ന വെബ്ബൻ ഒമ്പതു മക്കളിൽ നാലാമത്തെ ആൺകുട്ടിയായിരുന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യമിച്ചുപെടുന്നവനെങ്കിലും മന്ദഗതിക്കാരനാണ് പിതാവ്; സ്നേഹംനിറഞ്ഞ ഹൃദയത്തിന്റെ ഉടമയാണ് അമ്മ. വെബ്ബന്റെ ഭാവനയെ നോർവീജിയൻ പുരാണങ്ങളിലേയ്ക്കു നയിച്ചത് അമ്മയാണ്. പകൽ മുഴുവനും വായനയിൽ മുഴുകുന്ന, മടിയന്മാരിൽ മടിയനായ, വെബ്ബനെ അമ്മ ശകാരിക്കും. മറ്റു സഹോദരീസഹോദരന്മാർക്ക് കളിപ്പേരിടുന്നതെന്തിനാണെന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ട് വെബ്ബനിട്ട കളിപ്പേരുകൾ മാഞ്ഞുപോയതുമില്ല. ഇളയ സഹോദരൻ അനുസ്മരിച്ചു: “എല്ലാ ചോദ്യങ്ങൾക്കും ഞൊടിയിടയിൽ ഉത്തരം പറയുന്ന ചേട്ടനെ എനിക്കു ബഹുമാനമായിരുന്നു...പിന്നീടാണ് ഞാനറിഞ്ഞത്, ചേട്ടൻ പറഞ്ഞതിലധികവും വിശ്വസനീയങ്ങളായ നുണകളായിരുന്നത്—ഏറ്റവും നല്ല നുണകൾ.

പരാജയചരിത്രം

മറ്റു നോർവീജിയൻ കുടിയേരിപ്പാപ്പുകാരെപ്പോലെ വെബ്ബൻകുടുംബവും ദാരിദ്ര്യത്തിൽ കഴിഞ്ഞു—തുന്നിയുണ്ടാക്കിയ വസ്ത്രങ്ങൾ; അടിയുടുപ്പുപയോഗിക്കുകയില്ല; കാപ്പിയും പഞ്ചസാരയും കണ്ടിട്ടേയില്ല. കോളേജിൽ പോകുന്നതുവരെ ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷ വെബ്ബന് വഴങ്ങിക്കൊടുത്തില്ല. എല്ലാം തയ്യാറാക്കി, പണവും ‘പൊതിച്ചോറും’ ശരിപ്പെടുത്തി, വണ്ടി നുവാരിക്കു തയ്യാറാക്കി പടിക്കൽ നിൽക്കി, കൃഷിയിടത്തു പണി ചെയ്തിരുന്ന വെബ്ബനെ വിളിച്ച് “ഇനി കോളേജിലേയ്ക്കു” എന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ മാത്രമേ ആ യുവാവിന് കാര്യം തിരിഞ്ഞു ഉള്ളൂ.

മകനെ പുരോഹിതനാക്കണമെന്ന ഉദ്ദേശമായിരുന്നു പിതാവിന്. ലൂഥറൻ വൈദികനാകുന്നതിനുള്ള ശീക്ഷണം

കാരുട്ടൻ കോളേജ് നൽകുമെന്ന് അമ്മയും കരുതി പക്ഷേ, വി
 ഗ്രഹധർമ്മം സകനായ വെബ്ബൻ അതിനു തയ്യാറല്ലായിരുന്നു. 'അ
 വിശ്വാസികളെ ക്രിസ്തുവിനുവേണ്ടി എങ്ങനെ വീണ്ടെടുക്കും?'
 എന്ന ചർച്ചയിൽ സംബന്ധിച്ച വെബ്ബൻ പറഞ്ഞു, നരഭോ
 ജികൾ സമൂഹത്തെ സേവിക്കുന്നവരാണെന്ന്. വെറുതെയല്ല
 കോളേജ് പ്രിൻസിപ്പൽ പറഞ്ഞത്, വെബ്ബൻ മിടുക്കനും അ
 പകടുകാരിയുമാണെന്ന്. സാമ്പത്തികസിദ്ധാന്തങ്ങൾ ഗണിത
 ശാസ്ത്രത്തിൽ കൂടി വിശദമാക്കിയ ജോൺ ബെയ്ററ്റ്സ് ക്ലാ
 ക്ക് വ്യക്തമാക്കി, വെബ്ബൻ ധനശാസ്ത്രപഠനത്തിനു പറ്റിയ
 വനല്ലെന്ന്.

ധനശാസ്ത്രപഠനത്തിനു പറ്റാത്ത പതിനേഴു വയസ്സുകാ
 രൻ വെബ്ബൻ കോളേജ് പ്രിൻസിപ്പലിന്റെ മകൾ എല്ലൻ
 റോൾഫിനെ പ്രേമിച്ചു. സ്റ്റേൻസറുടെ കവിതകൾ വായിച്ചു
 കേൾപ്പിച്ച് വെബ്ബൻ ആ യുവതിയുടെ ദൈവവിശ്വാസം ന
 ശിപ്പിച്ചു; തന്റെ നിരീശ്വരത്വത്തിലേയ്ക്ക് അവളെ നയിച്ചു.
 രണ്ടുപേരും ഒരേ മതക്കാരായിത്തീർന്നപ്പോൾ വെബ്ബൻ അ
 വളെ വിവാഹംചെയ്തു. പക്ഷേ, ആ ദാമ്പത്യം വിജയിച്ചില്ല.

വിവാഹിതനായ വെബ്ബന്റെ പുറകെ കൂടി, അദ്ദേഹത്തെ
 പണ്ടോരിക്കൽ ചിമ്പാൻസി എന്നു വിളിച്ച ഒരു സുന്ദരി. അങ്ങ
 നെ പല സ്ത്രീകളും. ശാശ്വതമായി ഒരു സ്ത്രീയെ സ്നേഹിക്കു
 ക വെബ്ബൻ സാധ്യമല്ലായിരുന്നു. ഭാര്യ വേണം; വീട്ടുകാരുടെ
 നോക്കാൻ ആളു വേണമല്ലോ. വെബ്ബന്റെ അനാശാസ്യമാ
 യ സ്ത്രീസംസർഗ്ഗം ഭാര്യയെ പിണങ്ങിപ്പിരിഞ്ഞു സ്വഭാവന
 ത്തിലേക്കോടുവാൻ പലപ്പോഴും പ്രേരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. വെബ്ബൻ
 പുറകെയെത്തും, എല്ലനോടു ക്ഷമ യാചിക്കുവാൻ. എല്ലാം മറ
 ന്ന് എല്ലൻ വെബ്ബന്റെ കൂടെ പോകും.

വായിക്കും, വായിക്കും, തെണ്ടിത്തിരിയും

ഔദ്യോഗികജീവിതത്തിൽ വെബ്ബനെ അപജയങ്ങൾ
 പിന്തുടന്നു. തനിക്കുവേണ്ടി ഒരു ഉയർന്ന ഉദ്യോഗത്തിനു ശ്രമി

കുവാൻ സമത്വമായ ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയെ വെബ്ബ് ഉൻ നിയോഗിച്ചു. ആ ഉദ്യോഗം ആ വിദ്യാർത്ഥി തട്ടിയെടുത്തു. മൊണ്ടാന സർവ്വകലാശാല വെബ്ബ് ഉനെ പിരിച്ചയച്ചു. അദ്ദേഹം ജോൺ ലോപ് കിൻസ് സർവ്വകലാശാലയിൽ ചേർന്നു, തത്പശാസ്ത്രം പഠിക്കുവാൻ. കിട്ടുമെന്നു കരുതിയ സ്റ്റോളർഷിപ്പ് ഈ അവിശ്വാസിക്കു കിട്ടിയില്ല. “സവിശ്വമ” വർഗ്ഗത്തിൽ പെട്ട, തലതൊട്ടുപുനായുള്ള, വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു മാത്രമേ അവിടെ സ്റ്റോളർഷിപ്പുള്ളൂ എന്നത്രേ വെബ്ബ് ഉൻ പിന്നീടു പറഞ്ഞത്. താമസിയാതെയെങ്കിൽ സർവ്വകലാശാലയിൽനിന്നും ഏറ്റവും കൂടുതൽ മാർക്കു നേടി വെബ്ബ് ഉൻ ‘ഡോക്ടർ’ ബിരുദമെടുത്തു.

മലമ്പനി പിടിപെട്ടു സ്വഭാവനത്തിലെത്തിയ വെബ്ബ് ഉൻ സ്വകുടുംബത്തെ കലശലായി ഉപദ്രവിച്ചു. ഉടൻ കുതിരകളെ ഏറ്റവുമാവശ്യമുള്ളപ്പോൾ അവയെ കുതിരവണ്ടിയിൽ കെട്ടി വെബ്ബ് ഉൻ സങ്കീർത്തിച്ചു. മാതാപിതാക്കന്മാർ ശകാരിക്കുമ്പോൾ വെബ്ബ് ഉൻ പറയും: “ഇവിടെ എല്ലാത്തിനും ക്ഷയരോഗമാണ്... കാപട്യത്തിൽ കൂടി മാത്രമേ വിജയമുള്ളൂ.” തനിക്ക് തൊഴിലില്ലെന്ന സത്യം വിസ്മരിച്ച് വെബ്ബ് ഉൻ ചുറ്റിത്തിരിയും, ജീവിതം നുകരുവാൻ. കുടുംബത്തിന്റെ പണസ്തബ്ധിയിന്മേൽ ഒട്ടിപ്പിടിച്ച ഈ ഇത്തിക്കണ്ണിയെപ്പറ്റി സ്വസഹോദരൻ രേഖപ്പെടുത്തി: “ഐക്യവും ഭദ്രതയും ദൈവവിശ്വാസവുമുള്ള ഒരു കുടുംബത്തിൽ പിറക്കുവാനുള്ള മഹാഭാഗ്യം വെബ്ബ് ഉനുണ്ടായി എന്നത് ആശ്വാസം നൽകുന്നു.... വെബ്ബ് ഉന്റെ ജീവിതം തികച്ചും അലസമായിരുന്നു.... അദ്ദേഹം തെണ്ടിത്തിരിയും, വായിക്കും; വായിക്കും, തെണ്ടിത്തിരിയും.” ദിവസങ്ങൾ നീങ്ങി.

നിരീശ്വരൻ, അവിശ്വാസി

വെബ്ബ് ഉൻ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിച്ചു തള്ളി— ബൈബിൾ, നരവംശശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ, സാമൂഹ്യശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ, ധന

ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ, മാസികകൾ, കവിതകൾ, അവിശ്വാസികളെഴുതിയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് ജോലിചെയ്ത് അദ്ദേഹം പണമുണ്ടാക്കും; പുനോട്ടം നട്ടു നനച്ചു പിടിപ്പിക്കും; പല ആശയങ്ങളെപ്പറ്റിയും പിതാവുമായി ചർച്ച നടത്തും. ധാരാളം നടന്ന ജോലിയനുഭവിച്ചു; ഒന്നുംകിട്ടിയില്ല. വെബ്ബൻ കരുതി എല്ലാന്റെ അമ്മാവൻ സ്വന്തം തീവണ്ടിക്കമ്പനിയിൽ തന്നെ സാമ്പത്തികവിദഗ്ദ്ധനായി നിയമിക്കുമെന്ന്. കഷ്ടകാലത്തിന് ആ കമ്പനി പൊളിഞ്ഞു. ആ ആശയം നശിച്ചു. അയോധ്യാ സർവ്വകലാശാലയിൽ വെബ്ബൻ ജോലി കിട്ടുമായിരുന്നു പക്ഷേ നിരീശ്വരനാണ് അദ്ദേഹമെന്ന കീർത്തി അദ്ദേഹത്തിനു മുമ്പേ അവിടെ എത്തി. അതേ കാരണത്താൽ സെൻറ് കാലാഫ് കോളേജിൽ ജോലിക്കുപേക്ഷിച്ചു വെബ്ബനെ അവസാന നിമിഷത്തിൽ അവർ പുറംതള്ളി. നീണ്ട ഏഴു വർഷങ്ങളായി വെബ്ബൻ ജോലിയില്ലാതെ കഷ്ടപ്പെടുന്നു. വയസ്സ് മുപ്പത്തിനാലായി. കുടുംബാംഗങ്ങൾ തീരുമാനമെടുത്തു, വെബ്ബൻ വീണ്ടും പഠിക്കണമെന്ന്.

കോർണൽ സർവ്വകലാശാലയിലെത്തിയ വെബ്ബൻ യാഥാസ്ഥിതികനും ധനശാസ്ത്ര പ്രൊഫസറുമായ ലോറൻസ് ലാഫ്ളിന്റെ മുറിയിലേക്കു കടന്നുചെന്നു പറഞ്ഞു: “ഞാനാണ് തോർസ്റ്റേൻ വെബ്ബൻ— എനിക്കു....” ലാഫ്ളിൻ, എന്തോ ഈ ചെറുപ്പക്കാരനിൽ ആകർഷകമായി കണ്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴിൽ വെബ്ബൻ ഗവേഷണത്തിലേർപ്പെട്ടു. പിറേറക്കൊല്ലം ലാഫ്ളിൻ ധനശാസ്ത്രപ്രൊഫസറായി ഷിക്കാഗോ സർവ്വകലാശാലയിൽ നിയമിതനായപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴിൽ പ്രതിവർഷം 520 ഡോളർ ശമ്പളത്തിൽ വെബ്ബനും നിയമിതനായി. താമസിയാതെ ലാഫ്ളിൻ മരിച്ചു. അദ്ദേഹം ധനശാസ്ത്രത്തിനു നൽകിയ ഏറ്റവും വലിയ സംഭാവന വെബ്ബനെ കണ്ടെത്തിയതായിരുന്നു.

പ്രൊഫസ്സർ

മുപ്പത്തഞ്ചുകാരൻ വെബ്ബ് ഉൻ ജോലിചെയ്യുന്ന സർവ്വകലാശാല, സത്യത്തിൽ, അദ്ദേഹം ഗവേഷണവിധേയമാക്കിയ സവിശ്രമവർഗ്ഗത്തിന്റേതായിരുന്നു. കോടീശ്വരൻ റോക്ക് ഫെല്ലോടെ സംഭാവനയത്രേ ഷിക്കാഗോ സർവ്വകലാശാല. പക്ഷേ, അവിടെ ചിന്താസപാതന്ത്ര്യം തടയപ്പെട്ടില്ല. അതിന്റെ പ്രസിദ്ധമായ വിലയും ഹാർപ്പർ മറ്റു സർവ്വകലാശാലകളിൽനിന്നു കൂടുതൽ ശമ്പളത്തിനു യോഗ്യനായ പ്രൊഫസർമാരെ തട്ടിയെടുക്കുന്നതിൽ മിടുമിടുന്നായിരുന്നു. സാമൂഹ്യശാസ്ത്രജ്ഞൻ മോർഗൻ, ശരീരശാസ്ത്രജ്ഞൻ ജാക്സ് ലോബ്, വെളിച്ചത്തിന്റെ വേഗമളന്ന ആൽബർട്ട് മൈക്കിൾസൺ എന്നിവർ അക്കൂട്ടത്തിൽ പെടും. സഹായത്തിന് ഒന്നാത്തരം ലൈബ്രറിയുണ്ട്. വെബ്ബ് ഉൻ 'എഡിറ്റർ' ചെയ്യുവാൻ ഒരു മാസിക കിട്ടി. വെബ്ബ് ഉന്റെ പേന ചലിക്കുകയായി.

വെബ്ബ് ഉൻ മറ്റുള്ളവരുടെ ശ്രദ്ധ തന്നിലേക്കുകൊണ്ടിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാണ്ഡിത്യം പരക്കെ അറിയപ്പെട്ടു. "ഇരുപത്തൊന്നു ഭാഷകളറിയാവുന്ന വെബ്ബ് ഉൻ ഇതാ പോകുന്നു," ഒരു വിദ്യാർത്ഥി ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. "സംഭവങ്ങളുടെ പിന്നിലാണദ്ദേഹത്തിന്റെ നോട്ടം— സമത്വനാണ് വെബ്ബ് ഉൻ" ഒരു പ്രൊഫസ്സർ വ്യക്തമാക്കി.

ആക്ഷം വെബ്ബ് ഉന്റെ ചിന്തകൾ പിടികിട്ടിയില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിഭ തന്നിലേക്കുതന്നെ പിൻവലിയുന്നതായി തോന്നി. പലരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭായ്യയോടു ചോദിച്ചു: "വെബ്ബ് ഉൻ സോഷ്യലിസ്റ്റാണോ?" "നിശ്ചയമില്ല" എന്നായിരുന്നു എല്ലാന്റെ മറുപടി. രസികനായ ഒരു വിദ്യാർത്ഥി വെബ്ബ് ഉനോടുതന്നെ നേരിട്ടു ചോദിച്ചു: "പ്രൊഫസർ, താങ്കൾ ഏതെങ്കിലും കാര്യങ്ങൾ ഗൗരവപൂർവ്വം വീക്ഷിക്കാറുണ്ടോ?" വെബ്ബ് ഉൻ പറഞ്ഞു: "തീർച്ചയായും. പക്ഷേ, ഇക്കാര്യം മറ്റുള്ളവരോടു പറയരുത്."

കാമിനിമാർ, കാമുകിമാർ

ക്ഷീണിച്ചതളൻ വെബ്ബ് ഉൻ ക്ലാസ്സിലെത്തും. തലേരാത്രി അദ്ദേഹമിരുന്നു വായിക്കുകയും എഴുതുകയുമായിരുന്നു. ഡസൻ കണക്കിന് വില കൂടിയ സിഗരറ്റ് അദ്ദേഹം വലിച്ചിരുന്നു എന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിരലുകൾ തെളിയിക്കുന്നു. ഒരു വലിയ ജമ്ൻ ധനശാസ്ത്രഗ്രന്ഥം മേശമേലിരിപ്പുണ്ട്. അദ്ദേഹം പഠിപ്പിക്കുന്ന രീതിയെപ്പറ്റി ആക്ഷം മതിപ്പില്ല. വിദ്യാർത്ഥികൾ എത്രമാത്രം കുറയുന്നുവോ അത്രയും നന്ന് എന്നാണ് ഭാവം. തന്റെ പ്രസംഗങ്ങൾ രസകരമാക്കുവാൻ അദ്ദേഹം ശ്രമിക്കാറില്ല. വിദ്യാർത്ഥികളെ ഭയപ്പെടുത്തിയോടിക്കുന്നതിൽ വിരുതനാണ്. മതവിശ്വാസിയായ ഒരു വിദ്യാർത്ഥിനിയോടദ്ദേഹം ചോദിച്ചു, എത്ര കുപ്പി മദ്യത്തിന്റെ വിലവരും ഒരു പള്ളിക്കു എന്ന്. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞ ഒരു വാക്യം ആവർത്തിക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ട ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയോടദ്ദേഹം പറഞ്ഞു, അതാവർത്തിക്കുവാൻ യോഗ്യമല്ലെന്ന്. ഒരു ക്ലാസ്സിൽ ഒരു കുട്ടി മാത്രമായി!

ഷിക്കാഗോവിലെ സ്രീകൾ വെബ്ബ് ഉനെ ആകർഷിച്ചതോടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബജീവിതം ആപത്തിലായി. ഒരു സുന്ദരിയേയ്യെക്കൊണ്ട് വെബ്ബ് ഉൻ കടന്നുകളഞ്ഞപ്പോൾ വിദ്യാർത്ഥിസമൂഹം ഇളകിവശായി. പ്രസിഡണ്ട് ഹാർപ്പർ കോപിച്ചു. വെബ്ബ് ഉൻ മറ്റൊരു ജോലി അന്വേഷിക്കുകയായി. കനമറിഞ്ഞില്ലെന്ന മട്ടിൽ കഴിഞ്ഞു എല്ലൻ.

ഷിക്കാഗോവിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടിയ പതിനാലു വർഷങ്ങൾ പൂർത്തിയായില്ല. വെബ്ബ് ഉൻ അനശ്വരമായ കീർത്തി നേടിക്കൊടുത്ത “സംവിശ്രമവർഗ്ഗത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തം” ഉടലെടുത്തില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ, ഷിക്കാഗോ സർവ്വകലാശാലയ്ക്ക് വെബ്ബ് ഉനെ നഷ്ടപ്പെടുമായിരുന്നു. ഇത്രയധികം കോളിളക്കം സൃഷ്ടിച്ച മറ്റൊരു ധനശാസ്ത്രഗ്രന്ഥമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

വെബ്ബന്റെ ഗ്രന്ഥം

ശക്തിയുള്ള ഭാഷ, മൂച്ചയുള്ള പദപ്രയോഗം, നമ്മുബോധം തിളങ്ങുന്ന വിവരണം, ചുഴിഞ്ഞിറങ്ങുന്ന അപഗ്രഥനം വെബ്ബന്റെ ഗ്രന്ഥം (Theory of the Leisure class) യാഥാസ്ഥിതിക സാമ്പത്തികശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരെ ശക്തിയായി പിടിച്ചു കെട്ടുക. വായനക്കാർക്ക് ഈ ഗ്രന്ഥം രസിച്ചു. സവിശ്രമവർഗ്ഗം—ധനികവർഗ്ഗം—സ്വയം പരസ്യം ചെയ്യുന്നു. എങ്ങനെ? ശ്രദ്ധയാകർഷിക്കുന്ന വിധം അമിതമായ ചെലവുചെയ്ത്, അമിതമായ വിശ്രമമെടുത്ത്, വെബ്ബർ ഒട്ടനവധി ഉദാഹരണങ്ങളിൽകൂടി വ്യക്തമാക്കി, എത്രമാത്രം പണം ചെലവാക്കുന്നുവോ, എത്രമാത്രം പണം ദുർവ്വയം ചെയ്യുന്നുവോ, അത്രയ്ക്കു യതം സവിശ്രമവർഗ്ഗത്തിന്റെ കീഴ്തിയും അന്തസ്സം എന്ന്; പൊതുജനങ്ങൾ അവർക്ക് സമൂഹത്തിൽ നൽകുന്ന സ്ഥാനമെന്ന്. സവിശ്രമവർഗ്ഗത്തിൽപെട്ട ബുദ്ധിജീവികൾ ആ ഗ്രന്ഥം വായിച്ചു ചിരിച്ചു— തങ്ങളുടെ തനിപ്പായ!

‘ക്ലാസ്സിക്ക്’ സാമ്പത്തികശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പറഞ്ഞു, വ്യക്തികൾ അവരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യലാഭത്തിനായി അനവരതം യത്നിക്കുന്നുവെന്ന്. കൂലി കൂട്ടിയാൽ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗം വലിക്കും; കൂലി കുറച്ചാൽ അവരുടെ സംഖ്യ ചുരുങ്ങും എന്നത്രേ മാർത്തസ്സ് പറഞ്ഞത്. കിടമത്സരത്തിൽ ഭൂവുടമകൾ മുകളിലേക്കു സ്വയം ഉയരുന്നു; അദ്ധ്വാനശീലരായ വ്യവസായികൾ ഉയരുന്നുമില്ല എന്ന് റിക്കാർഡോ രേഖപ്പെടുത്തി. സവിശ്രമവർഗ്ഗത്തെ തുറന്നുകാട്ടി കളിയാക്കുന്ന ഈ ഗ്രന്ഥം പറഞ്ഞു, ചില ഭാഗ്യവാന്മാർ അധികം ജോലിയെടുക്കാതെ വിശ്രമം തൊഴിലായി സ്വീകരിച്ചു കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നു— അവരാണ് സവിശ്രമവർഗ്ഗമെന്ന്.

സവിശ്രമ - അലസവർഗ്ഗം

ലാഭക്കൊതിയും സ്വാതന്ത്ര്യവും തലയിലേന്തി, എല്ലാം കണക്കുകൂട്ടി, എല്ലാ നിമിഷവും സാമ്പത്തികപ്രക്രിയയിൽ വ്യാപു

തരാണ് സവിശ്രമവർഗ്ഗാംഗങ്ങളെന്നു വെബ്ബ് ഉൻ വിശ്വസിച്ചിട്ടു. വിശ്രമിക്കുകയും അമിതമായി ചെലവുചെയ്യുകയും സമൂഹത്തിലെ സ്ഥാനമാനങ്ങൾ കൈവശപ്പെടുത്തുകയുമാണ് പണിയെടുക്കുന്നതിനേക്കാളും മഹനീയമെന്നു സവിശ്രമവർഗ്ഗം വിശ്വസിക്കുന്നു. ഇതാണ് അവരുടെ വിശ്വാസപ്രമാണം.

നരവംശശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വിവരിക്കുന്ന അപരിഷ്കൃതസമൂഹങ്ങളിൽ സവിശ്രമവർഗ്ഗമില്ല. എല്ലാ വർഗ്ഗങ്ങളും അവരുടെ തൊഴിൽ ചെയ്ത് സമൂഹത്തെ ആത്മാർത്ഥതയോടെ സേവിക്കുന്നു — തന്നിമിത്തം പ്രവൃത്തിയിലവർക്ക് അഭിമാനം; വന്നുണ്ടെന്നു തലമുറകൾക്ക് അനുഗ്രഹം. വിശ്രമം, അമിതമായ ദുർവ്വൃത്തികളിൽ കൂടി വിശ്രമം — ഇത് ബഹുമാനീയമാക്കുന്നതായി അവർ കണക്കാക്കുന്നില്ല.

പോളിനേഷ്യൻ, പുരാതന ഐസ്‌ലണ്ടുകാർ, ഫ്യൂഡൽ ജപ്പാനിലെ ഷോഗൺവർഗ്ഗം — ഇവരുടെ ഇടയിൽ മാത്രം സവിശ്രമവർഗ്ഗമുണ്ട്. സവിശ്രമവർഗ്ഗം അലസമല്ല. അവർക്ക് ചിടിച്ചതു പണിയുണ്ട്. പണിയോ? മറ്റുള്ളവരെ മുഷണം ചെയ്യൽ — വകുബുദ്ധി, കൗശലം, ശക്തി എന്നിവയുപയോഗിച്ചു്.

ഇന്ന് പണത്തിനുവേണ്ടി

കാലക്രമേണ ഈ മാർഗ്ഗം ബഹുമാനാർഹമായി അവർക്ക് പണമുണ്ട്, ശക്തിയുണ്ട്. സമൂഹത്തിൽ അത്യുന്നതമായ സ്ഥാനമുണ്ട്. പണിയെടുക്കുന്നവരെ മണ്ടന്മാരായി അവർ കണക്കാക്കുന്നുമുണ്ട്. മേല്പറഞ്ഞ അപരിഷ്കൃതവർഗ്ഗങ്ങളിൽ കാണുന്ന വിധമുള്ള സവിശ്രമവർഗ്ഗം, ആധുനികാമേരിക്കൻസമൂഹത്തിലും യൂറോപ്യൻ സമൂഹങ്ങളിലും കാണപ്പെടുന്നു. അങ്ങനെയെങ്കിൽ ഈ ആധുനിക-പരിഷ്കൃതസമൂഹങ്ങളും അപരിഷ്കൃതമത്രേ ആധുനികസമൂഹവും അപരിഷ്കൃതഫ്യൂഡൽ

സമൂഹവും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമില്ല. സത്യത്തിൽ ആധുനിക നാഗരികത പഴയ ഫ്യൂഡൽപാരമ്പര്യം പുലർത്തുകയാണ്.

കെട്ടിലും മട്ടിലും ആധുനികസവിശ്രമവർഗ്ഗം പണ്ടത്തേതിലും അല്പം പുരോഗമിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, ലക്ഷ്യത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം യാതൊരു വ്യത്യാസവുമില്ല. അന്നു ചെണ്ണിനും പൊന്നിനുംവേണ്ടി; ഇന്ന് പണത്തിനുവേണ്ടി—ഇത്രയുമുണ്ടെന്നും. അപകടം ഇവിടെയല്ലതാനും.

സവിശ്രമവർഗ്ഗാംഗങ്ങളെ സാമാന്യജനങ്ങൾ ബുദ്ധിമാന്ദരായും സമർത്ഥന്മാരായും ശക്തന്മാരായും കണക്കാക്കുന്നു. അവരുടെ മാർഗ്ഗങ്ങൾ അനുഭവാനുഭവമെന്നും കരുതുന്നു. സവിശ്രമവർഗ്ഗത്തെ അനുകരിച്ച് മറുജീവൻ കാപട്യവും വക്രബുദ്ധിയും കൗശലവും വഞ്ചനയും ഉപയോഗിച്ച് പണമുണ്ടാക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു (ജോലി ചെയ്തല്ല); പണം അമിതമായി ആഡംബരത്തിനുവേണ്ടി ചെലവാക്കുന്നു; അമിതമായ ധൂർത്സിക്കൽ ആശ്വാസ്യമെന്നു കരുതുന്നു. പടർപ്പിടിക്കുന്ന ഈ ദുഷ്ടവൃത്തി അവകടം സൃഷ്ടിക്കുന്നു.

അന്തസ്സിന്റെ അടിസ്ഥാനം

പക്ഷേ, കൂറെ അധികമല്ലേ ഇപ്പറഞ്ഞതെല്ലാം? സവിശ്രമവർഗ്ഗത്തിൽ പെട്ടവർ അപരിഷ്കൃതരാണെന്നോ? കാര്യമുണ്ട് വെബ്ബിന്റെ പറയുന്നതിൽ. മഹത്തായ മാനുഷികമൂല്യങ്ങൾ അധഃപതിക്കുന്നു. കൂടുതൽ പേരും 'കസേരയുദ്യോഗ'ങ്ങൾക്കായി മുന്നോട്ടു വരുന്നു. ആധുനിക സവിശ്രമവർഗ്ഗത്തിന്റെ സാമ്പത്തികലക്ഷ്യം ഫ്യൂഡൽ പ്രഭുവർഗ്ഗത്തിന്റേതുതന്നെ. റോബർട്ട് ലിൻഡ്, ഹെലൻലിൻഡ് എന്നിവർ 'മിഡിൽക്ലാസ്സിനെപ്പറ്റി നടത്തിയ പഠനത്തിൽനിന്ന്' വ്യക്തമാകുന്നതിതാണ്—ആവശ്യത്തിനു പണമില്ലാത്തപ്പോഴും,

കുറഞ്ഞ വരുമാനക്കാർ ആഡംബരവസ്തുക്കൾ വാങ്ങിയുപയോഗിക്കുന്നു. “ഒരു നേരത്തെ ഭക്ഷണത്തിൽ കുറവു വരുത്താം. പക്ഷേ റിസ്ക് വാച്ചും ടൂത്ത് പേസ്റ്റും, ടാൽക് പൗഡറുമില്ലാതെ പററില്ല.” “വാടക കൊടുത്തിട്ട് രണ്ടുമാസമായി—സാരമില്ല; ഉടനടി റേഡിയോ വാങ്ങുകയാണാവശ്യം.” “കോളേജിൽ ഫൈനോട്ടുകൂടി ഫീസ് കൊടുക്കാം; തൽക്കാലം കുറച്ചുകൂടി നല്ല രണ്ടു സാരിയും ഒരു ‘പൊഞ്ചു’ സഞ്ചിയും കൂടിയേ കഴിയൂ.” വെബ്ബ് ഉൻ വിഭാവനം ചെയ്ത ടൂൺ പ്രവണതകൾ!

മത്സരത്തിൽനിന്നു ഭദ്രത

വെബ്ബ് ഉന്റെ അവസാന നിഗമനത്തിലേയ്ക്കു നാം കടക്കുന്നതേയുള്ളൂ. സവിശ്രമവർഗ്ഗത്തിലേക്കു യരുവാറുള്ള സാധാരണക്കാരുടെ കീടമത്സരം സമൂഹത്തിന് ഭദ്രത നൽകുന്നു. സമൂഹത്തിന് ഭദ്രതയോ? അതെ. എങ്ങനെ? മാർക്സ് പറഞ്ഞു, പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളായ താല്പര്യങ്ങൾ പുലർത്തുന്ന മുതലാളിവർഗ്ഗവും തൊഴിലാളിവർഗ്ഗവും തമ്മിൽ സംഘട്ടനമുണ്ടാകുമെന്ന്. പക്ഷേ, ഈ സംഘട്ടനം ഇല്ലാതായി. എന്തുകൊണ്ട്? തൊഴിലാളി വർഗ്ഗം മുതലാളിവർഗ്ഗമായി, സവിശ്രമവർഗ്ഗമായി, ഉയരുവാൻ—സവിശ്രമവർഗ്ഗത്തെ അനുകരിക്കുവാൻ—ശ്രമിക്കുന്നതുകൊണ്ട്. ‘സവിശ്രമവർഗ്ഗം’ ഗങ്ങളാവാതാണ് താഴ്ന്നവരുടെയെല്ലാം ആഗ്രഹം: “എന്താ, അയാളെപ്പോലെ എനിക്കും കൈയുംകെട്ടിയിരുന്നു കേമനായി കഴിഞ്ഞുകൂടാവുന്ന കാലമുണ്ടാവില്ലെന്നുണ്ടോ?” കാലമുണ്ടാകും; പലർക്കും അതുണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

ബുദ്ധിജീവികളും ഉല്പതിജ്ഞക്കളും വെബ്ബ് ഉനെ ബഹുമാനിക്കുകയായി. ചില ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പറഞ്ഞു, വെബ്ബ്

ഉണ്ട് ഒരു സോഷ്യലിസ്റ്റാണെന്നും. ഒരു വാക്യത്തിലദ്ദേഹം മാർക്സിനെ പുകഴ്ത്തിയെങ്കിൽ, രണ്ടാമത്തേതിൽ, മാർക്സിനെ തരം താഴ്ത്തി വെബ്ബ്ജന്റെ സമീപനം വിടവില്ലാത്ത വിധത്തിൽ ശാസ്ത്രീയമായിരുന്നു.

ഉല്പാദനയന്ത്രത്തിന്റെ ശത്രു?

“ബിസിനസ്സ് സമ്പ്രദായ” (Theory of Business Enterprise 1904) തെപ്പറിയുള്ള വെബ്ബ്ജന്റെ ഗ്രന്ഥം പുറത്തിറങ്ങി. സ്കിത്തിനു ശേഷം വന്ന ഏതാണ്ടെല്ലാ ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും പറഞ്ഞു, വ്യവസായിവർഗ്ഗത്തിന്റെ ശ്രമഫലമാണ് സാമ്പത്തികപുരോഗതിയെന്നും. വെബ്ബ്ജന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, വ്യവസായിവർഗ്ഗമാണ് സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയെ തുരക്കുംവെക്കുന്നത്. യന്ത്രം സമൂഹത്തെ അടക്കി ഭരിക്കുന്നു — കരേ നിറം, കരേ ഗുണം, കരേ വില തുടങ്ങിയ സവിശേഷതകളുള്ള സാധനങ്ങൾ. ചുരുക്കത്തിൽ, സാമ്പത്തികോല്പാദനം യന്ത്രം പറയുംപോലെ നടക്കുന്നു. യന്ത്രങ്ങൾ പ്രചർത്തിപ്പിക്കുന്നതു സാങ്കേതികവിദ്യയെന്നാകുന്നു.

യന്ത്രങ്ങൾ അവയുടെ സാമ്പത്തികമായ ജോലി ശരിക്കു ചെയ്യുന്നു എന്നു കരുതുക. വ്യവസായി ഇതിനിടയിൽ എവിടെ വരുന്നു? യന്ത്രങ്ങൾ ഉല്പാദനം നടത്തുന്നു. അവയ്ക്ക് വിലയും ലാഭവുമായി ബന്ധമില്ല. അതുപോലെതന്നെ, യന്ത്രങ്ങളുടെ പ്രചർത്തനം ശരിപ്പെടുത്തുന്ന സങ്കേതവിദ്യയെന്നാകുന്നു. വ്യവസായി സങ്കേതവിദ്യയെല്ലാം

പരമാർത്ഥത്തിൽ, സവിശ്രമവർഗ്ഗങ്ങളായ വ്യവസായികൾക്ക് ഉല്പാദനത്തിലോ സങ്കേതവിദ്യയിലോ രസമില്ല; പണം കൂമ്പാരം കൂട്ടുന്നതിലേ അവർക്കു രസമുള്ളു. തന്നിമിത്തം വ്യവസായികൾ തങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യം പ്രാപിക്കുന്നതിനു

ചെയ്യുന്നത് ഉല്പാദനയന്ത്രത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തിൽ ഇടക്കോ
ലിടക എന്നതാണ്. അങ്ങനെ വ്യവസായികരും ഉല്പാദന
പ്രവർത്തനത്തിൽ കൂപ്പുങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നു, ഉല്പാദനത്തിൽ കൂ
റുവുവരുത്തുന്നു — അതിൽനിന്നു ലാഭമെടുക്കുന്നു. വെള്ളം കല
ക്കി മീൻ പിടിക്കുകയാണവർ. വെള്ളം കലക്കിയാൽ, മീൻ
കിട്ടിയെന്നു വരാം, കിട്ടിയില്ലെന്നും വരാം. മീൻ കിട്ടണമെ
ങ്കിൽ വെള്ളം കലക്കണം — തീച്ച്! അപ്പോൾ ഉല്പാദനയന്ത്ര
ത്തിനെതിരായി പ്രവർത്തിച്ചാണ് വ്യവസായിവർഗ്ഗം (സവി
ശ്രമവർഗ്ഗം) ലാഭമെടുക്കുന്നത്, ധനം സമ്പാദിക്കുന്നത്.

ഫാഷിസം

വ്യക്തമായി പറഞ്ഞാൽ, വെബ്ബ്ന്റെ നിഗമനം ഇ
താണ്: "സവിശ്രമവർഗ്ഗത്തിന്റെ (വ്യവസായിവർഗ്ഗവും ഇ
തിൽ പെടും) ശത്രു യന്ത്രമാണ്; യന്ത്രം നടത്തുന്നവർ സ
ങ്കേതവിദഗ്ദ്ധന്മാരുടെ വർഗ്ഗവും. സമൂഹത്തിൽ പരസ്പരവി
രുദ്ധങ്ങളായ താല്പര്യങ്ങൾ പുലർത്തുന്ന രണ്ടു വർഗ്ഗങ്ങൾ — സ
ങ്കേതവിദഗ്ദ്ധന്മാരുടെ വർഗ്ഗം, വ്യവസായികളുടെ (സവിശ്ര
മ) വർഗ്ഗം. അങ്ങനെ സമൂഹത്തിൽ രണ്ടു പുതിയ വർഗ്ഗങ്ങൾ
തലപൊക്കി

മൂന്നു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ (The Engineers and Price
System, Absentee Ownership and Business
Enterprise, The Technicians and Revolution)
കൂടി അദ്ദേഹം പുറത്തിറക്കി. ഇവയിൽകൂടി വെബ്ബ്ന്റെ
വിഭാവനംചെയ്ത വിപ്ലവത്തിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ നമുക്കു
ലഭിക്കുന്നു.

സങ്കേതവിദഗ്ദ്ധന്മാരാണ്ല്ലോ യന്ത്രവൽകൃതവ്യവസായ
ങ്ങൾ വഴി ഉല്പാദനം സാധ്യമാക്കുന്നത്! പക്ഷേ, ഉല്പാദന
വുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലാത്ത വ്യവസായികരും

(സവിത്രമവഗ്തം) ലാഭമെല്ലാം തട്ടിയെടുക്കുക. സങ്കേതവിദഗ്ദ്ധന്മാരുടെ വർഗ്ഗം ശരിക്കും മനസ്സിലാക്കുക. അവർ വ്യവസായങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശവും ഏറ്റെടുക്കും. (ചുഷണപാരമ്പര്യമില്ലാത്ത ഇവർക്കു് ഞ്ഞ സോഷ്യലിസത്തിലേയ്ക്കു നയിച്ചെന്നു വരും.) വിദഗ്ദ്ധന്മാർ ഉല്പാദനത്തിന്റേയും വിതരണത്തിന്റേയും ചുമതല ഏറ്റെടുത്തില്ലെങ്കിൽ? സവിത്രമവഗ്തം മറുത്തുവരെ കൂടുതൽ ചുഷണം ചെയ്യും; അതിനായി നഗ്നമായ ബലമുപയോഗിക്കും. ഫലം: ഫാഷിസം.

വിവാഹമോചനം

ഇപ്രകാരം സംഭവിക്കുമെന്ന് വിത്രമവഗ്തം കരുതുന്നില്ല. കരുതുന്നത് ഒന്ന്; അനുഭവം മറെറൊന്ന്—ഇതാണല്ലോ ലോകസ്ഥിതി. ഹാസ്യത്തിൽകൂടിയുള്ള വെബ്ബ്ളന്റെ ശകാരം സവിത്രമവർഗ്ഗത്തെ രസിപ്പിച്ചു.

വെബ്ബ്ളന്റെ കീർത്തി യൂറോപ്പിലെത്തി. ഒരു വിരുന്നിൽവെച്ച് വെബ്ബ്ളനുമായി നോർവേയിലെ രാജാവ് സംഭാഷണം നടത്തി. ഈ സംഭവം അദ്ദേഹത്തിന്റെ വൃദ്ധമാതാവിനെ സന്തോഷിപ്പിച്ചതിനർത്ഥമായില്ല! പക്ഷേ വെബ്ബ്ളന്റെ അനാശാസ്യമായ സ്രീഭ്രാന്ത് വലിച്ചതേയുള്ളൂ. ഷിക്കാഗോ സർവ്വകലാശാല വെബ്ബ്ളനെ പുറംതള്ളുമെന്ന് തീർച്ചയായി.

അഗാധമായ പാണ്ഡിത്യം, അസാധാരണമായ നിർവ്വീകാരത, അസാമാന്യമായ ലൈംഗികാവേശം—വെബ്ബ്ളന്റെ കീർത്തി അദ്ദേഹത്തിനു മുമ്പേ സഞ്ചരിച്ചു. സാൻഫ്രാൻസിസ്കോവിലെ സ്റ്റാൻഫോർഡ് സർവ്വകലാശാല അദ്ദേഹത്തെ ധനശാസ്ത്രപ്രൊഫസ്സറായി സ്വീകരിച്ചു. വീട്ടിൽ മരുമകളാണെന്ന നാട്യം

യുവതിയെപ്പറ്റി ഒരു സ്നേഹിതൻ സു
വെബ്ബ്‌ളൻ പറഞ്ഞു: “അവളെന്റെ മരുമക

യ്യ എല്ലൻ വിവാഹമോചനം നേടി. എത്രയെത്ര സ്ത്രീ
കളുടെ കത്തുകളാണ് വെബ്ബ്‌ളന്റെ പോക്കറ്റിൽനിന്ന് ആ
മഹിള എടുത്തിരിക്കുന്നത്! എത്രയെത്ര രാത്രികളാണ് ആ
മഹിളയുടെ ഹൃദയം വ്രണപ്പെടുത്തിയത്! ഒരിക്കൽ എല്ലൻ
ഗർഭമുണ്ടെന്ന് സംശയം തോന്നിയപ്പോൾ അവരെ വീട്ടിലേ
ക്കയയ്ക്കുവാൻ വെബ്ബ്‌ളൻ മറന്നില്ല. വിവാഹമോചനമല്ലാതെ
ഗത്യന്തരമില്ലായിരുന്നു എല്ലൻ. സ്നേഹിതയ്ക്കുയച്ച ഒരു ക
ത്തിൽ ആ ചെറിയ എഴുതി: “വിവാഹമോചനനിശ്ചയപ്രകാരം
അദ്ദേഹമെനിക്കു പ്രതിമാസം 25 ഡോളർ തരണം. അതും
തരികയുണ്ടാകില്ല.” എല്ലന്റെ പ്രവചനം പിഴച്ചില്ല.

വെബ്ബ്‌ളനിസത്തിന്റെ കാലഘട്ടം

വിവാഹമോചനത്തോടെ വെബ്ബ്‌ളൻ സ്ഥലം വിട്ടു.
മിസ്റ്ററിസർവ്വകലാശാലയിൽ പ്രൊഫസ്സറുദ്യോഗം സ്വീകരിച്ച
വെബ്ബ്‌ളൻ, സ്നേഹിതനായ ധനശാസ്ത്രജ്ഞൻ ഡാവൻപോ
ർട്ടിന്റെകൂടെ താമസിച്ചു, ധൂതിയിൽ ഒരു ഗ്രന്ഥ (The
Higher Learning in America)മെഴുതി അതിന്റെ ശ
രിയായ പേര് “സർവ്വകലാശാലാവിദ്യാഭ്യാസം ദുഷിപ്പിക്ക
ുന്നതിനെപ്പറ്റി ഒരു പഠനം” എന്നാണെന്ന് വെബ്ബ്‌ളൻ
തന്നെ ഒരിക്കൽ പറഞ്ഞു. അതാകാം!

അദ്ദേഹത്തിന്റെ രസകരമായ “ജർമ്മൻ സാമ്രാജ്യത്വം”
എന്ന ഗ്രന്ഥം യുദ്ധകാലപ്രചാരണാത്മകം ഗവർണ്മെന്റ് പേ
സ്യം ചെയ്തെങ്കിലും, അമേരിക്കയേയും ബ്രിട്ടനേയും വെബ്ബ്
ളൻ പരിഹസിക്കുന്നതിനാൽ തപാൽവഴിക്കുള്ള ഈ ഗ്രന്ഥ

ത്തിന്റെ വിതരണം തപാൽവകുപ്പ് തടഞ്ഞു. മുഖ്യാരിക്കൽ സ്വരാജ്യസ്നേഹം അപരിഷ്കൃതസമൂഹത്തിന്റെ പാരമ്പര്യമാണെന്നാക്ഷേപിച്ച വെബ്ബ്ജൻ, തന്റെ സേവനങ്ങൾ ഗവണ്മെന്റിനർപ്പിച്ചു. നല്ല ശമ്പളം കിട്ടുന്ന അപ്രധാനമായ ഒരു ദ്യോഗം നൽകി ഗവണ്മെന്റ് അദ്ദേഹത്തെ മാറ്റി നിർത്തി. മറ്റുമല്ല, വ്യവസായികളുടെ മേൽ നികുതി വേണമെന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിദ്ദേശം സ്വീകരിച്ചതുമില്ല.

ഒന്നാം മഹായുദ്ധം കഴിഞ്ഞു. ലേഖകൻ, പ്രാസംഗികൻ എന്നീ നിലകളിൽ അദ്ദേഹം വിജയിച്ചില്ല. എച്ച്. എൽ. മെക്കൻ എഴുതുന്നു: “വെബ്ബ്ജനിനും വിലസുന്ന കാലഘട്ടം — വെബ്ബ്ജൻ പക്ഷക്കാരൻ, വെബ്ബ്ജൻ ക്ലബ്ബുകാരൻ, വെബ്ബ്ജൻ പ്രതിവിധികാരൻ.. വെബ്ബ്ജൻ യുവതികൾ പോലും...” ഇതൊന്നും വെബ്ബ്ജനെ അലട്ടിയില്ല.

നീണ്ട സാമ്പത്ത്

വ്യക്തിപരമായി വെബ്ബൻ വിഷമിക്കുകയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യനാകും ധനശാസ്ത്രജ്ഞനായ വെസ്ലി മിച്ചലും ഇസഡോർ ലൂബിനും സഹായത്തിനോടിയെത്തി. റഷ്യൻ വിപ്ലവം സാങ്കേതികവിദഗ്ദ്ധന്മാരുടെ വശ്ശത്തിനു വിജയം നൽകുമെന്ന് അദ്ദേഹം ആശിച്ചു: ആശ ഫലിച്ചില്ല.

വെബ്ബന്റെ രണ്ടാം ഭാര്യ ഭ്രാന്താലയത്തിൽ രക്ഷ തേടി. അമേരിക്കൻ ധനശാസ്ത്രസംഘടനയുടെ അദ്ധ്യക്ഷപദം അദ്ദേഹം നിരസിച്ചു, “എനിക്കാവശ്യമുണ്ടായിരുന്നപ്പോൾ നിങ്ങളുതന്നെല്ല” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട്. ബാല്യകാലസ്മരണകളാകാം അദ്ദേഹത്തെ കാലിഫോർണിയയിലേക്കു മടങ്ങുവാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചത്. അവിടെ പുതിയതായി വാങ്ങിയ വീട്ടിൽ, ഓടി നടക്കുന്ന എലികളെ ഉപദ്രവിക്കാതെ, വിദൂരതയിൽ കണ്ണുനട്ട് വെബ്ബൻ ഇരിപ്പുറപ്പിച്ചു.

എഴുപതു കഴിഞ്ഞ വെബ്ബ് ഓൺ എഴുത്തു നിർത്തി. നീണ്ട 'സാബത്ത' അദ്ദേഹം ലംഘിക്കുകയില്ലത്രേ, മരണംവരെ. ലോകത്തിൽനിന്നുദ്ദേഹം കൂടുതൽ ഒരാളെപ്പറ്റി. 1929-ൽ എഴുപത്തിരണ്ടാമത്തെ വയസ്സിൽ വെബ്ബ് മരിച്ചു. മരണപത്രത്തിൽ അദ്ദേഹമിങ്ങനെ പറഞ്ഞിരുന്നു: "ഞാൻ മരിച്ചാൽ എത്രയും വേഗത്തിലും ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയ ചെലവിലും എന്റെ മൃതശരീരം ദഹിപ്പിക്കണം. ചാരം കടലിലെറിയണം....സ്നാനം ഉണ്ടാകാതെ പാടില്ല; ജീവചരിത്രമോ പ്രതിമയോ ചിത്രമോ ആരുമില്ല,.... എനിക്കു വന്നതോ എന്റെയോ ആയ കത്തുകൾ പ്രസിദ്ധം ചെയ്യാം; അവ ആർക്കും ഉപയോഗിക്കാം." മരണപത്രപ്രകാരം തന്നെ എല്ലാം നടന്നു. ഒന്നുമാത്രം: അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാർമ്മികർ നിലനിൽപ്പുവാൻ മറ്റുള്ളവർ യത്നിച്ചു.

വിലയിരുത്തൽ

വെബ്ബ് ഓൺ സംഭാവനകൾക്ക് മൊത്തത്തിൽ വിലയിരുത്തുന്നത് നന്നായിരിക്കും. പ്രവചനത്തെ (The Technicians & Revolution) സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം മാർക്സിനു പററിയ അബദ്ധംതന്നെ വെബ്ബ് ഓൺ പററി. ഡെമോക്രാറ്റിക് സമ്പ്രദായവും അതുൾക്കൊള്ളുന്ന സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയും പുതിയ ഒരു വഴിക്കു തിരിച്ചു. സവിശ്രമവർഗ്ഗത്തിന്റെ ചൂഷണവാസന തടയപ്പെടുമെന്ന് വെബ്ബ് ഓൺനിർത്തില്ല. എങ്കിലും, പുതിയ വർഗ്ഗങ്ങളിലേക്കു വിരൽ ചൂണ്ടിയത് വെബ്ബ് ഓണാണ്. വെബ്ബ് ഓൺ പറയുന്നു: "ഏതോ മറ്റൊരു ലോകത്തിൽനിന്നു വന്ന സന്ദർശകനായ വെബ്ബ് ഓൺ നമ്മിൽ ചെലുത്തിയ പ്രേരണ നമ്മെ അസ്വസ്ഥരാക്കി. ലോകത്തിന്റെ മേൽ ചെങ്കോൽ നടത്തുന്ന പരോക്ഷമായ ശക്തികളെ അതിലംഘിച്ചു മനുഷ്യഗണത്തെ രക്ഷിക്കുവാൻ പാടുപെട്ട മറ്റൊരു പ്രതിഭാശാലിയെ ലോകം കണ്ടിട്ടില്ല. അതുപോലെതന്നെ ഗവേഷണമണ്ഡലം വികസിച്ചു മറ്റൊരു പ്രതിഭാശാലിയേയും." സാമ്പത്തികോല്ലാസം

ത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അദ്ദേഹം വിരൽ വെച്ചു. സവിശ്വമവർഗ്ഗത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെപ്പറ്റി വെബ്ബിന്റെ പഠനത്തെ ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സ്ഥാപനങ്ങളിന്മേൽ ആധുനികധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ ശ്രദ്ധ ഇന്ന് പതിഞ്ഞുകാണുന്നതിനിടയാക്കിയത് വെബ്ബിനാണ്.

കോമൺസ്

വെബ്ബിന്റെ സമകാലികനാണ് ജോൺ ആർ. കോമൺസ് (1862-1945) അദ്ദേഹം സാമ്പത്തികസ്ഥാപനങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്തു. കപാക്കർ ക്രിസ്ത്യൻ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട പിതാവ് പത്രലേഖകനായിരുന്നു. മാതാവ് പ്രസ്ബിറ്റീരിയൻ മതവിഭാഗാംഗവും. ജോലി ചെയ്ത് പണമുണ്ടാക്കിയും അമ്മയുടെ അക്ഷീണപരിശ്രമഫലമായും ഒമ്പർലിൻ സർവ്വകലാശാലയിൽ നിന്ന് കോമൺസ് ബിരുദമെടുത്തു. അനഭവത്തിൽ സിദ്ധാന്തവും പ്രവർത്തനവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസത്തെപ്പറ്റിയായിരുന്നു കോമൺസിന്റെ പഠനം. കാലികപ്രശ്നങ്ങൾ വിദ്യാർത്ഥികളുമായി ചർച്ച ചെയ്യുന്നു എന്ന കാരണത്താൽ ഒരു വർഷത്തിനകം വെസ്ലിയൻ സർവ്വകലാശാലയിലെ ഉദ്യോഗം അദ്ദേഹത്തിനുപേക്ഷിക്കേണ്ടിവന്നു. ഇൻഡ്യാനാ സർവ്വകലാശാലയിൽ ഉദ്യോഗം സ്വീകരിച്ച കോമൺസ് സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിലും സാമൂഹ്യക്ഷേമപ്രവർത്തനങ്ങളിലും ശ്രദ്ധ ചെലുത്തി.

സാമ്പത്തിക സ്ഥാപനങ്ങൾ

സൈറാക്യൂസ് സർവ്വകലാശാലയിലെ ധനശാസ്ത്ര പ്രൊഫസറായിത്തീർന്ന കോമൺസ്, ധനശാസ്ത്രം സാമൂഹ്യശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഭാഗമാണെന്ന അഭിപ്രായശക്തിയെ മാനിച്ചു, തന്റെ ഗ്രന്ഥം (A Sociological view of Sovereignty) വഴി

ഒരു കാര്യം വ്യക്തമാക്കി: ഹൊതുജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമവും അവ കാശങ്ങളും ലംഘിക്കപ്പെടുന്നതിനാൽ ജനങ്ങൾ ഗവൺമെന്റിന്റെ ഇടപെടൽ ക്ഷണിക്കുന്നു. ഈ കല്പനയ്ക്കു ഗുളിക സൈറാക്യൂസ് സർവ്വകലാശാലയിൽ സഹിച്ചില്ല. കോമൺസ് പഠനങ്ങളെപ്പറ്റി സാമ്പത്തികസ്ഥാപനങ്ങളെപ്പറ്റി പഠിക്കുവാൻ ഐക്യസംസ്ഥാന വ്യാവസായികക്കമ്മീഷൻ കോമൺസിനെ നിയോഗിച്ചു. വീണ്ടും വിസ്തോൺസിൻ സർവ്വകലാശാലയിൽ ചേർന്ന് കോമൺസ് പഠിക്കുന്നു വാളങ്ങൾ വരുന്ന അമേരിക്കൻ വ്യാവസായികസമൂഹത്തിന്റെ ചരിത്ര (A Documentary History of American Industrial Society) പും അമേരിക്കൻ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ ചരിത്ര (History of Labour in U. S. A.) പും ഏഴുതി. ആധുനിക വ്യാവസായിക കോർപ്പറേഷൻപോലെ തന്നെ അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ് തൊഴിലാളിപ്രസ്ഥാനവും എന്ന് ദ്രേഹം സമർത്ഥിച്ചു. മറ്റൊരു ഗ്രന്ഥം (Institutional Economics) ബാങ്കിങ് സമ്പ്രദായവും നാണ്യസമ്പ്രദായവും പഠനവിധേയമാക്കി. ഈ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജനാധിപത്യ നിയന്ത്രണങ്ങളെന്തെന്നദ്രേഹം വ്യക്തമാക്കി. സിദ്ധാന്തപരമായി അപഗ്രഥനം ചെയ്ത് സാമ്പത്തികസ്ഥാപനങ്ങളിലേയ്ക്ക് കൂടുതൽ വെളിച്ചം വീശിയ മറ്റൊരു പ്രതിഭാശാലി സുപ്രസിദ്ധ പണ്ഡിതനും ലഖ്നൗ സർവ്വകലാശാല സാമ്പത്തിക ശാസ്ത്രപ്രൊഫസറുമായ ഡോക്ടർ രാധാകമൽ മുക്കർജിയത്രേ.

മിച്ചൽ

വെബ്ബിന്റെ ശിഷ്യൻ വെസ്ലി ക്ലൈർ മിച്ചൽ (1874-1948) വിശേഷാലനാമമാർഗ്ഗം, ഭൗതികശാസ്ത്രത്തിലെന്നപോലെ, സാമ്പത്തികശാസ്ത്രത്തിലും സ്വീകരിച്ചു. അദ്ദേഹവും സാമ്പത്തികസ്ഥാപനങ്ങളെപ്പറ്റി പഠിച്ചു. കൂലി, നാണ്യവ്യവസ്ഥ എന്നിവയെപ്പറ്റിയുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥ

ങ്ങൾ ശ്രദ്ധാർഹമാണ്. അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ച വിശേഷാൽ
മാനമാർഗ്ഗത്തിന്റെ മേന്മ താമസിയാതെ ലോകത്തിന് ബോ
ദ്ധ്യപ്പെട്ടു. വിലക്കയറ്റത്തിൽനിന്ന് വിലയിറക്കത്തിലേക്കും,
വിലയിറക്കത്തിൽനിന്ന് വിലക്കയറ്റത്തിലേക്കും. അങ്ങനെ
സാമ്പത്തികതകച്ചയിൽനിന്ന് സാമ്പത്തികതകച്ചയിലേക്കും
ഉരുളുന്ന “ബിസിനസ്സ് ചക്രം” തെപ്പാറി (Business Cycles)
യുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പഠനങ്ങൾ സാമ്പത്തികശാസ്ത്രത്തിന്
മറക്കുവാൻ വയ്യ.

വെബ്ബ് ഉന്നതമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ, കോമൺസും
മിച്ചലും അത്ര കേമന്മാരല്ല. സാമ്പത്തികപ്രക്രിയയുടെ ചില
ഭാഗങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചെങ്കിലും, അവയുടെ പിന്നിലെ രഹ
സ്യങ്ങളിൽ അവർ വിരൽ വെച്ചില്ല. അവർ മാർഗ്ഗത്തിലുനി;
വെബ്ബ് ഉൻ പരമാർത്ഥങ്ങളിലും. സമൂഹത്തിലെ എല്ലാ കുറവു
കളും ഒരേ സമയം കണ്ടു അവർക്കു വിലയിരുത്തി എന്നതാണ്
വെബ്ബ് ഉന്റെ മേന്മ

കെയ്ൻസിയൻ വിപ്ലവം

ചർച്ചയിൽ, റൂസ്മെൽറാ, ഷാ, പിക്കാസെ, റസ്സൽ മുതലായവരുടെ സ്നേഹിതൻ, കലാശിപ്പങ്ങര ക്കു വിലയിരുത്തുന്നതിൽ സമർത്ഥൻ, നാഷണൽ ഗ്യാലറിയുടെ ട്രസ്റ്റി, കീത്തികേട്ട ഗണിതശാസ്ത്രജ്ഞൻ, തിയേറ്റർ ഉടമസ്ഥൻ, കോടീശ്വരൻ, ബാങ്ക് ഓഫ് ഇംഗ്ലണ്ടിന്റെ ഡയറക്ടർ, പ്രസിദ്ധ നർത്തകി ലിഡിയ ലോപ്പോകോയുടെ ഭർത്താവ്, സാമ്പത്തിക തകർച്ചയുടെ രഹസ്യം കണ്ടെത്തി സാമ്പത്തികരംഗത്തു വിപ്ലവാത്മകമായ പരിവർത്തനം കൈവരുത്തി മുതലാളിത്തത്തിന്റെ ആയുസ്സി നീട്ടിയ ധനശാസ്ത്രജ്ഞൻ—സ്വതന്ത്രലോകത്തിന് ഇദ്ദേഹത്തെ വിസ്തരിക്കുവാൻ സാധ്യമല്ല.

മരിക്കുന്നതിന് ഏതാനും വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് വെബ്ബ് ഉൻപെറിയ തോതിൽ ഉഴക്കമുണ്ടാക്കിയവർക്കിടയിൽപ്പെട്ടു. ആദ്യം കുറെ പണം കിട്ടി; പിന്നീട് അതിലധികം നഷ്ടപ്പെട്ടു. ഏതായാലും അദ്ദേഹമപലപിച്ച് സവിശ്രമവർഗ്ഗത്തിന്റെ ദുസ്ഥഭാവം അദ്ദേഹത്തിലും കടന്നുകൂടി.

അമേരിക്ക സമ്പൽസമൃദ്ധിയിലേക്കുയർന്നു. പ്രസിഡണ്ട്

ഹുവർ പ്രഖ്യാപിച്ചു: “ദൈവസഹായമുണ്ടെങ്കിൽ, ദാരിദ്ര്യത്തെ ഈ രാഷ്ട്രത്തിൽനിന്നു കരകടത്താവുന്ന സുദീനം നമ്മുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞു.” ഡെമോക്രാറ്റിക് പാർട്ടി നേതാവ് റാസ്സോബ് ഇങ്ങനെ കണക്കുകൂട്ടി: “ആഴ്ചയിൽ 15 ഡോളർ മിച്ചമുണ്ടാക്കി അതു കമ്പനി ചെയരുകൾിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്ന ഒരു അമേരിക്കൻ 20 വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം ലഭിക്കുന്നത് എണ്ണതിനായിരം ഡോളറാണ്. മാസത്തോളം തന്റെ നിക്ഷേപത്തിൽനിന്നു കിട്ടുന്നത് 400 ഡോളറും. അവൻ ധനികൻ തന്നെ!”

ആദരണീയനായ ധനശാസ്ത്രജ്ഞൻ ഇർവിങ് ഫിഷർ (1867-1946) പ്രഖ്യാപിച്ചു: “സാമ്പത്തിക പുരോഗതിയുടെ അനശ്വരമായ പീഠഭൂമിയിൽകൂടി നാം മുന്നോട്ടു പോവുകയാണ്.” രണ്ടാഴ്ച കഴിഞ്ഞതേയുള്ളൂ. സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ അപകടത്തിലായി; സാമ്പത്തികനിലവാരം പീഠഭൂമിയിൽനിന്ന് സാമ്പത്തികത്തകച്ചയുടെ മൈതാനത്തിലേക്കു മാടി. ഹോട്ടലിലെത്തുന്നവരോട് മാനേജർ ചോദിച്ചു: “എട്ടാം നിലയിലാണോ മുറി വേണ്ടത്? ഉറങ്ങാനോ കീഴ്ചോട്ടു മാടാനോ?”

സാമ്പത്തികത്തകച്ച

ആഡം സ്മിത്ത് വിചാരിച്ചു, പുതിയ ലോകത്തിൽനിന്ന് സ്റ്റേയിൻകാർ കൊണ്ടുവരുന്ന സ്വർണ്ണവും വെള്ളിയുമാണ് വിലക്കയറ്റമുണ്ടാക്കുന്നതെന്ന്. അവ സത്യത്തിൽ പണമാണല്ലോ. യെയിൽ സർവ്വകലാശാലയിലെ പ്രൊഫസ്സർ ഇർവിങ് ഫിഷർ വ്യക്തമാക്കി, അമിതമായ പണപ്പെരുപ്പം വിലക്കയറ്റവും അമിതമായ പണച്ചുരുക്കം വിലയിറക്കവും സൃഷ്ടിക്കുന്നുവെന്ന്. ഒരു സാധനത്തെ സ്റ്റമ്പ് ചെയ്തിട്ടുണ്ടോളം പ്രദാനം (Supply) അങ്ങനെതന്നെ നിൽക്കുന്നു എന്നു സങ്കല്പിക്കുക. പ്രചാരത്തിലുള്ള പണത്തിന്റെ ആകത്തുക (പണം കൈമാറുന്നതിന്റെ

വേഗവും ചെക്കും, ബില്ലും തുടങ്ങിയവയും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം) ഇരട്ടിച്ചാൽ, സാധനത്തിന്റെ വില ഇരട്ടിക്കും. പണത്തിന്റെ പരിമാണസിദ്ധാന്തത്തിന് (Quantity theory of money) പുണ്ണുരൂപം നൽകിയത് ഇർവിങ്ങ് ഫിഷറാണ്. “വില്പനയ്ക്കുള്ള സാധനങ്ങളുടെ തുകയിൽ മാറ്റമില്ലാത്തപ്പോൾ, പ്രചാരത്തിലുള്ള പണത്തിന്റെ തുകയിൽ വരുന്ന മാറ്റമനുസരിച്ച് വിലനിലവാരത്തിലും മാറ്റം സംഭവിക്കും.” പക്ഷേ, പ്രയോഗത്തിൽ ഈ സിദ്ധാന്തം അത്ര ശരിയല്ലെന്നു വന്നു.

വിലനിലവാരം, സാമ്പത്തികതകർച്ചയുടെ ഫലമായി അതിവേഗം ഉയർന്നിറങ്ങുകയായി. തൊഴിലില്ലായ്മ രാഷ്ട്രത്തിനു പെർദക്കാൻ വയ്ക്കാത്തവണ്ണം പടൻപിടിച്ച് “എന്റെ കൈയിലുണ്ട് അഞ്ചു ഡോളർ” എന്ന പല്ലവി പാടിയ അമേരിക്ക “സ്റ്റേഫിതാ, കുറച്ചു ചില്ലറ തരൂ” എന്നു യാചിക്കേണ്ടിവന്നു. എന്താണിങ്ങനെ? ആർക്കും തീർത്തുപറയുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ലോകത്തിന്റെ ക്ഷമ നശിച്ചു.

വിഷമ വൃത്തം

തൊഴിലില്ലായ്മ എന്ന വിപത്തിനെ മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥയിൽനിന്ന് നീക്കംചെയ്യുവാൻ, മാർഷലിന്റെ അനന്ത രാവകാശിയെന്നു കീർത്തി നേടിയ കോബ്രിഡ്ജ് സർവ്വകലാശാലാ പ്രൊഫസ്സർ എ. സി. പിഗുവിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ‘ക്ഷേമ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ’ എന്ന ധനശാസ്ത്രത്തിലെ പുത്തൻ പ്രസ്ഥാനം ഉടലെടുത്തു. ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ ക്ഷേമം സംരക്ഷിക്കുവാൻ ഏതേതു നയങ്ങളാണ് ഗവൺമണ്ടു സ്വീകരിക്കേണ്ടതെന്ന് പിഗു തന്റെ ഗ്രന്ഥ (The Economics of Welfare) ൽ വിശദമാക്കി. ദേശീയോല്പന്നം, ദേശീയവരുമാനം എന്നീ ആശയങ്ങളിലേക്ക് അദ്ദേഹം കൂടുതൽ വെളിച്ചം വീശി

പണപ്പെരുപ്പ-പണച്ചുരുക്ക വിഷമവൃത്തത്തെ മുറിച്ചെറിഞ്ഞ് ദേശീയവരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ ഗവണ്മെന്റിന്റെ ചെലവിലുള്ള പൊതുമരാമത്തു പ്രവൃത്തികൾ സഹായിക്കുമെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ലേബർ എക്സ്ചേഞ്ചുകൾ, ദേശീയസാമൂഹ്യ ഇൻഷുറൻസ് എന്നിവ ഏർപ്പെടുത്തണമെന്ന് അദ്ദേഹം നിദ്ദേശിച്ചു.

മാർക്സിന്റെ 'മൂല്യ'സിദ്ധാന്തം (Value theory) ഖണ്ഡിക്കുവാൻ തയ്യാറെടുത്ത ഗണിതശാസ്ത്രജ്ഞനും സാമൂഹ്യപരിഷ്കർത്താവുമായ ജോൺഗുസ്താവ് വിക്സെൽ (1851-1921) പണപ്പെരുപ്പ-പണച്ചുരുക്ക വിഷമവൃത്തത്തെപ്പറ്റി ചരിത്രപരമായി പഠിച്ചു. പണം മിച്ചമുണ്ടാക്കുക—അതാണല്ലോ ആക്ഷമാവശ്യം. സമ്പാദ്യമിച്ചും മൂലധന സാധനങ്ങളിന്മേൽ (വീടുകൾ, ഫാക്ടറികൾ, യന്ത്രങ്ങൾ) നിക്ഷേപിച്ചെന്നുവരാം. നിക്ഷേപ (Investment) ത്തിന്മേക്കാരും കൂടുതലാണ് സമ്പാദ്യമിച്ചമെങ്കിൽ, ചോദനം കുറയും, വിലയിടിയും. നിക്ഷേപത്തേക്കാൾ കുറവാണ് സമ്പാദ്യമിച്ചമെങ്കിൽ, മറിച്ചാകും അനുഭവം. വിക്സെൽ തുടങ്ങിവെച്ച ഈ പഠനം പിന്തുടരുകയായി മിർഡൽ, ലണ്ടൻബർഗ്, ഔളിൻ തുടങ്ങിയ സ്വീഡിഷ് സാമ്പത്തികശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ.

ഒരു സകലകലാവല്ലഭൻ

സമൃദ്ധിക്കിടയിൽ തൊഴിലില്ലായ്മ— വിരോധഭാസം! ഇതെന്തെന്ന് വിവരിക്കേണ്ട ചുമതല “കുപിതനും” ഇടതുപക്ഷക്കാരനുമായ ഒരു പ്രതിഭാശാലിയിൽ നിക്ഷിപ്തമായി. അദ്ദേഹം എല്ലാ മണ്ഡലങ്ങളിലും ചീകി നോക്കുകയായി, കാരണം കണ്ടെത്തുവാൻ. ദിവസം അരമണിക്കൂർ മാത്രം ചെലവാക്കി അദ്ദേഹം ക്ഷണത്തിൽ 5 ലക്ഷം പവൻ സമ്പാദിച്ചു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗണിതശാസ്ത്രഗ്രന്ഥത്തെപ്പറ്റി ബെർണ്ടു്

റസ്സൽ പറഞ്ഞു, “ഇതു പുഷ്പം ഇല്ലെന്നതു അധികമാവുക വയ്യ” എന്ന്.

ഭായ്യയായി ഈ കോംബ്രിഡ്ജ് പ്രൊഫസ്സർ തെറ്റത്തെടുത്തതു പ്രസിദ്ധമായ ഒരു നൽകിയെയാണ്. ഉന്നതന്മാരായ ബുദ്ധിശാലികളുൾപ്പെട്ട “ബ്ലൂംസ്ബറി ഗ്രൂപ്പി”ലെ അംഗം; ഒരു ലൈഫ് ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനിയുടെ അധ്യക്ഷൻ; അന്താരാഷ്ട്രീയ നയങ്ങൾക്ക് രൂപം നൽകുന്നതിൽ അതിസമർത്ഥൻ; ആധുനിക കലാപ്രവണതകളുൾക്കൊള്ളുന്ന, നല്ല ചിത്രകാരന്മാർ വരച്ച, ചിത്രങ്ങൾ വാങ്ങുന്ന കലാപ്രേമി; സ്വന്തമായി ഒരു തിയേറ്റർ പണിതു് നല്ല നാടകങ്ങൾ അരങ്ങത്തു കൊണ്ടുവരുന്നതിൽ ഉത്സാഹമുള്ളവൻ; ന്യൂട്ടന്റെ ഹസ്തലിഖിതഗ്രന്ഥങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്ന ‘ക്ലാസ്സിസിസ്റ്റ്’; ബാങ്ക് ഓഫ് ഇംഗ്ലണ്ടിന്റെ ഡയറക്ടർ പദവിയിലേക്കുയർത്തപ്പെട്ടവൻ; ചർച്ചിൽ, റൂസ്വെൽറ്റ്, ബെർണാർഡ്ഷാ, പിക്സാസോ മുതലായവരുടെ സ്നേഹിതൻ; ജയിക്കുവാൻവേണ്ടി മാത്രം ‘ബ്രിഡ്ജ്’ കളിക്കുന്നവൻ—തികച്ചും പ്രതിഭാശാലിയായ ഈ മഹാൻ ഒരിക്കൽ പറഞ്ഞു: “കുറെക്കൂടി ഷാമ്പെയ്ൻ അകത്താക്കാൻകൂടി കഴിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ!”

ഇദ്ദേഹമാണ് ജോൺ മെയ്നാഡ് കെയ്ൻസ്. കുടുംബപാരമ്പര്യത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്ന കെയ്ൻസിൽ പത്തുപത്തുണ്ടു മിടുമിടുക്കന്മാരുടെ കഴിവുകൾ ഒരുമിച്ചു. കാരാമാർക്സ് മരിച്ച കൊല്ലമാണ് കെയ്ൻസിന്റെ ജനനം. ഭിന്നഭിന്നചിന്തയായ ഈ രണ്ടു പ്രതിഭാശാലികളും മുതലാളിത്ത സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ ഏറ്റവുമധികം സമ്മർദ്ദംചെലുത്തി. നിരാശത മാർക്സിനെ കാണുതിന്നു; കെയ്ൻസിൽ ആശങ്കിച്ചുയന്നു—ജീവിതത്തെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം. മുതലാളിത്തത്തെ തകർക്കുവാൻ യത്നിച്ച മാർക്സ്; മുതലാളിത്തത്തെ ഉടച്ചുവാൻ്തു് കെയ്ൻസ്. മാർക്സ് പരാജയത്തിന്റെ വക്കത്തെത്തി; കെയ്ൻസ് സാമാന്യത്തിലധികം വിജയിച്ചു.

ജപലിച്ചയന്ന് പ്രതിഭ

നാലര വയസ്സിൽ കെയ്ൻസ് സ്വന്തം പലിശയുടെ അത്മം വിവരിച്ചു. ആറു വയസ്സിൽ കെയ്ൻസ് സ്വന്തം ബുദ്ധിയുടെ പ്രവർത്തനത്തെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുകയായി തന്റെ പുസ്തകത്തെപ്പറ്റി ചുമക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥിക്ക് പ്രതിഫലമായി അയാളുടെ 'ഹോം വക്സ്' കെയ്ൻസ് ചെയ്തുകൊടുത്തു പോന്നു.

പതിനാലാം വയസ്സിൽ കെയ്ൻസ് ഊറൻ പബ്ലിക് സ്കൂളിലെ 'സ്റ്റോളർഷിപ്പ്' കൈക്കലാക്കി. അവിടേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിഭ തഴച്ചുവളർന്നു. ഏതു വിഷയത്തിലും മത്സരത്തിലും സമ്മാനം കെയ്ൻസിനാണ്. ശക്തനായ വാഗ്മി, ബുദ്ധിമാനായ വിദ്യാർത്ഥി, നമ്മുബോധമുള്ള കൂട്ടുകാരൻ — കെയ്ൻസ് വിജയിച്ചു. നല്ല വസ്ത്രം, ഒന്നാന്തരം മദ്യം, വീര്യമുള്ള മേൽമീശ — ജീവിതം നകരുന്നതിനിവസഹായിച്ചു. കോംബ്രിഡ്ജ് സർവ്വകലാശാലയാണ് ഏറ്റവും പ്രശസ്തമായ വിജയം അദ്ദേഹത്തിനു നേടിക്കൊടുത്തത്. പ്രൊഫസ്സർ മാർഷൽ നിർബ്ബന്ധിച്ചു, കോംബ്രിഡ്ജ് വിടരുതെന്ന്. പ്രൊഫസ്സർ പിറ്റു ആഴ്ചയിലൊരിക്കൽ അദ്ദേഹമൊന്നിച്ച് പ്രാതൽ കഴിക്കുന്ന പതിവു പുലർത്തി. കോംബ്രിഡ്ജ് യൂണിയന്റെ സെക്രട്ടറിയായിത്തീർന്ന കെയ്ൻസിനെ ലിയോനാഡ് വൂൾഫും ലിററൻ സ്റ്റോറച്ചിയും തേടിപ്പിടിച്ച് "ബ്ലൂംസ്ബറിഗ്രൂപ്പി"ൽ ചേർത്തു. ഗ്രൂപ്പംഗങ്ങൾ ഒരുമിച്ച് കുന്നും മലയും കയറിയിറങ്ങി പുസ്തകങ്ങൾ വാങ്ങി വായിച്ചു രസിച്ചു, വെളുക്കാരാവുന്നതുവരെ ചർച്ചകൾ നടത്തി, കെയ്ൻസിന്റെ പ്രതിഭ ജപലിച്ചു.

ഇന്ത്യൻ നാണയപ്രശ്നങ്ങൾ

വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയാക്കിയ കെയ്ൻസിനെ ഭാവിയിലുണ്ടായിരുന്നോക്കി. ജോലിയില്ല, പണവുമില്ല. അദ്ദേഹം സ്റ്റോറ

ച്ചിക്കഴിയില്ല: “ഒരു തീവണ്ടിക്കമ്പനി തുടങ്ങുക-അതാണെ നിക്കു വേണ്ടത്.” തീവണ്ടിക്കമ്പനി തുടങ്ങാൻ പറ്റിയില്ല. അ തിനാലദ്ദേഹം സിവിൽ സർവ്വീസ് പരീക്ഷക്കിരുന്നു. അതും ഏറ്റവും വെറുപ്പോടെ. സ്റ്റുറച്ചിയുടെ സഹോദരി ചോദി ചു: “നിങ്ങൾ തോറുപോകുമെന്നാണോ ഭയം?” കെ യ്ൻസ് പറഞ്ഞു: “തോർപ്പില്ല. ആദ്യത്തെ പത്തു പേരിൽ ഞാനുണ്ടാകും” രണ്ടാമനായി കെയ്ൻസ് ജയിച്ചു. കിട്ടി യതിൽ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ മാർക്ക് ധനശാസ്ത്രത്തിലായിരുന്നു. കാരണം: “കടലാസ്സു നോക്കിയവർക്ക് എന്നോളം പിടിയില്ല ധനശാസ്ത്രത്തിൽ” എന്നായിരുന്നു കെയ്ൻസിന്റെ മറുപടി!

ലണ്ടനിലെ ഇന്ത്യാ കാമ്പീസിലാണ് അദ്ദേഹം നിയ മിതനായത്. മേലധികാരിയുടെ അഹങ്കാരം അദ്ദേഹം സ ഹിച്ചില്ല. ജോലി രാജിവെച്ച് കെയ്ൻസ് കോബ്രിഡ്ജിൽ വീണ്ടും ചേർന്നു. ഇന്ത്യാ കാമ്പീസിൽനിന്നു കിട്ടിയ സൂക്ഷ്മവിവ രങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് കെയ്ൻസ് ഒരു ഗ്രന്ഥം (Indian Currency and Finance) ഇറക്കി. ഒരു ‘മാസ്റ്റർപീസ’ ണിതെന്ന് ഏവരും സമ്മതിച്ചു. 29 വയസ്സുകാരൻ കെ യ്ൻസ് ഇന്ത്യൻ നാണയങ്ങളെപ്പറ്റി അന്വേഷിക്കുവാൻ നി യുക്തമായ രാജകീയ കമ്മീഷണിലെ അംഗമായി. അതും ഇത്ര ചെറുപ്പത്തിൽ!

“ഇക്കണോമിക് ജേണലി”ന്റെ പത്രാധിപത്യം കെ യ്ൻസിൽ നിക്ഷിപ്തമായി. 33 വയസ്സാലും കെയ്ൻസിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഈ പ്രസിദ്ധീകരണം തഴച്ചുവളർന്നു. “ബ്ലൂം സ്ബറി ഗ്രൂപ്പ്” സ്ഥാപനമായി ഒരു കെട്ടിടവും പുതിയ തത്വ സംഹിതയും അസാമാന്യകീർത്തിയും നേടിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. റോജർ ഹൈ, ക്ലൈവ് ബെൽ, ഈ എം. ഫോർസ്റ്റർ, വെർ ജീനിയ വുഡ് എന്നിവർ ആ ഗ്രൂപ്പിൽ പ്രവർത്തിക്കുകയാ യി, കെയ്ൻസിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ.

ധനകാര്യാലയത്തിലെ ഉയർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥനായിത്തീർന്ന കെയ്ൻസിനെപ്പറ്റി ഒരു കഥയുണ്ട്. ഷേറി സെക്രട്ടറി കെയ്ൻസിനോടു പറഞ്ഞു: “സ്റ്റാനിഷ് നാണ്ടുത്തിന് വില കയറുകയാണ്. നമ്മുടെ കൈയിൽ അതു കുറച്ചുണ്ടല്ലോ.”

“ഇല്ല”

“ഇല്ലെന്നോ?”

“അതെ. ഞാൻ അതെല്ലാം വിറ്റു, അതിന്റെ വിലക്കുയറും തടയുവാൻ.” ഷേറി സെക്രട്ടറി അന്തംവിട്ട് നിന്ന നിലയിൽ നിന്നു. കെയ്ൻസിന്റെ മാറ്റം ഫലിച്ചു. സ്റ്റാനിഷ് നാണ്ടുത്തിന്റെ വിലക്കുയറും നിലച്ചു.

സൗന്ദര്യരാണി

യുദ്ധം വിജയിക്കുന്നതിന് കെയ്ൻസ് നൽകിയ സംഭാവനയെപ്പറ്റി അദ്ദേഹത്തിന്റെ (ധനശാസ്ത്രജ്ഞനായ) ജീവചരിത്രകാരൻ റോയ് ഹെന്ദറാസ്സ് പറയുന്നതിങ്ങനെയാണ്: ഫ്രാൻസ് ബ്രിട്ടനു കൊടുക്കാനുള്ള പണത്തിന് ഖേദലായി ഒന്നാന്തരം കലാകാരന്മാർ—ഗോഗിൻ, മാനേ തുടങ്ങിയവർ—വരച്ച മികച്ച ചിത്രങ്ങൾ തന്നാൽ മതിയെന്നായിരുന്നു കെയ്ൻസിയൻ പ്ലാൻ. പ്ലാൻ ഫലിച്ചു മാത്രമല്ല, കെയ്ൻസ് സ്വന്തമായി ഒരു ‘സെസാൻ’ ചിത്രം വാങ്ങുകയും ചെയ്തു.

ലണ്ടനിൽ തിരിച്ചെത്തിയ കെയ്ൻസ് ഒരു ‘ബാലേ’ നൃത്തം കണ്ടു; അതിലെ സൗന്ദര്യരാണിയായ ലിഡിയ ലോപ്പൊകോവയേയും. തുടന്ന്, ഒരു വിരുന്നിൽവെച്ച് ലിഡിയ കെയ്ൻസിനോടു പറഞ്ഞു: “ഇവിടത്തെ കാലാവസ്ഥ എനിക്കു പാറുന്നില്ല. ഈ ആഗസ്റ്റ് മാസത്തിൽ ഞാൻ ബ്രിട്ടൻ വിട്ടുകൊണ്ടുപോകുന്നു.”

യുദ്ധം കഴിഞ്ഞു പാരീസ് സന്ധിസമ്മേളനത്തിൽ സംബന്ധിക്കുന്ന ധനകാര്യമന്ത്രിയുടെ ഡെപ്യൂട്ടിയായി കെയ്ൻസും പോയി. അമേരിക്കൻ പ്രസിഡണ്ട് വിൽസനെ തന്റെ അഭിപ്രായഗതിയിലേക്ക് ഫ്രഞ്ച് നേതാവ് ക്ലൈമെൻസോ കൊണ്ടുവരുന്നതു കെയ്ൻസും കണ്ടു. ഏറ്റവും വൈരാഗ്യബുദ്ധിയോടെയാണ് ഈ സന്ധി നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നത്.

നിർഭാഗ്യകരമായ സന്ധി

കെയ്ൻസും അമ്മസ്റ്റെഴുതി: “ഞാൻ ക്ഷീണിച്ചുവശായി. ഇതിനു കാരണം ഭാഗികമായി ജോലിയും ഭാഗികമായി നിരാശതയുമാണ്..... സന്ധി നിർഭാഗ്യകരമായിപ്പോയി. ആ പത്തു വിളിച്ചുവരുത്താനേ അതിനു കഴിവുള്ളൂ.” യുദ്ധക്കടം കൊടുത്തു തീർക്കുവാൻ കഴിയാതെ വിഷമിക്കുന്ന ജർമ്മനി അന്താരാഷ്ട്രീയക്ഷേമവാളത്തിൽനിന്നു വിദേശനാണ്യം സമ്പാദിക്കുവാൻ ദുഷിച്ച മാർഗ്ഗങ്ങൾ തേടും. ഇത് കെയ്ൻസോഴിച്ചു ആരും മുൻകൂട്ടി കണ്ടില്ല. കെയ്ൻസും ജർമ്മൻ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ സൈനികമായ കുതിച്ചുയരലും മുൻകൂട്ടി കണ്ടു.

നിരാശനായ കെയ്ൻസും രാജിവെച്ചു. സമാധാനസന്ധി ഒപ്പുവെയ്ക്കുന്നതിനു മൂന്നു ദിവസംമുമ്പ് കെയ്ൻസും തന്റെ ഗ്രന്ഥം (The Economic Consequences of Peace) പുറത്തിറക്കി. തീപ്പൊരി പറപ്പിക്കുന്ന ഈ ഗ്രന്ഥം അദ്ദേഹത്തിനു കീർത്തി നേടിക്കൊടുത്തു. നോവലുപോലെ രസകരമായ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ കെയ്ൻസും പറഞ്ഞു: അവർ പകുതാക്കുകയാണ്; യൂറോപ്പിന്റെ പരമപ്രധാനമായ നവീകരണത്തെപ്പറ്റി അവർ ചിന്തിക്കുന്നില്ല. കെയ്ൻസും എഴുതി: “ഗതഭൂതമായ സാമ്പത്തികതകച്ച യൂറോപ്പിനെ ഗ്രസിക്കും... പട്ടിണി കിടക്കുന്ന ജനങ്ങൾ പെട്ടെന്നു മരിക്കുന്നു വരില്ല.... പട്ടിണി ചില രാഷ്ട്രങ്ങളിൽ അനാസ്ഥയും നിരാശതയും വരുത്തുമെ

ങ്കിൽ, മറ്റു ചില രാഷ്ട്രങ്ങളിൽ ആളിക്കത്തലുകളുണ്ടാകും.... ഈ അപകടത്തിനെതിരായി നമ്മുടെ കഴിവുകളും ആത്മവീര്യവും ഓർത്തിരുത്തണം.” ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തിയിരപത്തിനാലിലെ ഡാവസ്സ് പ്ലാൻ വന്നതോടെ കെയ്ൻസ് പഠത്തെയെല്ലാം ലോകത്തിനു ബോധ്യപ്പെട്ടു.

തിരക്കിനിടയിൽ വിവാഹം

സാമ്പത്തികതകച്ചുയ്ക്കിയിടയിൽ ഉപഹിക്കച്ചവടത്തിനിറങ്ങിയ കെയ്ൻസിന് എല്ലാം നഷ്ടപ്പെട്ടു. ബാങ്കറായ ഒരു സ്റ്റേഡിതന്റെ സഹായത്തോടെ പിന്നീട് കെയ്ൻസ് 20 ലക്ഷം പവൻ സമ്പാദിച്ചു. കാലത്തു കിടക്കയിൽ എണ്ണിററിയത് 15 മിനിറ്റുസമയംകൊണ്ട് കെയ്ൻസ് തീരുമാനമെടുക്കും, ഏതേതു ഷെയറുകൾ വാങ്ങണമെന്നും വില്പണമെന്നും ലക്ഷ്യപ്രഭവായിത്തീർന്ന കെയ്ൻസ് നിശ്ചയിച്ചു, ഇനിയുള്ള കാലം ധനശാസ്ത്രത്തിനായി ഉഴിഞ്ഞിടണമെന്ന്. മറ്റൊരു റിക്കാർഡോതനെ!

പണം തനിക്കു മാത്രമല്ല ആവശ്യം; താനിഷ്ടപ്പെടുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും പണം വേണം. കേംബ്രിഡ്ജിലെ കിങ്സ് സ്കോളേജിന്റെ ‘ബർസർ’ എന്ന നിലയിൽ അദ്ദേഹം 30,000 പവന്റെ ഫണ്ട് 3,80,000 പവനായി വികസിപ്പിച്ചു. ഒരു നിക്ഷേപസ്റ്റോം അദ്ദേഹം നടത്തി. പക്ഷേ, സ്വന്തമായി ഒരു തീവണ്ടിക്കമ്പനി നടത്തിയില്ല.

‘മാഞ്ചസ്റ്റർ ഗാർഡിയൻ’ പത്രത്തിലെഴുതുക, കേംബ്രിഡ്ജിൽ പഠിപ്പിക്കുക, പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ വായിക്കുക, നല്ല നല്ല കലാകാരന്മാരുടെ ചിത്രങ്ങൾ വാങ്ങുക — കെയ്ൻസ് സമയമില്ലാതെ കഴങ്ങി. ആ തിരക്കിനിടയിൽ അദ്ദേഹം ലിഡിയയെ വിവാഹംമെച്ചു. തട്ടിൻമുളകളിലെ കോലാഹലം കേട്ടു പി

ന്നീടൊരിക്കൽ ഒരു സാഹുത്ത് ചോദിച്ചു, എന്തായിരുന്നു അതെന്ന്. “ലിഡിയ അവളുടെ കല വിട്ടുകളയുവാൻ തയ്യാറില്ല” എന്നായിരുന്നു കെയ്ൻസിന്റെ മറുപടി!

നാം മരിച്ചുപോയിട്ടുണ്ടാകും

ലിഡിയ സുന്ദരിയാണ്. ചൊക്കം കൂടിയ കെയ്ൻസ് അത്ര സുന്ദരനല്ലതാനും. ത്രികോണാകൃതിയിലുള്ള, ജിജ്ഞാസ തെളിഞ്ഞുനില്ക്കുന്ന മുഖം; തടിച്ച പുണ്ഡ്; അന്തസ്സുള്ള കത്രിച്ചു നിർത്തിയ മേൽമീശ; നമ്മെ നിരാശരാക്കുന്ന താട; തറഞ്ഞു കയറുന്ന കണ്ണുകൾ; നീണ്ട മൂഷ്—കെയ്ൻസ് എന്നായാലും കാഴ്ചയിൽ പ്രത്യേകതയുള്ളവനാണ്. മറ്റുള്ളവരുടെ കൈവിരലുകൾ അദ്ദേഹത്തെ ആകർഷിക്കുന്നു എന്നതാണ് മറ്റൊരു പ്രത്യേകത. ഇതുകൊണ്ടാകാം, അദ്ദേഹമിരിക്കുമ്പോൾ കൈകെട്ടിയിരിക്കും, ഒരു കൈ മറ്റേ കൈയിലെ കോട്ടിന്റെ കൈയ്ക്കുകയ്ക്ക് ഒളിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്. ഈ ദൃശ്യഭാവത്തിൽനിന്നു ദ്വേഹത്തിന് മോചനം ലഭിച്ചില്ല.

കെയ്ൻസിന്റെ പ്രതിഭ എവിടെയും അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടു. പ്രസിഡണ്ട് റൂസ്‌വെൽറ്റ് തന്റെ ഒരു സ്നേഹിതനെയെഴുതി: “ഞാൻ കെയ്ൻസിനെ കണ്ടു. എനിക്കദ്ദേഹത്തെ ഇഷ്ടപ്പെട്ടു.” ഒരിക്കൽ ‘കപാണ്ടം സിദ്ധാന്ത’ത്തിന്റെ ശില്പിയായ മാക്സ് പ്ലാങ്ക് അദ്ദേഹത്തോടു പറഞ്ഞു, തനിക്കു ധനശാസ്ത്രം പഠിക്കണമെന്നായിരുന്നു ആഗ്രഹമെന്ന്. ബർണ്ടേറ്റ് റസ്സലും ഇതേ അഭിപ്രായം അദ്ദേഹത്തോടു പ്രകാശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, റസ്സൽ കരുതി, ധനശാസ്ത്രം ചേണ്ടതിലേറെ എളുപ്പമാണെന്ന്.

കെയ്ൻസ് തന്റെ അടുത്ത ഗ്രന്ഥ (Tract on Monetary Reform 1922) ൽ കൂടി വിശദമാക്കി, ഓരോ രാഷ്ട്രവും അതിന്റെ ലോഹനാണുധ്യവസ്ഥയിന്മേലുള്ള നിയന്ത്ര

ണം നഷ്ടപ്പെടുമ്പോൾ കുറവ് ചാരുനത്ത് അന്താരാഷ്ട്രീയ സ്വപ്നനാശ്യവ്യവസ്ഥയിന്മേലാണെന്നു്. “ദീർഘകാലയളവിൽ എല്ലാം ശരിപ്പെട്ടു്”മെന്നു പറഞ്ഞ ഇർവിങ്ങ് ഫിഷറിനു്, കെയ്ൻസ് കൊടുത്ത തിരിച്ചടി മറക്കാവതല്ല. “ദീർഘകാലയളവിൽ നാമെല്ലാം മരിച്ചുപോയിട്ടുണ്ടാകും” എന്നായിരുന്നു കെയ്ൻസിന്റെ മറുപടി.

എന്തുകൊണ്ടു് സാമ്പത്തിക ചക്രങ്ങൾ

ഏഴുകൊല്ലങ്ങൾക്കു ശേഷമാണു് കെയ്ൻസിന്റെ ഏറ്റവും ശ്രദ്ധേയമായ ഗ്രന്ഥം (Treatise on Money 1930) പുറത്തു വന്നതു്. അതിലെ പ്രമേയമിതാണു്: എന്തുകൊണ്ടു് വ്യാപാര-വ്യവസായമണ്ഡലം ചിലപ്പോൾ മെച്ചപ്പെടുന്നു, ചിലപ്പോൾ മങ്ങുന്നു? സമൃദ്ധി, സാമ്പത്തികത്തകച്ചു—ഈ വിഷമവൃത്തം ഉരുളുന്നു, സാമ്പത്തികമണ്ഡലത്തിന്റെ ക്രമം തെറ്റിയ ശ്വാസോച്ഛ്വാസംപോലെ. ഉദാ: ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ബിസിനസ് 1801-ൽ മന്ദം, 1802-ൽ മെച്ചം; 1808-ൽ മന്ദം, 1810-ൽ മെച്ചം;—എന്താണിങ്ങനെ?

സാമ്പത്തികമണ്ഡലത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന മനു്ശാശ്രവവും മാനുഷികവുമായ പ്രവണതകളാണു് ഇതിനു കാരണമെന്നു് ഹാർട്ട്ലി വിമേഴ്സ് അടക്കം പലരും സമർത്ഥിക്കാൻ മുതിന്നു. സ്റ്റാൻലി ജെവൺസ് വിചിത്രമായ ഒരു സിദ്ധാന്തവുമായി മുന്നോട്ടുവന്നു—വിലക്കയറ്റം മുതൽ വിലക്കയറ്റംവരെയുള്ള കാലയളവും സൂര്യനിൽ പുളുക്കുത്തുകൾ ആദ്യം പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടതിനുശേഷം പിന്നീടു് പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതിനുള്ള കാലയളവും തമ്മിൽ വിശ്വസനീയമായ സാമ്യം അദ്ദേഹം കണ്ടു. അതിനാൽ സൂര്യനിലെ പുളുക്കുത്തുകളാണു് വിലക്കയറ്റത്തിനു് കാരണമെന്നു് അദ്ദേഹം തറച്ചു പറഞ്ഞു. സൂര്യനിലെ പുളുക്കുത്തുകൾ സാമ്പത്തികമണ്ഡലത്തിൽ സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നതെങ്ങനെ? അവ കാലാവസ്ഥയെ നിയന്ത്രിക്കുന്നു; അതു്

വഴി വ്യവസായങ്ങൾക്ക് അസംസ്കൃതപദാർത്ഥങ്ങൾ നൽകുന്ന കൃഷിയേയും. പക്ഷേ, താമസിയാതെ കണക്കു പിടിച്ചു. വിലക്കുയറും പിന്നീട് സൂര്യനിലെ പുളിക്കുത്തുകൾക്കായി കാത്തുനില്പാതായി.

വന്നു വന്നു മാരുത്തസ്സ് കണ്ട പ്രത്യേകതയിലേയ്ക്കാണ് നാം എത്തുന്നത്—അമിതോല്പാദനം. റിക്കാർഡോ അതു ചിരിച്ചു തള്ളി; മിൽ അതു വിശ്വസിച്ചതുമില്ല. സമ്പാദ്യമിച്ചും കഴുപ്പും സൃഷ്ടിക്കുമെന്ന് അവരാരും വിചാരിച്ചതുപോലുമില്ല. അവർ കരുതി: മിച്ചമുണ്ടാക്കുന്ന പണം വ്യവസായവികസനത്തിനുപയോഗപ്പെടും, കൂടുതൽ പണമുണ്ടാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി.

സമൃദ്ധി അളക്കുക.

പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മധ്യത്തിലെത്തിയപ്പോൾ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ ഘടനയിൽ വ്യത്യാസം വന്നു. ധനവിതരണം മെച്ചപ്പെട്ടു. സമ്പാദ്യമിച്ചമുണ്ടാക്കിയവരെല്ലാം അതു നിക്ഷേപിച്ചതുമില്ല. അതായത്, സമ്പാദ്യമിച്ചവരും നിക്ഷേപവും സമീകരിക്കപ്പെട്ടില്ല. നിക്ഷേപിച്ചാൽ മാത്രമല്ലേ വ്യവസായ-വ്യാപാരവികസനമുണ്ടാകൂ? തന്മൂലം ഉല്പാദനം കുറഞ്ഞു. മാരുത്തസ്സിന്റെ നിഗമനം ശരിയായിരുന്നു.

ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ സമൃദ്ധിയളക്കേണ്ടത് സ്വപ്നംകൊണ്ടല്ല. ദാരിദ്ര്യമുള്ള ഇന്ത്യയിൽ സ്വപ്നം (ആഭരണങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ) അത്ര കുറവല്ല. രാഷ്ട്രത്തിന്റെ സമൃദ്ധിയളക്കേണ്ടത് കെട്ടിടങ്ങൾ, ഫാക്ടററികൾ തുടങ്ങിയ ഭൗതികവിഭവങ്ങൾകൊണ്ടല്ല. ഇവയൊന്നും 1930-കളിലെ സാമ്പത്തികത്തകച്ചു ബാധിച്ച രാഷ്ട്രങ്ങളിൽ തേഞ്ഞുമാഞ്ഞുപോയിരുന്നില്ല. രാഷ്ട്രത്തിന്റെ സമൃദ്ധി അവിടത്തെ ജനങ്ങളുടെ വരുമാനത്തെ അപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ആകെയുള്ള വരുമാനം മുരട്ടുമ്പോൾ സാമ്പത്തികത്തകർച്ചയായി.

സമ്പാദ്യവും നിക്ഷേപവും

ഒരുത്തന്റെ വരുമാനം മറ്റൊരുത്തന്റെ നഷ്ടമാണ്. മാസാവസാനം കമ്പനി മാനേജർക്ക് 500 ക. ലഭിക്കുമ്പോൾ, കമ്പനിക്ക് 500 ക. നഷ്ടമാണ്; 75 ക. ആ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ വീട്ടവാടക കൊടുക്കുമ്പോൾ അയാൾ ആ സംഖ്യ നഷ്ടപ്പെടുന്നു; വീട്ടുമസ്ഥൻ 75 ക. കിട്ടുന്നു. അങ്ങനെ പണം കൈമാറുന്നു. നിങ്ങളുടെ വരുമാനം മറ്റൊരുടേയോ നഷ്ടമാണ്. പണം കൈമാറലാണ് സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് ആരോഗ്യം നൽകുന്നത്. പക്ഷേ, നമ്മുടെ വരുമാനത്തിലൊരുഭാഗം നാം കൈമാറുന്നില്ല. ഇതാണ് സമ്പാദ്യമിച്ച്.

വരവിൽ ഒരു ഭാഗം മാറ്റിവെച്ചാൽ, അത്രയും കുറവേ ചെലവു ചെയ്യുന്നുള്ളൂ. ഒട്ടനവധിപ്പേർ അങ്ങനെ ചെയ്താൽ, വരുവുള്ളതു ചെലവുചെയ്യുക (സമ്പാദ്യമിച്ച് വ്യാവസായിക വികസനത്തിൽ നിക്ഷേപിക്കുക) എന്ന സ്വാഭാവികമായ ഒഴുക്കിനതസ്സമുണ്ടാകുന്നു തലയിണയ്ക്കടിയിൽ പൂക്കിയ 100 കനോട്ട് മേല്പറഞ്ഞ ഒഴുക്കിനെ തടയുന്നു. സമ്പാദ്യമിച്ച് കമ്പനിയിലോ, ബാങ്കിലോ, ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനിയിലോ നിക്ഷേപിച്ചാൽ, അതു പരോക്ഷമായി വ്യാവസായിക-വ്യാപാര വികസനത്തിനു ലഭിക്കുന്നു. ബാങ്കുകളും മറ്റും ബിസിനസ്സുകാർക്ക് പണം കൊടുക്കുമല്ലോ.

ചെലവാക്കിയത് തിരിച്ചുകിട്ടിയാൽ—ഉല്പാദനത്തിലിറക്കിയ പണം വില്പനവഴി തിരികെക്കിട്ടിയാൽ—കഴിഞ്ഞുകൊല്ലത്തേതുപോലെ സാമ്പത്തികപ്രക്രിയ ഇക്കൊല്ലവും മുന്നോട്ടുനീങ്ങും. പക്ഷേ, പുതിയ യന്ത്രങ്ങൾ വാങ്ങുക, പുതിയ വ്യവസായങ്ങൾ തുടങ്ങുക, പഴയ ഫാക്ടറികൾ വികസിപ്പിക്കുക—എന്നിവയാണാവശ്യമെങ്കിൽ സമ്പാദ്യമിച്ച് മൂലധനമാക്കേണ്ടതുണ്ട്.

വ്യാവസായിക സാഹസികത്വം

മിതവ്യയശീലമുള്ള ഒരു സമൂഹം സമ്പാദ്യമിച്ചമുണ്ടാക്കുന്നു. അതേ സമയം, ബിസിനസ്സ് വികസിപ്പിക്കുവാനുള്ള സാധ്യതയില്ലാതെയും വരുന്നു. ഇതാണ് തകരാറുണ്ടാക്കുന്നത്. ഇന്ത്യയിൽ ഇന്ന് റേഡിയോവ്യവസായത്തോളം സാധ്യതകളില്ല ഗ്രാമഫോൺ വ്യവസായത്തിന്. എല്ലാ വ്യവസായങ്ങളും ഗ്രാമഫോൺവ്യവസായത്തിന്റെ നിലയിലാണെങ്കിൽ? സാമ്പത്തികത്തകർച്ച വന്നെത്തും.

സാമ്പത്തികത്തകർച്ച വരുന്നത് സമ്പാദ്യമിച്ചും വ്യവസായ-വ്യാപാരവികാസത്തിന് ഉപയുക്തമാക്കാൻ കഴിയാതെ വരുമ്പോൾ മാത്രമാണ്. അതായത്, സമ്പാദ്യമിച്ചും തലയിണയ്ക്കു താഴെ നാം പൂട്ടിവെച്ചാൽ എന്തു സംഭവിക്കുമോ അതു സംഭവിക്കുന്നു എന്നു സാരം.

ലാഭക്കൊതികൊണ്ട് വീഴ്ചമുട്ടുന്ന മുതലാളിമാരല്ല, പുതിയ വ്യവസായങ്ങൾ വേണ്ട, പുതിയ യന്ത്രങ്ങൾ വേണ്ട മുതലായ തീരുമാനങ്ങളെടുക്കുന്നവരാണ് കുഴപ്പം സൃഷ്ടിക്കുന്നത് ഇവരാണ് തങ്ങളറിയാതെ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയെ തകർക്കുന്നത്. രാഷ്ട്രയിൽ സാമ്പത്തികത്തകർച്ചയില്ല—അവിടെ എല്ലാ തീരുമാനങ്ങളും എടുക്കുന്നത് ഗവണ്മെന്റാണ്. എന്നാൽ മുതലാളിത്തലോകത്തിൽ തീരുമാനമെടുക്കുന്നവർ സ്വകാര്യവ്യക്തികളാണ്. സാമ്പത്തികസ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് നാം നൽകുന്ന വിലയാണ് സാമ്പത്തികത്തകർച്ച.

കെയ്ൻസ് തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ സമ്പാദ്യമിച്ചവരും സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ വികാസത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള നിക്ഷേപവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം പ്രസ്താവിക്കുക. കെയ്ൻസിനു മുമ്പു പല ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും ഈ ബന്ധം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടു

ണ്ടു. എന്നാൽ കെയ്ൻസാണ് ഈ ബന്ധത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം ഏറ്റവും വ്യക്തമാക്കിയത്. “വ്യാവസായികസാഹസികത്വം (Enterprise) നിലവിലുണ്ടെങ്കിൽ മിതവ്യയശീലത്തിനെ സംഭിച്ചാലും ധനം വലിക്കുന്നു. വ്യാവസായികസാഹസികത്വം ഉറങ്ങിപ്പോയാൽ മിതവ്യയശീലം എന്തു ചെയ്താലും ധനം കുറഞ്ഞു കുറഞ്ഞു വരുന്നു.” കുറുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ, സാമ്പത്തികസാഹസികത്വമത്രേ നമ്മുടെ സമ്പാദ്യമിച്ചത്തെ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ വികസനത്തിനുപയോഗിക്കുന്നത്, സമ്പാദ്യമിച്ചവ നിഷേധവും സമമാക്കുന്നത്.

‘സേഫ്റ്റി സപ്ലൈ’ അവിടെയില്ല

പക്ഷേ ഒന്നുണ്ട്: കമ്പോളത്തിലെത്തുന്ന സമ്പാദ്യമിച്ചതിനു് അതിന്റേതായ വിലയുണ്ട്—പലിശ. സമ്പാദ്യമിച്ചും വലുതെങ്കിൽ പലിശ കുറയുന്നു. (സമ്പാദ്യമിച്ചും ചെറുതാണെങ്കിൽ പലിശ കൂടുന്നു.) സാമ്പത്തികത്തകർച്ചയിലേക്കടുക്കുന്ന കാലത്ത് ചുരുങ്ങിയ പലിശയ്ക്ക് മൂലധനം വാങ്ങി വ്യവസായവികസനം സാധ്യമാക്കാം അങ്ങനെ സാമ്പത്തികത്തകർച്ചയിൽനിന്നു് രാഷ്ട്രത്തെ രക്ഷപ്പെടുത്താനുള്ള ‘സേഫ്റ്റി സപ്ലൈ’ അതിനുള്ളിൽതന്നെയുണ്ട്.

1930-ലെ സാമ്പത്തികത്തകർച്ച വന്നുണ്ടെങ്കിലും പലിശനിരക്കു കുറഞ്ഞു. എന്നിട്ടും ആ ‘സേഫ്റ്റി സപ്ലൈ’ പ്രവർത്തിച്ചില്ല. എന്തുകൊണ്ട്?

കെയ്ൻസിന്റെ പുതിയ ഗ്രന്ഥം അദ്ദേഹത്തിന്റെ തലയിൽ രൂപംകൊള്ളുകയായി. ബർണാഡ് ഷായുടെ നിദ്ദേശപ്രകാരം മാർക്സിന്റേയും ഏൻഗൽസിന്റേയും കൃതികളെല്ലാം കെയ്ൻസ് വായിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിനവ ഇഷ്ടപ്പെട്ടതുമില്ല. 1935-ൽ കെയ്ൻസ് ഷാക്കെഴുതി: “എന്റെ മന

സ്കീന്റെ ഗതിയറിയണമെങ്കിൽ....ഞാനൊരു ഗ്രന്ഥം രചിക്കണമെന്നു കരുതുന്നു. അത് പത്തു കൊല്ലത്തിനകം സാമ്പത്തികചിന്തയെ വിപ്ലവാത്മകമായ പരിവർത്തനത്തിലേക്കു നയിക്കും."

കെയ്ൻസിന്റെ നിഗമനം തെറ്റല്ലായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തലയിൽ കരുപ്പിടിച്ച ആ ഗ്രന്ഥം (The General Theory of Employment, Interest and Money) വെളിച്ചം കണ്ടു. എന്നാൽ കെയ്ൻസിന്റെ തീർപ്പ്?

നേരത്തേ പറഞ്ഞ ആ 'സേഫ്സി സ്വിച്ച്' അവിടെ കാണുന്നില്ല. എവിടെപ്പോയി? സാമ്പത്തികത്തകർച്ചയിൽ നിന്നു സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് സ്വയം രക്ഷപ്പെടുവാൻ കഴിയുകയില്ലെന്നോ? ഇല്ല. സമ്പാദ്യമിച്ചും (Savings) പുരുഷിയ പലിശയ്ക്കു കിട്ടുകയില്ലേ? ഇല്ല. സമ്പാദ്യമിച്ചുണ്ടാക്കിയവർ പോലും സാമ്പത്തികത്തകർച്ചയിൽ അടിതെറ്റി വീണുപോയി. അതിനാൽ, വരുമാനമെല്ലാം ചെലവാക്കേണ്ടിവന്നു, ജീവിക്കുവാൻ. സമ്പാദ്യമിച്ചുപോലും അവർ ചെലവാക്കിപ്പോയി. കഷ്ടം! വലിയ ചില അമേരിക്കൻ കോർപ്പറേഷനുകൾ 1929-ൽ 2.6 ബില്യൻ ഡോളർ സമ്പാദിച്ചു. മൂന്നു വർഷത്തിനു ശേഷം അവയ്ക്ക് 6 ബില്യൻ ഡോളർ വീതം നഷ്ടം വരികയായി. കെയ്ൻസ് പറഞ്ഞതു ശരിയാണ്. സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ വികാസത്തിന് സാധ്യതയില്ല. സാമ്പത്തികത്തകർച്ച ആ 'സേഫ്സി സ്വിച്ച്' പോലും വിഴുങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

തകർച്ചയിൽനിന്നു രക്ഷ?

സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ എങ്ങനെ തകർച്ചയിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടും?

ഏകദേശം സാധനങ്ങളും സേവനങ്ങളും വേണം; അവ കിട്ടാനില്ല; വാങ്ങാൻ പണവുമില്ല. ചോദനമനുസരിച്ചാണ് പ്രദാനം. കമ്പോളത്തിൽ വില എന്ന ഉപാധിയുപയോഗിച്ച് ചോദനവും പ്രദാനവും സമീകരിക്കപ്പെടുന്നു. പട്ടിണി കിടക്കുന്ന തൊഴിലാളികൾ “സാമ്പത്തികപ്പൊക്കം”യ്ക്കായി മാറുന്നു.

വ്യാവസായിക നിക്ഷേപം കുറഞ്ഞു കുറഞ്ഞു വരുന്നു. അത്, കെയ്ൻസിന്റെ ഭാഷയിൽ, മൂന്നു പതനങ്ങളിൽ കൂടിക്കുന്നപോകുന്നു: 1. പുതിയൊരുവസരം ലഭിക്കുമ്പോൾ—പുതിയ തീവണ്ടിപ്പാത, പുതിയ വ്യവസായം എന്നിവ തുടങ്ങുവാൻ—മൂലധനം നിക്ഷേപിക്കുന്നു. 2. അമിത മൂലധനനിക്ഷേപം വരാതെ മുൻകരുതലോടെ വ്യവസായങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുന്നു. 3. ഈ വക വ്യവസായങ്ങൾ സമൂഹത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ സാധിപ്പിക്കുന്നതിനാൽ സാമൂഹികമായ അനാസ്ഥ.

ഒരു വ്യവസായത്തിന് വികസനസാധ്യതയില്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു വ്യവസായം തുടങ്ങരുതേ? അത് സാധ്യമെങ്കിൽ സാമ്പത്തികത്തകർച്ച വരില്ലല്ലോ. പുതിയൊരു കണ്ടുപിടുത്തം, പുതിയ സങ്കേതവിദ്യ, ജനങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്ന പുതിയൊരു സാധനം നിർമ്മിക്കൽ—ഈ സാഹചര്യങ്ങൾ വേണം പുതിയ വ്യവസായം തുടങ്ങുവാൻ. ഈ സാഹചര്യങ്ങളില്ല, സാമ്പത്തികത്തകർച്ചയിലേക്ക്.

സംക്ഷേപിച്ചു പറഞ്ഞാൽ: 1. സാമ്പത്തികത്തകർച്ച അവിടെ നില്ക്കും. അതിനെ രക്ഷപ്പെടുത്താൻ ഒന്നും അതിലില്ല. 2. രാഷ്ട്രത്തിന്റെ സമൂലി വ്യാവസായികനിക്ഷേപത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. 3. നിലവിലുള്ള സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ സമൂഹത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ പൂർണ്ണമായി തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനാൽ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ വികസിക്കുന്നില്ല. ഈ ഘട്ടത്തിൽ വ്യാവസായിക നിക്ഷേപത്തിനൊന്നും ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നില്ല.

ഗവണ്മേണ്ട മുന്നിട്ടു വരണം

കെയ്ൻസ് പ്രതിവിധികൾ നിദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്. ഗവണ്മേണ്ടു മൂലധനം നിക്ഷേപിച്ചു പൊതുമരാമത്തുപണികൾ തുടങ്ങണം പതിയെ വ്യവസായങ്ങൾ ആരംഭിക്കണം. ഗവണ്മേണ്ടു സമൂഹത്തിന്റെ രക്ഷിതാവ് എന്ന നിലയിൽ മുൻകൈയെടുക്കണം. പ്രസിഡണ്ട് റൂസ്വെൽറ്റിന്റെ 'ന്യൂ ഡീൽ' പദ്ധതികളെ കെയ്ൻസ് മുക്തകണ്ഠം പ്രശംസിച്ചു. അമേരിക്കൻഗവണ്മേണ്ടു ഈ രംഗത്തിറങ്ങിയത് സ്വകാര്യ വ്യവസായനിക്ഷേപങ്ങൾ 94ശതമാനം ഇടിഞ്ഞിറങ്ങിയപ്പോൾ മാത്രമാണ്. പുനരുദ്ധാരണത്തിനുള്ള ആദ്യത്തെ പടിയാണിത്.

വാഷിങ്ടൺ നഗരത്തിൽ വെച്ച് പ്രസിഡണ്ടു റൂസ്വെൽറ്റിനെ കണ്ടു(1934) രണ്ടു വർഷം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷമാണ് കെയ്ൻസ് തന്റെ ഗ്രന്ഥം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്. കെയ്ൻസ് നിദ്ദേശിച്ച പ്രതിവിധി യുക്തിയുക്തം തന്നെ. സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ വികാസം സ്വയമേവ സാധ്യമല്ലെങ്കിൽ ഗവണ്മേണ്ടു മുൻകൈയെടുക്കണം. സമൂഹീയുടെ കാലത്ത് പഴയ കുപ്പികളിൽ കറൻസിനോടു നിറച്ച് ഗവണ്മേണ്ടു കുഴിച്ചിട്ടു; സാമ്പത്തികതകച്ചയുടെ കാലത്ത് അവ കുഴിച്ചെടുത്ത് പൊതുമരാമത്തു പ്രവർത്തനങ്ങളിൽകൂടി സമൂഹത്തിൽ വിതരണം ചെയ്യട്ടെ.

പുനരുദ്ധാരണം

എന്തായിരിക്കും ഫലം? വാങ്ങുവാനുള്ള ശക്തി ഉപഭോക്താക്കൾക്കു ലഭിക്കുന്നു അവർ സാധനങ്ങളും സേവനങ്ങളും ആവശ്യപ്പെടുന്നു ചോദനമാണല്ലോ പ്രദാനത്തിന്റെ നിദാനം. ഉപഭോക്താക്കൾ കമ്പോളത്തിൽ ഉന്ന

യിക്കുന്ന ചോദനം ഉപഭോക്തൃവ്യവസായങ്ങളെ വകസിപ്പിക്കുന്നു. സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ വികസിക്കുകയായി. ഗവണ്മെന്റിന്റെ ഈ യത്നം എന്നെന്നും നിലനില്ക്കണമെന്നു കെയ്ൻസ് പറയുന്നില്ല. ആവശ്യമുള്ളപ്പോൾ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയെ ഗവണ്മെണ്ടു സഹായിക്കണമെന്നു മാത്രം. 1936-ൽ മാത്രം പൊതുജനങ്ങളെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വഴി അമേരിക്കൻ ഗവണ്മെണ്ടു 13 ബില്യൻ ഡോളർ സമൂഹത്തിൽ വിതരണം ചെയ്തു. സമൂഹത്തിന്റെ ഭൂജപേശിയിൽ ഒരു 'ഇൻജെക്ഷൻ'! സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ അതിന്റെ ആരോഗ്യം വീണ്ടെടുത്തു. താമസിയാതെ സ്വകാര്യസ്ഥാപനങ്ങൾ സമ്പാദ്യമിച്ചുണ്ടാക്കി മൂലധനമിറക്കി മൂന്നിൽ രണ്ടു ഭാഗം കോട്ടവും തീർത്തു, മൂന്നു വർഷത്തിനകം ദേശീയ വരുമാനവും ദേശീയോപഭോഗവും (Consumption) 50 ശതമാനം ഉയർന്നു.

പുനരുദ്ധാരണം പെട്ടെന്നു സാധ്യമാകാത്തതിനു് രണ്ടു കാരണങ്ങളുണ്ടു്. ഒന്നു്: ഗവണ്മെണ്ടു പലതരം, തോതിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, തൊഴിലില്ലായ്മ പൂർണ്ണമായും പരിഹരിക്കുവാൻ പര്യാപ്തമായിരുന്നില്ല. രണ്ടാം ലോകമഹായുദ്ധത്തിനു ശേഷം അമേരിക്കൻ ഗവണ്മെന്റിന്റെ ചെലവിടൽ 103 ബില്യൻ ഡോളറായി ഉയർന്നു ഏവർക്കും തൊഴിൽ ലഭിച്ചെങ്കിലും, അതാടു കൂടി പണപ്പെരുപ്പം വന്നുണ്ടെന്നു്: ഗവണ്മെന്റിന്റെ ചെലവിടൽ എത്രമാത്രമാകാം എന്നതു് അനുഭവത്തിൽനിന്നു ചരിക്കാൻ പറ്റും. രണ്ടു് ഗവണ്മെണ്ടു് സാമ്പത്തികരംഗത്തു് പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടപ്പോൾ ജനങ്ങൾ ഭയന്നുപോയി. അവർ ലഹളകൂട്ടി: "അരുതു്!" "അതിരു കടന്ന ഗവണ്മെന്റിടപെടൽ", "ഗവണ്മെണ്ടു് ഈ വിധത്തിൽ കൈകടത്തിയാൽ...." സോഷ്യലിസം സ്ഥാപനമാണു് റൂസ്വെൽറ്റിന്റെ ലക്ഷ്യമെന്നു് പലരും തെറ്റിദ്ധരിച്ചു.

ഉയിർത്തെഴുന്നേല്പ്

പ്രതിഷേധശബ്ദങ്ങളേയ്ക്കു. സോഷ്യലിസമാണോ ലക്ഷ്യം? മാർക്സ് പറഞ്ഞപോലെ, മുതലാളിത്തത്തിന്റെ പതനം സമാഗതമായോ? കഴുപ്പും സൃഷ്ടിക്കുന്നത് വെബ്ബൻ വണ്ണിച്ച പുതിയ വസ്ത്രസമരമല്ലേ? ഗത്യന്തരമില്ലാതെ, ഹിററ് ലഭ്യം മുസ്സോലിനിയും തുടങ്ങിവെച്ച ഹാഷിസത്തിന്റെ തിരപ്പുറപ്പാടായോ? കെയ്ൻസ് കുലുങ്ങിയില്ല മുതലാളിത്തത്തിന്റെ രക്ഷയാണദ്ദേഹത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം. ഗവണ്മെണ്ടു സഹായമില്ലാതെ മുതലാളിത്തത്തിന്റെ ഉയിർത്തെഴുന്നേല്പ് സാധ്യമല്ല.

കെയ്ൻസ് എഴുതി. “എനിക്കെങ്ങനെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാൻ കഴിയും! ആധുനിക ലോകത്തിന് പ്രായോഗികമല്ലാത്ത, ശാസ്ത്രീയമല്ലാത്ത സമീപനരീതി പുലർത്തുന്ന, കാലഹരണപ്പെട്ട പാഠപുസ്തകമാണ് വിമർശനാതീതമായ അവരുടെ ബൈബിൾ.... മത്സ്യത്തിനു പകരം ചളി, ബുദ്ധിജീവികളടങ്ങുന്ന മുതലാളിവർഗ്ഗത്തിനു പകരം തൊഴിലാളിവർഗ്ഗം, മാനുഷികമൂല്യങ്ങളെ ഉയർത്തിപ്പിടിക്കാത്ത തെറ്റായ മാർഗ്ഗം!”

കെയ്ൻസിന്റെ അപഗ്രഥനം ശാസ്ത്രീയമാണ്: സിദ്ധാന്തം യുക്തിയുക്തം; പ്രതിവിധികൾ ആശാസ്യം; ലക്ഷ്യം മുതലാളിത്തത്തിന്റെ ഉയിർത്തെഴുന്നേല്പ്.

ഏറ്റോഗംകൊണ്ടു കഴുപ്പമില്ല

വിപ്ലവം സൃഷ്ടിച്ച തന്റെ ഗ്രന്ഥം എഴുതുന്നതിനിടയ്ക്കു അദ്ദേഹം കോബ്രിസ്റ്റിൽ ഒരു തിയേറ്റർ പണിയിച്ചു. ആദ്യം കുറെ നഷ്ടം സഹിച്ചെങ്കിലും കലാപരമായി ഒരു വിജയമായിരുന്നു അത്. ഭാര്യ ലിഡിയ ഈ തിയേറ്ററിൽവെച്ചു പല ഷേക്സ്പിയർ നാടകങ്ങളിൽ അഭിനയിച്ചിട്ടുണ്ട്. പിന്നീടദ്ദേഹത്തിന് ലാഭമുണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തത് തിയേറ്ററിൽതന്നെ

സ്ഥാപിതമായ റസ്റ്റോറാണ്ടും കുറഞ്ഞ വിലയ്ക്കു ഷാമ്പെയ്ൻ വില്പന 'ബാർ'മാണ്.

അൻപത്തിനാലുകാരൻ കെയ്ൻസ് ഹ്യൂമോറസ്സായിത്തന്നെയി. കിടക്കയിൽ കിടന്നുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം ഊഹിക്കുവഴത്തിലേർപ്പെട്ടു, ബിസിനസ്സ് ചെയ്തു; ലേഖനങ്ങളെഴുതി; മാസിക എഡിറ്റർ ചെയ്തു. ആരോഗ്യം ക്ഷതപ്പെട്ടെങ്കിലും കഴിവുകൾ ക്ഷതം പറ്റിയില്ല.

രണ്ടാം ലോകമഹായുദ്ധം പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടുമെന്ന ഘട്ടമായി. തനിക്കെതിരായി ഒരു ഇടതുപക്ഷ വാരികയിൽ—ആ വാരികയുടെ പത്രാധിപസമിതിയിൽ അംഗമാണ് കെയ്ൻസ്—പ്രസിദ്ധംചെയ്തിരുന്ന കത്തുകൾക്ക് മറുപടിയിായി അദ്ദേഹമെഴുതി: “സോഷ്യലിസ്റ്റ്! അങ്ങനെയൊരു വ്യക്തിയുണ്ടാകുവാൻ വഴിയില്ല. അയാളുടെ നിലനില്പിൽ എനിക്കു വിശ്വാസമില്ല.”

യുദ്ധം വന്നു ഗവണ്മെണ്ടുദ്യോഗം സ്വീകരിക്കുവാൻ അനാരോഗ്യം അദ്ദേഹത്തെ സമ്മതിച്ചില്ല. പക്ഷേ, ധനകാര്യം ലയത്തിലെ വലിയ മുറിയിൽ കിടത്തി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശയങ്ങൾ കറന്നെടുക്കുവാൻ ഗവണ്മെണ്ടു തയ്യാറായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുതിയ ഗ്രന്ഥ (How to Pay for War?) ൽ കൂടി ഒരു പുതിയ പദ്ധതി രൂപംകൊണ്ടു. ഏവരുടേയും ശമ്പളത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം ഗവണ്മെണ്ടു ബോണ്ടായി നൽകുക—യുദ്ധാനന്തരം പണമാക്കി മാറ്റാവുന്ന ബോണ്ട്. നാണയപ്പെരുപ്പം തടയുവാനുള്ള വഴിയാണിത്. ബോണ്ടു കൊടുക്കുന്നതുകൊണ്ട് അത്രയും പണം ആരും ചെലവാക്കുകയില്ലല്ലോ. യുദ്ധാനന്തരം കിട്ടുന്ന ഈ പണം മൂലധനമായി മാറുകയും ചെയ്യും. തന്മൂലം സാമ്പത്തികത്തകച്ച സംഭവിക്കുകയില്ല. ഈ നിദ്ദേശം രാഷ്ട്രത്തിനു സമർപ്പിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം എഴുതി: “ലേനിൻ പറഞ്ഞു, മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥയെ നശിപ്പിക്കുവാനുള്ള

മാർഗ്ഗം അതിലെ നാണുവ്യവസ്ഥയെ തകിടംമറിക്കുകയാണെന്നു്ലെനിൻ പറഞ്ഞതു ശരിയാണ്. നാണുവ്യവസ്ഥയെ തകിടംമറിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞാൽ എല്ലാ മണ്ഡലങ്ങളിലും വന്നെത്തുന്ന അതിന്റെ ആഘാതപ്രത്യാഘാതങ്ങൾ നശീകരണയുദ്ധങ്ങളായി മാറും.”

കൈയടികൾ, ഹിഷ്കാറവും

ലിഡിയ ഭർത്താവിന്റെ ആരോഗ്യം കാത്തു സൂക്ഷിച്ചു. ആറു പ്രാവശ്യം അവർ ഭർത്താവിനേയുംകൊണ്ടു് അമേരിക്കയിലേയ്ക്കു പറന്നു, യുദ്ധാനന്തരം വരുന്ന സാമ്പത്തികപുനരുദ്ധാരണത്തിന്റെ രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കുവാൻ. സ്വതന്ത്രരാഷ്ട്രങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള സഹകരണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാകണം യുദ്ധാനന്തരപുനരുദ്ധാരണമെന്നു് അദ്ദേഹം വ്യക്തമാക്കി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രമങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കിയില്ല — അന്താരാഷ്ട്രീയ ബാങ്കും അന്താരാഷ്ട്രീയ നാണുനിധിയും ഉടലെടുത്തു. ബ്രെട്ടൻ വുഡ്സ് സമ്മേളനത്തിൽ ഏറ്റവുമധികം സ്വാധീനം ചെലുത്തിയതു കെയ്ൻസാണു്. കോബ്രിഡ്ജ് കിങ്സ് കോളേജും കാക്സ്ഫോർഡ് ന്യൂ കോളേജും തമ്മിലുള്ള മൈത്രിയുടെ 500-ാംവാഷ്ചികയോഗത്തിൽ പ്രസംഗിച്ചുകൊണ്ടു് കെയ്ൻസു് പറഞ്ഞു: “രണ്ടു സ്ഥാപനങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ഈ മൈത്രി രാഷ്ട്രങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള മൈത്രിയായി വികസിക്കുന്നവെങ്കിൽ ലോകത്തിനു രക്ഷയുണ്ടു്.” ഹിഷ്കാറവും കൈയടികളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകളെ പുകഴ്ത്തി. കലാശിപ്പുങ്ങൾക്കും സാമ്പത്തികസ്ഥാപനങ്ങൾക്കും രാഷ്ട്രങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള മൈത്രിക്കും വിധിച്ചിരുന്ന ഈ മഹാനെ ഏവരും ആദരിച്ചു.

അത്ര ഭാഗ്യമില്ല!

ആദരാഞ്ജലി സമർപ്പിക്കുകയായി ലോകം. അദ്ദേഹം ലോർഡ് കെയ്ൻസായി എഡിൻബറോ, സോർബോൺ

തൃടങ്ങിയ സച്ചകലാശാലകൾ അദ്ദേഹത്തിന് ബഹുമാതിബിരുദങ്ങൾ നൽകി. നാഷണൽ ഗ്യാലറിയുടെ ട്രസ്റ്റിയായി അദ്ദേഹം നിയമിതനായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴ്തി ലോകത്തിലെ വിടെയും പരന്ന യുദ്ധാനന്തര പുനരുദ്ധാരണത്തിന് അമേരിക്കൻ വായ്പ ബ്രിട്ടൻ നേടിക്കൊടുത്തു ലണ്ടനിൽ തിരിച്ചെത്തിയപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തോടു ഒരു പത്രപ്രതിനിധി ചോദിച്ചു: “നമ്മുടെ രാജ്യം അമേരിക്കയുടെ 49-ാം സംസ്ഥാനമായിക്കഴിഞ്ഞോ?” ചിരിച്ചുകൊണ്ട് കെയ്ൻസ് പറഞ്ഞു: “ഇല്ല, നമുക്കത്രയ്ക്കു ഭാഗ്യമില്ല.”

ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തിനാലുത്താറിൽ ആ കഥ കഴിഞ്ഞു. വായിക്കുവാനും വിശ്രമിക്കുവാനുംവേണ്ടി അദ്ദേഹം സസ്സെക്സിലെത്തി. വിശ്രമത്തിനുശേഷം കോബ്രിഡ്ജ് പ്രൊഫസ്സറെന്ന നില തുടരുവാനായിരുന്നു തീരുമാനം. ഒരു ദിവസം വെള്ളപ്പിന് 63-കാരൻ കെയ്ൻസ് വളരെനേരം ചുമച്ചു. ലിഡിയ കാടിയെത്തി. കെയ്ൻസ് ലോകത്തോടു വിടവാങ്ങി.

വെസ്റ്റ്മിൻസ്റ്റർ ആബിയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മൃതദേഹം ആഭാടപൂർവ്വം സംസ്കരിക്കപ്പെട്ടു. തൊണ്ണൂററിമൂന്നു വയസ്സുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാവും വൃദ്ധമാതാവും ശവസംസ്കാരകർമ്മത്തിൽ സംബന്ധിച്ചു. ഉത്തമനായ ഈ ബുദ്ധിനേതാവിന്റെ പരമത്തിൽ രാഷ്ട്രം ടുഃഖിച്ചു.

കെയ്ൻസിന്റെ രഹസ്യം

തന്റെ ഗുരുനാഥനായ മാഷ്ലിനെപ്പറ്റി കെയ്ൻസ് രേഖപ്പെടുത്തിയതു് പൂണ്ണമായും കെയ്ൻസിനും ബാധകമാണ്. കെയ്ൻസ് എഴുതി: “ഇത്രയ്ക്കു ഉന്നതമായ പ്രതിഭ വേണ്ട ധനശാസ്ത്രം പഠിക്കുവാൻ. ഭൗതികശാസ്ത്രങ്ങളേതെങ്കിലും പഠിക്കുന്നതുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ ധനശാസ്ത്രം

എളുപ്പമാണ് — അധികമാക്കും ഉന്നതരാകാൻ കഴിയാത്ത എളുപ്പമുള്ള ശാസ്ത്രം! പക്ഷേ, പ്രതിഭാശാലിയായ ധനശാസ്ത്രജ്ഞനിൽ ചില ഗുണങ്ങൾ ഒരുമിക്കണം. അദ്ദേഹം ഏറെക്കുറെ ഗണിതശാസ്ത്രജ്ഞനാകണം, ചരിത്രകാരനാകണം, രാജ്യതന്ത്രജ്ഞനാകണം, തത്വചിന്തകനാകണം; സാമാന്യജനമാനത്തിലേക്ക് വിശേഷജനമാനത്തിൽനിന്നുയരണം; ഒരേ അലംനിമിഷത്തിൽ വാസ്തവത്തിനും സിദ്ധാന്തത്തിനും വിലയിരുത്തണം; ഭാവിയുടെ ഗുണത്തിനായി ഭൂതകാലത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ വർത്തമാനകാലം നോക്കിക്കാണണം.....”

ഇതുതന്നെയായിരുന്നു കെയ്ൻസിന്റെ പ്രതിഭയുടെ രഹസ്യം !

മുതലാളിത്തം നശിക്കുകയാണോ ?

കുത്തക വ്യവസായസ്ഥാപനങ്ങൾ വ്യവസായങ്ങളെല്ലാം കൈയടക്കുമോ? —ബെറോ, മീൻസ്

വ്യവസായ വികസനത്തിൽ സാഹസത്തിനുള്ള സ്ഥാനം നശിക്കുകയല്ലേ? —ബേൺഹാറം

ഗവൺമെന്റിടപെടലും പദ്ധതികളും അടിമത്തത്തിലേക്കുള്ള വഴി തെളിയിക്കുകയല്ലേ? —ഹായക്

സാമ്പത്തികപുരോഗതിയിലേക്കു മുതലാളിത്തത്തെ നയിക്കുന്നത് ജനവൽനയാണ്. അതെവിടെ? —ഹാൻസൻ

ലോകം മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. രണ്ടു മഹായുദ്ധങ്ങളെ അതു തരണം ചെയ്തു. രണ്ടായിത്തിരിഞ്ഞ ശക്തിചേരികൾ മാരകങ്ങളായ അണുപ്രായുധങ്ങൾ കൈയിലേന്തി മുഖത്തോടുമുഖം നോക്കി തയ്യാറെടുത്തുനിന്നു. അതേസമയം സ്വതന്ത്ര നിഷ്പക്ഷരാഷ്ട്രങ്ങൾ മൂന്നാം മഹായുദ്ധത്തെ തടയുവാനും തങ്ങളുടെ അവികസിത സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയെ കഴിവതും വേഗം സാമ്പത്തികാസൂത്രണ മർദ്ദനേണ സമൃദ്ധിയിലേക്കുയർത്തുവാനും യത്നിക്കുകയായി. ശക്തിചേരികൾക്കകത്തുള്ള രാഷ്ട്രങ്ങൾ പൊതുലക്ഷ്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടി സഹകരിച്ചു. ഐക്യരാഷ്ട്രസംഘടനയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ

ലോകത്തിന്റെ പൊതുവായ ആവശ്യങ്ങൾ സാധിച്ചു കിട്ടുവാൻ ശക്തിചേരികൾ ഒന്നിച്ചു. ഒട്ടനവധി സ്വാധീനങ്ങൾ പുതിയ ലോകത്തിന് രൂപം നൽകി.

ക്രി. പി. 2030-ൽ

സാമ്പത്തികത്തകർച്ച അതിന്റെ അഗാധതലത്തിലേക്കു നീങ്ങിയപ്പോൾ അതിൽനിന്നുള്ള മോചനമാർഗ്ഗം നിദ്ദേശിക്കുക മാത്രമല്ല കെയ്ൻസ് ചെയ്തത്. അദ്ദേഹം ഭാവിയ്ക്കുള്ള കണ്ണോടിച്ചു. സമത്വസുന്ദരവും സാമ്പത്തികഭദ്രതയുള്ളതുമായ ഒരു പുതിയ ലോകം ഉടലെടുക്കുമോ? ഈ പ്രശ്നങ്ങളിലേക്കു വെളിച്ചം വീശിയത് കെയ്ൻസിന്റെ പുതിയൊരു ഗ്രന്ഥം (Economic Possibilities for our Grandchildren) മത്രേ.

എന്തെല്ലാം സാധ്യതകളാണ് ഭാവിയുടെ ഗർഭത്തിൽ? സാമ്പത്തിക സുവർണ്ണദശ 2030-ൽ സാജാതമാകുമെന്നാണ് കെയ്ൻസിന്റെ പ്രവചനം. അന്ന് അടിസ്ഥാനപരമായ സാമ്പത്തികപ്രശ്നം താനേ പരിഹരിക്കപ്പെടും, ഏവക്കും സമൃദ്ധി നൽകിക്കൊണ്ടു്. ഭക്ഷണം, ഉടുത്തുണി, കിടപ്പിടം, ആധുനിക സുഖസൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവ ആർക്കും ലഭിക്കും.

കെയ്ൻസിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇതു സ്വാഭാവികമല്ലാത്ത ഒരു കാഴ്ചപ്പാടത്രേ. ഒന്നാം മഹായുദ്ധത്തിനു ശേഷം ലോകജനത തന്നത്താൻ അഭിനന്ദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ അപകടസൂചന നൽകിയത് കെയ്ൻസാണ്. നശിക്കുമെന്നു മാർക്സ് വിധിയെഴുതിത്തള്ളിയ മുതലാളിത്തത്തിന്റെ മേൽ ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തിമുപ്പതിൽ ഇടിത്തീ വീണപ്പോൾ മുതലാളിത്തം നശിക്കില്ലെന്ന് തറച്ചു പറയുവാൻ കെയ്ൻസിനുമാത്രമേ കഴിഞ്ഞുള്ളൂ. സാമ്പത്തികത്തകർച്ചയിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെടുവാനുള്ള മാർഗ്ഗം മുതലാളിത്തം അനേപഷിച്ചപ്പോൾ വിരൽ ചൂണ്ടിയതും കെയ്ൻസ് തന്നെ.

വിശ്രമവേളയിൽ എന്തു ചെയ്യും?

മുന്നോട്ടു കുതിച്ചുപോയുകയാണ് ശാസ്ത്രങ്ങൾ, പ്രകൃതിയുടെ മേൽ പുതിയ വിജയങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട്. പുതിയ സങ്കേതവിദ്യ ഉല്പാദനം അനേകമിരട്ടി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. ഉയരുന്ന ഉല്പാദനനിലവാരത്തിന് ഒരു നൂറ്റാണ്ടുകൂടി അനുസ്മൃതമായി മുന്നോട്ടു നീങ്ങുവാൻ കഴിഞ്ഞാൽ മുതലാളിത്തത്തിന്റെ വളച്ചുയർന്ന നിലനിൽപ്പും ശാശ്വതമാകും. ബ്രിട്ടീഷ് ജനതയുടെ ഉല്പാദനക്കഴിവുമാത്രം ഏഴരയിരട്ടി വർദ്ധിക്കുമെന്ന് കെയ്ൻസ് കണക്കുകൂട്ടി. 2030-ൽ നൂതനയന്ത്രങ്ങളുപയോഗിക്കുന്ന വ്യക്തി തന്റെ മുത്തച്ഛനെ അപേക്ഷിച്ച് അതിമാനഷ്ഠനായിരിക്കും. കെയ്ൻസ് ഭാവിയീലേക്കു തന്റെ കണ്ണുകളുയർത്തി.

ധനശാസ്ത്രം അന്ന് ഉല്പാദനവർദ്ധനവിന്റെ ശാസ്ത്രമാകും. സാധനങ്ങളുടേയും സേവനങ്ങളുടേയും ദൗർലഭ്യമാണ് ധനശാസ്ത്രത്തിന്റെ നാരായവേരും എന്ന വാദം ചരിത്രം വിഴുങ്ങിക്കളയും. ആ വാദത്തിന്റെ ആഘാതപ്രത്യാഘാതങ്ങൾകൊണ്ട് നിറയും ചരിത്രത്തിന്റെ പിന്നേടുകൾ. പുതിയമനുഷ്യന്റെ പ്രധാന പ്രശ്നമെന്താകാം? ഭക്ഷണമില്ല? അല്ല. വിശ്രമമില്ല? അല്ല. തനിക്കു കിട്ടുന്ന വിശ്രമവേളയിൽ എന്തു ചെയ്യും എന്നതാകും അന്നത്തെ മനുഷ്യന്റെ പ്രധാന പ്രശ്നം. ഈ ദിവംസപദ്ധതിയിൽനിന്നു കെയ്ൻസിനെ ഉണർത്തിയത് ഇരുണ്ടിരുണ്ടു വന്ന സാമ്പത്തികതകളുടേയും പടർപ്പിടിച്ച തൊഴിലില്ലായ്മയുമത്രേ.

വ്യക്തസമരം നടന്നില്ല— കാരണം?

ഭാവിയെ ഒരു നോക്കു കാണുന്നതിൽ തെറ്റില്ല. നിരാശതയിലേയ്ക്കുറിയപ്പെട്ട മനുഷ്യന് ജീവിക്കുവാൻ പ്രചോദനം നൽകുന്നത് ആശ ഒന്നു മാത്രമാണ്. പതിനേഴാം ശതകത്തിൽ കലഹത്തിന്റേയും കശാപിശയ്യുടേയും കലാപത്തിന്റേയും വല

യത്തിൽനിന്നു മുതലാളിത്തം എങ്ങനെ മുന്നേറിയെന്നു ആഡം സ്കീത് വ്യക്തമാക്കി. മാർക്സിസം റിക്കാഡോയും തറച്ചു പറഞ്ഞ 'ആപൽഫട്ടം' തരണംചെയ്ത് ജനതതിയുടെ അഭിലാഷങ്ങൾ ഉത്തരിക്കുന്നതിക്കുവാൻ പര്യാപ്തമായ മില്ലിന്റെ നിഗമനങ്ങൾ മുതലാളിത്തത്തെ ആപ്താദത്തിന്റെ വസ്തുതകളിനടിയിൽ. അതേ സമയംതന്നെ മാർക്സ് മുതലാളിത്തത്തെ ശാസ്ത്രീയമായി അപഗ്രഥിച്ചു. അതു സ്വയം നശിക്കുമെന്നു പ്രവചിച്ചു. മുതലാളിവാർഗ്ഗവും തൊഴിലാളിവാർഗ്ഗവും തമ്മിലുള്ള സമരത്തിൽ, മുതലാളിത്തത്തെ നശിപ്പിച്ചു തൊഴിലാളിവാർഗ്ഗം വിജയിക്കുമെന്നും, മുതലാളിത്തത്തിന്റെ സ്ഥാനം കമ്മ്യൂണിസം കൈയടക്കുമെന്നും മാർക്സ് ധരിച്ചു. വർഗ്ഗസമരം മറ്റൊരു രീതിയിലായിരിക്കുമെന്നു വെബ്ബർ ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. പുതിയ വർഗ്ഗങ്ങൾ— സങ്കേതവിദഗ്ദ്ധന്മാരുടെ വർഗ്ഗവും സവിശ്രമവർഗ്ഗവും ഉടലെടുത്തുകഴിഞ്ഞെന്നും, അവർ തമ്മിലാണ് വർഗ്ഗസമരം നടക്കുകയെന്നും, അതിൽ സങ്കേതവിദഗ്ദ്ധന്മാരുടെ വർഗ്ഗം അധികാരമേറ്റെടുക്കുവാൻ സാധ്യതയുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം സൂചിപ്പിച്ചു. സാധാരണക്കാർ സവിശ്രമവർഗ്ഗത്തെ അനുകരിക്കുകയാലാണ് മാർക്സ് വിഭാവനംചെയ്ത വർഗ്ഗസമരം നടക്കാതിരുന്നതെന്നും പരോക്ഷമായി അദ്ദേഹം പറയാതിരുന്നില്ല.

ഇന്നു എങ്ങനെ?

നാശത്തിന്റെ വക്കിലെത്തിയ, സാമ്പത്തികതകച്ചയിൽ പെട്ട് ഓജസ്സും തേജസ്സും നശിച്ച, മുതലാളിവാർഗ്ഗത്തിന് വിപ്ലവാത്മകമായ തന്റെ സിദ്ധാന്തത്തിൽകൂടി മോചനമാർഗ്ഗം നിദ്ദേശിച്ചത് കെയ്ൻസാണ്. എന്തായാലും ആധുനിക ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ അപഗ്രഥനങ്ങളിലേക്ക് നാം കടക്കുമ്പോൾ, കഴിഞ്ഞ കാലമല്ല, കാലഹരണപ്പെട്ട പ്രവചനങ്ങളുമല്ല, ലോകത്തിന്റെ ഭാവിയായ് ഇലാസ്റ്റിക് ഇങ്ങുന്നതു്.

കഴിഞ്ഞകാലം ഇന്നത്തെ കാലഘട്ടത്തിലേക്ക് വെളിച്ചം

വീശുന്നു. നമുക്കറിയില്ലെന്ന് മുതലാളിത്തം ഇന്നെവിടെ നിൽക്കുന്നു എന്നാണ്. അതിന്റെ ഇനിയത്തെ ചലനം എങ്ങനെ? ആ ചലനത്തിന്റെ ചൂണ്ടുപലകകൾ ഏവ? എവിടെ?

മുതലാളിത്ത വ്യവസ്ഥയിൽ ഏറ്റവും മുന്നണിയിൽ നിൽക്കുന്ന രാജ്യം അമേരിക്കയത്രേ! സാമ്പത്തികമായി പിന്നിൽ നിൽക്കുന്ന അവികസിതരാഷ്ട്രങ്ങൾക്ക് അമേരിക്കയുടെ നില വാരത്തിലേക്കുയരാനായിട്ടുണ്ട്. അമേരിക്കയിലെ സ്ഥിതി എന്ത്?

അമേരിക്കയിൽ

അവിടെത്തെ ജനങ്ങളിൽ ഒരു വിഭാഗത്തിന്റെ കാര്യം ഇന്നും പരുങ്ങലിലാണ്. സത്യത്തിൽ 1950 സമൃദ്ധിയുടെ വർഷമായിരുന്നു. അന്ന് പത്തു് അമേരിക്കൻ കുടുംബങ്ങളിലെ ന്നിന്ന് ആഴ്ചയിൽ പത്തു ഡോളർ മാത്രമേ വരുമാനമുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഈ ഇനത്തിൽ ആരെല്ലാം പെടും? പ്രായം കൂടിയവർ, അംഗഭംഗമുള്ളവർ, സുഖക്കേടുകാർ, ഫലപുഷ്ടിയില്ലാത്ത ഭൂമി കൃഷിചെയ്യുന്നവർ, നീഗ്രോകളിൽ അധികംപേരും.

ഈ ജനവിഭാഗത്തിന്റെ നേരെ മുകളിൽ മറ്റൊരു ജന വിഭാഗമുണ്ട്. അധികം മെച്ചമല്ല ഇവരുടെ സ്ഥിതി. ആകെ ഒമ്പതു കുടുംബങ്ങളിൽ ഒന്നിന് ശരിയായ കിടപ്പിടമോ ഭക്ഷണമോ ഉടുതണിയോ കിട്ടുന്നില്ല. വല്ലപ്പോഴും മാത്രം അവർ സിനിമയ്ക്കു പോകുന്നു. കുടുംബത്തിന്റെ ശരാശരി വരുമാനം ആഴ്ചയിൽ 45 ഡോളർ വരും. അതായത്, ഒരംഗത്തിന് ആഴ്ചയിൽ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കുംകൂടി പത്തു ഡോളർ.

ആകെ നോക്കിയാൽ കാൽഭാഗം കുടുംബങ്ങൾക്കും ദേശീയസമൃദ്ധിയിൽ പങ്കില്ല. അവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഉന്നതമായ അമേരിക്കൻ ജീവിതനിലവാരം വേദനിപ്പിക്കുന്ന തമാശ മാത്രമാണ്. അമേരിക്കയിലെ സ്ഥിതി ഇതാണെങ്കിൽ മറ്റു രാഷ്ട്രങ്ങളിലെ സ്ഥിതി പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

മുതലാളിത്തം ചലിക്കുന്നു

അമേരിക്കയിലെ സമൃദ്ധി താരതമ്യേന ഒരു പരമാത്മമാണ്. ഇനിയത്തെ 20 വർഷങ്ങൾക്കുടി ഇതേ സാമ്പത്തികപുരോഗതി അനുസ്യൂതം നിലനിൽപ്പാൻ കഴിഞ്ഞാൽ അമേരിക്ക സമ്പൽസമൃദ്ധമാകും; ശരിതന്നെ. പക്ഷേ, മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥിതിയിൽ മാറ്റം സംഭവിക്കുകയില്ലെന്നുണ്ടോ?

ചലനാത്മകമാണ് മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥിതി അതിൽ വ്യത്യാസങ്ങൾ വരുന്നു. ചല വഴിക്കു തിരിയുന്നു അതിന്റെ വികാസം. അവയിൽ ചിലത് അനാശാസ്യമാണെന്ന് സ്പഷ്ടം. ഒളിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന ഈ വഴികൾ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുവാൻ ആധുനിക ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ യത്നിച്ചു. ഏവർക്കും സാമ്പത്തികസംരക്ഷ, ഏവർക്കും ആധുനിക സുഖസൗകര്യങ്ങൾ—ഈ ലക്ഷ്യത്തിലേക്കുള്ള സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ പ്രയാണത്തെ തടസ്സപ്പെടുത്തുന്ന ശക്തികളേവ? അവ എങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു?

കോർപ്പറേഷൻ വിപത്ത്

ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തിമുപ്പത്തിരണ്ട്—അപകട സൂചന! അപകട സൂചന നൽകിയത് ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരായ അഡോൾഫ് ബെർഡ്, ഗാർഡീനർ മീൻസ് എന്നിവരാണ്. അവർ ചേർന്നുഴുതിയ ഗ്രന്ഥ (The Modern Corporation and Private Property) ത്തിൽക്കുടി മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥിതിയിലെ ഏറ്റവും അപകടകരമായ ഒരു പ്രവണതയിലേക്കു വിരൽ ചൂണ്ടി. അവർ വിശദമാക്കി, മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രത്യേകതയിൽക്കുടി മുതലാളിത്തലോകം അമ്പതുകൊല്ലം മുന്നോട്ടു നീങ്ങിയാൽ മുതലാളിത്തം താനേ നശിക്കുമെന്ന്. മുതലാളിത്തത്തെപ്പുംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, അത്രയ്ക്കു ധികം ആത്മഹത്യാ പരമാണ് ഈ പ്രവണത.

ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തിമുപ്പത്തിരണ്ടിൽ അമേരിക്കയിലെ സംഘടിതമായ വ്യവസായങ്ങളിൽ പങ്കുതീയും വെറും 200 വലിയ കമ്പനികളുടെ കൈയിലായി. ബാക്കിയുള്ള വ്യവസായങ്ങൾ 30 ലക്ഷം ചെറിയ കമ്പനികളുടെ കൈയിലും. ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തമ്പതിൽ മേല്പറഞ്ഞ ഇരുനൂറ് ഭീമന്മാർ വ്യവസായങ്ങളിൽ മുക്കാൽഭാഗവും പിടിച്ചെടുക്കുമെന്ന് ബെറോ, മീൻസ് എന്നിവർ കരുതി ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തിയെഴുപത്തഞ്ചിൽ എന്താകും സ്ഥിതി? അവർ പറയുവാൻ കൂട്ടാക്കിയില്ല. എങ്കിലും കാര്യം വ്യക്തമാണ്. മേല്പറഞ്ഞ ഇരുനൂറു ഭീമന്മാർ കൂടി അമേരിക്കൻ സാമ്പത്തികമേഖലയെ അടക്കി ഭരിക്കും.

ഇവരുടെ രാജവാഴ്ച

ബെറോ, മീൻസ് എന്നിവർ തങ്ങളുടെ നിഗമനത്തിന് പിൽബലം നൽകുവാൻ ധാരാളം സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ ഉദ്ധരിക്കുന്നുണ്ട്. മേല്പറഞ്ഞ ഈ ഇരുനൂറു കമ്പനികളിൽ ഏറ്റവും ശക്തൻ അമേരിക്കൻ ഐക്യനാടുകളിലെ 21 സംസ്ഥാനങ്ങളേക്കാൾ സമ്പന്നമാണ്! തീൻമേശയ്ക്കു പുറമെ തീൻ ഇരുനൂറു കുത്തകക്കമ്പനികൾ അമേരിക്കൻ സാമ്പത്തിക മണ്ഡലത്തെ സ്തംഭിപ്പിച്ചു വിധിനിർണ്ണയകമായ തീരുമാനങ്ങളെടുക്കുമ്പോൾ സാമ്പത്തികസഹായവും അസ്സമിക്കും; സ്വാതന്ത്ര്യമായ സാമ്പത്തികപ്രവർത്തനമില്ലാതാകും.

ആഡം സ്വിത്ത് വാഴ്ത്തിയ മത്സരമെവിടെ? മത്സരമില്ല അതിനു ബദലായി കമ്പനികൾ തമ്മിലുള്ള സഹകരണമാണ് നാം കാണുന്നത്. അങ്ങനെയെങ്കിൽ, ഉപഭോക്താക്കളുടെ സ്ഥിതിയെന്ത്? മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥിതിയിൽ 'ഉപഭോക്താവാണ് രാജാവ്' 'ഉപഭോക്താവിന്റേതാണ് പരമാധികാരം' എന്നല്ലേ പറയാറുള്ളത്? തങ്ങൾക്കു വേണ്ട സാധനങ്ങളും

സേവനങ്ങളും ഏവയെന്നു തീരുമാനിച്ചു വ്യവസായങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ ചോദനം വെക്കുന്നത് ഉപഭോക്താക്കളാണ്. അവ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നത് വ്യവസായങ്ങളും. വ്യവസായങ്ങൾ മത്സരിക്കുന്നു, ഉപഭോക്താക്കളെ സന്തോഷിപ്പിക്കുവാൻ, തൃപ്തിപ്പെടുത്തുവാൻ. എന്നാൽ കുത്തകക്കമ്പനികൾ രാജവാഴ്ച നടത്തിയാൽ ഉപഭോക്താവിന്റെ നിലയെന്ത്? സുപ്രധാനമാണ് ഈ ചോദ്യം.

വരുമാനത്തിനുള്ള ടിക്കറ്റുകൾ

അവിടേയും അവസാനിക്കുന്നില്ല. ഉല്പാദനം നടത്തുന്ന കമ്പനികൾ അവയുടെ ഉടമകളുടെപോലും താല്പര്യങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കുന്നില്ല. വ്യവസായികൾ തമ്മിലുള്ള പരമ്പരാഗതമായ മത്സരമാണ് കമ്പോളസമ്പ്രദായത്തിന് രൂപം നൽകിയത്. അന്ന് വ്യവസായികളായിരുന്നു വ്യവസായസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഉടമകൾ, എന്നാൽ ഇന്ന് അമേരിക്കൻ ടെലഗ്രാഫ് ആൻഡ് ടെലഫോൺ കമ്പനിയോ പെൻസിൽവാനിയ റെയിൽറോഡ് കമ്പനിയോ നടത്തുന്നവർ അവയുടെ ഉടമകളല്ല. ആദ്യം പറഞ്ഞ കമ്പനിക്ക് നൂറിലൊന്ന് ഉടമസ്ഥാവകാശം പോലുമില്ല. രണ്ടാമതു പറഞ്ഞ കമ്പനിക്ക് മൂന്നു ശതമാനം പോലും ഉടമസ്ഥാവകാശമില്ല. ആരാണ് ശരിയായ ഉടമകൾ? ഷെയർഹുക്കൾ വാങ്ങിയിട്ടുള്ളവരാണ് ശരിയായ ഉടമകൾ. അവർ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഭരണാധികാരി മറേയററംവരെ ചരന്നുകിടക്കുന്നു. ചിലർ ഒരു ഷെയർ മാത്രം എടുത്തിട്ടുണ്ട്; ചിലർ പത്തു മാത്രം; ചിലർ നൂറ്, ചിലർ ആയിരമോ അതിലധികമോ. സത്യത്തിൽ ഈ ഷെയർഉടമകൾക്ക് കമ്പനിയുടെ പ്രവർത്തനവുമായി ഒരു ബന്ധവുമില്ല. ഷെയർഉടമകൾക്കാവശ്യം ഡിവിഡണ്ട് മാത്രമാണ്. ചുരുക്കത്തിൽ ഷെയർഹുക്കൾ വരുമാനത്തിനുള്ള ടിക്കറ്റുകളായി അധഃപതിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഒരു പുതിയ വർഗ്ഗം

ഇങ്ങനെ മുന്നോട്ടു നീങ്ങുന്ന മുതലാളിത്തം മുതലാളിത്തമേയല്ല. മാനേജർ തന്റെ ശമ്പളം പതിനടങ്ങു വർദ്ധിപ്പിച്ചാൽ ഷെയറടമകൾക്കൊന്നും ചെയ്യാൻ പറ്റില്ല. കമ്പനി മാനേജർമാർ കഴിവതും മത്സരം ഒഴിവാക്കി കമ്പനികൾ നടത്തിപ്പോരുന്നു. കമ്പനിയുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം വെറും മിഥ്യ മാത്രം.

ഈ പാരമാർത്ഥതിലേക്കു വിരൽ ചൂണ്ടിയത് പ്രൊഫസർ ജെയ്ംസ് ബേൺഹാമിന്റെ ഗ്രന്ഥ (The Managerial Revolution) മാണ്. “പ്രഫഷണൽ മാനേജർമാർ വ്യവസായമണ്ഡലം ഭരിക്കുന്നു. പുതിയ മുതലാളിത്തത്തിന്റെ സവിശേഷതയാണിത്. റഷ്യൻ വ്യവസായമാനേജർമാരും ജർമ്മൻ നാത്സി വ്യവസായമാനേജർമാരും അമേരിക്കൻ വ്യവസായമാനേജർമാരും തമ്മിൽ തമ്മിൽ എന്തു വ്യത്യാസമാണുള്ളത്?”

ആപൽസൂചന പിന്നേയും മുഴങ്ങി. മുഴക്കിയതോ, ഡോക്ടർ ഐഡറിക് ഹായക്. അമിതമായ സാമ്പത്തികാസൂത്രണംവഴിയായുള്ള ഗവൺമെന്റടിപെടലിനെ കുറപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഹായക് എഴുതിയ ഗ്രന്ഥ (Road to Serfdom) തെറ്റാറി കെയ്ൻസ് രേഖപ്പെടുത്തി: “....ആസൂത്രണം വേണ്ടെന്നല്ല; കുറച്ചു ആസൂത്രണമാണ് വേണ്ടതെന്നല്ല, കൂടുതൽ ആസൂത്രണമാണ് ഇപ്പോൾ വേണ്ടതെന്ന് ഞാൻ പറയും.....പക്ഷേ ആസൂത്രണവിധേയമായ ജനത താങ്കൾ പറയുന്ന രീതിയിലുള്ള സാമ്പാർഗ്ഗികമൂല്യങ്ങൾ സ്വീകരിക്കണം. സാമ്പാർഗ്ഗികമൂല്യങ്ങളുമായി ബന്ധംപുലർന്ന സാമാന്യമായ സാമ്പത്തികപദ്ധതിയുടെ ആവിഷ്കരണം ആശാസ്യമാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. പക്ഷേ, പലരും സാമ്പത്തികാസൂത്രണം ദൈവത്തെ സേവിക്കലല്ല, സാത്താനെ സേവിക്കലാണെന്നു പറയുന്നു. ഇതാണ് ശാപം.”- ആസൂത്രണം വരുത്തിവെക്കുന്ന ആപത്തിനെപ്പറ്റിയാണ് ഹായക് പറയുന്നത്. അതുകൊണ്ടാണ് കെയ്ൻ

സ് പഠത്തു്, ഒരേ സമയത്തന്നെ താൻ ഹായക്കിന്റെ ഗ്രന്ഥം ഇഷ്ടപ്പെടുകയും വെറുക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവെന്നു്.

സാമ്പത്തികാസൂത്രണം വേണ്ട എന്ന വാദത്തെ കൈയ്ൻ സ് എതിർക്കുന്നു. എന്നാൽ സാമ്പത്തികാസൂത്രണത്തിൽ അന്തർലീനമായ അപകടങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഹായക്കിന്റെ ന്യായങ്ങളുമായി യോജിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. രണ്ടാം ലോക മഹായുദ്ധകാലത്തു് ഗവണ്മെണ്ടു് സാമ്പത്തികാസൂത്രണം വിപുലമായ തോതിൽ ഏല്പെടുത്തിയപ്പോൾ ഹായക് അതിനെ അപലപിച്ചു എന്ന വസ്തുത നാം കാണേണ്ടതുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ന്യായങ്ങൾ ശ്രദ്ധേയങ്ങളാണു്.

ആസൂത്രണദോഷങ്ങൾ

തന്റെ മാതൃദേശമായ മദ്ധ്യയൂറോപ്പിൽ സംഭവിച്ചതെന്തെന്നു് അദ്ദേഹം മറക്കുന്നില്ല. മദ്ധ്യയൂറോപ്പിന്റെ ദാരുണമായ അനുഭവം മറക്കാനാകാത്ത വിധം ഹായക്കിന്റെ ഉപബോധമനസ്സിൽ തങ്ങിനിൽപ്പുണ്ടു്. സാമ്പത്തികമണ്ഡലത്തിൽ വന്നെത്തിയ 'ഹാസിസ്'ത്തിന്റെ പുറപ്പാടു് അദ്ദേഹം കണ്ടതാണു്. അതുകൊണ്ടത്രേ ഹായക് പറയുന്നതു് ശവമേണ്ടിനു് സൂചി കുത്താൻ സ്ഥലം കൊടുത്താൽ അവിടെ തൂമ്പകടത്തുമെന്നു്. സ്വതന്ത്രമായ കമ്പോളസമ്പ്രദായത്തിൽ കൈകടത്തുവാൻ ഗവണ്മെണ്ടിനു് ഒരിക്കൽ അവസരം നൽകിയാൽ പിന്നെ ഗതന്തരമില്ല; അതിന്റെ എല്ലാ വിഭാഗങ്ങളിലും ഗവണ്മെണ്ടു് നിയന്ത്രണങ്ങളേല്പെടുത്തും. ഒടുവിൽ ഗവണ്മെണ്ടിന്റെ 'സാമ്പത്തിക ഹാഷിസ്'ത്തിനു വിധേയമാകും രാഷ്ട്രം. എന്നാൽ ചില കാര്യങ്ങളിൽ ഗവർണ്മെണ്ടിടപെടൽ ആശാസ്യമാണെന്നു് ഹായക് കരുതുന്നു—ജനക്ഷേമപദ്ധതികൾ, സാമ്പത്തികസമത്വം സാധ്യമാക്കൽ, സാമ്പത്തികതകച്ചയിൽ നിന്നു് രാഷ്ട്രത്തെ മോചിപ്പിക്കുവാനുള്ള പുനരുദ്ധാരണനടപടികൾ. പക്ഷേ ഗവർണ്മെണ്ടിന്റെ നേരിട്ടുള്ള സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ അപകടമുണ്ടാക്കുമെന്നാണു് ഹായക്കിന്റെ ഭയം.

ഇന്നേവരെയുള്ള ലോകത്തിന്റെ അനുഭവം വെച്ചുനോക്കുമ്പോൾ ഗവർണ്മെണ്ടിന്റെ നേരിട്ടുള്ള സാമ്പത്തികമായ പ്രവർത്തനവും നിയന്ത്രണവും വലിക്കുവാനേ സാധ്യതയുള്ളൂ. ഇതാണ് ചരിത്ര പരമായ സത്യം.

ആസൂത്രണമെന്ന നേർവര

പരമാർത്ഥത്തിൽ ആസൂത്രണശീലികൾക്ക് ഇതിൽ പങ്കില്ല. അവർ ഗവർണ്മെണ്ടു കൈക്കടത്തലിന്റെ ബഹുഭവമായ വികാസം വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുണ്ടില്ല. ചില പ്രത്യേക മേഖലകളിൽ മാത്രം ഗവർണ്മെണ്ടിന്റെ ഇടപെടലും മൂലധനമിറക്കലും ആവശ്യമാണ് എന്നത്രേ അവർ പറഞ്ഞത്. സാമ്പത്തിക മണ്ഡലമാകുന്ന കൂടാരത്തിൽ ഗവർണ്മെണ്ടാകുന്ന ഒട്ടകത്തിന് സ്ഥാനം നൽകിയാൽ പിന്നെ എന്തു സംഭവിക്കുമെന്ന് അവർ കാത്തില്ല. ഉരുക്കുപ്പാദനം, കയറുമതി-ഇറക്കുമതിനിയന്ത്രണം തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളിൽ ഗവർണ്മെണ്ടിടപെടൽ സാധ്യമാകുമെന്ന് അവർ പലതികൾ തയ്യാറാക്കി എന്നു മാത്രം. അവർ തീച്ചയായും കുററുകാരല്ല.

സാമ്പത്തികപ്രവർത്തനം ജീവിതത്തിലെ എല്ലാ മേഖലകളുമായി അനിഷേധ്യ ബന്ധം പുലരുന്നു. അതിന്റെ ആഘാത പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ബുദ്ധിപരവും സാമ്പാർത്ഥ്യികവും ആത്മീയവുമായ എല്ലാ ഘടകങ്ങളേയും പരോക്ഷമായി സ്പർശിക്കുന്നു. വലിയ ആറക്കൂട്ടം. ഈ ആറക്കൂട്ടത്തിൽകൂടി ഒരു നേർവര വരച്ച് അപ്പുറത്തെത്താമോ? ആറക്കൂട്ടത്തിൽകൂടി 400 അടി നടന്നാൽ മതി അപ്പുറത്തെത്തുവാൻ. ശരിതന്നെ. ഒരു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കുമ്പോളറിയാം, അതു സാധ്യമല്ലെന്ന്. പലരേയും തട്ടിമാറ്റണം, പലരുമായി കശാപിശ പറയണം. ചിലർ നേർവരയിൽകൂടി നടക്കുന്ന വ്യക്തിയെ തള്ളിമാറ്റിയെ

നവരാം. അങ്ങേയറ്റത്തെതുമ്പോൾ നമുക്കു ബോദ്ധ്യമാകും എത്രപേരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങളും അവകാശങ്ങളും നാം അവതരിപ്പിക്കിയെന്നു്. ആസൂത്രിതമല്ലാത്ത സമൂഹത്തെ ഭാഗികമായി ആസൂത്രണവിധേയമാക്കുന്നതു്, നേർവര വരച്ചു് ജനത്തിരക്കിൽകൂടി നടന്നു് അപ്പുറത്തെത്തുന്നതുപോലെയാണു്.

ശ്രംഖലാബന്ധം

ഉരുക്കുല്പാദനമേഖല മാത്രമാണു് ആസൂത്രണത്തിനു് വിധേയമാക്കുന്നതെന്നു കരുതുക ഒന്നും ഭയപ്പെടാനില്ല. പക്ഷേ, ഉരുക്കുല്പാദനത്തിനു വേണ്ട കല്ലുറി കിട്ടുന്നില്ല. അതിനും പ്ലാൻ വേണം. ഉരുക്കുല്പാദനശാലകളിൽ ആവശ്യത്തിനു് യന്ത്രങ്ങളില്ല. യന്ത്രങ്ങളുടെ ഉല്പാദനത്തിനു് ഫാക്ടറികളുണ്ടാക്കി, പ്ലാൻ അനുസരിച്ചു് യന്ത്രങ്ങൾ ഉല്പാദിപ്പിക്കണം. മാത്രമല്ല, ഗവണ്മെണ്ടുപദ്ധതി പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളിൽ തൊഴിലാളികളെ തെരഞ്ഞെടുക്കൽ, അവർക്കു സങ്കേതശിക്ഷണം നൽകൽ, അവരുടെ ശമ്പളം, അച്ചടക്കം, മേൽനോട്ടം, താമസസൗകര്യങ്ങൾ — എല്ലാറ്റിനും പ്ലാൻ വേണം. ഉരുക്കുല്പാദിപ്പിച്ചാൽ പോരാ, അതു വേണ്ട സ്ഥലങ്ങളിൽ എത്തിക്കണം—അതിനും വേണം പ്ലാൻ. അവയുടെ പ്രവർത്തനം കേന്ദ്രീകരിക്കുകയായി. കൂടാതെ ഉരുക്കുല്പാദനത്തിൽ ഏതെങ്കിലും കാരണവശാൽ (തൊഴിൽമുടക്കു്, കല്ലുരികിട്ടായ്ക്ക, യന്ത്രങ്ങളുടെ കുറവ്) പദ്ധതി പ്രവർത്തിക്കാതിരുന്നാൽ അതിന്റെ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയെ മുഴുവൻ ബാധിക്കും. അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ ദേശീയസമ്പദ്വ്യവസ്ഥ മുഴുവനും സാമ്പത്തികാസൂത്രണത്തിനു വിധേയമാക്കേണ്ടിവരും. ഫലം: ഫാഷിസം. ഇതാണു് ഹായിക്കിനു പറയുവാനുള്ളതു്.

അവസാനം, ലെനിൻ പറഞ്ഞപോലെ, ചോദ്യങ്ങളുണ്ടായിക്കേണ്ടിവരും — ആർ ആർക്കുവേണ്ടി പ്ലാൻചെയ്യുന്നു? ആർ

ആക്ഷേപേണ്ടി എന്തു നിർദ്ദേശിക്കുന്നു, എന്തു തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നു, എന്തു മാറ്റിവെയ്ക്കുന്നു, എന്തുല്ലാദിപ്പിക്കുന്നു? ആർ ആരാണു്? ഈ ചോദ്യങ്ങളുടെ അന്തത്തിൽ ആപത്ത് ഭീമാകാരം പൂണ്ടു നില്ക്കുന്നു—അത് മുതലാളിത്തത്തെ നശിപ്പിക്കും, വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യത്തേയും നശിപ്പിക്കും. അപ്പോൾ ജനകീയരാഷ്ട്രത്തിലെ പൗരൻ എന്തു ചെയ്യും എന്നാണു് ഹായക് ചോദിക്കുന്നതു്.

കൂമ്പടത്തു?

ആദ്യത്തെ രണ്ടു് അപകടസൂചനകൾ പോരാ എന്ന മട്ടിൽ മൂന്നാമതൊരു അപകടസൂചനകൂടി—മുതലാളിത്തത്തിനിന്നിവികസിക്കുവാൻ കഴിയുമോ? അതിന്റെ കൂമ്പടത്തുപോയില്ലെ?

യോഗ്യനായ ചിന്തകൻ, തികച്ചും പണ്ഡിതൻ, അമേരിക്കയുടെ ബഹുമാനത്തിന്നു പാത്രീഭൂതൻ, ഹാർവാഡ് സർവ്വകലാശാലയിലെ പ്രഗത്ഭനായ പ്രൊഫസ്സർ, 'അമേരിക്കൻ കെയ്ൻസ്' എന്നു കീർത്തി നേടിയ പ്രതിഭാശാലി, ഡോക്ടർ അൽവിൻ ഹാൻസൻ ആണു് ഈ ചോദ്യമുന്നയിച്ചത്. കുത്തക വ്യവസായ-വ്യാപാരകോർപ്പറേഷനുകളെപ്പറ്റി അന്വേഷണം നടത്തുന്നഭൂട്ടോഗികക്കമ്മിറ്റിയുടെ മുമ്പിൽ മൊഴികൊടുക്കുകയായിരുന്നു ഡോക്ടർ ഹാൻസൻ. അദ്ദേഹം കമ്മിറ്റിയോഗത്തെ ഒരു ചർച്ചായോഗമാക്കി മാറ്റി. കമ്മിറ്റിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷൻ പറഞ്ഞു: "ഡോക്ടർ ഹാൻസൻ, ഈ ചർച്ചയിൽ നമുക്കെല്ലാം അനുഭവപ്പെടുന്ന രസംകൊണ്ടു്, എല്ലാ ഭാഗത്തും നാം കമ്മിറ്റിയുടെ നിയമങ്ങൾ ലംഘിക്കുകയാണു്....."

• തീച്ചയായും, ഏറ്റവും രസകരമായിരുന്നു ചർച്ച. ഏറ്റവും അനാശാസ്യമായ വിധം വ്യത്യസ്തപ്പെടുകയാണു് മുതലാളിത്തത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലം. മുതലാളിത്തത്തെ മുന്നോട്ടു

നയിച്ച ഒഴുക്കിന്റെ ശക്തി അടിക്കടി ക്ഷയിച്ചുവരുന്നു—ക്ഷയിച്ചു ക്ഷയിച്ചില്ലാതാകുമോ?

മുതലാളിത്തത്തെ മുന്നോട്ടു നയിക്കുന്ന ശക്തിയേത്? ഹാൻസന്റെ മരുപടി കേട്ടാൽ പാതിരി മാർത്തസ്സ് തന്റെ ശവകുടീരത്തിൽ കിടന്നു മന്ദഹസിക്കും. 'ജനവൽന' യാണ് ആ ശക്തി എന്നത്രേ ഹാൻസൻ പറയുന്നത്. പക്ഷേ, പാതിരി മാർത്തസ്സിന്റെ മന്ദഹാസം പെട്ടെന്ന് അമർച്ചമായി മാറും.

ആവശ്യത്തിന് ജനവൽനയില്ല.

മനുഷ്യന്റെ സാമ്പത്തിക പുരോഗതിക്കു തടസ്സമായി നില്ക്കുന്നത് ജനവൽനയാണെന്ന് മാർത്തസ്സ് വിശ്വസിച്ചു. ജനവൽനവിനെ മറ്റൊരു കാഴ്ചപ്പാടിൽനിന്ന് ഹാൻസൻ സമീപിക്കുന്നു. ഹാൻസൻപറയുന്നു, സാമ്പത്തിക പുരോഗതി നിശ്ചലമാകുമ്പോൾ അതിനെ മുന്നോട്ടു നയിക്കുന്നത് ജനവൽനയാണെന്ന്. ജനസംഖ്യ വലിക്കുമ്പോൾ കൂടുതൽ കൃഷിയിടം വേണം. കൂടുതൽ തുണി, കൂടുതൽ വീടുകൾ, കൂടുതൽ നിത്യോപയോഗസാധനങ്ങൾ—അങ്ങനെ എന്തും കൂടുതലാവശ്യമുണ്ട്. അതിർത്തിവരമ്പുകൾ ലംഘിക്കാത്ത ജനവൽനയാണ് മുതലാളിത്തത്തെ മുന്നോട്ടു നയിക്കുന്നത്.

ഇതുവരെയും ജനവൽന ആവശ്യത്തിനുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ, കഴിഞ്ഞ മുപ്പതു വർഷങ്ങളിലെ സെൻസസ് കണക്കുകളിൽനിന്ന് അനാവശ്യമായ ഒരു സൂചന അടർത്തിയെടുക്കുവാൻ കഴിയും—ജനവൽനനിരക്ക് കുറയുകയാണ്, കുറഞ്ഞുകുറഞ്ഞില്ലാതാകുകയാണ്. ഇംഗ്ലണ്ടിലും ഫ്രാൻസിലും ജനവൽന നിന്നുപോയിരിക്കുന്നു! അമേരിക്കയും ഈ ഘട്ടത്തിലേയ്ക്കു നീങ്ങുകയാണ്.

അമേരിക്കയുടെ കഥയെടുക്കാം സാമ്പത്തികതകച്ചയുടെ കാലത്ത് 80 ലക്ഷം പുതിയവരാണ് വന്നുചേർന്നത്— സാധാരണയിൽ പങ്കുതിയായിരുന്നു ഈ ജനവർദ്ധന. ഇതു കാരണമാണ് സാമ്പത്തികതകർച്ചയിൽനിന്നുള്ള കുതിച്ചുയരൽ പ്രയാസമായിത്തീർന്നതെന്ന് ഡോക്ടർ ഹാൻസൻ പറയുന്നു. 1940-50 കാലഘട്ടത്തിൽ ജനവർദ്ധന ഏതാണ് 60 ലക്ഷമായിരുന്നു— സാധാരണയിൽ മൂന്നിലൊരു ഭാഗം. തന്നിമിത്തം മൂന്നിലൊരു ഭാഗം ചോദനമേ കമ്പോളത്തിൽ വന്നെത്തിയുള്ളൂ. ഇനിയത്തെ കാൽനൂറ്റാണ്ടു കാലം കൊണ്ട് ജനവർദ്ധന നിശ്ചലമായിത്തീർന്നുനിൽക്കാനിടയുണ്ട്.

നിശ്ചലാവസ്ഥ

ഇത്രയുമറിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ മാർത്തസ്സിനു സമാധാനമായേ നോ! പക്ഷേ, ഹാൻസൻ നിരാശനായി. സമ്പാദ്യമിച്ചും വ്യവസായങ്ങളിൽ നിക്ഷേപിക്കുവാനുള്ള പ്രചോദനം നശിക്കുകയാണ്. ആഡം സ്വിത്ത് മുതൽ കെയ്ൻസും വരെയുള്ള എല്ലാ ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും മൂലധനനിക്ഷേപം മുതലാളിത്തത്തെ മുന്നോട്ടു തള്ളുന്ന ശക്തിയാണെന്നു കണക്കാക്കി. ജനവർദ്ധനയില്ലാതെ വന്നാൽ മൂലധനനിക്ഷേപം ആവശ്യമില്ലെന്ന നില വന്നുണ്ടുമല്ലോ! അപ്പോൾ “അമേരിക്കൻ സ്വപ്നം” വെറും മരീചികയായി പരിണമിക്കുകയില്ലേ?

പുതിയ സങ്കേതവിദ്യയും കണ്ടുപിടുത്തങ്ങളും, മൂലധനനിക്ഷേപത്തിന് പുതിയ മാർഗ്ഗങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുകയില്ലേ? ഉവ്വ്. പക്ഷേ, കണ്ടുപിടുത്തങ്ങൾ, പുതിയ സങ്കേതവിദ്യ എന്നിവ മുഖേനയുള്ള വ്യാവസായിക വികാസങ്ങൾ പൊടുന്നനവേ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു— വ്യാവസായികവിപ്ലവ കാലഘട്ടം, വൈദ്യുതീകരണത്തിന്റെ കാലഘട്ടം, മോട്ടോർകാർ നിർമ്മാണ കാലഘട്ടം തുടങ്ങിയവ. എന്നിട്ട്? എല്ലാം നിലയ്ക്കുന്നു, നിശ്ചലമായിത്തീരുന്നു.

ഈ നിശ്ചലാവസ്ഥയിൽനിന്നു മുന്നോട്ടു നീങ്ങുവാനുള്ള മാർഗ്ഗം? സ്വതന്ത്രമായ കമ്പോളസമ്പ്രദായത്തിന്റെ മുന്നോട്ടുള്ള ഗതിയടങ്ങു. മുതലാളിത്തം ഇനി സ്വയം ചലിക്കുകയില്ല മുതലാളിത്തത്തെ മുന്നോട്ടു നീക്കുവാൻ ഗവണ്മെണ്ടിനു മാത്രമേ ഇനി സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ഗവണ്മെണ്ടിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിൽ വേണം മുതലാളിത്തം ഇനി മുന്നോട്ടു ചലിക്കുവാൻ.

ഭാവി എങ്ങനെ?

ഒട്ടനവധി പ്രശ്നങ്ങൾ ബാക്കിയുണ്ട്—നാണയവ്യവസ്ഥ, വിദേശവ്യാപാരം, പൊതുക്കടം, തൊഴിലാളികളുടെ ജീവിതനിലവാരം എന്നിവ ഉന്നയിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളും പരിഹരിക്കപ്പെടണം. എന്തായാലും, മുതലാളിത്തം അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന ഈ പ്രശ്നങ്ങൾ കാര്യ മാർക്സിന്റെ ഹൃദയത്തെ ആപ്തമാക്കുകയാണു് നിറയ്ക്കുവാൻ പര്യാപ്തമാണ്.

മേല്പറഞ്ഞ മൂന്നുപത്തുകളും മുതലാളിത്ത വ്യവസ്ഥയിൽ നിന്നു താനേ തല പൊക്കിയവയാണ്. കത്തകമുതലാളിത്തത്തെപ്പറ്റി ബെർഡ്, മീൻസ് എന്നിവർ പ്രകാശിപ്പിച്ച ആശങ്ക അസ്ഥാനത്തല്ല. യുദ്ധകാലത്തു് സ്വകാര്യ വ്യവസായങ്ങളുടെ മേൽ ഗവണ്മെണ്ടു് സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തി, ഗവണ്മെണ്ടു് പലതരം നടപ്പിലാക്കുവാൻ. ഡോക്ടർ ഹായക്കിന്റെ ഭയവും അസ്ഥാനത്തല്ല—തീർച്ച! ജനവൽനയില്ലായ്മ മുതലാളിത്തത്തിന്റെ മുന്നോട്ടുള്ള ഗതി തടയും. ഗവണ്മെണ്ടിന്റെ മൂലധന നിക്ഷേപത്തിനും ധനവിധോഗത്തിനും മാത്രമേ നിശ്ചലാവസ്ഥയിൽപ്പെട്ട മുതലാളിത്തത്തെ മുന്നോട്ടു തള്ളുവാൻ സാധിക്കൂ എന്ന ഹാൻസന്റെ നിഗമനവും ലോകത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയെ പിടിച്ചുനില്ക്കുന്നു. ഭയനകമാണ് വരുവാനിരിക്കുന്ന ആപത്തുകൾ!

കമ്പോളസ്വരൂപം

നമുക്കൊന്നു മരഭാഗത്തേക്കു കടന്നു നോക്കാം. ഡോക്ടർ ക്ലൈയർ വിൽകോക്സ് കമ്പോളത്തെപ്പറ്റി നമുക്ക് ഏകദേശരൂപം തരുന്നുണ്ട്.

“ഉപഭോക്താവിന്റെ ഒരു ഡോളർ. അതിൽ മുപ്പതു സെൻറ് ഭക്ഷണത്തിനു പോകുന്നു. ഏതെങ്കിലും ‘ബ്രാൻഡ്’ അപ്പം വാങ്ങാം. അല്ലെങ്കിൽ രണ്ടായിരത്തിലധികം വ്യവസായികളിൽനിന്ന് ഭക്ഷണം ചുരുക്കാനുള്ള മാവുപൊടി വാങ്ങാം.... മാട്ടിറച്ചിയാണെങ്കിൽ നാലു പ്രധാന ‘പാക്കിങ്ങ്’ കമ്പനികളിൽനിന്നു വരുന്നു. പോർക്കിറച്ചി അഞ്ഞൂറുകുപ്പവടക്കാരിൽനിന്ന്. ആട്ടിറച്ചി അറനൂറു കുപ്പവടക്കാരിൽനിന്ന്. സോസേജ് ആയിരത്തിരുന്നൂറു കുപ്പവടക്കാരിൽനിന്ന്. പുറമേ കോഴിയിറച്ചിയും മീനും.... പത്തു സെൻറ് വസ്ത്രധാരണത്തിനു പോകുന്നു. പുരുഷന്മാരുടെ ചെരുപ്പ് 200 കമ്പനികളിൽനിന്ന്, സ്ത്രീകളുടെ മേൽജേജാഡ് ഇരുന്നൂറു കമ്പനികളിൽനിന്ന്, സ്ത്രീകളുടെ ഉടുപ്പുകൾ മുന്നൂറുവതു കമ്പനികളിൽനിന്ന്, പുരുഷന്മാരുടെ വസ്ത്രങ്ങൾ തൊള്ളായിരം കമ്പനികളിൽനിന്ന്.... ഇരുപതുസെൻറ് വീടിന്—വാടകയ്ക്ക് അല്ലെങ്കിൽ വാങ്ങാൻ. ഈ മേഖലയിലും ഗണ്യമായ മത്സരമുണ്ട്.... അഞ്ചു സെൻറ് വീട്ലക്കരിക്കാൻ— ഈ മേഖലയിലും കാര്യമായ മത്സരമുണ്ട്.”

ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ, അമേരിക്കൻകമ്പോളത്തിൽ വ്യവസായികൾ തമ്മിൽ ഗണ്യമായ മത്സരമുണ്ട്. രണ്ടുമൂന്നു കുത്തകവ്യവസായശാലകൾ ഒരുസാധനത്തിന്റെ പ്രദാനം കൈയടക്കുമ്പോൾ അതിന് ‘ഓളിഗോപോളി’ എന്ന് പറയുന്നു. അവ തമ്മിലും മത്സരമുണ്ട്—ഉരുക്കിനെതിരായി അലുമിനിയം, അ

ലൂമിനിയത്തിനെതിരായി ചിപ്പ്, ചിപ്പിനെതിരായി കോൺ ക്രീറ്റ്. ഇവിടെയും ഉല്പാദകർ തമ്മിൽ മത്സരമുണ്ട്.

കുത്തകയുടെ മെച്ചം

മത്സരിക്കുന്ന 'ഓളിഗോപോളികൾ' കുത്തകവ്യാപാരശാലകൾ അത്ര മോശമല്ലെന്നു ഡോക്ടർ. ജോൺ കെ. ഗാൽ ബ്രെയ്ത്ത് (ഇന്ത്യയിലെ അമേരിക്കൻ അന്ധാസധനായിരുന്നു) സമർത്ഥിക്കുന്നു. വ്യക്തികൾ തമ്മിലുള്ള മത്സരത്തേക്കാളും മെച്ചമാണ് മേല്പറഞ്ഞ മത്സരം. മത്സരം കഴിവതും കഴിവാക്കുന്ന കുത്തകവ്യവസായ-വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങൾ തൊഴിലാളികളുടെ ജീവിതനിലവാരമുയർത്തുവാനും സാധനങ്ങൾ മേന്മയുള്ളവയാക്കുവാനും യത്നിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഏതു വ്യവസായമാണോ ഏതാനും കുത്തകവ്യവസായശാലകളുടെ കൈയിലകപ്പെടുന്നത് ആ വ്യവസായമാണ് ഏറ്റവുമധികം പണം ഗവേഷണത്തിനായി വിനിയോഗിക്കുന്നത്; ആ വ്യവസായംതന്നെയാണ് പുതിയ സങ്കേതവിദ്യ പ്രായോഗികമാക്കുന്നതും പുരോഗമനപരമായ തൊഴിൽനയം അനുവർത്തിക്കുന്നതും.

ഗാൽബ്രെയ്ത്ത് പറയുന്നത് ശരിയാകാം. കുത്തകവ്യവസായത്തിന് അതിന്റേതായ മേന്മകളുണ്ട്. വ്യവസായത്തിന്റെ വലുപ്പം അനുകൂലമായ പ്രത്യേകസാഹചര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. പക്ഷേ, ബെറോ, മീൻസ് എന്നിവർ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച പ്രശ്നം അവശേഷിക്കുന്നു. ഭാവിയിൽ കുത്തകവ്യവസായസ്ഥാപനങ്ങൾ, മത്സരത്തെ നശിപ്പിച്ച് എല്ലാം കൈയടക്കുകയില്ലേ? ഉദാ:ജനറൽ മോട്ടോർസ് സ്ഥാപനം 1951-ൽ 7.5 ബില്യൻ (ഒരു ബില്യൻ=നൂറു കോടി) ഡോളറിനുള്ള ബിസിനസ്സ് ചെയ്തു—യുദ്ധകാലത്തുള്ളതിൽ അഞ്ചിരട്ടി. 1961-ൽ അതു 35 ബില്യൻ ഡോളറായും 1971-ൽ അതു 175 ബില്യൻ ഡോളറായും വർദ്ധിക്കുകയില്ലെന്ന് ആർക്കു പറയാൻ കഴിയും?

സാധ്യമാണോ?

വമ്പൻ കുത്തകവ്യവസായസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് എത്ര മാത്രം വളരാൻ കഴിയും? കുറെ കഴിയുമ്പോൾ അവയുടെ വളർച്ച മുരടിക്കുമോ? മുരടിക്കുന്നപക്ഷം പിന്നിൽ വരുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അവ വഴിമാറിക്കൊടുക്കുമോ? എന്തായാലും പുതിയ പുതിയ വ്യവസായശാലകൾ വളർന്നുവരുന്നുണ്ട്. അവയുടെ എണ്ണം 10 ലക്ഷത്തിലധികം വരും. അവ തമ്മിൽ മത്സരവുമുണ്ട്. ചെറിയ വ്യവസായസ്ഥാപനങ്ങൾ വളരട്ടെ; അത്രയും കാലം നമുക്കാശയുണ്ട്. എന്നാൽ, ഇവയുടെ വളർച്ച നശിക്കുകയും സാമ്പത്തികമണ്ഡലമാകെ കുത്തകവ്യവസായസ്ഥാപനങ്ങൾ കൈയടക്കുകയും ചെയ്താൽ, സുനിശ്ചിതമാണ് മുതലാളിത്തം നേരിടേണ്ടിവരുന്ന അപകടം.

നാം മടങ്ങി ഡോക്ടർ ഹാൻസൻ ഉന്നയിച്ച പ്രശ്നത്തിലേക്കു വരണം. അമേരിക്കൻ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ വികസിക്കണം; ഇടിഞ്ഞ ജീവിതനിലവാരത്തിൽ കഴിയുന്ന ആകാൽഭാഗം ജനത ഉയർന്ന ജീവിതനിലവാരത്തിലെത്തണം. പക്ഷേ, ബിസിനസ്സിനു മാത്രം മുതലാളിത്തത്തെ മുന്നോട്ടു നീക്കുവാൻ കഴിയുമോ? ഇന്നത്തെപ്പോലെ അമേരിക്കൻ വ്യവസായങ്ങൾക്ക് 60 ബില്യൻ ഡോളർ മൂലധനമിറക്കി തുടൻ പോകുവാൻ കഴിയുമോ? “സാധ്യമല്ല” എന്നത്രേ ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പറയുന്നത്. അങ്ങനെയെങ്കിൽ പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്ത്, ഗവൺമണ്ട് പണം ചെലവിട്ട് സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ വികാസത്തിന് പ്രചോദനം നൽകേണ്ടിവരും. കാൽ നൂറ്റാണ്ടിന് ശേഷം മൂലധനനീക്കുപം ഒരു ട്രില്യൻ (ഒരുലക്ഷം കോടി) ഡോളറായി വികസിക്കണമെന്നോക്കുമ്പോൾ, വിഷാദകളായ പരക്കുന്നതിൽ അളുതമില്ലല്ലോ.

പ്രചോദനം ഗവർണ്മെണ്ടിൽനിന്നും.

മുതലാളിത്തത്തിന് മോചനമാർഗ്ഗമില്ലെന്ന് തെളിച്ച പരയുവാൻ സാധ്യമല്ല. സങ്കേതവിദ്യ അനുശക്തിയും മറ്റും ഉപയുക്തമാക്കുന്നതിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന വിപ്ലവാത്മകമായ സാധ്യതകൾ മുൻകൂട്ടി കാണുക സാധ്യമല്ല. ഡോക്ടർ ഹാൻസൻ മുതലാളിത്തത്തെ മുന്നോട്ടു നീക്കുന്നതിന് കാരണഭൂതമായി കരുതുന്ന ജനവലന ആഗ്രോ-ഏഷ്യൻ രാഷ്ട്രങ്ങളിൽ കുറവല്ല. ഈ കാരണങ്ങളാൽ ആശങ്കയ്ക്കു വകാശമില്ലെന്നു വരാം.

എന്നാൽ ഹാൻസൻ മറ്റൊരു കാര്യത്തിലേയ്ക്കു നമ്മുടെ ശ്രദ്ധ ക്ഷണിക്കുന്നു—മുതലാളിത്തത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലം വ്യത്യാസപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. 1. അവികസിത രാഷ്ട്രങ്ങൾ മുതലാളിത്തരാഷ്ട്രങ്ങൾ നൽകുന്ന കരാറിൽ ഒപ്പുവെക്കുവാൻ തയ്യാറല്ല. സാമൂഹ്യവും രാഷ്ട്രീയവുമായ കാരണങ്ങൾ ഇതിനു പിന്നിലുണ്ട്. 2. പണ്ടത്തെപ്പോലെ വൻവ്യവസായങ്ങൾ സാഹസങ്ങൾക്ക് തയ്യാറല്ല. സാഹസങ്ങൾക്കൊരുമ്പെട്ടാൽ അധഃപതനം സുനിശ്ചിതമാകുമെന്നുവ കരുതുന്നു. 3. കഴിഞ്ഞ പത്തുകൊല്ലക്കാലത്ത് അമേരിക്കൻ ഉരുക്കുകമ്പനികൾ ഉല്പാദനം വലിപ്പിച്ചത് ഗവർണ്മെണ്ടിന്റെ സമ്മർദ്ദമൂലമത്രേ. പരമാർത്ഥത്തിൽ ഉല്പാദനം വികസിപ്പിക്കണമെന്ന് ആ കമ്പനികൾക്കു തോന്നിയില്ല. പ്രചോദനം ഗവർണ്മെണ്ടിൽനിന്നു വരേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്.

അടിമത്തത്തിലേയ്ക്കും

വ്യവസായമേഖലയിലെ ഗവർണ്മെണ്ടുപദ്ധതികൾ പിൽനിലരാഷ്ട്രങ്ങൾക്ക് സഹായകമാകും. അമേരിക്കയിൽ ഗവർണ്മെണ്ടുപദ്ധതികൾ നടപ്പിൽവരുത്തുന്ന പക്ഷം, തന്മൂലം ചില മേഖലകളിലെ ഉല്പാദനം വികസിക്കുന്ന പക്ഷം അ

വികസിതരാഷ്ട്രങ്ങളുടെ വികാസത്തിന് അത് സഹായകമായെന്നുവരാം എന്നാൽ ഡോക്ടർ ഹാൻസന് ഉത്തരം നൽകുന്ന നാം അവസാനം ഡോക്ടർ ഹായക് ഉന്നയിക്കുന്ന ചോദ്യത്തിലെന്നു — സാമ്പത്തികമണ്ഡലത്തിലെ ഗവണ്മെണ്ടുകൈകടത്തൽ അവസാനം നമ്മെ അടിമത്തത്തിലേക്കു നയിക്കുകയില്ലേ?

സമ്പന്നമായ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയിൽ ആവശ്യമായി വരുന്ന ഗവണ്മെന്റ് പദ്ധതികൾ നമ്മെ അടിമത്തത്തിലേക്കു നയിക്കുകയില്ലെന്ന് ഹാർവാർഡ് സർവ്വകലാശാലാ പ്രൊഫസർ സെയ്മൂർ ഹാരിസ്സ് കരുതുന്നു. പ്രൊഫസർമാരായ ജോൺ ക്ലാക്കും ഡേവിഡ് മക്ഫോർഡ് റൈറും ചരയുന്നതിങ്ങനെയാണ്: “കെയ്ൻസിയൻ വിപ്ലവഫലമായുണ്ടായ കണക്കു കൂട്ടലനുസരിച്ച് മുതലാളിത്തം വളരുവാനാണ്, മുരടിക്കുവാനല്ല, സാധ്യത. അതുകൊണ്ട് ആശയോടും ആത്മാർത്ഥതയോടുംകൂടി പ്രവർത്തിക്കുകയാണ് നമ്മുടെ ധർമ്മം.”

പക്ഷേ, വിമർശിക്കുവാൻ ഏതു ചിന്തകനും സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്.

ക്ഷേമരാഷ്ട്രം

ലാഭപൂജ, പരസ്യത്തിൽകൂടി കൃത്രിമമായി മനുഷ്യാവശ്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുക - വ്യക്തിയിലധിഷ്ഠിതമായ ഈ പുതിയ മതം സാമൂഹ്യാവശ്യങ്ങളെ അവഗണിക്കുന്നുവെന്ന് ഗാൽബ്രെയ്ത്ത്; മുതലാളിത്തം നശിക്കും- അതു സാമ്പത്തികമായ കാരണങ്ങൾകൊണ്ടാകില്ലെന്ന് ഷുപീറർ. ക്ഷേമരാഷ്ട്രനിർമ്മാണം സാദ്ധ്യമോ? അതിന്റെ വിജയം ഏതെല്ലാം ഘടകങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കും?

മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥിതിയെ വിശകലനംചെയ്തു പഠിക്കുന്നതിനു നാം ഉപയുക്തമാക്കിയത് അമേരിക്കൻ ഐക്യ സംസ്ഥാനങ്ങളെയാണ്. ജനാധിപത്യരാഷ്ട്രങ്ങളിൽ ഏറ്റവും വില കൂടിയ ജീവിതനിലവാരം പുലർത്തുന്നത് അമേരിക്കയത്രേ. ജനകീയരാഷ്ട്രങ്ങളിലധികവും ഇടത്തോട്ടോ വലത്തോട്ടോ ചായുന്നതുകൊണ്ടും തനി മുതലാളിത്തം അമേരിക്ക പുലർത്തുന്നതിനാലും നാം അമേരിക്കയെ പഠനവിധേയമാക്കി. ഇതര മുതലാളിത്തരാഷ്ട്രങ്ങൾ ജീവിതനിലവാരത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അമേരിക്കയോട് കിടപിടിക്കുന്നത് ശ്രമിക്കുന്നത്.

“എല്ലാവർക്കും തൊഴിൽ, പൂർണ്ണമായ സാമൂഹ്യഭദ്രത” എന്ന

മുദ്രാവാക്യം ഉയർത്തിയത് കെയ്ൻസാണ്. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരുന്നു കെയ്ൻസിയൻ വിപ്ലവം. കെയ്ൻസിയൻ സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ ഫലമായി പല മുതലാളിത്തരാഷ്ട്രങ്ങളും—ബ്രിട്ടൻ, ഇന്ത്യ തുടങ്ങിയവ—‘ക്ഷേമ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ’യും ‘സാമ്പത്തിക ജനാധിപത്യ’വും ‘മിശ്ര സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ’യും ‘സോഷ്യലിസമാതൃക’യും ലക്ഷ്യങ്ങളായി സ്വീകരിച്ചു. മുതലാളിത്ത സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിലെ വൈവിധ്യം നമ്മെ ആശ്ചര്യപ്പെടുത്തുന്നു.

പക്ഷേ—ഒന്നിലധികം ‘പക്ഷേ’കൾ നാം കേട്ടുകഴിഞ്ഞു—ബെറോ, മീൻസ് എന്നിവർ പറഞ്ഞ ഏതാനും കർത്തവ്യവസായസ്ഥാപനങ്ങളുടെ വളർച്ച സ്വതന്ത്രമായ മത്സരത്തെ വിഴിഞ്ഞു പക്ഷം, ഡോക്ടർ ഹാൻസൻ പറഞ്ഞപോലെ മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥയ്ക്കു ജീവൻ നൽകുന്ന ജനവൽന നിന്നുപോകുന്ന പക്ഷം, ഡോക്ടർ ഹായക് പറയുമ്പോലെ ഗവൺമെന്റിന്റെ സാമ്പത്തികാസൂത്രണം വളർന്നു വളർന്നു സാമ്പത്തികമണ്ഡലമാകുക കൈയടക്കുന്നപക്ഷം മുതലാളിത്തത്തിന്റെ പതനമാകും ഫലം. മറ്റൊരു ആപൽക്കരമായ സവിശേഷത അമേരിക്കൻ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽനിന്നുടർത്തിയെടുക്കുവാൻ പ്രൊഫസ്സർ ഗാൽബ്രെയ്ത്ത് മടിക്കുന്നില്ല.

പുതിയ മതം

അമേരിക്കയിൽ അയവില്ലാത്ത വിഗ്രഹാരാധന പുലർന്ന ഒരു പുതിയ മതം ഉടലെടുത്തിരിക്കുന്നു. അവിടത്തുകാർ ഒരു പുതിയ ദൈവത്തെ ആരാധിക്കുന്നു. പുതിയ ദൈവമോ? ലാഭം! ലാഭപൂജ അവിടെ അവിശ്രാന്തം നടക്കുകയാണ്. ഏതാണോ ലാഭകരം; അതു നന്നു്. ഏതാണോ ലാഭം നൽകാത്തതു്, അതു ചീത്ത. വ്യക്തികളുടേയും ജീവിതലക്ഷ്യം ഇതുതന്നെ. ഏതുല്ലാഭനമാണോ ഏറ്റവും ലാഭകരം അതാണു് മനുഷ്യാവശ്യത്തെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നതു്.

തന്റെ വിഖ്യാതഗ്രന്ഥത്തിൽ (The Affluent Society 1958) കൂടി ഈ പുതിയ മതത്തെ വിശകലനം ചെയ്യുകയാണ് പ്രൊഫസ്സർ ഗാൽബ്രെയ്ത്ത്. ഈ സാമ്പത്തിക മതം വിജയിക്കണമെങ്കിൽ അമേരിക്കൻ രാഷ്ട്രം ഒരു പുതിയ സിദ്ധാന്തം സ്വീകരിക്കണം — വ്യക്തിയുടെ ലാഭത്തിനു വേണ്ടി ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നതെന്തും വാങ്ങുവാൻ ജനങ്ങൾ തയ്യാറാകണം. അതിനുള്ള ഉപാധിയാണ് പരസ്യം.

പരസ്യത്തിനുവേണ്ടി മാത്രം അമേരിക്ക വർഷത്തോറും ഒരു ബില്യൻ ഡോളറിലധികം ചെലവാക്കുന്നു. ഈ സംഖ്യതന്നെ മൊത്തം ദേശീയോല്പന്ന (Gross National Product) ത്തിന്റെ നല്ലൊരു ഭാഗം വരും. സ്വതന്ത്രരായ ഉപഭോക്താക്കളിൽ ഏറ്റവുമധികം പ്രേരണ ചെലുത്തുന്ന ഒരു വൻശക്തിയാണ് പരസ്യം. ഉല്പാദനത്തിനു പ്രചോദനം നൽകുന്നത് പരസ്യം മാത്രമാണ്. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ, ഉല്പാദനത്തേയും തദ്പാദന മുതലാളിത്തത്തേയും മുന്നോട്ടു നീക്കുന്നത് പരസ്യമൊന്നു മാത്രമാണ്.

കൃത്രിമമായ ആവശ്യം

ഇത്രയുമായാൽ നിലവിലുള്ള ധനശാസ്ത്രസിദ്ധാന്തങ്ങളും അവയുടെ പ്രയോഗവും തല കുത്തി നിൽക്കുകയായി. ചോദനമുണ്ടാക്കുക — ഇതാണ് പരസ്യത്തിന്റെ കൃത്യം. ചോദനം കൃത്രിമമായി ഉണ്ടാക്കുകയാണ് പരസ്യം ചെയ്യുന്നത്. അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ നടന്റെ കൃത്രിമമീശപോലെയാകും ചോദനം; സമ്പദ്വ്യവസ്ഥതന്നെ കൃത്രിമമാകും. പുതിയ കാർ, പുതിയ ടെലിവിഷൻ സെറ്റ്, പുതിയ തുണിയലക്ക യന്ത്രം — വാങ്ങുക! വാങ്ങുക! വാങ്ങുക! എവിടെയും പരസ്യം; എല്ലാ മാർഗ്ഗമുപയോഗിച്ചും പരസ്യം. പരസ്യമല്ലാതെ മറ്റെന്തെല്ലാ വ്യക്തികളുടെ ആവശ്യങ്ങളേവയെന്ന് നിശ്ചയിക്കുന്നത്.

അപ്പോൾ മനുഷ്യാവശ്യങ്ങൾ എവിടെ നിന്നുണ്ടാകുന്നു? പരസ്യങ്ങളിൽനിന്നും. സാമ്പത്തികസമൃദ്ധി അനുഭവിക്കുന്ന സമൂഹമാണ് അമേരിക്ക. അവിടെ മനുഷ്യന്റെ പ്രാഥമികാവശ്യങ്ങളെല്ലാം സാധിച്ചുകിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. പരസ്യമില്ലെങ്കിൽ മനുഷ്യാവശ്യങ്ങളില്ല, ഉല്പാദനവുമില്ല. ലാഭത്തിനുവേണ്ടി ഉല്പാദിപ്പിക്കുക — ഈ പാമ്പകളിയിലെ പാമ്പകളാണ് ഉപഭോക്താക്കളും അവരുടെ ആവശ്യങ്ങളും അവർ കമ്പോളത്തിൽ വെക്കുന്ന ചോദനവും. അപ്പോൾ “ഉപഭോക്താവാണ് രാജാവു” “ഉപഭോക്താവിനാണ് പരമാധികാരം” എന്നിവയെല്ലാം അർത്ഥശൂന്യം. മനുഷ്യാവശ്യങ്ങൾ സാധിക്കുവാനാണ് ഉല്പാദനമെന്നും, ഉപഭോക്താവിന്റെ ആവശ്യങ്ങളാണ് ഏതേതുല്പാദിപ്പിക്കണമെന്നു തീരുമാനിക്കുന്നതെന്നും, ഉപഭോക്താക്കളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനാണ് ഉല്പാദകർ മത്സരിക്കുന്നതെന്നും ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ വാദിച്ചിരുന്നതിൽ കഴമ്പില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് ധനശാസ്ത്രസിദ്ധാന്തങ്ങൾ, അമേരിക്കയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, തലകുത്തി നിൽക്കുകയാണെന്നു പറഞ്ഞത്.

ആദ്യം മനുഷ്യാവശ്യങ്ങൾ പരസ്യംവഴി സൃഷ്ടിക്കുക കൃത്രിമമായി സൃഷ്ടിച്ച ഈ മനുഷ്യാവശ്യങ്ങൾ സാധിപ്പിക്കുവാൻ ഉല്പാദനം നടത്തുക — രസകരമായ ഏപ്പാട്! ഈ രംഗസംവിധാനത്തെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നതു മതവിരുദ്ധമാണ്: “എത്ര നാളിതു പൂണ്ണപ്രായരായ വ്യക്തികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം തൃപ്തികരമായ ദേശീയോദ്ദേശമാകും?” എന്നത്രേ ഗ്രാൽബ്രെയ്ക്ക് ചോദിക്കുന്നത്.

• സമൂഹത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ

അദ്ദേഹം ചോദിക്കുന്നതിലർത്ഥമുണ്ട്. ഈ പുതിയ സാമ്പത്തികമതത്തിന് ഗണ്യമായ കുറവുകളുണ്ട്. ലാഭത്തിനുവേണ്ടി മാത്രമുള്ള ഉല്പാദനം സമൂഹത്തിന്റെ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങളും സാധിപ്പിച്ചുതരുന്നില്ല. അതായത്, വ്യക്തിയുടെ

ആവശ്യങ്ങൾ സാധിപ്പിക്കുന്നു; സമൂഹത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ സാധിപ്പിക്കുന്നമില്ല. നഗരത്തിൽ അടിഞ്ഞുകൂടുന്ന അഴക്കുകൾ ഇത്തുമാറുക, തെരുവുകളിൽ വൈദ്യുതീകരണം സാധ്യമാക്കുക ഭവനങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുക, പാക്കുകൾ തയ്യാറാക്കുക തുടങ്ങിയ സാമൂഹ്യാവശ്യങ്ങൾ സാധിച്ചുകിട്ടുന്നില്ല. അതുപോലെതന്നെ സമൂഹത്തിന്റെ പ്രാഥമികാവശ്യങ്ങളായ രാജ്യരക്ഷ, വിദ്യാഭ്യാസം, നിയമപാലനം എന്നിവയും.

സാമൂഹ്യാവശ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് വ്യക്തികളെ ചുമതലപ്പെടുത്തുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ലാഭത്തിനല്ലാതെ അവരൊന്നും ചെയ്യില്ല. മാത്രമല്ല, പുതിയ മതത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്ന വ്യക്തി മേല്പറഞ്ഞ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉല്പാദനമായി കണക്കാക്കുന്നില്ല. തന്നിമിത്തം പൊതുവായ സാമൂഹ്യാവശ്യങ്ങൾ സാധിപ്പിച്ചാൽ സമൂഹം അതേ ദർശനമായിത്തീരുമെന്ന് വ്യക്തികൾ വിശ്വസിക്കുന്നു. അമേരിക്കയിൽ തൃപ്തികരമായ ഒരു വിദ്യാഭ്യാസ സമ്പ്രദായം പോലുമില്ലെന്ന് ഗാൽ ബ്രെയ്ക്ക് കരുതുന്നു.

രാജ്യരക്ഷയ്ക്കു പണം ചെലവാക്കി ചെലവാക്കി മുതലാളിത്തരാഷ്ട്രം മുടിയുമെന്നാണ് മാർക്സിസ്റ്റ് പ്രവചനം. പരമാർത്ഥം, അമേരിക്കയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, നേരെ മറിച്ചാണ്. രാജ്യരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി ഗവണ്മെണ്ടു പണം ചെലവിടുന്നത് ഏറ്റവും വെറുപ്പോടുകൂടി പൗരന്മാർ വീക്ഷിക്കുന്നു. അണുപായുധ ഗവേഷണത്തിൽ രഷ്യ മുന്നേറിയിട്ടുപോലും, രഷ്യൻ സ്പെട്രിക്കുകൾ ബഹിരാകാശത്തിലേക്ക് വിജയകരമായി വിക്ഷേപണം ചെയ്തിട്ടുപോലും, “ശക്തിയിൽ നിന്നുകൊണ്ടു വിലപേറുക” എന്ന തത്വം അമേരിക്ക അംഗീകരിച്ചിട്ടുപോലും, പ്രസിഡണ്ട് ഐസൻഹോവറുടെ 40 ബില്യൻ ഡോളർ (ദേശീയോല്പന്നത്തിന്റെ 10 ശതമാനം) രാജ്യരക്ഷാബജറ്റ് 38 ബില്യൻ ആയി കോൺഗ്രസ്സ് വെട്ടിക്കുറച്ചത് അടുത്തു നടന്ന സംഭവം മാത്രമാണ്.

ഈ പുത്തൻ പ്രവണതകൾ മുതലാളിത്തത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തെ ഗണ്യമായി മാറ്റിമറിക്കുന്നു. ഏകിലും ഒരാശ്വാസമുണ്ട്— മുതലാളിത്തത്തിന്റെ തലപ്പത്തു നിൽക്കുന്ന അമേരിക്ക പോലും, ഗാൽബ്രെയ്ത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥം തെളിയിക്കുന്ന പോലെ ആത്മാർത്ഥമായ ആത്മപരിശോധനയ്ക്കു തയ്യാറാണ്. ആത്മപരിശോധനയിൽനിന്നുതന്നെയാണ് ഇന്നുവരേയും മുതലാളിത്തം ശക്തിനേടിയിട്ടുള്ളത്.

എങ്ങോട്ട് ?

ഇനി എങ്ങോട്ട് ?

ജോസഫ് ഷുപീറ്ററിന്റെതാണ് ആ ശബ്ദം. നാടകത്തിനുതകിയ ഗദ്യമാണദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാഷ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗങ്ങളിൽ ആംഗ്യങ്ങൾക്ക് അതിപ്രധാനമായ സ്ഥാനമുണ്ട്. ഈ ആശ്രിതൻ പ്രൊഫസർ ബഹു രസികനാണ്. ഹാർവാർഡ് സർവ്വകലാശാലയിലെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിദ്യാർത്ഥികൾ പറയുന്നു, അദ്ദേഹം പ്രതിപാദ്യവിഷയത്തിന്റെ നടുക്കുവെച്ചാണ് പ്രസംഗം തുടങ്ങുകയെന്നത്. 'ഏതു വിഷയമാണ് ഷുപീറ്റർ കൈകാര്യംചെയ്യുക എന്നു പ്രവചിക്കുവാൻ സാധ്യമല്ലത്രേ

സാമ്പത്തികവളർച്ചയിലേക്കു വെളിച്ചംവീശുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ (Theory of Economic Development, Business Cycles) പുറത്തിറങ്ങിയപ്പോൾ സാമ്പത്തികലോകം ഞെട്ടിപ്പോയി. ഇരുപത്തേഴുകാരൻ ഷുപീറ്ററുടെ ചരിത്രപരമായ കാഴ്ചപ്പാട് കോളിളക്കം സൃഷ്ടിച്ചു. മറ്റൊരു വയസ്സിൽ ഷുപീറ്റർ സാമ്പത്തികതകച്ചുകൾ മുതലാളിത്തത്തിന്റെ ആരോഗ്യത്തിന് അനുപേക്ഷണീയമായ സ്നാനമാണെന്നു സമർത്ഥിച്ചപ്പോൾ ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ അത്ഭുതപ്പെട്ടു. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു മുതലാളിത്തത്തെ കഴുകി വൃത്തിയാക്കണമല്ലോ. ആ കൃത്യം നിവ്വഹിക്കുകയത്രേ സാമ്പത്തികതകർച്ചകൾ.

ഷംപീററുടെ പ്രസിദ്ധി അടിക്കടി വർദ്ധിച്ചു. മരിക്കുന്നതിനു കുറച്ചു കാലം മുമ്പാണദ്ദേഹം, മുതലാളിത്തത്തിന്റെ ഭാവിയ്ക്കുള്ള വിരൽ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ട് ഒരു ഗ്രന്ഥം (Capitalism, Socialism, Democracy 1942) പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണാനന്തരം മാത്രമാണ് ധനശാസ്ത്ര തത്വങ്ങൾക്കെല്ലാം വിലയിരുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള മറ്റൊരു ബൃഹത്തായ ഗ്രന്ഥം (History of Economic Analysis 1954) വെളിച്ചം കണ്ടത്.

മുതലാളിത്തത്തിനു ഭാവിയുണ്ടോ?

ഷംപീററും കെയ്ൻസും ഒരേ വർഷത്തിലാണ് ജനിച്ചത്—മാർക്സ് മരിച്ച കൊല്ലം. വിയന്ന സർവ്വകലാശാലയിൽ നിന്ന് 23-ാം വയസ്സിൽ നിയമശാസ്ത്രത്തിൽ ഡോക്ടറേറ്റ് എടുത്ത ഷംപീറർ പിന്നത്തെ രണ്ടുകൊല്ലം കെയ്നോ നഗരത്തിൽ വക്കീലായി ജോലിനോക്കി. പിന്നീടദ്ദേഹം സെർനോവിറ്റ്സ്, ഗ്രാസ്സ് എന്നീ സർവ്വകലാശാലകളിൽ പഠിപ്പിച്ചു. ഒന്നാം ലോകമഹായുദ്ധാവസാനത്തിൽ അദ്ദേഹം കൊളംബിയ സർവ്വകലാശാലയിൽ പ്രൊഫസറായിരുന്നു. കുറെക്കാലമദ്ദേഹം ആസ്ട്രിയൻ ധനകാര്യമന്ത്രിയായിരുന്നിട്ടുണ്ട്. പിന്നീട് ബീഡൽമാൻ ബാങ്കിന്റെ പ്രസിഡണ്ടും. വീണ്ടും ബോൺ സർവ്വകലാശാലയിൽ നിയമിതനായ ഈ ധനശാസ്ത്രജ്ഞൻ 1932-ൽ ഹാർവാർഡ് സർവ്വകലാശാലയിലെ ധനശാസ്ത്രവിഭാഗമേധാവിയായി ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തിയമ്പത്തിൽ 67-ാം വയസ്സിൽ മരിച്ചു.

ധനശാസ്ത്രത്തെ സ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അദ്ദേഹം യാഥാസ്ഥിതികനായിരുന്നു. അതേ സമയംതന്നെ മാർക്സിന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങളിൽ കഴമ്പുണ്ടെന്നദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചു. മുതലാളിത്തത്തിന്റെ അനാരോഗ്യം കണ്ടറിയുവാനും അതിന്റെ പിന്നിലെ കാരണങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുവാനും അദ്ദേഹത്തിനു

കഴിഞ്ഞു. മുതലാളിത്തത്തിന്റെ വിമർശകരേയും ജൂംപീറ്റർ വെറുനെ വിട്ടില്ല.

നാശം — എന്തുകൊണ്ട്?

സാമൂഹിക സ്വയം പര്യാപ്തത എന്ന കെയ്ൻസിൻ ലക്ഷ്യത്തെ സാക്ഷാല്ക്കരിക്കുന്ന ഒരുതരം മുതലാളിത്തത്തെപ്പറ്റി അദ്ദേഹമെഴുതി. മുതലാളിത്തത്തിന്റെ പതനം സാമ്പത്തികമായ കാരണങ്ങൾ മൂലമാകുകയില്ലെന്ന് അദ്ദേഹം പ്രഖ്യാപിച്ചു. മുതലാളിത്തം നിലനില്ക്കുമോ? “ഇല്ല. എന്നിങ്ങ തോന്നുന്നില്ല” എന്നായിരുന്നു ജൂംപീറ്ററുടെ മറുപടി.

എന്തുകൊണ്ട്? ഡൈറക്ടറുടെ പ്രതിബന്ധങ്ങളുമായി മല്ലിട്ട്, നഷ്ടം സഹിച്ചുപോലും പുതിയ ആശയങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുവാനും പുതിയ പരീക്ഷണങ്ങൾ നടത്തുവാനും തയ്യാറുള്ള പ്രതിഭാശാലികളായ സംഘാടകർ കുറഞ്ഞു കുറഞ്ഞു വരുന്നു. ആ ധീരന്മാരുടെ വർഗ്ഗത്തെ അവർ വളർത്തിയ നാഗരികത നശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇന്ന് വ്യവസായമണ്ഡലത്തിൽ വർത്തിക്കുന്നവരുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ ധീരന്മാരായ സംഘാടകർ വിസ്തൃതമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു.

ജെയ്ംസ് ബേൺഹാം പറയുമ്പോലെ, ധീരന്മാരായ സംഘാടകരുടെ അനന്തരാവകാശികൾ വെറും ബിസിനസ് മാനേജർമാരാണ്. ശരിയായ ഉടമകളെ തുണവൽക്കരിച്ച് ഇവർ വ്യവസായങ്ങൾ നടത്തിപ്പോരുന്നു. ഭീരുത്വമത്രേ കൂടുതലായും ഇവരുടെ സ്വഭാവവിശേഷം. തികച്ചും യാഥാസ്ഥിതികരാണ് ഇവർ. സുരക്ഷിതത്വത്തിന്റെ പേരിൽ ഇവർ സാഹസങ്ങൾക്കു തയ്യാറില്ല. തന്നിമിത്തം മുതലാളിത്തം പഴഞ്ചനായിത്തീരുന്നു. കാലക്രമത്തിൽ അതു മങ്ങിമാഞ്ഞു മറയും. ഒരു ‘വിടവാങ്ങൽ വിരുന്നിന്’കൂടി സമയം നൽകാതെ മുതലാളിത്തം അപ്രത്യക്ഷമായിത്തീരും.

കാരണം സാമ്പത്തികമല്ല

മുതലാളിത്തത്തിന്റെ പതനത്തിനുള്ള കാരണം തീർച്ചയായും സാമ്പത്തികമല്ല എന്നതേ ഷംപീറർ പറയുന്നത്. എന്തായാലും ഒരു കാര്യം തീർച്ച—സാമ്പത്തികപ്രക്രിയ മാത്രമല്ല ചരിത്രം സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. സാമ്പത്തികപ്രക്രിയ മാത്രമല്ലെന്ന് മാർക്സ്തന്നെ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇതാണ് ഷംപീററിന്റെ ഏറ്റവും മഹത്തായ സംഭാവന. ഇക്കാരണത്താലാണ് മാർക്സിൻ തത്വസംഹിതയോട് ഷംപീററിനു പ്രതിപത്തി.

ചരിത്രം സൃഷ്ടിക്കുന്നത് സാമ്പത്തികപ്രക്രിയ മാത്രമല്ല. പിന്നെ മറ്റൊന്നെല്ലാമുണ്ട്? മുതലാളിത്തത്തിന്റെ വരവിനു മുമ്പ് 'ആദ്യം അധികാരം പിന്നെ ധനം' എന്നായിരുന്നു നില. കുറച്ചുപേരുടെ ധീരകൃത്യങ്ങളായിരുന്നു ചരിത്രം സൃഷ്ടിച്ചത്. പിന്നീട് സാമ്പത്തികവിപ്ലവം വന്നു—'ആദ്യം ധനം പിന്നെ അധികാരം' എന്നായി പുതിയ നില. സാമ്പത്തിക മത്സരത്തിൽ വിജയിച്ചവർ ധനികരായി; അവർക്കധികാരം ലഭിച്ചു. സാമ്പത്തികമത്സരം കമ്പോളത്തിൽ കേന്ദ്രീഭവിക്കുകയാൽ സാമൂഹ്യപുരോഗതി സാധ്യമായി.

സമൂഹത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ

ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പല കാഴ്ചപ്പാടുകളിൽനിന്നും ഈ മത്സരത്തിന്റെ ഭാവി നോക്കിക്കണ്ടു. ആഡം സ്മിത്ത് പറഞ്ഞു, മൂലധനം സംഭരിക്കലാണ് ഈ മത്സരത്തിന്റെ പ്രത്യേകതയെന്ന്. റിക്കാർഡോയും മാർത്തസ്സും പറഞ്ഞു, അത് ജനവൽക്കനമാണെന്ന്. മാർക്സ് പറഞ്ഞു, അത് മുതലാളി—കൊഴിലാളി സമരമാണെന്ന്. വെബ്ബൻ പറഞ്ഞു, അത് സങ്കേതവിദഗ്ദ്ധന്മാരുടെ വർഗ്ഗവും വ്യവസായികളുടെ വർഗ്ഗവും തമ്മിലുള്ള സമരമാണെന്ന്. മിൽ പറഞ്ഞു, സമൂഹത്തിനു

ധനവിതരണം മെച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിവുണ്ടെന്നും തന്മൂലം മത്സരത്തിനതിൽ സ്ഥാനമില്ലെന്നും. ഹോബ്സൺ പറഞ്ഞു, അമിതമായ മൂലധനശേഖരം സാമ്രാജ്യതന്ത്രിലേക്ക് മുതലാളിത്തത്തെ നയിക്കുമെന്ന്.

കുറെ കാലത്തേക്ക് ഈ സാമ്പത്തികസൂചനകൾ ശരിയെന്നു തോന്നി. വളർന്നുവന്ന സമൂഹത്തിനു പലതും അനുഭവപ്പെട്ടു—ജനവർദ്ധന, വർഗ്ഗസമരം, സാമ്രാജ്യതം തുടങ്ങിയവ. എന്നാൽ മുതലാളിത്തത്തിന്റെ ഭാവി നിശ്ചയിക്കുന്നത് സമൂഹത്തിനു ഭാവിയിലുണ്ടാകുന്ന ആവശ്യങ്ങളാണ്. അതിൽ പാരമ്പര്യത്തിനും മനുഷ്യവുമായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശത്തിനും അത്ര പ്രസക്തിയില്ല. കായലിലേയ്ക്കിറക്കിയ വഞ്ചി എവിടെയാണു കേണ്ടത്? ആവശ്യംപോലെ എവിടെയുമടക്കാം. അതുകൊണ്ടാണ് മിൽ തറച്ചുപറഞ്ഞത്, ധനവിതരണം സമൂഹത്തിന്റെ കൃത്യമാണെന്ന്, അതിൽ സാമ്പത്തികനിയമങ്ങൾക്ക് പങ്കില്ലെന്ന്. ഗവൺമെന്റിന്റെ സാമ്പത്തികാസൂത്രണം, ഗവൺമെന്റുപയോഗിച്ചുവരുന്ന മൂലധനം, കുത്തകവ്യവസ്ഥയ്ക്കെതിരെ നിയന്ത്രിക്കൽ—ഇവ സാമ്പത്തികനിയമങ്ങൾ എന്നതിലേറെ സാമൂഹ്യവും സാമൂഹ്യപരവുമായ നയങ്ങളത്രേ. ഇനിമേൽ സാമ്പത്തികശക്തികളാണ് മുതലാളിത്തത്തിന്റെ ഭാവി നിശ്ചയിക്കുക എന്ന് തികച്ചും പറയാൻ സാധ്യമല്ല.

രണ്ടു ഘടങ്ങൾ

മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥിതിയുടെ ഭാഗമായും നിശ്ചയിക്കുന്നതിൽ രണ്ടു ഘടകങ്ങൾക്കു ഗണ്യമായ പങ്കുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു.

ഒന്ന്: പുനഃയുക്ത പ്രശ്നം.

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ പകുതിയിലെത്തിയപ്പോൾ സാമ്രാജ്യങ്ങൾ മർത്യാശ്വങ്ങൾക്ക് നഷ്ടം വരുത്തുകയായി;

സാമ്രാജ്യങ്ങൾ തകർന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള ആഗ്രോ-
-ഏഷ്യൻ വിപ്ലവങ്ങൾ ഒട്ടനവധി സ്വാതന്ത്ര്യരാഷ്ട്രങ്ങൾക്കു
രൂപം നൽകി. സാമ്പത്തികമായി ഇവയെല്ലാം പിൻനിലരാ-
ഷ്ട്രങ്ങളാണ്. ദാരിദ്ര്യത്തിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടുവാനുള്ള മാ-
റ്റം ഈ രാഷ്ട്രങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വ്യവസായവല്ല
രണമത്രെ. അതിന് അവിടത്തെ ഗവൺമെന്റുകൾ പലതരം
ആസൂത്രണം ചെയ്ത് പ്രവർത്തിപ്പിക്കുകയാണ്. അതായത്, ഈ
പുതിയ രാഷ്ട്രങ്ങളിൽ വ്യവസായിവർഗ്ഗമല്ല ഗവൺമെന്റുകൾ
ണ് സാമ്പത്തിക പുരോഗതി കൈവരുത്തുവാൻ മുൻകൈയെ-
ടുക്കുന്നത്. മാത്രമല്ല, ഗവൺമെന്റിന് വ്യവസായവല്ലരണം
നേടിക്കൊടുക്കുന്ന പുതിയ ധനം സാമൂഹ്യക്ഷേമപ്രവർത്ത-
നകൾക്കുപയുക്തമാകുന്നു.

ഈ പുതിയ ആഗ്രോ-ഏഷ്യൻ രാഷ്ട്രങ്ങളിലെ സമ്പദ്-
വ്യവസ്ഥ ഏതു വഴിക്കാണ് നീങ്ങുന്നത്? മുതലാളിത്തത്തിലേ-
ക്കുകാരും— തീർച്ച പറയുവാൻ വയ്യ.

അമേരിക്കൻ മുതലാളിത്തം സമ്പൽസമൃദ്ധിയുടെ ഒരു ദ്വീ-
പാണ്. ചുറ്റുമുള്ള മുതലാളിത്തരാഷ്ട്രങ്ങളെ പട്ടിണിയും ദാരി-
ദ്ര്യവും ഞെരുക്കുന്നു. ആപൽഘട്ടത്തിൽ അമേരിക്കൻസഹായം
ഈ രാഷ്ട്രങ്ങൾക്കു ലഭിക്കുമായിരിക്കാം. എന്നാൽ അമേരി-
ക്കൻ മുതലാളിത്തത്തിന്റെ പതനം എവിടെയും മുതലാളിത്ത-
ത്തെ നശിപ്പിക്കും,

രണ്ട്: അകത്തുള്ള പ്രശ്നം.

മാതൃകാപരമായ മുതലാളിത്തജനാധിപത്യമായി അമേ-
രിക്ക നിലകൊള്ളുന്നു. ഏതു തരത്തിലുള്ള ജനാധിപത്യഭര-
ണമാണ് അമേരിക്ക അവശ്യപ്പെടുന്നത്, അതു തെരഞ്ഞെടു-
ക്കുവാൻ അമേരിക്കയ്ക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്. അങ്ങനെ നോക്കി-
ന്മുഖം സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക പ്രശ്നങ്ങളെല്ലാം പരോക്ഷമാ-
യി രാഷ്ട്രീയപ്രശ്നങ്ങളായി മാറുന്നു സാമ്പത്തികനീതി പുലർത്തു

വാൻ, സാമ്പത്തികമായ ഉച്ചനീചത്വങ്ങൾ തുത്തുമാറുവാൻ, അമേരിക്ക തയ്യാറുണ്ടോ? വലിയ കുത്തകവ്യവസായസ്ഥാപനങ്ങൾ, സാമ്പത്തികമത്സരപുലർത്തുന്ന ചെറിയ വ്യവസായസ്ഥാപനങ്ങൾ-എതാണ് അമേരിക്കയ്ക്കു വേണ്ടത്? സാമ്പത്തികത കർച്ചകൾ വേണമോ? അമേരിക്ക നേരിടേണ്ട ചോദ്യങ്ങളാണിവ.

എററവും ഇടതുഭാഗത്ത് കമ്മ്യൂണിസം, അല്പം വലത്തോട്ടു മാറി സോഷ്യലിസം, അല്പം കൂടി വലത്തോട്ടു മാറി 'ക്ഷേമരാഷ്ട്ര'ങ്ങൾ, വലതുഭാഗത്ത് മുതലാളിത്തം. ലോകം നാലു ഭാഗത്തുനിന്നും വരുന്ന സമ്മുട്ടങ്ങൾക്കും സ്വാധീനങ്ങൾക്കും വിധേയമാണ്. ഈ പ്രേരണകളെല്ലാംതന്നെ കരുത്തുറവയുമാണ്. എല്ലാ പ്രേരണകളും സാമ്പത്തികമല്ലതാനും.

പുണ്യവിഷയം

മനുഷ്യസമൂഹത്തെ ഒന്നടങ്കം നോക്കിക്കാണുന്ന കാഴ്ചപ്പാടാണ് സമൂഹത്തിനാവശ്യം; ആധുനികചൈരണം ആവശ്യം. സാമ്പത്തികസ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ പേരിൽ രാഷ്ട്രീയവും സാമൂഹ്യവും വൈകാരികവും ആത്മീയവുമായ മൂല്യങ്ങൾ കളഞ്ഞുകുളിക്കുവാൻ ആധുനികചൈരൻ തയ്യാറില്ല. മുതലാളിത്തത്തെ വെറുതെ വിട്ടാൽ അതു സ്വയം ശരിപ്പെട്ടുകൊള്ളും എന്നു വിശ്വസിക്കുവാനും വഴി കാണുന്നില്ല. എന്താണ് പോംവഴി? മുതലാളിത്തത്തിന്റെ നന്മകളും സോഷ്യലിസത്തിന്റെ നന്മകളും കൂട്ടിച്ചേർത്ത് "ക്ഷേമരാഷ്ട്രം" കെട്ടിപ്പടുത്താലോ? ബ്രിട്ടനും ഇന്ത്യയും ഈ മാർഗ്ഗത്തിലേയ്ക്കു നീങ്ങുകയാണ്.

എന്താണ് "ക്ഷേമരാഷ്ട്രം" എന്ന ആദർശത്തിന്റെ പിന്നിൽ? ചരിത്രസത്യങ്ങളിന്മേലാണ് ഇതു കെട്ടിപ്പടുത്തിരിക്കുന്നത്. ലോകത്തിന്റെ അനുഭവങ്ങളാണ് ഈ സങ്കല്പത്തിനു പ്രചോദനം നൽകിയത്.

മുതലാളിത്തം ഒരു വളർച്ചയാണ്. സാഹചര്യങ്ങളുടെ സമ്മർദ്ദമനുസരിച്ച് അതു വളർന്നു. വ്യക്തിസ്വതന്ത്ര്യം സാമൂഹ്യമായ വൈവിധ്യം—രണ്ടും അതിനു വളം നൽകി. ആത്മപരിശോധനയ്ക്കും പുതിയ പരീക്ഷണങ്ങൾക്കും അവസരം നൽകുന്നു എന്നതാണ് അതിന്റെ മറ്റൊരു പ്രത്യേകത. സ്വതന്ത്ര്യമിഷ്ടപ്പെടുന്നതുകൊണ്ടും സ്വതന്ത്ര്യമനുഭവിക്കുന്നതുകൊണ്ടും ഏറ്റവുമധികമായ രൂപത്തിൽ ധീരമായിത്തന്നെ ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ അവരുടെ നിഗമനങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു എന്നു നാം ഓർക്കേണ്ടതുണ്ട്.

ജീവന്റെ അപ്പം

ക്രിസ്തു പറഞ്ഞു: “ഞാൻ ജീവന്റെ അപ്പമാണ്”. ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു: “വിശക്കുന്നവന്റെ മുമ്പിൽ ദൈവം അപ്പത്തിന്റെ രൂപത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടണം.” മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം സാമ്പത്തികമാണെന്നു സമ്മതിക്കാം ക്രിസ്തു ജീവന്റെ അപ്പമായത് ജീവനിവിടെയുള്ളതുകൊണ്ടാണ്. വീര്യമുള്ള ജീവൻ വീര്യത്തോടെ നിലനില്ക്കണമെങ്കിൽ സാമ്പത്തികമായ കഴിവുവേണം; അതിനുപരിയായി ബുദ്ധിപരവും ആദ്ധ്യാത്മികവുമായ വീര്യം ആ ജീവനിലേക്ക് ആവാഹിക്കണം. അപ്പോഴേ സ്വതന്ത്ര്യം സ്വതന്ത്ര്യമാകൂ. ജീവൻ സ്വതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ജീവനാണ്.

പ്രാമാണികന്മാരായ ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ തങ്ങൾ ജീവിച്ച കാലഘട്ടത്തെ അപഗ്രഥിച്ചു, ഭാവിയിലേക്കു വിരൽ ചൂണ്ടി. ആഡംസ്മിത്ത്, റിക്കാർഡോ, മാർത്തസ്സ് എന്നിവരല്ല, സ്വപ്നസ്വർഗ്ഗം കെട്ടിപ്പിടിച്ച സോഷ്യലിസ്റ്റുകളായ ഓവൻ, സെയ്ൻറ് സൈമൺ, ഫൂറിയർ എന്നിവരാണ് മനുഷ്യസമൂഹത്തെ ആസക്തം നോക്കിക്കണ്ട് പ്രതിവിധികൾ നിദ്ദേശിച്ചത്. അവരുടെ ആശയങ്ങൾ പരീക്ഷണാർത്ഥമായ

എന്നതു തന്നെ ലോകത്തിന്റെ മേൽ അവരുടെ ആശയങ്ങൾ കണ്ടായ സ്വാധീനം വ്യക്തമാക്കുന്നു.

ഇതേ കാഴ്ചപ്പാടുതന്നെയാണ് കാര്യ മാർക്സും ഹ്രേഡറിക് എൻഗൽസും പുലർത്തിയത്. മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ വിവിധമണ്ഡലങ്ങളിലേയ്ക്കുവർ വെളിച്ചം ചൊരിഞ്ഞു. മാർക്സിന്റെ വിശകലനം മുതലാളിത്തത്തെ ആത്മപരിശോധനയ്ക്കു തയ്യാറാക്കി. ഇതേ കാഴ്ചപ്പാടുതന്നെയാണ് കെയ്ൻസും ഷൂംപീറ്ററും സ്വീകരിച്ചത്—ജീവിതത്തെ അവർ ഒന്നായി കണ്ടു; ഓരോ മണ്ഡലത്തിലും പ്രവർത്തിക്കുന്ന ശക്തികൾക്കു വർ വിലയിരുത്തി, സ്വന്തം നിഗമനങ്ങൾ അവർ ലോകത്തിനു കാഴ്ചവെച്ചു. ഷൂംപീറ്റർ വ്യക്തമാക്കി, മുതലാളിത്തത്തെ മുന്നോട്ടു തള്ളുന്നതിനുള്ള പ്രചോദനം നിലവിലില്ലെന്ന്, അത് അതഃപതിക്കുമെന്ന്, തേഞ്ഞുമാഞ്ഞില്ലാതാകുമെന്ന്.

മൂന്നുതരം രാഷ്ട്രങ്ങൾ

സ്വതന്ത്രമായ ചിന്ത, കൂടെക്കൂടെയുള്ള ആത്മപരിശോധന, ജനഭരണം, പുതിയ സാഹചര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുവാനുള്ള വളർച്ച— ഇവയാണ് മുതലാളിത്തരാഷ്ട്രങ്ങൾക്ക് വീര്യം ഉന്മേഷവും ചൈതന്യവും നൽകിയത്.

ഔദ്യുനിക മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥയിൽ മൂന്നു തരം രാഷ്ട്രങ്ങൾ നിലവിലുണ്ട്: 1. ഏതു പ്രവൃത്തിമണ്ഡലത്തിലും 'ലിബറിസം' പുലർത്തുന്ന അമേരിക്ക; 2. പഴയ ക്രൈലോണിയൽ രാഷ്ട്രങ്ങൾ; 3. പുതിയ സ്വതന്ത്രരാഷ്ട്രങ്ങൾ.

• അമേരിക്കൻ മുതലാളിത്തത്തിന്റെ നിലനില്പിന് നാലു പ്രധാന കാരണങ്ങളുണ്ട്— സാമ്രാജ്യതപവിരുദ്ധപാരമ്പര്യം; ആഭിമുഖ്യമേറിയ സമൂഹങ്ങൾ ഉണർത്തിവിട്ട സമരവും

സ്വാതന്ത്ര്യവാഞ്ഛനയും; ചരിത്രപരവും വൈകാരികവുമായ വൈവിധ്യത്തിൽ ഏകത്വം കാണാനുള്ള ആകാംക്ഷ, സാമ്പ്രതികമായ സാമ്പത്തികസമൃദ്ധിയും ശക്തിയാർജ്ജിച്ച മധ്യവർഗ്ഗവും. അയവുള്ള അമേരിക്കൻ മുതലാളിത്തം ജനകീയമാഗ്നിയിലുണരുന്നു; രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ സഹകരണത്തിൽ വിശ്വാസിക്കുന്നു.

പഴയ യൂറോപ്യൻ കൊളോനിയൽ രാഷ്ട്രങ്ങൾ സാമ്രാജ്യങ്ങൾ ഉപേക്ഷിച്ചു, അല്ലെങ്കിൽ ഉപേക്ഷിക്കുകയാണ്. മാർക്സ് വിഭാവനംചെയ്ത വസ്തുതകൾ അവർക്കുവെച്ചെടുത്ത ഹോബ്സൺ പാഞ്ഞപ്പോലെ മുതലാളിത്തത്തിന്റെ വികാസം സാമ്രാജ്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചു. സാമൂഹ്യക്ഷേമപദ്ധതികൾ വഴി അവിടങ്ങളിലെ മധ്യവർഗ്ഗം ശക്തിനേടി. സുശക്തമായ മധ്യവർഗ്ഗമാണല്ലോ ജനകീയഭരണത്തിന്റെ നട്ടെല്ലും! പക്ഷേ സമൃദ്ധിയിലെത്താത്ത ഈ രാഷ്ട്രങ്ങൾ അമേരിക്കൻ സാമ്പത്തികമതം സ്വീകരിച്ചാൽ ആത്മീയമരുഭൂമികളിലാകും ചെന്നെത്തുക. അതിനാൽ അവിടങ്ങളിലെ ഗവണ്മെന്റുകൾക്ക് സോഷ്യലിസ്റ്റാശയങ്ങൾ ഭാഗികമായി സ്വീകരിക്കേണ്ടിവന്നു; “ക്ഷേമരാഷ്ട്ര”സിദ്ധാന്തത്തിലേക്ക് അവ നീങ്ങുകയായി. ജീവിതനിലവാരമയയ്ക്കുക, സാമ്പത്തികമായ പൊക്കത്താഴ്ചകൾ കഴിവതും നികത്തുക, ചൊതുക്ഷേമത്തെ സംരക്ഷിക്കുക, ധനവിതരണം സാമൂഹ്യനീതിക്കു നിരക്കുന്നതാക്കുക, വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യം നിലനിൽക്കുക, വൈവിധ്യം സംരക്ഷിക്കുക—ക്ഷേമരാഷ്ട്രസിദ്ധാന്തം ഈ രാഷ്ട്രങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചു.

വൃദ്ധനായ ലോയ്ഡ് ജോർജിനോട് ഒരു പത്രലേഖകൻ ചോദിച്ചു, അദ്ദേഹം തന്റെ ജീവിതത്തിൽ ബ്രിട്ടൻ ചെയ്ത ഏറ്റവും മഹത്തരമായ സേവനം ഏതാണെന്ന്. എന്തായിരിക്കാം മറുപടി? ഒന്നാം ലോകമഹായുദ്ധത്തിൽ ബ്രിട്ടൻ വിജയം നേടി

ക്കൊടുത്തു? സമാധാന സമ്മേളനത്തിൽവെച്ച് ബ്രിട്ടീഷ് താൽപര്യങ്ങളെ സംരക്ഷിച്ചു? ഒന്നുമല്ല “തൊഴിലാളി-മുതലാളി സമരം ഞാൻ ലഘൂകരിച്ചു, മയപ്പെടുത്തി. സമരപത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ധനവിതരണം കാര്യക്ഷമമാക്കുവാൻ എനിക്കു കഴിഞ്ഞു” എന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ മറുപടി. സത്യത്തിൽ 1909-ലെ ബ്രിട്ടീഷ് ബജറ്റ് ഒരു ജനകീയ ബജറ്റായിരുന്നു. അതിനു രൂപം നൽകിയത് പ്രധാനമന്ത്രി ലോയ്ഡ് ജോർജും.

മൂന്നാമത്തെ ഇനത്തിൽ പെടുന്ന പുതിയ സ്വതന്ത്രരാഷ്ട്രങ്ങൾ—ഇന്ത്യ ഇക്കൂട്ടത്തിൽ പെടും—ഗവൺമെന്റിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ സാമ്പത്തികാസൂത്രണംവഴി ക്ഷേമരാഷ്ട്രം കെട്ടിപ്പൊക്കുകയായി. സോഷ്യലിസ്റ്റ് മാതൃകയാണ് ഇന്ത്യ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. മറ്റു രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ അനുഭവങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്ത്, എത്ര ശതമാനം മുതലാളിത്തവും എത്ര ശതമാനം സോഷ്യലിസവും കൂട്ടിച്ചേർത്ത് ക്ഷേമരാഷ്ട്ര നിർമ്മാണം സാധ്യമാക്കണം എന്നതാണ് ഈ രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ പ്രശ്നം. വ്യക്തിക്കു സ്വതന്ത്ര്യം, സമൂഹത്തിനു ഭദ്രത, സാമ്പത്തികമായ ക്ഷേമം, ജനകീയസിദ്ധാന്തങ്ങളിൽനിന്നു വ്യതിചലിക്കാതെയുള്ള വളർച്ച, വൈവിധ്യത്തിൽക്കൂടി ഏകത്വം— ഈ ലക്ഷ്യങ്ങളിലേക്കു നീങ്ങുകയാണ് ഭാരതത്തെപ്പോലുള്ള സ്വതന്ത്രരാഷ്ട്രങ്ങൾ. ഏറ്റവും സരസമായ ഭാഷയിൽ പണ്ഡിറ്റ് നെഹ്റു ‘ക്ഷേമരാഷ്ട്ര’ത്തിനു നിവ്വചനം നൽകി: “...ഓരോ പൗരനേയും വയറു നിറയ്ക്കുക മാത്രമല്ല, ഓരോ കണ്ണിൽനിന്നും ഓരോ തുള്ളി കണ്ണുനീരും ഒപ്പിയെടുക്കുകയാണ് അത്.”

ചരിമിതികൾ

പക്ഷേ, ക്ഷേമരാഷ്ട്രത്തിനും അതിന്റേതായ ചരിമിതികളുമുണ്ട്. രണ്ടര നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കു മുമ്പ് സാമ്രാജ്യത്വമുപേക്ഷിച്ചു ക്ഷേമരാഷ്ട്രത്തിലേയ്ക്കു നീങ്ങിയ സ്വീഡന്റെ

കഥയെടുക്കുക. അനുവദനസമ്പന്നനായ ഈ ചെറിയ രാഷ്ട്രം പടിപടിയായി വേഗത്തിൽ ക്ഷേമരാഷ്ട്രമായിത്തീർന്നു.

പക്ഷേ, ഈ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ പ്രധാന ന്യൂനതകൾ ചിന്തകന്മാർ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നുണ്ട്. സാമൂഹ്യഭദ്രത ഏറ്റവും മധികമാകയാലാകാം, സാഹസത്തിനും വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും പ്രകാശനമാർഗ്ഗങ്ങൾ കുറവായതിനാലാകാം, സമ്പൽസമൃദ്ധി പൂർണ്ണമായതിനാൽ വികാസമാർഗ്ഗം കാണാത്തതാലാകാം, സ്വീഡനിലാണ് ലോകത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടിയ ആത്മഹത്യാനിരക്ക്. മദ്യപാനമാണ് അവിടത്തെ ഏറ്റവും കടുത്ത സാമൂഹ്യപ്രശ്നം. സ്വയംസംതൃപ്തരായതിനാൽ ജീവിതത്തിലെ വിവിധമണ്ഡലങ്ങളിൽ പുതിയ വഴികൾ വെട്ടുവാൻ അവർക്കു കഴിയുന്നില്ല. ഒരുപക്ഷേ, അവർ കുറേക്കൂടി ദരിദ്രരാണെങ്കിൽ, സാമൂഹ്യഭദ്രതയനുഭവിക്കാത്തവരെങ്കിൽ, മദ്യപാനം നിയന്ത്രിക്കുന്നവരെങ്കിൽ, സ്വീഡിഷ് രാഷ്ട്രത്തിന്റെ പുരോഗതി മേന്മയുള്ളതായിത്തീർന്നേനെ. സ്വീഡൻ ക്ഷേമരാഷ്ട്രത്തിന്റെ മെച്ചങ്ങളും കോട്ടങ്ങളും പ്രസ്താവിക്കുന്നു. എന്നാലും 'ക്ഷേമരാഷ്ട്ര' സിലാന്തം പുതിയ അമേരിക്കൻ സാമ്പത്തികമതത്തേക്കാളും മെച്ചപ്പെട്ടതുതന്നെ.

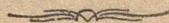
പരിവർത്തനദേശ

പുരുഷിപ്പറഞ്ഞാൽ, മുതലാളിത്തം ഒരു പരിവർത്തനദേശയിൽകൂടി കടന്നുപോകയാണ്. പരിവർത്തനത്തിനു ശേഷം അതു മുതലാളിത്തമായിരിക്കുമോ എന്ന് കണ്ടുതന്നെ അറിയണം. അനാസ്ഥ, ഭീഷണി, സ്വയംസംതൃപ്തി, സാഹസികമനോഭാവമില്ലായ്മ, വൈവിധ്യത്തിനു വേണ്ടത്ര പ്രാധാന്യം നൽകാത്ത, പുറിയ നരഹചര്യങ്ങളുമായി ഇണ

ഞിച്ചേരുവാനുള്ള വൈമനസ്സും, സാമൂഹ്യാധ്യാത്മികമൂല്യങ്ങളോടുള്ള അവഗണന തുടങ്ങിയ ദുഷ്ടവണതകൾ മുതലാളിത്തരാഷ്ട്രങ്ങളെ ഞെരുക്കുന്നു. ഷൂംപീറ്റർ പറയുംപോലെ മുതലാളിത്തത്തിന്റെ പതനം സാമ്പത്തിക കാരണങ്ങൾമൂലമായെന്നു വരില്ല. എന്തായാലും വിപ്ലവാത്മകമായ പരിവർത്തനത്തിൽകൂടി കടന്നുപോരികയാണ് മുതലാളിത്തം. അതേ സമയം കമ്യൂണിസ്റ്റ്‌മോരിയിലും, പ്രത്യക്ഷമായും പരോക്ഷമായും പരിവർത്തനം നടക്കുന്നുണ്ട്. രണ്ടു ശക്തികൾ റിക്‌ളട്രേയും സഹകരണം സാധ്യമാക്കുന്ന അന്താരാഷ്ട്രീയമേഖലയും തുറന്നുകിടക്കുന്നു. വിപ്ലവാത്മകമായ ഈ പരിവർത്തനം ഉററുനോക്കുകയാണ് സാമ്പത്തികശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും ചിന്തകന്മാരും.

SELECT BIBLIOGRAPHY.

1. Joseph Schumpeter ... History of Economic Analysis
2. Paul A. Samuelson ... Economics - An Introductory
Analysis
3. Gide & Rist ... A History of Economic
Doctrines
4. McConnell ... Economists Past & Present
5. Eric Roll ... A History of Economic
Thought
6. Crossman R. H. S. ... Plato Today
7. Cannan ... A Review of Economic
Theory
8. Heilbroner ... Great Economic Thinkers
9. O'Brien, G. ... Essay on Medieval Economic
Thinking
10. Hekscher ... Mercantilism
11. Higgs ... Physiocrats
12. Johnson E. A. G. ... Predecessors of Adam Smith
13. Bonar. J. ... Malthus and His Work
14. Rae, J. ... Life of Adam Smith
15. Stewart, D. ... Biographical Memoir of
Adam Smith
16. Beales H. L. ... The Early English Socialists
17. Brogan D. W. ... Proudhon
18. Hamilton M. A. ... Mill
19. Dorfman J. ... Veblen and His America
20. Hobson J. A. ... Veblen
21. Pigou (Ed) ... Memorials of Marshall
22. Edward Heimann ... History of Economic
Doctrines
23. August Kelly ... Lecture Notes on Types of
Economic Theory
24. Wagner ... Social Reformers
25. Karl Polanyi ... The Great Transformation

26.	R. H. Tawney	... Religion and the Rise of
Capitalism
27.	Max Weber	... The Protestant Ethic and
the Spirit of Capitalism
28.	Paul Mantoux	... The Industrial Revolution
29.	Keynes	... Essays in Biography
30.	Alexander Gray	... The Socialist Tradition
31.	Podmore. F.	... Robert Owen
32.	Mill	... Autobiography
33.	Edmund Wilson	... To The Finland Station
34.	Paul M. Sweezy	... The Theory of Capitalist
Development
35.	Viking	... The Portable Veblen
36.	Roy Harrod	... Life of John Maynard Keynes
37.	Seymour Harris	... The New Economics
(Symposium)
38.	Berle & Means	... The Modern Corporation &
Private Property
39.	Thurman Arnold	... Folklore of Capitalism
40.	John K. Galbraith	... American Capitalism :
The Concept of Countervailing
Power
41.	„ „	... The Affluent Society
42.	Schumpeter	... Capitalism, Socialism &
Democracy
43.	Hayek	... Road to Serfdom
44.	John Maurice Clark	... Alternative to Serfdom
45.	Taylor & Lang	... On the Economic Theory
of Socialism
46.	Dobb	... Studies in Development
of Capitalism
47.	Ludwig Von Mises	... Socialism
48.	Joan Robinson	... Essay on Marxian Economics
49.	Wootton. B.	... Freedom under Planning
50.	Higgins	... Economic Development

സൂചിക

അകപിനാസ്, തോമസ്സ് 38	കിപ്പിങ് 181
അന്തസ്സിന്റെ അടിസ്ഥാനം 201-2	കിൻ, റോബർട്ട് 15
അനിശ്ചിതാവസ്ഥ 8	കുറച്ച ഭരിക്കുക 62-3
ആക്ട് റെറ്റ് 59, 60, 188	കെയ്ൻസ് 3, 212-239, 240,
ആഡംസ്കിത്ത് 6, 9, 27, 35, 36- 65, 165, 181, 188, 213, 240, 243	245-6, 251, 264, 266, 271
ആഡംമുളർ 116-9,	കെറ്റ്, റോബർട്ട് 26
ആഡിങ്ങ്ടൺ 64	കെയർനസ്സ് 162-3
ആത്മീയ മൂലധനം 118-9	കൊളംബസ്സ് 28, 29, 33
ആനിഹോക്സ് 174-5	കോറോബർട്ട് 16, 34, 40, 41
ആൽകോട്ട് 109	കോളറിഡ്ജ് 82
ഇക്കാരിയ 100	കോബററ്റ്, വില്യം 95
ഉത്സവച്ചന്ത 13	കോംതെ, അഗസ്റ്റ് 106
എഡ്ജ്വെന്റ് 163-5	കോർണോ 166
എഡ്ജ്വെന്റ്, മിസ്സ് 77-8	കോമൺസ്, ജോൺ 209-210
എല്ലൻ, വെബ്ബർ 205-6	കൈസർ 180
എൻഗൽസ്, ഫ്രൈഡറിക്ക് 138- 40, 140-60, 227	ക്ലാർക്ക് 167, 194, 257
ഓവൻ, റോബർട്ട് 89-99	കെപ്തെ 35, 42, 51
കമ്പോളസമ്പ്രദായം 11-12, 38, 55-65	ക്ലൈനഹോൺ 37
കസേരയുദ്യോഗം 201	ക്ലൈമൻസൊ 220
കഴുത്തിലെ കനം 63-4	ക്യാപ്പിറ്റൽ 152-5
കലഹിക്കുന്ന വർഗ്ഗം 5	ക്ഷേമരാഷ്ട്രം 258-75
കാലുറ 24, 27	ഗാൽബ്രെയ്ക്ക് 254, 259-63
കാലിക്കൊ 24, 27	ഗോഡ്വിൻ, വില്യം 67, 68, 69
കാർലൈൽ 69	ഗോസൻ 166
കാരി, മാത്യു 122-3	ഗ്രെൻവിൽ 64
കാരി, ഫെൻറി 123	ഗ്രേഷ്യസ്, ഹ്യൂഗോ 41
കീഷ്, ഗ്രീഗറി 66	ഗ്ലട്ട് 75-6
	പർച്ചിൽ 216
	ജനസംഖ്യ 61, 67-68, 74
	ജെന്നി 147-165
	ജെഫേർസൺ 42, 51

ജെവൺസ് 166-7, 223
 ജോർജ്ജ്, ലേഡിസ് 272-3
 ജോർജ്ജ്, ഹെൻറി 173-180
 ജോൺസൺ, സാമുവൽ 52
 ടർഗോ (ടർഗോട്ട്) 35, 51
 ടെയ്ലർ, ജെ. ആർ. 179
 ടോയിൻബി 162
 ടൗൺഷെൻഡ് 49-50
 ട്രെയിൻ, മാക് 181
 ഡാന 109
 ഡാവൻപോർട്ട് 206
 ഡിസ്റേലി 181
 ഡോബ് 158
 ഡേയിൽ 93
 ഡെമോക്രാറ്റിക് സോഷ്യലിസം
 113-134
 ഡൂറിങ് 143
 ഡിഫെ, ഡാനിയേൽ 45
 ഡ്യൂപോൺങ് 43, 51
 ഡ്രെയിക് 29, 33
 തൂനൻ 20
 ദാരിദ്ര്യം ധനം 58-9
 ധനശാസ്ത്രം മൂലയിൽ 1-35
 യൂത്ത്ടിക്കൽ 201
 നവോത്ഥാനം 29, 31
 നാളെ 8
 നെഹ്റു 273
 നെക്കർ 112
 നെയ്ത്തുവ്യവസായം 23
 ന്യൂഡിൽ 112
 ന്യൂമാർമണി 96
 റൂപിണി 7
 പാള 217
 പിക്കാസെ 216
 പിൽസുഡ്സ്കി 152

പാരമ്പര്യം 10
 പാപ്പർമാർ 25-6
 പാലി, വില്യം 67
 പെററി, വില്യം 17
 പിററ് 64, 67
 പ്ലാങ്ക്, മാക്സ് 222
 പുതിയ പനി 32
 പ്രകൃതി 41
 പ്രൂഡോൺ 110, 151
 ഫാഷിസം 2 3-4, 232
 ഫുറിയർ 99, 106-9
 ഫുളർ, മാർഗരറ്റ് 109
 ഫിസിക്യോക്രാറ്റിസം 42-3
 ഫിഷർ, ഇർവിങ് 213-4
 ഫ്രാൻസ് 13, 16, 22
 ഫ്രാൻസ്, അനാറ്റോൾ 111
 ഫ്രാങ്ക്ലിൻ 52, 122
 ഫോർസ്റ്റർ, ഇ. എം. 218
 ഫ്യൂഡലിസം 21-2, 38
 ഫ്യൂഗർ കുടുംബം 18
 ഫ്രൈ, റോജർ 218
 ബക്, എഡ്മണ്ട് 52, 64
 ബട്ടൻ 23-4, 27
 ബാദൻ ജില്ല 15
 ബാർട്ടൻ 19
 ബാറിങ് 71
 ബാബിഫ് 99-100
 ബാസ്റ്റിയ 168-173
 ബർട്ടസ്, റെയ് 183
 ബുള്ളിയണിസ്റ്റ്സ് 33, 39
 ബോഡിൻ, ജിൻ 39
 ബോസ്വത് 49
 ബോണർ, ജേ.സ് 73
 ബെൽ, ക്ലൈവ് 216

- ബെറൽ-മീൻസ് 243-4 252, 259
 ബെൺഹാ, ജേംസ് 245, 265
 ബിഷ്, ജോൺ 59
 ബിസ്നസ്സ് സമ്പ്രദായം 203
 „ ചക്രം 211
 ബയച്ചർ ബ്രൂണോ 142
 ബയച്ചർ, ബോം 167
 ബ്രൂക്ക്, നോഹ 175
 ബ്രിസ്ബെയിൻ 109
 ബ്ലാക്ക്, ലൂയി 110-111
 മൺ, തോമസ്സ് 34, 39, 40
 മക്കിയവെല്ലി 38-9
 മർക്കൻടിലിസം 41, 54, 62
 മത്സരം 56-65
 മക്ലൂറയൻ 96
 മമറി, എ. എഫ്. 181
 മത്സരത്തിൽനിന്നു ഭ്രമം 202-3
 മാക്നാറ്റ് സമ്പ്രദായം 11-12
 മാർത്തസ്സ് 66-86, 165, 224,
 240, 250, 267, 270
 മാക്കിൻടോഷ്, ജേംസ് 86
 മാർക്സ്, കാൾ 134-160, 165,
 183, 190, 202, 215, 216 227,
 232, 240, 252, 264 271
 മാഷൽ, ആൽഫ്രഡ് 184-187,
 214, 217, 235-6
 മാൻഡ്വിൽ 167-8
 മിസ്സിസ്സിപ്പി കമ്പനി 32
 മിരാബൊ 42
 മിൽ, ജെ. എസ്. 124-34, 157,
 214, 224, 240, 264, 267
 മിച്ചൽ, വെസ്ലി 207, 210-11
 മിർഡൽ 215
 മുതലാളിത്തം 33
 മുസ്ലീമിനി 152, 232
 മുക്കർജി, രാധാകൃഷ്ണൻ 210
 മൂന്നു മാർഗ്ഗങ്ങൾ 9-12
 മൂന്നു ഘടകങ്ങൾ 19
 മൂലധനം 20, 60
 മെങ്കർ, കാൾ 167
 മെങ്കർ, എച്ച്. എൽ. 207, 208
 യൂട്ടോപ്പിയ 61, 87-112
 യൂട്ടിലിറ്റേറിയനിസം 91-2
 രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ ധനം 52-65
 രാഷ്ട്രീയഗണിതം 17, 33
 ലഹറയററ് 122
 ലവാൽ 152
 ലൺഡ്ബർഗ് 215
 ലാഭം 11, 17-9
 ലാഭേച്ഛ 31, 45, 55
 ലാഭപൂജ 259-61
 ലക്സ്മാൻ, റോസ 183
 ലിൻഡ്, റോബർട്ട് 201
 ലിൻഡ്, ഹെലൻ 201
 ലെസ്ലിപ്സ് 106
 ലോ, ജോൺ 32
 ലോക്ക്, ജോൺ 42
 ലോറൈ 44
 ലോപ്പോക്കോവ, ലിഡ്വി 219,
 221, 222, 232-34
 ലെനിൻ 152, 233, 248
 ലൂബിൻ ഇസഡോർ 207
 ലിസ്റ്റ് ഹെഡറിക് 119-122
 വർഗ്ഗസമരം 144-7
 വാററ്റ്, ജെയിംസ് 44, 49
 വാർഡ്, ഹെൻരസ്സ് 49
 വാക്കർ, സാമുവൽ 60, 180
 വാഗ്നർ 158

CI. No. M 330.109 KO

Acc. No. 82011

THIS book should be returned on or before the date last stamped below.

[illegible]

If the book is not returned on due date
a fine of ₹1 per day will be charged

M. 330.109

Cl.No. PET-D Acc.No. 82011

Author ഉദ്ദിഷ്ട കെ.സി

Title

M 330.109

82011

PET-D

ഉദ്ദിഷ്ട കെ.സി

അടയാളം ചുരുക്കത്തിൽ
ആവശ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു

